Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. M.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 MÁR 31
ZALA MEGYEI HIRLAP

Zalai festők képeit vásárolta meg a Képcsarnok Vállalat

A Képcsarnok Vállalat megbízottjai a napokban megnézték Nagykanizsán a télen bemutatott megyei képzőművészeti kiállítás anyagát, hogy a vállalat számára vásárlást eszközöljenek.

A szakemberek döntése kedvező volt. Értesülésünk szerint minden kiállító művész alkotásaiból vásároltak, néhányuktól több képet is.

Többek között **Vörös Györgyi, Harangozó Imréné, Erdős László, Szigethy Gyuláné, Czirkovics Adél, Farkasné** és **Horváth Miklósné** képei kerültek megvételre.

Sorosi—Tóth 1:0. A Domján—Rosta játszmára időhiány miatt nem került sor.

A verseny jelenlegi állása: Dömötör 6,5 (1), Kopár 6,5, Szittár 6, Csutora 5 (1), Tivolt 4,5 (1), Angyalossy 4, Rosta 3,5 (2), Plecskó, Sorosi 3,5 (1), dr. Sipos 3,5, Tóth 3, Domján 0,5 (1).

B. J.

THIREK

Vörös Miklós MDK

vázák, repr.

Népakarat 1957. dec. 11.

Vörös György épitész M.É.K.

Résztvett a pályázaton / 20ooo Ft /

Társtervező:Hofer Miklós, Vajda Ferenc, Falta Imre

Marosi József

A müvelődési ház pályázat egy ik dijnyertes terve

Magyar Nemzet 1965. április 15. 3.1.

Vörös György M.D.K.

Részt vett a pályázaton

15 000 forintos III. díj

Tervezők: Mányoki László, Mózer Pál, Orosz István,
Mostbacher Ödön, és Vörös György

"egyvenhét pályamű érkezett az új keszthelyi szálló
tervpályázatára

„agyar Nemzet 1963. december 10. 3.l.

Vörös György

Jakab Zoltán: Pedagógiai Főiskola lánykollégiuma, Eger. Építész: Ambrózy Sándor, konstruktőrök: Latorczai László, Jakab Zoltán, statikus: Vörös György, kerttervezők: Hreblay Ferenc, Schrenk Ágnes. - Képes ismertetés/Fotók: Heltay László/

Magyar Építőművészet, 1969.3.sz. [illegible] 9-11. l.

Vörös György

B.Z. - H.T. - M.F.: Paskál strandfürdő, Budapest, XIV. Vezér út. Építészek: Boór Zoltán, Hübner Tibor, konstruktőr: Marussy Ferenc, szerkezettervező: Vörös György, gépésztervező Gaál István, belsőépitész Rex Kiss Béla, kertterv: Schrenk Ágnes.

Magyar épitőművészet, 1970. 6.sz. 17-18. l.

Vörös György M.D.K.

Részt vett a Pályázton. 10 000 Ft -os- megvétel

Társtervező: Tokaji Béla, Polymosi Antal, Mostbacher Ödön.

Repr.

A Budapesti Nemzetközi Vásár Főpavillon tervpályázatáról

Magyar Épit-müvészet 1963 /5. 3-10.1.

Vörös György

Siketnémák Országos Tanintézete, Gyógypedagógiai épület, Vác. - Építész Malomsoky József, statikus Vörös György. - Ism.

Magyar Ép.Ip. 1972.1.sz. 27-30.l.

Szentiványi Kálmán:

A SZÉP BURÁNYINÉ

A kapitány rosszkedvűen sürgetőzött, a rakodó matrózok loholtak a kosarakkal, ládákkal. Amint hátrált a hajó, meglökte a vízben lebegő állomást. Valaki kurjantott: „Felébred a szép Burányiné!" S ki is nézett a szétpattanó zsalugáter résén a fiatal, barna asszony, sebtében felkapott hálóingyolában, s az ablakot szegélyező piros petúniák feketének látszottak a hig sötétben. Nehézkes madárként röppent az asszony elé egy köteg virág. Elkapta, s azonnal hátratántorította visszafelé, a hajót már nem érte el, a vízbe szóródott, eltűnt a habos kavargásban a hajó nyomában. — Burányi, a stéges, tisztelgésre emelte ökölbe ránduló kezét és bámulta a piros tatlámpát. Egy szál megmaradt a rácson, lerúgta azt is. Úgy látszik, Csorba — a szomszéd állomás vezetője, jóképű, nőtlen fickó — még mindig okoskodik az asszonnyal, a matrózoktól küld majdnem minden nap virágot.

Burányi kétméteres óriás, ilyent nemigen látni a hajósok között. Széles, boltozatos mellén feszült a kék zubbony, a fehér sapkát idegesen csapta le s kicsit rágta a dühe nagyját, mielőtt benyitott az asszonyhoz. — A Dunán lebegő faházikó csöpp szobájában meleg volt, a zsalugáter résén áradt be a folyam hűvössége. Zümmögtek a távolodó hajó gépei, az elülő hullámzás locsogott a töltés alján, verte a köveket.

Az asszony dús hajfonatát rendezgette éjszakára — mint koszorú, keretezte pirosló arcát — s szemében csintalan fények villóztak.

— Mi a bajod megint? te ember? — Simogatott a szava.

Burányi olyant nyújtózott, megnőtt, feje majdnem elérte a lámpát.

— Megöllek mind a kettőtöket, ha... nem tűröm tovább!

Az asszony felcsattant:

— Ne olyan magasan, hé! Ha nem lennél ilyen gügye, megmondtad volna már a drágalátos barátodnak, ne adja hajósok szájára a feleségedet! De te?! Ha idejön, sört iszol vele!

Burányi mérgesen vetkőzött. Amint sötét lett, az asszony az ágy belső felére fészkelődött, szinte személytelenné vált, eltűnt...

Burányi reggel kirakta a horgokat, ténfergett a parton. Nemsokára hozzák megint a gyümölcsöt.

Néha az asszonyra sandított. Iménti mosott még, áttetsző, piros ruhában hajlongott a vén fűzfák derekánál. Most teregette a lepedőket. Amint felnézett, villant a szeme — s Burányi is meglátta a töltésen közelgő kerékpárost.

A küllők apritották a szelid fényt. Csorba jött, a felső állomás vezetője, aki virágot küldött tegnap — meg azelőtt, annyiszor. Úgy áll a vékony fiún a hajós egyenruha, mintha operettben szerepelne, csinosan vasalva.

Burányiban feszült az indulat, de jólelkűen mosolyog, int az asszonynak, húzza fel a Dunában hűsölő sört.

Tisztelgéssel köszöntik egymást. A kis házikóban bogárdongásos csend lappang. Hideg pára csapódik le a vastag sörös poharakon. Burányiné betölti a csöpp konyhát, kilibben, kidudorászik.

Kihörbölik az első pohárral. A házigazda illemtudóan vár. Csorba megoldja a nyakkendőjét. Kék nadrágja hajtókájából körültényesen kiveszi a csiptetőket. A menyecske dudolása beszívárog hozzájuk, önkénytelenül figyelik. S komorabb lesz a házigazda. Csizmás lábak dobognak a stégen, Burányiné leméri a kosarakat, vényt ad.

Csorba suttogva evez ki a hallgatásból:

—A tegnapi csokrot a Dunába dobta a feséged..., mint hallom...

Burányi furcsálkodva néz.

— Az ő dolga... meg a tied.

— Búcsúzóul küldtem.

Burányi a sört csorgatja, s közben odanéz. Nem szól.

— Elhelyeztettem magam... jó messzire.

— Mindenütt jó... víz mellett.

— Ne haragudj rám, Burányi... Nem tudom Gizit elfelejteni... Én akartam elven-

[illegible] küldtem [illegible]

[illegible] aszán közérthetőbbek legyenek és a tenységre indítsanak, több közgazdasági ...erétre van szükségé a dolgozó emberek-ge. A párt decemberi határozatának[illegible]

— Mióta kóbor kutyaként kerülgeted... vége a cimboraságnak!

— Mondta Gizi, hogy... mit üzentem, mielőtt áthelyezést kértem?

— Nem beszéltünk rólad.

Nem lehetett tudni, hol van a szép Burányiné. Kilesett az ember. Kint volt a parton, igazgatta a kötélen a férje ingeit, le ne rántsa a szél. Mikor megfordult, azt kérdezte a vendégtől:

— Minek jöttél?

Csorba kis bajúszkája remegett.

— Búcsúzni.

— Tőle?

— Tőletek.

Burányi elfogta az ajtónyílást.

— Aztán... nem félsz?

— Nem. Jó ember vagy te Burányi... Gizi azért választott téged. Hát akkor testvér... tartsatok meg jóemlékezetben... — Nyújtotta a kezét.

Burányi elfogadta, hanem a kézfogás furcsán sikerült, közelre rántotta a a búcsúzót, az fájdalmasan szisszent, karja majdnem kicsavarodott, letérdelt, mintha könyörögne. Nem tudott védekezni. Burányi mellenragadta és felrántotta, közelről nézett Csorba fátyolosan pislogó kék szemébe; félelmet nem látott, csak hamuszínű bánatot. Nagyot fújt és elengedte a fiatal hajóst.

Éppen akkor nyitott be az asszony. Sült halat hozott, csak úgy serpenyőben.

— Megnéztem a horgokat... Ami volt, megsütöttem. Jó lesz sör mellé. — S a vendég kezeügyébe igazította a nagyobbik halat, közben férjére nézett.

— Hallom Csorba, elmegy?

— Igen.

— Jobb lesz. Ne úgy éljen, mint itt. — S megfogta férje karját. — Tudod, mit gondoltam? Adj be kérvényt, átmehetnénk oda... Nagyobb a lakás, szebb a kert.

— Ott akarsz lakni?

Az asszony csendesen beszélt:

— Hallod... Csorba úgyis elmegy.

A fiatalember azt mondta:

— Itthagyom a sok tulipánt...

Az asszony azt mondta:

— Nem szeretem a tulipánt.

Kosarakat hoztak, kint tanakodtak az asszonyok. Burányiné kiperdült. Burányi lökte a serpenyőt.

— Egyél... neked sütötte az asszony! Akinek halat sütnek, szerelmet kínálnak.

Csorba küszöbre lépett s lehajtott fejjel, sírós hangon beszélt:

— Nincs idő evésre. Itt a hajó.

Szinte úgy lopakodott közelre, hullámzott már a Duna, ringott az állomás, dolgoztak a gépek.

Mindkettőjüknek ugrani kellett. Együtt tisztelegtek az érkező hajónak. Amint a kosarakat behordták. Csorba a biciklikért ment. Odaköszönt az asszonynak, lehajtott fejjel. Barátja előtt is megállt egy pillanatra.

Burányi mormolt valamit. A hajósok figyelték a kézfogást. Leszólt a kapitány:

— Átköltöznek, Burányi? Jobb lesz ott a szép menyecskének.

Csorba támaszkodott a biciklikormányon és szomorúan bámult. Azt mondta még Burányinak a kapitány:

— Legény, semmi gondja. Odajártak hozzá a nők... Másutt is feltalálta magát.

Burányi sokáig nézett a hajó után, elsimult már a habos nyomvonal, s a hullámzás, alig rezgett a házikó. Az asszony megfogta embere karját, szelíden húzta befelé.

Kettenették meg a sült halat. Volt még egy üveg sör is. Mikor a hajó távolodó sippantása elhalt, azt mondta Burányi:

— Hozz papírt... megírom azt a kérvényt.

Vörös Györgyi illusztrációja

ZALAI HÍRLAP
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Országos nép

sok tanulsággal

Az utóbbi egy évben irodalmi és társadalomtudományi folyóiratok sorakoztak fel a szakmai lapok mellé a népművelés kérdéseinek tisztázására. A vita anyaga elsősorban az Alföld hasábjain kapott helyet. Egyetemi tanárok, hivatásos és gyakorló népművelők vitatták a népművelés fontosabb kérdéseit. E vita tanulságainak összegezésére gyűltek össze a tanulmányok és cikkek írói, valamint hivatásos népművelők a közelmúltban Debrecenben. Kár, hogy ezen a tanácskozáson nem volt ott m i n d e n népművelő.

Az elméleti igény jelentkezése a népművelésben nagyon jó, sőt szükségszerű jelenség. Annál is inkább, mert a népművelés elmélete hazánkban még nagyon szegényes. Szomszédaink és barátaink már megjelent könyvekkel és kialakult tudományos állásponttal rendelkeznek egy sor kérdésben. A fejlett kapitalista országok is szándékos „népművelést" végeznek, sajátos érdekeiknek megfelelően.

A népművelés munkásainak, de a pedagógusképző intézeteknek is nagy szükségük van a kulturális nevelőmunka elméleti és gyakorlati kérdéseiben való tisztánlátásra. Egyrészt azért, hogy az elméletben foglaltakat a gyakorlati népművelés szembesíteni tudja a társadalmi valósággal, ezzel felmérje jelenlegi tevékenységét és kibontakoztassa a tudományos népművelést. Másrészt azért, hogy a népművelés gyakorlata visszahasson az elmélet fejlődésére. Messze el kellene kerülnünk ugyanis azt a veszélyt, hogy a népművelés elmélete elvont legyen. Ezt azért említem, mert a debreceni ankéton az elvontság, bizonyos előjelei is megmutatkoztak. Lenin már 1921-ben figyelmeztette a népművelőket, hogy *„a legfőbb fogyatékosság"*, ha *„nincsenek egyenes, közvetlen kapcsolatban a gyakorlati feladatokkal"*.

A népművelés elméletének ismerete mellett a gyakorlati népművelőknek széleskörű művelődéspolitikai, társadalmi tájékozottsággal kell rendelkezniük. A VIII. kongresszus idevonatkozó határozata, az ideológiai és a művelődéspolitikai irányelvek, a Művelődésügyi Minisztérium és a Népművelési Intézet iránymutatásai *csak a népművelés elméletével párosulva mehetnek át a gyakorlatba.* A népművelőképzés már megindult, a hivatásos és társadalmi népművelők művelődéspolitikai tájékoztatása és továbbképzése azonban még sok kívánnivalót hagy maga után. Ennek fontosságát azonban nem érezzük egyformán, mert például Zalában a Népművelők Akadémiája előadássorozat a városokban és két járásban nem talált lelkes szervezőkre és érdeklődőkre. Továbbra is nagyon indokolt, hogy a tanfolyamszerű továbbképzés mellett a művelődéspolitikai tájékoztatás és a népművelési kérdések vitája rendszeres legyen. Különösen a járási, városi szervek, a Módszertani Tanácsadó és a TIT tehetne az eddigieknél többet a népművelési ismeretek nyújtásáért. A népművelők képzése és tájékoztatása annál inkább is indokolt, mert vannak tapasztalati úton *„l e t t"*, több éve dolgozó népművelők és bizonyos elméleti ismeretekkel rendelkező fiatalok. *A hozzáértést a jószándék nem pótolhatja, viszont mindenfajta dilettantizmus kisebbíti az eredményeket.* Minden népművelő munka elismerést és megbecsülést érdemel, de méginkább megilleti a hozzáértő, alkotó tevékenységet.

A vita *középpontjában a népművelés hivatása, szerepe, korszerűsége, hatékonysága, valamint a tartalom és a forma volt. A kérdések mögött azt érezhettük; hogyan tudna jobban megfelelni feladatának, a kor követelményeinek a népművelés?*

Minden előrehaladás ellenére ugyanis vannak a népművelésben megoldatlan feladatok és az előrehaladás is lassúnak mondható. A tartalmi kérdésekkel való foglalkozás tehát nagyon is indokolt.

A népművelés az osztályharc egyik formája és mint ilyen, az ideológiai tevékenység szerves része. Nem egyszerűen a kultúra közkinccsé tételéről van szó, *hanem kulturális nevelőmunkáról.* A népművelés a tudományos ismeretnyújtás, a világnézet-formálás a szórakoztatva nevelés eszköze, tehát a marxizmustól áthatott tudomány és kultúra *közvetítésének szerve*, a szocialista eszmeiségű, erkölcsű és világnézetű emberek *nevelésének részese.* A népművelésnek a korszerű tudományos, irodalmi és művészeti ismeretek nyújtásával kell az általános és szakmai műveltség magasabb szintjét biztosítania.

Társadalmunk arculatát az új, szocialista vonások mellett — sokszor azok ellenére — laza munkafegyelem, tudománytalan világnézet, a közügyek iránti közömbösség barázdálja. A műveletlenséggel, az igénytelenséggel, a régi és újfajta polgári életfelfogással szemben *csak a marxizmus talajáról lehet eredményesen harcolni.* Az említett jelenségekkel szemben kell a népművelés minden ágának a szocialista vonásokat meghonosítania, a szocialista közvéleményt erősítenie.

A népművelésnek ez a feladata választ ad a korszerűség kérdésére is. A népművelés korszerűségének *t a r t a l m á t* a szocialista társadalom teljes felépítésére való mozgósítás — az ember sokoldalú képzése és nevelése — jelenti. Ahhoz például, hogy a szocialista termelési feladatok a fejlődés adott

szak
vék
ism
nek
reh
úgy
sen
gar
szc
he
lés
m
cs

Kiss Dénes:

AZÓTA

A kisfiú világgá ment
többé nem is talál haza,
pedig nem mondott rá Ámen
a nagymama s a nagypapa.

Este már a küszöbön állt.
Megsejtett valamit akkor.
Mert azóta a távolság
jár el hozzá alkonyatkor.

Paul E. Rummo:

ANTEUSZ

Száguld előre szárnyas századunk,
hangsebességgel suhan velünk, repít...
Egyre bonyolultabbá válik bent az ember,
nehéz felfogni új jelzéseit.

Ő, föld-anyánk! elámít bár, de mégsem
varázslat ott föntt a rakétanyom!
Itt lent eredt, innen indult az égbe —
ekék után hasadt barázdák folytatása.

Ez itt a bölcső. És bár más a ritmus,
hirtelen felfigyelsz: suhog a szél,
zümmög a föld, s megérzed
alattad ezt a biztató erőt; és belátod,
hogy minden itt van: kezdeted, szerelmed,
véged, s — folytatásod.

Papp Árpád fordítása

Vörös György

M.J.: Siketnémák Országos Tanintézete gyógypedagógiai épülete, Vác. Építész: Malomsoky József, statikus Vörös György. /Ismertetés, képekkel/

Magy.Ép.műv. 1972.5.sz. 37-39.l.

Vörös György

Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, központi laboratórium és székház. - Építész Tallós Elemér belsőépitész M.Hornicsek Klára, statikus Walthier Gábor, Vörös György. - Képes ismertetés. foto Heltay László.

Magy.Ép.ip. 1971.1.sz. 36-37.l.

Vörös György

K.L.: Hotel Auróra, Balatonalmádi. Építész: Kürthy László, konstruktőr: Adamecz ~~Xxxxx~~ Iván, belsőépitész Hornicsek László, statikusok: Wéber György, Vörös György, gépészek: Kovács Györgyné, Szücs Károly, közműtervező Wágner István, kerttervező Schrenk Ágnes. - Ismertetés, Heltay László fotóival.

Magyar Épműv. 1971.3.sz.25-29.l.

Vörös György

Z.L.: Eötvös Loránd Geofizikai Intézet központi laboratóriuma és székháza, Budapest. Építész: Tallós Elemér, belsőépítész: H. Körniesek Klára, statikusok: Walthier Gábor, Vörös György, kerttervezés: Kiss E. Gusztáv, iparművészek: Majoros Hódi, Mester Sándor. - Ismertetés, képekkel.

Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 44-47. l.

x Vörös György+, statikus tervező

Festetics kastély helyreállítása, Keszthely. Építész: Csontos Csaba – Dobozi Miklós – Zalaváry Lajos és Detre Villő (Közti).

Építésztervező „György szárnyak": Zalaváry Lajos, Csontos Csaba, Dobozi Miklós.
–"– „Taszíló –"– ": Csontos Csaba, Detre Villő.
Kerti építmények: Csontos Csaba, Dobozi Miklós.
Építész konzulens: néhai dr. Kotsis Iván.
Kerttervező: néhai Schrenk Ágnes, Havassy Gabriella.
Statikus tervező: néhai Vörös György, Molnár Zoltán.

Magyar Építőművészet, 1986.5., 38-old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vörös György
ZALAI HIRLAP
1964 FEB 16.

1021

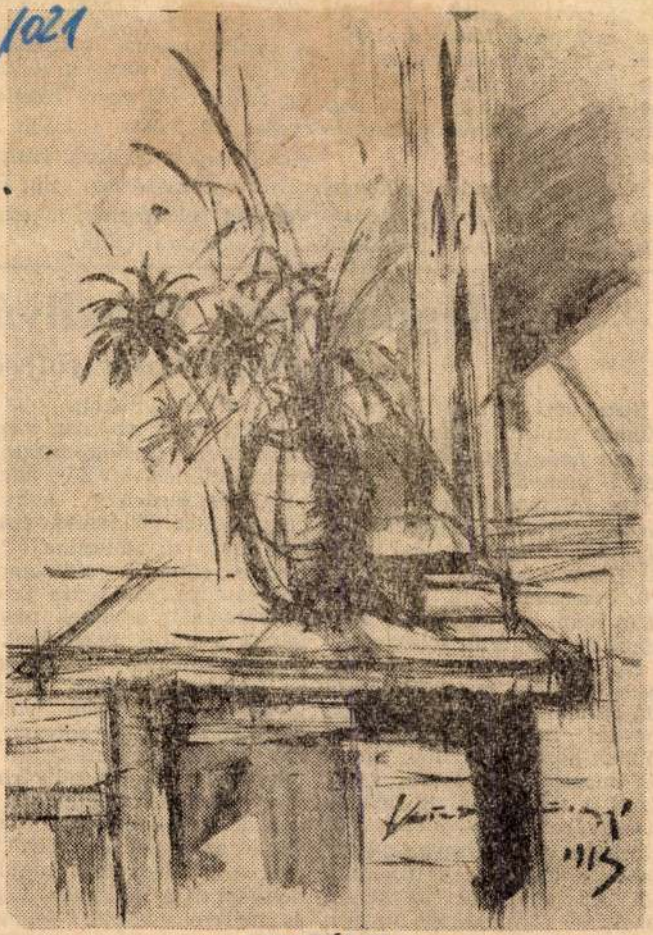

CSENDÉLET

(Vörös Györgyi rajza)

... dálkoztam volna, ha fáklyává

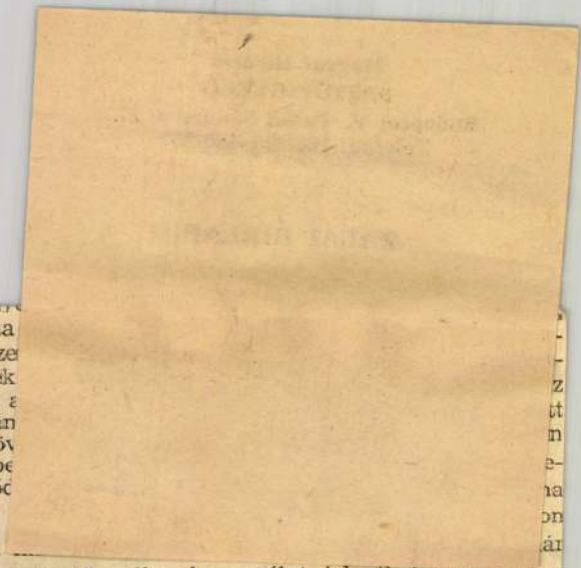

a legérzékenye
és bélcsatorna
rasejtek, a sze
képző szervek
zás ezeknek a
nek a megtán
tet is megröv
sejteken át pe
okozhat fejlőd
geket.

A kutatók ...
nek, hogy eredendő „ellensé-
günket" az ember barátjává
veszélyt jelenthetne az embe-
riség számára. (MTI)

Megfejtették Stradivár

Egy belga tanár fölfede

Stradivári világhírű hegedűinek utolérhetetlenül tiszta és telt hangját ma sem tudja senki utánozni. Senki sem tudja, mi módon érte el az olasz mester hangszereinek páratlan hangerejét és kristálytiszta csengését. A szakértők évszázadok óta kutatnak titka után, ám mindeddig senkinek sem sikerült fölfednie.

Ducos, liege-i tanár, aki maga is kitűnően hegedül, hosszú idő óta tanulmányozza az olasz mester hegedűit, mégpedig többek között úgy, hogy hangját magnetofonszalagra veszi. Ezzel a módszerrel jó néhány Stradivári hegedűt volt alkalma kipróbálnia és észrevette, hogy habár a hangszerek ugyanabból az anyagból készültek, mégis — formájuktól függően — hangjuk különböző.

Hosszas kísérletezés után Ducos maga is készített egy olyan hegedűt, amelynek hangerőssége és hangfrekven-

feltárta bizonyítékait.

Ugyanakkor azonban megállapította azt is, hogy Stradivári hegedűinek kiváló hangja azzal magyarázható, hogy a nagy mester tökéletesen tisztában lévén az akusztika törvényeivel, sikerült milliméternyi pontossággal eltalálnia azokat a méreteket, amelyek megfelelnek a húrok rezgésének és megfeszítésének. Azt mondja, az eddigi kutatók minden igyekezetükkel azon voltak, hogy fölfedjék Stradivári titkát, holott tulajdonképpen titok nincs is. Stradivárinak csak sikerült megtalálnia a hegedű legtökéletesebb méreteit és az ennek megfelelő formát. A 350 éves titok tulajdondonképpen a hangszer alakja és méretei között fennálló, pontosan lemérhető összefüggésben rejlik.

Ducos ezt azzal bizonyította be, hogy a Stradivári he-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1963 ÁPR 2 0

1021

Vörös Györgyi: TÁJ (linorajz)

Vörös György

című filmből, amellyel hosszú idő kerül a western, a vadnyugati film. en Paul Newmann.

Két premier film és egy felújítás kerül bemutatásra csütörtöktől a két városi filmszínházban. Zalaegerszegen az

s nevetésre ingerelt bennünket, csak anyám olt szomorú. A karácsonyfa alatt apró ajándékok, a fő helyen öcsém rég áhított kis uskája. Boldogan masírozott vele a szobán, anyám közben megstoppolta a zoknit.

Később gondosan és féltőn visszatette a uskát a helyére.

— Akkor én most átmegyek. Majd szólok, a ti is jöhettek.

(... a bíróság a fiúgyermeket az apának, leánygyermekeket pedig az anyának éli...)

Megkerültük a házat, lábunk alatt ropogott a hó. Apám izgatottan, látszólag cél élkül tett-vett a konyhában. Teával, kekszzel és nápolyival kínált bennünket. Mereen ültem a szék szélén, szinte ugrásra kézen.

— Köszönöm, nem kérek.

Öcsém és hugom kicsit félszegen és elbódottan vettek egy-egy süteményt. Mintha szigorú nagynén na.

A szobában hideg volt. Az asztalon a falhoz támasztva nagy fenyőág, feldíszítve. Alatta ajándékok, buták és feleslegesek, amilyeneket csak egy apa tud venni lánygyerekeinek. Baba (soha nem babáztam), tükör, zsebfésű, zsebkendő, sok-sok édesség, színes ceruzák. Néhány könyv, későbbi éveim legkedvesebb, agyonolvasott élményei.

Szertartásosan léptem elé, hogy köszönetet mondjak az ajándékokért. Könny csillogott a szemében. Elgyávultam és elszégyelltem magamat. Soha nem láttam sírni. Egyszer elesett motorral, csunyán felhorzsolta a térdét. Fütyörészett, miközben hipermangános vízzel törölgette a sebet, csak néha torzult el az arca a fájdalomtól. Azt hiszem, ezt a könnyet is csak én láttam. De igazi volt.

★

Húsvétkor kibontottuk a befalazott ajtót.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös Györgyi

ZALAI HÍRLAP

1021

1965. február 21.

ÖREGEMBER

Vörös Györgyi vázlata

eszékhely peremén

V. Utak

aki nem örül, ha házaló cigány jár az udvarán.

Azt hiszem, nemcsak az előítéletek ellen kellene harcolnunk, hanem az előítéletekre módot adó okokat és lehetőségeket is meg kellene változtatni, jó szóval vagy okos erővel — mielőbb.

Kertészetet kellene csinálni itt a város körül, hiszen a városi piac közelsége szállítás olcsó volta magas asznot biztosíthatna a termelőknek. Volt is valamikor ertészet, de az évek során gyre sorvadt, ma már alig an. Munkaerő kellene hozzá - mondják —, hiszen a kertészet igényli a legtöbb kézi unkát. Mindenki tudja azonan, hogy ezt is lehet olyan méretben gépesíteni, hogy a endelkezésre álló munkaerővel legalább a valamikori területen ismét primőr- és dényárukat termeljenek.

A külterjesség egyébként is ellemző még ezekre a városészekre. Mindenütt — akársak a várostól távoli falvakban — szerveztek különböző oktatásokat, keskenyfilmes nozi is van, s nem a legjobb örülmények között, apró műtagozatú gyerekek az egy-két tantermes „külvárosi" iskolában nem fejlődhetnek úgy, mint „belvárosi" pajtásaik, eleve gyengébb alapról indulnak, mikor ötödikesekként a városba kezdenek járni. A jövő itt is azt mutatja, hogy előbb-utóbb sikerül megteremteni az alsó tagozatú gyerekek részére is a lehetőséget, hogy városi iskolába járjanak — esetleg iskolás-busszal, felügyelettel.

A város melletti településeket nem lehetett egy csapásra várossá tenni, a legtöbb helyen még ma is úgy építkeznek, ahogy éppen sikerül. Jóllehet, van beépítési terv, de ez nem elég, mert elsősorban csak bólint vagy tilt, s kevésbé tervez.

Távlati terv kellene, már most jó lenne felrajzolni a külvárosok jövendő képét, s már most úgy kellene építeni, hogy holnap is jó, egészséges és gazdaságos legyen. Könnyebb lenne a közművesítést és a világítást is folyamatosan eljuttatni az új házakhoz, zavartalanabb lehetne a fejlődés is.

A távlat így is szép. Két—

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Vörös Györgyi
ZALAI HÍRLAP

1965 JAN 31

1021

PORTRÉTANULMÁNY
Vörös Györgyi rajza

berfők
t

ség tartalmi változásai. Iskoláinkban az egyoldalú humán műveltséget a huszadik század követelményeinek megfelelő természettudományos-humán műveltséggel váltjuk fel — mégpedig a marxizmus—leninizmus tudományos talaján állva. Számunkra az igazi műveltséget nem csupán az adatokat ismerők képviselik, hanem a tudás birtokában alkotni is tudó emberek.

Felismertük azt is, hogy a műveltséget *nemcsak a kulturális kérdésekben való jártasság jelenti, hanem a termeléshez és a politikai élethez való hozzáértés is.* A műveltség terjedéséhez szorosan hozzátartozik a szakmai ismeretek bővülése, a politikai-ideológiai tájékozottság javulása, a szocialista világnézet térhódítása is. *„A suszter maradjon a kaptafánál, a paraszt a földnél"* — mondogatták régen. Mi túlléptünk e szemléleten, s a munkások és a parasztok széles rétegeit tettük

zett dolgozók továbbtanulásának, továbbképzésének megkönnyítésére be nem fejezett középiskolákká kell nyílvánítani az ipari és a mezőgazdasági szakmunkásképző iskolákat, s jelentős tanulmányi idő beszámításával kell ösztönözni a fizikai munkásokat műveltségük gyarapítására.

Az emberfők sokaságának kiművelése a még boldogabb holnapért küzdő szocialista társadalmat segíti. Miként Lenin mondotta: *„Azelőtt az em-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös Györgyi

1966 NOV 20

1021

FÜRDŐRUHÁS LÁNY
(Vörös Györgyi rajza)

tudatot [illegible]

Akkora munkát kínál ez, mi
rán megépítjük az emberi tud
hozzá tenni vagy ebből lecsípni
cel módosítani a példaként em
A vita most lényegében lezáru
nácsok sok, az irányelv tervez
zolta, hogy szükség volt erre
Hajdu, Szabolcs, Pest és Szol
tosságát hangsúlyozták, hogy a
ramaradó megyék további tá
tartalék keretből. Komárom,
a népművelő tevékenység nag
sét sürgették. Csongrád megyé
velés eszközének jobb felhaszn
rém, Somogy és Baranya megy
genforgalommal kapcsolatos n
zottak el megszívlelendő megje

Noha az Országos Népműve
gadta az irányelveket és
galmazásukra is sor kerül, n
születése előtt elmondom az e
csolatos néhány gondolatomat.

A lehetőség határain belül *s*
munka eredményeinek illúziók
lésével. Mit értek ezen? Az iro
retterjesztő előadások és a h
a nézők viszonyának javulás
MOKKAL mérni, nem sokkal
hogy ki volt súlvosabb egyén
Strauss. Egyszer harminc külö
bernek fölmutattam a Munk
Zavarba eitett a vélemények, t
tások sokfélesége. Mivel új,
munkaformákat keres a népmű
körű, tudományos megalapoz

Vörös Györgyi
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP
1985 AUG 15

1021

Vörös Györgyi illusztrációja

Fényes kagyló

— változat a nepeani népdalra —

fényes kagyló kity koty
mélytengeri kettő
nekem is van kettő
mind a kettő meddő
meddő

szép szeretőm édes
hány kagyló a pénzed
azt előbb megnézzed
kezem aztán kérjed
kérjed

szép szeretőm édes
fényes kagylód kettő
ötször is ha kettő
nászra várnod meddő
meddő

fényes kagyló kity koty
mélytengeri kettő
nekem is volt kettő
mind a kettő meddő
meddő

BÚKY LÁSZLÓ

Legszívesebben ordítani szeretett volna dühében. Hát igazán azt hiszik, hogy ő adott túl Sztregán?

Nem volt kedve a többiek után menni az öltözőbe, kiment az udvarra, megállt az öreg Kertesi előtt és nézte, mit csinál.

— Maga miért nem megy haza, Kertesi bácsi? — kérdezte aztán, hogy kicsit lecsillapodott. —Kétszer is lejárt már a munkaideje.

Az öreg a vízóra aknáját falazta: hogy hallgatósága akadt, kiegyenesedett a gödörben, s magyarázni kezdte, nagy körülményesen.

— Hát tudod, már egyszer felfalaztam: és akkor nézem, hát hasa van alul a falnak. Le kellett az egészet bontani.

— Nem kellett volna — mondta — Cifruss. — Beton jön arra, hiszen tudja...

— Mondom: görbe volt — hökkent meg az öreg. — Ha nem is látja senki, én tudom. Márpedig ez a fontos...

Elköszönt Ker
ment a műhel
szer megnézte
kapcsolót. Az é
igaz, de az egé
szépet mutatott

— Maga mé
jött le a mérn

— Hát ha e
kat kell ülnör
morgott Cifruss
elviszi azt a Sztregát?

— Reggel már beleegyezett — szuszogta a mérnök idegesen. — A papírokat is kiállíttattam... Egyszerre ilyen jóba lette? Hallom, ma majd megették egymást.

Mi sem csókolózunk, mégis megvagyunk egymással — nézett Cifruss a mérnökre.

— Elég nehéz is magukkal — sóhajtott a mérnök. — Na, majd meglátjuk. De mi van magával?

— Mi lenne? Semmi különös — mondta Cifruss, de már nem is figyelt oda. Azt az éket méregette: talán még ki lehet reszelni...

A szőlőfürtökön megázott
Készülnek köhögni az öreg
A kerítést, a falat a házvé
S már nem is emlékeznek
S a másikra sem, nem gon
Összetört az isteni színű sz
Cserepei lekopogtak, akár
Hol van az éjféli lagzi, mil
Készült lehunyni szemét, h

Jaj, a lagzi közepén nagy l
Beletáncol a násznép, példá
Elárultak minden gyönyört
„Elmúlik a nyár" — ez a b
Látod, tudom ezt is már, e
Deres lombjaim templomm
Ott térdelek én, s már nem
a rejtezkedő Halált süvegel

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös Györgyi

ZALAI HIRLAP
1965 JUL 25

102.1

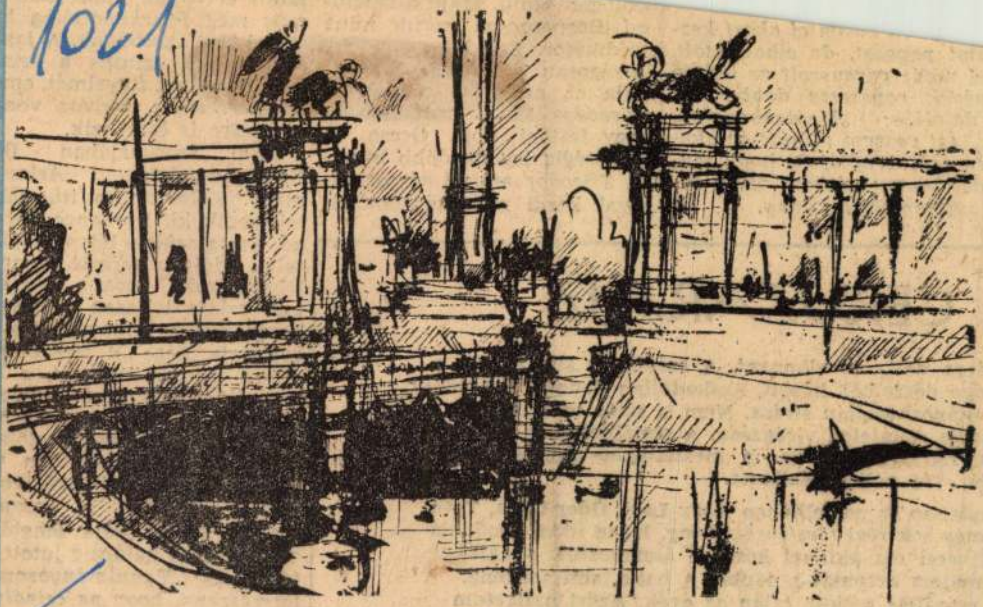

VÁROSLIGET

Vörös Györgyi rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

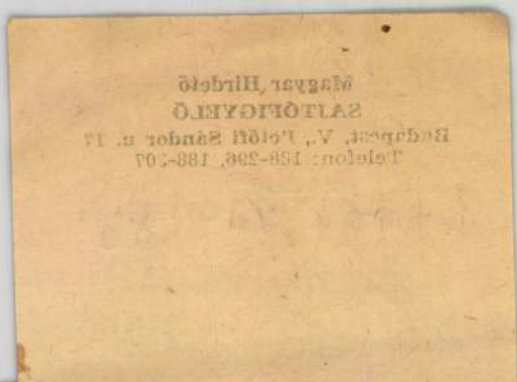

... Julim el akart kez-
tlami paposat, de elhallgatott,
mű nótát parancsolt az induló
épésük egyszerre dobbant a
t dalolták: „Megszabadulok,
ok. Azt veszem el, akit én aka-
szép volt a nótájuk, hogy mu-
k dalolnom, másként talán ki-
a szememből a könny.

teológiát tan
mi *Borinag*
prédikátor.
túlságosan
látja el, ez
maradása. E
hogy festeni
mindvégig l
ja, *Theodor* anyagi támogatá-
sával kezdi meg képzőművé-

oni
ha
apá
íne
me
ona

Dé
Franciaországba, *Arles*-b
megy. Kolorizmusa itt, déle
teljesedik ki. *Provance* harsó
gó, tiszta színeit látva magán
talál. Eddig is kereste a színe
lehetőségeit, most azonba
már szinte teljesen erre épí
kompozícióit. Mint ahogy ő fo
galmazta meg: *„A szín önma*
gában kifejez valamit, s ez
nem lehet nélkülözni." Tiszta
keveretlen színeket haszná
melyeket legtöbbször festőkés
sel vagy az ujjával ken vá
szonra. Egymást hangsúlyozó
erősítő színeivel a *komple*
menter színek adta lehetősé
gek legvégső határáig jutott e
Mint írja: *„Tanulmányozom*
természetet, hogy ne csinálja
őrültséget, hogy ésszerű m
radjak, de azzal kevésbé tör

CERUZARAJZ

sárga dália az alkonyat. A cséplőgép alig látszik a lengő porfelhők között. Szakadatlan hangzik a kerekek is, utánozhatatlan sírása. Nem is sírás ez, hanem lékezés szüntelen virágzása. A elmélkedés és a tűnődés ges, fanyarkás füstje. A messziségbe-vágyakozás hajú, vég nélküli dallama.

konyatban és porfelhőben Nagy Laci, Ódor Géza, Tóth és még sok régi társ sürög-forog. Kámi időm tündöklő- testvérei ők, akikkel közösen álmodoztuk, s akikkel emeltem arcomat a napba. A hang, ami szállong, ng megállás nélkül, talán az övék. Azért hallgatom ítatosan, s azért nem tudom elfelejteni soha.

KÁLDI JÁNOS

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZA 1963 UKF 24.

Vörös Györgyi

1021

ÜLDÖGÉLŐ

Vörös Györgyi rajza

— Röviden er válaszolni. Műve filmrendezésről képzeléseim va rendszert alkotn szetett és bonyol lenére megkísérl mazni.

—, Nemrég eg gyártó cég a Ku riumon kereszt ajánlott. Utazzak el hozzájuk, éljek náluk egy évig, s aztán élményeim alapján csináljak filmet az olaszokról. Nem vállaltam, mivel nem ismerem Olaszországot. Egy év ottlét nem elegendő. Nos, ez lenne az első elvem: csak azt ábrázold, amit jól ismersz és szeretsz.. Magam a filmet nem annyira szakmai rutinból, elméleti felkészültséggel csinálom, mint inkább szeretettel. Szeretem a hazámat és ismerem. Olaszországot csak elbeszélésből.

— A második elv: nem szeretem a leegyszerűsítést, a profanizálást. Az élet bonyolult. Nem jó az a film, amelyik a végén „kitanít" és a néző szájába rágja az alapigazságot.

— Harmadszor: feltételezem, hogy a nézők a vászon előtt a sötétben nem butábbak nálam egy csöppet sem. Ha ők nem értik meg, amit mondani akarok, akkor bennem van a hiba.

DIK évfordulóján a *Nemzeti Galéria* több mint másfélszáz képét kiállítva emlékezik *Csók Istvánra*, sok évtizedes munkásságára. *Tiszteletadás* és *helyretevés* is ez a — mindössze — négy évvel halála után megrendezett kiállítás.

A retrospektív bemutató az igazsághoz hűen kívánja bemutatni a nagy tiszteletnek örvendett mester művészetének fény- és árnyoldalait. Nagyon egyoldalúak lennénk, ha még most is hallgatnánk ez utóbbiról és hagynánk gyökeret verni a Csók István művészete körül kialakult hamis legendát. A rendezők szándéka a gyengébb képek nagyszámú szerepeltetésével nyilvánvalóan e hamis kép korrigálása volt. Bármennyire is fáj talán egyeseknek, hogy családjaink kell nagyrabecsült mesterükben, a rendezés csak ebben a formájában felelhetett meg a bemutatók, de különösen a retrospektív kiállításokkal szemben támasztott jogos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös György

1021

1965. szeptember 26.

Szobabelső

Vörös György rajza

Olesz Goncsar:*

Két találkozás

Mindössze egyszer láttam őt. Budapesten. Magyarország akkor felszabadulásának ötödik évfordulóját ünnepelte. Este a Parlamentben kormányfogadás volt. Roskadozó asztalok, villódzó fények, muzsika,, zaj, zsibongás. Aztán hirtelen csönd lett, minden tekintet a bejáratra szegeződött, ahonnan méltóságteljesen közeledett ő, Észak ősz hajú lovagja, mosollyal a szája szögletében. A kezében járóbot, ez azonban nem öregítette, inkább kiemelte alakjának természetes fenségét, hatalmasságát. Tiszta, ezüst-ősz haja boltozatos homlokába hullott, szeme, fiatalos fénnyel ragyogó, éles tekintetű szeme pedig mosolygással, kedvességgel, s jóakarással volt tele, annak az embernek a jóakarásával, aki életében annyi keserűséget nyelt, s ezért mindenkinek sok-sok jót kíván.

Öröm volt látni, mennyire szeretik, tisztelik itt. A fiatal Magyarország ünnepére hívták meg, s ő, hajlott kora ellenére is országhatárokat szelt át, hogy idejöhessen.. A nemzetközi munkásmozgalom veteránja, a világszerte híres és megbecsült író ezen az ünnepen szívesen látott, kedves vendég.

Itt, a Parlamentben mutattak be minket egymásnak. Bár fél évszázaddal idősebb volt nálam, mégis akadt miről beszélgetnünk: igaz, gyönyörű könyveiből már ismertem a háta mögött hagyott ötven év hatalmas élettapasztalatát, viszont az idős ember nem tudott mindenről, amit az én nemzedékem tapasztalt.

Az irodalom óriás munkása a legmélyebb tiszteletet keltette. Csak néztem és gyötrelmes életére gondoltam, gyermekkorára és fiatalságára, s arra, hogyan, milyen férfias vidámsággal járta végig az utat, miközben népe harcának, bölcsességének, költészetének élő történelmét egyesítette magában.

Ez volt vele az egyetlen találkozásom.

Halála után alkalmam volt ellátogatni országába, sőt, jártam azon, a kemény északi szél fútta, szigeten is, ahol gyermekkorát töltötte.

A hajnalt előzve értünk a szigethez, ahol egy művész, a Barátság a Szovjetunióval Társaság helyi vezetője köszöntött minket.

Halászfalu a sziget peremén. A szírtek alatt nyomorúságos halászkunyhók lapulnak. Az egyik gránitteraszról vendéglá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös György

1021

1966. november 12.

ÖREGASSZONY PORTRÉJA

Vörös Györgyi rajza

UTCA

Papp Albert rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
Vörös Györgyi
1966 JAN 9.
1021

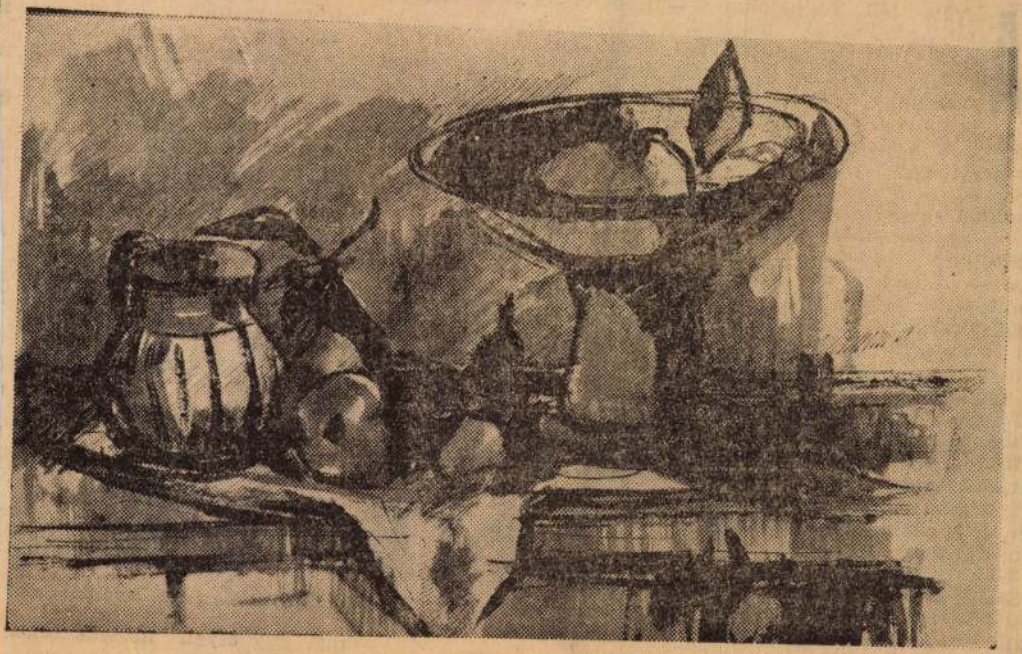

CSENDÉLET GYÜMÖLCSÖKKEL

(Vörös Györgyi rajza)

Szakonyi Károly:

AMBRUS

A derült téli hajnalokat szerette Ambrus; nagy csend volt és szikrázó hideg; fülére húzta prémsapkáját, nagy biztosítótűvel összekapcsolta nyakán a kabátgallért és, bár kezét minduntalan összedörzsölte, nem fázott. Vállán ormótlan rongyszatyor lógott, benne összekoccantak a fél- és egészliteres tejesüvegek... A lába — a lába nem fázott Ambrusnak: falába volt. Az egyik térd alól, a másik combból felcsatolva. Ovatosan lépdelt, vigyáznia kellett, hogy el ne vágodjon a síkos úton.

Ahogy ment most az úton, autódudálást hallott. Hátranézett. A Feketenajú jött a teherkocsijával. Amint mellé ért, egészen lelassította a gépet, félig kihajolt a kabinajtón, kiintett:

— Jó reggelt, papa!

Széles mosollyal visszabólintott. Kedves fiú ez a Feketehajú. Nem tudta a nevét, azért csak így nevezte. Minden reggel erre jár a kocsijával, éppen ebben az órában. Valami vállalatnak hord ócskavasakat.

— Keservesen — panaszolta. — A kályhám kicsi, hamar kihűl, hajnalban már olyan hideg a szoba... Ujjnyi rések vannak az ajtón, ablakon. A lábam is fáj. Mindig szaggat a sebhely. Meg mintha a lábamfeje is fájna. Ki hallott már ilyet? Mióta nincs nekem lábamfeje és mégis fáj.

— Csakugyan?

— Néha annyira fáj, hogy felsziszegek.

— Képzelődik.

— Nem. Pontosan érzem... Rossz ám ez a sok mászkálás. A derekam majd leszakad. Tudja, mi kéne?

— Mi újság? — kérdezte a bőrkötényestől.

— Gyúrjuk az ipart. Na, mi van, akad még tüzelője? Ha elfogyott, majd kimegyünk a szeméttelepre. Körülnézhet.

— Nagyon köszönöm.

A szemetes erős ember volt, mint a pelyhet, úgy emelgette a sok szemetes edényt, egykettőre felkapolta valamenynyit.

— Mondja csak — kérdezte Ambrus. — Magának nincs valami mechanikus ismerőse?

— Mechanikus? Minek?

— Tudja, fáj a lábam. A derekam is majd leszakad min-

— Autó.

— Autó a csodát! Olyan tricikli. Olyan, mint a nyomorékoknak van. Arra gyűjtök.

— Gyűjt? — Az asszony

dig. Egy olyan háromkerekű izét szeretnék... Érti, nem? Beleülnék, hajtanám a kezemmel, mint a többiek... a nyo-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1965 APR 11

1021

Bemutatjuk a megyei felszabadulási pályázat nyerteseit

Brád András

Olyan, mintha a híres francia férfi divatlap, az *Adam* egyik lapjáról lépett volna le. S ez így van rendjén, elvégre a Zalaegerszegi Ruhagyár divattervezője — mindössze néhány hónapja. Meszszíről jött ide, Békés megyébe, Sarkadra való.

— 1961-ben az iparművészeti főiskolásokkal nyári művésztáborban voltunk Egerszegen. Egyszer eljöttünk gyárlátogatásra ide a ruhagyárba. Nagyon megtetszett nekem az üzem, — s úgy látszik, én is az üzemnek, mert társadalmi ösztöndíj-szerződés lett a dolog vége. Mikor végeztem, tavaly nyár végén, idejöttem, azóta itt dolgozom.

Körbemutat a rajzokkal, divatlapok kivágásaival tapétázott kis szobácskában, mely a ruhagyár egyik zugában külön kis világ. Most éppen rettenetesen forrongó-nyüzsgő világ, mert indítják a gyár ruháiból — terveiből készült kollekciót a fővárosba, a legszebb könnyűipari termékek évenkénti versengésére. Átmegyünk a műhelybe, ahol a modellek készülnek. A próbababákon két remek yesteröl.öny: egy érdekes árnyalatú, mélykék, s egy tompa ezüstös-szürke. Sajnos, csak modellek...

— Mikor a felszabadulási pályázatot olvastam az újságban, gondolkodni kezdtem. Igaz, hogy grafikai munkákról nem volt benne szó, de mi lenne, ha csinálnék néhány lapot? Két témakör izgatott, a háború és a béke. De ezt egy-egy grafika nem képes kifejezni. Ezért sorozatokat készítettem. Szimbólikus megfogalmazású rajzok ezek, például a munkás hétköznapja, a munkás ünnepe, a paraszti egység, Budapest felszabadulása, szolidaritás az elnyomott népekkel, Auschwitz, stb. egy-egy lap témája, de egységet alkot az egész sorozat is. Hát így volt — mondja és fiús mosolyával szinte bocsánatot kér, amiért így történt a dolog.

Abban persze semmi meglepő nincsen, hogy divattervező létére grafikával foglalkozik. Nemcsak azért, mert a k ttő sok szempontból rokonszakma, hanem mert mindig is vonzódott a grafikához. Illusztrációit, önálló grafikáit, lakberendezési terveit lapunkból is ismerik már az olvasók. Munkáira a korszerű eszközök alkalmazása, az elmélyült gondosság, a gazdag tartalmi jegyek a jellemzőek. A felszabadulási pályázaton első díjat nyert sorozatait is ez az igényesség hatotta át, s ezt találhatjuk meg valamennyi rajzán.

— Persze mást is csinálnék, reklám-grafikát, táblaképeket, különféle technikájú grafikákat, tipográfiát, ha lenne hozzá megfelelő helyem. Minden érdekel. Dehát — egyelőre a lakás... — Szapora szavait nagy sóhajtás szakítja félbe.

Kissé még szertelen, habzsoló. De van rá „mentsége" — ha ugyan erre mentség kell.

Tehetséges...

SZOBABELSŐ
Vörös Györgyi rajza

teli van véle az árok,
térdig emelt szoknyában
lábolnak benne a lányok.

Szívdobogásnyi rózsák,
kertjeink lángaborítják,
messzi egek madara
száll ide költeni hozzánk.

Párolog, mintha csak fájna,
eleven, lüktet a barázda,
omlik a rög eke-élen,
de még beledobban a tájba,

táblaink árok-partján
felesel a csalán nyelve.

A föld illata szálldos,
mélyre lélegzi a város,
pirosul, szokik a vére
súlyosabb szívdobbanáshoz.

Mint a kenyér, ha dagasztják,
kél melegen ez az ország.
— Rozsda ne érjen a késhez,
ha karéjait osztják.

CSANÁDY JÁNOS:

Ketten lidérefényben

Nyomott és kedvetlen vagyok,
Itt ül fejemen már az ősz
hajszálakból font barátsapka,
tetején táncol egy dizőz.

Tűsarkán vidáman kopogva
muszlinszoknyát dob homlokomra;
villanni érzek egy kezet:
letörli verejtékemet.

Fölöttem villog a lába, combja,
s míg indián haját kibontja,
spanyol vad táncba tántorul:
fénylő kontya szemembe hull.

Így járjuk még az őszbe: ketten,
én fejemben és ő felettem,
hol égbenyúló árbócokra
Szent Elmo lángja száll lobogva!

de ohkent csak csorgó [illegible]ra kémlel,
mit semlegesen besöpörhet;
ki meghurcolhat igaz szeretőket,
mert gyönyört kéz alatt
ad, vesz, cserél;
ki számlát nyújt be mindenért,
s oly gőgősre és pohosra dagad,
hogy láttán a hétköznapi halandók,
e gyarlók
s türelmesek szelid
ajkai közt a jófalat
is megkeseredik!

De legyek lángja a hűségeseknek,
a holnapért fölbátorult seregnek,
mely, bár tegnap gáncsokba botol, ma
csalókon s csüggedőkön átnyomulva
itt árad, itt
sokasodik,
és embermód eszmélni ihlet:
fél-boldogsággal már nem alkuszik meg,
a Mindenség szüretjét fölvirrasztó nyarat hoz,
hát nem tapad kicsiny bálvány-javakhoz —
testet így ád a hitnek,
s tisztulni kényszerít, mint lúg a vásznat,
hogy ne valljak, vállaljak soha mást, csak
egy-élű szót, emberséges fegyelmet
s szigorú munkát: örömet a szemnek,
szív vigaszát, ha szenved, —
és csak halált feledtető szerelmet
és csak tömegből felnövő hatalmat,
s békességet csak milljomod-magamnak!

Ó, költők bátra, add hogy tenni merjem
a jót, s győzzem a rosszat. —
lásd, konok
bú, keserű mámor s kacér gyilok
kísért — szenvedélyed váltson meg engem'
Vagy essem el — ha élni nem tudok —
egy álmaimhoz méltó ütközetben.

VÉSZI E

Ro

Suhog fölöttem tanítá
magam vagyok a szigo
s a rosta is csak én m
kegyetlenül húzok és
megvilágosul élményei
az ifjúság, de nem tér
átvilágít a hideg, tiszt
s a napnál jobban, él
s az indulatnál jobban
hogy elmondhassam.
hogy hűségesen összef
az igazat, mely fény
az igazat, mely szobán
a hallgatás homályos
s a fényeket a reggel
míg legjobb szándékai

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Vörös Györgyi
ZALAI HIRLAP
1965 SZEP 12

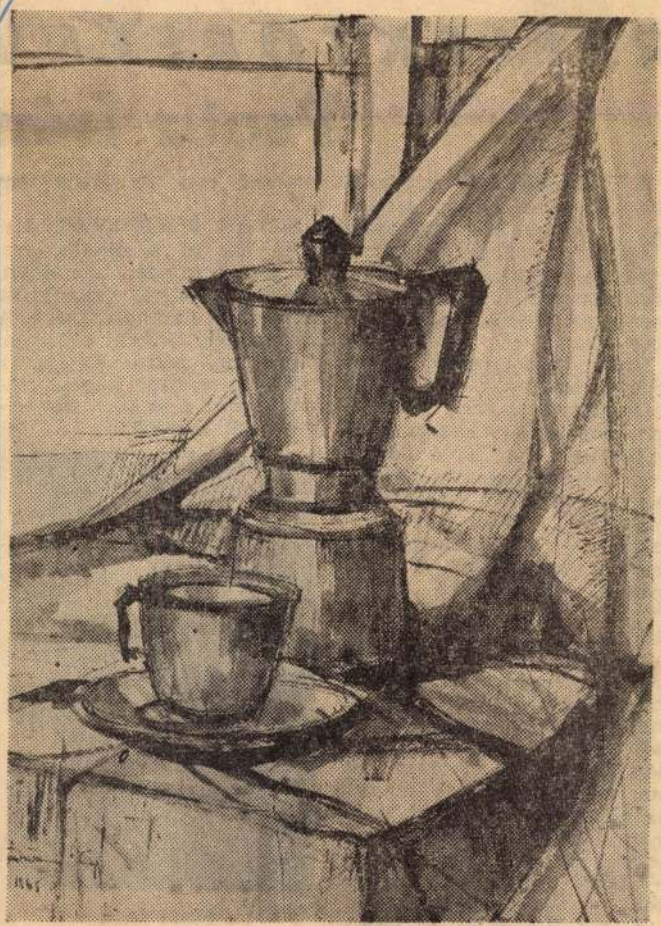

Csendélet kávéfőzővel
Vörös Györgyi rajza

REFLEKTORFÉNY

Psota Irén

A YERMÁHOZ mindenki gratulált. A közönség vastapssal, a kolleganők élőszóban. Megszoktuk, hogy Psotának évek óta minden sikerül. Rosszat nem csinál, bukása sincs, sokan azt hiszik, hogy talán sose volt.

Volt. Nem rögtön, teljes „fegyverzetében" robbant a színpadra, a sikerért keservesen meg kellett küzdenie. A főiskolások már az ő növendék korában szerephez jutottak. Osztálytársai közül Horváth Terit, Váradi Hédit, Berek Katit, a korán elment Soós Imrét főiskolásként ismerte már az egész ország, amikor Psotát még alig. A Madách Színház tagjaként is évekig vergődött. Amikor nevének különcsége miatt szóltak, egy ideig Dávid Irén lett. Aztán meglátott az utcán egy cégtáblát: „Dávid, órás". Hát nem! Semmi kifogása az órások ellen, de mégis Psota marad, ha nehéz is kimondani. Majd megjegyzik ezt a nevet, ha érdemes! Ha meg nem érdemes —, akkor Dávid is hiába lenne...

Hubay Miklós István király című darabjában figyeltünk fel rá először. Ő kezdte a darabot, a színészek tudják, hogy ez milyen... nehéz. Ahogy a játszani, csak én játszhatom el!"

AZTÁN EGYSZERRE, hirtelen jött el a sikerek éve. De akkor minden műfajban, minden oldalról, fellángolva és mégsem szalmalángként. A Madáchban Brecht Kurázsi mamájának néma Katája, a moziban csúnya, púpos vénlány a Ház a sziklák alatt című filmtragédiában, férfifaló

Psota Irén, Jászai Mari díjas

a Felfelé a lejtőn című filmvígjátékban, aki mellett „elaludni nem lehet". A Ház a

Vörös György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-207

ZALAI HÍRLAP

1021

LEÁNYPORTRÉ
Vörös György vázlata

sztrációja.

felé, mintha
kor a többiek
esétált a kis
lt a munka-
mplit adtak,
alásra majd-

lődött. Nem
k kergetőzött
s arrébb egy
ement padlá-
ett Bartosnak
ugtatta, s úgy
egne a ritkás
lén. Valahol
res: az embe-
t.

keny kis ferde
atta volna a
vaslemezsza-
udta, hogy át
utcán, mely-
gyárba jusson,
kezeli. Gon-
séri.
lehetett tőle,
ott erősebben

a vak. — N

Amíg Bar
gondolkozott
ne legyen ro
rencsétlennel
a fának tán
magát a na

Aztán b

kezdés perce
mindenki a
len, s úgy l
járt: csak nem akarják megkérdezni. Talán mert olyan messzire áll tőlük az ajtóban.

Akkor jó hangosan mondta:

— *Kértem a szakácsnőtől még egy húst és akkorát adott, hogy a felét ki kellett tennem az ablakba, meg ne romoljon: egészen sötét lett az ebédlőben.*

Ezen sokat nevettek és mindenféle bolondságokat mondtak rá. Sztrega például azt:

— *Hát nagyobbat már nem tudna mondani!* — És nevetett ő is.

Délután pedig a Borzas egy lányfejet rajzolt a padja fölé, a falra, szénnel. Nagyon helyes kis rajz volt: picit bandzsított a lány, de éppen jól állt neki. Olyan édes kis arca lett tőle. Bartos rámosolygott és azt mondta:

— *Épp ilyet láttam Párizsban. Michelangeló csinála.*

Ezen megint nevettek és Sztrega tíz perc múlva úgy szólt neki:

— *Hé, Nagyotmondó, dobja ide azt a cirklit!*

Bartos is nevetett és a hibás szemű lányt nézte a falon. Arra gondolt, hogy ha egy év múlva valaki megkérdezi, mi ez a rajz, majd megint odakiáltanak neki: *„Hé, Nagyotmondó, magyarázd csak el: hogy volt, mikor idejött a Picassó rajzolni?"*

És még arra is gondolt, hogy a látóknak sem egyformán jó a szemük. S ez megint erről a falra rajzolt, édes tekintetű kis lányról jutott az eszébe.

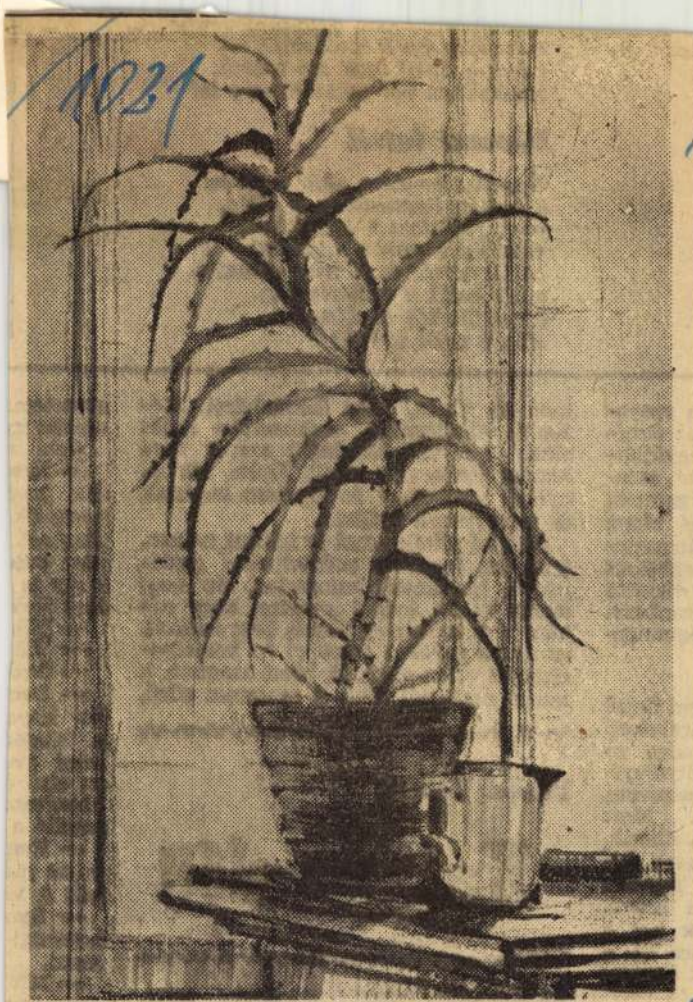

KAKTUSZOS CSENDÉLET
(Vörös Györgyi rajza)

Csillagpostányban gázoltunk t
s ágyékig ért a minden
Lásd; a halál
szívünkben v

Részem le

Úgy élsz benn
s nyitott szem ... *a világ,*
mint fájdalom a létezésben,
mint ép üvegben a szilánk;
belőlem már te ki nem válhatsz,
mint halál a születésből,
éjszakáimból az álmok,
élők a múló időből!

---

a tanya-
az élmé-
egyűjtöt-
an, ame-
gatnom,
el régen
ámaszta-
egbékélt
diktálta
szerítene,
eghango-

em fiatal
erekeket:
vissza rá
sityelnyi-
összevont
. Most
övetkezik,
értek, ki-
minden
a csend.
ek hol a
kre, hol a
a korom-

biztatja
l az osz-
elentkezik
egy szőke

meg és tiszta, okos homlokáról. Középütt elválasztott, szalmaszőke haját simára lefésüli, kétoldalt szoros varkocsba fonja, úgy viseli. Egész, kis lényéből nagy-nagy önfegyelem sugárzik és lefegyverző nyíltság.

Az első alkalommal is feltűnt nekem, fenn az összetolt politechnikai asztalokból barkácsolt színpadon, de nem marta belém magát annyira, hogy néhány óra múlva az újabb benyomások, az újabb érdekes arcok el ne homályosították volna a képét. Most azonban, a tanári asztalnál ülve, a tanterem sűrű,

Fábián Zoltán:

Katedra előtt

felejthetetlen szagát magamba szíva, nemcsak a magam iskolás emlékei jönnek elő; — visszaemlékszem első itteni látogatásomra, s még az is eszembe jut, hogy frissenvasalt, fehér kötény volt a

szeretem.
szülők g
Nem t
— Het
dik gyer
negyedik
meghalt.
nem tud
s így is
szeg főve
— Mik
— Val
— Iszo
— Bec
kor kisza
a feleség
négy gye
az első e
hozzátesz
amellé a
— Nem
volna me
nék a vi
— Igaz
borzong:
tenni.
— Mit
poronttya
kon?
Hirtele
— Látj
azt kérd

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

1963 SZEP 15. Vörös Györgyi

1021

Balatonpart

Vörös Györgyi rajza

Földre nyúlt
húsos le
csattanva mozo
tehén füle, alatta ült Barczi Gáspár, egyik lábával a bölcső talpallóját nyomogatta; unokáját ringatta, mivel az asszonyok nem voltak otthon. Azon gondolkozott, hogy mi, hogyan van és hogyan lesz, de nem fejezte be gondolatát: nyílik a kiskert ajtó, a forróságtól megrepedezett kerti úton csuszorálkodik egy ember.

Elhajtja a diófa ágát, látja a bölcsőt, csendesre fogja szavát. Köszön, kezel Barczival, féloldalt fordul, és maga alá húza a rozoga széket, amelynek nincs közepe, de hiszen nem is a közepére, hanem a szélére ül, mert maradhatatlan ember, mennie kell. Már mondja is, hogy végezzen:

— Erő, egészség!

— Magának is!

— Samu Lajos a nevem. Vásárt akarok magával.

— Barczi Gáspár vagyok. Vásárt azt csaphatunk.

— Rövidre fogom a szót: gazdasági szerszámokat veszek. Mindenfélét, ami csak van, de persze, jó állapotban. Talán takarja le a kisgyereket, és menjünk, nézzük meg a maga portáját, hogy mi van eladnivaló?

Barczi elnyomta pipáját, mellénye zsebébe állította a pipát, úgy alulról felfelé végignézte az embert. Jóformája volt, pénz is látszódott tőle. A vásár pénzt hoz, gyerünk, végig a portán, meglátjuk, mi van eladnivaló?

— Cenzár voltam — mondta Samu, mikor betették maguk után a kiskertajtót. — Cenzár voltam, aztán jött a háború, semmi nélkül maradtam: nem volt nekem se ingem, se gatyám. Így álltam,

UT

— Arra — mondta Gáspá
nyugodtan.

— Jó szövetkezetük van.

— Elég jó, de még jobb i
lesz.

— Hatszáz forintot megadol
a kocsiért. — Kurtán, rövide
böködte a szavakat a cenzár
— Menjünk tovább!, folytat
ta. Barczinak nem volt idej
szólni, de aztán, mikor ellép
tek a fészerből, megmondta
amit akart mondani.

— Hatszázért? Hát az é
munkám hol van? Ott van
abban a kocsiban, földi! A
ápokat én faragtam, a sarog
lyák ápjait is én faragtan
kézvonyóval, a juhallát ma
gam gömbölyítettem le, el
mondhatom, hogy sok mun
kám van benne.

— Ki vasalta a kocsit?

— Csusza kovács, ha ismeri
Nem fizettem érte, az igaz.

— No látja!

— De három napig szántot
tam neki. Volt egy dara
földje a Káposztásokban, ma
gam szántottam, pedig az
föld akácos volt: csupa gyö
kér, inda csupa muruggya.

— Adok még rá kétszáz fo
rintot, többet nem. Most meg
nézzük az ekét, mivel az na
gyon szükséges darab.

— Itt az eke. Nem mondon
fagerendelyes, de jobb, köny
nyebb a „Szak"-ekénél. Az ne
héz; megkínozza a lovat.

— Miért?

— Mert ki van feszítve
Két lánccal van kifeszítve, é

Telefon: 188-296, 188-307

Vörös György

ZALAI HIRLAP

1964 SZEP 13.

1021 / 1

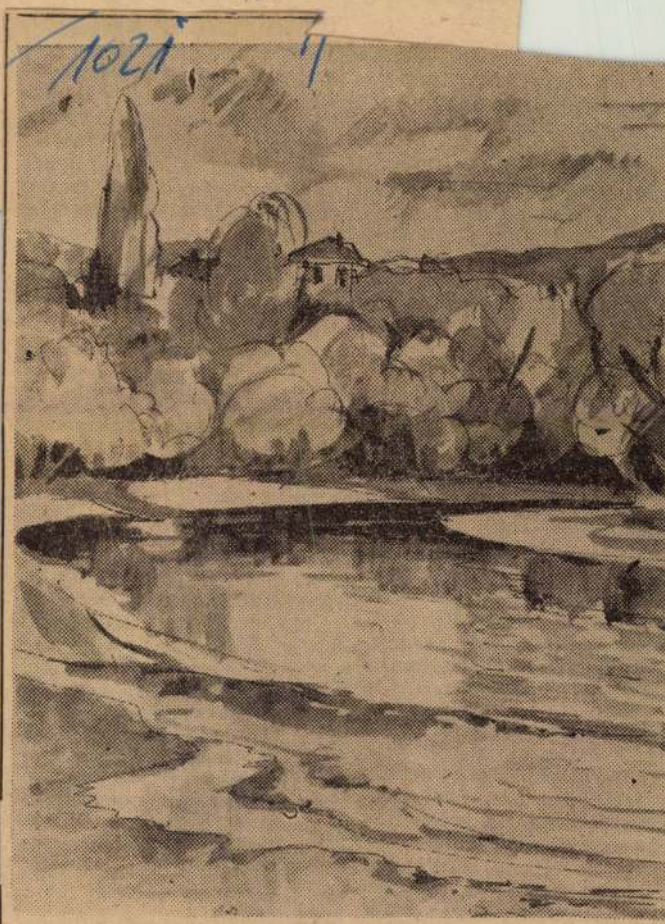

FOLYÓPART

Vörös Györgyi rajza

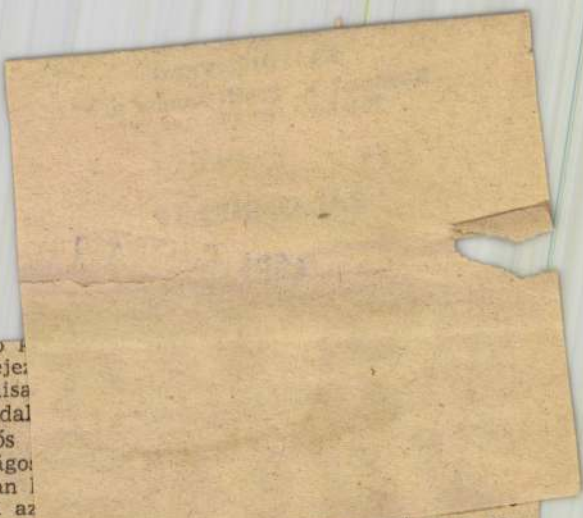

... első ...
..., ez a befeje...
...nonumentálisa...
...y máris irodal...
...k jelentős...
Egy országo...
...arát váratlan ...
...sra készteti az...
...és a társadalo...
...halt meg Balla... Mi-
...n gondolatokkal vett bú-
...t az élettől: hitt-e még a
...ban, annyi csalódáson, hasz-
...nnak tűnő küzdelem-könyv-
...n keresztülgázolva?

...rre válaszol ez a háborút
...közelmultat egyaránt mes-
... elevenséggel idéző regény.
...rvas írói módszerére a tár-
...agosságában is szenvedé-
...s, belső tűztől átforrósodott
...zságkeresés a jellemző,
...y itt a hétköznapokba, je-
...téktelennek tűnő cselekе-
...ekbe ágyazódott *miért*, a
...gtett út izgalmas szellem-
...zése. Olyan ez a regény,
...ıt egy feltörő vallomás
...dern fogalmazásban, s a
...n és a múlt olyan szerves,
...vészi-emberi egésszé ková-
...lódik össze, amit csak Fel-
... és Bergmann film remekei-
... találhatni ma. Csakhogy
...rvas útja nem a belenyug-
..., a csalódottság légüres te-
...e visz, hanem láthatóan
... új értékrend, az igazabb
..., a harcokkal és szenvedé-
...kel megváltott szocializ-
...s felé.

...volna, mert ez a re-
gény — az önvizsgálat szebbet, jobbat, másként akarásának szimbólumaként — méltó ta-

Könyvekről

núságtétel a közelmúlt magyar valóságának fejezeteiből. *(Magvető)*

*

A. VOZNYESZENSZKIJ: FÉMSZIRÉN. Egyik versében fürdőző nőket leső kamaszok, máshol egy grúz vásártér lángoló színei, megint máshol meg éppenséggel a New York-i légikikötő anyagtalan kecsességű épületei elevenednek meg. Ez a harmincéves, szigorú arcú és nem mindennapi tehetségű szovjet poéta mindenhová elér verseivel, de legnagyobb sikerrel a lélek szemmel nem látható, sejtett világát rajzolja olvasói elé.

Kemény, groteszk-különös, fanyarhangulatú képeiben ko-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös Györgyi

ZALAI HIRLAP

1963. április 14.

1021.

Vörös Györgyi rajza

...ült meg apa és mi itt-

1963. április

TUDOMÁNY

A jég alatt az Ész

Grecsko marsall közelmúltban megjelent nagy cikkében szerepelt egy szerény bejelentés: a szovjet haditengerészeti flotta fő erőssége a tengeralattjáró flotta, ezen belül pedig a nukleáris rakétafegyverekkel felszerelt atommeghajtású tengeralattjáró flotta. Arról, hc ez a flotta milyen hatalmas e jelent, éppen nemrégiben k hatott képet a világ azokbó jelentésekből, amelyek a Le nr Komszomol nevű szov atommeghajtású tengeralatt ró Északi sarki útjáról, gyak látáról napvilágot láttak.

KIÉ AZ ELSŐSÉG?

Ezek a jelentések nemcsak azért voltak szenzációsak, mert egy atomtengeralattjáró hétköznapjairól szóltak, hanem azért is, mert megcáfolták az amerikai propagandának azt az ismert tételét, hogy az Északi sark jégpáncélja alatt először amerikai atomtengeralattjárók hajóztak. A szovjet közlemények kiderül, hogy közönséges szovjet tengeralattjárók már jóval a külön e célra épült amerikai atomtengeralattjárók előtt megjárták ezt a nehéz utat, amiről azonban eddig biztonsági okokból nem történt említés. A tények azonban tények maradnak akkor is: a Leninl Komszomol atom

ség kedvencét nem Rusztá Sangorajevnek hívták volt hanem másként. De bizony hogy annak a másiknak az él útja is olyan jellemző lett v na, mint Sangorajev matró aki most — mert az atomte geralattjárón ilyen szakemb re is szükség van — vegvés hajón, noha eredetileg trak rista volt szűzföldjén, a Tat földön, ahol egyébként ár házban nevelkedett...

Az Izvesztyija riportsoroz bővelkedik az érdekes rés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vörös György
1982 OKT 13.
ZALAI HIRLAP

1021.

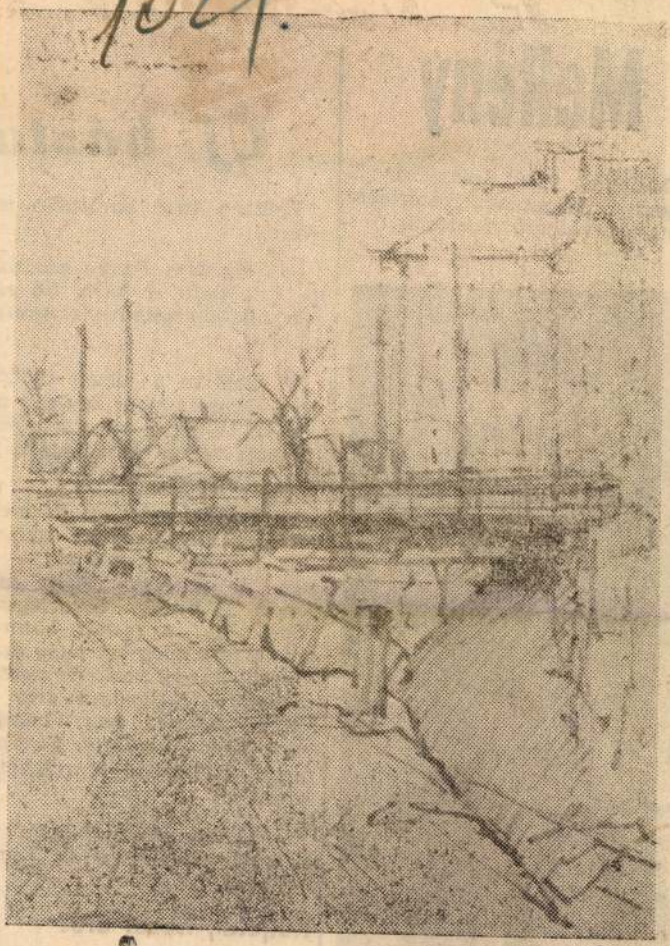

Kanizsai temetőhíd

(Vörös Györgyi rajza)

Mellé

Melegít, tehát célszerű. S mert a célszerűség vezérlőelv lett a divatban, divatos is.

Vidéken lakó barátnőm telefonált:

— *Feljöttem Pestre vásárolni. Este indulok haza. Ha rám érsz, találkozzunk egy eszpresszóban.*

Ő azonban a jelzett időben nem érkezett meg. Egy óra elteltével lihegve, mentegetőzve befutott végre. Nem látszott ki a csomagok közül.

— *Muszáj mindent itt megvennem, mert nálunk semmi sem kapható. Legalábbis — ez nem. És mutatta: „Ultra" mosópor, „Verseny" bútorpaszta, „Lakkfény" a festett bútorok tisztítására, meg két nagy üveg lengyel import parketta tisztító folyadék. Különösen erre a szerzeményére volt büszke, mert mint mondotta, hónapok óta a fővárosban sem lehetett kapni.*

— *Hiszen vehetnél „Alfa" folyékony padlófényt is. Éppen olyan jó!*

Külföldi, hazai áru?

Ő azonban makacsul kitartott: a külföldi áru jobb. A „Glanzrein" nevű, NDK-ból behozott bútortisztító is szerinte sokkal jobb, mint amit nálunk

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

Vörös György

NOV 10

1021

HÁTSÓUDVAROK

(Vörös Györgyi rajza)

Fázós, megfáz

Ősz van. Az ajtó előtt ácsorgó gyerek fogai összekoccantak a reggeli csendben. „*Fázom!*" — vacogta. „*Vedd fel a nagykabátot, hogy meg ne fázzál!*" — mondta az anyja.

A fázás és megfázás

nem azonosak. A hideg érzését a bőr érzőidegei közvetítik. Hidegben a bőr hajszálerei összehúzódnak, hogy minél kevesebb meleg jusson a test felszínére. Félti a test melegét. Az izmokat *működteti, hogy meleget termeljenek:* ezért didereg, ezért vacog, ezért lesz lúdbőrös a fázó ember.

A szél a test felületéről elfújja a meglangyult levegőt. A nedves testfelszín párolog és a párolgás hőt emészt. *Szélben és nedves ruhában a hideg érzés fokozódik.* Hideg, szeles, esős időben azért jó a sűrűszövésű vízhatlan ruha, mert nem engedi át a szelet és nem ázik át. Ha valaki átázott: minél hamarabb cseréljen ruhát, de előtte testét törülje szárazra, hogy meg ne fázzék.

A megfázás hosszabb, tartósabb hideghatás következménye. Ilyenkor megváltozik az apró erek viselkedése a nyálkahártyákban és a belső szer-

betegség lehet a megfázás épülő fertőzés vége.

Kórokozók mindenhol vannak

Ezek után már csak egy kérdése lehet az olvasónak: Hogy tartózkodnak és hogyan terjednek, hogyan vándorolnak ezek a hurutos betegségeket létrehozó kórokozók? Azt mondtuk: mindenütt. Igy is van, de *elsősorban a beteg szájüregében, orrában, garatjában, légutaiban élősködnek és cseppfertőzés útján jutnak az egészséges szervezetbe.*

A cseppfertőzés fertőzésmód. Köhögés, tüsszentés, hangos beszéd alkalmával nyálkacseppek százezrei jutnak a beteg szájából, orrából a környező levegőbe, ahonnét vagy a közel álló ember légutaiba kerülnek, vagy hosszabb, rövidebb ideig tartó lebegés után leszállnak a földre, a helyiség padlójára, vagy egyéb tárgyakra. A kórtani vizsgálatok bizonysága szerint *a cseppek hangos beszéd során fél—másfél köhögéssel, két—három , a tüsszentés erejével pedig négy—öt méter körzetben szétszórhatók* és — ha fer-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1964 MÁJ 10

1021

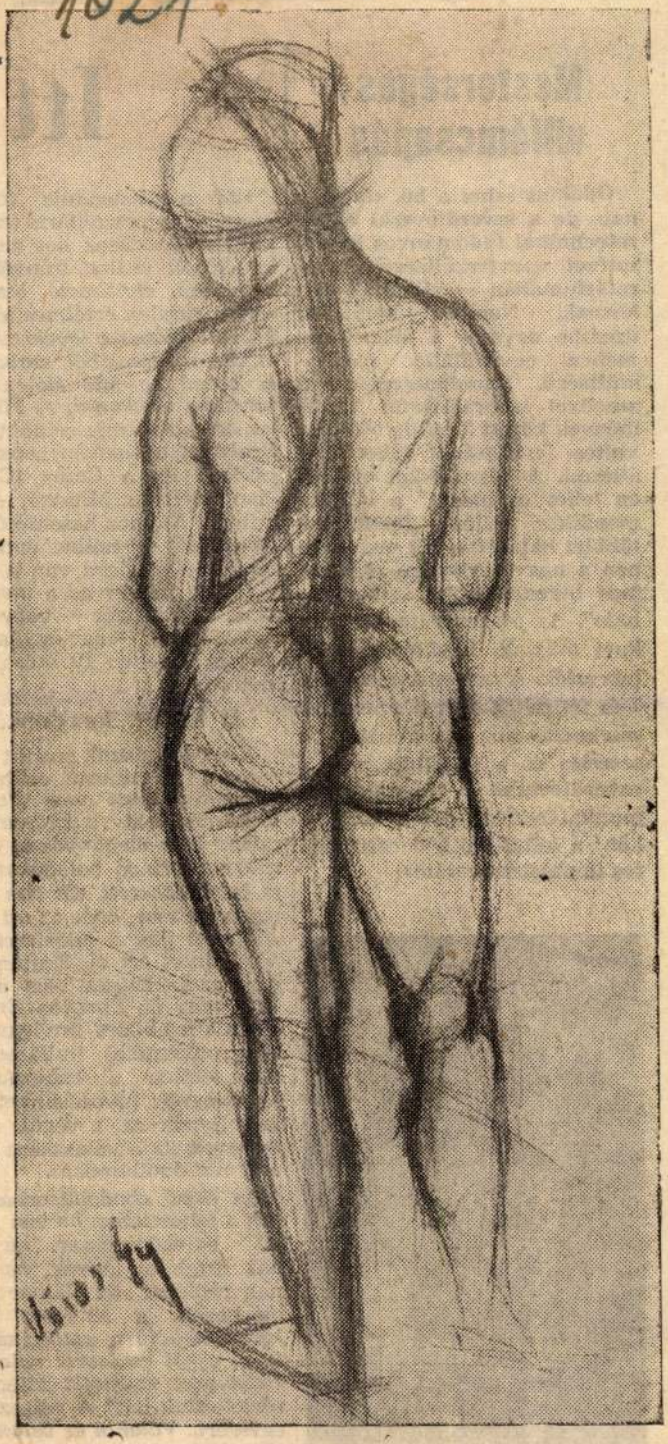

AKT-TANULMÁNY
Vörös Györgyi raiza

Mest
villá

Odakint esett a hó. süthet a nap, de a szverdlovszki elektrotechnikai tudományos kutató intézet nagyfeszültségű laboratóriumában — villámok cikkáznak. Nemrég helyezték üzembe ugyanis a maga nemében egyedülálló, nagyfeszültségű impulzusgenerátort, amellyel laboratóriumi körülmények között 2 millió 600 ezer voltos feszültséget lehet előállítani. A készülékkel kitűnően lehet „utánozni" a villámcsapáskor fellépő feszültségtöbblet hatását· a cél pedig éppen a nagyfeszültségű elektromos berendezések „viharpróbája". Az új generátort a harkovi műszaki főiskola tudósai tervezték. A tervezők most egy 7 és fél millió voltos generátor szerkesztésén dolgoznak. A szerelés és a felállítás már a szverdlovszki laboratórium munkatársainak dolga. Képünkön: a kétmillió 600 ezer voltos impulzusgenerátor:

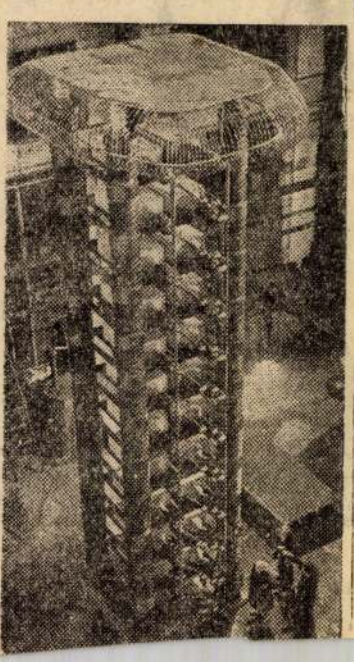

Három esztendeje folyn
kísérleti intersztelláris (csill
közi) rádióadások két viszo
lag közeli csillag irányába.
technikai civilizáció bizon
fokán minden értelmes lény
ből álló közösség igyekszik k
mikus magányából szabadu
és hozzá hasonló élőlénye
társakra bukkanni. A Föld
lenlegi adásainak célpontjai
Eridanus csillagkép „epszil
csillaga és a Cetus (Ceth
„tau" csillaga. Mindkét —
mileg a Naphoz hasonló fizi
felépítésű — csillag éppen
fényév távolságra van a Fö
től. (Egy fényév az a távols
amit a fénysugár — vagy a
dióhullámok — egy év alatt
fut; ez kereken 10 billió k
méter.)

El kellett kezdeni...

Mai felfogásunk szerint va
mennyi naptípusú csillag
bolygórendszere van. Felt
lezhetjük, hogy a két emlí
csillag *sem magányos és a*
rülötte keringő bolygókon
is keletkezhetett, sőt van n
valószínűsége, hogy az ott n
született élet a miénkkel
nos szintet ért el. Ezután
csak az szükséges, hogy a
Ceti vagy az *Epszilon Eri*
társadalma biztos ura legye
elektromágneses hullámok
(azaz értsen a rádiózásh
észrevegyék hívójeleinket
laszoljanak rá, s végül: m
észrevegyük a válaszként ér
zett rádióhullámokat.

Az előző gondolatsorban
sok a feltételezés: *ha* van „o
át" bolygórendszer, *ha* va
nak értelmes lények, *ha* tu
nak rádiózni stb. Hamar fel
merhetjük a lényeget: *ren*
kívül csekély a valószínűsé
hogy e két csillagról valaha
életjeleket kapjunk. Miért k
sérletezünk hát? A válasz ig
egyszerű. *Valahol és valamik*
el kell kezdeni. A Föld társ
dalma most jutott el odái
hogy „felsőbb" kozmikus osz
tályba léphet, s egyáltalába
[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

1983 SZEP 29

1021

Leányfej

(Vörös Györgyi rajza)

Dr. Fiala End

Zalai h

A HONVÉDSÉG, a fegyveres erők napját évenként szeptember 29-én országosan megünnepeljük. Ismeretes, hogy ezen a napon, 1848-ban a magyar hadsereg egy része Pákozd és Sukoró között megállította és Bécs irányában kivonulásra kényszerítette a fővárost fenyegető horvát csapatokat.

Ennek következtében a bécsi udvar csak decemberben gondolhatott arra, hogy a magyarokkal végleg leszámoljon, s ekkor az osztrák haderő az országot teljesen körülfogta. A magyar hadsereg talpraállításának üteme azonban olyan gyors volt, hogy decemberben már 68 gyalogzászlóaljból és 18 huszárezredből állott. Zala megye a szabadságharc alatt kb. 5500 honvédet küldött a csaták mezejére, önkéntesekből és sorozottakból. Nemzetőr 20—25 ezer volt összeírva a megyében, s feloszlatásuk után belőlük szervezték a rendes sorhadi alakulatokat. Az 1867. júniusban alakult *„Zalavármegyei Honvédegylet"* törzskönyvében még mindig 2500 „igazolt honvéd" szerepel névszerint.

(A *honvéd* szó egyébként zalainak minősíthető. A magyar irodalomban a múlt század huszas éveiben *Kisfaludy Károly* volt a vezéregyéniség. Családi kuriájuk Sümegen most Kisfaludy múzeum. A legtöbb Kisfaludy ott született, de édesanyja betegeskedése miatt ő Győr megyében látta meg a napvilágot; születése anyja életébe került. „Az élet korai" c. költeményében

ző a gondos kiválogatásra hogy például Pókaszepetk (Szőpötk) 6 honvédje asztalosács-bognármester volt, és az utászoknál szolgáltak, míg Andráshida 5 hajtótüzért adott, Csács pedig 7 huszárt.

A honvédség decemberben nem tudta feltartóztatni a császáriak előnyomulását mert szervezésük még nem fejeződött be, s mert a nyugati részeken mindösszé harmincezer főre rugott létszámuk, a császári sereg pedig 76 ezer főnyi sorkatona volt, nem is szólva a hatalmas tartalékokról. Ezért Bécs felől fokozatosan visszavonultak Buda felé s a Dunán átkelve a sereg zöme Vác irányában északra kanyarodott, míg a kisebbik rész Szolnok felé húzódott. A három zalai zászlóalj közül kettőt ennek az utóbbi sereg regnek I. hadtestébe osztottál be, melynek parancsnoka *Perczel Mór*, később pedig *Klapka György* tábornok volt. Mindkét zászlóalj önkéntesekből állott. Az egyik a „47. önkéntes honvéd zászlóalj" elnevezést kapta. Már a Mura mentétől a Vértes hegységeát Csákvárig utóvéd harcokban vettek részt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

Vörös György

1963 OKT 20

1021.

1963. október 20.

IRODALOM ◙ MŰVÉS

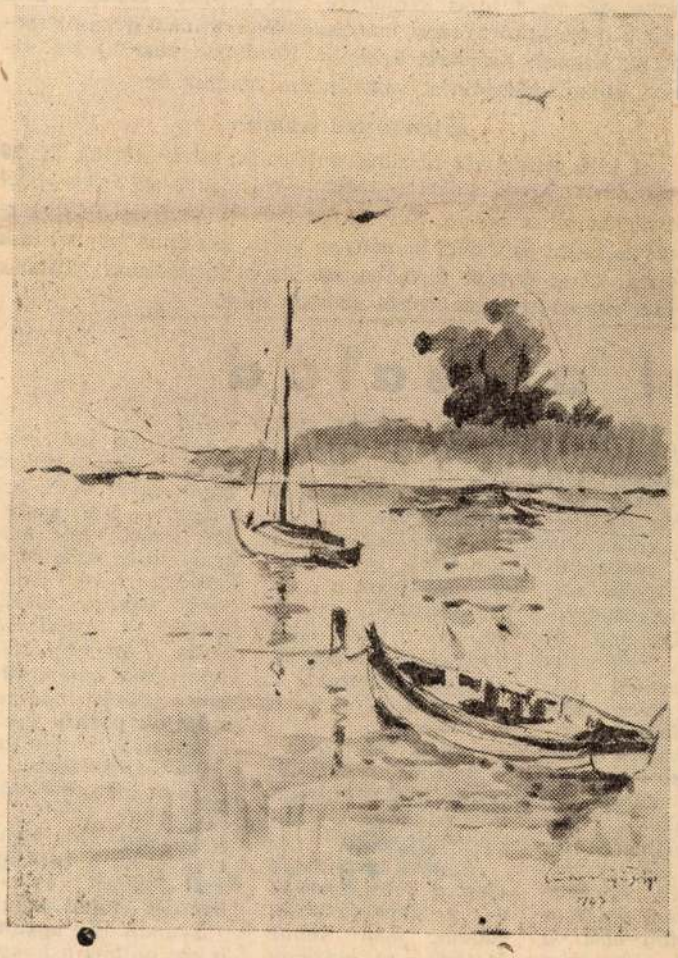

Októberi Balatonpart
(Vörös György rajza)

SÜTÉS-FŐZÉS

Özgerinc

14 deka vajat keverjünk el 8 tojás sárgájával és 14 deka cukorral. Folytonos keverés mellett adjunk hozzá 14 deka rölt zsemlyemorzsát. 15 deka puhított kevés tejjel elkevert sokoládét és 8 tojás keményre vert habját. Tehetünk bele még 5 deka apróravágott cukrozott dinnyét és 5 deka mazsolát is. Kikent. lisztezett özgerinc formában süssük. Ha kihűlt. csokoládékrémmel vagy mázzal vonjuk be.

Gesztenye bomba

1 kiló gesztenyét főzzünk puhára és szitán törjük át. 20—25 dkg cukorral, 1 deci maraschinóval s mintegy 3 deci tejjel keverjük sima péppé. Egy kanál kakaót. 6—7 lap felolvasztott zselatint és 6 deci keményre vert tejszínhabot adjunk hozzá. majd öntsük formába. és jégen fagyasszuk. Tálalás előtt cukrozott gyümölccsel szórjuk meg.

ul a család

számomra.
ején ugyanis
hattam óvo-
harmincas
ején ilyesmi-
is hallottunk
z uradalom-
ol ifjúvá ser-
de Pityú ré-
nden nap új
dalocska
ulásával pó-
n, amit önhi-
kívül három-
romban elmu-
ım. Pisze kö-
c. Általa új
ekkel bővi-
nyéimet, még
kétszeresen,
én középis-
orom óta rop-
ódon nőtt a
ló, másrészt
romban nem
iumba jártam,
kereskedelmi-

tíz éve, amikor még kevés volt hazánkban az oroszul jól tudó műfordító, fővárosunkban kiadtak egy, több szovjet tudós által írt könyvet, de abban a görög filozófus nevét Falesz Mihálynak fordították, mivel a szovjet eredetiben a „Th" orosz nyelven és helyesen „F"-ként szerepelt, a „Mileckij", azaz miletoszi" jelzőt pedig Mihálynak gondolta a hazánkfia fordító.

Nos, mindez nem elég a feleségemnek — s tapasztalatból tudom, nem lenne kielégítő az egyetem számonkérő tanárának sem —, nincs tehát más hátra, hétről hétre átveszem

de).

Szó, ami szó, csudára kismirglizett agyú ember válik belőlem, — mert a család tanul. Bár sejtem, kútba esik az a tervem, hogy „maszek" módra, pizsamába és papucsba bújva, fotelben elnyújtózva belemerülök a prózai irodalmi műfajok pozitív hőse megformálásának tanulmányozásába. (Más is elmerült már benne.)

És számomra nemcsak ezzel a veszéllyel fenyeget az, — hogy a család tanul.

Tegnap este ugyanis azt hallom a konyhából: tekintve, hogy rajtam kívül mindenki intézményesen tanul ki főz vacso-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

Vörös Györgyi

1963 APR 28

1021

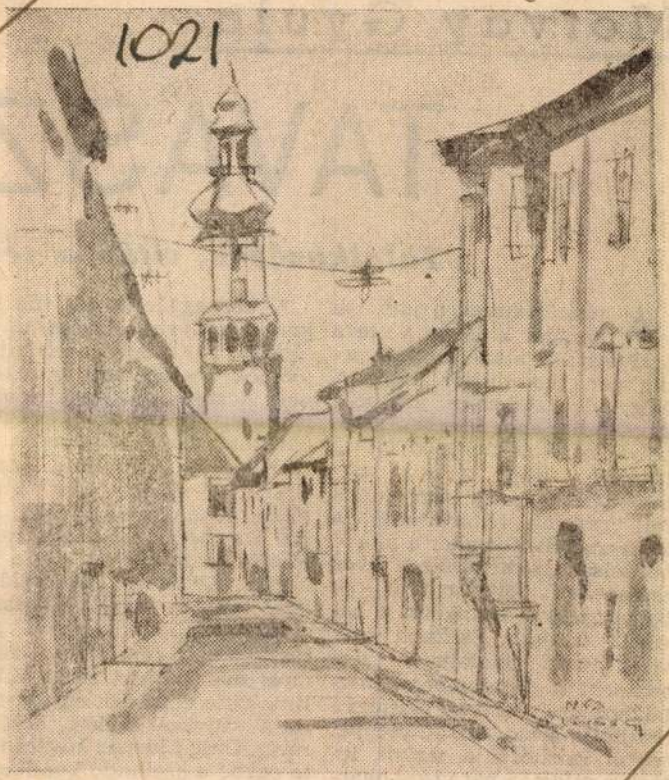

Soproni utca

(Vörös Györgyi rajza)

Morvay Gyula:

TAVASZ

Találkozások, viták a vén

A pincér mereven állt, bal kezéből a jobba vette a szalvétát; az alpacca-tálcát pedig néha combjához ütögette. Négy—öt fiatalember jött be a kávéházba, ahol feszesen gömbölyű hasukat nehezen cipelő tőzsérek ültek a kis asztaloknál, hajnalig sem keltek fel: gyakran felfordították a kis asztalkát. Ilyenkor a pincér bosszúsan szedte össze a üveg cserepeket, portvisnyélre dobott ronggyal törülgette a kávéház talaját. „Ezeknek csak vizet viszek", gondolta, de azért odament a fiatalemberek asztalához, szalvétájával csattogva lesújtotta a morzsákat, cseppet odább igazította a terítőt, letette a tálcát, a hat vizespohárral.

Ezen a tavaszi estén, amely az éjszakába fordult, a Berlin-

A bornagykereskedő fia e
kéri a könyvet, olvassa az e
beszélő költeményt, mialatt
többiek beszégetnek, vitatko
nak. A kereskedő fia a refré
mondja: „Granada, Granad
Granada moja". Elhangzik a
első kérdés: mi újság „lent
„kint", de inkább „lent" a fa
luban. A tanáron a sor, aki rö
vid szavakkal elmondja, hog
Móricz Zsigmond ott volt a fa
luban, Kollárné „vendéglőj
ben" evett és beszélt a kocsm
előtt megálló királyrévi pa
rasztokkal. A régi halász-csalá
most már paraszt sarja, Zili
Eráz vitte el az írót egy daral
ra, a vadvizek széléig, Király
révig. Öreg Chemez kovács te
te egybe a széthulló kocsiker
ket, miközben elmondta, h
gyan járt ott a vadvizek tájá
Móricz hallgatta, aztán kis n
teszébe valamit felfirkanto
Itt most nem ehet szó rész

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1969 FEB. 2

Vörös Györgyi: Ház a szőlőhegyen

...a nem tesz
értünk semmit...

Három katona lépett a barakkba a tábori őrségből, elől egy őrmesterrel. Parancsa kitakarítani a barakkokat, megtisztítatni az ablakokat, szellőztetni.

Újabb katonák jöttek, matracokat cipeltek. Szétosztották. Akkor két szánon tüzelőa érkezett, lebodták a barakk elé. A foglyok, mint zalmaszálakat bolyba a hanyák, gyorsan a barakkba vitek a hasábfákat. Alaposan efűtöttek a kályhába. A ályha piros szemei óriásivá gultak, izzottak a belső izlomtól. A foglyok friss sára homokot szórtak, el a föl-ön. Az őrség mindenkit a elyére parancsolt. Vezény-

redes. Mög
getett, derékhoz ta
dában a grófnő. Fo
lyes, szépasszony.
még leány. Mellett
san, ősz bajuszát
az orosz tábornok
ember, civil, neh
érő fekete kabátba
tük a fogoly oszt
és még néhány elő
tiszt, a tábor „bels
noksága.

— Szmirno! — kiáltott az őrség előrefutó parancsnoka.

A grófnő szemérmesen mosolygott. Tiltakozott, hogy őt, a finomra szabott, szinte légies nőnemű lényt ilyen vezénylési dörgéssel vezessék be.

— Vigyázz! Sorakozó! — küldte Novák visszhangként, de magyarul a parancsot.

Ropogás. Dübörgés. Néhány másodperc múlva kétszázkilencvenhat fogoly állt egymással szemben, két oldalon, a priccsek előtt, bejárattól egészen a barakk végéig. A betegek is leugráltak.

A rengeteg sárga, kimerült arcú ember, rongyos ruha azt az érzést keltette a grófnőben

— Boldogan jöttem el hozzátok. Szeretnék mindent adni: takarót, ruhát, élelmiszert, pénzt, de mit csináljak: nincsen. Nagyon sokan vagytok, hős magyar katonák, foglyok; honnét vegyünk?

A fogolycsapat végén álló magyar bakák lábain bakancs helyett szénaboglyák, testükön pokróc, ami alól kilátszott a sárga-sötét gatya. Odanézett a grófnő, és az orra körül megjelentek a már említett kedves ráncocskák.

— Szomorú hírt kell közölnöm — mondta a grófnő csilingelve —, szeretett uralkodónk, Őfelsége I. Ferenc József — meghalt.

... tartott. A hata

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös Györgyi: ÉLEDŐ TÁJ

Mozart: Esz-dur szimfónia. — 14.40: Valaki kopog... Regény folytatásokban. XX. — 15.10: A Gyermekrádió műsora. — 15.45: Mező László gordonkázik. — 16.00: A világgazdaság hírei. — 16.05: Sportkantáta. — 16.13: Rádióreklám. — 16.14: A Bergendi-együttes műsorából. — 16.29: Holnap közvetítjük. Hangverseny. — 16.49: Vendégmunkások Franciaországban. Jegyzet. — 17.05: Külpolitikai figyelő. — 17.20: Lemezmúzeum. — 17.40: Szálasi naplója. V. — 17.55: Húszas stúdió. — 19.25: Sporthíradó. — 19.35: Népi zene. — 20.03: Életem, találkozásaim. — 20.30: A Stúdió 11 játszik. — 21.07: Dorian Gray arcképe. Regény rádióra. — 22.20: Dorian Gray arcképe. II. rész. — 23.04: A MR és TV szimfónikus zenekarának felvételeiből. — 0.10: Filmzene.

A Petőfin: 8.05: A Svitorka zenekar polkákat játszik. — 8.14: Kamarazene. — 9.00: Ezeregy délelőtt... — 9.00: Mai mesemondónk: Bánki Zsuzsa. — 9.10: A Lorántffy Zsuzsanna úti zenei ált. iskola kórusa énekel. — 9.20: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 9.40: Óvodások műsora. — 10.00: A zene hullámhosszán. — 11.50: Szépet, olcsót, korszerűt! — 12.00: Barokk muzsika. — 13.05: A kislángi könyvtárban. Jegyzet. — 13.20: Eleanor Steber Mozart-áriákat énekel. — 14.00: Kettőtől hatig — könyvespolc mellett. — 18.10: Operettrészletek. — 18.28: Közkívánatra. Szereti Ön Bartókot? — 19.51: Uj könyvek. — 20.25: Európai századok — magyar századok. VI. — 20.56: André Segovia gitárestje. — 22.04: Nóták. — 22.25: A hét előadóművésze: Vár-

Operaszínpad.
zott ember. TV-játék.

*

Az Osztrák TV műsorából: 13.00: TV-vizsgálat. — 18.25: Osztrák képek. — 18.50: Valéria és kalandjai. — 19.30: TV-Híradó. — 20.06: Sport. — 20.15: Zsiványok, zsiványok ellen. Gyémántkiárusítás. — 21.15: Hétfői telesport. — 22.15: TV-Híradó. — 22.25: Peter Ustinov műsora.

*

A zalaegerszegi Ady moziban 16, 18 és 20 órakor a **Mágnás Miska** című magyar filmet, a **nagykanizsai** Béke moziban 16 órakor: **Megöltek egy leányt** című magyar filmet, 18 és 20 órakor a **San Gennaro kincse** című, magyarul beszélő, színes olasz—francia—nyugatnémet filmet vetítik. (Mindhárom film korhatár nélküli.)

*

Zalaegerszegen a Megyei Művelődési Házban 16,30 és 20 órakor **Ki van az álarc mögött** címmel vidám zenés műsor.

*

Az **Állami Déryné Színház** előadásában **Szentpéterúron** 19 órakor: **Isten véled, édes Piroskám.**

A 16. sz. Autóközlekedési Vállalat, Zalaegerszeg, Gasparich u. 16. sz. alatti telepén 1969. március 19-én szerdán 8 órakor

TEHERGÉPJÁRMŰ ÉS AUTÓBUSZ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1021

Vörös György

Vörös György: SZENTENDREI HÁZTETŐK (tollrajz)

díjazott kani
filmek is sze
a napokban
vidéki amatő

Az egerszeg
utolsó esemén
a Kaviár és
26-án pedig a
gok című zen
za a Megyei M
pontba a ve
Színház.

★

A Tanácsköztársasági Művészeti Szemle keretében ma, egész napos rendezvényen kerül sor Pákán az I. Megyei Folklór Fesztiválra. A színes műsorban a faragók-korongozók, illetve a mesemondók-regölők mellett folklór-játékokat is láthat a közönség.

★

Gassman új filmjét, A tigris című olasz vígjátékot mutatja be csütörtöktől az egerszegi Ady Filmszínház. Kániában jobbára csak felújításokat láthatnak a mozikedvelők. A kertmoziban például csütörtökön és pénteken A riporterek gyöngye, szombaton és vasárnap pedig a Folytassa, Cleo! című angol vígjátékokat vetítik. A Béke mozi műsora 12—13-án a Hanka asszony naplója című lengyel film, amelyet a Szeszélyes nyár című új csehszlovák filmszatíra követ a hét végén.

n tudom
i. Alap-
ajta va-

t?
igom, a
tettek
ha va-
alóban
.

— *Ritkán. Pedig külön-külön szeretem az embereket.*

— És az emberiséggel hogy áll?

— *Nem bízom benne. Mindenki egyedül él, biológiailag.*

A Kavicsasszonyok sorozat egy darabja

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1959 JAN 5

1021

Vörös György

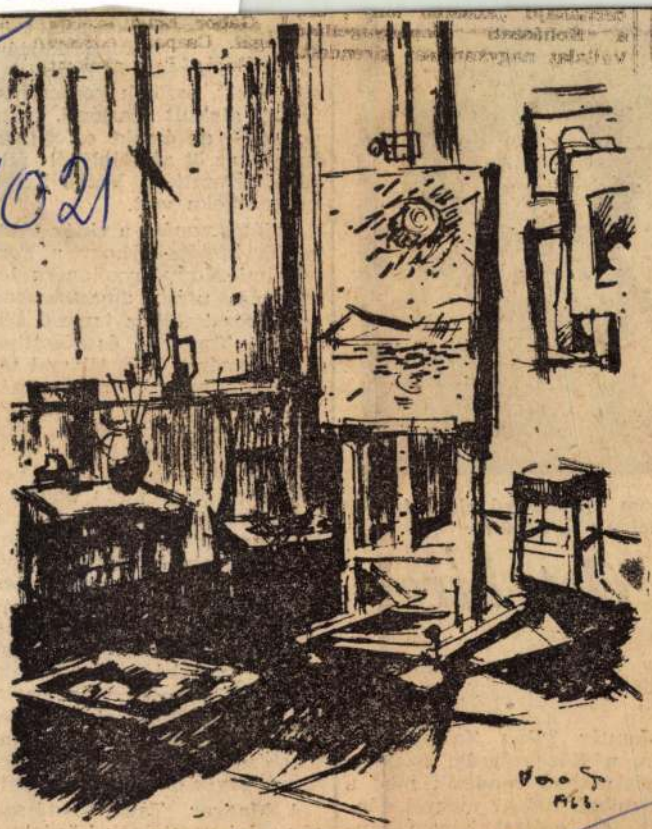

Vörös Györgyi: Műteremsarok. (Tusrajz)

Finom kis háború című fran-
. Jelenet a filmből.

s élet hírei

dig, most is a ma emberéhez szólóan.

*

Január 28-án Zalaegerszegen, a Közgazdasági Szakközépiskolában rendezik meg a Ki miben tudós? megyei döntőit. Az ezúttal három tantárgyból — matematikából, történelemből és biológiából

zott va
Szántó
saság
előbb k
tákból a
pedig —
ban — a
Első Ne
parancsn

Sajátos
es történetének, hogy a Forradalmi Kormányzótanács lemondása után, augusztusban az akkor Zalához tartozó Sümegen, Tapolcán és Keszthelyen kemény ellenállással találkoztak az ellenforradalmárok. Az augusztus 5-én délelőtt, Tapolcán lezajlott utcai harcban áldozta életét a szocialista eszméért Sándor Lajos, a tapolcai járás politikai megbízottja és Kerékjártó Kálmán, a Forradalmi Törvényszék elnöke. Sándor elvtárs nagykanizsai származású műszerész-lakatos volt, már fiatalon — a szülővárosában — elkötelezte magát a forradalmi munkásmozgalomnak. 1908-tól Budapesten dolgozott, s a Belügyi Népbiztosság nevezte ki Tapolcára politikai megbízottnak, ahol a fehérterror egyik első áldozata lett.

A Magyar Tanácsköztársaság zalai vezetőinek küzdelme nagyszerű emléke e korszak
nak.

Vōsōs Gyōsgyi Sedő

Repr: Leànyperissè /Sajz/

1966. Sep. 6. Zalai Kislap

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös György
ZALAI HÍRLAP

1967 JUN 12

1021

PORTRÉ

(Vörös Györgyi rajza)

UTCARÉSZLET
(Kovács István György rajza)

SZÍNHÁZ ZALA

Alakul a törzskö
a könnyű műfaj

A SZÍNHÁZ meglehetősen *új keletű* fogalom Zalaegerszegen, s ebben nincsen semmi meglepő. A Megyei Művelődési Ház felépülte előtt ugyanis egyszerűen nem volt

gyarapodó törzsközönséget le-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vörös Györgyi
ZALAI HÍRLAP
1965 DEC 25.

1021

ZSUZSA Vörös Györgyi rajza

KARÁCSONY 1965

Vörös Györgyi festő
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1966 MÁR 6

1021

1966. március 6.

CSENDÉLET KÁVÉFŐZŐVEL
Vörös Györgyi rajza

1966. március 6.

ORI KONTRA DÉ

A csesztregi kultúrmunka néhány t

A lenti járásban *Csesztreg* kulturális életét úgy emlegetik napjainkban, mint ami sok tekintetben például szolgálhat más, nála nagyobb községek számára is. A csesztregiek élénk érdeklődést tanusítanak mindenfajta kulturális rendezvény iránt, s azok általában a siker jegyében, szép látogatottság mellett zajlanak le, nem beszélve arról, hogy igen sok *tanulsággal is szolgálnak* olykor a jövőt illetően — jellemezte röviden a helyzetet *Zsirai Károly*, a járási tanács vb. művelődési osztályának vezetője.

Érdeklődés és szervezés

Mi az oka annak, hogy az 1200 lakosú Csesztregen a kulturális rendezvények iránt az átlagost jóval felülmúló érdeklődés nyilvánul meg? — kérdeztük *Szabó Józseftől*, a községi művelődési otthon fiatal igazgatójától.

— *A csesztregiek ilyen irányú érdeklődése hagyománynak számit ugyan, mégis két körülmény befolyásolja leginkább rendezvényeink látogatottságát. Az első az, hogy néhány éve épült művelődési otthonunk a l k a l m a s ilyen* vallja a művelődési otthon igazgatója —, *nemcsak nekünk, hanem — az ORI-nak is. Az említett eset után ugyanis Bilicsi Tivadar hasonlithatatlanul értékesebb, gondosan összeállított, színészi teljesítményként is kifogástalan műsorára — a korábbi tapasztalat nyomán — csupán 80—90-en voltak kiváncsiak...*

Mivel a Papp-eset nem egyedülálló Csesztregen, nem ártana az ORI-nak is tudomásul vennie, hogy *falun is idejét múlta a hirhedt „Eszi, nem eszi, nem kap mást" elmélet.*

— *Nem „je-jézö" zenebohócokra, hanem értékes, élvezetet nyújtó műsorokra vágyunk* — jelenti ki *Borosán Gyula* helybeli szabómester is, akit a kulturális rendezvények állandó látogatójaként tartanak számon, sok más társával együtt a községben.

Komplex ismeretterjesztő előadások

Még a népművelés helyi irányítóinak is meglepetést jelent, hogy az idén *megnőtt az érdeklődés a faluban az ismeretterjesztő előadások iránt.* Olyan, a falusi ember számára kissé talán elvontabb té-

Vörös Györgyi
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1986 JÚN 19
1021

Vendéglőben

Vörös Györgyi rajza

meg a Karesz. — Men
yira, hogy ne adnának
inyire kell részegnek l
hogy ne kapjon több
azt iszik, az előbb, n
ámdöntötte az asztalt,
linkaszag. A felszolgáló
orog: — Nagy piás a Ka
a nap, hogy tajt siker n
ehát miből? És nincs csa
ből, uram? Fogatos a té
res, egy kis maszek fuva
ládja is van, asszony és egy
Na és? — Na és? Hát most
és alighanem eldöngeti az
mondja a felszolgáló és vi-
lamivel kevésbé bambán,
sz, aki tajt siker.
meleg, fülledt hétköznap dél-
a falusi presszóban. Karesz
el a tenyerét a presszógép-
ébe nyúl, de nem vesz elő
ak az üres markát bámulja.
belekarol. — Hullik-e még a
Mi, Karesz? A presszó kö-
röhög. — Na mi van Karesz?
em válaszol. Vigyorog és bá-
klét. Amellyel, ha hazamegy,
eldöngeti az asszonyt.

TAKÁCS ISTVÁN

Gusztáv

Vörös György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1966 JAN 30.

1966. január 30.

1021

HAVAS UTCA
(Vörös György rajza)

land

nd ís. Előbb a háború el-
kiállásig jutott el, és a
szta őrület esztendeiben
dette a német és a fran-
iép testvériségét. Ennek
vhez szólóbb példája
re és Luce" című elbeszé-
A népét szorongva féltő
ívész azt is vállalta, hogy
iatlannak bélyegezzék.
úgy, hogy a hazát-
igot is vállalnia kel-
mert jobban szerette a
ját, mint azok, akik halá-
alandokba vitték.
7-ben már azt is tudta,
az emberiség békéje a
uralma alatt nem biztos-
tó. Ezért üdvözölte lelkes
mel az Oroszországban
ngoló proletárforradalmat.
el maga is járt a Szovjet-
ban, Gorkij a legjobb ba-
közé tartozott, a kommu-
knak párton kívül is elv-
lett, s maradt mindvégig.
gy pedig növekedett a fa-
ius világveszélye, úgy fo-
ódott tevékeny politikai
akássága is. 1932-ben ő volt
antifasiszta Amszterdami
igresszus elnöke, később a
nzetközi antifasiszta szelle-
küzdelem egyik főalakja.
ben az időben már igazi
radalmár. Utolsó drámája
a „*Robespierre*" — már
ncsak forradalomról szól,
forradalomra is hívja az

Jegyzet

KOCSMA VAGY SZÍNHÁZ?

Folyik a művelődési házban a színházi előadás. A színészek lenge nyári ruhákban dermedeznek a nyolc—tíz fok „melegre" fűtött színpadon, mert a darabban nyár van, kánikulai meleg. Játszanak, illúziót keltően, odaadóan, mert ez a mesterségük, sőt hivatásuk. És ekkor, a legfeszültebb drámai pillanatban, a hátsó sorokban a földre hullik egy féligtelt sörösüveg. Akkorát durran, mint egy kisebbfajta ágyú. A közönség felnevet, a kárvallott néző hangosan és nyomdafestéket nem tűrő stílusban szitkozódik. A színészek valósággal hátbadöfötten torpannak meg a színpadon, de az előadás nem állhat meg, játszani kell tovább. Játszani — ilyen légkörben . . .

Nem írom meg, melyik községben ért ez a „kellemes" élmény, nem akarom, hogy szégyelljék magukat azok, akik igazi színházi közönségként ültek be a nézőtérre, de nem akadályozhatták meg, hogy a szünetben a büfében árusított sör bevándoroljon a nézőtérre és ott „átfűtse" egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP
1966 APR 26

1021

PADLÓT MOSÓ NŐ
Vörös Györgyi rajza

Belát. De talán éppe
sokkal nehezebb is.

— *Időben nagyon*
emlék — mondja –
újabb és újabb kép
lékezetembe Kun B
mélem, hogy a tuda
lás idején már ideal
kül bomlik ki alal
kézmozdulat, egy
ráncolás adta leh
kristályosodik az egész m
a hű kifejezés érdekében.

— *Úgy vagyunk, mint a szi-*
nészek — szól csendesen Her-
czegh Klára —, *beleéljük ma-*
gunkat a figurába, s néha azon
kapjuk magunkat, hogy az ő
szemükkel látjuk a világot.

Farkas Aladár kék sapkáját forgatja a kezében. Úgy tűnik, ő a legnyugtalanabb. Talán a legtöbb gondot Szamuelly alakja okozza?

— *Rendkívül összetett jellem volt. Tisztelem akaraterejét* — mondja —, *messzelátását, ifjúságát, következetességét. Néhány szó, néhány fogalom és mennyi erény! Szamuelly haláltmegvető hős volt, tetteiről legendákat mesélt a nép. Harcos volt és meg nem*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös György

1966 MÁJ 1.

1021

1966. május 1.

MUNKÁSPORTRÉ
Vörös Györgyi rajza

1966. május 1.

Goda Gábor:

SEMATIKUS NOVELLA

Kközségből meglátogatott Kurondi József, két gyermekes parasztember. Nem ismertem őt azelőtt. Csodálkoztam, amikor bejelentették.

Azt mondta, hogy egyik regényemet olvasta, tetszett neki, s úgy határozott, ha feliön Pestre, meglátogat. Két liter bort is hozott. Azt feleltem neki, hogy a bor savat csinál nekem az utóbbi időben, egyébként látogatásának nagyon örülök és csodálkozom, hogy az általa említett regényem tetszett, hiszen olyan világról szól, amely látszólag távoli az övétől. Kurondi azt felelte, hogy ez nem jutott eszébe és különben is, mindegy az, hogy kikről szól a regény, fő, hogy igaz emberek legyenek.

Erre mégiscsak ittunk egy pohárkával.

— Hát mi hozta ide? — kérdeztem.

Előbb rám nézett, mint aki fürkészi, hogy csakugyan érdekel-e, amit mond, aztán nyilván meggyőződött erről és

faluban, amilyen a báró úr két fia sem volt annak idején. Sokkal önállóbbak, mert beleszólhatnak mindenbe. Ha ezt mondom nekik, rám néznek és legyintenek, „ne agitáljon, édesapám" mondják nekem. „Ez a világ nem csak mifelénk változott, nem csak a mi falunkban ...

... Biztos úgy volt, ahogy apánk mondja, mert a mi apánk mindig az igazat mondja, csak mindig olyan sematikus dolgokat, hogy eláll a fülünk tőle."

— Azt mondom nekik: „Ne bolondozzatok fiúk. Nem agitálok én senkit soha a büdös életben, én nem szeretem, ha folyton agitálnak. De ha a főtisztelendő úrnak nem vették rossznéven évszázadokon át az örökös agitálást, holott olyat igért, amit amúgy sem tud megtartani, nevezetesen a mennyei boldogságot, nem kell olyan nagyon lázadozni az igaz dolgok ellen sem és nem kell mindent agitációnak kinevezni, csak azért, mert mindazt, ami ebben a mostani falusi életben mégiscsak jobb,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös Györgyi

1000 JUL 10

1021

BALATONPART
Vörös Györgyi rajza

ezen a területen tulajdo
ben a hibák uralkodn
nincsenek eredmények.

Az elmúlt évek termés
bizonyítja, hogy *ez a fel*
gyökeresen hamis. Hadd
vatkozzak arra, hogy az u
dókban szocialista líránk
les közönségsikert aratva
vább erősödött, hogy pró
hozzájárult nemzeti önismere-
tünk egyes kérdéseinek tisztá-
zásához és gazdagításához,
tükrözte a paraszti világban
végbement átalakulást és hoz-
zájárult a szocialista erkölcs
és tudat formálásához.

Filmművészetünkben olyan alkotások születtek, amelyek őszintén, nyíltan és ugyanakkor szocialista módon néztek szembe a közelmúlttal és mai életünk problémáival.

Eredményeket mutathatunk fel a képző- és iparművészetben is, bár különösen a festészetben a kikristályosodási folyamat még csak el sem kezdődött, legfeljebb az útkereséseknél tartunk.

Magyar operák és más zeneművek születtek, amelyek zenepedagógiánk sikerei mellett a világ figyelmét is felhívták a művészetnek erre az ágára.

Aki mindezt nem veszi tekintetbe, hanem csak a kultu-

semmiféle szocialista értéket vagy jelenséget nem ismer el kulturális életünkben, tulajdonképpen nihilista álláspontra helyezkedik.

A mi társadalmunk új formáció és ebből természetesen következik, hogy a szocialista irodalom és művészet minden nagyszerű hagyománya és mai értéke mellett sem tudta teljesen kiszorítani a polgárit. A polgári jelenségekkel azonban vitatkozni kell, s a vita leghatásosabb eszköze a szocialista mű. A művek születését mindenek előtt a megfelelő társadalmi légkör segíti elő, amelynek alakításában a közvéleménynek is szerepe van. Azt a közvéleményt, amely szeretettel veszi körül a kultúra, az irodalom és művészet ügyét és amely az alkotókat biztatja és ösztönzi, hogy szocialisa irányban keressék az újat, *ezt a közvéleményt nevelni és szervezni kell.*

A hivatásos intézmények mellett a párt- és szakszerve-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Vörös Györgyi

1968 AUG 28

1021

Szentendrei részlet

Vörös György rajza

k biztonságával bíztató ígéret megürült poszt betoltésére. kár a fasizmus éveinek nyo- asztó légkörébe, akár a felsza- dulás s azt követő munkás ztendők élmény anyagába nyúl író, igazán eredeti zamatú, üvészien megformált és ízig- rig erdélyi, amellett korán- m lokális jelentőségű alkotá- kkal jelentkezik. Különösen ély tartalmat ad írásainak a mán és magyar dolgozók egy- ásra találásának mesteri ábrá- lása gyakran tragikus körül- ények szövevénye között. (Iro- lmi Könyvkiadó, Bukarest)

[illegible] György [illegible] után ne[illegible] arra szá[illegible] és a na[illegible] mint, Ju[illegible] és ifjabb[illegible] san megi[illegible] kétségbee[illegible] rezignáció[illegible] ság, *a vi[illegible] színképét [illegible] lírára bezártsága, visszhangta- lansága a mi időnkben szűnik meg.*

Dersi Tamás

Szerkesztői üzenetek

N. L. Nagykanizsa: Versei — ogy összecsapott levele is — hangoló képet tárnak elénk. Elrettentésül" két részletet idé- nk *„Összel a gulyás élet"* cí- ű zöngeményéből: *„Felhős az bolt / Fűszeres mondja jó megy bolt / Az úr mondja jobb is lt"... „Milyen szép a gulyás t / A gulya sokszor el el szé- / Mig a gulyás elhenyélget"..*

T. B. S. Zalaszabar: Újabb ver- is *„csöpögnek"* az erzelmes- gtől, s legfeljebb gyenge pro- lkozásoknak minősíthetők. A *orszerűség"*-et is csupán a 30- évek érzelgős slágerszövegein resztül próbálja megközelíteni nem bíztathatjuk.

T. L. Nagykanizsa: Enyhén lva túlzásnak tartjuk, amit a nyvkiadókkal kapcsolatban ír r általtnia magát, és a lektoro- kat gyötörni. De ítéljen az olva- só *„írásáról"*. *„Modern muzsa"* című versében található példá- ul ez a strófa: *„Agyam felmond s ösztönös / Csak, kezem gyor- san mozog, / Irok, festek, nem tudom, / Sprektum (!?) köröttem a lét / S lelkemben egy glób fo- rog"*. Ezt olvasva velünk is for- gott a világ...

B. P. Szentpéterúr: Kepeinek fegyelmezetlensége, szarvashi- báktól hemzsegő sorai tipikus kezdőről árulkodnak. Tanuljon minél többet, mert a képzava- roktól és a stilusszürkeség fog- ságából másként aligha szaba- dulhat. Ime egy példa — verse- iből — a klasszikus képzavarra: *„A városszéli téglamocsárban hosszúlábú darugólya / keiepel csőrében remegve brekeg egy betonbéka."* Erre a hangra kí- váncsiak lennénk...

JUL 3

1021

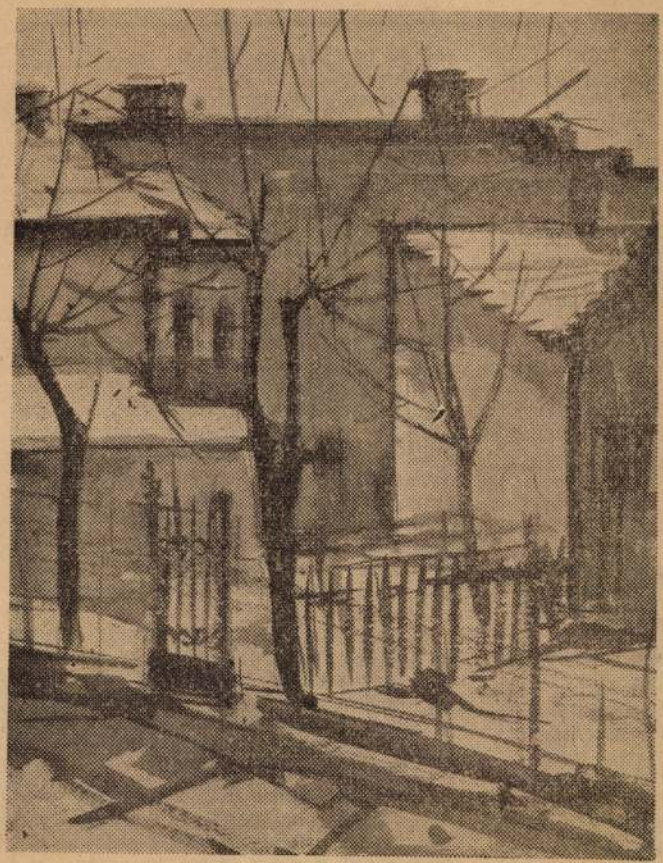

Csupasz fák

Vörös Györgyi rajza

nem teszi be ide
ondta apám, mi-
dete kiderült, bár
sztára mosni.
átkozol te a Pé-
e Harangozó Mis-
gyerekek... azok-
ükhöz semmi...
zonban falrahányt
tágítottam Jancsi
val csak titokban
rmazásuk bizony-

természetesen —
ert barátom kapni
szeretett, mint ad-
tűntek el, pecsét-
makkdisznó, sőt

CSI

gy szobor is, amit
kérnem Jancsitól
snak néztem elé-

t helyette — igér-
a szobor meg is
szóval sem árulta
járt látogatóban
megtartottam és
ront „szereztem"
a után ítélve —

től és így bizony Jancsi egyszer ágyban maradt.

— Olyan gyengeforma vagyok — mondta — s anyja tehetetlenül ült ágya mellett, mert nem segített sem a tyúkleves ,sem a hársfatea.

— Doktor? Hun van nekem arra pénzem? — mondta Juli néni — Csak legalább valami jó orvosság lenne!...

Azóta ötven év múlt el és tegnap kezembe került az a piros doboz, amit úgy hívunk, hogy „patikás". Belenyúlok, nézem az ismeretlen, megmaradt orvosságok gyűjteményét és egyszer csak... lám, ragyogni kezd az emlékek tengerében a mohos szikla... Anyám éjjeliszekrényének fiókja (még a szagát is érzem) s egy kis kéz kotorászik benne... az én kezem.

Vettem ebből is, abból is, csomagoltat és cukorkaformát, fehér port és sárga port, mert barátomnak orvosság kellett, mégpedig jó orvosság.

Vettem és vittem, ostyával és anélkül és összeülve hárman beosztottuk az adagolást.

— Juj, de keserű — fintorgott Jancsi az egyiktől, mire Juli néni azt mondta: az a jó, mert akkor gyógyít... és utána megengedtük, hogy a csokoládéból is egyen a keserűség ellensúlyozására. Ez a csokoládé egy kis dobozban volt és „Purgó" felírást viselt.

Ezekután Jancsi megnyugodott, ámbár délután barátom igen mozgalmasan viselkedett, mondván, hogy valóban jó orvosságot hoztam, mert betegsége ellenére többször úgy ugrott ki az ágyából, mint egy életvidám szöcske.

Akkor

Vörös Györgyi MDK

Télen Nagykanizsán a megyei képzőművészek kiállitásán bemutatott képeiből vásárolt a Képcsarnok V.

—: Zalai festők képeit vásárolta meg a Képcsarnok Vállalat.
Zala megyei Hirlap. 1963. márc. 31.

Vörös György MDK

Telon Nagykanizsán a megyei Képzőművészeti Kiállításon bemutatott képeiből vásárolt a Képcsarnok V.

---: Zala fest Képeit vásárolta meg a Képcsarnok Vállalat.
Zala megyei Hirlap. 1965. márc. 31.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös György

ZALAI HIRLAP

1963 JUN 9.

1021

UDVARUNK

(Vörös Györgyi rajza)

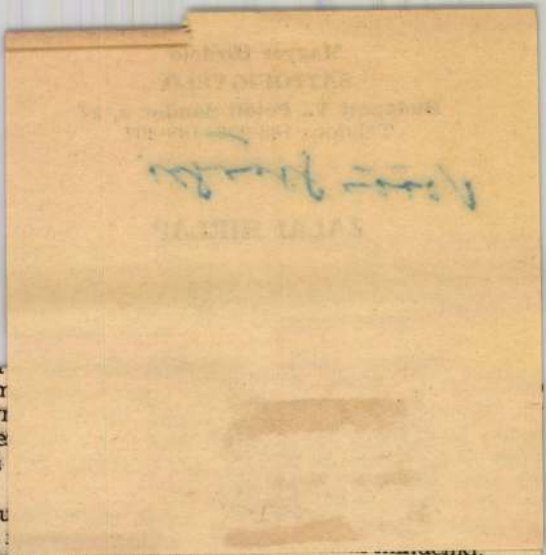

ha hamar n
táncot, egy
menni. Elme
ballagtam a
desen.

Lefekvés u
átgondoltam
is akartam volna mondani Annuskának, de biz akkor már késő volt, mert elmúlt 11 óra. A gondolat csak nem hagyott nyugton, felkeltem, még a felső ruhát is magamra öltöttem, és elkezdtem jönni-menni a kút körül, az udvaron. Közben azon törtem a fejem, hogy kellene nékem Annuskával beszélni, megmondani neki mielőtt el-mennék, hogy nekem bizony nagyon megtetszett a táncban. Mert, ha nem mondok semmit, talán őszre, mire hazatérünk a tiszai munkáról, el is felejt mindent.

Azt a gondolatot, hogy elmenjek most oda és kiszólítsam, semmiképpen nem találtam illendőnek. Még hóbortos bolondnak gondol az apja — vélekedtem. De ilyet még soha nem is hallottam, hogy valakit éjszakának idején költsenek fel ilyen ügyben. Így hát nem teszem azt én sem.

Ekkor jutott eszembe egy másik gondolat. Kimegyek szépen a földünkre a búzába, aztán leszedek a virágból egy jó csokorra valót. Oda teszem az ablakba, arról aztán megtudhatja Annuska beszéd nélkül is szívem szándékát.

Igen helyén való gondolatnak találtam én ezt. és jókedvű fü-

Csendesen, lábujjhegyen oc
lopakodtam, hogy zajt ne üss
Betekintek az ablakon, láto
hogy az asztalnál ott ül Annu
ka meg az édesanyja ugya
csak szorgos munkában. Ruh
foltoznak serényen. A tű ú
futkos ujjaik között a ruhá
ban, mint egy picike kis v
lám a szürke felhőkben, ziv
tarok idején.

Lám — milyen jól választo
tam én! Szorgalmas család,
szorgalmas lány Annuska. N
majd csak készen lesz ner
sokára az a nadrág foltozás
aztán mehetek a dolgom uta
szaporán.

Letelepedtem az eperfa a
a fatuskóra, a virágcsokrot m
szépen magam mellé helye
tem, nehogy valami bántódás
essék. A csillagok lassan ha
ványodni kezdtek, imitt-amo
gyakran kukorékoltak a kak
sok. Ujra az ablakhoz menter
Annuskáék még minden ruh
kifoltoznak. Jaj, csak vége le
ne már!

Amikor harmadjára is be
néztem, Annuska dörzsölgett
a szemét, az an-- pedig egy
nagyobbakat ásított.

Amikor utoljára az ablak al
mentem, jól hallott a beszéd
bentről, hogy Annuskát --re
küldik lefeküdni. N

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HIRLAP

Vörös Györgyi

8.

1964 MÁR

MŰVESZET

1021

CSENDÉLET

Vörös Györgyi rajza

CSALÁ

TAVASZRA

egy puha szövetből készült ingruhát ajánlunk olvasóinknak. A test vonalát lágyan követő, de nem feszes szabású

Ha rosszk

Vannak háziasszonyok, akik „csak" a háztartásban dolgoznak és vannak, akik a földeken, üzemekben, irodákban és egyéb munkahelyeken is tevékenykednek. De odahaza mindkét típus elsősorban és mindenekelőtt — *a ház asszonya*. Óh, milyen sok minden múlik azon, hogy a ház asszonya soha ne legyen rosszkedvű, hogy övéi között sürögve-forogva szerény hősiességét ne felhőzze be a rosszkedv, az elégedetlenség. Ha a ház asszonyának kedélye nem ragyog — különös szavakkal szinte nem érzékelhető, furcsa módon *fénytelenné, sőt barátságtalanná válik az egész otthon.*

És mert az élet nem szüntelen napsütés, és mert a ház asszonya is „csupán" ember akinek kivétel nélkül minden nap megvannak a maga gondjai, nem ritkán komoly problémái — *elvárható-e tőle, hogy a kedélye mindig ragyogjon?* Ámde, ha a család harmónikus élete mégsem nélkülözheti az

Vörös Gyula

Jákóklevél jó eredm.

Érettségi 1911/12

26 l.

Csákvár h. n. VIII. 186.

Vörös Gyula

festő

1907 - 13

Einnisk 1930

90 l.

t davon überzeugt, dass der Respekt
Bindung eines Volkes an seine Kunst-
Garantien für deren Pflege und Er-

en durch entsprechende Massnahmen
t werden.

e Erzieher die Kinder und die Jugend
al zu beschädigen; vielmehr sollen
onders für den Schutz jener Zeugen
ren.

Vörös Gyula

Vörös Gyula tűkrösét mutat-
ta be a kiállításon.

Kocsogh Ákos: Ötvösök és fémművesek Miskolcon
Népszava, 1976. november 12 - 5. oldal.

Vörös Gyula József ötvös

Sinkó Veronikával közösen szerepelt
a Fővárosi Művelődési Házban rendezett
kiállításán.
A siker kísérje Sinkó Veronikát!

Magyar Nemzet 1980. dec. 3.

Vörös Ilona
szobrász

Tápai Antal a mestere volt.

Tóth Sándor: Tápai Antal
Tiszatáj, Szeged 1969 V. 456.

MDK

Vörös Ilona

Kiállitási hir

Müvészet 1968 ápr.p.44.

MDK

Vörös Ilona

Parasztasszony, gipsz

Ülő nő, gipsz

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

MDK.

Vörös Ilona

Kritika a Studió 64. kiállitásán szerepelt müveiről.

Valóság 1965. márc. 91 lap.

Vörös Ilona MDK

Ülő öregasszony, bronz

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Vörös Ilona MDK

Kalapos nő, br.

Nő varrógéppel, br.

Parasztasszony, gipsz

Ülő nő, br.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec. 16.o.

Vörös Ilona

Szobrokkal szerepel a Studió 64 kiállításán

Németh Lajos: A Studió 64 kiáll.
Valóság, 1965, 3 sz., 91 old.

Vörös Ilona

ási gépek

...iállítása Szegeden

A kiállításon ezen kívül sok olyan háztartási gépet láthatunk, melyek jelentősen megkönnyítik az asszonyok úgynevezett második műszakját: kukta, kenyérszelőgép, könnyen kezelhető műanyag konyhafelszerelési cikk. A bemutatón ezen kívül a Német Demokratikus Köztársaság fejlett porcelán-, üveg- és kerámiai művészetéről is hű képet kapnak a látogatók.

A kiállítás augusztus 20-ig lesz nyitva, megtekinthető mindennap délelőtt 10-től este 8 óráig.

A sarki

Szovjet kutatások m... övezete...

A tizennegyedik nemzetközi asztronautikai kongresszuson Párizsban V. I. Kraszovszkij szovjet geofizikus a Földünk körül több tízezer kilométeres magasságban elhelyezkedő sugárzási övezet kutatásában elért legújabb eredményeket ismertette.

Ez a kérdés sok gondo... okozott már a tudománynak Amikor e sugárzási övezete... — az akkori elnevezés sze... rint a külső és a belső Va... Allen-övet — felfedezték, rö... vid idő alatt ur... á vál... az a felt... benn... od... nag... töl... tá... kö... ...

...int szép...

VÖRÖS ILONA

HORGOLÓ

MDK

Vörös Ilona

Terhes nő	gipsz	40 cm
Kosaras lány	"	30 "

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitasa Ernst Múzeum 1963. Június Kat. 42.1.

MDK

Vörös Ilona

Parasztasszony, gp.

Ülő nő, gp.

Terhes nő, gp.

Kosaras lány, gp.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

Vörös Ilona

Szerepelt a Studio 64 kiállításon

Zalai Hírlap 1964. dec. 20.

Vörös Ilona

szerepelt a Stúdió 64 rádiótáborban.

ÉS 1964. dec. 12.
Stúdió 64. Fraun János.

MDK

Vörös Ilona

Parasztasszony	gipsz	18 cm
Ülő nő	"	25 "

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitasa
Ernst Múzeum 1963. Június Kat. 42.1.

Vörös Ilona
festő

M.D.K.

„Parasztasszony", „Anyaság",
„Kövér nő", „Korsós nő",
„Kosaras nő" című rajzait
állították ki a tárlaton.

Somos Miklós: Fiatalok a Memorban
Művészet, 1964. szeptember – 46 lap

Vörös Ilona, kobrán MDK

Kiállít az Ernst Múzeumban.

(Dec. 4-től)

(2s): .... a fiatalok tárlata ....

1.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. dec. 2.

Vörös Ilona

Kisplasztikával

szerepel a X. Magy. Kép.

Mův. kiállításon

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

Vörös Ilona MDK

Kalapos nő, bronz

Nő varrógéppel, bronz

Parasztasszony, gipsz

Ülő nő, bronz

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőm. V. kiáll.

Vörös Ilona

grobian

M.D.K

Varrogépes nőjé-t mutatta
be a tárlaton.

Frank János: Studió 64
Élet és Irodalom, 1964. dec. 12 - 2 egy.

Vörös Ilona szobrász M.D.

Művei a kiállitáson

Oelmacher Anna: Studio 64.

Fiatal művészek kiállitása

Magyar Nemzet 1964. december

Vörös Ilona
szobrász

M.D.K

Műveit a Fiatal Képzőművészek
Tárlatán kiállíotta

Kovács Gyula: Jogunk magunkhoz
Művészet, 1963. szeptember – 39 kep

M.D.K.

Vörös Ibolya
szobrász

Paraszttasszony ábrázolását állította
ki a Fiatal Képzőművészek tárlatán.

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek szemlje
Művészet 1963. szeptember - 41 lap.

MDK

Vörös Ilona
szobrászművész

Szerepelt a Fiatal Képzőművészek Studiójának kiállításán az Ernst Múzeumban.

(sz.) : Pénteken nyílik a fiatalok tárlata.

ESTI HÍRLAP 1964 dec 2.

M.D.Y

Vörös Ilona
fotós

Sikerült fotói részt vesznek
a tárlaton.

Bauer Jenő: A Televízió díszlet, jelmez, grafika
Művészet, 1968. április - 44 lap

M.D.K.

Vörös Imre csizmadiamester

1862-ben a Városstemplom régi zsindelyfedésü kupolája helyébe hagymaalaku tetőszerkezetet épitenek "cinklemez héjjalással". A munkálatokon dolgoznak Bach Ignác lakatosmester, Vörös Imre, Kontz György Treer János, Dobos Félix és Csonka András.

Gosztonyi Gyula: A Városstemplom épitéstörténete. Pécs. 10. l.

Vörös Imre

Makádi kopjafafaragó arcotek. Kopjafái puritánok, plasztikai hatásúak.

Losonci Miklós: Makádi kopjafák; Művelődés, 1971. 1. sz. 7. l.

B. Vörös Irén

V. Orsz. Ipars. kiáll. műcs. 1965.

Vörös Irén
ruhatervező

M.D.K.

Ruhamodelljeit mutatták be a
kiállításon.

Szegely Istvánné: A IV. Magyar Iparművészeti Kiállítás – 16 l.
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Vörös Imre

divattervei repr.

Bolondos az idő.

Nők Lapja, Bp. 1957. március 14. [12-13.l.]

MDK

Vörös Irén

divattervei repr.

Szoknyák és blúzok.

Nők Lapja, Bp. 1957. március 21. [12-13.l.]

MDK

Vörös Irén

divattervei repr.

Iskolya és hóvirág.

Nők Lapja, Bp. 1957. február 7. [12-13. l.]

Vörös Imre

Részt vett a ljubljanai Ipari Tervezés biennálén (jún. 10 – szept. 30/.

Ipari Művészet, 1966. 1. sz., 81. l.

MDK

Vörös Irén

ruhaterv

4. Orsz. Iparműv. kiáll. Műcs. 1959. dec.

MDK.

Vörös Irén

Ruhatervezéseiről

Jövő Mérnöke 1965 dec.2o.

Vörös Éva [ipari művész?]

MDK

Textil tervező.

P. Zs.: Iparcikkek esztétikája 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 2.

Vörös Irén, [iparművész?] MDK

Ruhatervező. Szerepel az Iparművészeti Tanács kiállításán.

—: Művész az iparban 9.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 19.

Vörös Irén, [iparmű vén?]

Ruhatervező. Szerepel a

Bacsó B. úti kiállításon.

— : Művén az iparban 2.

ESTI HIRLAP. Br. 1969 nov. 15.

MDK

MDL

Vörös Imre

divattervei repr.

Tavasz is – nyár is.

Nők lapja, Bp. 1957. április 18. [12-13. l.]

MDK

Vörös Irén divattervező

divattervei repr.

Eső előtt köpönyeg.

Nők Lapja, Bp. 1957. augusztus 29., [18-19. l.]

MDK

Vörös Irén divatterve

divatrajzai repr.

Vörös Irén: Bécsi divatvázlatok.

Nők Lapja, Bp. 1957. november 21. [22-23. l.]

MDK

Vörös Irén divatalkotó

és két társa ruhái nagydíjat nyertek a brüsszeli világkiállításon.

Világhírre tett szert... (képtelirat)

[Nők lapja, Bp. 1958. szeptember 11. [14. l.]

Vörös Irén

Drapp szövet leánykaruha

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.

11 l.

Pászté /Aggházy-Bojár/ xx

emelettől övpárkány válas
záróköves, félkörives bar
zárják a toronytestet, me
ból épültek. A harmadik e
tagozott párkány választj
sal. Középen félkörives,
majd feljebb óra, órapárk
bádogfedésü, barokk toron
egyeznek a nyugatival; az
tor, a déliben barokk Szt
zadi várostérképen oldaln
rony alacsonyabb és a haj
az ábrázolás nem is telje
valóban megfelelhetett. A
ten fából épült körjáró
ható. A toronyban a kőfal
elválik s négy nagyméretü

Vörös Irén
Munkaruha

Ernst Muzeum. I. iparmüvészeti kiállitás. 1952.

1o 1.

83

3

[illegible]

rmas pálcatagos keret fogja közre.
ám tartja. Mindkét fülke háromkaré-
eretként négyszirmu, csucsives rozetta-
alról. A két iv által képzett három-
elyezkedik el, középen a Rátold-nem-
ék, sárga, zöld, piros szinü festése
k alapján az utolsó renoválás idejé-
lyből közelithető meg, törtvonalu,
rokk ajtón keresztül. Két csehsüveg-
l, bujtatott rácsu kis ablakokkal.
stilusu. Az oltárkép Szt.Lőrinc márti-
esnél gyengébb, XVIII. századi oszt-
y szerint Zirkler müve, jelzés nélkül.
ogja közre, melyek csillagrozettában
zélén egy-egy aranyozott fejezetü fél-
dázat és nagy kiülésü párkánnyal zárt

Vörös Iván

A Disatterverő Váll. ruhaterverője.

Ferepel a „Mivész az iparban" c.

Lásatom

Magyar Nemzet 1969 XI. 19

Vörös Jsén

A Diva-Hervező Vállalkozás-tervezője

kezeljel az Iparmüvészeti Tanács

„Müvész az iparban" c. tárlatán

Magyar Hirlap. 1969 XI. 19

Vörös Irén sutatervező

Szerepel a „Művész az ipadban"
c. kiállításon

N.N.: Művész az ipadban

Esti Hírlap 1969 XI. 15

Vörös Irén, ruhaterv

MDK

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

Vörös Irén M.D.K.

Sportruha. repr.

Ipari művészet Bp. 1960.

MDK

Vörös Irén

Vörös Irén /ruhaterv/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Vörös Irén
divattervező

MDK.

Divatrajzok.

—: Összkomfort
Nők Lapja, 1964. jan. 25 - 21 sep

Vörös Sándor
dioattenvenó

Ruhatenek

—: Fiatalóknak
Nők Lapja, 1974. márc. 16-19 oldal

Vörös Irén

Vörös Irén Munkácsy díjas iparművész nyitotta meg Egressy Teri kiállítását Újpesten a Dallos Ida Művelődési Házban.

Illés Zsuzsa: Dallos Ida dio atgrafikai
Tükör, 1977. október 9 - 4 lap.

Vörös Irén

Modellek

—: Rétiges, sportos, folklór

Nők Lapja, 1977. november 19 - 18 lap.

Vörös Irén
divattervező

„Ruhatervek"

—: Már jön az ősz.

Nőt hapja, 1970. augusztus - 34 szám.

Vörös Irén
textilfervező

Ruhatervek.

—: 4 - föl

Vörös Lapja, 1970. január - 4 szám

Vörös Irén

divattervező

„Ruhatervek"

— Egyszerűség

Nők Lapja, 1971. ápr. — 17 szám,

Vörös Éva

A modelleket Vörös Éva
terverte

f. b.: Egy divatbemutató képei.
Nők Lapja, 1977. aug. 13-12. oldal.

Vörös Géza, ruhatervező művész

A művészt a Munkácsy Mihály-díj
III. fokozatával tüntették ki.

Átadták az idei művészeti díjakat.
Népszabadság, 1946. ápr. 3.

Vörös Irén

Az idei, 1976. évi müvészeti dijak közül a Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntették ki:
Bárczi Pál grafikusmüvészt,
Benkő Ilona keramikusmüvészt,
Brenner György grafikusmüvészt,
Szabados Árpád "
Vörös Irén ruhatervező müvészt, -közli a lap "Dijak, kitüntetések- 1976" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. 3.
XX. évf. 14. sz. 8. lap.

Vörös Irém

ruhatervező müvész, a Munkácsy Mihály
III fokozatát kapta

Magyar Hirlap 1976/8o/4

Vörös Imre, munkatervező művész

L.: Tóth Imre

— : — és művészeti díjasok 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. ápr. 3.

Vörösinen
divatterverő

Modell.

L.M.: Magyar ruhák
Tükör, 1974. márc. 5-19 oldal.

Vörös Irén, ruhatervező mű vék

L.: fóth Erzsi

— : Kitüntetések 2.

EST I HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 2.

Vörös Szén
divattervező

Az őszi divatbemutató egyik részt
vevője a művésznő.

L. M.: Kosztúmo, őszre, télre.
Tükör, 1974 okt. 22 - 19 lap.

Vörös Irén
divattervező

Ruhatervek.

—: Újmódi, „régimódi" hatatok.
Nők Lapja, 1973 február 24 - 16 lap.

Vörösfrén
divatterező

Ruhatervek

—: Ruhák, stílusok, divat.
Nők Lapja, 1973. szept. 13-19 oldal

Vörös Sien
divattervező-

Ruhatervek

—: Kabát, kosztüm, ruha.
Nők Lapja, 1968. szept - 40 szám.

Vörös Irén

divattervező

Vörös Irén divattervezőt az idén Munkácsy díjjal tüntették ki.

Osvát Katalin: Stílus, vízes, divat.

Nők Lapja, 1976. jun. 5 – 17 oldal.

Vörös Szám

A művészű modelljeit
bemutatták

f.b.: Tav aszi divat előzeles.
Nők Lapja, 1977 február 5-18. oldal.

Vörös István

rajztanár

Sátoraljaujhely

Rajzoktatás

1941. II. cof. 3. sz.

23. l

24

zágos Bizottsága

ü Elnökségének!

Budapest.

kozással a 157/1920 sz. átiratukra

ytekintetü Elnökséget tisztelettel

yválasztmányunk határozata alapján

bocsájtjuk dijtalanul a bizottság

ezésére.

dapesti igazságügyi palota.

udapest műszaki utmutatója.

" Az építészetről. "

M.D.K.

Vörös István, ~~xxxxxxxx~~ Fazekasm.

Céhkorsót készitett. Devecser, /97. jegyzet/. 186.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém. Kiadja a Veszprémi Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém

Vörös István
festő

Kassán működött.

A magyarországi műv. tört. I. 303.
Corvina 1970.

Schroett / Erasmus

Vörös M. István, fafaragó

Borotvatartó fából. Vésett virágok, pirossal spanyolozott
Felirat: VÖRÖS M ISTVÁN és SZER BUSZ TESTVÉR 1875-BEN.
Jan. Pann. Múz. Ltsz: 52.338.1. Baranyahidvég. 1934. H: 231 mm
M: 26 mm. Sz: 33 mm. Vörös M. készitette ?. 145. old

FÜZES ENDRE: A Janus Pannonius Múzeum borotvatartói
139. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Vörös Zoltán

1912/13 – 1913/14 – I.

1919/20. II.

Ferkèpzomfoiskèvk

147 l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyíltan szállítam szen
mely a mai veszedelmes külpolitikai h
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélysége
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább k
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a ga

Én tehát felveszem a harcot, a
ki az országot a mai szörnyű helyzetéb

kibontom a legitimizr

„Istenért, K

Vörös István

festő

Kassa 1756.

l. Arch. Ep.

1916. 223. l.

225. l.

Vörös István

gyermeke

l.

Dunántúli Szemle

1944. 122. l.

MDk

Vörös Istvánné

Kötésterve, Sárkány - Szalay: Növény-szerkezettani Gyakorlatok c. könyvéhez.
(Tankönyvkiadó)

Az 1957-i könyvművészeti versenyre
Magyar Grafika 1957, 1-sz. évf. 9-10 sz 39 l.

Vörös István festő

munkássága a Felvidéken jelentős.

A magyarországi művészet története I.
Epest,1)pl.II.kiadás. 466.l.

Vörös István festő és aranyozó
Kassán. XVIII. szd.

Archaeologiai Értesítő
1916. 223—225.

Kemény Lajos: Mű- és művelődéstört.
adatok Kassa életéből.

 M. D. K.

VÖRÖS (Veres) István festő

Izbégi ~~mül.~~

1746-ban Balassa Pál gr. a kassai tanácstól kikéri, mint jobbágyát, ekkor már a város polgára

1729 Kassa székesegyház Bálint fry Andrásnak fest zászlót

1734 Szentmihályúr 2 csendélet nyn. Forgách g.-nak

./.

 M. D. K.

ZBÉGÁJ

VÖRÖS (Veres) István festő

1753 Kassa Felsőkapu előtti kereszt festése

1755 Kassa Orbán torony festése

1756 Kassa városi címer megújítása

1756 Kassa domonkosrendi t. mennyezetképli

1734 Csendélet és Forgách-, arcképek sign.

Gyaras XVIII. sz. 70-71, 134, 139, 143, 171., 176, 260, 270, l.

Növös István

cikke: Víztornyok és víztároló medencék díszítése. - Műszaki Tervezés, 1966. 2. sz. 28-29. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 250.l.

Vörös István

Több tanulmány foglalkozik a túri fazekasság múltjával: Vörös István 1911-ben megjelent könyve a túri cehekről, Győrffy Lajos írása a felivatos edényekről, Kiss István alapos kezirata.

Kresz Mária: Merre tart Mezőtúr fazekassága?, Jászkunság, Szolnok, 1978. 4. 92. old.

VÖRÖS István festő (XVIII.sz.)

A kékkői templomban található rózsafüzér képet neki tulajdonitják de ujabban Garas F.X.Wagenschön munkájának véli

SZILÁGYI István: Paraliturgia-ikonográfia-építészet : A rózsafüzér stációs kálváriákról. = Vasi Szemle, XLIV.évf. 4.sz. 1990 528,532.p.

EGY

.. állás: .....
..... tel.: .....
.....
.....
.....
n .....
jteményében .....
gyüjteményében .....
elül kutatásokat végezhessen.
n kérésre fel kell mutatni.
agok publikálásához az intézmény
kell kérni.

VÖRÖS LÁNOS, fazekasmester

Szigetváron 1833-1850 között 32 fazekasról történik említés. Közülük folyamatosan Szigetváron tartózkodhatott Vörös János is /+1851, 77 éves korában/, mivel neve többször is szerepel. 266.old

KNÉZY JUDIT: A Bencsik fazekascsalád története
261.old

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, XIV-XV. évf.
1969-1970. Pécs, 1974

Vörös János

Fotó

Forrás 1984/2

Vörös János

Az 1943-ban alakult Dunaújvárosi Amatőr Műhelynek tagja.

Németh Edith: Öt éves az Amatőr Műhely. Dunaújvárosi Hírlap, 1978. febr. 3.

VÖRÖS JÁNOS, gombkötőinas

5?.-VÖRÖS PÁL származása ismeretlen. Talán 1782-ben let polgár. ? évben feleségül vette Obersteiner János gomb kötő özvegyét, még négyszer házasodott. Mester lett 1783. jún.1.-meghalt 182?. jún,20.-Mala tanult fia János,180? jún.9.-1808.jan.3.- 407.old

SZOVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek a céh keletkezésétől megszűnéséig 395.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője. 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

Vörös János

„Szűz hádia" és más nokrokkal
mezejel a Képzőmův. Főiskola
Székely Bertalan Bajtársi Egyesületének
képkiállításán (emlitve)

Nemzeti Ujság 1926 XII. 29.

MDK

csabrendeki Vörös János, szobrászm.

463. Akt. Gipsz.

Képzőm. Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 24.1.

MDK

csabrendeki
Vörös János, szobrászm.

443. Tanulmányfej. Gipsz.

Képzőm.Társ. 1927-28. téli kiáll. Kat.23.1.

Vörös János.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat téli kiállításán egy akt-szobra szerepel. (említve)

Esti Kurir, 1927. dec. 20.

Liebe Frau.

Vörös János

csaprendeki (?)
vagy csabrendeki
szobrász

Neuv. Szalon
1927. tavaszi kiáll.
Sulydobó, gyűrű

Bombó

~~Az erőd és a község~~

A községbeli

Az utóbbinak ~~nek~~ rapuja felett ör-
ségbe a vizzel telt
A háttér hegyes vide

Rézmetszet, méretei

Ltsza

Vörös János.

A Műcsarnok téli tárlatán női aktja szerepel. (említve).

Magyarság, 1927. dec. 18.

Vörös János
zobrázuinvész

Karácsonyi kép- és zobarkiállítás nyílt meg Váci út 35. sz-ban, melyen alkotása szerepel.

Magyarság, 1927. dec. 22.

Verlag Ullstein & Co.
Berlin-Tempelhof.

Vörös János MDK

Akt, gipsz

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Vörös János

Képzőművészet 1928. II. évf. 6. sz. 12.1.

Vörös János.

Szobor-munkája szerepel a Képző-
művészeti Főiskola kiállításán, a
Műcsarnokban.

Arc lett, 1928. május 20.

MDK

Vörös János

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.1.

MDK

Vörös János

Képzőművészet 1928. 6. sz. 12.1.

Vörös János csabrendeki MDK

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

MDK

Vörös János

résztvett az alábbi pályázaton

Kik pályáztak az Ady-siremlékre? Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

Vörös János.
Sidló tanítványa.

Szobrainkat szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban:

Nemzeti Ujság, 1924. május. 20.

Vörös János

1923/24 – 1928/29. I.

Ferkèpzomfoiskèvk

147. l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam szem
mely a mai veszedelmes külpolitikai h
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább k
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a ga

Én tehát felveszem a harcot, a
ki az országot a mai szörnyű helyzetébe

kibontom a legitimizm

„Istenért, K

Vörös János csabrendeki

Múcsarnok szobrány

1927/28. sóli kiáll. 443, 463

Kovács István dr. VIII. 104.

mlk.

Vörös József

nuve „Derkovits" mellszobra

Jelenkor, 1959. Pécs 6. sz 80 l. utáni

Műmelléklet

Vörös János, szobrán

KOVÁCS GYULA, SZOLNOK, „Néhány hónappal ezelőtt Ráday Mihály televíziós műsorából értesülhettünk arról, hogy Erzsébet királyné szobrát újra felállítják. E hír közlésekor azt is sejtették, hogy van valahol olyan szoborraktározó hely, ahol azokat a szobrokat helyezték el, amelyeket művészi értékük miatt megőriztek. Mely szobrok várhatnak arra, hogy újra felállítsák őket?" Hasonló témát érint **BORBÉLY LÁSZLÓ, BUDAPEST.** Írásában Vörös János Attila-szobrának sorsáról elmélkedik. Többek között így ír: „A szobor immár kilencedik éve nyugszik Sopronban a József Attila városrész földjében. Vajon nem volna-e üdvös, ha már a hun fejedelem sírját sehol se találjuk, legalább szobrát exhumálnánk." Ezúttal sem mondhatunk egyebet, mint hogy nem vagyunk illetékesek e kérdések megválaszolására, eldöntésére. Az idézett gondolatokat azok figyelmébe ajánljuk, akiket érdekel, illetve akiket érint.

–: kerkeszkői üzenetek

2.

Élet és Irodalom Bp. 1985. máj. 31. XXIX/22

Vörös János.

Részt vett az Ady Endre-szobrok elhelyezésének pályázatán.

Nagyvárad, 1928. febr. 9.

Vörös János
szobrász

Az első magyarországi Attila-szobrot május 4-én leplezték le Sopronban, a m. kir. Rákóczi Ferenc reáliskolai nevelőintézet sporttelepén. A hét és fél méter magas szobrot vitéz nagyselmeczi Mérey László ny. tábornok, igazgató kezdeményezésére Vörös János szobrászművész alkotta.

Pesti Hirlap
1935. V. 12

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-s:

Utalványszám ...../BI.....ügyosztály.

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára á

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

7

Csaprendeki Vörös János

34a Súlydobó, gipsz elad

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

Vörös János.

A fővárosi tanács Ady Endre
szemlék-terrpályázatán
részt vez alkotásával.

Magyarság, 1927. dec. 8.

Vörös János.

Szobrainkról szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Hírlap, 1928. máj. 23

V
Gondoljon családjára önmagára
és
takarékoskodjon
VICTORIA
BIZTOSITÁSSAL
Tekintse meg a Nemzetközi Vásár főbejáratánál pavillonunkat
VICTORIA BIZTOSITÓ
Bécsi-utca 10. * Tel.: 805-64-65

— **A kultuszminiszter a nem állami elemi iskolák felekezetes tanitóiért.** A kultuszminiszter a nem állami elemi iskolai államsegélyes segédtanitók véglegesitése ügyében rendeletet adott ki. A rendelet megállapitja, hogy az egyes iskolaszékek a nem állami elemi iskoláknál késelmesen adják be a tanitók véglegesitése iránt a felterjesztéseket. Minthogy az ilyen késedelmes felterjesztések következtében az érdekelt segédtanitókat önhibájukon kivül sokszor érzékeny anyagi károsodás éri, a miniszter rendeletében felhivja a tanfelügyelőket, hogy az érdekelt iskolaszékeket és ovodai felügyelőbizottságokat a rendelkezések pontos betartására utasitsák, mert a miniszter késedelem esetén az anyagi felelősséget az érdekelt tanitót ért anyagi károsodás mértékéig az illetékes iskolafenntartókra háritja át.

— **Flandin miniszterelnök állapota.** Párizsból jelentik: *Flandin* miniszterelnök szombati gépkocsi esetének következményeit alkalmasint egy hónap alatt kiheveri. Flandin vasárnap délben Párizsba érkezett és itt a klinikán ismét megvizsgálták. Megállapitották, hogy *bal felsőkarcsontja három helyen eltört*. A miniszterelnök az éjszakát nyugtalanul töltötte. Valószinü, hogy ennek oka az volt, hogy a felutazás a fővárosba kifárasztotta. Hétfőn reggel *a törések helyén a csontokat összeillesztették. A müvelet jól sikerült.* Flandin számos részvéttáviratot kapott külföldről, igy *MacDonald* angol miniszterelnöktől, Sir *John Simon* külügyminisztertől és *Baldwin* helyettes miniszterelnöktől. *Lebrun* köztársasági elnök vasárnap felkereste betegágyánál a miniszterelnököt és hosszabb ideig beszélgetett vele.

— **Szatmár-Ugocsa és Bereg vármegye közgyülése.** Nyiregyházáról jelentik: Szatmár-Ugocsa és Bereg vármegye törvényhatósági bizottságának közgyülésén *Péchy Szabolcs* főispán megemlékezett II. Rákóczi Ferenc halálának kétszáz éves évfordulójáról. *Fóris Lajos* református esperes inditványára a közgyülés elhatározta, hogy üdvözli és bizalmáról biztositja *Gömbös Gyula* miniszterelnököt és kormányát. Végül *Ujfalussy Lajos* ismertette Péchy Szabolcs főispán érdemeit és inditványára a közgyülés egyhangulag biztositotta a főispánt bizalmáról és szeretetéről.

— **Uj állomásfőnökök.** A szombathelyi üzletvezetőség *Bodó Ferenc* sárvári főintézőt kőszegi állomásfőnöknek, *Domogyi Géza* sárvári főtisztet vépi állomásfőnöknek nevezte ki. *Tóth Géza* sárvári főtisztet Devecserbe, *Miklós Antal* intézőt Celldömölkről Szobra, *Tóth Ferenc* tisztet Celldömölkről Szombathelyre, *Kozáry Béla* pápai intézőt és *Kőhalmi Ferenc* vépi tisztet Celldömölkre helyezte át.

— **Saljapin állapota javult.** Párizsból táviratozzák: Saljapin, akit szövődményes náthalázzal kórházba szállitottak, már jobban érzi magát, de látogatókat még nem szabad fogadnia.

— **Plébánosválasztás.** Sopronból jelentik: Sopron vármegye törvényhatósága vitéz *Simon Elemér* főispán elnöklésével tartott közgyülésén a megüresedett kórházi kegyuri plébánosi állásra *Blazovits János* lajtaujfalui plébánost választotta meg. A kegyuri kijelölés a győri megyéspüspök megerősitésével válik érvényessé.

— **Stefan Zweig szerint eredeti kézirat Lope di Vega „Corona de Ungria"-ja.** Bécsből jelentik: A római Tribuna *Lope di Vega „Corona de Ungria"* cimü darabjának kéziratával kapcsolatosan helyet adott az ezzel összefüggő közleményeknek. *Stefan Zweig* az *Echo*-ban most kijelenti, hogy *téves a Tribunának az az állitása, hogy ő nem az eredeti kéziratot találta meg*, hanem annak csak egy másolatát. Le fogja fényképeztetni a kézirat szövegét, amelyből végérvényesen megállapithatják, hogy *a régóta elveszettnek hitt eredeti kéziratról van szó* és hogy a keltezés magától *Lope di Vegától* származik.

— **A Népegészségügyi Muzeum** (Eötvös-utca 3.) egy nemzetközi forgalombiztonsági kiállitás előkészületei miatt május 20-ig zárva van.

Takarékos háziasszony FORTUNA petrolgázgéppel főz-süt!
1935. évi ujdonságunk:
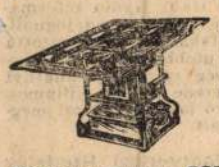
FORTUNA-PERFEKT
PETROLEUMGÁZTÜZHELY
mindhárom főzőlyukon egyszerre forral! Szabadalom bejelentve!
Régi főzőgépeket FORTUNA-PERFEKT főzőlappal tüzhelyekké átalakitjuk! Keresse fel lerakatunkat: VI., Andrássy-ut 33. Telefon 26—2—63. VII., Rákóczi-ut 40. A Nemzetközi Vásáron 1346 B. pavillonban uj tipusunk megtekinthető.
Kérje 25. sz. képes árjegyzékünket.

— **Wolfner József siremlékének felavatása.** A nagy magyar könyvkiadónak, *Wolfner Józsefnek*, Pátzay Pál szobrászművész által alkotott diszes siremlékét ünnepélyes külsőségek között avatták fel vasárnap délelőtt a rákoskereszturi izraelita temetőben. A felavató ünnep bevezetőjéül az egyesitett énekkar gyászdalt adott elő, majd *Linetzky Bernát* főkántor éneke és dr. *Hevesi Simon* vezető főrabbi imája és avató beszéde után *Herczeg Ferenc* lépett a siremlékhez és mondott kegyeletes szavakat. „Az emberi életnek kétféle halál vet véget — mondotta. — Először akkor hal meg Ádám fia, amikor meghódol a természet örök törvénye előtt és porladó testét visszaadja az anyatermészetnek. Másodszor akkor, amikor egyénisége elhalványul az utódok emlékezetében, mikor élete, munkája és neve feledésbe megy. Önök, tisztelt hölgyeim és uraim, akik ma eljöttek ide, tanuságot tesznek arról, hogy Wolfner Józsefet, aki három esztendő óta pihen ebben a sirban, a szellemi elmulástól, a végleges haláltól nem kell féltenünk. Wolfner József erős egyénisége ma is él és uralkodik emlékezetünkben. Neki volt döntő része abban, hogy az olvasók légiói rászoktak a magyar könyvre." Herczeg Ferenc kegyeletes szavai után dr. *Marjay Ödön* miniszteri tanácsos a kultuszminisztérium képviseletében, dr. *Császár Elemér* a Magyar Tudományos Akadémia és a Petőfi Társaság képviseletében, dr. *Reisz Jenő* a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökségének és tagjainak nevében. dr. *Keéri Szántó Andor* a magyar könyvkiadók és könyvkereskedők országos egyesületének megbizásából mondott emlékbeszédet, majd felszólalt még *Bárczy István* nyugalmazott miniszter, továbbá *Benedek Rezső* és *Lyka Károly* is. A felavató ünnep előkelő közönségének soraiban megjelent a miniszterelnökség részéről *Dullin Imre* osztálytanácsos, az Országos Irodalmi Tanács megbizásából *Tihamér Lajos* miniszteri tanácsos, a Kisfaludy Társaság megbizásából *Pintér Jenő* és *Falu Tamás*. A beszédek után az énekkar a Himnuszt adta elő, majd a siremlékre helyezték el a koszorukat. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **A váci piarista diákszövetség** vasárnap ünnepi közgyülést tartott. A közgyülés előtt dr. *Szilassy Tibor* tanár megkoszoruzta a hősi halott iskolatársak emléktábláját. A diszközgyülésen megjelent *Sebes Ferenc* piarista rendfőnök, felsőházi tag, *Preszly Elemér* belügyi államtitkár, *Degré Miklós*, a budapesti itélőtábla elnöke, *Dóra Sándor* főkapitányhelyettes, *Kornis Gyula* képviselőházi alelnök, *Karay-Krakker Kálmán*, Pest vármegye főispánja, *Hüttl Hümér* orvostanár és sokan mások. *Huber József* gazdasági főtanácsos elnöki megnyitója után *Kornis Gyula* üdvözölte *Preszly Elemér* államtitkárt kinevezése alkalmából. Rámutatott nagy emberi értékeire, példaképül állitotta a hallgatóság elé mint olyan embert, akinek minden tettében a nemzete iránti szeretet domborodik ki. Kornis Gyula beszéde után a közönség sokáig lelkesen ünnepelte Preszly Elemért. *Borsody Gyula* kormányfőtanácsos *Karay-Krakker Kálmánt*, Pest vármegye főispánját üdvözölte kinevezése alkalmából. *Sebes Ferenc* ugyancsak *Preszly Elemér* államtitkárról emlékezett meg. Ezután *Jakabffy Kálmán* ügyvezető elnök tartotta meg évi beszámolóját. A közgyülés tagjai az ülés befejeztével megkoszorúzták a hősi emléket, majd társasebédre gyültek össze. Az ünnepi beszédet *Kisparti János* főigazgató mondotta a Madách-serleggel kezében.

— **A balatoni ut lezárása ellen foglalt állást a Királyi Magyar Automobil Club és valamennyi motoros érdekeltség.** Két héttel ezelőtt a Székesfehérvár felé vezető balatoni utnak a 38-as és 42-es kilométerkő közti átépitésével kapcsolatosan az Államutépitészeti hivatal jelentést adott ki, mely szerint *a Balaton bel- és külföldi idegenforgalmi jelentősége folytán az országutat nem zárja le*, csak egyoldali közlekedést vezet be. Az illetékes helyről nyert értesités alapján, a balatoni intéző és motoros körök megnyugodtak. Annál nagyobb volt a meglepetés, midőn az elmult héten az utat hirtelen lezárták és a közuti forgalmat *Vál, Alcsut és Lovasberény felé terelték. Ez a kisegitő utvonal nemcsak járhatatlan, rossz és poros állapotban van, hanem 22 kilométeres kerülőt is jelent.* Egy-egy gépjármü után percekig vastag, átláthatatlan porréteg fekszik a környékre, ami a nagy nyári forgalomban, a szerencsétlenségek sorozatát fogja előidézni. A KMAC, *Delmár Walter* alelnök, mérnök vezetésével bizottságot küldött ki, hogy megállapitsák, vajjon a lezárás és az ezzel kapcsolatos balatoni nyári közuti forgalom teljes megszüntetésére tényleg szükség volt-e és nem lehet-e az átépités alatt is a forgalmat lebonyolitani. A bizottság megállapitotta, hogy *az átépitési munkálatok ezen a szakaszon junius közepéig elvégezhetők, az esetben, ha a jelenlegi, körülbelül 100 munkás és két henger helyett a munkaerőket és a hengereket megháromszorozzák.* Megállapitották, hogy körülbelül 12.000 pengő költséggel a főutvonal mellett kisegitő utat lehetett volna épiteni, melyen a mindkét irányból érkező forgalom zavartalanul lebonyolitást nyerhetett volna. *Az ut szélessége, valamint a terep fekvése lehetővé teszi az épitkezések alatt is az egyirányu forgalmat és az Államépitészeti hivatal közegeinek segitségével ez könnyen megoldható.* A balatoni utvonal lezárásával mérhetetlen kár származik a balatoni fürdőkre, mert a mindnagyobb arányu külföldi forgalom tekintélyes része gépkocsival bonyolódik le és a rossz állapotban levő kerülő vonal folytán nemcsak a hazai, hanem a külföldi gépjárműforgalom is *megakad a Balaton irányában.* A balatoni érdekeltségek már megtették a szükséges lépéseket, támogatva a müszaki köröktől, akik az utlezárást feleslegesnek tartják. *Bronemisza* kereskedelmi miniszter máris igéretet tett, hogy a panaszokat megvizsgálja és amennyiben lehetséges, kielégitő megoldást fog találni a közlekedés zavartalan lebonyolitása érdekében.

— **Levetette magát az utcára a hatodik emeletről.** Hétfőn délután a Fiumei-ut és a Dologház-utca sarkán, az Országos Társadalombiztositó Intézet felvonóházának hatodik emeleti ablakából az utcára vetette magát egy fiatal nő. Nyomban meghalt. Megállapitották, hogy az öngyilkos *Valentin Ilona* 25 éves háztartásbeli nő. Tettének oka ismeretlen.

A Nemzetközi Vásár látogatói csodálattal nézik

SCHNUR HENRIK
uriszabóságának
Rákóczi-ut 15
kiállitását!
Önnek is érdeke, hogy megtekintse!
Raglánok, öltönyök, felöltők árban, izlésben, minőségben utolérhetetlenek!
Külön fiuruha-osztály!
Rendelést a vásár területén is felveszünk!
A kánikula öltönye a Hollywood P 60.—
tartós, könnyü, nem gyürődik, mindig elegáns.

— **A kalocsai Jézustársasági Kollégium és gimnázium** vasárnap ünnepelte fennállásának hetvenötéves jubileumát. Szombaton délután az intézet ünnepélyes keretek között fogadta a vasuton érkező öreg diákokat, majd a kollégium nagytermében diszelőadást rendeztek. Este a Katolikus Körben közös vacsora volt, amelyen dr. *Kőszeghy Mihály* kanonok és vitéz *Galánthay Glock Tivadar* ny. tábornok, országgyülési képviselő méltatta a jezsuitarend működésének kiváló érdemeit. Az ifjuság fáklyás felvonulást rendezett az öreg diákok és Kalocsa érsekének tiszteletére. Vasárnap reggel gróf *Zichy Gyula* kalocsai érsek ünnepélyes misét pontifikált, majd ünnepi matinét tartottak, amelyen *P. Biró Ferenc* tartományfőnök, a miniszter képviseletében megjelent dr. *Mészáros Károly* h. államtitkár, dr. *Bakos Ádám* törvényszéki elnök, dr. *Schmidt Vilmos* pécsi ügyvéd, P. *Csávossy Elemér* rektor, báró *Skerlecz Iván* b. t. t., dr. *Farkas Géza* polgármester, végül gróf *Zichy Gyula* érsek mondott beszédet. Ezután felavatták a gimnázium első emeletén, a főbejárattal szemben elhelyezett hősi emlékművet, amelyet *Röck Károly* festőművész alkotott. A felavatóbeszédet *Flach Leó* huszárezredes, az intézet volt növendéke mondotta, majd szintén a miniszter képviseletében jelenlevő dr. *Weidinger Gyula* miniszteri tanácsos leleplezte az emlékművet. Délután nagyszabásu sportünnepségek voltak a sportpályán. Az ünnepségeken a pécsi Pius intézet növendékei is testületileg képviseltették magukat. A rend római generálisa üdvözletet küldött a jubiláló intézetnek.

— **Halálos gépkocsiszerencsétlenség Pilisvörösvár mellett.** Hétfőn délelőtt egy sertéssel megrakott tehergépkocsi *Pilisvörösvár* határában nekiment az egyik árkon átvezető hid korlátjának és *a tizenötméteres mélységbe zuhant. Pasztorek János 37 éves soffőr, a tehergépkocsi vezetője a szerencsétlenség szinhelyén meghalt.* A kocsi három utasa: *Endrődi László* gépkocsiszerelő, *Varga Aladár* csornai pincér és *Klatky Emil* csornai mészáros sulyosan megsérült. A vármegyei mentők két autóval vonultak ki és mindhárom sebesültet Budapestre, a Bakay-klinikára vitték, Klatky Emil állapota a legsulyosabb. A halálosvégü szerencsétlenség ügyében a nyomozás megindult

— **Diplomáciai lépéseket tesz a holland kormány egy elhurcolt német emigráns ügyében.** Amsterdamból jelentik: Gutscheid német emigráns elhurcolása ügyében a holland kormány diplomáciai lépéseket tesz Berlinben. Megállapitották ugyan, hogy az emigránst holland ember hucolta el, de kétségtelennek látszik, hogy ebben az akcióban német rendőri közegek is közreműködtek. A jelek arra vallanak, hogy Németországból valaki Hollandiába jött és itt hosszasan előkészitette az emberrablást. Állitólag a rendőrségnek sikerült kikutatnia azt a holland rendőrt, akinek Gutscheid elhurcolásában fő része van. Beismerő vallomást tett és hir szerint, megnevezte segitőtársait is.

— **Bachinger volt osztrák minisztert szabadon engedték.** Bécsből jelenti a Pesti Hirlap tudósitója: Bachinger volt minisztert, a Landbund egykori titkárát, aki hónapok óta vizsgálati fogságban volt, szabadlábra helyezték. Bachingernek nem szabad elhagynia Bécset. A büntető eljárást, amely eddig a katonai biróság előtt folyt ellene, most a rendes biróságok előtt folytatják. *(Sz.)*

— **Megmérgezte magát egy kilencvenkétéves asszony.** *Meller Adolfné* 92 éves magánzónő a Vendel-utca 34. számu házban, hozzátartozói lakásának fürdőszobájában *megmérgezte magát. Mire rátaláltak, már meghalt.* Hozzátartozói szerint életuntságról sohasem panaszkodott, beteg sem volt és igy nem tudják, hogy miért ment a halálba. Lehetséges, hogy véletlen szerencsétlenség okozta halálát. A rendőri vizsgálat megindult.

Keresse fel a kiváló gyógyhatásu
PARÁD GYÓGYFÜRDŐT
(Heves megye), vasutállomás: Parád. Vastimsós, arzénes fürdők. Szénsavas fürdők. Vizgyógyintézet. Uj, modern strandfürdő. Kénes savanyuviz „Csevice" forrásai (Parádi viz), vasas, savanyu és lithiumtartalmu „Clarisse" forrásai. Folyóvizzel ellátott, modern, kényelmes szobák. Penzió-rendszer előidényben: 5.60—7.20-ig; főidényben: 7—9.50-ig. Kitünő konyha, diétás étkezés. Az előkelő középosztály kedvenc magaslati gyógyfürdője. 126 hold park. Kirándulók részére turista-elszállásolás. Kényelmes Mávaut-közlekedés. Május, junius havában 50%-os visszautazási kedvezmény. Prospektust küld: Fürdőigazgatóság Parád. Idény: május 14—szeptember 30-ig. Főidény: julius 1—augusztus 31-ig. Telefon: PARÁD 1. 3604

— **A budahegyvidéki reformátusok kettős ünnepe.** A budahegyvidéki reformátusok gyülekezeti otthont szerez-tek: a Bösörményi-ut 28. szám alatti épületet vásárolták meg és ennek az uj hajléknak vasárnap volt a felavató ünnepe és ugyanekkor iktatták be a gyülekezet lelkipásztorát, az egyhangulag meghivott *Szabolcska László* eddigi temesvári esperes-lelkészt, a néhai költő Szabolcska Mihály fiát. *Ravasz László* püspök a gyülekezeti házat felszentelő imát mondott, majd *Szabó Imre* esperes iktatta be hivatalába Szabolcska Lászlót, az uj lelkipásztort. A lelkészbeiktató ünnep után közebéd volt, amelyen *Boér Elek* főgondnok Ravasz püspököt köszöntötte, majd Szabó esperest és az uj lelkész-házaspárt. *Sebestyén Andor* kelenföldi lelkésznek, a gyülekezet volt adminisztrátorának beszéde után *Ravasz* püspök szólalt fel és a világi embereknek azt a tipusát ünnepelte, aki egyházáért minden áldozatra kész s feltünő szavakkal magasztalta *Boér Elek* főgondnokot, aki már Erdélyben az egyház legnehezebb ügyeinek szószólója és képviselője volt: „amikor az egész magyar kálvinizmus elveszett a világösszeomlás lángjában, pernyéjében, üszkei között, akkor Boér Elek a külföldre ment és a világprotestantizmus figyelmét ráterelte a szenvedő magyar egyházra, világfórumok előtt bizonyult hathatós szószólónak. Isten országában — mondotta — különböztetnünk kell siker és eredmény között: siker a világi dolgok mértéke, az, ami látható, megfogható s valóságában előttünk áll, — az eredmény láthatatlan és felmérhetetlen dolog; a siker máról-holnapra támad és mulik el, az eredmény az örökkévalóság számára létesül, az eredmény felett éppen ezért nincs az időnek hatalma. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **A Késmárki Diákszövetség** vasárnap tartotta közgyülését. Dr. *Pazár Zoltán* kuriai biró, elnök megemlékezett *II. Rákóczi Ferenc* halálának kétszázadik évfordulójáról. *Géczy Pál* a főtitkári, *Fiedler Rezső* a pénztárosi és a számvizsgálóbizottsági jelentést olvasta fel. *Krisch Jenő* felsőkereskedelmi iskolai igazgató, ügyvezető elnök „Késmárk és 400 éves Lyceuma" cimmel vetitettképes előadást tartott. A közgyülést százötvenszemélyes közös vacsora követte.

— **Ismét a rövid haj lesz a divat!** A Budapesti Nőifodrászok Mesteregyesülete, a Budapesti Nőifodrász Ipartestület és a Hölgyfodrászsegédek Egyesülete bevonásával vasárnap délután tartotta negyedik országos tartósondoláló versenyét, amelyen kialakult az 1935. év nyarának irányadó hajviselete. Hajszinekben a versenyen a vöröses szőke és a rozsdavörös szinek vezettek, bár igen nagy számban voltak képviselve a szőke árnyalatok. Általában ismét a rövid haj kezd előtérbe nyomulni. A kialakult divat a tartósan ondolált haj, hátul felnyirva. A verseny győztesei a következők voltak: Az estélyi hajviseletek csoportjában, ahol csak dijnyertesek indulhattak: 1. Biczó István, 2. Kiss Sándor, 3. Jónás Cirill, 4. Molnár József, 5. Menyhárt Sándor. A délutáni hajviseletek csoportjában, az eddig nyeretlen versenyzők közül: 1. Szénási József, 2. Kopper Istvánné, 3. Major József, 4. Starczersky Ferenc, 5. Szabó Albert.

— **A Turul-Szövetség** fővezére, dr. *Végváry József* és volt fővezére, vitéz dr. *Bánsághy György* országgyülési képviselők tiszteletére disztáborozást rendezett, amelyen sipeki dr. *Baráz Károly* egyetemi tanár, dr. *Kenyeres Balázs*, az egyetem rektora és mások felszólalása után *Bornemissza Géza* kereskedelmi miniszter és az ünnepelt országgyülési képviselők mondottak beszédet.

— **Gróf Jankovich Endre és kiséretének tüzharca négy orvvadásszal.** Kaposvárról jelentik: A Szőlősgyörökhöz tartozó Hajagosdi erdőben vadászott gróf *Jankovich Endre* főerdészével és *Zsir Antal* erdőőrrel. Vadászat közben *négy orvvadászra bukkantak*, akik menekülni igyekeztek. Zsir riasztólövést adott le, mire *az orvvadászok fák mögé bujtak és onnan lövöldözni kezdtek a grófra és kiséretére.* Valóságos tüzharc fejlődött ki, végül is az orvvadászoknak sörét okozta sebesülésekkel sikerült elmenekülniök, mig *Zsir Antal erdőőr homlokán sulyosan megsebesült.* A csendőrök még aznap elfogták az orvvadászokat: *Papp Lajos, Papp Pál, Kálmán Sándor* és *Fehér István* látrányi lakosokat. Valamennyiüket bekisérték a kaposvári ügyészségre.

— **Diákok tiltakozása a Centrum-menza megszüntetése ellen.** Vasárnap mintegy nyolcszáz egyetemi hallgató tiltakozó gyülést tartott a Ráday-utcában levő Centrum-menza megszüntetése ellen. Elhatározták, hogy tiltakozásukat emlékiratba foglalva eljuttatják az igazságügyminiszterhez és a főpolgármesterhez, kérve, hogy a menzán étkező egyetemi és főiskolai ifjuság érdekében tartsák fenn továbbra is a menza működését.

— **A „Normandie" francia óriáshajó próbautjai.** A Loire folyó torkolatánál fekvő *St. Nazaire-ből* jelentik, hogy a hetvenezer tonnánál, tehát a *„Queen Mary"* nevü angol óriás gőzösnél is nagyobb *„Normandie"* francia gőzös már teljesen elkészült, ugyhogy vasárnap elhagyta a kikötőt és elindult első próbautjára. Erre az utra a hajóra szállt *Bertrand* francia kereskedelmi miniszter is. Kivüle a hajón négyezer ember van, akiknek javarésze a legénységen kivül hajógyári munkás. A hajó erős szélben hat vonató segitségével hagyta el a kikötőt. A Normandie a próbautak után elindul Le Havre-ba, ahová már e hó 11-én esedékes, hogy berakja az élelmiszert és tüzelőanyagot. Az uj hajóóriás 19-én indul el első utjára, amelytől a szakemberek *uj rekordot* és az eszményi *„Kék szalag" elhódítását* várják.

— **Az első Attila-szobor leleplezése Sopronban.** Sopronból jelentik: A Rákóczi fiunevelő intézet ünnepség keretében leplezte le az ország első *Attila*-szobrát, *Vörös János* szobrászmüvész alkotását. Az avatóbeszédet vitéz *Mérey László* tábornok mondotta, az intézet szavalókórusa pedig előadta *Erdélyi Tibor* katonaköltőnek *„A világ ura"* cimü költeményét.

— **Gázolt és továbbrobogott egy gépkocsi.** Vasárnap délelőtt az Apponyi-téren egy robogó gépkocsi elütötte *Erl Mária* nevelőnőt. Sulyos agyrázkódást szenvedett. A mentők a *Rókus*-kórházba vitték. *A gépkocsi a gázolás után továbbrobogott.* Szemtanuk állitása szerint a gépkocsi rendszáma: *CM 032.* A rendőrség körözi.

— **Halálragázolta a vonat.** Rákospalota határában Károlyi József kőmüves a vasuti sinen akart átmenni. Észrevette, hogy mögötte vonat közeledik, mire a másik sinpárra ugrott és az ott robogó vonat kerekei alá került. Testét szétdarabolták a kerekek.

— **Befejezték a Kempelen Farkas-emléksakkversenyt.** Vasárnap este a közönség nagy érdeklődése mellett fejeződött be az idei esztendő első jelentős magyar sakkeseménye, a Kempelen Farkas emlékverseny. Az elsőség kérdése már az utolsóelőtti fordulóval tisztázódott. *Steincr Lajost*, aki a hatodik fordulótól kezdve minden játszmáját megnyerte, senki sem érhette utól. Annál izgalmasabb volt azonban a helyezések sorrendje, mert félpontnyi különbség is nagy változásokat okozhatott volna. A *Gereben—Lovas* játszmában Lovas a vezércsel szláv változatában elméleti ujitással kisérletezett és kitünő támadó állást épitett ki, ugyhogy Gerebennek a legnagyobb óvatossággal kellett játszania. Végjátékra került a sor, amelyben Lovas könnyen döntetlent érhetett volna el, de egy lépésfölcserélés következtében a játszmát a 40-ik lépésben elveszitette. *Kórody* igen szép támadással győzött a szintén szláv védelmet választó *Ballával* szemben. Először tisztet, majd utána bástyát áldozott és a 40-ik lépésben győzött. A *Havasi—Réthy* Nimzovics-védelmü játszmában Réthy huszárjával küzdött ellenfele beszoritott futárjával szemben s a 37-ik lépésben győzött. A *Boros—Steiner Endre* indiai jellegü játszmában Steiner vezérszárnyi gyalogelőnyre tett szert s a végjátékot a 64-ik lépésben győzelemre vitte. A *Steiner Lajos*—dr. *Vargha* Caro-Kann játszmában Vargha a megnyitásban gyalogost áldozott. Steiner megtartotta a gyalogelőnyt, majd támadásba ment át és minőségáldozattal a 64. lépésben megnyerte a játszmát. *Székely Sterk* ellen a vezércseles megnyitásu játszmában erős támadó állásra tett szert, egy helyütt azonban nem játszott kielégitően s a vezérnek két torony elleni végjátéka a 71-ik lépésben döntetlennel végződött. A *Reich*—dr. *Balogh* vezérgyalogjátszmában mindkét fél gondosan játszott és a kiegyenlitett állásban, a 68. lépésben elkerülhetetlen volt a döntetlen eredmény. A versenyzők sorrendje a verseny befejeztével a következő: Steiner Lajos 11, Gereben 9, Steiner Endre 8½, Korody, Réthy 8, Havasi, Reich 7½, Sterk 6½, dr. Balogh 6, Balla 5½, Lovas 4½, Boros 3½, Székely 3, dr. Vargha 2½.

— **Egy halott nevén élt és megnősült a szökött fegyenc.** A rendőrség néhány nap előtt bizalmas uton arról értesült, hogy *Malicsák Péter* szökött fegyenc, aki 1919-ben kirabolta az édesanyját, *álnéven Pestszenterzsébeten tartózkodik.* A hat évre elitélt *Malicsák Péter* 1925 augusztusában szökött meg a *hartai* fegyházból és nyomtalanul eltünt. Körözést adtak ki ellene, s a rendőrség és a csendőrség azóta mindenfelé kereste. A detektivek most a bizalmas bejelentés alapján kinyomozták, hogy *a szökött fegyenc Schwarz Béla kerékpárkereskedővel azonos, aki Pestszenterzsébeten, a Tompa-utca 47. számu házban lakik.* Szökése után került egy rokonához Pestszenterzsébetre. Ugyanott lakott *Schwarz Béla* is, de nem sokkal *Malicsák* odaköltözése után meghalt. a szökött fegyenc ekkor *ellopta Schwarz Béla okmányait és a halott neve alatt élt tovább.* Néhány évvel ezelőtt öccséhez költözött, kerékpárokat lopott, majd *„Schwarz és Malicsák" néven — kerékpárüzletet nyitott.* A szökött fegyenc 1929-ben *Schwarz Béla* néven meg is nősült és házasságából két gyermeke született, *azonban sem felesége, sem gyermeki nem tudtak a sötét titokról.* A detektivek elfogták és bekisérték a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy azonos *Malicsák Péterrel.* Letartóztatták és visszakisérik a hartai fegyházba.

— **A kéményseprők panaszai.** A Magyarországi Kéményseprők Országos Egyesülete vitéz *Domonkos Kálmán elnöklésével* vasárnap tartotta közgyülését. Az elnök megnyitóbeszédében hangsulyozta, hogy ez az első közgyülés a kéményseprőkodex megalkotása óta s a kodex rendelkezései csak fokozatosan valósithatók meg, ugyhogy azokból egyaránt hasznuk legyen a mestereknek és a munkásoknak is. Dr. *Dobsa László* főtitkár szerint a vidéken, különösen a trianoni határ mentén nem egy helyen „létrás koldusok" lettek a kéményseprők. A közhiedelemmel szemben teljesen leromlott a kéményseprők helyzete. Rendezni kell nemcsak a szakmai iparosok helyzetét, kereseti lehetőségét, hanem gondoskodni kell arról is, hogy a jövedelem behajtható is legyen. Tiltakozott az ellen, hogy egyes közigazgatási hatóságok az adóhátralékokkal együtt a kéményseprési dijakat is törlik, holott ezek megszolgált munkadijak. Vitéz *Domonkos Kálmánt* ujra elnökké választották. Alelnökök: *Ilkovits Antal* és *Martinovits Vendel* (Budapest), *Kerbolt Alajos* (Miskolc), *Halász Ferenc* (Pécs), *Tölgyessy Jenő* (Esztergom) és *Magyar József* (Kaposvár) lettek. Főtitkárrá dr. *Dobsa Lászlót*, ügyvezető titkárrá *Berlász Jenőt*, pénztárossá *Emmer Lászlót* választották meg.

— **A szépitőszerek veszedelme.** Talán sehol sem terjedt el a szépitőszerek általános használata anynyira, mint az amerikai Egyesült Államokban. Ezek a szerek azonban olykor komoly egészségi ártalmakat okoznak. Ez inditotta most a newyorki Egészségügyi Bizottságot arra, hogy az összes szemöldök- és szempillafestő szereket egyszerüen *betiltsa.* Legtöbbjük ugyanis phenylendiamint tartalmaz, ami veszedelmes méreg és több esetben fekélyképződéshez és látáscsökkenéshez vezetett. Különösen ártalmasnak bizonyult a *Lash-Lure*, valamint a *Larieuse* készitmény. Ugyanezt a festőanyagot tartalmazza egyébként az *ursol* is, ami a prémeknek igen tetszetős szint kölcsönöz, az abban pompázó egyéneknek azonban makacs bőrkiütéseket vagy asztmát okoz. Egyben eltiltották a *Domin* és *Kurmi* fogyasztószereket is, amelyek bórsav és bórax tartalmuak és hosszabb használatnál sulyos gyomor- és béltünetekkel, rosszulléttel, hányással, hasmenéssel, azonkivül bőrkivulladásokkal járnak. A jövő megmutatja majd, hogy sok nő hiusága tisztetletben tartja-e az egészség érdekében hozott szigoru tilalmakat. *Dr. R. I.*

— **Tűzriadalom a Nemzetközi Vásáron.** Vasárnap délben fél két órakor tüzriadalom okozott izgalmat a Nemzetközi Vásár sokezer látogatója körében. A székesfőváros tüzoltósága a vásár területéről kapott tüzjelzésre *hat őrséggel*, éles szirénabúgások közepette robogott a Városligetbe, azonban csakhamar kiderült, hogy nincs tüz és semmi baj nem történt. Egy vidéki kereskedő a vásár területén levő kávéházban véletlenül megnyomta a tüzjelző gombot. A detektivek a személyleirás alapján bevitték a vásár rendőri ügyeletére, ahol igazoltatták. Beismerte, hogy ő nyomta tévedésből meg a gombot, de sejtelme sem volt róla, hogy tüzet jelez.

Köszöntés.

Hálásan és hódolattal hajtjuk meg fejün ket előtted, ó Május, aki végre megmutatkoz igazi valódban és ránkmosolyogsz kegyes Csak most, hogy megkinoztál, érezzük igaza mily csodálatos vagy, mennyire nincs hozzád hasonló szépség és öröm a világon. Csak most érezzük igazán, mondhatatlan varázsodat, hatalmadat, csak most eszmélünk igazán tudatára annak a forró és mélységes szerelemnek, amely összekapcsol véled örökre. Mert szerelmeseid vagyunk mindannyian, ó Május, te pedig bálványunk vagy, és mint minden bálvány, tudo erődet, tudod gyengeségünket. Nehezen jöttél mert tudtad, mennyire sóvárgunk utánad, am kor pedig már ott álltál a küszöbön, és mi, a szonilátás örömében, kitárt karokkal siettü feléd, te becsaptad előttünk az ajtót és ugy te tél, mintha még mindig csak téli álom volna, hogy megérkeztél. Játszottál velünk, szeszélyesen. Megkinoztál kegyetlenül. Rossz voltál hoz zánk, mert tudtad, szerelmesek vagyunk belé és ha valaki, akkor te, Május, alaposan ismer a szerelmeseket, az idők kezdete óta te hallgato ki legforróbb vallomásaikat, legédesebb sutt gásaikat, legvégzetesebb veszekedéseiket és le boldogabb kibéküléseiket. Hát jól kitanultad szerelmet, az bizonyos. Mint mindenki, akit lá golva szeretnek, te is biztos voltál a dolgodban: minél tovább váratsz, annál boldogabbak leszünk, ha el is jössz a randevura, minél hidegebben bánsz velünk, mi annál forróbbak leszünk és elég egyetlen simogatásod, mosolyod, hogy mindent elfeledjünk, amit ellenünk vétettél, hog hódolva és hálásan köszönjük meg kegyeid Mert szép vagy, ó Május, egyetlen és hasonlit hatatlan, mert nem hiába vagy a szerelem h napja, magad is olyan vagy, mint a szerelem édes is, fájó is, simogató is, kegyetlen is, de mindennél szebb, mindennél mulandóbb a földön, amelyen tán csak kettőtökért érdemes immár élni . . . *(—thy.)*

— **A szentendrei polgármesterválasztás.** Szentendréről jelentik: A szentendrei polgármesteri állásra kiirt pályázat határideje május 6-án járt le. Az állásra a következők pályáztak: *Petheő János* tb. főszolgabiró, dr. *Szamáry Róbert* detektivfelügyelő, *Bordán Oktáv* ny. polgármester, dr. *Dezsőfi Ferenc* városi aljegyző, vitéz dr. *Bakos Bertalan* főjegyző, dr. *Cselikovics Nándor* ügyvéd és d *Köpeczy Deák György* ügyvéd. A polgármesterválasztás a jövő héten lesz.

— **Ujabb földrengés Formosa-szigetén.** Tokióból jelentik: Rormosa szigetén vasárnap ismét megmozdult a föld. A földlökések ugyan ezuttal jóval gyöngébbek voltak, mint a multkori katasztrofális földrengése alkalmával, egyes vidékeken azonban mégis sulyos károkat okoztak. A legerősebben a földrengést Shinchiku tartományban érezték, ahol több falu teljesen elepusztult. A halottak száma husz.

— **Százmillió éves kövületet találtak egy uj-délwal kőbányában.** Londonból jelentik: Brookvale uj-déli wal városka mellett egy kőbányában tizenegy láb hosszu megkövesedett labyrinthodont találtak. A lelet korát a tudósok *százmillió évre becsülik.* A labyrinthodon óriási gyik alaku hüllő volt.

— **Házasság.** *Fehér József* szék. főv. ny. iskolaigazgató és felesége, néhai remetei és pogányesti *Sebastiani Ilona* leányát, *Ibolyát*, ma vezette oltárhoz: dr. *Eszényi István* ügyvéd szkv. tüzérhadnagy. Tanuk voltak: Dr. *Balthazár Gyula* pénzügyminiszteri osztálytanácsos, a menyasszony sógora é *Mátyássy Zoltán* honvédtábornok.

— **Jackie Coogan apjának halálos gépkocsibalesete Kaliforniában.** Sandiegóból jelentik: A városban sulyos gépkocsiszerencsétlenség történt, amelynél három emb életét vesztette. Meghalt *Horner Róbert* losangelesi szi nész, ifjabb *Durkin* moziszinész és *Coogan János, Jackie Coogan apja. Jackie Coogan* is megsebesült.

— **Egy elmebajos földmives meggyilkolta és feldarbolta szüleit.** Jánoshalmáról jelentik: Miskolczi Györ 35 éves földmives szombaton délben a ketteshegyi dülő ben lévő tanyán *ásóval hátulról leütötte édesapját*, a 66 éves *Miskolczi Györgyöt.* Utána a véres ásóval anyjár támadt. Id. Miskolczi Györgyné befutott fia elől a szobáb Az ajtó elé asztalt tett, de *fia betörte az ajtót és az ásó agyonütötte édesanyját is.* Ezután a két halottat baltáv és késsel feldarabolta. Vasárnap reggel a gyilkos öccse látogatóba ment a tanyára és rémülten látta bátyja rém tettét. Azonnal csendőrökért futott. A gyilkos remegve f gadta a csendőröket, akik kényszerzubbonyt huztak rá. kihallgatásnál egykedvüen felelte, amikor tették oka kérdezték: „Megpróbáltam, le tudom-e ütni apámat." A gyilkosság idején a szülőkön és a gyilkoson kivül senki sem tartózkodott a tanyán. A fiatal Miskolczi György 2 éves korában *elmebajt kapott*, de odahaza tartották, m csendesen viselkedett. Beszállitották a bajai törvénys fogházába.

— **Életuntak.** Adamko István munkás a Váci-ut 183. számu házban lévő lakásán megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba vitték — Csabai Géza állástalan kazánszerelő a Margit-hid közelében a Dunába ugrott, de kimentették. — Pécsről jelentik: Ifjabb Várady Gyula, Várady Gyula református igazgató tanitó 19 éves fia, aki a pécsi egyetemen joghallgató volt, édesapjának drávaszabolcsi lakásán felakasztotta magát. Szüleinek kijelentése szerint az utóbbi napokban buskomor volt és tettét minden valószinüség szerint pillanatnyi elmezavarában követte el. — Somogyi Ferenc 35 éves villamoskalauz az Üllői-ut 122 számu házban lévő lakásán gázzal megmérgezte magát. Mire rátaláltak, meghalt.

— **A székesfővárosi II. ker., Ponty-utcai Hunfalvy János felsőkeresk. iskola végzett növendékeinek egyesülete** folyó évi május 12-én d. e. 10 órakor az iskola mintairodájában tartja 30. évi rendes közgyülését. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

MDK

Vörös János, szobrászm.

tervezete feltünően érdekes és magyaros.

Kende Béla: Az I. honvéd emlék pályázat.
Müvészet. 1936. 2.sz. 42,43.l.

Vörös János, Arckép

Művészet, 1936. I. évf. 3. sz. 42 l. l.

Kende Béla: Emlékszobrokról (pályázati kritika)

MDK

Vörös János, szobrászm.

I.honvéd emlékmü. Kép 46.l.

Müvészet. 1936. 2.sz. 46.l.

MDK

Vörös János

I. honvéd emlékmü, repr.

Művészet 1936. I. 46.l.

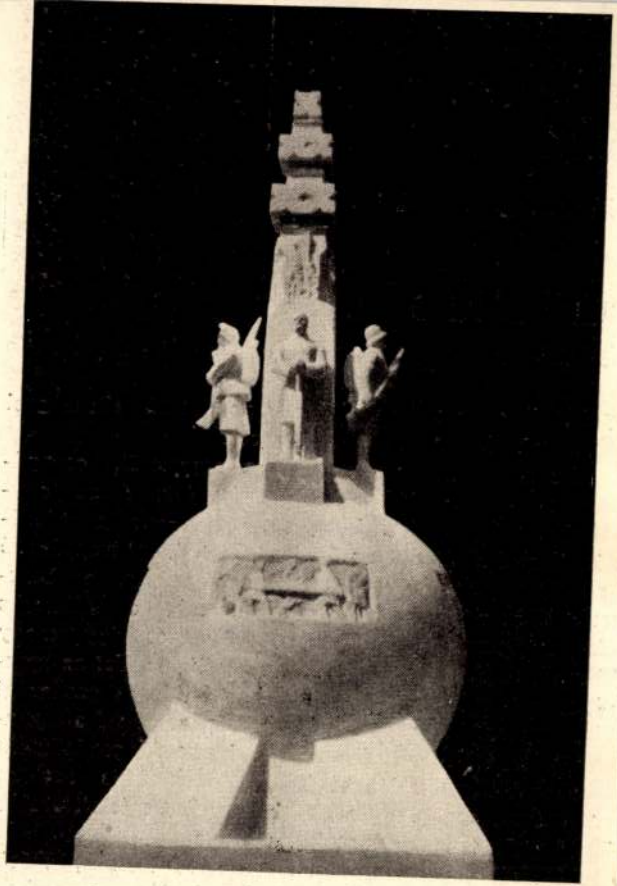

Vörös János: I. honvéd emlékmű.

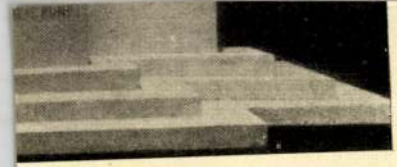

Klebelsberg emlékmű.

rű lakás

György.

vesbedjék azok száma akik egy nemlétező ellenséggel folytatnak áldátlan szélmalomharcot.

Ez az embertipus megveti az egyszerűt, csunyának tartja azt, ami dísztelen és nem érzi át az egyszerű vonalak és becsületes szerkezet — adta szépségét. Nem érzi át azt az ősi igazságot, hogy maradandó szépséget csak a természetes, a gazdaságos, a konstruktiv, az egyszerű alkotás nyújt, míg a fölösleges dísz, az erőszakolt „stilus" rövid életű és úgy megy ki a divatból, mint a női ruha, vagy kalap. Ezt az igazságot a természet tanítja, melynek hatalmas gazdasági törvénye az, hogy „a legkisebb erőpazarlással a legnagyobb teljesítményt érje el." A korszerű gondolkodás áthatva e törvény igazságától szépnek látja azt az eredményt, amely a legkisebb energiamegfeszítéssel a legnagyobb teljesítményt hozta össze.

Ha ezt a gondolkodást magunkévá tesszük, máris nyertünk némi irányítást, aminek alapján az emberi teljesítmények szépségét, bírálhassuk. A jó karosszék

Vörös János rajzai

Visszavágás.

— *Tudja az apád, te fiu, hogy dohányzol az utcán?*
— *Hát az ön férje tudja, hogy idegen fiatalembereket szólit meg az utcán?*

Előkelő moly-család.

— *Mama, kérlek, légy szives, nekem is vágj egy falatot a karja-husából.*

(Lustige Blätter.)

Gyors ajánlat.

— *Halló, gangszter ur! Álljon meg egy percre! Van szüksége egy jó ügyvédre?*

(Judge.)

Éjszakai hangulat.

— *Ne énekeljen itt az utcán, mert beviszem a börtönbe!*
— *És ott szabad énekelni?*

(Domenica del Corriere.)

KIRÁ

Nemcsak a szép májusi hétk
pokat, hanem a vasárnapokat is
töltjük a városban, én és a felesé
Igaz, hogy békés családi egyetértő
mert ő otthon ül, én pedig a káv
ban sakkozok. Egyszer azonban azt n
ja a feleségem:

— Miért tespedünk mi mindig
benn a városban?

— Tespedhetünk kinn a szabadb
— felelem rá.

— A szabadban én nem tespedni
nem üdülni akarok. Vasárnap kirá
lunk.

— Hová?

— Ahová te akarsz.

— Jó. Fölmegyünk a Svábhegyre

— Oda nem megyek.

— Akkor kimegyünk a Hűvösvölg

— Oda sem megyek.

— Szóval csak oda nem megy
ahová én akarok. Hová megyünk t
mégis?

— Menjünk le a Börzsönyre.

— Oda csak fölmehetünk. A Börzs
egy hegy.

— Azt hittem, hogy tó.

— Ha tavat akarsz, akkor elutaz
tunk a Velencei-tóhoz.

— Tóhoz nem megyek.

— Jó! Sorold el hát mindazt a
lyet, ahová nem mégy s ami még ma
a földrajzból, oda megyünk.

Végre megállapodtunk a Hármas
tárhegyben.

— Villamoson megyünk? — kérd
a feleségem.

— Egy darabig villamoson, azu
gyalog.

— Ezt nem értem. Miért nem
gyünk végig villamoson?

— Mert a hegyre nem megy fel a
lamos.

— Autóbusz sem?

— Az sem.

— Vonat sem?

— Az sem.

— Autó sem?

— Autó megy, de az drága.

— Akkor autón megyünk.

— Drága!

A szóra

K

Képes Pesti Hirlap 1935 máj. 12

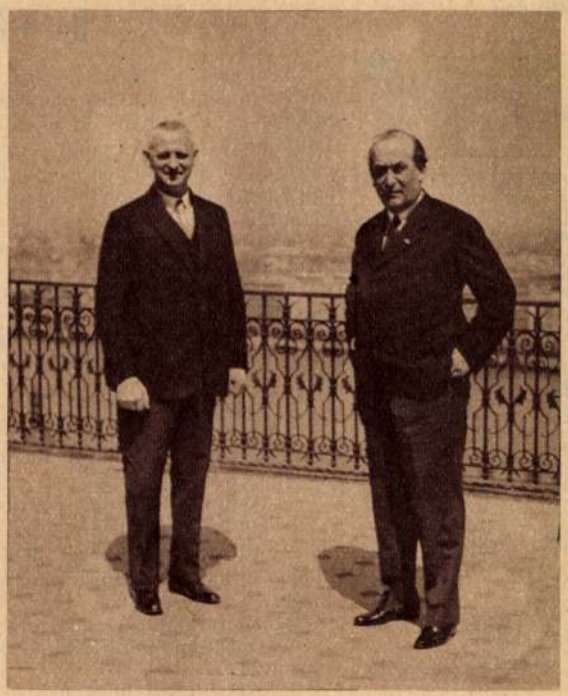

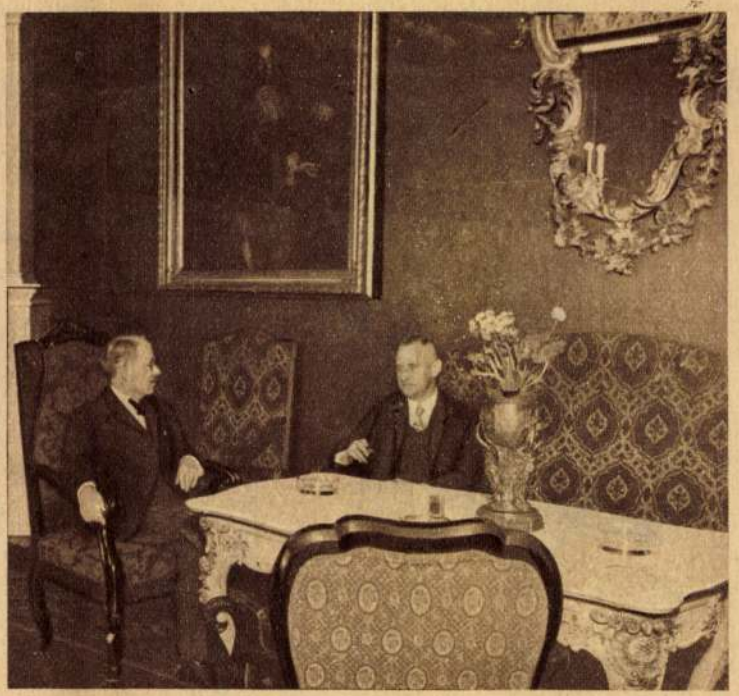

Dr. Goerdeler Károly lipcsei főpolgármester látogatása Gömbös Gyula miniszterelnöknél és Sipőcz Jenő főpolgármesternél.

A Hubertus orsz. vadászati védegylet serlegvacsorájáról: szemben ülnek Kelety Géza, Mező Béla, vitéz Csécsi Nagy Imre altábornagy elnök, József Ferenc kir. herceg, Szádeczky-Kardoss Boldizsár, Földes Béla, vitéz gróf Haller Alfréd, Gözsy Béla, az asztal innenső oldalán Berger János, Horváth Jenő, Magyary Géza, gróf Festetich Pál.

Az első magyarországi Attila-szobrot május 4-én leplezték le Sopronban, a m. kir. Rákóczi Ferenc reáliskolai nevelőintézet sporttelepén. A hét és fél méter magas szobrot vitéz nagyselmeczi Mérey László ny. tábornok, igazgató kezdeményezésére Vörös János szobrászművész alkotta.

Baloldali kép: a Nemzetközi Vásáron a Magyar Vöröskereszt Egyesület rendezésében műbaleseteket mutattak be. Képünk az a jelenet, amint a gépkocsi elütt egy kerékpárost, az elütött embert bábu helyettesiti, a mentőautó megérkezik a baleset színhelyére.

Vörös János

Kobrák

Missuray-Krug

Lajos: A Soproni

Képzőművészeti

Kör jubiláris tár-

latának kiállító

művészei. Vörös

János.

Soproni Hirlap

1937. szept. 26.

A sopronmegyei Osli község
Hősi Emlékműve
(Vörös János szobrászművész
alkotása)

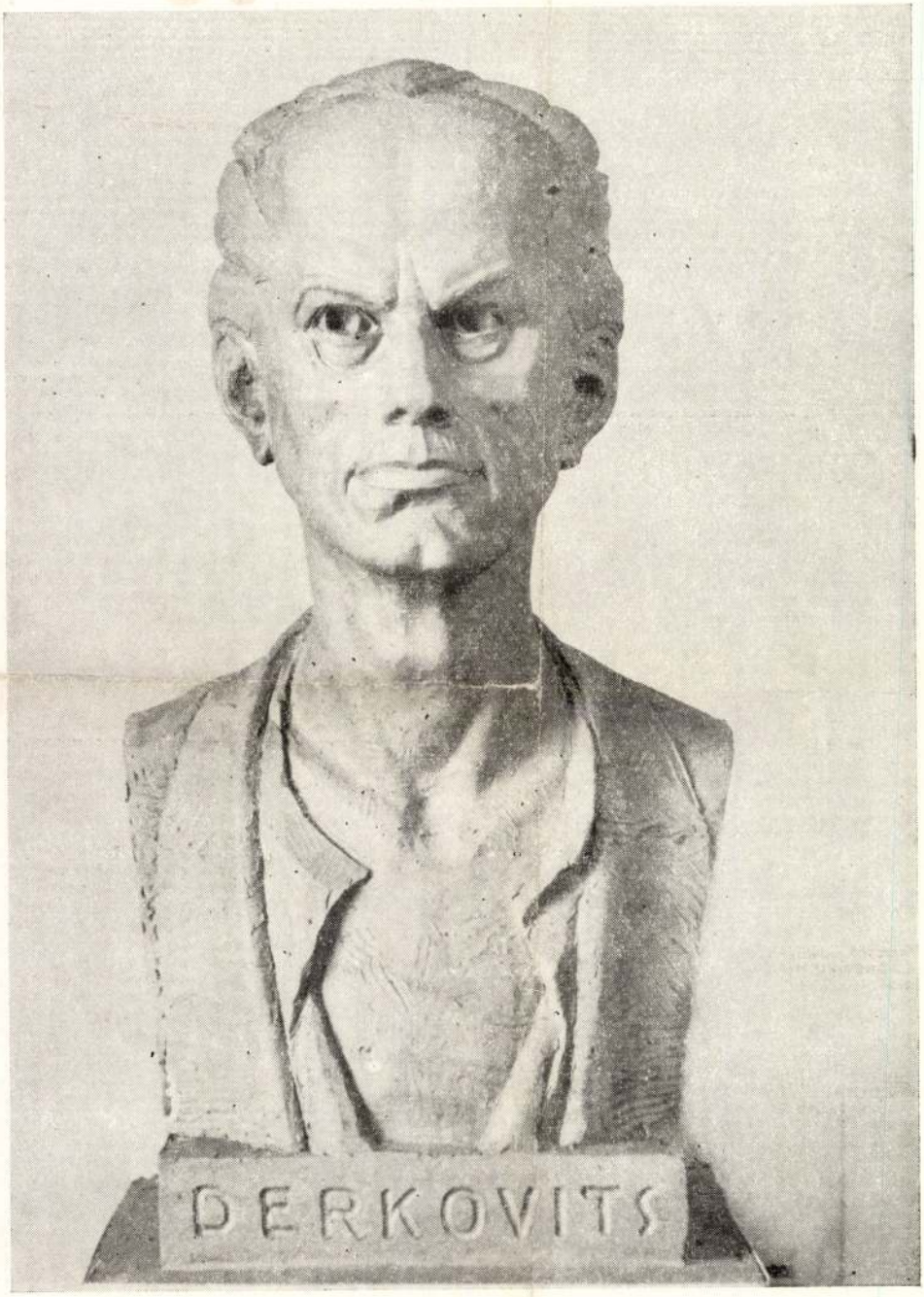

Vörös János: Derkovits

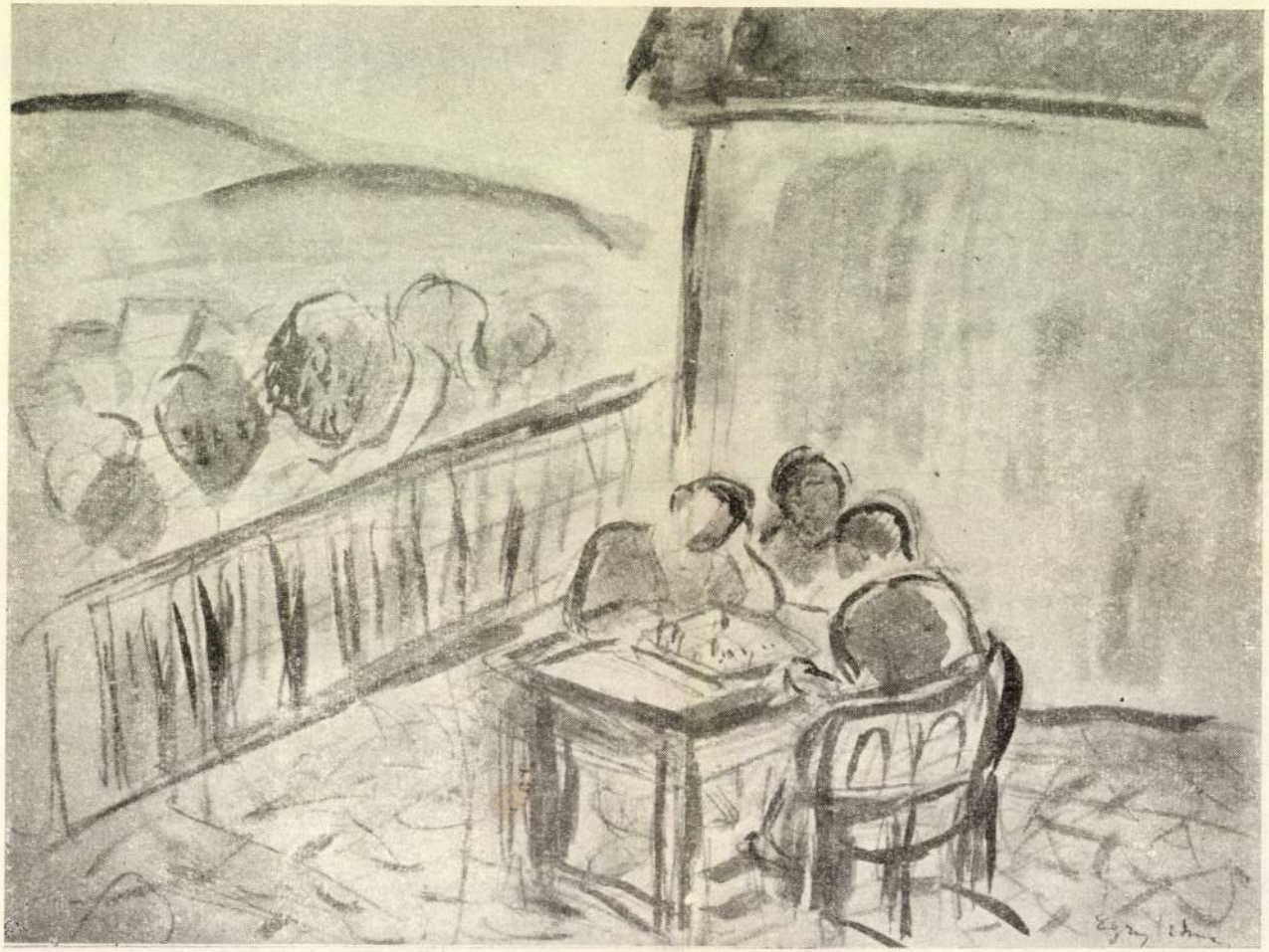

Egry József: Sakkozók

MDK

Vörös János

Csőcsürés, gipsz
Menetvágás, "
Bartók, "
Krisztus, bronz
Töprengő, kompozició/
Ady, gipsz

Kanizsai Müvészcsop. pécsi kiáll. 1949. márc.

MDK

Vörös János kanizsai szobrász

Képzőművv. kiáll. Somogyi Napló, Kaposvár, 1949.
márc. 2o.

MDK

Vörös János

Táncsics, gipsz
Liszt, "
Botanikus siremlékkompoziciója, gipsz
Küzdelem, gipsz

Kanizsai Művészcsop. pécsi kiáll. 1949. márc.

Vörös János szobrász

MDk.

Neve megemlítve

„Nagykanizsaiak kiállítása a Városi Múzeumban"

Dunántúli Napló 1949. VI érf. márc. 22. 4. l.

Vörös János (kanizsai) szobrász

Tárlatvezetőként szerepel

„Képzőművészeti Kiállítások"

Dunántúli Napló 1949. VI. évf. márc 20.

G. P.

MDK

Vörös János szobrász

...Pécsett a nagykanizsai képzőművészek kiáll.
Keszthelyi Ujság, 1949. márc. 22.

Vörös János szobrász MDK

Domborművekkel, szobrokkal szerepel a Kiállításon.

„Pécsi Nótesz"

Pécsi Hétfő. 1949. III évf márc. 21. 21.

Vörös János, Nagykanizsa

MDK

xcSzabócksrvánc,cKistarancye

Szemere filmszinész, gipsz

Vidéken élő képzőmüv.kiáll. Ernst Muz. 1954. nov.

16. l.

MDK

Vörös János

Cifka P: A vidéki képzőművészek kiállításáról.
SzN. 1954. dec. 9.

Vörös, János
szobrászművész

A Hunyadi János lovasszobor pályázaton résztvesz pályaművével.

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 6.

MDK

Vörös János szobrász, Nagykanizsa

Artner T: Vidéki művészeink kiáll. Szm. 1955. 36 l.

Vörös János

Kiáll. Nagyk. városi kultk.

(D 1 k rend.)

Beethoven - feje kiem. alk.

Képkiállítás Nagykanizsán.
Morvay Gyula

Zala, Zalaegerszeg
1956. jún. 15.

MDK

Vörös János, Nagykanizsa, Zala m.
szobormüve:

Szemere filmszinész gipsz

A vidéken élő képzőművészek kiallitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 16.1.

Vörös János

szobrászmüvész MDK

segit Farkas Aladárnak a zalaegerszegi "elszabadulási emlékmü architektonikus megoldásában.

.-.

Müterem 1958 I. évf. 12.sz. 45.o.

Vörös János

nagykanizsai nobrait

l

Szabad Művészet

1948. 229. p.

mint az emlitett is, mely Szent Agata im

A két emlékcsoport összevetése sz
hogy az anconai darabok sokkal alcsonyat
tásuk el sem éri az esztergomiakét. Komp
hieratikus formában jelennek meg, ruháju
elnagyolt vonal jelzi.A formák bizonytal
porta speciosa megrendelője tehát ha kap
től, ~~xxx~~ nem dolgoztatott anconai meste
szakirodalom különben a XII. századba he
annak ellenére, hogy a pluteo egyik kész
maradt./22/

A hazai és a külföldi emlékanyag
eredménnyel, nem sikerült oly közvetlen
esztergomi porta speciosa stilusát szárm
hogy a technika külföldön sem jelentkezi
adottságokhoz és kivánalmakhoz alkalmaz
tapasztaljuk Esztergomba. Mig a külföld
márványból készültek, Esztergomban viszo
megfelelően szines /vörös és kék/ márvá
lően a ritkább és külföldi fehérmárvány
tagok, feliratok készitésére tartották
~~dön~~

MDK

Vörös János

Munkásfej, gipsz
Ifjumunkás, "
A kovács, "
Csőhegesztés villannyal, gipsz
Gépház, gipsz

Kanizsai Művészcsop. pécsi kiáll. 1949. márc.

Vörös János
Nobrán
Nagyfranizsa
Batthyányi u. 4.

MKSz 1947

Vörös János

soproni rabbik

Papp-Váry Elemérnét

ábrázoló gipszrabbit

1940-ben soproni mű-

barátok vásárolták meg

a soproni múzeumnak.

Építkezés Kálmán:

Gyűjteményeink gyara-

rapodása az 1940.

esztendőben. Soproni

Szemle. 1941. 60. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Vörös János

MDK

Az örök tükör, gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

Vörös János

Okl. képrömüvész nobrány

1939-ben Sopronban ett.

Privát értesítés.

Vörös János

nobrász

Az örök tükör

c. műve repr.

Művészet. 1942. 50-l

Körös János

Kiállít

Mi M. 1942. IV. 19.

gy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

. 650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Vörös János

szobrász

Attila-szobra Sopronban a m. kir. Rákóczi Ferenc Katonai reáliskolai nevelőintézet sporttelepén. A hét és fél méter magas szobrot nagyselmeci Mérey László ny. tábornok, igazgató kezdeményezésére, fenti alkotta. Leleplezték 1935 máj. 4. Ez az első szilvánosan felállított Attila szobor az országban

Új Magyarság

1942. nov. 13.

(Válasz K. Lechner Jenőnek.)

Colonia Apulensis területén végzett
ásatásokról, jelentés VI. 257–283.

MDK

Vörös János szobrász

Szerepelt a "November 7 Ünnepi Hetek" során megnyil
kiállitáson.

Petőfi és Kodály mellszobra /gipsz./ és a
"Sáska" gipszkompozició.

Timár Ede: Néhány szó Nagykanizsa képzőművészeti
életéről.
ZALAI HIRLAP. 1957. okt. 31.

MDK.

Vörös János

Kiállitási hir

Kisalföld 19 7 juli.2.

MDK.

Vörös János

nobrán

1 Szabad Művészet

1957. 85. l.

...ljából folyó évi julius hó 4 én
...l kiküldötte Abán megjel
...: János festő is értesíttetett
1902 junius 30 án

kir. főmérnök
hivatal főnök

Vörös János szobrász Nagykanizsa

A vidéken élő művészek kiáll. 1954. nov.

Vörös János

Zalai nyelvtési
nebrász

lásd

Fára József dr

Zalaegerszeg és a Gö-
csej reizletes kalau-
za. Bp. 1934. 9. l.

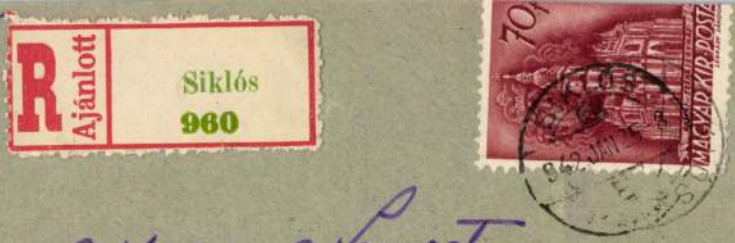

Magyar Nemzet

Kiadóhivatalának

ÉRKEZETT
1942 JAN 27

Budapest

VI. Vilmos Császár út 66.

Vörös János MDK

szobrász

Csatkai Endre: A soprono Képzőművészeti Kör története.

Vörös János

csabrendeki

szobrán

lásd

=

Csabrendeki Vörös

János alatt is

Vörös János

Soproni Rákoczi Intézetben tanitott mintázást.
Az Intézet kertjében állitották fel Attila szobrát.
1945 óta Zala megyében élő

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 26.l.

M.DK

Vörös János
sokrási

Kiállításait bemutatta a
soproni tailaton.

Turcsi Imre: Jubileumi képzőművészeti kiállítás
Művészet, 1967. november - 48 kap.

Vörös Jánosné

MDK

a népművészet mestere
a kalocsai népi hímzés írásmestere.

Gémes Gábor: A kalocsai asszonyok kezének virágai.
Petőfi népe. 1957. jul. 26.

Vörös János

Vörös János templomfestő, Pécs. 1896-ban szül. Szászváron. Iskolázása után kitanulta a festőipart, majd Budapesten működött mint segéd. Ezután Zürichben és Münchenben festőipari szakiskolát végzett, később pedig Bécsben fejlesztette szaktudását és itt önálló festőmester lett. Pécsi műhelyét 1900-ban alapitotta. Számos közmunkákat végzett a város, a megye és az állam részére, egész sereg templomfestést végzett. A pécsi ipari kiállitáson ezüstéremmel és oklevéllel tüntették ki. A világháboruban 1916—18-ban őrvezetői ranggal segédszolgálatot teljesitett.

Szeghalmy Gyula
Dunántuli vármegyék. Bp.
1938. 211. l

15. Népvándorláskori tárgyak Keszthelyről. 83
16. Dunántúl a honfoglaláskor. 84
17. Dunántúl a XI—XIII. században. 85
18. Hasonmás Kinizsi Pálné imádságos könyvéből. 107
19. A Budai krónika utolsó lapja. 113
20. Magyarországon készült első magyarnyelvű nyomtatvány. 113
21. Buda Mátyás király korában. 122
22. Buda a XVII. század elején. 127
23. A felmentő sereg állása Buda ostrománál. 131
24. A Mátyás-templom alaprajza. 134
25. Bélyeges téglák Aquincumból. 158
26. Egy aquincumi nyilvános fürdő alaprajza. 160
27. Az aquincumi cirkusz alaprajza. 165
28. A Visegrád-Szentendrei és Pilis hegység a Dunakönyökben. Térkép 170
29. A visegrádi vár alaprajza. 174
30. III. Béla esztergomi palotájának alaprajza. 208
31. Esztergom vára a XVI. században. 212
32. Szent István bazilikájának alaprajza. 237
33. A Nagyboldogasszony temploma a XV. században. 238

"Szegény Janusnak csak két arca volt,
ma már ennyivel nem jutna semmire..."

TISZTELETTEL MEGHÍVOM ÖNT

VÖRÖS JENŐ
KIÁLLÍTÁSÁRA

A Pesti Vigadó
Panorámafolyosó Galériájába
(cím: 1051 Budapest, Vigadó tér 2. II. emelet)

Megtekinthető:
1999 január 10 - 21. között

Hétköznap 10 - 18 óra között
Valamint a Pesti Vigadó hangversenytermének
programjai alatt.

Megnyitja: TÜSKÉS TIBOR
1999 január 10-én 16 órakor

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:

PHARMA-COR RT.

BUDA-CASH
BRÓKERHÁZ

GASZTRO SZERVÍZ
MÉRNÖKIRODA KFT.

MŰVÉSZETBARÁTOK
EGYESÜLETE

MEGHÍVÓ

MDK.

Vörös Jenő

Kiállitási kritika

Vas Népe 1967 juni.25.

MDK.

Vörös Jenő

Kiállítási kritika

Vas Népe 1967 juni.25.

Vörös Jolán.

Részt vett az Ady Endre-
emlékek pályázaton.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 9.

Vörös József MDK

Fekvő női akt, márvány

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Vörös József

A Zrinyi uti esketési terem terveit készitette, -irja Szabó György: "Az "enteriőr" magyar müvészei" cimmel a Magyar Képzőművészek Szövetsége Belsőépitész Szakosztály kiállitásáról szóló kritikájában az Ernst Muzeumban.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 2.
XV. évf. 1. sz. 12. lap

Vörös József

Egy magát meg nem nevező olvasó okmányokat küldött a
a Budapest szerkesztőségének, melyek szerint a folyó
irat 1970. szeptemberi számában ismertetett "Isme-
retlen Pest-városi cimer"-t Vörös József részmüvés
készitette.

Budapest, 1971. 2.sz. 46. l.

M. D. K.

VÖRÖS József belsőépítő

Konyha típuselem pályázat

(II. díj)

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

M. D. K

VÖRÖS János építész

Résztvesz a Veszprém város-
központja rendezésére kiírt
tervpályázaton

Tarsterveső: Horvath G. Molnár
Pál, Schildmayer F.

Magyar Építőművészet 1960. l. n. 64. l

VÖRÖS József
résztvett a pályázaton

M.D.K.

/ megvétel 6000 Ft/

Borosnyay Pál: Aux A Szabadonálló üzletház Tervpályázata
Magyar Épitőmüvészet 1962/2 36-39.1.

Vörös József M.D.K.

résztvett a pályázaton / megvétel 5000 Ft/

repr.

Boros nyay Pál: A szabadonálló üzletházak Tervpály:

Magyar Építőművészet 1962/2. 36-39.l.

M. D. K

VÖRÖS József

Konyha-berndezés terve (III. dij)

G.J.

A szövetkezeti butorpályázat eredménye

Magyar Nemzet 1962. február 9. 3.1.

M. D. K.

VÖRÖS József építész

Részvétel a pályázaton (megvásárolva)

85 000 forint 69 pályaműre
Eredményesen zárult a főiskolai kollégiumi tervpá-
lyázat
Magyar Nemzet 1962. május 30. 3.l.

Vörös József, építész MDu

Pályaművét megvették.

— : Skibyenek lesznek az új főiskolai kollégiumok? 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. máj. 18.

MDK

Vörös József, szobrászm.

431. Fekvő női akt. Márvány.

Műcsarnok. - 1925-26. Akt-kiáll. Kat. 31.l.

Vörös József nobrár

Mincsarnok
1925–26 akt Eiáll. 431

Párisi magyar egyesület V. 84.

Nős József

terveit ismerteti példaként

Sz.Buzás Ildikó: Mintalakótelepek létesítése.

Nagy.ép.ip. 1972. 2-3. sz. 97-102.l.

Vörös József

nevét a jelentős (sorába lépett művészek/ alkotók között említi, munkáit értékeli

dr. Vámossy Ferenc: Belsőépitész kiállitás - belsőépitész hivatás. - Magyar Epitőmüvészet, 1971.4.sz. 58-63.l.

Vörös József

A Magyar Képzőművészek Szövetsége Belsőépítész Szakosztályának kiállításán, – melyet 1970. dec.-ben az Ernst Múzeumban rendeztek, – munkái szerepeltek.

dr. Vámossy Ferenc: Belsőépítész kiállítás – belsőépítész hivatás.
Magyar Építőművészet, Bpest, 1971. 4. 63. old.

VÖRÖS JÓZSEF, térképész,/1811/

Ulbrich könyve II.részében Burgenlandi és környező állo
nok községi térképei,legtöbb 1770 után.Eredeti kéziratos,szinezett térképek.Sokna kismartoni Eszterházy és a vörösvári Erdődy birtokokra vonatkozik.A térképek szerzői legnagyobbrészt magyarok,igy Vörös József is.289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Vörös József

Született Mosdóson 1932-ben. 1958-ban végezte el az Ipar művészeti Főiskolát, mestere Hornicsek László volt.

Magyar Képzőművének Szövetsége belsőépítész szakoptályának kiállítása, Budapest, 1970

Vörös József

Legjelentősebb munkái: Budapesti lélesítmények – Ligyó utcai Divatcsarnok (1964), Bajcsy-Zsilinszky úti Gelka pavilon; Kecskeméti Gelka pavilon.

Magyar Építőművészek Szövetsége belső építész szakosztályának kiállítása, Budapest, 1970

441

Vörös József

Debrecen Kőrúti Déak étterem (1968); Népköztársaság útjai Éva söröző (1969); Zrínyi úti Esketésterem (1970), Lövöldetéri KISZÖV klub.

Magyar Képzőművészetek Szövetsége belsőépítész szakosztályának kiállítása, Budapest, 1970

440

4

Vörös József

Vidéki létesítmények: gyöngyösi Gelka szerviz, kecskeméti Gelka szerviz (1965), debreceni Rádió és Televízió szolon (1967), debreceni Illatszerbolt, ózdi Kékacél Borozó (1969)

Magyar Képzőművészek Szövetsége belső-építész szakosztályának kiállítása, Budapest, 1970

44l

MDK

Vörös József

Fekvő női akt, márv.

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

MDK

Vörös Józsefné

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

Vöröss Julianna

festö, nül 1854 mart 5. Váczon. Képesitett rajztanárnö. Kiállitasokon szerepel.

Krück II. 713. l.

Gherardi, Giuseppe III. 157.

Vörös Juliánna

festőnő

1907. IV. Museum körút 41.

2. ***Csillag Benő***, d. v. főtisztviselő
3. ***Eiser Nándor***, nagykereskedő
4. ***Egan Ede***, mérnök, máv. felügyelő
5. ***Kasics Péter***, min. tanácsos
6. ***Dr. Keömley Nándor***, pénz. tanácsos
7. ***Kossuthányi Géza***, kir. táblabiró
8. ***Schumy Rezső***, építőmester
9. ***Dr. Szebeny Antal***, országgy. képviselő
10. ***Wolf Márton***, kereskedő.

Póttagok:

1. ***Stolz István***, háztulajdonos
2. ***Szőllősy István***, gyógyszerész.

HEISLER J. BUDAPEST II. KER

Vörös Julia

Szül. 1854 márc. 5.
Vaczon. ref.
1876/7 I. 6 féleve a bpesti
rajztanárképzőben -
1876/7. II - Kimaradt

Petrich András, festő.

19. sz.

V. 137.

III. 270.

Vörös Julianna

1873/74 – 1876/77

Ferképzőmfoiskávk

147. l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam szem
mely a mai veszedelmes külpolitikai h
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább k
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a ga

Én tehát felveszem a harcot, a
ki az országot a mai szörnyű helyzetébő

kibontom a legitimizn

„Istenért, K

V. 5. *Júlia*, festő, • Vác 1854 márc. 5. A bpesti mintarajziskolában szerzett rajztanári oklevelet. Néhány művét Budapesten állitotta ki. Városokat és városrészleteket ábrázoló számos rajzát 1905. szerezte meg a M. Tört. Képcsarnok.

december hó 21.-én.

elnök

tatásügyi m. kir. Minisztériumnak

B u d a p e s t.

Szokola: 8673

Környéke.

Az előtért a Huta völgye foglalja el, mig a háttérben szemközt a kúpalaku Gránát-hegy emelkedik. Felirata alól balra: Vázlat Huta, Granáthegy 1878
jobbra: Lianna és granát hegy Hont

Czeruzarajz, mér. 14.4:23.5 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn.78-905
363-905-20

Budapest: 8672

A Városliget.

Jobbról a Toldi szigeten a fák közül épület bontakozik ki, mig balról a vizen két úr szandolinezik. Felirata
alól balra: Budapest 1889
jobbra: LIANNA.

Czeruzarajz, mér. 12.8:24.6 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 77-905
363-905-19

Cselőte: 8671

A püspöki épületek.

A völgy előterében négy gazdasági épület látszik a váczi püspöki uradalomból, a melyek mind földszintesek. Felirata

alol balra: Részlet a Cselőtei völgyből 1887 Máj. 21
jobbra: LIANNA.

Czeruzarajz, mér. 12.8:19.2 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 76-905
363-905-18

Cselőte: 8670

Az előtérbeli völgyben jobbrol a fák között egy kis ház látszik, a háttérben pedig a Naszál hegy emelkedik azon kőbányával, a honnan a budapesti Lánczhid köveit szállitották. Felirata

alol balra: Részlet a cselőtei völgyből 1887. Május 13.
jobbra: LIANNA.

Czeruzarajz, mér. 12.8:19.1 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 75-905
363-905-17

Vácz: 8669

A Migazzi kastély.

A háttérbeli parkon innen a kokerités azon részét szemlélhetjük, a hol a torony alatti áteresz van, mig az előtérben Argenti Döme sétál családjával egy katonával és egy czilinderes pappal. Jelzése alol jobbra: Migazzi.

L és hölgytagjával,

Czeruzarajz, mér. 12.6:24.4 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 74-905
363-905-16

Vörös Julianna

Vácz. T. 8701.

Hátul a régi lövölde kertjének bejáratát látjuk, a mely fel van lobogózva és a mely a hét kápolna útjáról van felvéve. Elöl, a hol fák ~~vannak~~ díszlenek az árkon több híd vezet át. Jelzése alól jobbra: I.IANNA.

Czeruzarajz, mér. 12.4:17.7 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 143-905
466-905-2

Vörös Julianna

Temesvár. 8661

A Jozsefvárosi temető.

A különféle alaku keresztekkel ellátott sirok közül a kápolna emelkedik ki, körülöttük a fü magasra vert föl és az árnyékot tarto fák lombosak. Felirata:

Temesvár
Józsefvárosi temető 1879 Juli.

alól jobbra: Lianna. = Vörös Julianna!

Czeruzarajz, mér. 12.4:17.9 cm. l. 04.

Szn. 66-905
363-905-8

Nyiregyháza környéke: 8657

Bujtos-liget.

Az akáczos liget hátterében a községbeli templom és a környékében lévő házak látszanak, mig elől egy asszony és egy gyermek távoznak. Jelzése
alól balra: Bujtos 1884 3/21
jobbra: Lianna.

Czeruzarajz, mér. 14:9.8 cm.

Szn. 62-905
363-905-4

Budapest: 8656

Városliget.

A balról elterjedő tó partján a Drót-sziget azon részét szemléljük, a hol a kilátás van, melynek pavillonjában ketten ülnek és a mely alatt a bolthajtásos kapun át egy férfi közeledik. Felirata:

alól balra: Részlet a városerdőből Budapest 1884 Aug 22
jobbra: Lianna.

Tusrajz, mér. 9.2:12.7 cm.

Szn. 61-905
363-905-3

Temesvár: 8655

A külváros.

A háttérbeli majorok előtt [illegible], a melyben az elválasztó palánkon innen egy férfi áll és hárman fürdenek, mig az előtért három ülő, egy fekvő és egy álló alak élénkiti. Felirata: [illegible]

Temesvár
Majorok külváros 1879 Julius
és jelzése alól jobbra: L. Janna

Czeruzarajz, mér. 12:16.8 cm.

Szn. 60-905
363-905-2

Sóstó környéke: 8569

Az előtérben a kőhidon túl emelkedő dombon, a csárda épületei képeznek csoportot füstölgő kéménnyel, míg jobbról nyirfák kötik le figyelmünket. A sik háttérben viz látszik. Az égbolt felhős. Jelzése
alól balra a virágcsoport mellett: LIANNA.

Olajf. méretei: 15.5:19.9 cm.
Készitette: Vörös Julianna

Sz.n. 146-904
788-904-1.

F (Nyíregyháza vidéke)

Opova. 8663

A rácz templom.

A községbeli szalmfedelü házak közül a rácz templom emelkedik ki, a melyen innen jobbról a paplak van. Jelzése alól jobbra: Opova 1876 Aug. 13.

Czeruzarajz, mér. 17.1:25.8 cm.
Készitette: Vörös Julianna.

Szn. 68-905
363-905-10

Vácz: 8660

Látképe.

A hegyek közül kikanyarodó Duna balpartján az alólról fölvett város épületei fölött a püspöki kert mögött kiemelkedő székesegyház és egy másik tornyos épület uralkodik, a háttérben kis Vácz látszik, az előtérben pedig gőzhajo halad lefelé. Felirata

alol balra: Dunaparti részlet Vácz 1886 Maj 16

jobbra: LIANNA

Czeruzarajz, mér. 12.6:18.4 cm.

Szn. 65-905

363-905-7

Nyiregyháza: 8658

Bujtos-liget.

Az előtérbeli szőlőtelep fái között egy földszintes ház köti le figyelmünket. Jelzése
alol balra: Bujtos 1884 3/21
jobbra: Lianna.

Czeruzarajz, mér. 9.5:13.2 cm.

Szn. 63-905
363-905-5

Szatmár: 8667

A gőzmalom.

A középtért a kétemeletes gőzmalom és a hozzá tartozó épületek foglalják el, a melyek felett a magas kémény uralkodik. Jobbról a tón túl a bekeritett kert fái közül kerek üdülő bontakozik ki. Jelzése
alol jobbra: Lianna.

Czeruzarajz, mér. 11.1:19.5 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 72-905
363-905-14

Budapest. T. 8700.

Aquincum.

Az országút felől felvett látképen elöl a római romok kötik le figyelmünket, a melyek felé egy hölgy halad, a háttért pedig hegyek foglalják el. Jelzése alól jobbra: LIANNA.

Aquarell, mér. 32.8:48.2 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 142-905
466-905-1.

Vácz. 8664

Környéke.

Az előtérben balról a török kut romjait látjuk, a melyek felé a jobbról vezető uton asszony közeledik bal karján kosárral. Felirata:

Romok VÁCZ 1887 Aug. 6.
alol jobbra: LIANNA.

Czeruzarajz, mér. 12.5:18 cm.
Kászitette Vörös Julianna.

Szn. 69-905
363-905-10

Vácz. 8665

Vidéke.

Balról a hajdani török kutat szemléljük, melynek vize malomkereket hajt és a mely felé a jobbról vezető uton vizért jövő szamarat hajtó fiú közeledik [redacted] és a melyen innen kakasok verekszenek. Felirata:

Hajdani török-kút.

alól jobbra: Vácz 1883.
Lianna.

Czeruzarajz, mér. 18.9:22.5 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 70-905
363-905-12

Szokola. 8662

Látképe.

A hegyes vidék előterében a községbeli házak fölött a reformatus templom dominál, melyen innen a temető van különféle fejfákkal és a melytől jobbra piros szoknyás leány őrzi kacsáit.

Vörös Julianna?

Aquarell, mér. 13.1:24.2 cm.

Szn. 67-905
363-905-9

Vácz. 8659

A Kalvária.

Az előtérbeli dombon látjuk a Kalváriát, a melyen innen egy leányka közeledik, a háttér pedig hegyes vidék. Felirata
alól jobbra: Vácz 1895 (Kálvária)
5/23
a lap hátán pedig fatanulmány Gödöllőről 1898 Jun jelzéssel a gödöllei kir. park nagy fáját szemléljük.

Vörös Julianna?

Czeruzarajz, mér. 22.3:29.3 cm.

Szn. 64-905
363-905-6

Budapest: 8654

A Rákos.

Az előtért szelő Rákos patakban hat nő és egy gyermek fürdik, a parton a napernyős hölgygyel egy levetközött asszony beszél, a hegyes háttérben pedig jobbról a vasuti őrház látszik.

Vass Julianna ?

Czeruzarajz, mér. 15.6:23.3 cm.

Szn. 59-905
363-905-1

Budapest: 8666

Margitsziget.

Az előtérbeli fák közül a hajdani templom romjai válnak ki, a hová lépcső vezet. Felirata
alol balra: Margit szigeti emlék 1885
jobbra: LIANNA

Czeruzarajz, mér. 16.6:14.5 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 71-905
363-905-13

Temesvár: 8668

A vár részlete.

A középtérben a vár kaszárnyája és két kisebb épülete láthato, mig a háttérben balrol a város egyik temploma bontakozik ki. Felirata:

Temesvár
Vár részlet 1879 Juli.

alol jobbra: Lianna.

Czeruzarajz, mér. 11.4:17.4 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 73-905
363-905-15

Szokola: 8674

A község egy része.

A hegyes vidéken fekvó községen innen a reformatus paplakot és a hozzá tartozó virágágyas udvart látjuk, a hol két beszélgetó hölgy sétál, egy pedig a teritett asztalnál kávézik. Felirata:

Szokola
Hont megyei lakásunk 1878 Szep.

alól jobbra: Lianna.

Aquarell, mér. 12.8:25 cm.
Készitette Vörös Julianna.

Szn. 97-905
363-905-21

Vörös Julianna

festő

életrajz

l –

Tragor vácmüterei,

113 l.

OMBIZTOSÍTÓ INTÉZET
II, FIUMEI ÚT 19 TELEFÓN: 146-400

oztató

tosítási járulékokról és díjakról megkül-
ideig kimutatta a t. Cím által teljesített

eken a fizetési meghagyásokon azonban
ljesített befizetéseket, ezért tévedések el-
ím figyelmét arra, hogy **amennyiben a**

MDK

Vörös Kálmán

Kiállitási kritika

Vas Népe 1967 juni.25.

MDK

Vörös Kálmán

Kiállítási kritika

Vas Népe 1967 jún.25.

Vörös Lajos, előadá

MDK

Női fej, gipsz

Micsarnok 1960.Vasutasok Nemzetk.Képzőm. Kiáll.

Vörös Lajos előadó

Női fej, gipsz, 35 cm.

Vasutasok 5. Nemzetközi Képrőmúv Kiáll Bp. 1960
Kat. szerk Kovács János

30

Vörös Lajos, [szobrász] M Dh

Sokat fejlődött a múlt év óta.

P.J.: Vasutas = Képzőművészek kiállítása 8. l

Bp. 1961. júl. 18.

NÉPSZABADSÁG

Vörös Lajos előadó

Női fej, gipsz

5. Kemsetk. vasutas képzőműv. kiáll. Müos.
1960. jul.

Vörös Lajos, [szobrász] MDK

A szakszerv.-i képzőművészkörök kiállításán szere=
pel. (A vasutasszakszervezetből.)

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról P.I.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. nov. 23.

Vörös Lajos MDK

Női fej, gipsz

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

MDK

Vörös László, festöm.

Elhagyott pad. Vf.

Az OMK.Képzöm. Pöisk. Ifj.Körének Karácsi.kiáll.
1943. Kat.

Vörös László, grafikus

Honművész, 1833. 325-326.

Szépmü.

Vörös László megyei "főmérnök" M.É.K.

Kaposvár, megyeháza a nagytanácsterem karzatának
épitésénél közremüködött /1834/

Zádor Mihály: Kaposvár, Bp. 1964. 129.l.

Vörös László

festő

Kiállitások
Ujmagyarság 1943. dec.15.

MDK

Vörös László

Elhagyott pad, v.

Képzőm. Főisk. Ifj. körének karácsonyi kiáll. 1943.

A Budapest Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Saját szemmel

Budapesti hajléktalanok fényképei

c. kiállításának megnyitójára
1998. március 19-én (csütörtök) 17 órakor
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos utca 158.).

A kiállítást megnyitja
Kardos Sándor
operatőr, a Horus Archívum kurátora.

A kiállítás megtekinthető 1998. április 12-ig, hétfő kivételével 10-18 óráig.
http://www.c3.hu/collection/homeless

A kiállítás támogatói:

HAJSZOLT Alapítvány

Soros Alapítvány

Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

The British Council

INTERMEDIA

FOTO PORST
a képek világa

AGFA

PRINTinfo

partners Hungary

Karakter Stúdió

Peron Kft.

Fotó Zalka

Fotó: Vörös László

Kiállítók:

András
Budai Ferenc
Csillaghegyi Mária
Gáspár Ilona
Horváth Anita
Horváth Teréz
Hudák László
József
Kárpáthy Nándor
Keil Anita
Keil Andrea
Kolompár István
Láng Ágnes
Mátyás Anna
Novák Tibor
Ónodi István
Orbán Lajos
Pavicska Dezső
Rácz Zoltán
Sápi János
Sárközi Zoltán
Szeder Hajnalka
Szrnka György
Tilk Erzsébet
Varga Ferencné
Vásárhelyi Péter
Vass Zoltán
Veres Lászlóné
Vörös László

Koncepció: Dominic Hislop és Erhardt Miklós

73° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele

VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28

1021 **20129 MILANO**

Telefono 723.333 - Casella Postale 3549
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

ARTE NUOVA OGGI
CORSO G. MATTEOTTI 11
(ANCONA) 60035 JESI

E - MAG. 1973

GIU. 1973

Lászlo Vörös

L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'ECO DELLA STAMPA - MILANO - L'

14 ANNI

Compleanno di D'Ars

Dai primi di maggio è in distribuzione il fascicolo n. 63-64 della nota rivista milanese diretta da Oscar Signorini (250 pagine, L. 1.900).

Le prime 40 pagine riguardano gli « incontri » svoltisi a Rimini l'autunno scorso ed imperniati su cinema - televisione - strutture ambientali. Gli articoli pubblicati in D'Ars sono firmati da Gerardo Filiberto Dasi (che spiega le ragioni di questi incontri) Gianni Rondolino (« Jean Rouch e il cinema verità »), Giuseppe Gatt (« Rouch au-delà du cinéma »), Ezio Giannotti (« il cinema e le culture nord-africane »), Silvio Ceccato (« il turista educato »), Herbert Ohl (« tempo libero-centro Italia »).

Seguono: una panoramica sull'arte attuale in Ungheria (testo di László Vörös con 16 illustrazioni); ragguagli sull'attività artistica di New York (Hedy A. Giusti) a Parigi (Simone Frigerio); relazioni sulla prima parte della Quadriennale romana (Giovanna Dalla Chiesa) e sull'operazione Veuvio (Pierre Restany).

Nelle pagine gialle troviamo il primo saggio di una serie intitolata « pittori e uomini di cinema » a cura di Gianni Rondolino, che in questa puntata iniziale si sofferma su due noti personaggi: Viking Eggeling e Hans Richter; e, di Ruggero Jacobini, un'approfondita disamina sull'avanguardia teatrale italiana dal 1965 ad oggi.

Vari gli artisti presentati, dallo spagnolo Raphael Canogar agli italiani Cassani, Baratella e Schiavocam-

Continua ad essere seguita l'attività dei musei italiani: da Bologna Deanna Farneti riferisce sulla manifestazione « tra rivolta e rivoluzione »; da Parma Giuliana Ferrari scrive sulla mostra di Klee; da Torino Giorgio Brizio recensisce varie rassegne: Dix, Grosz e « Combattimento per un'immagine ». Le consuete lettere dall'Italia (Roma, Napoli, Firenze, Trieste, Milano e così via) concludono questo primo fascicolo 1973 di D'Ars, rivista che inizi

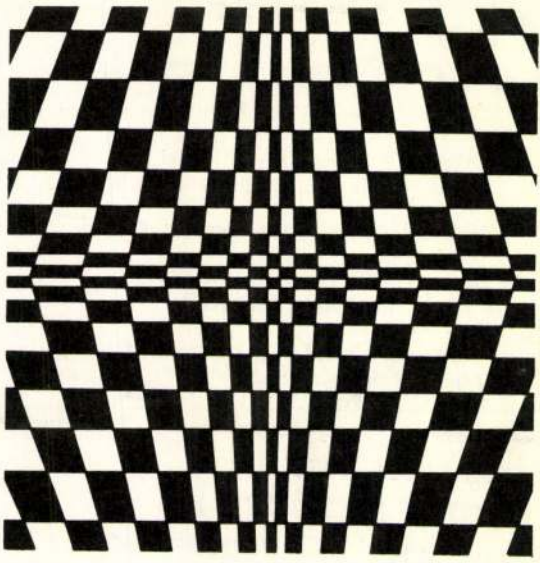

Olivetti scrittura elettrica per ufficio
Una linea completa di macchine per scrivere elettriche per tutte le esigenze e destinazioni. Per i documenti e la corrispondenza degli uffici di direzione, per l'intenso lavoro quotidiano, per l'alta produttività, per l'uso professionale o privato. A spaziatura proporzionale, con nastro di tessuto, con nastro di polietilene.

olivetti

ogni giorno, e sempre più precisamente, deve fare i conti, non soltanto, ma contro la quale — mostro che egli stesso ha creato e che per processo irreversibile quotidianamente è impegnato a perfezionare ed a rendere sempre più tecnicamente rispondente alle esigenze dello stesso processo — deve lottare per la propria sopravvivenza. Ed ecco che allora il problema si sposta anche su altri piani: quello sociologico e quello umano, che più propriamente tiene conto delle ragioni e dei sentimenti dell'uomo.

Marco Bettocchi

A questo punto si è giunti al vivo del discorso artistico di Bettocchi. Un discorso che scalfisce profondamente, anche se non le demolisce, le mitologie che l'invasione tecnologica ha portato nel terreno che, appartenuto all'uomo, va perdendo lo spazio della dimensione umana, e nel contempo, avvalendosi delle stesse forme ormai privilegiate all'occhio ed alla coscienza dell'uomo, (che sono ormai proprie del progresso del nostro tempo) tende a deviare, con fratture e violente mutila-

uenti gallerie: « [illegible] » e « Cor-
Trieste; « Benvenuti » di Venezia;
di Bologna; « L'Arca » di Foggia;
Taras » di Taranto; « Sistina » di
La Paranza » di Fiumicino; « Miche-
i Rho.

i Pedro Fiori	L. 300.000
o Arcuri	L. 150.000
uciano Budigna	L. 120.000
	L. 150.000
	90.000

di edizione. [illegible] così il suo 14° anno

Vörös Károly

Született 1833.

l.

Tanulmányok Bp.

Irodalomból VII. 82. l.

Bányai viktor

müasztalos, lakberendező

Vörös László

Laid

Ecsedi 1912. 124

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Vörös László

Buda és Pest alaprajz
Szinezett kőnyomat. "Alap 's v
szabad királyi fő Városainak ...
kal. "Ajálja Vörös László földm

Ecsedi 1912.66.

Pest-Budát ábrázoló k
1848-49

~~[illegible]~~

...arc a Sz.György téren Bu
...Muz.Lt..... /

...a és vizhelyzeti térképe 1833-ban
...izhelyzeti térképe Buda és Pest
..." felirattal és bő magyarázatok-
...rő Budán". - Fő v.Muz.Kat.II.6.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühel

Miután keresményemnek 191...

téséné...

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191...

tanu.

tanu.

Vörös László

lásd

Brnk 19

..... *műhely.*

elyfőnökség!

.....év ..... hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

re ..... számu .....

biztam.

..... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Vörös László

alt. tanf.

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 147 l.

Gubitza Kálmán IV. 177.

Vörös László

Készítette a pántói műemléki központ rendezésének tervét.

Műemlékvédelem, 1969. 4. sz., p. 200.

Vörös László kőmetsző
és térképrajzoló

M. D. K.

Pesten az 1830 as években

1). Alap s. vízhelyzeti térképe Buda és
Pest szabad királyi fő Városainak
1833

Gerszi, A magy. köraj. 1960 212

Vörös László

Anya gyermekkel, terrakotta
Esik a hó, olaj
Nő az ablaknál, olaj

Szoc.dem.Párt Képzőm. Tagozata. 4o szocialista művész csop.kiáll. 1948. febr.

Vörös László Zsigmond

cikke. A csertői kastély parkja. - Művelődési Tájékoztató 1966. 2. sz. 111-114.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./ 253. l.

Vörös László

Buda és Pest alaprajza és vízhelyzeti térképe 1833-ban. Színezett kőnyomat. „*Alap 's vízhelyzeti térképe Buda és Pest szabad királyi fő Városainak . . .*“ felirattal és bő magyarázatokal „Ajánlja *Vörös László földmérő Budán*“. — Fővr. Muz. Kat. II. 6.

Nagyplato 66. l.

zoló két festménye a Szépművészeti Múzeum raktárában van.

(83) Előbbi 26., ez 17. sz. melléklet.

(84) L. Lexikon.

(85) *Szentiványi Gyula:* Szerelmey Miklós. Kny. a Petro-

Vörös László

festő

l.

Szépmüvészet

1943. 34. l.

Vörös László festő

V Kuninkidll. 1943

Borszék, vizf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Vörös László

A VIII kerületi pedagógus képzőművészek tárlatán szerepelt 1975 november 14-december 5 között a Józsefvárosi Művelődési Ház hely történeti kiállitásán

Rajztabitás 1976/2/32

FK:Kiállitások

Vörös László, szerkesztő

Jávor Ottó: Trefort utcai „Minta". Az Elte Ságvári Endre Gyakorló-
iskola története. téka

Száz éves femiallás...

Nem a „hagyományos" évkönyvet adták ki, hanem az iskola történetét ~~foglalkoz~~ foglalták össze a szerzők. Az évkönyvet szerkesztette Honti Mária igazgató, a szerkesztésben közreműködött Vörös László, lektorálta dr. Kardos József.

Budapest folyóirat, 1988., 10., 46-old.

VÖRÖS LIVIA, diák-festő

Vörös Ferenc a sárvári Entzbruder Dezső ált-Iskola tanára volt. Leánya Livia, I. oszt. 1963-ban a szolnoki országos gyermekrajz-kiállitáson 7 képével szerepelt. II. dijat nyert. 602.old

MASZÁDOS ISTVÁN: Vasi művészportrék,-Bemutatjuk Vörös Ferencet 600.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 4.szám, 1968. Szombathely

VÖRÖS LIVIA, diák-festő

Vörös Ferenc, festő-pedagógus a sárvári Entzbruder Dezső Ált. Iskola rajztanára volt. - Az Iparmüv. Múz. 1966-os gyermekrajz-kiállitásán 5 tanitványa szerepelt sikerrel. Jordanics Erzsébet, Fischbech József, Demeter Vilmos VIII, Molnár Veronika VII. Vörös Livia IV. /Vörös Ferenc kisleánya/ osztályos tanitványai. 602. old

NASZÁDOS ISTVÁN: Vasi müvészportrék. - Bemutatjuk Vörös Ferencet 600. old

VASI SZEMLE, XXII. évf. 4. szám, 1968. Szombathely

VÖRÖS LIVIA, diák-festő

Vörös Ferenc a sárvári Entzbruder Dezső Ált.Iskola rajz tanára volt.1967.jan.22-én és júl.2-án a Magyar televizió"Rajzolj velünk"és "Müvészinasok a Dunakanyarban" cimü müsorában szerepelt Vörös Livia IV.osztálos tanuló Vörös Ferenc kisleánya,tanitványa. x 602.old

NASZADOS ISTVÁN: Vasi Müvészportrék.- Bemutatjuk Vörös Ferencet x 600.old

VASI SZEMLE, XXII. évf. 4.szám, 1968. Szombathely

VÖRÖS LIVIA, diák-festő

Vörös Ferenc festő-pedagógus a sárvári Entzbruder Dezső Ált. Iskolában volt rajztanár.-Az 1967-es prágai gyermek rajz-világkiállításon 8 tanítványa szerepelt.-Udvardi Katalin, Tangl János, Remete Vilmos, Jordanics Erzsébet, Fischbech József VIII. Gál Sándor, Godó Katalin VI. és Vörös Livia IV. /Vörös Ferenc kisleánya/ osztályos tanulók 602. old

NASZADOS ISTVÁN: Vasi művészportrék.- Bemutatjuk Vörös Ferencet 600. old

VASI SZEMLE, XXII. évf. 4. szám, 1968. Szombathely

V ö r ö s Mihály festő
/Kassa, 1757./

M Ű V É S Z E T
XII. évf. 1913.
238.
"Kassán polgájogot nyert művészek"

Vörös Mihály Kapitó Kassán.

1754.

Archaeologiai Értesítő

1916, 226.

Kelemen Lajos: Mű- és művelődéstört. adatok Kassa életéből.

Vörös Mihály képíró Kassáról.

XVIII. szd.

Archaeologiai Értesítő

1916, 22.

Kenessey Lajos: Mű- és művelődés-
történeti adatok.

Vörös Lívia

A dunántúli kisvárosok képzőművészeti szakkörének első kiállítását Tatán rendezik, hol hat társával együtt a sárvári szakkör tagokat képvikeli, munkájával.

Vas Népe, Szombathely, 1941. jún. 15.

Vörös Lívia, grafikus

Vörös Lívia metszete

Magyar Hírlap, 1982. június 12.

MDK

Paul Vörös, Dekorateur

a "Tetovált nö" Lustspiel in 2 Akten /5 Bildern/
von Emmerich Eri + Halász.

Regisseur Ernst Tarnay und Dekorateur Paul
Vörös geben dem Ganzen Schliff und Farbe.

Pester Lyoyd. XXXX. Sonntag d. 9. April, 1939.

Vörös Margit

festő Szeged

1921 -

Heller Ödön tanítványa

Tanulmanyfej -

Nyukosz 1921

FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI KÖNYVTÁR

Budapest, ...

VIII., Mária Terézia-tér 8.

A Fővárosi Pedagógiai Könyvtár újonnan megjelent - speciálisan iskolai célokra szánt - szemelvényes szakkatalógusának egy példányát van szerencsém mellékelve tisztelettel megküldeni.

Vörös Margit

1902/3 II. – 1903/4

Ferkó pzomfoiskèvk

147. l

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam s
mely a mai veszedelmes külpolitikai
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a
pártjából.

Az ország sorsáért való mélysé
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a

Én tehát felveszem a harcot,
ki az országot a mai szörnyű helyzeté

kibontom a legitimi

„Istenért,

Vörös Mária

Horgolt terítő

Miskarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

Vörös Márta, rajzai.

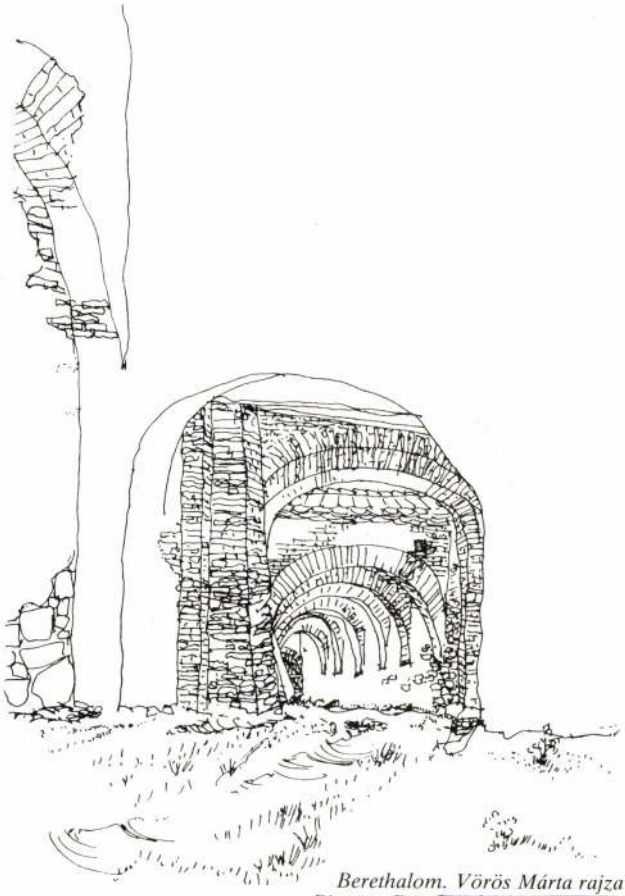

Berethalom. Vörös Márta rajza
Biertan. Drawing by Márta Vörös

Magyar Építőművészet, 1987. 4-5 szám, 2. old.

Évkönyv 1986

Tartalom

sy Ferenc bevezetője 2
étező) kiállítás képei 3
rajzról 5
illusztrálására beküldött építész-rajzokról 6
zletek *Visy László* rádióműsorából 7

nzetközi energiatakarékos építészeti konferencia Pécsett 11
Olgyay ikeriroda 14
Vitae 17
laságosság — ökológia — építészet 18
Építész: *Dieter Wallmann* 19
itészet 20
agyar műemlékvédelmi konferencia 29
zövetségének tisztújító közgyűlése 33
dt hozzászólás 37

énes, a pedagógus 39
..... 43
ól, Maróti Gézáról 49
éről 55
Alfréd 56

nlékvédelmet Ferenc Józseftől Kádár Jánosig". *Cengő Ildikó* beszélgetése
..... 58
népi építészete, ősi építőszemlélete 60
lmán 63
..... 63
..... 64
..... 65
ároly 65

Vörös Márta, építész.

„Erdély kövei" c. kiállítás.

a Kós Károly Kör 1988. jún. utolsó hetében „Erdély Kövei" címmel építész-rajzokból kiállítást rendezett, melyen Vákár Tibor, Finta József, Reimholz Péter, Vörös Márta építészek tervrajzaiból és Sinka Gábor grafikáiból láthattunk egy válogatást.

Magyar Építőművészet, 1988., 4-5., 124-old.

MDK

Kitüntetett épitészek

Vörös Márton

Magyar Nemzet 1952. dec. 28.

ve D. K.

VÖRÖS Mihály festő

Vörös István festő fia?

1757-ben nyer polgárjogot Kassán

1758 Kassa kórházkápolna festése

Magyar XVIII. sz. 143, 176, 260. l.

Vörös Mihályné, [népszűvész:]

Bátai parasztasszony
Husvéti hímes tojásokat fest.

— : (— növeg — fényhép —) 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 13.

Vörös Mihályné
népmüzisz

A hmiuštojasfestis nagy-
müstere Vörös Mihályné

— : Hagyományok
Tükör, 1974. márc 5 - 6 old.

Szécsy Péter: Lehet kolas, bé kokótas.

Esti Hírlap, B-, 1978 jan. 9.

4.

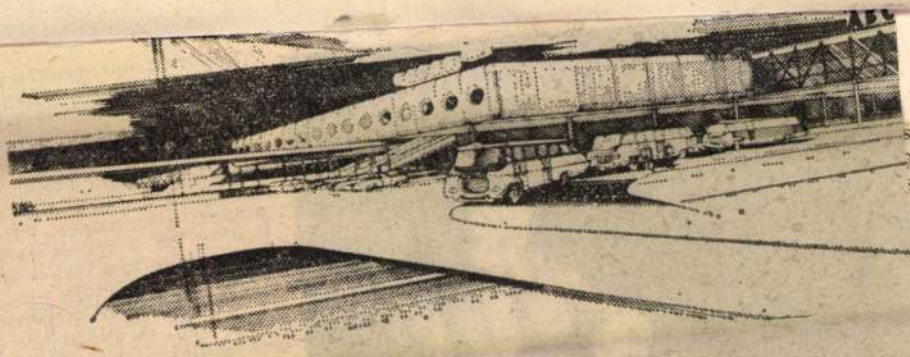

Végállomás, pályaudvar, bevásárlóközpont

Modern csomópont épül a Határ úton

Csupa üveg, kék, vörös, sárga vasbeton szerkezetű épületkomplexum: az észak —déli metróvonal Határ úti végállomása, MÁV- és autóbusz-pályaudvarral, bevá-

zenkét órán át áll a közúti forgalom.

A Sibrik Miklós út folytatásában *az év végére elkészül a felüljáró, s akkor megoldódik itt a közleke-*

ezen *felüljáró hídon* a Va pálya utcai autóbusz-me állóhoz sétálhatnak ma biztonságosan a gyalogoso A fontos közlekedéstechn kai és közlekedésbiztonsá

sárlóközponttal.

— A merész vonalvezetésű, korszerű épületegyüttes előreláthatóan 1980-ban készül el — mondta *dr. Nagy Ervin*, a Fővárosi Tanács közlekedési főigazgatóságának helyettes vezetője. — Ma még sokszor 20—30 percig kénytelenek várakozni a gépkocsik, az autóbuszok a Vaspálya utcai sorompónál, az sem ritka eset, hogy a nap 24 órájából, ha összeadjuk,

a cegléd—lajosmizsei vonatok miatt több mint tí-

dés.

A kispesti Kossuth tér környéke városrészközpont lesz, s ennek egyik eleme a Vak Bottyán utcától a Vaspálya utcáig felépülő, a legmodernebb követelményeknek megfelelő épületegyüttes. Az építészek a Vak Bottyán utca felől (képünkön jól látható) *buszvégállomást* terveztek. Innen

üvegcsarnokon át vezet majd az út a nagy bevásárlóközpontba.

A metró végállomásáról *üvegfolyosó nyílik a MÁV-pályaudvar peronjaira*, s túl

megoldás jótékonyan megváltoztatja Kőbányán é Kispesten a közlekedést, ja vítja a két nagy városrész között az összeköttetést, a vasúti forgalom csatlakoztatását a fővárosihoz. Azaz az új lakónegyedekben élők

könnyebben juthatnak majd a metrón a belvárosba, a vonattal bejárók pedig budapesti munkahelyükre és haza.

A tervezők nemcsak a biztonságra, az időnyerésre törekedtek, hanem *a kényelemre is.* A MÁV

Belváros valamennyi étter-

mét, kiskocsmáját úgy is-

meri, mint a tenyerét, a

pincérek előre köszönnek

neki, de valahogy

különbséget te

gulat, a de

kétsé

AZ IDEI TERV

Szeky Péter

a népművészet mesztere tudom meg: főtérjeszletiek tartozik a rajzolás szerete- ni, az a nehéz. Hozzá- mot írt le.

A miért — erre válaszol- zatát: összesen 180 motí- rol készítette a szakdolgo- nya az én hímes tojásaim- sebb mintám. A bátyám fá- minden tegkedve- magával, ame- egasszony-

tojás

elmire.

Azt már a tanácselnöktől

dainknak is megöv

hetőség értékeinket uió-

érzi: most van az utolsó le-

a televízióban, s ő is úgy

pi építészetről szóló filmet

díszes ruhákat. Lassú ütem

a könyv fűzött — mindig

ember volt ő is — panaszt-

nagy édesapja

s még sok minden más.

MDK.

Vörös mihályné

himestojásfestő asszonyról ripott

Tolnamegyei Népujság 1965 márc.25. lap

Vörös Mihály

festő, Kassa 1757

lásd

Művészet 1913. 238. l.

Wundt, lipcsei filozófus bronzbüsztje

Klingertől IV. 232

1981.III.25.Televizió 2.Müsor 21.3o
TV Hiradó 2

1021 - A sárközi Népi Iparmüvészeti Szövetkezet a decsi Tájházban őrzi s tevékenységében ápolja alaptőkéjének legértékesebb részét a tájegység hajdan volt lakóinak örökségét. A na is élő hagyományok egyike a husvéti himestojás festés, amelynek remekéit évente 15-2o ezer darabot szivesen vásárolják határainkon tul is. A Bátán élő Vörös Mihályné Ivánka Terusnéni unokáját tanitja a szép mesterségre, amit hajdan ő maga is hasonlóképp sajátitott el.

- Terusnéni mi ez a szerszám, amivel először ráviszik a mintát.

- Ez irókica, ez egy kis rézrudacska és rá van egy kis fára kötve és evvel irom ez nem festett tojás ez himes tojás, irott tojás. Elsőbb ráfestem, milyen forma lesz, hát nagyon sokféle van, például ez, amit most rajzolok ennek koronás a neve. Van pipacsos, madaras, halas, békahátos, csillogós rózsás nagyon sok. Szentgyörgy virágos van, minálunk a gyöngyvirágot szentgyörgy virágnak mondják.

- A kicát mibe mártogatja.

- Forró viaszba, és ez lesz az alap, ez lesz a tojásón a fehér tojáson fehér. Es erre jönnek rá a szinek egymás után. Nagyon szeretem csinálni, ugyhogy sokszor annyira beletudok merülni, kivált mikor alkotok, kialakul egy uj minta, mert talán nincs is kettő egyforma.

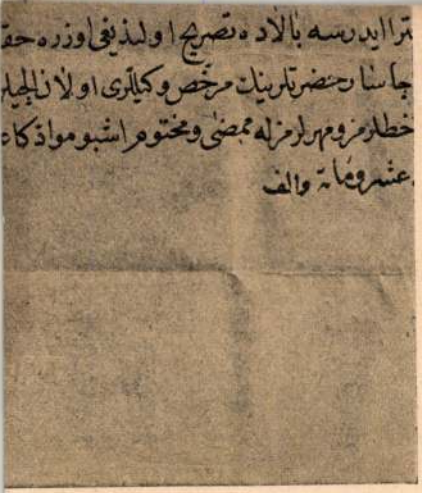

levéltárban.

nnan utolsó sorait hasonmásban
iáltó emléke a még nem régiben
erint a törökök Magyar-, Tót- és
esközt tartották meg. Egyidejűleg
léptek Törökországgal. E béke

való képpest, noha Istenünknek
ekkoráig igaz fegyverünket bol
tovább is reménségünket ő felsége
helyheztetvén hadakozásunknak s
lyását, az elmúló őszi időkben
jobban jobban reménlhettük voli

Azután elmondja, mint
meg a fegyverszünet és béke
irányult törekvései közben a bé
mely a tárgyalások folyása alatt
hódításokra vetemedve, a felkelől
kis részére szorítani igyekezett;
ként a fejedelem kiáltványában j
vakkal panaszolja — «az mely ig
badulni kivánunk, ugyanabban szá
nagyobb jajjal esnénk» . . . «M
— végezi a kiáltvány — ujonna
ben igaz ügyünknek istenes foly
ben penig az ausztriai háznak
végezésében való színes álhata
még most is nemes szabadságu

Vörös Mihály
képíró

Kassa 1754

l.

Arch. Ért
1916. 226. l.

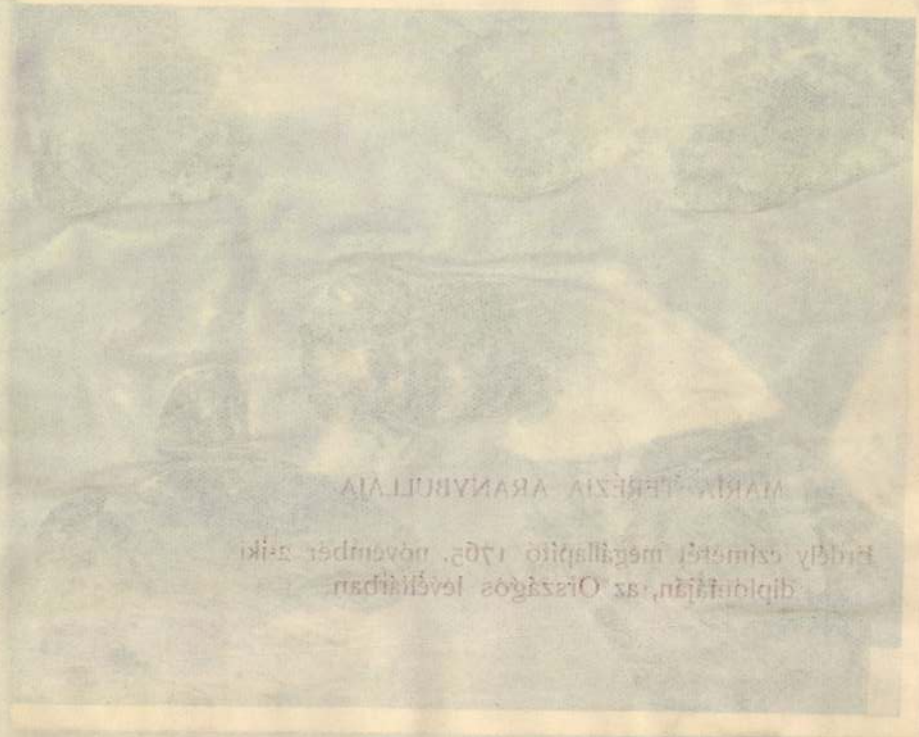

VÖRÖS MIKLÓS

ÚJ MŰVÉSZET
2000/szept.

P - 9765

7.o.

1102

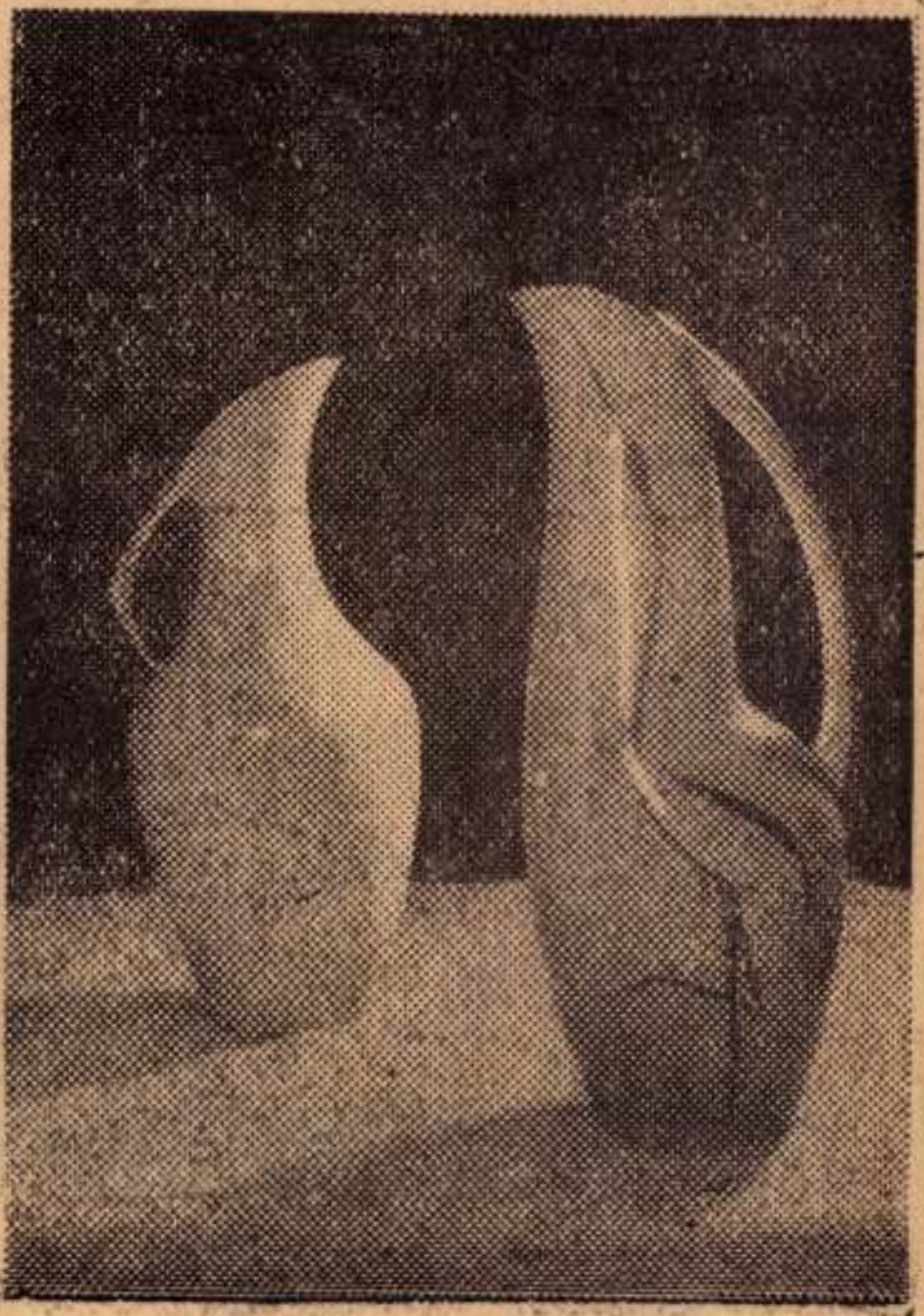

A ZSŰRI ELŐTT. A brüsszeli világkiállításra kerülő porcelán-, majolika- és üvegtárgyakat a Könnyűipari Minisztériumban zsürizik. Képünk: Vörös Miklós, a Kőbányai Porcelángyár iparművészének vázái *(MTI Foto — Fehérváry Ferenc felvétele)*

Népakarat
1957 dec 11

Ismeretes, hogy az iparágakban megszüntették a korábbi merev, nyolc kategóriás alapbérrendszert. A vállalatok — a minisztérium adta kereten belül — maguk határozzák meg az alapbéreket. Számos vállalat helyesen élt a lehetőségekkel és elsősorban a szakképzettség megbecsülését fejezte ki az alapbérekben.

Az alapbérek mértékének megállapításánál azonban helyes lenne bizonyos *rendszert* kialakítani. Több vállalatnál már találkozunk ezzel. A Ganz Vagongyár például *vállalati besorolási irányelveket* készített, amelyekben meghatározta a különböző órabérekbe sorolás feltételeit.

Az úgynevezett »tól-ig«-os

Ismét a tv-kamerák előtt

1021

a fehérvári általános iskolások

A Fejér megyei Hírlap január 16-i számának ifjúsági mellékletében már beszámoltunk a Magyar Televízió által megrendezett országos jellegű gyermekrajz- és képzőművészeti mozgalomról.

Az ország különböző részéből, a tv ifjúsági osztályához beérkezett több ezer pályázatot szakbizottság bírálta el és 10 fordulón keresztül azok a pajtások kerültek be a tv Rajzolj velünk műsorába, akik a legtehetségesebbeknek bizonyultak.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a tv helyszíni közvetítést ad Tihanyból, a Rajzolj velünk sorozat záróműsorából, ahol az a 40 pajtás vesz rész, aki a versengés során a legtöbb pontot gyűjtötte össze.

A székesfehérvári II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulói közül Vörös Mariann, Győre Mária, Cséka Kinga és Lazarovics Katalin, a Petőfi Sándor Általános Iskolából Kőnig Róbert került be a legjobb negyven közé.

Az elismerésből azonban a szaktanároknak, illetve iskoláiknak is kijut. Dr. Farkas Gáborné és M. Tóth István szaktanárok szakkörben foglalkoztak a tehetséges fiatalokkal. A fáradságos munka (a sok-sok vázlat, rajz és festmény végül is eredményes befejezéshez érkezett.

Szombaton reggel nagy izgalom közepette utaztak el a fehérvári pajtások, akik közül Győre Mária már tavaly is bekerült a Rajzolimpia legjobbjai közé. Vörös Mariann és Kőnig Róbert pedig az idei országos gyermekrajz-kiállításon kapott helyet rajzaikért érdemelték ki az elismerő oklevelet és jutalmat.

Szombaton délelőtt a tv büféjében találkozott a negyven legjobb. Innét autóbusszal utaztak Tihanyba, hogy a mai helyszíni közvetítésen részt vegyenek. Megérdemelt jutalom ez a kétnapos hétvégi kirándulás a magyar tenger partjára. Reméljük, hogy a festői környezet ihletet ad majd a jövő ígéreteinek és a záróműsor során szép alkotások születnek.

A Magyar Televízió ifjúsági osztálya dolgozóinak gratulálunk a sikeres műsor-sorozathoz. Már másodízben iktattak be olyan műsort, amivel lehetőséget adtak a fiataloknak a gyermeki képzőművészeti kultúra fejlesztésére. Az újszerű, sokoldalú és játékosan megrendezett műsor a művészet iránt érdeklődő gyermekekre ösztönző hatással volt. Ezen törekvéseikben jónevű művészek bevonásával siettek a fiatalok segítségére, akik nemcsak bíráltak, de tanítottak is és nem idegenkedtek az újszerű művészi nevelő munkától sem.

A szocialista nevelési módszernek sokféle változata van, ezt a változatát nagy erkölcsi sikerrel alkalmazta a tv ifjúsági osztálya.

— bicskei —

Új forgalmi rend a be

Egyirányú közlekedés a utcában Életbe lép kedd

A belváros jelenlegi forgalmi rendje már nem felel meg a korszerű közlekedés követelményeinek. Az utcák túlzsúfoltak, a járművek forgalma lassú és igen nagy a baleseti veszély. Különösen érezhető ez a délutáni órákban, amikor gyakran „közlekedési dugók" keletkeznek. Legrosszabb a helyzet ilyen szempontból a Március 15-e és a Kossuth L. utcákban. A forgalom zavartalan lebonyolítását elősegítő jelzőberendezések sem elég korszerűek.

A biztonságos közlekedés megteremtése érdekében szükségessé vált a belváros forgalmi rendjének átszervezése. A közlekedés rendészeti szerveink az utcák egyirányúsításával és bizonyos fokú korlátozásokkal, gyorsítják a forgalmat és biztonságosabbá teszik a közúti közlekedést.

Egyirányú utcát hozunk létre a Március 15-e, a Táncsics Mihály utcában, valamint a Kossuth és Petőfi utcák egy részén. Lezárjuk a Várkapun történő átjárást a járműforgalom elől.

Milyen előnyökkel jár az új forgalmi rend?

1. Megszűnik a baleseti veszély olyan útcsomó-pontokon, mint a Dózsa György tér, Romkert, stb.

A egyirányú utca jelzőtáblái

Az utca bejáratánál ez a jelzőtábla van kihelyezve. (Kék alapon piros és fehér nyíl.) A fehér nyíl irányába szabad a behajtás.

Egyir

Az utca másik vége
jelzőtábla van kitéve.
jelzés.)
Az utcának ezen a vége
ni tilos!

Behajtani tilos!"
alapon

A becsatlakozó utcáknál a
si irányt jelző tábla figyelme
irányra. (Kék alapon fehér nyíl.

Van még egy kisegítő jelzőtá
olyan útkereszteződéseknél alkaln
inkább, ahol lehetőség adódig a
utca keresztezésére.

1965 JUN 20
FELER MEGYEI HIRLAP
Magyar Hírlető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vörös Pál

K

Meddig dolgoznak még a zsidó scenikusok és tervezők

Nyilt levél a Szinművészeti Kamarához

A díszlet- és kosztümtervezők és festők scenikai szakcsoportja mindeddig mostohagyermeke volt a Kamarának. Beadványaikat, kérelmeiket nem vették figyelembe, jogaikat nem védték meg. Speciális munkájukat nem méltányolja a kamara, választmányi tagságot nem kaptak, nem szólhatnak hozzá a felvételekhez sem s így a nem szakértő választmány vizsgálja meg, hogy a jelentkezők szakemberek-e, vagy sem.

Konkrét eseteket sorolunk fel, a tanukat is megnevezve:

1. A Vigszínházban zavartalanul osztja parancsait *Vörös* Pál, de a színháznál szerződésben levő kamarai alelnök és két választmányi tag nem hajlandó ezt észrevenni, természetesen nem *Vörös* Pál neve szerepel a plakátokon, hanem más név, vagy éppen névnélkül jelenik meg a plakát, sőt egyik esetben ujságíróknak azt mondották, hogy a díszitő munkások állitották össze a díszleteket! (Szabad az út — Délibáb) *Vörös* Pál illegális foglalkoztatását tanusithatják: *Varga* Mátyás és *Kresel* Béla díszlettervező, *Elischer* Bernát díszletfestő, *Sindelár* Lajos vigszinházi díszmester, *Mártonffi* Zoltán operaházi főasztalos, *Koár* Lajos jegyellenőr a Pesti Szinházban, *Retkes* János irodaszolga a Fővárosi Operettszinházban.

Magyarság 1940. jun. 29.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

MAGYARORSZÁG

Baráti nemzet

követe érkezik hozzánk hétfőn. Régi és jó ismerőnk, barátunk jön közibénk: gróf Ciano, Olaszország külügyminisztere. Nagyurunk hívta meg s éppen ezért az egész nemzet vendége. Emberek arcán kiragyog a hála, a köszönet mosolya: mi sohase felejtjük el azt, hogy milyen igazságosan döntött igazságos ügyünkben. Azok mondják, akik ott voltak Bécsben a Belvedereben, hogy mennyi lélekkel, milyen határtalan lelkiismeretességgel dolgozott azért, hogy jogos kérésünk meghallgatásra találjon. Gróf Ciano becsülettel nézhet bele minden magyar szemébe, mert igaz barátunk és igazságos bírónk volt.

Igaz barátunk marad örökre, mert mi, magyarok azt, aki egyszer mellénkállt, sohase feledjük el, de örök és mély barátságunkról biztosítjuk. Hogy a magyar barátság mit jelent, azt megmutattuk már egyszer. Ott Genfben, ahol majdnem az egész világ ellenefordult á római sorsnak. Mi, a kis és rokontalan nemzet bátran és nyiltan Olaszország mellé álltunk.

Mély és igaz s éppen ezért elszakíthatatlan érzések kötnek bennünket az olasz néphez, amelynek egyik igen kiváló fia, gróf Ciano keresi fel Kormányzó Urunkat. Rövid ittartózkodása idején sok mindenről esik majd szó. Vélemények cserélődnek ki, tanácsok fontolódnak meg s végül közös elhatározás fakad a beszélgetésből. S azután — cselekedet. Bármi is legyen azonban, egy bizonyos: a magyar nemzet igaz barátjának fogja tartani Olaszországot, amely mindig és mindenben úgy számíthat ránk, ahogy mi is őreá. Szeretet várja itt Cianót és egy egész nemzet szeretete veszi majd körül. Őszinte szeretet. Igaz barátság. Ha valamikor, úgy erre és a nemzetek életében erre a kettőre most van igazán szükség.

Tiszta beszéd

hangzott el tegnap a belügyminisztériumban, amikor vitéz Bonczos Miklós államtitkár bemutatkozó szavait elmondta. Csak frontharcos tud ennyi mélységgel, erővel, de szívvel is beszélni. Csak az az ember beszélhet ilyen határozottsággal, akiben meggyőződés van. Alföldi ember Bonczos Miklós államtitkár. A nagy és sejtelmes magyar puszták fia. Aki tökéletesen ismeri a puszták népét. Ismeri, mert *akarta* megismerni. És meg is látta mindazt, amit eleddig sokan nem láttak meg. Meglátta a bajokat. De nem elégedett meg ezzel. Nem, mert építő ember. Meg akarja szüntetni a bajokat. A hiányokat pótolni akarja. Építeni akar. Ahogy eddig is csinálta szűkebb pátriájában. Szinte majd minden embert ismert a vármegyéjében. Velük élte a vidék, a magyar vidék életét s ezért tudta jól, hogy a vidék közigazgatásába *lelket* kell vinni. A nép bajainak megértését tűzte ki célul. A magyar nép bajait, amelyek a háború óta megnövekedtek s amelyeket meg kell szüntetni, ha azt akarjuk, hogy a régi helyében megszülessék az Uj Magyarország. Az erős, a szociális és népi igazságok pillérein nyugvó Magyarország. Ezért a Magyarországért küzdött fiatalon Bonczos Miklós főhadnagy a fronton. Ezért a Magyarországért harcolt itthon dr. Bonczos Miklós ügyvéd, a vármegyei tisztifőügyész, majd főispán. S most, amikor az isteni gondviselés magas polcióba juttatta, ugyancsak a régi célért kíván küzdeni vitéz Bonczos Miklós államtitkár.

Nagy a munka, amelyre vállalkozott. Nagy és szent. De gyönyörű is. S bizonyos, hogy sikerül minden, amibe belekezd, mert, ahogy ő mondta: »Nem engedhető meg, hogy *felemáslelkű, puhagerincü és gyatrajellemü emberek haszonélvezzék az állami és közigazgatási szolgálatot. Csakis szellemi, lelki és erkölcsi értelemben vett és válogatott előkelőségeknek van helyük a magyar közigazgatásban.*«

Igy igaz. De megtoldhatjuk, nemcsak a közigazgatásban, de az egész magyar életben. Tiszta beszéd hangzott el az új államtitkár ajkairól. Terjedjen a beszéd szét. Hallják meg. Igazodjanak utána. És cselekedjék is meg.

Aranyvasárnap

A közeledő karácsony vonja aranyba a holnapi vasárnapot. »Aranyvasárnap« a derűs készülődés és bevásárlás ideje. Ilyenkor veszik meg azokat az anyagi tárgyakat, melyek a karácsony szellemi örömét kézzelfoghatóan, az érzékek számára is szimbolizálják. Az aranyvasárnapi bevásárlásokat az arany szeretet vezeti, irányítja; ezen a napon nem önmagának, hanem másnak vásárol mindenki; azoknak, akiket szeret. Maga a kereskedelem, az üzlet is megfürdik a karácsonyi szeretet tiszta aranyában.

A magyar kereskedelem és ipar az idén is felkészülten, szép, jó s nem is drága áruk tömegével várja az aranyvasárnapot. Reményükben nem szabad csalatkozniok. A magyar közönségnek vásárolnia kell karácsony előtt, nemcsak a jórészt magyar munkások készítményeit árusító magyar kereskedelem, hanem elsősorban a maga érdekében. Akinek a hangulata nem is egészen zavartalan az idei karácsony előtt, aki a jövőt talán bizonytalannak érzi is, annak is le kell győznie ezt a hangulatot, ezt az érzést s át kell engednie lelkét a karácsonyi örömnek. Mindenkinek meg kell fürödnie ennek az örömnek az aranyában, hogy egy évre erőt és lelki egészséget szerezzen. Tegyük külsőleg is széppé karácsonyunkat; vásároljunk tehát tehetségünk szerint **aranyvasárnapon!**

A holnapi minisztertanács véglegesen állást foglal a zsidótörvény kérdésében, mondja az igazságügyminiszter

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszterrel beszélt ma munkatársunk a készülő törvényjavaslatokról. A zsidótörvény módosításáról az igazságügyminiszter a következőket mondotta:

— A NEP úgynevezett zsidóbizottsága a mai ülésen valószínűleg végez a javaslattal, amelyet a holnapi, vasárnapi minisztertanács tárgyal azután. Ebben a pillanatban véglegesen nem tudok véleményt mondani a készülő törvényjavaslatról, csupán annyit mondhatok, hogy a holnapi minisztertanács előreláthatóan és minden valószínűség szerint *véglegesen állástfoglal ebben a kérdésben* és ha majd a minisztertanács letárgyalta, *még a karácsonyi szünet előtt beterjesztjük a képviselőháznak.*

A kormány és a Ház programja karácsonyig

A vasárnap délutáni minisztertanács nemcsak a zsidótörvénnyel foglalkozik, hanem *ezen szövegezik meg a földbirtokpolitikai törvényjavaslatot is.* A földbirtokpolitikai törvényjavaslat tervezete a kaposvári vonalból indul ki. Bizonyos rendszert fognak megállapítani a földek igénybevételére vonatkozólag. Biztosra vehető, hogy a törvényjavaslat *évenként 100—150 ezer katasztrális holdban állapítja meg az igénybe veendő földek legkisebb területét.* Az igénybevétel sorrendje a következő:

1. Mindenekelőtt igénybe veendők azok a földek, amelyek nincsenek megművelve.
2. Azok a földek, amelyek külföldiek tulajdonában vannak.
3. A részvénytársaságok és pénzintézetek földjei.

Ami a képviselőház munkarendjét illeti, *a képviselőház plénuma hétfőn kezdi tárgyalni a keresethalmozási és a férjes nők közszolgálati alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot.* Ugyancsak hétfőn ülnek össze a felsőház bizottságai is, hogy megvitassák a képviselőház által eddig már letárgyalt javaslatokat. Hétfőn délután folytatja a képviselőház egyesített bizottsága a honvédelmi törvényjavaslat általános vitáját, de ezen az ülésen már a részletes vitára is sor kerül. A részletes vita során az ellenzék részéről több határozati javaslatot fognak benyujtani. Az egyesített bizottság nagyon részletesen és behatóan fogja megtárgyalni a javaslatot és ezért valószínűleg nem fogja tudni letárgyalni a Ház karácsonyi szünete előtt.

A minisztertanács által vasárnap délután letárgyalandó zsidótörvény és földbirtokpolitikai törvényjavaslat *kedden este hat órakor a NEP pártértekezlete elé kerül.* Az illetékes miniszterek a pártértekezleten fogják ismertetni a törvényjavaslatokat.

Gróf *Csáky* István külügyminiszter ma délután autón *Ozdra* utazott, hogy ott *holnap délelőtt bemutatkozzék választóinak.*

Pacelli bíboros államtitkár levele Serédi hercegprímáshoz

A legutóbbi hálaadó magyar zarándoklás alkalmával *Serédi* Jusztinián biboros-hercegprímás átnyujtotta a fogadáskor *XI. Pius* pápának a májusi eucharisztikus kongresszus díszesen kiállított emlékkönyvét, amelyről a Szentatya már akkor élőszóval a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott. Az emlékkönyv egy másik díszes példányát *Pacelli* Jenő bíboros államtitkárnak adták át. *XI. Pius pápa*, aki azóta tüzetesen is átnézte a felajánlott emlékkönyvet, *Pacelli* kardinális útján a következő levelet intézte a magyar hercegprímáshoz:

»Kelt Vatikánvárosban, 1938 december 10-én. Főmagasságú és Főtisztelendő Uram! Őszentsége azzal a kitüntető feladattal bízott meg, hogy *A XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Emlékkönyve* című művészies ajándékkötetéért, melyet Eminenciád a legutolsó pápai kihallgatáson neki felajánlani méltóztatott, legmagasabb tetszését tolmácsoljam. A Szentatya dicsérte a könyv izléses összeállítását és képeit. A könyv minden lapja arról a mélységes áhítatról és azokról a káprázatos szép élményekről beszél, amelyek a XXXIV. budapesti kongresszust felejthetetlenné teszik még azok lelkében is, akik nem részesülhettek abban a szerencsében, hogy az elmult május emlékezetes napjaiban személyesen ott legyenek Jézus eucharisztikus diadalmenetében. Midőn Őszentsége megköszöni Eminenciád gyermeki hódolatát és ajándékát, szívből küldi apostoli áldását. Ez örvendetes alkalmat megragadom, hogy a nekem ajándékozott példányért is köszönetet mondjak. *Újra átéltem azt a sok boldog eseményt, amelyek azokban a rövid, de felejthetetlen napokban nagy lelki örömöket szereztek.*

x Mitesserek, pattanások, pörsenések keserítik el sok nő életét. A Leton modern növényi arcgőzölgő teljesen eltünteti az összes arctisztátlanságokat. A Leton növényi arcgőzölés után akkor is frissnek, szépnek hat az arc, ha nincs is rajta kozmetika. Otthon végezhető, egyedül, semmi különösebb készülék nem kell hozzá. Egy csomag növényi arcgőzölő négyszeri használatra 96 fillér. Beszerezhető mindenütt. Főraktár: Hunnia gyógyszertár, Budapest, VII., Erzsébet körút 56.

Csillárt Meteor csillárgyár üzleteiben vásároljon! Központ: Podmaniczky ucca 27

SZÓRAKOZÁS

színház mozi rádió művészet

„Boldog órák"

Claude Andre Puget vígjátéka a Pesti Színházban

Szepes Lia és Greguss Zoltán

A darab az ifjúságról szól és fiatalok játsszák. Az ilyesmi mindig szerencsés dolog. A tegnapi este is olyan emléket hagyott, valószínűleg a legtöbb nézőben, mintha tavasszal az erdőn sétált volna, amikor a kis, zöld rügyek pattannak az ágak végén.

A történet szintere egy falusi úri ház Franciaországban, ahol néhány napra egyedül marad a fiatalság. Ezek a fiatalok mind rokonok és keresztül-kasul szerelmesek egymásba, ahogy ez egészen szabályszerű unokatestvérek között.

Forr a szerelem, mint a must, amikor a kastély közelében, a felhők közül leszáll a veszedelem egy »felnőtt« férfi alakjában. A férfi korunk legromantikusabb foglalkozását űzi. Pilóta. Baj történt a gépével, landolnia kell, így kerül az ifjúság közé.

A ház három bakfisa természetesen beleszeret a pilótába. A két fiú viszont meggyűlöli a férfit, a gyerekek vad féltékenységével.

Mindenféle bonyodalom történik, még egy parázs verekedést is látunk (amely különben csupa báj). Végül azonban minden rendbejön. A pilóta a két csitri után kiköt a legidősebb leánynál. Ezért a darab úgy végződik, mint mikor a zongorán sok üvegbillentyű után megütnek egy sötétebb hangot.

Az előadás (*Tarján* György) rendezése rendkívül kedves. Nagyon rokonszenvesen mutatkozik be a szinház új tagja, *Kormos* Márta, szép és kellemesen komoly *Márkus* Margit, *Szepes* Lia pedig csupa üdeség.

A »férfi oldalon« is mindenki kitűnő. *Greguss* Zoltán és *Perényi* László minden dicséretet megérdemel. *Puskás* Tibor pedig olyan eredeti és kedves tehetség, hogy egészen kivételes jövőt kell jósolni neki.

Kormos Márta, Márkus Margit és Szepes Lia
(Barna Elek rajzai)

A darabot *Orbók* Attila, a francia kultúra régi szerelmese, kitűnően fordította, a szép díszletet *Vörös Pál* tervezte.

A vígjátéknak a főpróbán igen nagy sikere volt. A közönség rengeteget tapsolt és nevetett. Sőt többet tett ennél. Sokat mosolygott. **—r.**

Karácsonyra
Szebbet hiába keresnél,
Gyermekfénykép csak ***Veresnél***

Magyar diadalok sorozata
BERLINI OLYMPIÁSZ
Ujra prolongálva! Uránia

Rozgonyinál propagandaárak.

A margitszigeti Palatinus Hotelben töltse a karácsonyt és a Szilvesztert. Szobarendelés 120—620.

VÍGSZÍNHÁZ

Pénteken, december 23-án először

Zágon István új vígjátéka

MÁRCIUSI SZÉL

Főszereplők:

MURÁTI LILI,
SULYOK MÁRIA,
AJTAY, RÁDAY,
SOMLAY,
SZEMLÉR MÁRIA,
BIHARY, DÓZSA, EGRY

A karácsonyi előadások jegyeit már árusítják
Telefonrendelés: **115-344**

Színházak műsora

OPERAHÁZ: Szombat: Bohémélet (II. ifjúsági előadás, Pataky Kálmánnal, d. u. 4 óra). Vasárnap d. u.: A mosoly országa (3), este: Don Carlos (½8). Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Dido és Aeneas: Pierette fátyola: Pozsonyi majális (a Népműv. Biz. II. csop. 3. sz. előadása). Szerda: Vajda tornya (E. bérlet 9. sz.) Csütörtök: Rigoletto (B. bérlet 10. sz., Pataky Kálmánnal). Péntek: Aida (C. bérlet 10. sz.). Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Jancsi és Juliska; A babatündér. Vasárnap este: Faust (Pataky Kálmánnal). Hétfő d. u.: Pozsonyi majális: Coppelia; Csárdajelenet; este: János vitéz. Kedd: Lohengrin (A. bérlet, 11. sz.). Szerda: Lakmé (Pataky Kálmánnal, E. bérlet 10. sz.). — **NEMZETI:** Szombat (I. bérlet 8. sz.), új betanulással, ½8). Vasárnap (VIII. bérlet 8. sz., ½8): Ahogy tetszik. Vasárnap d. e.: A sasfiók (vizsgaelőadás, ½11), d. u.: A Gyurkovics lányok (½4). Hétfő (II. bérlet), kedd (III. bérlet): Ordasok. Szerda: (XI. bérlet): Madarak. Csütörtök (V. bérlet): Ordasok. Péntek (VI. bérlet): Ahogy tetszik). Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Madarak, este: Ahogy tetszik. Hétfő d. u.: Éljen az egyenlőség, este (II. bérlet): Ahogy tetszik. Kedd (N. bérlet): Ordasok. — **KAMARA:** Szombat és vasárnap este: Utolsó tánc (8). Vasárnap d. u.: Villámfénynél (4). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap este és jövő hétfő este: Utolsó tánc. Vasárnap d. u.: Villámfénynél. Hétfő d. u.: Országút. Szombat: Nincs előadás. — **VIG:** Szombat d. u.: Öregek és fiatalok (I. bérlet, ½4). este: Francia szobalány (8). Vasárnap d. u.: Francia szobalány (½4), este: Öregek és fiatalok (V. bérlet, 8). Hétfő (F. bérlet), szerda (C. bérlet), csütörtök (K. bérlet): Öregek és fiatalok. Péntek (először), vasárnap este és hétfő este: Márciusi szél. Szombat: Nincs előadás. Kedd este, vasárnap d. u. és jövő hétfő d. u.: Francia szobalány. — **MAGYAR:** Szombat d. u.: Az Ur katonái (½4), este: Válóok (8). Vasárnap d. u.: Angyalt vettem feleségül (½4), este: Válóok (C. bérlet, 8). Hétfő, kedd (K. bérlet), szerda (N. bérlet), csütörtök (P. bérlet), péntek, vasárnap d. u. és vasárnap este, hétfő d. u. és este: Válóok. Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. e.: Az Ur katonái. Hétfő d. e.: Bartók—Zathureczky-matiné — **BELVÁROSI:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Bűvészinas (4, 8). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök és szombat: Nincs előadás. Péntek (először), vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Örökké. — **PESTI:** Szombat és vasárnap este: Boldog órák (8). Vasárnap d. u.: Művészpár (4). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Boldog órák. Szombat: Nincs előadás. — **ANDRÁSSY:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Bubus (½4, 8). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Bubus. Szombat d. u.: Az a huncut kéményseprő, este: Nincs előadás. Vasárnap d. e. és jövő hétfő d. e.: Az a huncut kéményseprő. — **ROYAL:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Kávé habbal (4, ½9).. Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Kávé habbal. Szombat: Nincs előadás. — **VÁROSI:** Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u. Rigoletto (½4), vasárnap este: Csárdáskirálynő (8). Hétfő, kedd, szerda: Nincs előadás. Csütörtök: A »Fehér hattyú« nyilvános főpróbája. Péntek (először), vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Fehér hattyú. Szombat: Nincs előadás. — **TERÉZKÖRUTI:** Szombat és vasárnap: Nincs előadás. Hétfő: Az »Üstökös« nyilvános főpróbája, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Üstökös. Szombat: nincs előadás. — **PÓDIUM:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Elő az okmányokkal! (½5, 9). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Elő az okmányokkal. Szombat: Nincs előadás. — **KOMÉDIA:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Telefonbetyárok (½5, ½9). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: Telefonbetyárok. Szombat: nincs előadás. Vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Tanganyika. — **FÜGGETLEN SZINPAD** (a Zeneakadémia kamaratermében): Szombat este (½9), vasárnap d. u. (4): A civilizátor, Három körösztyén leán, Kocsonya Mihály házassága. — **ERZSÉBETVÁROSI:** Szombat (½6, ½9), vasárnap ½4, 6, 9): Nótáskapitány. Csütörtökig bezárólag: Nótáskapitány. — **JÓZSEFVÁROSI:** Szombat (½6, ½9), vasárnap (½4, 6, 9): Mit susog a fehér akác? Csütörtökig bezárólag: Mit susog a fehér akác? — **KISFALUDY:** Szombat (½6, ½9), vasárnap (½4, 6, ¾9): Csárdás kiskalapom. Csütörtökig bezárólag: Csárdás kiskalapom.

Mozik műsora

Rövidítések: H = Híradók. **Sz** = Szombat. **V Ü** = Vasárnap és ünnepnap. **M** = Matiné.

ADMIRÁL (153—707. Margit-körút 5. szám): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). Híradó. (3 ¼6 ½8 ¾10; V Ü ¼2 ¼4 ½6 ½8 ¾10.) Vas. d. e. ½10 és ½12-kor: **Hazatérés** (Zarah Leander). — **ALKOTÁS** (155—374. Gömbös Gyula u. 11): **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance). Kacagó kabaré (zenésfilm). Híradó. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Burleszk-matiné.** — **ANDRÁSSY** (124—127. Csengery u. 39): **Észak felé!** (A felvidéki bevonulás.) Sárga kalózok. Híradó. (¾4 ¾6 ¾8 ¾10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ASTRA** (154—422. Ugocsa u. 10): **Észak felé!** (A Felvidék felszabadulása.) Szent István élete. Holdrakéta (színes). (¼4 ¼6 ¼8 ¼10; V Ü ¼2 ¼4 ¼6 ¼8 ¼10.) Vas. d. e. 11 órakor: **Az új rokon** (Ágay). — **ÁTRIUM** (154—024, 153—034. Margit körút 55): **Csavargókirály** (Ronald Colman). H. (¼6 ½8 ½10; Sz V Ü ¼4 ¼6 ½8 ½10.) — **BELVÁROSI** (384—563. Irányi u. 21): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). H. (Jobbt. ¼5 ¾7 ¼10, balt. 8; V Ü jobbt. ½3 5 ¼8 ½10, balt. ½2 4 ½7 9.) Vas. délelőtt ½11 és 12-kor: **Kölcsönkért kastély.** — **BODOGRÁF** (149—510. József körút 63): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). Híradó. (3 5 ¼8 ½10; V Ü 1 ¼4 ½6 ¾8 10.) — **BUDAI APOLLO** (35—15—00. Csalogány u. 46): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Kincskeresők (burleszk). **H.** (½5 ¾7 9; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CAPITOL** (134—337. Baross tér 32): **Péntek Rézi** (Turay, Páger). H. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CITY** (111—140. Vilmos császár út 36): **Csavargókirály** (Ronald Colman). H. (¾6 ¾8 ¾10; Sz V Ü ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **CORSO** (182—818. Váci u. 9): **A nagy ábránd** (La Grande Illusion; Jean Gabin). Híradó. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CORVIN** (139—584, 138—988. József körút és Üllői út sarok): **Varjú a toronyórán** (Vaszary, Egry) és a kísérő műsor. H. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Kékszakáll nyolcadik felesége** (Gary Cooper). — **DAMJANICH** (134—803. Damjanich u. 1): **Mr. Moto veszélyben** (Peter Lorre). Charlie Chan Montecarlóban. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **DÉCSI** (121—343, 125—952. Teréz körút 28): **A nagy ábránd** (La Grande Illusion: Jean Gabin). H. (6 8 10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **ELIT** (114—502. Szent István körút 16): **Játék a halállal** (Maurice Chevalier). Mesebeli játékboltban. H. (4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **FORUM** (189—707, 189—543, 188—528. Kossuth Lajos u. 18): **Asszonyfaló** (Anny Ondra). (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4 ½6 ½8 ½10.) — **GLÓRIA** (144—800. Thököly út 56): **A 14-es futár** (Luise Rainer). Kékmadár kabaré (színes). H. (½5 ¾7 9; Sz ½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **HOLLYWOOD** (142—455. Bethlen tér 3): **Játék a halállal** (Maurice Chevalier). Földi paradicsomok. Le a kalappal. H. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Pompei pusztulása** (Gloria Shea). — **JÓZSEFVÁROSI** (134—644. Kálvária tér 7): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). (3 ¼6 ½8 ¾10; V Ü ¼2 ½4 ¾6 8 10.) Vas. d. e. ½11-kor matiné: **Fehér sas.** — **KAMARA** (144—027, 135—967. Dohány u. és Nyár u. sarok): **Rozmaring** (Turay, Páger). A rettenetes Robin Hudka (rajzfilm). (6 8 10: Sz V Ü 4 6 8 10.) — **KULTUR** (386—193. Kinizsi u. 16): **Észak felé!** (A Felvidék hazatéréséről készült film.) Szent István. (Történeti film első királyunkról.) H. (5 ¼8 ½10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **LLOYD** (111—994. Hollán u. 7., Szent István körútnál): **13 kislány mosolyog az égre** (Turay, Ráday). (4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **NYUGAT** (127—162. Teréz körút 41): **Új bálványok** (Clark Gable). H. (½5 7 ½10; Sz 4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ODEON** (130—263. Rottenbiller u. 37/b): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Hableányok előnyben (rajzfilm). Az olasz Lybia (varázsszőnyeg). H. (Folyt. előadások: ¼5 ¾7 ¼10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor matiné: **Az új földesúr** (Somlay, Egry Mária). — **OLYMPIA** (342—947. Erzsébet körút 26): Prolongálva! **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance). Földi paradicsomok (színes). H. (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **OMNIA** (130—125. József körút és Kölcsey u. sarok): **Csavargókirály** (Ronald Colman). Kieg: Magyar híradó. (5 ¼8 ½10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **ORIENT** (114—926. Izabella u. és **Aradi u. sarok): Borcsa Amerikában** (Dayka, Mály Gerő). Hableányok előnyben (rajzfilm). Jazzpárbaj. H. (Folyt. előad.: ¼5 ¾7 ¼10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **OTTHON** (146—447. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Cirmos bajban. H. (¼4 ¼6 ¼8 ¼10; V Ü ¼2 ¼4 ¼6 ¼8 ¼10.) Vas. d. e. 10 órakor matiné: **Éjféli keringő** (Willy Birgel). — **PALACE** (136—523. Erzsébet körút 8): **Uz Bence** (Jávor, Bordy Bella). H. (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **PÁTRIA** (145—673. Népszínház u. 13): **Mr. Moto veszélyben** (Peter Lorre). Vadászat Magyarországon. (¾4 ¾6 ¾8 ¾10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) Vasárnap d. e. 10 és ½12 órakor: **Féltékeny barátok.** — **PHÖNIX** (144—454. Rákóczi út 68): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Vacsora ¾8-kor. H. (Folyt. előad. mindennap: d. e. 11, d. u. 1 3 5 ¼8 ½10.) — **RÁDIUS** (120—564, 122—098. Nagymező utca 22—24): **Asszonyszeszély** (Margaret Sullavan). Rádium. H. (¾6 ¾8 ¾10; Sz V Ü ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) Vas. d. e. 11-kor matiné: **Popeye- és Micky-filmek.** — **REX** (139—416. István út 39): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Bőg a tehén (burleszk). H. (½5 ¾7 9; Sz ½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **RIALTO** (139—497. Rákóczi út 70): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). H. (D. e. ½11, d. u. ½1 ¾3 5 ¼8 ½10; V Ü d. e. 10 12, d. u. 2 4 6 8 10.) — **ROYAL APOLLO** (141—902, 342—946. Erzsébet körút 45): **Csodák csodája** (Hennie Sonja). H. (¼6 ½8 ¾10; Sz V Ü 4 6 8 10.) Vas. d. e. 11-kor: **Havi 200 fix** (Kabos). — **SAVOY** (146—040. Kálvin tér sarok, Üllői út 2): **Heidi** (Shirley Temple). Ravasz farkas. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Féltékeny barátok** (Victor MacLaglen). — **SCALA** 114—411. Teréz körút 60): **Kisasszony a mostohám** (Danielle Darrieux). H. (¼6 ½8 ¾10; Sz V Ü 3 ¼6 ½8 ¾10.) — **SIMPLON** (268—998, 268—999. Horthy Miklós út 62): **Varjú a toronyórán** (Vaszary, Egry Mária) és a kísérő műsor. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: **Drága rokonaink** (Stan és Pan). — **STUDIÓ** (140—840. Akácfa u. 4): **Egy mozgalmas éjszaka** (Sacha Guitry). H. (Mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10.) — **TIVOLI** (123—049. Nagymező u. 8): **Az élet tükre** (Paula Wessely). Hableányok előnyben (rajzfilm). H. (Folyt. előad.: ¼5 7 ½10; Sz ¾4 ¾6 ¾8 ¾10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) Vas. d. e. 11 órakor matiné: **Az új földesúr** (Somlay, Egry Mária). — **TURÁN** (128—401. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **Nyugat leánya** (Jeanette MacDonald). H. (½4 ½6 ¾8 10; V Ü ½2 ½4 ½6 ¾8 10.) Vasárnap délelőtt ½10 és ½12-kor: **Hazatérés** (Zarah Leander). — **URÁNIA** (146—046. Rákóczi út 21): Prolongálva! **A berlini olimpiász** (II. rész: A szépség ünnepe). H. (5 ¼8 ½10: Sz V Ü ¾3 5 ¼8 ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **Dr. Baktay Ervin előadása: A radzsputok földjén és látogatás Ghandi telepén.**

MDK

Vörös Pál

Magyarország 1939. ápr. 9.

M.D.K.

Vörös Pál

Jaques Deval: "Francia szobalány" c. darabjához készitett diszlettervét a lap bemutatja.
Az első felvonás diszlete.

Szinházi Magazin. Bp. 1939. január 15. II. évf. 3. sz. 97-121. lap

MDK

Vörös Pál

Kik maradtak ki a Szinész- és Filmkamarából.
Esti Ujság 1938. dec. 6. 6.l.

M.D.K.

Vörös Pál

Deák Zoltán: "Az asszony és az ördög" c. a Pesti Szinházban bemutatott darabról szóló kritikájában kiemeli a müvész szinpadterveit

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. febr. 8-16
II. évf. 6. sz. 40-45. lap

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "Ezer hold pipacs" c. darab/ "bőkezü, pazar diszletek"-et tervezte. -hoz a/
Két fényképfelvételen két diszletrészletet mutat be a lap.

Deák Zoltán kritikája: Ezer hold pipacs cimmel.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. márc. 30.-ápr. 5. II. évf. 13. sz. 2-3. lap

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "A tetovált nő" c. darab diszleteit tervezte.

Deák Zoltán: "A tetovált nő" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. ápr. 12-19.
II. évf. 15. sz. 3-4. lap

M.D.K.

Vörös Pál

Hertelendy István: "Az asszony és az ördög a Pesti Szinházban" cimmel ir kritikát a darabról és kiemeli a művész által tervezett szinpad képeket.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. febr. 12. II. évf. 7. sz. 12-13. lap

M.D.K.

Vörös Pál

Harsányi Zsolt: Grófkisasszony c. vigjátékához tervezett szinpadképei a kritika kiemeli

/M.B./: Grófkisasszony c.
Szinházi Magazin, Bp. 1939. márc. 5. II. évf. 10. sz. 8-9. lap.

MDK

Vörös Pál

Pesti Hirlap 1939. jan. 22.

Vörös Pál

díszlettervező terve-
te. Londsdale Nagyta-
karitás c. vigjátéká-
nak díszleteit 1925-
ben

Nemzeti Újság

1926. jan. 22. (Nagy-
takaritás... a Vigszín-
ház újdonsága.)

ətlen festő.

ázadból.

ıfordultan van ábrázolva.
ak négy ujja látható. Feje
szeme, szemöldöke és bar-
lt. Körülcsavart nyakken-

na. Mögötte balról lombos
a háttér dombos vidék

. — Lelt. sz. 446. — Értéke
1892 november 1-jén (182–892).

MDK

Vörös Pál

Paul Osborne: A világ közepe c. darab diszleteit tervezte.

Felkai Ferenc: A világ közepe.

Esti Ujság, 1938.szept.18. 10.lap

mDK

Vörös Pál,

reá is vonatkozik mit R.P.mond a magyar szinpadmüvészet fejlödéséről. / fantázia, izlés, alkalmazkodó képesség európai szinvonalra emeli a m. szinpad müvészetet./

Rello Pál: A magy. szinpadmüvészet utja.
Iparmüvészet. 1-2.l. 1936.

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "Édenkert" c. szindarab diszleteit tervezte, amelyeket a kritika kiemel. Az első felvonás egyik diszletét fényképfelvételen közli a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1927. juni 19-26. évf. 25. sz. 12. lap.

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "Édenkert" c. szindarab diszleteit tervezte, amelyeket a kritika kiemel. Az első felvonás egyik diszletét fényképfelvételen közli a lap.

19-26.

Szinházi Élet. Bp. 1927. juni ~~11-14~~. XVII. évf. 25. sz.; 12. lap.

MDK

Vörös Pál

Meddig dolgoznak még a zsidó scenikusok és tervezők.
Magyarság 1940. jun. 29.

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "Bölcsődal" c. darab - hoz tervezett diszleteit a kritika kiemeli. Darabiró: Fodor László.

Bus Feket László: Az a bizonyos melódia, amely a Bölcsődalból megmarad a szivekben... c. kritika. Szinházi Élet. Bp. 1928. nov. 11-17. XVIII. évf. 46. sz. 17-21. lap

M.D.K.

Vörös Pál

A Vigszinházban bemutatott "A koldus operája" c. darabhoz tervezett diszleteit a kritika kiemeli. John Gay darabját Bert Brecht modernizálta és Heltai Jenő forditásában került előadásra.

"Az angol Peleskei nótárius A koldus operája" c. kritika
Szinházi Élet. Bp. 1930. szept. 14-20. XX. évf. 38. sz. 7-10. lap

M.D.K.

Vörös Pál

Henri Bernstein: Muzsika c. darabjához készitett diszletterveket, amelyekről a kritika komoly elismeréssel nyilatkozik.
Vigszinház előadása.

Muzsika c. kritika
Szinházi Élet. Bp. 1929. nov. 17-23. XIX. évf. 47. sz. 8-10. lap.

M.D.K.

Vörös Pál

Szenes: "A házibarát" c. szindarab diszleteit tervezte, melyeket a kritika magasra értékel. Vigszinház előadása.

Délibáb, Bp. 1928. juni 16. II. évf. 24. sz. 5-8. lap

M.D.K.

Vörös Pál diszlettervező

Claude-André Puget: "Boldog órák" c. vigjátékának diszleteit tervezte. Ezek közül az első felvonás diszlettevének fényképfelvételét közli a lap.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. január 29. II. évf 5. sz. 97. lap.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Pesti Napló 1937. dec. 5.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Pesti Napló 1938. márc. 27.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Magyarország 1939. márc. 19.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Az Est 1939. márc. 19. 8.1.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Az Est 1938. dec. 24. 8.1.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Nemzeti Ujság 1939. márc. 25. 23.l.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Magyarország 1938. dec. 1.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Magyarország 1939. máj. 7.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Pesti Napló 1938. szept. 18. 19.1.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

A szabad lány. Pesti Napló 1938. szept. 25.
20.l.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Magyarország 1938. nov. 6. 8.1.

M.D.K.

Vörös Pál diszlettervező

Deák Zoltán:"Bemutatók sodrában" c. kritikájában Claude-André Puget: "Boldog órák" c. darabjához tervezett szinpadképeit kiemeli.

Zágon István: "Márciusi szél" c. darabjához tervezett diszleteit a kritika szintén megdicséri és fényképfelvételeken bemutatja a darab szinpadképeinek négy részletét. Vigszinház előadása.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1938. dec.29.-jan. 4. I. évf. 2. sz. 39-44. lap

MDK

Vörös Pál, dizslettervezö

Hunyadi " Havasi napsütés" szinpadképeit V.P. tervezte, pedig ugy, h. ahogy vannak , el kéne tennei és valahol , ahol ezt tanizják, néha mintánsk elövenni.

Rónai Mihály András: Havasi napsütés. -Hunyadi-
bemutató a Vigszinházban.
Pesti Napló. 1939.jan.22. 2o.l.

MDK

Vörös Pál diszlettervező

Magyarország 1938. dec. 18. 8.1.

MDK

Vörös Pál, festöm.

a magyar szinpadi diszletezés kulturájának tetöfokát érte el, ugy,h. uj diszletezö tehetségnek igazán nehéz helyzete van.

b.f.: Egressy Gábor dédunokája szinpadi festö lett. Magyarság. Reggeli lap. 1940. márc.24. 17.l.

MDK

Vörös Pál, festöm.

diszlete a második felvonásban/Glaukos, Morselli mitikus szinjátéka/, gyönyörü hatást kelt.

Mohácsi Jenö: A szegedi szabadtéri játékok.
Nyugat.1935. szept.213.215.1.

Vörös Pál

festő

vád

Gergely István: Angliai Erzsébet. A Vigszínház nyomsága.

Budapesti Hírlap

1932. febr. 28.

Diszletek fentitől

MDK

Vörös Pál,festőm.

Fodor László uj komédiájának a pesti
Szinházban - a diszleteit V.P. tervezte.
Premier 1938.nov.5.

Nemzeti Ujság.1938.okt. 30. 27.1.

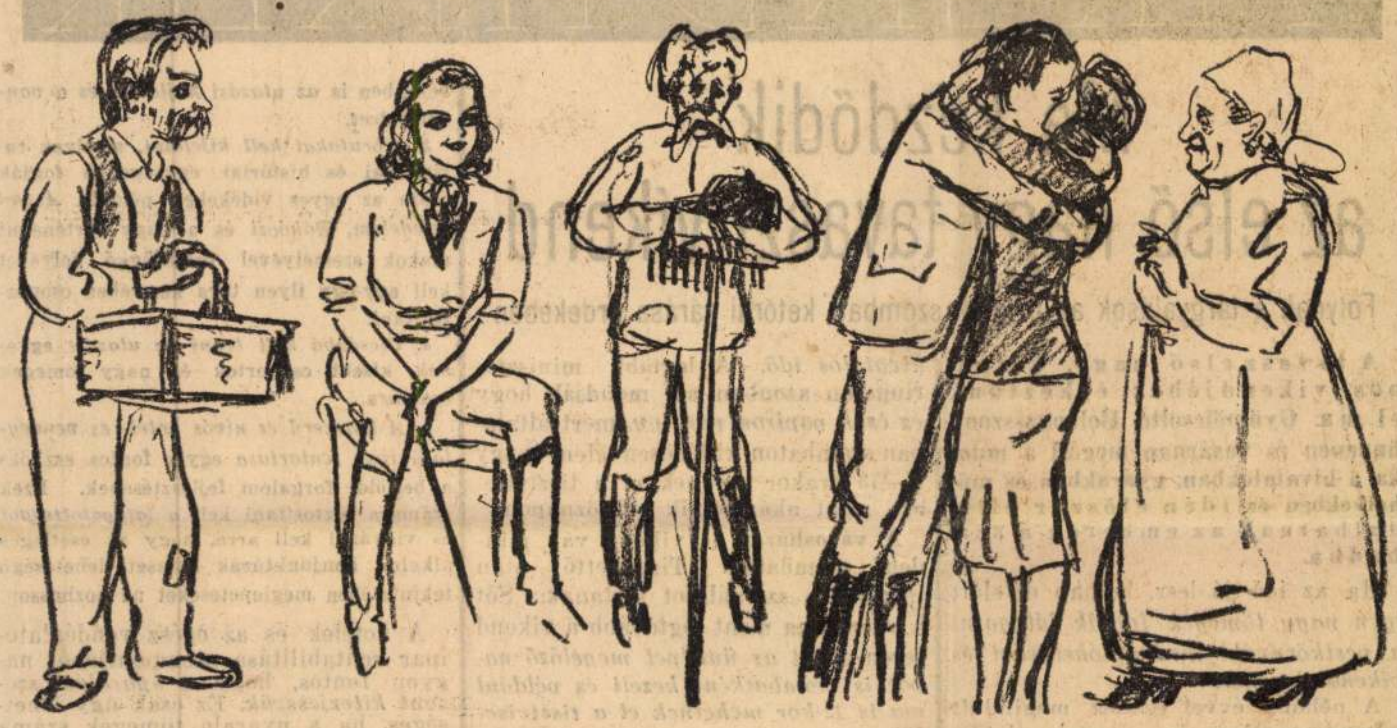

Kőmives Sándor *Tolnay Klári* *Bihary József* *Ajtay Andor és Tolnay Klári* *Vágóné Margit*

(Barna Elek rajzai)

„EZER HOLD PIPACS"

Ignácz Rózsa vígjátéka a Vígszínházban

»*Ezer hold pipacs.*« Gyönyörű cím. Az embernek Szinyei Merse híres képét juttatja az eszébe. Olyanféle a darab is, mint a kép. Szines, széles, derült, mégis komoly, mint a fekete föld, amelyen a búza terem, teliszórva a veszedelmes pipaccsal.

A játék hősnője egy acélos, fiatal lány, aki rendet teremt a pipacsos ezer holdon, aztán férjhez megy az ezer hold kedves, de kissé magyarosan lusta észjárású gazdájához.

De a darab főérdeme nem a bonyodalomban van. Nincs itt semmi ravasz trükk, úgynevezett színpadi ötlet, vagy akár raffinált színpadtechnikai építkezés. Nyoma sincs annak a hiper-ügyességnek, amely omlettnek tudja megsütni a levegőt. A darab meséje kényelmesen, kellemes kitérőkkel tarkítva, lassan, de tartalmasan folyik. Ravaszság helyett vitamin van benne. Élet és életerő, az a különös »lelkes józanság«, amely a magyar tájak közül talán csak Erdélynek sajátja. *Ignácz* Rózsa erdélyi nő, típusa a Királyhágón innen jóformán ismeretlen.

Dícséretes dolog, hogy a darabbeli kislány oly világosan megérti a kor szavát és oly nemesen átérzi a nincstelenek szenvedéseit, de ez csak tétel, aminthogy tétel az is: mit kell csinálni ezer hold pipaccsal?! Nincsen olyan szorgalmas ember, aki föl ne állíthatna egy ilyen tételt és össze ne ragaszthatná a hozzávaló programszöveget, ha nagyon ambicionálja az írói pályát. Ellenben nagyon kevesen vannak, akik az alakjaiknak olyan életteli, hiteles reliefet tudnának adni, mint *Ignácz* Rózsa.

Ebben a darabban, ahogy a cselekmény folyik, de függetlenül a cselekménytől, egyre gazdagabban alakul ki egy csomó figura. Az ügy nem az első felvonás első jelenetében kezdődik, hanem sokkal régebben, az emberek születésével, sorsával, sőt környezetük sorsával együtt.

Vajjon valóban olyan vakmerő és újszerű az, amit a szereplők a darabban morális, vagy föld-politikai szentenciaként kimondanak? Nem hinném, hogy különösen az lenne. Ellenben kétségtelenül újszerű és bátor a legtöbb vonás, amellyel az író az alakjait élővé teszi. Ez akaratlan dolog, ezt nem tudják elsajátítani a színpad technikusai. Ez a talentum. Az »Ezer hold pipacs« oroszos bátorsággal, szinte zabolátlanul ítél erkölcsi dolgokban. A darab egyik legtisztább és leggőgösebb leányalakjának törvénytelen gyereke van és hosszú viszonya volt egy másik férfival. Hát aztán? A házasulandó hősnek sem makulátlan a multja. Hát aztán? Férfi, temperamentuma van, jól tudjuk és érezhető, hogy a szerelmes kislány is jól tudja, mi minden történhetett ideáljával ezen a birtokon, ahol két sparherden főznek a konyhában és ahol télen, délután négy órakor rászáll a forróra fűtött szobákra a gerjedelmes sötétség.

A nőiróknak általában két főosztálya van. »Anyásak« és mondjuk enyhén: »flúsak«. Az egyik pelenkába kötött szívét kínálja, a másik oly mondain, hogy még a lelke is ki van rúzsozva. Ignácz Rózsa nem dugható be egyik fiókba sem. Nyugodt, elfogulatlan, érdeklődése sok olyan dologra kiterjed, amelyet a nők rendesen unalmasnak találnak, még humora is van, pedig a humor igazán a legjellegzetesebb férfitulajdonság még az irodalomban is.

A Vígszínház ismét kitűnő előadást produkál. *Tolnay* Klári kedves, egyenes, üde, pedig talán az ő szerepe a leghálátlanabb, mert a leginkább kívülről csinált e belülről hangzó darabban. *Ajtai* Andor meleg és vonzó, *Makay* Margit nemes, komoly színésznő, valami fájdalmas, finom glória van a homloka körül. Aranyos *Vágóné* öreg szakácsnője, most is felvillan *Bihary* József zsenije, nagyon vidám *Ladomerszky* Margit, zamatos *Sala* Domokos, igen jó *Kőmives* Sándor, friss *Dán* Etelka, kitűnő *Puskás Tibor*, *Mátray*, *Zátony*, *Dózsa*, *Bognár* Elek és *Rédey*, az a babszemnyi kis fiú, aki az öccsét protezsálja hajtónak, elragadó.

A rendezés *Tarján* György gondos, finoman árnyalt munkája, a szép díszleteket *Vörös* Pál tervezte. Az »Ezer hold pipacs« meleg sikerrel vizsgázott a Vígszínház ádáz főpróbapublikuma előtt.

—y.

PESTI FLITTER...

1.

Ferenc körút, reggel hét óra. A járda már népes, a hivatalba, gyárakba, boltokba sietőkkel, akik közül egyik-másik megáll és csatlakozik egy csoporthoz, amely egy kapumélyedés előtt ácsorog. Az emberek egy másik embert vesznek körül. Ez a másik ember fekszik a földön és alszik. Csizma van rajta, szürnadrág, hetyke kis fekete kalap és a feje alatt kis zöldszínű láda. Az éjszaka úgylátszik, elbillenhetett egy kicsit. A csoportosulás forgalmi akadályt képez. Egyszer csak jön a járdaszél mellett vasparipán, azaz biciklin egy rendőr. Beretvált bajszú, — afféle modern pesti rendőr. Leszáll a gépről, odatámasztja a járdához és odalép az atyafihoz. Noszogatja. Hiába. Erre szakavatott fogással a két hóna alá nyul és talpraállítja. Már áll a két lábán az atyafi, de a két szeme még be van húnyva. A rendőr megrázza. Most kinyílik a két szem, révülten néz bele a rideg világba és még az álom eszméletlenségében azt sem tudva, hogy mit lát, irtózatos suhintásra nyujtja ki a jobbkarját, a részeg gyermeki dühének idegparancsára. A rendőr elkapja a fejét, de a sapkája megbillen. A részeg most észreveszi, hogy mit csinált s szó nélkül újra lefekszik. Teszi magát, hogy alszik tovább. Az emberek nevetnek. A rendőr is mosolyog. Most mit csináljon? Arra jön egy pékinas triciklivel. Most hordta ki a süteményeket. A rendőr int neki. A pékinas rémülten megáll, már nyul is az igazolványa után:

— De biztos úr kérem...

A rendőr azonban rászól:

— Szalljon le.

Azzal odainti magához egy másik emberrel együtt, megfogják a falusi fiút, felemelik és a rendőr utasitására beteszik — a triciklibe. A pékinas a bakra pattan és a részegszállító különitmény elindul a Haller utca felé. Oldalt a biciklis rendőrrel, mint díszkísérettel.

*

Gács Rózsa (V., Dorottya ucca 3.) tavaszi kollekciójának bemutatását megkezdte.

2.

Egyik nagynevű művészünkről meséli az öltöző-krónika, hogy egyik gyakori vendégében, aki nem más, mint a kerületi végrehajtó, — drámai tehetséget fedezett fel. A végrehajtó már három hónapja irja a darabot és a művész minden egyes látogatása alkalmával megbirálja a frissen irott részleteket. A végrehajtás aktusa természetesen ilyenkor elmarad. Legujabb jelentés szerint a végrehajtó a művész utasitására most ujból elölről kezdi irni az egész darabot.

*

Ania Subi amerikai rádiósztár új műsorral a *Duna Corsóban*.

3.

Szombathelyi Blanka, a Vigszinház kedves, fiatal művésznője megérkezett New Yorkba.

*

»Morley« Tropic kölnivel hódit.

4.

»Zimberi-zombori szépaszszony.« Ez a cime a nagy nyári slágeroperettnek, amelyet Erdélyi Mihály színigazgató irt. Ő szerezte a muzsikáját is és a főszerepet, mint mindig, ezúttal is Honthy Hanna fogja játszani.

*

Még szebb lesz, ha »Morley« púdert, rúzst és krémet használ...

5.

Bársony Rózsi most Milánóban tartózkodik és április 2-án utazik Schweningenbe, ahol megkezdi a próbákat egy társulat élén. Dénes Oszkár is vele utazik.

*

Társaságban Kosztelitz levendula kölni!

6.

Egy budapesti színigazgató tárgyalásokat kezdett egy ismert primadonnával, játssza el egy operett főszerepét. A primadonna azt mondotta, csak abban az esetben vállal szerződést, ha a direktor fizeti az adóját.

— Ugyan kérem, — válaszolta a színigazgató — hogyan fizetném én az ön adóját, amikor — a magamét sem tudom kifizetni...

*

»Cyklamen«, az örök tavasz illata, ismét kapható kizárólag *Kosztelitz parfumeriákban*.

Eredeti bemutató a pécsi Nemzeti Színházban

Március 23-án mutatta be Pécsett *Tolnay* Andor igazgató vitéz *Zitás* Bertalan és *Czobor* Károly daljátékát, a *Toldi Miklóst*. A címszerepben *Tolnay* Andor lépett föl. A Hajdúk hadnagya zeneszerzője ízig-vérig magyar muzsikát szerzett a darabhoz. A szép jelmezeket és díszleteket *Gebauer* Ernő festőművész tervezte. A Vitézi Szék tiszteletére rendezett előadáson a város előkelősége zsúfolásig megtöltötte a színházat és sokszor függöny elé szólította a szerzőket és főszereplőket.

BARLEY CIRKUSZ

HANS ALBERS és FRANCOISE ROSAY izgalmas filmje az artisták életéről!

Ma premier! Sivadászat az Alpesekben! Vidám élet Arosában David Zogg sfbravúrja! OMNIA

SPORT

Rekordforgalom a sportban ma és a kettős ünnepen

A *sportban* ma, szombaton és vasárnap *annyi nagy eseményt* bonyolítanak le, hogy — legalább is a sportban — el lehet mondani: *itt a tavasz...*

Ma, pénteken este 8 órai kezdettel bonyolítja le az **Ökölvívószövetség** a városligeti nagycirkuszban *az egyéni bajnokság döntő mérkőzéseit*, előzetesen pedig a helyezésekért mérkőzik hét pár. A valószínű bajnokok: *Zseni, Bondi, Frigyes, Mándi, Horváth, Jákits, Szigeti*, míg a nehézsúly nyilt a most feltűnt fiatal tehetség, *Homolya* és *Nagy* között.

A szombati események élén **a görög-római stílusú birkózó bajnokság** halad, amelyet szintén a városligeti nagycirkuszban rendeznek. Szombaton este 7 órától a légsúly, könnyűsúly és nehézsúly küzdelmeit bonyolítják le, vasárnap délután 6 órától a másik négy súlycsoportot.

Szombaton délután 3 órai kezdettel bemutató mérkőzést játszanak a ma este Budapestre érkező *válogatott német tekézők* a Park-szállóban lévő Baross téri tekepályán. Vasárnap reggel 9 órakor ugyanott ünnepélyesen kezdik meg **az első magyar-német válogatott tekemérkőzést.** A németek biztosan győznek, de a magyar fiataloktól komoly ellenállást várunk. A magyar csapat összeállítása: *Vig, Sárosi, Répási, Dévaványai, Táborszki, Radócz, Nováki, dr. Rácz, Farkas.* A mérkőzés 9—2-ig és délután 3-tól este 8-ig tart.

Már szombaton megkezdődnek az **asztali teniszbajnokság** küzdelmei is, amelyek a kettős ünnepen délután 6 órai kezdettel kerülnek megrendezésre a kegyesrendi gimnázium tornatermében. Miután Bellákot, Barnát, Szabadost és Kelent az asztali tenisz szövetség profivá nyilvánította, ezen a bajnoki viadalon alakul majd ki az új magyar ping-pongozó gárda. Résztvesznek a kassaiak is.

A Hősök tőrvívóversenyét is vasárnap reggel 9 órakor kezdi meg a MAC a vasuccai felsőkereskedelmi iskola tornatermében. Ez lesz az idén az első klasszikus tőrverseny. A győztest *Gerevich, Maszlay, Berczelly, Hátszeghy, Homoródy, Gőzsy, Meszlényi, Zirczy, Massányi* és *Palócz* között kell keresni. A döntőkre délután 5 órakor kerül sor.

A vasárnap délután természetesen a **labdarugásé.** A bajnoki mérkőzések sorából kiemelkedik *a Hungária—Ferencváros* mérkőzése. *Ujpesten* a hazai csapat le fogja győzni a *Szolnokot* (bíró Majorszky), ugyanúgy *Kispesten* a hazai csapat az *Elektromosokat* (bíró Gerő). A *Nemzetinek* nehéz küzdelme lesz a *Szürketaxival*, ugyanúgy a *Phöbus* győzelme sem biztos *Budafokon* (Szécsi) és a *Szegedé* sem *Zuglóban* (Biró).

Kisebb sportesemények a kettős ünnepen:

Szombat: *úszás:* főiskolai újoncverseny a nemzeti sportuszodában este 7 órakor. *Atletika:* főiskolai kezdő mezei futóverseny, Lágymányos, d. u. 3 óra. *Kosárlabda:* bemutató Kecskeméten, hölgy körmérkőzés, Műegyetem, d. u. ½6 órától. *Ökölvívás:* Vasutas bajnokság az istvántelki főműhelyben este 7 órától. *Kézilabda:* VTE—Széchenyi, Ujpest, Megyeri út, d. u. 4 óra.

Vasárnap: *Sielés:* Serényi emlékverseny, a Goldberger SE síversenye a Mátrában. *Kézilabda:* BLE—MAFC, Bertalan ucca, ½11; VAC—Elektromosok, Ujpest, Horthy Miklós út, ½11; MTE—Beszkár, Hajdu u., 11 óra; Hölgybajnokság: Olimpia—Goldberger SE, Budafoki út, d. u. 1 óra.

VIKEND-HIREK

Ma kezdődik az első nagy tavaszi víkend

Folynak a tárgyalások az üzletek szombati kétórai zárása érdekében

A tavasz első nagy, kétnapos víkendjéhez érkeztünk el ma. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén és vasárnap megáll a munka a hivatalokban, gyárakban és műhelyekben és idén először elindulhatnak az emberek a szabadba.

Ha az idő jó lesz, holnap délelőtt *igen nagy tömegek fogják látogatni a pestkörnyéki kirándulóhelyeket és víkendtelepeket.*

A néhány évvel ezelőtt megindult víkendmozgalom, és a tavaly életbelépett 44 órás munkahét már tavaly *hatalmas tömegeket mozgatott meg vasárnaponként.* Valószínűleg a víkendmozgalom idén még jobban ki fog fejlődni és még többen fogják elhagyni kora tavasztól késő őszig Budapest környékét.

A bankokban, gyárakban és hivatalokban *télen-nyáron szigorúan be kell tartani a szombati víkendet.* Szombat déli egy órán túl csak *inspekciós szolgálatot* szabad tartani. A víkend a hivatalokban a mai napra nem vonatkozik. Annak ellenére, hogy holnap ünnep van, *a mai nap szabályos hétköznapnak számít*, nem úgy, mint a szombat.

Az állami hivatalokban télen-nyáron szombaton *12 órakor végződik a hivatalos idő.* A legtöbb minisztériumban azonban azt mondják hogy *ez csak papíron van így*, mert általában szombaton, különösen télen, épúgy 2—½3 órakor mennek el a tisztviselők, mint akármelyik hétköznapon.

A városházán is víkend van minden szombaton. Tizenkettő után inspekciós szolgálatot tartanak. Sőt a városháza ment legtovább a víkend terén, *mert az ünnepet megelőző napot is szombatként kezeli és például ma is 12-kor mehetnek el a tisztviselők.*

Ismeretes, hogy tavaly nyáron nagyon sok **kereskedő zárta be üzletét szombaton délben 2-kor Budapesten.** Most ismét megindultak a tárgyalások, hogy a tavalyi üzleti víkendet életbeléptessék, *sőt kiterjesszék olyan üzletágakra, amelyeknél eddig egyáltalában nem is volt víkend.* Jelenleg az a helyzet, hogy egész évi víkendet csak *a szövött-kötöttáru nagykereskedő cégek* tartanak, akik a legforgalmasabb három hónap, október, november és december kivételével *minden szombaton 2-kor zárnak.*

Az összes kereskedelmi alkalmazottak remélik, hogy a víkend idén általánossá lesz és *néhány hét multva szombaton délután mindenki* [illegible] *ki a szabadba.*

Csak egy dolog biztos: síelni lehet a két ünnepen

De azért a nap is süthet

Az első víkend időjárásáról kérdeztük meg ma délelőtt a *Meteorológiai Intézetet.* Dr. *Tóth* Géza tanár, az intézet adjunktusa, a következőket mondotta:

— Az időjárásnak megvan az a sajátsága, hogy nem nagyon tartja tiszteletben a víkendeket és mindig akkor a legbizonytalanabb, amikor kettős ünnep következik. Az idén is így kezdődik a dolog. Nagyon nehéz a jelenlegi helyzetben véleményt mondani arról, hogy milyen idő lesz holnap és holnapután. Remény van arra, hogy napos lesz a két ünnep, viszont az sincs kizárva, hogy meglnt kapunk csapadékot.

— Európában még seholsem kezdődött el igazán a tavasz. Körülöttünk majdnem mindenütt esik és lehet, hogy ebből mi is kapunk. Viszont épúgy meglehet, hogy ki fog kerülni bennünket az eső és tovább tart a napsütés. Ebben az esetben nagyon kellemes lesz a víkend, mert az biztos, hogy a hőmérséklet már csak fokozódhat.

— Még egy biztos dolgot lehet jósolni: a 700 méternél magasabb hegyeken mindenütt lehet sielni szombat és vasárnap is. A felső réteg sokhelyen kicsit jegesedni kezdett, de azért a magas hegyeken — kezdve a Dobogókőtől — még nagyon sok hó van.

Utazási kedélykultúra, olcsó vasúti tarifa és a nyaralási szezón kiterjesztése az Idegenforgalmi Hivatal belföldi nyaralási és víkendprogramjában

Az *Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalban* most folyik azoknak a terveknek kidolgozása, *amelyek a belföldi idegenforgalmat, tehát a víkendforgalmat kívánják előmozdítani.* A fizetőképes hazai idegenforgalmat akarja kifejleszteni az Idegenforgalmi Hivatal, hogy így *a magyar vendéglátó ipar rentabilitását biztosítsa még akkor is, ha rendkívül súlyos külpolitikai viszonyok folytán a külföldi idegenforgalom tekintetében kiesésekkel kellene számolni.*

A hivatal prógramját a következő pontokban foglalta össze:

1. Biztosítani kell mindenki számára *a legkényelmesebb és a legjobb elszállásolási, kirándulási és szórakozási lehetőségeket.*

2. *Utazási kedélykultúrát kell kialakítani.* Fel kell éleszteni az otthonülő emberekben is *az utazási hajlamot és a vándorkedvet.*

3. *Körutakat kell kijelölni*, amelyek turisztikai és históriai egységekbe fogják össze az egyes vidékeket, például *Árpád fejedelem, Rákóczi* és a nagy történelmi alakok személyével összefüggő helyeket kell egy-egy ilyen túra keretében csoportosítani.

4. *Olcsóbbá kell tenni az utazást* egyének, kisebb csoportok és nagy tömegek számára.

5. *A korszerű és nívós hotel- és vendéglátó ipar fentartása* egyik fontos eszköze a belföldi forgalom fejlesztésének. Ezek számára biztosítani kell *a látogatottságot* és vigyázni kell arra, hogy az esetleges alkalmi konjunktúrák kereseti lehetősége tekintetében meglepetéseket ne hozhasson.

A hotelek és az egész vendéglátóipar rentabilitása szempontjából nagyon fontos, hogy *a nyaralási szezont kiterjesszük.* Ez csak úgy lehetséges, ha a nyaraló tömegek száma gyarapodik és úgy oszlik el, hogy az elő- és utószezonra is jusson nyaraló. Természetesen a vendéglátó-iparnak az elő- és utószezonban *lényegesen olcsóbb árakkal kell kalkulálni.*

Autósvíkend a Felvidékre

Nagy készülődés folyik az autósok táborában is a víkendre. Tulajdonképpen ez az első alkalom az idén, hogy *az autótulajdonosok nagy tömegben hagyják el a fővárost.* Az autós klubok megállapítása szerint *nagyon sok autós indul el már ma délután, főleg északi irányba.* Egy-két balatonszerelmes autóson kívül holnap és holnapután még nem lesz vendég a Balaton partján. Viszont *a Mátra és a visszacsatolt Felvidék felé vezető országutak zsúfoltak lesznek már délután.*

A vadevezősök még alusznak, de holnap már elindulnak a kirándulóhajók

A nehezen induló tavasz útnak bocsátotta már Budapest tizezerre tehető ősturistáját. A kirándulók csoportjai várják a melegebb időt.

A vizisport egyelőre még alszik. Néhány sportcsónakos kóstolgatja ugyan a Duna sodrát, de a *vadevezősök még nem merészkednek ki.* A vadevezősélet szezonnyitója a személyhajójáratok megindításával esik egybe. Aki a viziutakat kedveli, már Mohács felé hajózhat, a kis-Dunán az esztergomi személyhajójárat március 24-én indul meg.

A kirándulójáratot az idén március 25-én és 26-án indítják először, április 2-án, vasárnap is megy kirándulóhajó, április 9-től kezdve pedig mindennap jár. Menetrendje a következő lesz: indul reggel *8 óra 30 perckor, Esztergomba* ér délután 2 óra 30 perckor, visszaindul Esztergomból délután 5 órakor. Budapestre ér este 9 órakor. A *pünkösdfürdői* járatok megindulására a jövő hónap közepe után kerül sor.

Érdekes újítások az aggteleki cseppkőbarlangban

Az aggteleki cseppkőbarlangban elkészült *a földalatti tó duzzasztógátja és a tó mellett végigvezető gyalogút.* Most szerelik *a villamosvilágítást* a tó fölött. A Turistaszövetség megvásárolta a *jósvafői* bejárat alatt nyíló *Jósvavölgyet* a barlang számára és kéréssel fordul a MÁV-hoz, hogy a *14 és 10 pengős kedvezményes körutazási jegyet fel lehessen használni Fülek, Pelsőc és a kecsői barlangbejárat érintésével is.*

Havasi napsütés

Hunyady Sándor színjátéka a Vígszínházban.

A havasi napsütés ragyogó szinekben és vakító világosságban mutatja az életet. Ezzel a fénysugárral világit be *Hunyady Sándor*, a Vigszinház népszerü irója, egy magaslati üdülőhely szanatóriumába, ahol az uri élet élvezői találkoznak a halál jelöltjeivel és az orvosok is ráérnek magánéletet folytatni. A naturalista festőművészek rendszerét növeli a szerző, mikor mindent természet után fest. Az egész szindarabon nagyon keveset komponál, hanem a való életet adja virtuóz közvetlenséggel. Egy szanatórium keresztmetszetét festi olyan bámulatos megfigyelőképességgel, hogy az irói „mesterségből" nem látunk semmit. Semmi erőltetettség, semmi mesterkéltség, az emberek őszintén játsszák önmagukat. A színészjátékból sem látunk semmit és amint három felvonáson át egészségesek és betegek, síelők és kártyázók, szerelmes lányok és gyülölködő férfiak a maguk igaz életét élik, ebben a szerző annyi élethű fotografiát nyujt, amennyi melegséget. A néző észre sem veszi, hogy ez szindarab, hanem átélésnek veszi s a végén jut csak az eszébe, hogy a szerző rendkivül kimüvelődött tehetségének ritka értékü alkotásával áll szemben.

Két orvos és egy orvosnő intézik a szanatórium ügyeit, s a távollevő vezérigazgatónak születésétől fogva halálra szánt, szép, fiatal lánya is ott van a betegek között. Az egyik orvos megértő humanizmusa versenyez a másiknak pedantériájával. Ágnes, az orvosnő szerelmes dr. Vassba, az érzőszivü orvosba és emberi érzésből magához veszi Edithet, az elszegényedett fiatal beteget, ki végül a havasi szanatórium sítanárának felesége lesz. Halál is fordul elő a darabban. A vezérigazgató lánya csendesen, örökre elhagyja a szanatóriumot, de ezt a árnyképet, a fiatal lány halványuló életkedvének olyan poézisével vonja be a szerző és a szereplők annyi finomsággal játsszák meg, hogy még ez a tragikum sem bántja a nézőt, mert beleillik abba a csendes melankóliába, amely a havasi napsütés alatt elfogja a szereplőket és a nézőket. A jóknak megjutalmazása és az érző orvosnak a rideg doktor fölé helyezése talán az egyetlen szerzői megkorrigálása a reális életnek, de ezt is ügyesen, poétikusan tudja megirni, mert bámulatos finomsággal rajzolja a lánya elkerülhetetlen halálán érzett apai fájdalmat, mikor lánya utolsó levelének végrendelkezése szerint a jólelkü doktort nevezi ki az intézet igazgatójává; ez aztán megtalálja a párját az orvosnőben. Az egész mü a modern drámairásnak mintája abban a tekintetben, hogy magát az életet adja, modellek után festve, teljes napsütéssel, éles szinezéssel. Legkülönb darabja *Hunyady Sándornak*

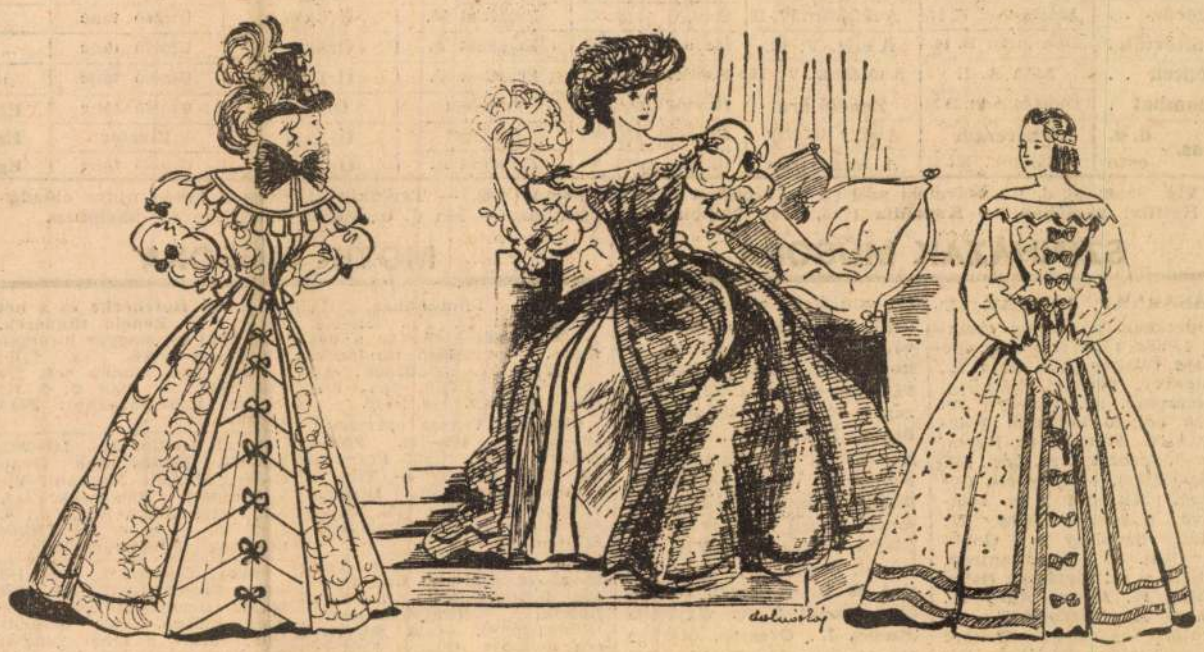

Kosztümök a Nemzeti Szinházban

Mizantrop

2. Mátray Erzsi piros brokát kosztümje, a szoknya középen aranybrokát beállitással, fekete bársony szalagdiszitéssel a ruha derekán és a szoknyán, fekete kalap piros strucctollal. 1. Lánczy Margit sárga brokát kosztümje fekete bársony szalagdiszitéssel, áll alatt nagy fekete masnival, fekete kalap tarka strucctollakkal diszitve. 3. Ághy Erzsi világoskék brokát ruhája rózsaszin szalagdisszel, fehér organdi ujjakkal.

Molnár Éva rajzai.

...yolcnapos kalauza 1939 január 22-től január 29-ig

Naponta 10—12-ig. Szom. 10—1-ig — **Erzsébet kir. emlékmuzeum. Vár muzeuma és a kir. palota szertartástermei.** Vas., ünnepnap 9—2-ig; hétk. 9—4-ig. — **Magyar kir. Hadimuzeum** (Gr. Bethlen-bastya-sétány 40.) Zárva. — **Közlekedési Muzeum** (Herminaut 16.) — V. és ü.: 10—2-ig. Hétk.: zárva. — **Mentők Muzeuma.** K. és szom.: 10—2-ig — **Mezőgazdasági Muzeum.** Hétköznap ½10—1-ig, vas.: 10—1-ig. — **Országgyülési Muzeum** (Országház, XVII. kapu) Naponta 9—2-ig. — **Petőfi-ház** Bajza-u. 29.) Vas. 10—2-ig. (Kapun csengetni). — **Postabélyeg Muzeum** (Krisztinakörut 12.) V. zárva, h., cs.: 10—1-ig. — **Székesfővárosi képtár** (Egyetem-utca 6.) Zárva. — **Társadalomegészségügyi Muzeum.** (Eötvös-u. 3.) V. 3—6-ig. H., cs. 10—1-ig.

KÖNYVTÁRAK

Akadémia (Akadémia-u. 2.) Csak hétk.: 3—7-ig. — **Egyetemi** (Ferenciek-tere 5.) Folyóirat olvasót.: hétk. 9 2-ig és 3—8-ig Nagy olvasót. ½9 este 8-ig. Könyvkölcs. 9—2-ig. V. és ü.: zárva. — **Földtani Intézet** (Stefánia-ut 14.) Zárva. — **Fővárosi Könyvtár** (Reviczky-utca 4.) Hétk.: 9—7-ig; v.: 10—1-ig. — **Iparmüvészeti** (Üllői-ut 23.) Hétk.: 9—½2-ig és 6—8; szom. 10—2; v. és ü. zárva. — **Mezőgazdasági** (Széchenyi sziget.) V. és ü. kiv naponta 9—2-ig; szom: 9—12 óráig. — **Népegészségügyi Muzeum** (Eötvös-utca 3.) Naponta 10—1-ig. V. és ü.: zárva. — **Országos Széchenyi könyvtár** (Nemzeti Muzeum). Hétk.: 9—¾2-ig. — **Technológia** (Józsefkörut 6.) Olvasóterem és kölcsönzés hétk. 5—8-ig; szom., vas. és ünnepnap zárva.

KIÁLLITÁSOK

Ernst Muzeum (Nagymezőu. 8.) Ernst Lajos hagyatéki kiáll. V. és ü.: 10—5-ig; hétk. 10—7-ig — **Iparmüvészeti Társulat** (Mária Valéria-u. 12.) Állandó mintakiáll. Hétk. 9—3-ig; v. és ü. zárva. — **Magyar őstehetségek kiállitása** (Andrássy-ut 24.) V. és ü.: 10—2-ig; hétk. 9—7-ig. — **Műcsarnok** (Városliget). Téli tárlat. Nyitás szombaton. Naponta 9—2-ig. — **Müterem** (Kossuth Lajos-u. 12.) Bacher Sebestyén, Nádasiné Fodor Olga, Illeńtz Lipót gyüjt. kiáll. V. és ü.: 10—2-ig; hétk. 9—6-ig. — **Nemzeti Szalon.** (Erzsébet-tér). A Székesfővárosi Képtár és Történeti Muzeum kiáll. (Történeti anyag). **Naponta** 9—5-ig. — **Szépmüvészeti kiáll. helyiségei** (Mária Valéria-u. 8.) Rendezés miatt zárva.

HANGVERSENYEK

Ma: Heimlich Lajos zongoramatinéja Z. ½11 (K.) — **Kedd:** Waldbauer—Kerpely vonósnégyes V. Beethoven-estje Z. 8 (R.) — **Szerda:** A „Dán-kvartett" kam. estje Z. ½9 (K.) — **Csütörtök:** Bpesti Hangv. Zenekar Z. 8 (R.) — **Péntek:** Stell Andersen zong. est Z. 8 (R.)

és kiváló terméke a mai magyar drámairodalomnak. Főjellemvonása a finomság és ez sugározza be az egész előadást.

A szereplők minden erőltetettség nélkül, finoman, simán, gyengéden, de mély benső jellemzéssel játsszák élő alakjaikat. *Makay Margit*, a komoly orvosnő alakjában a játékművészet fölényes biztonságát és öntudatosságát adta. *Tolnay Klári* csodálatos emelkedéséhez ma hozzácsatolta a költészet melegségét és finomságát. Ennyi élettel ritkán játszanak meg haldokló-jelenetet. *Muráti Lili* a kedves természetességben és közvetlenségben egyre rokonszenvesebb lesz. *Ladomerszky Margit*, *Eszterházy Ilona* és *Sitkey Irén* kis szerepeket játszottak. A férfiak között nemes versengés tört ki az önálló karakterek alakításában. *Ajtay Andor* vezet rokonszenvességben, *Ráday Imre* könnyedsége és vidámsága derűt hoz a szinpadra. *Kőmives Sándor* a gyászoló apa csendes fájdalmát ritka finomsággal, mély érzéssel, kimért, öntudatos játékkal fejezte ki. *Vértess Lajos* előkelő játéka és *Bárdi Ödön* epizódszereplése egészíti ki az összjátékot. *Hegedüs Tibor* nagy megértéssel és ízléssel rendezte a darabot, melynek díszleteihez *Vörös Pál* adta az ízlést. A közönség rendkivül melegséggel fogadta az értékes darabot, mely a Vigszinháznak nagy sikere. A szerzőt és a szereplőket a közönség lelkesen tapsolta.

Porzsolt Kálmán.

* **Axel a mennyországban — Mezei Máriával.** A *Teréz-körúti Szinpad* válsága megoldást nyert azzal, hogy a szinház a darabból uj próbákat kezd, a női főszerepben *Mezei Máriával*. A *Belvárosi Szinház*, mint megirtuk, már megtalálta ujdonságát *Kodolányi János Földindulás* cimü drámájában, amelyben *Mezei Mária* nem játszik és igy ott szabaddá lesz. Most már attól függ az *Axel a mennyországban* bemutatója, hogy mikor készül el a Belvárosi a *Kodolányi-darabbal*.

* **Ungár Imre zongoraestje.** Egyetlen szék nem maradt gazdátlan szombaton este a Zeneakadémián. *Ungár Imre* zongorázott és megilletődött közönség követte a zene legmélyebb mélységeit feltáró utján ezt a nagyon nagy művészt. Ő, akitől a Természet megtagadta a látás adományát, hatalmas képzelőerőből és a megnyilatkozási ősi vágyából összetett zsenialitását a hangok világában éli ki, oly szenvedélyes elmerüléssel és oly felmagasztosult áhitattal, mint talán senki más. Aki a zenében megrázó és felemelő lelki élményt keres, azt megkapja Ungár hangversenyein. Megkapta ezen az estén is, amikor a zongora költészetének csupa elsőrendü remekét hallottuk az ő végtelenül egyszerü, komoly és őszinte tolmácsolásában. *Bach* két preludiumos fugája, *Mozart* a-moll és *Beethoven* nagy esz-dur szonátája után egy szép *Chopin*-sorozatot játszott és legvégül *Kodály* Marosszéki táncait. Tökéletes technikai kivitel, nemes és kifejező zongorahangzás, merész és szabad megformálás kötötte le a hallgatóság figyelmét és váltotta ki lelkes ünneplő tapsait. *lv.*

* **A prágai Deutsches Theater a cseheké.** Prágából jelentik: A minisztertanács hozzájárult a közoktatásügyi minisztériumnak ahhoz a javaslatához, hogy az állam vásárolja meg a prágai Deutsches Theater-t 11,380.000 cseh koronáért. A Neues Deutsches Theater-t a cseh filharmonikus társaság rendelkezésére bocsátják, továbbá ebben a szinházban vendégszerepelnek majd a külföldi szintársulatok. A *Kleine Bühne* megnyilik és Prágában ez lesz az egyedüli állami német szinház.

* **Gratuláció és köszönet.** A newyorki Variety most érkezett ujévi száma kétszáz oldalon közli a művész-, de főleg a filmvilág tagjainak a közönséghez

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

vendégciklusának első két estje

MAZAROFF TÓDOR és NIKOLAIDI ELENA

a bécsi Operaház művészeinek felléptével

péntek, 27-én Aida,

hétfőn, 30-án Carmen.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma tizenöt előadás — Egy bolond százat csinál — Örökké? sorozatosan — Zenélő óra

Ma pazar műsor zárja le ezt a hetet. A jövő hét is csupa érdekesség. Az *Operaházat* a vasárnap délutáni előadás képviseli, a *Nemzetit* a csütörtöki és vasárnapi *Molière-est*. És a *Zenélő óra* szombati előadása 30 százalék engedménnyel. Jövő heti sláger-sorozatunk az *Örökké?*, az eddigi kitünő együttessel. Eseménye jövő hetünknek, hogy

a Royal Szinház szombati ujdonsága,

az *Egy bolond százat csinál*. A *Városi Szinház* a *Fehér hattyu* két vasárnapi előadását küldte el.

*

SZINHÁZAK	OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	KAMARA (4, 8)	RO (4,
Vas. d. u.	A mosoly orsz.	Ordasok	Francia szobal.	Válóok	Örökké?	Válás után	Kávé
Vas. este	A bolyó h. Nb. 5.	A miz. VIII. 10.	Havasi naps. T.	Erzsébet B.	Örökké?	Utolsó tánc	Kávé
Hétfő . . .	—	A mizantr. II. 10.	Havasi naps. F.	Erzsébet D.	Örökké?	Utolsó tánc	-
Kedd . . .	Gioconda A. 14.	Zenélő óra N. I.	Francia szobal.	Erzsébet K.	Örökké?	Utolsó tánc	-
Szerda . .	Mária Ver. E. 14.	A mizantr. IV. 10	Havasi naps. C.	Erzsébet M.	Örökké?	Utolsó tánc	-
Csütörtök .	Don Juan B. 14.	A miz. V. 10.	Márciusi szél K.	Erzsébet P.	Örökké?	Utolsó tánc	-
Péntek . .	Aida A. 1.	A mizantr. VI. 10	Havasi naps. E.	Erzsébet V.	Örökké?	Utolsó tánc	Főp
Szombat .	Dido és Aen. D 14	Zenélő óra	Havasi napsütés	Erzsébet	Örökké?	Utolsó tánc	Egy
Vas. d. u.	Seherezade	Ahogy tetszik	Francia szobal.	Erzsébet	Örökké?	Zivatar	Egy
Vas. este	Pillangók. Kt. 2.	A mizantrop	Havasi naps. V.	Erzsébet A.	Örökké?	Utolsó tánc	Egy

Vig. Szombat d. u.: **Márciusi szél** (1. sz. szombat délutáni bérl.) (¼4). — Terézkörúti. Ezen a héten nincs előadás. — Hétfőn: **akcióban. — Komédia** (½5, ½9). Naponta: Tanganyika. — Ma d. u., hétfő, kedd, szerda: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

VASÁRNAP, JANUÁR 22.

Operaház. A mosoly országa. Lehár 3 fv. regényes operettje (Walter R., Gere L., Maleczky, Toronyi, Laurisin, Komáromy, ifj. Toronyi) (3). — A bolygó hollandi. Wagner 3 fv. dalmüve (A Népm. Biz. I. sorozat 5. sz. bérl. előadása) (½8). — **Nemzeti.** Ordasok. Kitsberg 3 fv. szinműve (Lehotay, Berky L., Szabó, Rápolthy A., Gobbi H.) (½4). — A mizantrop. Molière 5 fv. vigjátéka (Kiss, Mátray E., Major, Ághy E., Láncz y M., Várkonyi). — A pőruljárt negédesek. Molière 1 fv. vigjátéka (Makláry, Olty M., Rápolthy A., Onodi) (VIII. 10. bérl.) (½8). — **Vig.** Francia szobalány. Deval 3 fv. vigjátéka (Somlay, Tolnay K., Vizváry M., Ráday, Szombathelyi B., Dénes) (½4). — Havasi napsütés. Hunyady Sándor 5 képes szinjátéka (Muráti L., Makay M., Ajtay, Ráday, Tolnay K., Vértess, Ladomerszky M.) (T. bérl.) (8). — **Magyar.** Válóok. Mildred Harris 3 fv. vigjátéka (Dayka M., Törzs, Simor E., Z. Molnár, Sivó M., Szakáts) (½4). — Erzsébet. Szilágyi László, Huszka Jenő 3 fv. daljátéka (Lázár M., Fejes T., Zimonyi M., Földényi, Szilassy, ifj. Latabár A., Szakáts, Somogyi N.) (B. bérl.) (8). — **Belvárosi.** Örökké? Éri-Halász Imre, Carlo de Fries 3 fv. zenés vigjátéka (Mezey M., Komár J., Básthy, Feleky, Pálóczy, Sármássy) (4 és 8). — **Kamara.** Válás után. Bisson 3 fv. bohózata (Gál, Kürthy, Pethes, Iványi I., Ághy E., Könyves Tóth E. (4). — Utolsó tánc. Herczeg Ferenc 4 fv. szinjátéka (Bajor G., Petheő, Szabó M., Rajnai, Ungvári, Tassi, Pethes) (8). — **Royal.** Kávé habbal. Barabás Pál, Eisemann Mihály 3 fv. zenés vigjátéka (Lantos I., Berky, Latabár K., Somogyi N., Szőnyi L., Pártos, Major) (4 és ½9). — **Andrássy.** Bubus. Vaszary Gábor, Losonczy Dezső 3 fv. zenés bohózata (Vaszary P., Kiss M., Bilicsi, Hajmássy, Szász I.) (¼4 és 8). — **Pesti.** Boldog órák. Puget 3 fv. vigjátéka (Szepes L., Greguss, Márkus M., Kormos M., Puskás, Perényi) (4 és 8). — **Városi.** Fehér hattyu. Ábrahám Pál és Földes Imre 3 fv. operettje (Honthy H., Delly, Solthy, Szíklay Sz., Verő E., Horti) (4 és 8). — **Teréz-körúti.** Nincs előadás. — **Pódium.** Elő az okmányokkal (½5 és 9). — **Komédia.** Tanganyika (½5 és ½9).

HÉTFŐ, JANUÁR 23.

Operaház. Nincs előadás. — **Nemzeti.** A mizantrop. — A pőruljárt negédesek (II. 10. bérl.) (½8). — **Vig.** Havasi napsugár (F. bérl.) (8). — **Magyar.** Erzsébet (D. bérl.) (8). — **Belvárosi.** Örökké? (8). — **Kamara.** Utolsó tánc (8). — **Royal.** Nincs előadás. — **Andrássy.** Bubus (8). — **Pesti.** Nincs előadás. — **Városi.** Filharmóniai hangverseny (8). — **Teréz-körúti.** Nincs előadás. — **Pódium.** Elő az okmányokkal! (9). — **Komédia.** Tanganyika (½9).

MOZIK MŰSORA

Atrium Filmszinház, II., Margit-krt. 55. Tel. 153—034, 154—024. **Hófehérke és a hét törpe.** — Zenélő tündérek. Világhiradók. Előadások: ¼6 ½8, ½10; szomb., vas., ünnep: ¼4, ¼6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Párisi nászut.** Főszr.: Gaál Franciska, Bing Grosby. — **Tilos a lázadás** (Popeye). Hiradó. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas. és ünnepnap: ¾4-kor is.

Corso, IV., Váci-u. 9. Tel. 18—28—18. Szörényi Éva, Csortos Gyula, Szabó Sándor: Pusztai királykisasszony (Filmregény). — **A müveltség bölcsője** (Szines kulturfilm). Hiradók. Előadások szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10; a többi napon: ½6, ½8, ½10. Az utolsó előadás végén külön 5-ös és 15-ös autobuszjáratok.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. T. 125—952, 121—343. 2-ik hétre prolongálva! **Réztábla a kapu alatt.** Hiradó ¼6, ½8, ¾10; szomb., v., ü.: 3, ¼6, ½8, ¾10.

Fórum, Kossuth Lajos-utca 18. T. 189—543. 3-ik hétre prolongálva! Tilos utakon (Corinne Luchaire és Annie Duceaux). Popeye: **Fő a jó modor** (½6, ½8, ¾10. Sz., v., ü.: ½4-kor is.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. Tel. 144—027 és 135—967. Párisi nászut (Gaál Franciska, Bing Crosby). — **Popeye** (Rajzfilm). Előadások: 6, 8, 10; szombat, vasár- és ünnepnap: 4, 6, 8, 10.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. Rozmaring. Főszr.: Turay, Kabos, Páger. Hiradó. Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. Az első három mérsékelt.

Rádius Filmszinház. VI Nagymező-utca 22—24. T. 122—038, 129—564. 5-ik hétre prolongálva! **Hofehérke és a hét törpe.** — Zenélő tündérek. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep ¾4, ¾6 ¾8, ¾10. — Vas. d. e. 11: Matiné félhelyárakkal: Zöld frakk.

Royal Apolló. Tel. 141—902, 242—946. **Ködös utak** (Jean Gabin, Michele Morgan). Világhiradók. Előadások: ½6, ½8, ¾10; szom., vas., ü.: 4, 6, 8, 10. V. d. e. 11: **Titkos házasság** (Félhelyárakkal).

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 140—040. Prolongálva! **Az első tavasz** (Deanna Durbin). Premier hiradó. Vas. délelőtt ½11: **Safari, a fehér vadász.** Előadások: ½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. Prolongálva! **Alexander's Ragtime Band** (Alice Faye, T. Power, I. Berlin) (¼6, ½8, ¾10. Sz., v., ü.: 3-kor is.

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. **A pusztai királykisasszony** (Szörényi, Csortos, Szabó). Magyar és Fox világhiradók. Előadások: 5, ¼8, ½10; szombat, vas. és ünnepen: ¾3-kor is. Vasárnap d. e. 11-kor dr. Mezey István előadása: **Japán magyar szemmel.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Első tavasz (Deanna Durbin). Kakasviadal (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. D. e. ½10 és ½12: Nem félek senkitől (Harold Lloyd). H.: ¼4 ½6, ½8, ½10). Alkotás. Kisasszony a mostohám. Oroszlánfogás (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). H.-től: Arzén Lupin visszatér. Csodálatos Mexikó (¼4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Azurexpress (¼2, ¼4, ¼6. ⅛8, ¼10. D. e. 11: Zsarnok). H.-től: Varju a toronyórán (¼4, ¼6, ⅛8, ¼1[illegible]

CHRISTMAS CARDOK
Töltőtollak
Ezüst és arany crayonok
Levélpapírok
Bőrmappák és blokkok
Ajándéktárgyak nagy választékban
KANITZ C. ÉS FIAI
Budapest, V., Dorottya ucca 8. Tel. 1-827-05

Jövőheti kedvezményes színházi előadásaink

Felhívjuk előfizetőink és olvasóink figyelmét a jövő heti szerda és csütörtöki *Kék róka* előadásaira a *Nemzeti Színház Kamaraszínházában*, amelyeket kibéreltünk, hogy közönségünknek kedvezményes árban juttathassuk a világhírű vígjáték jegyeit.

Sikerült jegyet szereznünk, továbbá a *Holnap ágyban marad* nagy sikerrel bemutatott vígjátékhoz a Magyar Színházba és a Royal Színházban vendégszereplő *Angol társulat vendégjátékaihoz*, amelyeket ugyancsak kedvezményes árban bocsátunk előfizetőink és olvasóink rendelkezésére.

Adunk jegyet a táblás házakkal futó *Asszonyokhoz* a Vígszínházba, a 100. előadás küszöbén álló *Szakíts helyettem*-hez a Belvárosi Színházba, a nagysikerű *Lázhoz* és a világhírű *Barbara őrnagy*-hoz a Művész Színházba, a 100. előadás felé közeledő *Delilá*-hoz a Pesti Színházba és a zsúfolt házakkal színrekerülő *Csak egy éjszakára* című zenés vígjátékhoz az Andrássy-színházba.

Kapható jegy még a *Terézkörúti Színpad* mulatságos előadásaihoz és a *Komédia Kabaré* kacagtató revüjéhez. Kapható továbbá jegy a Kövessy-vár nagystílű hangversenyéhez a Zeneakadémián.

Mindezek az előadások napok szerint »*Rendkívüli színházi kedvezmény*« című rovatunkban vannak felsorolva.

Színházjegyirodánk külön telefonszáma *143—888*.

(*) **Chaplin-kabaré.** A newyorki szerződésnélküli fiatal színészek *Chaplin-kabaré* néven Newyork egyik távoli uccájában kabarét nyitottak.

(—) **Rozgonyi** kéri megrendelőit, hogy a karácsonyra készülő felvételeket mielőbb rendeljék meg. Kálvin tér.

Lipinskaja

egyetlen előadóestje vasárnap, december 12-én este 8 órakor a Royal Színházban.

The English Players

vendégjátékai a Royal Színházban mindenkor este 8 órakor. Kedden, december 7-én *Oscar Wilde;* szerdán, december 8-án *Onapproval;* csütörtökön, december 9-én *The Millionairess;* péntek, december 10-én *Oscar Wilde;* szombat, december 11-én *Candida;* vasárnap, december 12-én d. u. 4 órakor *Oscar Wilde.*

*

Shura Cherkassky pénteki hatalmas sikere után még csak 10-én játszik a Hangverseny-Zenekarral, *Strasser István* vezényletével a Zeneakadémián Rachmaninoff c-moll zongoraversenyét.

*

Márkus Dezső és a Hangv.-Zenekar dec. 19-én d. e. 11¼. Városi. Grieg-művek. *Herz* Lilly zongorázik. Bérlet még váltható.

*

Filharmóniai Társaság IV. bérl. hangversenyét 15-én, *szerdán* este 8-kor az Operában *Furtwängler* vezényli. Műsor: *Brahms:* Haydn-variációk, *Wagner:* Mesterdalnokok-nyitány, *Strauss* R.: Halál és megdicsőülés. *Beethoven:* V. szimfónia. Jegyek Operánál, Koncertnél, Rózsavölgyinél.

SZINHÁZ

Mindörökké

A Vígszínház szombati O'Neill-bemutatója

A *Különös közjáték* a gondolat és a szó, a szándék és a tett drámai ellentétét mutatta fel a lélek síkján. Eugene *O'Neill* új darabja még fokozottabb mértékben *belső* konfliktust vetít a néző elé. *Mindörökké* című, háromfelvonásos színműve az igazság és hazugság, a szeretet és gyűlölet, a megbocsátás és bosszú, jóra való készség és gonosz hajlam, hit és hitetlenség, vagy mindezt összegezve: egy emberi lélek *megváltott* és *elkárhozott* felének küzdelmét viszi színpadra. Modern moralitás formájában, nem annyira a történet valóságára, a helyzetek hitelességére és az alakok emberi rajzára vetve a hangsúlyt, mint inkább az eszmei koncepció tételszerű kidomborítására, — jelképes mesével és csupa raisonneur-figurával. Ami »dráma« hát itt alakul: megszemélyesített erkölcsi elvek összeütközése. Megindító dialógusok eleven izzása helyett meggyőző bölcselkedés dialektikája hűtött mondanivaló, mely mingyárt kezdeti beállításával valami matematikai képlet elvontságára emlékeztet.

O'Neil hőse — John Loving, egy newyorki üzletemberbe ojtott regényííró — a darab előtt egyszerre *két személyben* lép a sötét függöny elé s prológusként bemutatkozva, előre *elmondja* önmagáról azt, ami igazi drámában rendszerint a cselekvés folyamán szokott *kitűnni*. Hogy tudniillik benne szemben áll egymással a jó és a rossz ember, a hívő és a nihilista, a szeretet és a gyűlölet antagonistája. Röviden, hogy ő *két* lélek *egy* testben. Valljuk meg: nyitánynak ez nem túlságosan biztató. Még akkor sem, ha eltekintünk a *szó* és a *tény* közt önkénytelenül felötlő ellentmondástól, amely abban fejeződik ki, hogy John *kettős* színészi megszemélyítése révén, éppen fordítva, *két* testben látunk szerepelni *egy* lelket. Pedig a kettősség itt a továbbiak során is megmarad. Az »igazi« John *(Somló)* mögött, a többi szereplőtől észre nem véve, »láthatatlanul«, de számunkra annál zavaróbb realitással, állandóan jelen van lelke rosszabbik fele, a »másik« John *(Greguss)*, akár menekülő bűnös sarkában a leskelődő detektív. Szükség esetén mindig ő szólal meg helyette s mint a tagadás szellemének képviselője, ellentmondásaival hátráltatja a történet kifejlését. Maga a történet különben elég vékony s jórészt epikus természetű. Csupán lélektani motiválásában gazdag, íróilag elmélyített és finoman árnyalt. Szinte úgy hat, mintha dramatizált regényanyag lenne. Szerkezetileg fárasztóan komplikált s színpadi kiformálását tekintve sem vádolható túlzott előzékenységgel a közönség iránt.

John Loving már gyermekkorában elvesztette hitét. Mikor szülei meghaltak: lelke meghasonlott. Elpártolt a szeretet Istenétől, aki nem hallgatta meg forró könyörgését s azóta a bosszú és gyűlölet Istenének emelt oltárt szívében. De valami belső nyugtalanság kínozza. Önmarcangoló kételyekkel van tele, amelyektől úgy próbál megszabadulni, hogy őszinte regényt ír életéről, bátran szembenézve s végkép leszámolva lelke gyötrő rémeivel. A tervezett regény első részét elmondja váratlanul megérkezett pap-nagybátyjának, Baird atyának, hangsúlyozva, hogy az egész merő kitalálás, csupán képzeletének játéka s neki személy szerint egyáltalán semmi köze sincs hozzá. A bölcs pap azonban megsejti az igazat. Érdeklődve hallgatja a »költött« történetet, mert titkon abban bízik, hogy Johnt a lelke mélyén megmozdult gyónó-vágy — mire a regény végére jut — visszavezeti a megbocsátás és irgalom Istenéhez. John különben boldog házasságban él tisztalelkű feleségével, Elsával. Kölcsönös szerelmük harmóniáját látszólag semmi sem zavarja. Különösen az asszony imádja férjét, akiben — boldogtalan első házassága után — megtalálta a teljes kárpótlást nyujtó, tökéletes férfi-ideált. Nem is álmodja, hogy John megcsalta őt legjobb barátnőjével, Lucy Hillmannel. Ez a szép, fiatal asszony ugyanis, akit szoknyavadász férje nyiltan folytatott csalásaival lépten-nyomon megaláz, végső elkeseredésében egyszer odaveti magát az első útjába kerülő férfinak. Ez a férfi pedig véletlenül ép John volt. Lucy azóta szerencsétlen, de ugyanilyen szerencsétlen John is. Őt tudniillik a végzetes pillanatban valami démoni erő sodorta bele a házasságtörésbe, mintegy arra kényszerítve, hogy maga pusztítsa el boldogságát, amelynek elvesztésétől állandóan retteg. Ugyanígy rettegett gyermekkorában attól, hogy szeretett szüleit elveszíti, ami akkor be is következett. Regényében tulajdonképpen *ezt* a bűnét akarja kivallani s afelől szeretne bizonyosságot szerezni: vajjon Elsa meg tudna-e bocsátani neki? Ezért szánja rá magát a »regényterv« elmondására — felesége előtt. Elsa megérti az irodalmi formába burkolt vallomást s kijelenti, hogy ilyen esetben ő képtelen lenne megbocsátani férjének. Mire John — rossz szelleme sugallatát követve — azzal válaszol, hogy a »regény« vége így csak tragikus lehet. Nincs más hátra: a megcsalt asszonynak meg kell halnia. Elsa kirohan a szakadó esőbe, átfázik és tüdőgyulladást kap, míg Baird atya Johnt a »regény« jó végének szükségességéről igyekszik meggyőzni, hangoztatva, hogy az egyetlen kibékítő megoldást csupán a krisztusi szeretet adhatja meg. Hiába. A krízis mind a két »betegnél« bekövetkezik: Elsa nem bír megbocsátani, John nem tud hinni, — holott enélkül egyikük sem gyógyulhat meg. Baird atya könyörgő szavaira John végre mégis megtörik. Lelkében legyőzi a Gonosz kisértését, a feszület elé borul s szíve kitárul az isteni kegyelem befogadására. Imája csodát tesz: nemcsak őt szabadítja meg ártó szellemétől, mindörökre kimosva lelkéből a bűn szennyét, hanem Elsa szívében is fölsugároztatja a megbocsátás éltető derüjét. A tervezett regény így most már — ha ugyan megíródik — a megváltás drámai fordulatában teljesedhet ki.

A kiváló amerikai író színműve mélyreható kutatást végez az emberi lélek alvilágában, abban a »tudatalatti« pokolban, amelynek ördögeit Freud nevezte először néven a tudomány és Pirandello a dráma nyelvén. Bizonyára, O'Neill mindkettőjüktől sokat tanult, megtetézve tanulmányainak eredményét a maga eredeti tehetségével is. Darabja, a zsúfolt drámai mondanivaló ellenére, mégse testesedik *igazi drámává*, főkép formai kiképzésének stílusbontó mestertkéltsége s eszmei elemeinek művészi megoldatlansága miatt. Gondolatrendszere különválik a mesétől, alakjai olyanok, mintha kívül viselnék a csontvázukat, fordulatai mögül minduntalan előbukkan a mozgató és irányító kéz szerepe, — az árulkodó szándék pedig ilyenkor menthetetlenül lehangol. Legkevésbé sikerült az első és az utolsó kép. Az előbbi színpadilag érdektelen (bár fődolgok felől tájékoztat), az utóbbi viszont drámailag üres s a csoda megrendítő bensőségét külső effektusokkal pótolja. Az egész darab olyan benyomást kelt, mint egy kész épület, amely körül otthagyták az állványozást. Sőt, ha jobban szemügyre vesszük: kiderül, hogy az állványok itt fontos tartószerepet töltenek be. Nélkülük nem is lenne »kész« az épület. Mindez arra figyelmeztet, hogy a dráma és a színpad között olyan szerves, benső korreláció áll fenn, amelyet a legkiválóbb író sem bonthat meg büntetlenül. Mindezen túl persze — talán mondanunk sem kell — mégis sokkal szívesebben nézzük a *Mindörökké*-t, mint a középeurópai színműgyártásnak azokat az egyformán ügyes és igénytelen, irodalommentes »szórakoztató« termékeit,

Ön a társaság kedvence
ha az ékszerszépségű
tangóharmonikán
játszik (harmonika kurzusunkon könnyen megtanulhatja!)
Képes árjegyzék ingyen.
Sternberg
királyi és udvari hangszergyár
VII., Rákóczi út 60
(Saját palota)

1 Vigyázz, mert lecsuszol; 1 Almaszedő játék; 1 Horgász játék; 1 Földközi-tengeri játék; 1 Buli játék, kockával és utasításokkal; összesen 25 fillér
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ
I. emelet 25 filléres osztályon (Lotz-terem)

Már a dédapja is nálam vásárolt! *Kövesse példáját!*
Viseljen Ön is Wacha kalapot!
92 éves cég! IV., MUZEUM KÖRÚT 43 T. 181-007

Két nagy siker

Barbara őrnagy

Láz

Művész Színház

amelyekkel olyan sűrűn találkozunk a magyar színpadokon.

A *Vígszínház* komoly, szép előadásban hozta ki O'Neill darabját. *Makay* Margit széles érzelmi skálába hangolt Elsája, különösen a fojtott drámaiságú, bensőséges, halkabb jelenetekben, tökéletes művészi illúziót keltett. *Somló* István John nehéz szerepét a legfinomabb árnyalatokkal festette alá s meggyőző értelmezéssel, gondos színészi játékkal keltette életre a széthasadtlelkű figurát, amihez mértéktartó segítőtársat talált *Greguss* Zoltán személyében. Igen szerencsés volt *Beleznay* Margit bemutatkozása. Kellemes hang, közvetlen átélés, kifejező arcjáték s hangulatváltó könnyedség egyesült Lucy-alakításában, tanúságot téve erős drámai tehetsége mellett. De elismerés illeti az együttes többi szereplőjét is, kiváltkép *Ajlay* Andort, *Vértess* Lajost és *Bárdi* Ödönt.

Bálint György fordítása friss, elevenen pergő, *Hegedüs* Tibor rendezése stílusos, *Vörös* Pál díszletei rendkívül ízlésesek. **Kárpáti Aurél.**

Toaletteh
a „Mindörökké" színpadán
Vígszínház

Makay Margit világoskék szaténköntöse és halványlilás-rózsaszín matt selyemtoalettje. Mindkét ruhájához hosszú selyem sálkendőt visel, az előbbihez vajszínűt, utóbbihoz pedig ciklámenlila színben

(Molnár Éva rajzai)

(*) **Hétfőn este érkeznek az angol színészek. A *Royal Színházban* szombaton este fejezte be vendégjátékát Trudi *Schoop* és amerikai táncegyüttese. A jövő héten ismét külföldi színészek vendégjátéka következik a Royal Színházban, az *English Players* öt napon vendégszerepel 18 tagú társulatával. Színre hozzák az *Oscar Wilde* című darabot. Bemutat még az angol társulat két Bernard *Shaw* darabot. Az előadás december 7-én, kedden este lesz.**

Keddtől „KACAGÓ ESTÉK"

650-SZER a

VONÓSNÉGYES

SALAMON BÉLÁVAL

a **TERÉZKÖRUTI SZINPADON**

szerdán délután ½5 órakor is.

Telefon 129-254 Kezdete 9 órakor

Párizsi nők

Zenés vígjáték

a Belvárosi Színházban

Bemutató pénteken, december 10-én

Az újdonságot **Armont** és **Gerbidon** vígjátékából írta és zenéjét szerzette: **Ralph Benatzky.** Magyarra átdolgozta és az énekszövegeket írta: **Pünkösti** Andor.

FŐSZEREPLŐK:

Mezey Mária
Palóczy László
Rátkay Márton
Vidor Feri
Tóth Böske
Soltész Annie
Raffay Bimka
Fényes Kató

Rendező: **Hermán** Richárd. Karmester: **Fischer** Sándor. Díszlettervező: **Gara** Zoltán. A táncokat betanította **Feleky** Camil

Jegyrendelés: 1-884-07

RÁDIÓ DECEMBER 5. **Budapest I. 9.30:** Hírek. **10.00—10.55-ig:** Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prádikál dr. Ravasz László püspök. **11.00—12.15-ig:** Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Brückner József dr. érseki tanácsos mondja. Énekel az Árpádházi Boldog Margit vegyeskar, lovag Falk Zsigmond vezényletével. **12.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **12.30:** »A Légoltalmi Liga ünnepélyes alakuló közgyűlése.« Közvetítés a Vigadóból. Beszélő Budinszky Sándor (viaszfelvétel). **12.55:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Pancso Vladigerov (zongora). **14.00:** Hanglemezek. **15.00:** »A talajerő fenntartása.« Szabó Lajos, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának előadása. (A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) **15.45:** »A Mikulás Mikulása.« Vándor Lajos meséje. Utána: Kazacsay Tibor gyermekdalait Radó Lili verseire énekli Eyssen Irén. Zongorán kíséri a szerző. **16.30:** »Kassa.« Germanusné Hajnóczy Rózsa előadása. (Közművelődési előadássorozat.) **17.00:** A rádió szalónzenekara. Vezényel Bertha István. **18.00:** Névnapi köszöntés Magyarország kormányzójához. Elmondja vitéz levelді Kozma Miklós. **18.20:** »Finn est.« Finnország függetlenségének 20. évfordulóján. Rendező Balogh Pál. Zongorán kísér Polgár Tibor. **19.20:** Bodrics Béla és cigányzenekara. **19.50:** Sporteredmények. **20.00:** »Orlov.« Operett három felvonásban. Irta Marischka Ernő és Granichstädten Bruno. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerzette Granichstädten Bruno. Kísér a Budapesti Hangverseny Zenekar. Két szóló zongorán Bródy Tamás és Kerekes János. Vezényel Marthon Géza. Rendező Gyarmathy Sándor. **22.20:** Hírek, sporteredmények. **22.40:** Közvetítés az Emke-kávéházból. Geray György jazzenekara játszik, Sebő Miklós énekel. **23.20:** Közvetítés a Baross-kávéházból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Sztáray Márton énekel. **24.05:** Hírek külföldi magyarok számára. — **Budapest II. 11.10—12.20-ig:** Bohrandt Lajos és Weidinger Ede szalónzenekara. **15.00—15.45-ig:** Hanglemezek. **16.30—16.55-ig:** A rádió szalónzenekara. Vezényel Bertha István. **18.30—19.10-ig:** Bodrics Béla és cigányzenekara. **19.20—19.45-ig:** Berda József és Zelk Zoltán verseiből adnak elő. **20.00—20.35-ig:** Hubert Lajos gordonkázik, zongorakísérettel. **20.40—21.00-ig:** Hírek, ügetőversenyeredmények. **21.05—21.45-ig:** Strauss Richárd: Hősi élet (Ein Heldenleben), szimfonikus költemény (a newyorki filharmonikusok, vez. Willem Mengelberg; hanglemez). — **Telefonhirmondó. 9.30—15.00-ig:** Budapest I. műsora. **15.00—15.45-ig:** Budapest II. műsora. **Utána:** Budapest I. műsora. — Közvetítőállomások. Egész nap: Budapest I. műsora. — Rövidhullámon. **19.52 méteren. 15.00—16.00-ig:** Angolnyelvű hírszolgálat. »Tulipántos láda.« a) »Kiváló magyar művészek — hanglemezről.« b) »Magyar nóták.« Sztáray Márton énekel, kíséri Farkas Jenő és cigányzenekara (viaszfelvétel). »A magyar ember — közmondásaiban.« Dr. Clauser Mihály előadása (viaszfelvétel). »Mit üzen a rádió?« Himnusz. **32.88 méteren 1.00—2.00-ig:** A december 5-én 15.00—16.00-ig közvetítendő rövidhullámú műsor. ■ **DECEMBER 6. Budapest I. 6.45:** Torna. **7.00:** Reggeli ébresztő Magyarország kormányzójának névünnepén. Közreműködik a Mária Terézia 1. honvédgyalogezred fúvószenekara. Vezényel Figedy Sándor. **8.05:** Étrend, közlemények. **10.00:** Hírek. **10.20:** »Mikulás napja.« Irta dr. Kenessey Magdolna (felolvasás). **10.45:** »Kolozsvári emlékek.« Irta és felolvassa S. Csengery Ilonka. **12.00:** Harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugen Stepat balalajkazenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **13.30:** Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. **14.40:** Hírek. **15.00:** Élelmiszerárak. **16.15:** A rádió diákfélórája: »A füstjeltől a rádióig.« Dr. Kamár Gusztáv előadása. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17.00:** »Szent Borbála napján a Bercsényi-tüzéreknél.« Közvetítés az Andrássy-laktanyából. Beszélő Saly Géza (lemezfelvétel). **18.00:** »A december 9-i légvédelmi és légoltalmi gyakorlatok ismertetése.« Laczházy Jenő főhadnagy előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.) **18.20:** Hanglemezek. **19.00:** »Egy elfelejtett magyar zeneszerző: Ruzicska József.« Siklós Albert előadása a »Béla futása« szerzőjéről. **Utána:** Az operaházi előadás szereposztásának ismertetése. **19.30:** A Magyar Nemzeti Diákszövetség kötelékébe tartozó egyetemi és főiskolai ifjúság ünnepi estje őfőméltósága vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója tiszteletére. Az Operaház díszelőadásának közvetítése. **A »Béla futása« I. felvonása után kb. 20.40:** Hírek. **A »Béla futása« előadása után kb. 21.45:** »Miklósnapi népszokások.« Dr. Ortutay Gyula előadása. **Kb. 22.10:** A »Pesti karnevál« ismertetése. **Kb. 22.55:** Időjárásjelentés. **Majd 23.00:** Hírek német nyelven. **Utána:** Közvetítés a Hungária-szállóból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. **24.05:** Hírek külföldi magyarok számára. — **Budapest II. 18.30—19.00-ig:** Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). **19.30—19.50-ig:** »Tea Riedl Frigyesnél.« Rubinyi Mózes csevegése. **20.00—20.20-ig:** Hírek. **20.25—21.30-ig:** Hanglemezek. — **Telefonhirmondó. 6.45—11.20-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig:** A Telefonhirmondó külön műsora (szórakoztató lemezek) **Utána 15.20-ig:** Budapest I. műsora. **15.20—15.30-ig:** A Telefonhirmondó külön műsora (művészlemezek). **Utána:** Budapest I. műsora. — **Közvetítőállomások.** Egész nap: Budapest I. műsora.

ROYAL SZÍNHÁZ

The ENGLISH PLAYERS

vendégjátéka

Edward Stirling igazgató vezetésével

Dec. 7 Kedd	OSCAR WILDE
Dec. 8 Szerda	ON APPROVAL
Dec. 9 Csütörtök	THE MILLONAIRESS
Dec. 10 Péntek	OSCAR WILDE
Dec. 11 Szombat	CANDIDA
Dec. 12 Vasárnap d. u. 4	CANDIDA

Jegyek már válthatók.

TALÁLÓS KÉRDÉS:

Egyszer adod csak egy évben
Mégis eljön ötvenkétszer.

MI EZ?

A SZÍNHÁZI ÉLET
Kiszámítható előfizetése

Heti hangversenynaptár

Vasárnap: Z. F. nt. d. u. ½6. Színészek a színészekért, hangverseny.
Z. F. kt. e. 8. Ezra Rachlin zongoraest.

Kedd: Z. F. nt. e. 8. Schola Catorum Sabariensis, kardal hgv.

Szerda: Z. F. nt. e. ½9. Magyar Tamás hegedűest.

Csütörtök: Z. F. nt. e. 8. Bisztricky Tibor hegedűest.
Z. F. kt. e. ½9. Kerntler-trio kamaraestje.

Péntek: Vigadó e. 8. Piatigorsky—Bartók szonátaest.
Z. F. nt. e. 8. Zenekari est.

Szombat: Z. F. d. u. ½6. Deák téri Evangélikus nőegylet hgv.
Z. F. nt. ½9. Kiss József irodalmi est.
Z. F. kt. e. ½9. Polgári Dalkör hgv.

Vasárnap: Z. F. nt. d. e. 11. Kiss József műveiből ifjúsági matiné.
Z. F. nt. d. u. ½6. Kecskeméti dalárda hgv.
Vigadó d. u. 5. Népszerű zenekari hgv.

Fontos értesítés!

A diadalmas »Egyetlen éjszakára!« minden este, vasárnap és szerdán (8-án) délután fél négy órakor is színrekerül a ragyogó új Andrássy Színházban, amely nem a régi helyén, hanem Paulay Ede u. 35. sz. alatt, az Operaházzal szemben van. A Magyar Színházban vasárnap délután 3 órakor »III. Richard király«, esténként pedig az új vígjáték-siker »Holnap ágyban marad!« szerepel a műsoron.

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló olvasói és előfizetői részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

VASÁRNAP, dec. 5. Víg: Asszonyok (3½ d. u.). **Magyar:** Millos Aurél táncmatinéja (11 d. e.); III. Richard király (3 d. u.). **Belvárosi:** Szakits helyettem (4 d. u.) **Pesti:** Delila (4 d. u.). **Művész:** Barbara őrnagy (8). **Andrássy:** Egyetlen éjszakára (3½ d. u.). **Városi:** Szerelemről szó sincs (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Mit járkálsz meztelenül (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (4½ d. u. és 8½ este). **Zeneművészeti:** Színészek a színészekért (5½ d. u.).

HÉTFŐ, dec. 6. Magyar: Holnap ágyban marad (8). **Belvárosi:** Szakits helyettem (8). **Pesti:** Delila (8). **Művész:** Láz (8). **Terézkörúti:** Mit járkálsz meztelenül (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (8½).

KEDD, dec. 7. Belvárosi: Szakits helyettem (8). **Pesti:** Delila (8). **Művész:** Barbara őrnagy (8). **Royal:** Oscar Wilde (8). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (8½).

SZERDA, dec. 8. Víg: Asszonyok (3½ d. u.). **Magyar:** Holnap ágyban marad (8). **Belvárosi:** Szakits helyettem (8). **Nemzeti Kamara:** Kék róka (8). **Pesti:** Delila (8). **Művész:** Láz (4 d. u.). **Andrássy:** Egyetlen éjszakára (4 d. u.). **Royal:** On Approval (8). **Terézkörúti:** Mit járkálsz meztelenül (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (8½).

CSÜTÖRTÖK, dec. 9. Víg: Asszonyok (8). **Nemzeti Kamara:** Kék róka (8). **Pesti:** Delila (8) **Művész:** Barbara őrnagy (8). **Royal:** The Millionairess (8). **Pódium:** Novemberi műsor (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (8½).

PÉNTEK, dec. 10. Pesti: Delila (8). **Royal:** Oscar Wilde (8). **Terézkörúti:** Mit járkálsz meztelenül (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (8½).

SZOMBAT, dec. 11. Royal: Candida (8).

VASÁRNAP, dec. 12. Víg: Asszonyok (3½ d. u.). **Magyar:** III. Richard király (3 d. u.). **Belvárosi:** Szakits helyettem (4 d. u.). **Pesti:** Delila (4 d. u. és 8 este) **Művész:** Láz (8). **Andrássy:** Egyetlen éjszakára (4 d. u.). **Városi:** Faust (3½ d. u.). **Royal:** Candida (4 d. u.). **Terézkörúti:** Mit járkálsz meztelenül (9). **Komédia:** Párizsi ½ világkiállítás (4½ d. u. és 8½ este).

MAGYARORSZÁG

HÚSVÉT

A husvét úgy érkezett meg az idén, ahogy álmainkban elképzeljük. Meleg, selymes a levegő; finom halványzöld levelek bomlanak a fák és a bokrok rügyeiből, a mandulafák már virágba is borultak. A természet mindent megtett, hogy az aránylag korai husvétot teljes külső szépségben ünnepelhessük. Az ünnep belső szépségéről azonban nekünk, embereknek kell gondoskodnunk. Meg kell tisztítanunk lelkünket, hogy méltó legyen a Feltámadás ünnepéhez. Husvétkor a halhatatlan Szeretet támad fel; a Szeretetben bízzunk, arra építsük életünket, s ne az önzésre és gyűlölködésre, mely talán látszatra húsos gyümölcsöket terem, — de belül rothadtak és keserűek ezek a gyümölcsök.

A miniszterelnök szíve

Lyons, Ausztrália miniszterelnöke meghalt. Influenzában betegedett meg, de a szive ölte meg, mely az orvosok véleménye szerint nem bírta a nemzetközi válsággal kapcsolatos izgalmakat és túlerőltetést. Igen, ma a miniszterelnökség is életveszélyes foglalkozás lett. Az események rohanó áradatában alig tudjuk elképzelni a miniszterelnököt a régi jó bársonyszékben ülve; mintha inkább motorkerékpáron robogna százkilométeres sebességgel..

Bányász-aszály

A magyar tudomány ismét gyönyörű munkát végzett. Legyőzött egy népbetegséget, kiszorította az országból a bányász-aszály nevű — milyen szörnyű név! — veszedelmes járványt, mely különösen a hegyekben dolgozó embereket, leggyakrabban a bányászokat pusztítja. Az Országos Közegészségügyi Intézet, amint megállapította, hogy a bányász-aszály a magyar bányákban is fellépett, azonnal a legnagyobb arányú munkához látott. Hat esztendeig tartott a küzdelem a kórokozó féreg ellen; és a tudomány győzelme teljes. A bányász-aszály Magyarországon egyszerűen megszünt.

Szív és jog

— A szivet sose gyűrje le a jog és a magyar nemzet, mint mindig, boldogulni fog!

Egy öreg színész — a fehér szakállú Lear királynál is öregebb — mondta ezeket ez egyszerű és megható szavakat, Pimtér Imre, az Országos Színészegyesület utolsó közgyűlésének korelnöke fejezte be igy búcsúztató beszédét. Az Országos Színészegyesületnek az új Színészkamara elől kellett abba a süllyesztőbe lépnie, melyből nem lehet felemelkedni többé. A Színészkamara jogilag minden bizonnyal büszkébb és tökéletesebb intézmény, mint a régi jó Színészegyesület volt. De jól tudja az öreg színész, hogy a művészetben még a jognál is fontosabb a szív...

A kamara szíve

Egy eset, mely éppen Pintér Imre beszédének estéjén történt, máris bizonyítja, hogy az öreg színész szavai nem voltak feleslegesek. A Színészkamara engedélyezte egy konferanszié szerzői estjét, azt azonban az utolsó napon megtiltotta, hogy maga a szegény külvárosi konferanszié a saját szerzői estjén felléphessen. Indokolás: nem tagja a Kamarának. Jogilag bizonyára rendben van a dolog. A jog győzött. Legyűrte a szivet.

Ítélet

»A békeszerződések megalkotói súlyos hibákat követtek el, amikor Ruszinszkót Csehországhoz csatolták. Ruszinszkó természetes vonzó-központja a magyar Alföld. Cseh-Szlovákia és Ruszinszkó között semminő politikai, néprajzi avagy gazdasági kapcsolat sem állt fenn. Már 1920-ban nyilvánvaló volt, hogy Ruszinszkó helyzete nem lehet állandó és ennek a tartománynak előbb-utóbb vissza kell térnie Magyarországhoz.«

Vajjon ki mondja ezt a lesujtó ítéletet a trianoni szerződésről?

Danielou volt francia miniszter, a trianoni szerződés egykori parlamenti előadója. Illetékes ítélet, úgy-e?

Horthy Miklós kormányzó távirata Lebrun francia elnökhöz

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó úr őfőméltósága az alábbi táviratot intézte a francia köztársaságnak újólag, másodízben megválasztott elnökéhez:

Abból az alkalomból, hogy Nagyméltóságod a francia köztársaság magas elnöki méltóságát másodszor foglalja el, sietek legmelegebb és legőszintébb szerencsekivánataimat kifejezni Nagyméltóságod személyes jólétéhez és Franciaország boldogulásához.

Horthy Miklós,
a magyar királyság kormányzója.

Önnek nincs szárnya

s nem repülhet, mint az angyalok. De lehet könnyü és kellemes járása s ehhez nem kell más, mint egy pár PALMA KAUCSUKSAROK

„Tüdőgyulladásban többé egyetlen beteg se fog elpusztulni!"

Amerikai jelentés szerint az új csodagyógyszer, a szulfapiridin 25-ről 4 százalékra szállítja le a tüdőgyulladás halálozási százalékszámát

Forradalmi jelentőségü orvostudományi felfedezésről számol be a Time cimü amerikai folyóirat most megjelent száma: gyógyszert fedeztek fel, amely a tüdőgyulladás halálozási statisztikáját 25 százalékról 4 százalékra, sőt még ennél is kevesebbre, egyes klinikákon nullára szállítja le. Alább közöljük a folyóirat cikkének szószerinti fordítását:

Minden évben 450.000-en kapnak *tüdőgyulladást* az Egyesült Államok területén. Evenkint *több mint százezren meghalnak* közülük. A jövő évben, ha idejekorán megfelelő orvosi gondozásban részesülnek, valószínüleg *36.000-nél többen nem fognak elpusztulni ebben a betegségben*, amely idáig a nemzet harmadik legpusztítóbb betegsége volt. Ennek az orvosi diadalnak első hivatalos bejelentése az Elelmiszer és Gyógyszer Adminisztráció jelentésében olvasható, amely mult héten adott engedélyt a *szulfapiridin* nevü gyógyszer árusitására. A szulfapiridin, amely egyike a *szulfanilamid* mintegy ezer rokonkészítményeinek, a tüdőgyulladás valamennyi 32 fajtájának esetében hat. Elsőízben *Angliában* alkalmazta Lionel Ernest *Howard Whitby*, a Middlesex kórház orvosa.

Az Egyesült Államok klinikáin és kórházaiban hét hónapon keresztül kísérleteztek a szerrel. A szulfapiridin hatásáról elsőízben dr. Harrison Fitzgerald *Flippin* és munkatársai tettek részletes jelentést a filadelfiai kórházban végzett kezelések alapján. Megállapították, hogy a gyógyszer *a tüdőgyulladás halálozási számát 25 százalékról 4 százalékra szállitotta le.* Mult héten azonban Charles Fremont *McKhann* a Harvard-egyetem professzora közölt adatokat és a dallasi Déli Klinikai Társaságban örömmel jelentette be: — *Tüdőgyulladásban többé egyetlen beteg sem fog elpusztulni.*

A szulfapiridint 0.5 grammos sárgás-fehér tabletta alakjában hozzák forgalomba, amelyet tejben, gyümölcslében lehet feloldani és napjában többször adagolnak. Huszonnégy órán belül a beteg rendszerint már is jelentős javulásról számol be. Néha a gyógyszer rosszullétet, hányást, heves fejfájást okoz. Más esetekben a szulfapiridin éppen úgy, mint a szulfanilamid *a vörösvérsejtek veszedelmes csökkenését okozza.* Éppen ezért nagyon fontos, hogy a kezelőorvos *naponta vizsgálja tüdőgyulladásos betege vérképét* és szükség esetén *vértömlesztést* alkalmazzon nála, ha a szulfapiridin hatása veszedelmessé vált.

Az első várakozással ellentétben a szulfapiridint nem lehet mindig közvetítő nélkül beadni, mert vannak betegek, akik a gyógyszert *azonnal kihányják*, úgyhogy a hatóanyagból nem kerülhet elégséges mennyiség a vérpályába. Dr. Perrin Hamilton *Long*, a Johns Hopkins kórházban dr. Eli Kennedy *Marshall* társaságában most dolgozik a szulfapiridin egy olyan készítményén, amelyet közvetlenül *a vénákba lehet fecskendezni* és amelyet minden tüdőgyulladásos beteg szervezete felvesz.

PICI

Artin hashajtó dragée

BIZTOS, ENYHE A HATÁSA

SZÓRAKOZÁS

színház – mozi – rádió – művészet

„A tetovált nő"

Éri-Halász Imre vígjátéka a Vígszínházban

»A tetovált nő« szimbolikus cím. Tetoválás alatt azokat az apró jel-

Muráti Lili és Ráday Imre

lemvonásokat, lelki sajátságokat és szokásokat kell érteni, amelyek egy-egy viszony után rajtamaradnak a nőn, enyhén szólva, mint a férfi kézjegye. Jelen esetben a tetovált nő egy tehetséges fiatal színésznő, aki némi mult után megy feleségül az ugyancsak tehetséges színműíróhoz. Az író fölfedez néhány idegen kézjegyet a nőn, elfogja a retrospektív féltékenység, megvadul, majd végül megnyugszik, ami nagyon rendben van egy kedves, könnyű vígjáték keretében.

A témát *Éri-Halász* Imre igen kulturáltan és diszkrét eszközökkel dolgozta föl. Legújabb műve, még régi nagysikerű darabjaihoz viszonyítva is, feltűnő haladást mutat. Finomodott, pallérozódott, okosodott. Nagy szó e zordon színházi időkben, amikor a legtöbb szerző visszafelé halad, akár a rák.

Vörös Pál szép díszleteket tervezett a darabhoz és *Tarnay* Ernő szokott ötletességével és mesteri simaságával rendezi a játékot.

A darabban szereplő sok, mulatságos figura közül ki kell emelni *Dénes* György ezüsthajú, angol attaséját, *Ajtay* Andor okos színpadi kiadóját, *Kőmives* Sándor kabalás színigazgatóját, *Greguss* Zoltán öntelt színészét, *Bihary* József zseniális inasát, *Dán* Etelka vidéki szobalányát. De meg kell dicsérni egészen kicsiny szerepében is *Beleznay* Margitot, *Náray* Terit, *Sitkey* Irént, *Esterházy* Ilonát, *Simon* Marcsát, *T. Oláh* Böskét, *Gárday* Lajost, *Zátony* Kálmánt, *Váry* Gyöngyit, *Révész* Zsuzsát, *Horváth* Katót, *Saáry* Rózsit, *Kédly* Gyulát és *Tari* Mihályt is.

Muráti Lili
(Barna Elek rajzai)

A férfifőszerepet *Ráday* Imre játssza. Nagyon kedves, mint mindig. Félelmes biztonsága, rendkívüli beszédtechnikája a Vígszínház hőskorának szellemét idézi. Nagyon elől lett volna, még a »hőskor« híres férficsillagjai között is. A »tetovált nő« *Muráti* Lili. Mit mondjunk róla? Szép, okos érdekes, sovány, modern, elegáns. De mind e jótulajdonságai semmivé törpülnek talentumának nagy, belső becse előtt. Talán árt is neki, hogy olyan formás, sikkes, divatos. Ez elkényezteti. Holott oly komoly és mély ösztönű színésznő, hogy bátran mondhatjuk: még annál is sokkal többet ér, mint amit saját maga gondol magáról. **— r.**

Magyar Színház

A diadalmas sikerű

Erzsébet

8 utolsó előadása!

Csütörtökön 125-ik ünnepi előadás!
Husvétvasárnap, hétfőn és jövő vasárnap
3 utolsó délutáni előadás,
olcsó helyárakkal!

Andrássy Színház

Az új, nagy, zenés bohózatsiker:

Paprikáscsirke

Színházak műsora

OPERAHÁZ: Szombat: Nincs előadás. Vasárnap: Faust (új betanulással, ½8). Hétfő d. u.: Jancsi és Juliska; A babatündér (3), este: János vitéz (½8). Kedd: Márta (A. bérlet, ½8). Szerda: Parsifal (Népműv. Biz. előadása, ½7). Csütörtök: A láng. Péntek: Bohéméiet. Szombat: Faust. Vasárnap d. u.: Traviata, este: Lakmé. Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Othello. Szerda: Romeo és Julia; (először) Gianni Schicchi; Francia saláta. — **NEMZETI:** Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Süt a nap (½4), este: Ludas Matyi (½8). Hétfő d. u.: A zenélő óra (½4), este: A makrancos hölgy (½8). Kedd (III. bérlet), szerda (IV. bérlet), csütörtök (V. bérlet), péntek (VI. bérlet), jövő hétfő (KI. bérlet): kedd (N. bérlet): Fiatalok szövetsége. Szomb. d. u. Ahogy tetszik (ifj. előad.). Vasárnap d. u: Ahogy tetszik. Szombat este: A makrancos hölgy. Vasárnap d. e. (munkáselőadás) és vasárnap este: Ludas Matyi. — **KAMARA:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Utolsó tánc (4, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Utolsó tánc. — **VIG:** Szombat, vasárnap és hétfő este: A tetovált nő (8). Vasárnap d. u. és hétfő d. u.: Francia szobalány (½4). Kedd: Ezer hold pipacs (H. bérlet). Szerda: A tetovált nő (C. bérlet). Csütörtök: Ezer hold pipacs (D. bérlet). Péntek: A tetovált nő (L. bérlet). Szombat és vasárnap este (V. bérlet): A tetovált nő. Vasárnap d. u.: Ezer hold pipacs. — **MAGYAR:** Szombat, vasárnap d. u. és este: Erzsébet (½4, 8). Egész héten minden este és vasárnap délután (csütörtökön 125-ödször): Erzsébet. — **BELVÁROSI:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Földindulás (4, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Földindulás. — **PESTI:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Ne bántsd a másét! (4, 8). Keddtől egész héten minden este és vasárnap d. u.: Ne bántsd a másét! — **ANDRÁSSY:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Paprikáscsirke (½4, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Paprikáscsirke. — **VÁROSI:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Orfeusz a pokolban (4, 8). Kedd, szerda, péntek: Nincs előadás. Szombat, vasárnap d. u. és este: Orfeusz a pokolban. — **ROYAL:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Egy bolond százat csinál (4, ½9). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Egy bolond százat csinál. — **PÓDIUM** (a Teréz-körútiban): Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Elő az okmányokkal! (½5, 9). Kedden: Elő az okmányokkal! Szerdától egész héten minden este és vasárnap d. u.: Uj műsor. — **KOMÉDIA:** Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Tanuljunk nyelveket (½5, ½9). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Tanuljunk nyelveket. — **ERZSÉBETVÁROSI:** Szombat (½6, ½9), vasárnap és hétfő (½4, 6, 9): Kék Duna. Csütörtökig bezárólag: Kék Duna. — **JÓZSEFVÁROSI:** Szombat (½6, ½9), vasárnap és hétfő (½4, 6, 9): Csárdáskirálynő. Csütörtökig bezárólag: Csárdáskirálynő. — **KISFALUDY:** Szombat (½6, ½9), vasárnap és hétfő (½4, 6, ¾9): Az utolsó Verebély-lány. Csütörtökig bezárólag: Az utolsó Verebély-lány.

Mozik műsora

Rövidítések: **H** = Híradók. **Sz** = Szombat. **V Ü** = Vasárnap és ünnepnap. **M** = Matiné.

ADMIRÁL (353—707. Margit körút 5. szám): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky Zita) és a kísérő műsor. (¼4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½10 és ½12-kor: **Camille, a végzet asszonya** (Greta Garbo). Hétfő d. e. ½10 és ½12-kor: **Két világ szerelmese** (Lawrence Tibbett). — **ALKOTÁS** (155—374. Gömbös Gyula ucca 11): **Hét tenger kikötője** (Wallace Beery). Majomszerelem. H. Hétfőtől: **Gyimesi vadvirág** (Tolnay, Greguss). Jazzbanditák. H. (½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **Az oxfordi diák** (Robert Taylor). Hétfő délelőtt 11 órakor: **Camille, a végzet asszonya** (Greta Garbo). — **ANDRÁSSY** (124—127. Csengery u. 39): **Réztábla a kapu alatt** (Robert Donat). Híradó. (¾4 ¾6 ¾8 ¾10; nagyszombaton ½8 ¾10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ÁTRIUM** (154—024, 153—034. Margit körút 55): **A varieté csillagai** (Szeleczky, Jávor). Hazatért a Ruténföld. H. (Előadások kezdete: ¼6 ½8 ¼10; nagyszombaton ½8 ¾10; V Ü ¼4 ¼6 ½8 ¾10 órakor.) — **BELVÁROSI** (384—563. Irányi ucca 21): **Szegény gazdagok** (Szeleczky, Uray). Kékmadár kabaré (színes). H. (Előadások kezdete: 4 6 8 10; nagyszombaton 8 10; V Ü jobbt. 2 4 6 8 10, balt. 3 5 7 9.) Vas. d. e. ½11 és 12-kor: **Érettségi.** Hétfő d. e. ½11 és 12-kor: **A szent hazugság.** — **BODOGRÁF** (149—510. József körút 63): **Szegény gazdagok** (Szeleczky Zita, Uray). Két kis angyal (Deanna Durbin). H. (½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **BROADWAY** (144—212. Károly körút 3. szám): **Tiszavirág** (Tolnay, Rózsahegyi). (Előadások kezdete: ½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Szívek csalogánya** (Deanna Durbin). — **BUDAI APOLLO** (351—500. Csalogány u. 46. szám): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky). Tantusz filmgyár (burleszk). H. (½5 ¾7 9; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CAPITOL** (134—337. Baross tér 32): Csak felnőtteknek! **Ingovány** (Annie Ducaux). H. (Előadások kezdete: ½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CITY** (111—140. Vilmos császár út 36): **Titokzatos Mr. Moto** (Peter Lorre). Munka hősei. Vadnyugati rablókaland. Híradó. (Előadások kezdete: ¾6 ¾8 ¾10; Nagyszombaton ¾8 ¾10; V Ü ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **CORSO** (182—818. Váci u. 9): **Színiiskola** (Louise Rainer). Optikai költemény (Liszt: Magyar rapszódia színes zenei filmje). H. (½6 ½8 ½10; nagyszombaton: ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CORVIN** (139—584, 138—988. József körút és Üllői út sarok): **Magyar feltámadás** (Tőkés Anna, Kiss Ferenc). H. (½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Az első tavasz** (Deanna Durbin). Husvéthétfőn délelőtt ½11 órakor: **A nagy ábránd** (Dita Parlo). — **DAMJANICH** (134—803. Damjanich u. 1): **Csodák csodája** (Sonja Henie) és a kísérő műsor. H. (Előadások kezdete: ½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **DÉCSI** (121—343, 125—952. Teréz körút 28): Második hétre prolongálva! **A varieté csillagai** (Szeleczky, Jávor). Hazatért a Ruténföld. Híradó. (Előadások kezdete: ½6 ¾8 10; nagyszombaton ¾8 10; Sz V Ü ¼4 ½6 ¾8 10.) — **ELIT** (114—502. Szent István körút 16): **Marco Polo kalandjai** (Garry Cooper). H. (4 6 8 10; nagyszombaton 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **FORUM** (189—707, 189—543, 188—528. Kossuth Lajos u. 18. szám): **IX. parancsolat** (Jean Gabin). H. (Előadások kezdete: ¼6 ½8 ¾10; nagyszombaton ½8 ¾10; Sz V Ü ¼4 ¼6 ½8 ¾10.) — **GLÓRIA** (144—800. Thököly út 56): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky). A titokzatos Szahara (színes útifilm). H. (½5 ¾7 9; nagyszombaton: ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **HOLLYWOOD** (142—455. Bethlen tér 3. sz.): **Alexander's Ragtime Band** (Alice Faye). H. (Előadások kezdete: ½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Husvétvas. és husvéthétfő d. e. ½11-kor: **Matiné.** — **HOMÉROS** (296—178. Hermina út 7): **Csodák csodája** (Sonja Henie). Kuba (kultúrfilm). Sportol a világ (sportfilm). H. (½5 7 ¼10; nagyszombaton 7 ¼10; V Ü ½2-től folytatólag.) — **IPOLY** (292—626. Csáky ucca 65): **Francia szobalány** (Olympe Bradna). Popeye-, trükk- és kultúrfilmek. H. Hétfőtől: **Hét tenger kikötője** (Wallace Beery). 100 kutya 1 sorban. (Előadások kezdete: 5 ¼8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap d. e. ½10 és ½12-kor: **Mártírasszony.** — **JÓZSEFVÁROSI** (134—644. Kálvária tér 7): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky) és a kísérő műsor. (½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Szent hazugság.** Hétfő d. e. ½11-kor: **100 férfi 1 kislány** (Deanna Durbin). — **KAMARA** (144—027. Dohány u. és Nyár u. sarok): Öt utolsó nap! **Hófehérke és a hét törpe.** Zenélő tündérek. (4 6 8; nagyszombaton 8 10; Sz 4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8.) — **KULTUR** (386—193. Kinizsi u. 16): **Süt a nap** (Nagy Alice, Olasz János) **és a kísérő műsor.** (5 ¼8 ½10; nagyszombaton: ½8 ½10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **LLOYD** (111—994. Hollán ucca 7., a Szent István körútnál): **Alexander's Ragtime Band** (Alice Faye). Híradó. (Előadások kezdete: 4 6 8 10; nagyszombaton 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **NYUGAT** (127—162. Teréz körút 41): **Csodák csodája** (Sonja Henie). Az álarcos grófnő (Claire Trevor). H. (½5 7 ½10; nagyszombaton ½8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ODEON** (130—263. Rottenbiller u. 37/b): **Szegény gazdagok** (Szeleczky, Uray). Fantom trubadur (zenés vígj.). (Folyt. előad.: ¼5 ¾7 ¼10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Mai lányok** (Kun Magda, Szepes Lia). — **OLYMPIA** (342—947. Erzsébet körút 26): **Csodák csodája** (Sonja Henie). Telivér primadonnák (kultúrfilm). Ahol a víz aranyat ér (Szahara). (Előadások kezdete mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10; nagyszombaton 8 10 órakor.) — **OMNIA** (130—125. József körút és Kölcsey u. sarok): 5 órakor: **Ajánlólevél** (Adolphe Menjou). Kieg: H. ¼8 ½10 órakor: **A titokzatos Mr. Moto** (Peter Lorre). Kieg: Munka hősei. Vadnyugati rablókaland. H. (5 ¼8 ½10; nagyszombaton 8 10; V Ü 4 6 8 10.) — **ORIENT** (114—926. Izabella u. és Aradi u. sarok): **Süt a nap** (Nagy Alice, Olasz János). Harcias macskák. Szerelmes jánosbogárka és Cirmos bajban (trükkfilmek). H. (Folyt. előad. ¼5 ¾7 ¼10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **OTTHON** (146—447. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **Heardy gyerek esete a szerelemmel** (Mickey Roney). (¼4 ¼6 ¼8 ¼10; nagyszombaton ¼8 ¼10; V Ü ¼2 ¼4 ¼6 ¼8 ¼10.) Vas. d. e. 10 és ½12-kor: **Emmy.** Hétfő d. e. 10 és ½12-kor: **Mintaházasság** (Heinz Rühmann). — **PALACE** (136—523. Erzsébet körút 8. szám): **Bors István** (Páger, Tolnay). H. (Előadások kezdete: 4 6 8 10; nagyszombaton 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) Husvétvasárnap d. e. 11-kor: **Mártírasszony.** Husvéthétfő d. e. 11-kor: **A kis lord** (Freddie Bartholomew). — **PÁTRIA** (145—673. Népszínház u. 13): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky). Kenguruk országa trükkfilm). Jack Demsey zenekara. H. (Előadások kezdete: ¾4 ¾6 ¾8 ¾10; nagyszombaton ¾8 ¾10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) Vas. és hétfőn d. e. ½11 órakor: **Matiné.** — **PHÖNIX** (144—454. Rákóczi út 68): **A kivándorlók** (Don Ameche). Sportol a világ. Dél királynője. Harcias macskák. H. (Folyt. előad. mindennap d. e. 11, d. u. 1 3 5 ¼8 ½10; nagyszombaton ¼8 ½10.) — **RADIUS** (122—098, 120—564. Nagymező u. 22—24): Második hétre prolongálva! **Szélhámosnő voltam** (Jean Murat). H. (Előadások kezdete: ¾6 ¾8 ¾10; nagyszombaton ¾8 ¾10; V Ü ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **REX** (139—416. István út 39): **Szegény gazdagok** (Szeleczky, Uray). Titokzatos Szahara. H. (½5 ¾7 9; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **RIALTO** (139—497. Rákóczi út 70): **Hét tenger kikötője** (Wallace Beery). Aranyrablók (Bob Baker). (D. e. ½11, d. u. ½1 ¾3 5 ¼8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü d. e. 10 12, d. u. 2 4 6 8 10.) — **ROYAL APOLLO** (141—902, 342—946. Erzsébet körút 45): **Fiúk városa** (Mickey Roney). Híradók. (Előadások: ¼6 ½8 ¾10; nagyszombaton 8 10; V Ü 4 6 8 10.) — **SAVOY** (146—040. Kálvin tér sarok, Üllői út 2): Második hétre prolongálva! **Alexander's Ragtime Band** (Alice Faye). (Előadások kezdete: ½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Szívek csalogánya** (Deanna Durbin). Burleszkek, trükkfilmek. Hétfő d. e. ½11-kor: **Halálbrigád** (Claudette Colbert) és burleszkek, trükkfilmek. — **SCALA** (114—411. Teréz körú 60): Harmadik hétre prolongálva! Szuez (Annabella). H. (Előadások kezdete: ¼6 ½8 ¾10; nagyszombaton ½8 és ¾10; V Ü 3 ¼6 ½8 ¾10.) — **SIMPLON** (268—998, 268—999. Horthy Miklós út 62): **Magyar feltámadás** (Kiss Ferenc, Tőkés Anna). Amerikai lovasbravúrok. H. (½4 ½6 ½8 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **Engadini kaland** (Luis Trenker). — **STUDIÓ** (140—840. Akácfa u. 4): Harmadik hétre prolongálva! **Tilos utakon** (Corinne Luchaire). H. (Előadások kezdete mindennap: d. e. 11, d. u. 2 4 6 8 10; nagyszombat 8 10.) — **TIVOLI** (123—049. Nagymező ucca 8. szám): **Csodák csodája** (Sonja Henie). Igy halad a tudomány (riport). Barátaink az állatok. H. (Folyt. előad.: ¼5 7 ½10; nagyszombaton ½8 ½10; V Ü ¾2 ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) Vas. d. e. 11-kor: **Mai lányok** (Kun Magda, Szepes Lia). — **TURÁN** (128—401. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **Szegény gazdagok** (Uray, Szeleczky) és a kísérő műsor. (4 6 8 10; nagyszombaton 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) Vas. d. e. 11-kor: **Két világ szerelmese** (Lawrence Tibbett). Hétfő d. e. 11-kor: **Camille, a végzet asszonya** (Greta Garbo). — **URÁNIA** (146—046. Rákóczi út 21): Második hétre prolongálva! **A varieté csillagai** Szeleczky, Jávor). Hazatért a Ruténföld. H. (¾5 ¼8 ½10; nagyszombaton ¼8 ¾10; V Ü ½3 ¾5 ¼8 ¾10.) Vas. d. e. 11-kor: **Gyermekmatiné.**

Toalettek a „Nem leszek hálátlan" színpadán

Andrássy Színház

2. 3. 4. Bársony Rózsi toalettjei: Sötétkék kosztüm, sötétkék-, fehér- és pirospettyes blúzzal. Fehér alapon, kék-, piros-, sárgavirágos selyem estélyi toalett, ugyanolyan anyaggal behúzott kalappal. Fehér, lilabordűrös estélyi toalett, a hajban lila orchideával. 1. 5. Fejes Teri fehér kabátruhája, a felsőrész fele csíkos selyem. Fekete alapon, rózsaszín, kékvirágos csinc felsőrész és csipőkendő, fekete tüllszoknya (Molnár Éva rajzai)

— **Az abaújmegyei sorozatos gyujtogatások két tettesét 12—12 évi fegyházra ítélték.** *Miskolcról* jelentik: A legutóbbi két-három év során az abaújmegyei Gagybátor, Boldogkőújfalu, Boldogkőváralja, Szászfa, Pamlény és Abaújszántó községekben sorozatos tüzesetek történtek. A csendőrség kinyomozta, hogy minden egyes esetben olyan faluban tört ki a tűz, abol ifj. *Tamás* József gagybátori földműves vagy sógora. *Tóth Fityere* János boldogkőújfalusi napszámos járt biztosítási ügynöki minőségben. A hosszas nyomozás messzeágazó bűnszövetkezet tagjait juttatta a csendőrség kezére. A gyujtogatási ügyben szombaton hirdette ki az ítéletet a miskolci törvényszék *Csorba* tanácsa. Ifj. *Tamás* Józsefet és *Tóth Fityere* Jánost minősített gyujtogatás bűntettében mondotta ki bűnösnek és ezért *Tamást*, mint felbujtót, *Tóth-Fityerét*, mint tettestársat, 12—12 évi fegyházra, *Bogdányi* Ferencet, mint tettestársat, 10 hónapi, *Horábszky* Andrást 7 hónapi börtönre, *B. Tóth* Józsefet és *Kovács* Jánost 3—3 hónapi, *Koleszszár* Jánost 4 hónapi, *Tokár* Andrást és *Zs. Tóth* Istvánt 3—3 hónapi, *Szabó* Józsefet 1 hónapi fogházra ítélte.

— **Szabályozzák a Gellérthegy nyugati lejtőjét.** A főváros elhatározta, hogy napirendre tűzi a Gellérthegy nyugati oldalának szabályozását. Az erre vonatkozó tervek elkészültek. Ezek szerint a rendkívül meredek *Somlói utat* kevésbé lejtőssé építik át, megváltoztatják az út betorkolását az *Alsóhegyi útba*. Az Alsóhegyi utat a feljebb fekvő Mihály úttal egy új útvonal beiktatásával kötik majd össze. A Somlói út meredekségét részben az útvonal meghosszabbításával küszöbölik ki. Létesítenek egy lépcsős feljárót is, amely a *Somlói útból* a *Plósz Lajos uccába* vezet. A *Mihály uccának* rendkívül éles, szögletes fordulóit megszüntetik és a lehetőség szerint a *Mihály uccát* kiegyenesítik. Az új útvonalak mentén beépítésre alkalmas kisebb házhelyek létesülnek.

— **Felettesének meggyilkolása miatt halálra ítéltek egy volt csendőrt.** *Szigetvárról* jelentik: A szombathelyi honvédtörvényszék Szigetváron agyonlövetése által végrehajtandó halálbüntetésre ítélte *László* Géza volt csendőrt, aki a mult év októberében Erdőcsokonyán két revolverlövéssel bosszúból meggyilkolta felettesét, *Boldog* József csendőrtörzsőrmestert. A törzsőrmester Lászlót különböző szabálytalanságok miatt feljelentette, ennek következtében Lászlót lefokozták és a csendőrség kötelékéből is el akarták bocsátani. A gyilkosság után László Géza Szigetvárra szökött és ott csak nagynehezen tudták a nagyerejű gyilkost elfogni. Az ítélet ellen mind az ügyész, mind a vádlott és védője is semmisségi panaszt jelentett be.

— **Tanárok előléptetése.** A kormányzó **Ernői Olivér** és **Pózna Lajos** miskolci gimnáziumi rendes tanárokat 1938 január első napjától számított hatállyal az állami középiskolai és a velük egy tekintet alá eső többi tanár részére megállapított és a VI. fiz. osztály 3. fokozatának megfelelő 10. fiz. fokozatba előléptette.

— **Szabó Imre lelkipásztori jubileuma.** A magyar reformátusság egyik kimagasló értéke, *Szabó* Imre budapesti esperes, pénteken töltötte be budapest-fasori lelkipásztorkodásának tizenötödik esztendejét.

— **Egy magyar énekes amerikai sikerei.** *Diskay* József, aki a budapesti Operaháznak volt ösztöndíjas énekese, évek óta kinn él Amerikában, ahol egyik sikert aratja a másik után. A Metropolitannak is tagja lett, majd nemrégen a világ egyik legnagyobb filmvállalata, az *Universal* szerződtette tenoristájának. Harminchat újvilági rádióban énekel állandóan és az amerikai sajtó így ír róla: »*The famous hungarian tenor.*« A közelmultban nagy elismerés érte *Diskay* Józsefet, akit érdemei elismeréseképpen az Amerikai Egyesült Államok *tiszteletbeli ezredesévé neveztek ki. Diskay* minden magyar ünnepségen résztvesz, tevékeny tagja az amerikai magyar szervezeteknek és egyesületeknek. Amikor nemrégiben Los Angelesben bankettet adtak az amerikai polgármesterek kongresszusa alkalmából, *La Guardia*, Newyork népszerű polgármestere felkérte *Diskayt*, hogy énekeljen magyar dalokat. Diskay örömmel tett eleget a megtisztelő felhívásnak és több mint egyórás hangversenyt adott a bankett közönsége előtt. *Magyar nótákat énekelt és az amerikai polgármesterek tokaji bor mellett mulattak...*

— **Magyaros divatbemutató az Operaházban.** Vitéz nagybányai *Horthy* Miklósné és Anna főhercegnő védnöksége alatt a magyaros öltözködés és a magyar díszítő elemek fokozottabb alkalmazásának terjesztése céljából április 3-án, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel jótékonycélú »Magyaros divatbemutatót« rendeznek az Operaházban. A divatbemutató valóságos gálamatiné lesz amelyen megjelennek *József* főherceg és *Auguszta* főhercegnő, *József* Ferenc főherceg és *Anna* főhercegnő, a kormány tagjainak feleségei és családtagjai, továbbá a magyar társadalom és közélet igen sok más előkelősége. Meghívóigénylés és jegyvétel a rendezőbizottságnál: Iparügyi minisztérium, Lánchíd ucca 2. I. emelet 6., telefon: 156—000, lehetőleg 12—14 óra között.

— **Turáni Társaság** *Pekár* Gyula halálával megüresedett elnöki tisztre dr. *Cholnoky* Jenő egyetemi tanárt és alelnökké *Kállay* Ubul ny. főispánt, a MABI alelnökét választotta meg.

— **A kubikosok vállalkozó szövetkezete** április 3-án délelőtt 11 órakor Mosonyi ucca 1. szám alatt tartja évi közgyűlését.

— **Az automobilkiállítás** gyönyörű kocsijai közül is kiemelkedik a *Horch Wanderer* autók pavillonja. A *kormányzó úr őfőméltósága* nagy megelégedéssel szemlélte a kiállított kocsikat, melyekről *Hess* Ervin, a *Horch—Wanderer* gyárak itteni képviselője adott szakszerű felvilágosítást.

SPORTHIREK

× **Bonnban lesznek a jövőévi főiskolai világbajnokságok.** A nemzetközi diákszövetség Finnország lemondása folytán úgy döntött, hogy *az 1939. évi főiskolai világbajnoki verseny rendezésének jogát a németeknek adja.* Németország Bonnban, a Köln közelében lévő egyetemi városban rendezi meg a versenyeket.

× **Franciaország—Bugária 6:1.** A francia válogatott nagy fölényben volt az osztrákok helyére »beugrott« bulgárok felett.

× **Mérsékelt eredményeket hozott a Mussolini úszóserleg döntője.** Az olasz úszók befejezték a Mussolini-serlegért folyó küzdelmeket, melyek öt vasárnapon át tartottak. A pontversenyt Liguria nyerte 54 ponttal Piemont és Emilia előtt. A döntő napján a 100 m-es gyorsúszást Costa 62.2 mp-cel, a 400 m-es gyorsúszást Signori 5 p 24.8 mp-cel, a 100 m-es hátúszást Ravera 1 p 18.6 mp-cel, a 200 m-es mellúszást Ghira 3 p 0.3 mp-cel nyerte. A húsvéti túra során úszóinknak nem lesz nehéz dolguk Olaszországban.

× **Gábori megverte Bawarowskit San-Remóban 5:7. 8:6, 9:7** arányban. Szigeti megverte ugyan Busst 6:4, 6:4 arányban, azonban az olasz Radótól 6:0, 9:7 arányú vereséget szenvedett.

× **Heuser kiütéssel szerezte meg a félnehézsúlyú ökölvívóvilágbajnokságot,** tízezer néző előtt, Berlinben a Deutschlandhalleban. a hetedik menetben kiütötte Roth belga világbajnokot.

× **Bellák az amerikai asztali tenniszbajsokság döntőjében.** A Philadelphiában eldöntésre kerülő amerikai asztali tenniszbajnokság elődöntőjében Bellák 21:11, 21:18, 21:17 arányban verte Mac Crossant.

× **A DAC nyerte a női tőrvívó csapatbajnokságot.** A bajnoki címet veretlenül nyerte a *DAC* Elek, Vargha, Váradiné, Gyenge, Rossmann csapata, amely a Spárta ellen 11:5, a MAC ellen 10:6, a BBTE ellen 12:4 arányban győzött. 2. Spárta, 3. MAC, 4. BBTE. — A *HTVK* másodosztályú párbajtőrversenyt rendezett s ennek győztese a miskolci Hanthy György lett. — *Kecskeméten* a KAC rendezett kardversenyt és itt az egyetemista Juhász győzött.

× **A bordigherai nemzetközi tenniszverseny** férfiegyes számának döntőjében a francia Lesueur 8:10, 6:4, 6:0 arányban győzött az ír Rogers felett, a női egyes döntőjében pedig az angol Scriven 6:4, 8:6 arányban verte Kovácsot.

× **Az egyiptomi tenniszbajnoki verseny** női egyes számának döntőjében az angol Yorke 6:4, 1:6, 6:2 arányban győzött az amerikai Wheeler felett, a vegyespárosban pedig a *Yorke—Mitic* pár szerezte meg a bajnoki címet.

× **Észtország nyerte a jégvitorlázó Európa-bajnokságot.** Revalban a gyorsvonati sebességgel száguldó járművön az észt von *Holst* szerezte meg a 15 m² osztályban az Európa-bajnoki címet. A német *Tepper* a második helyre került.

Hölgyek jelszava:
Tavaszi bevásárlásra első útunk
KLEIN ANTAL
divatházába vezet. VII., Király ucca 49
Békebeli híres szaküzlet

SZINHÁZ

Fűszer és csemege

A Vígszínház szombati bemutatója

Egy régi bolt története. Ez a biedermeier-emlékeket ébresztő »műfaj«-megjelölés — amely alig több a cím parafrázisánál — itt szinte megtévesztő. Semmit sem árul el a lényegből. Ártatlan polgari zsánerképet sejttet, holott, ami mögötte van: meglehetősen szókimondó társadalmi kritika, a dzsentrit majmoló »úrhatnám polgár« bírálata. *Csathó* Kálmán új darabja szokatlanul komoly, javító célzatú, majdnem didaktikus hangsúlyú erkölcsrajz. S mint ilyen, nemcsak gyökeres szakítást jelent a népszerű színpadi író könnyedén csipkelődő, enyhén érzelmes vígjátékaival, hanem közvetlen visszakapcsolódást is a magyar társadalmi színmű Szigeti—Csiky vonalához. Mert alapjait, alakjait, sőt alapigazságait tekintve, a *Fűszer és csemege* csakugyan nagymultú cég. Ám ebben a régi boltban igen aktuális, mai portékát árulnak. Mindenesetre több csípős fűszert, mint édes csemegét. Olyan józankesernyés életbölcseséget, amely ma kiváltkép időszerű nálunk.

A *Fűszer és csemege* hitelesrajzú, gazdagon részletezett, eleven színpadi történetének konfliktusát tulajdonképpen a munkától irtózó, léha urizálás vágya idézi fel. A bolt és a föld, a kereskedő és a gazda csak látszólag kerül bennő egymással éles ellentétbe. Velejében másról van itt szó. Arról, hogy egy földbirtokost játszó, de igazában semmihez sem értő, megszédült kereskedősarjadék ostoba úrhatnámságával mint teszi tönkre azt a virágzó üzletet, amelyhez ingyen jutott s amelyet az utolsó pillanatban csak húga áldozatkészsége és egészséges gondolkodása tud megmenteni a végpusztulástól. A derék, szorgalmas nagyapa, Pammer Aladár, egy élet verejtékes munkájával építette naggyá és szolíddá jóhírű fűszer- és csemegekereskedését. Mikor aztán elfárad, átadja unokájának az aranybányát, abban a hitben, hogy a fiatalember — akit utódául nevelt — továbbfejleszti majd a régi céget. Ifjabb Pammer Aladárnak azonban semmi kedve sincs a »boltossághoz«. Beleszületve a vagyonba, lenézi a »nem úri« foglalkozást, szégyenli polgári származását s titokban még a nevét is megváltoztatja, — amiről nagyapja megrendülten értesül. Ez a konok fiatalember inkább leendő apósa eladósodott védett-birtokán akar saját elképzelése szerint »gazdálkodni«, agarászni, lovacskázni és mulatozni, szóval tipikus »dzsentriéletet« élni, mintsem fűszert és csemegét árulni az ősi boltban. Az öreg Pammer mégis rábízza a remek üzletet, amelyet a haszontalan unoka vevőket elriasztó gőgje, könnyelmű pazarlása és renyhesége persze csakhamar súlyos válságba sodor. Ifjabb Pammer Aladár a boltból kiszedett pénzt apósa birtokába öli, de mert a gazdálkodáshoz vajmi keveset konyít: nem bírja megmenteni a veszendő földet. Így csupán azt éri el, hogy az »aranybányát« majdnem csődbe viszi, miközben csalás határán mozgó, elszánt hazugságaival egyetlen húgát, Vilmát is kifosztja. Most már a kissé megrokkant nagyapa s a süket nagymama előtt sem lehet tovább titkolni a dolgot. Az öregek kétségbeesve ébrednek rá a fenyegető bukás veszedelmére. A katasztrófa azonban végül is szerencsésen elhárul a család feje fölül, mert a gazdag pék-nagybácsi csendes betársulása és Aladár húgának okos házassága »szanálja« a régi fűszer- és csemegeboltot. Vilma a derék üzletvezetővel együtt veszi át a nagyhírű céget, amely a boldog házaspár kezén remélhetőleg újból felvirágzik.

Egyszerű és nyilván nem is egészen újszerű az az életfilozófia, amely Csathó Kálmán új darabjából, mint megszívlelendő erkölcsi tanulság, a nézőtér felé csendül. Hogy minden foglalkozás értékét az emberség adja meg, hogy a boldoguláshoz való jog alapja csak a tisztes munka lehet, hogy aki nem jó úriembernek, nem jó kereskedőnek sem. — mindez eléggé konvencionális igazság. Mondhatnám: közhely. Nemcsak az életben, hanem a színpadon is. De olykor a színház körül maga az élet változik meg úgy, hogy akusztikájában új jelentőséget kap a régi szó. Ilyenkor következik be, mint ezúttal is, hogy egy közismert igazság kimondása szinte bátorságszámba megy, — ami különben egyáltalán nem érinti a kimondás érdemét. Azt hiszem azonban, hogy mindennél nagyobb súllyal esnek latba a darab dramaturgiai értékei: a felépítés biztonsága, a színpadi feszültség fokozása, a fény-árny szerencsés elosztása, az alakok plasztikusítása — amely a tendencia kiélezése és az érzelmesség némi túlzása ellenére is kitűnően érvényesül — s nem utolsósorban az éltető atmoszféra megéreztetése. Ezek a kvalitások a *Fűszer és csemegét* Csathó Kálmán legigényesebb, legegyenletesebb és legérettebb színpadi művévé avatják.

Az előadás nagyon jó. Friss, eleven, símán perdülő és zavartalanul egységes. Az összjátékból magasan kiemelkedik *Somlay* Artúr és *Vizvári* Mariska egykép magával ragadó, tökéletes »kabinet« alakítása, a lelkileg megroppant nagyapó és a süket nagyanyó hálás szerepében. Mindketten remekelnek a művészi részletrajz árnyaló és kifejező gazdagságával. *Bulla* Elma, a családi tradíciókhoz hű leány, *Páger* Antal a polgári életformából kitörő fiú alakját meggyőzően kelti életre. De kitűnőek a többiek is, így elsősorban *Márkus* Margit, *Komár* Júlia, *Greguss* Zoltán, *Köpeczi-Boócz*, *Gárdonyi*, *Dénes*, *Vértess*, *Justh* és *Solthy*.

Tarnay Ernő rendezése stílusos, *Vörös* Pál díszletei szépek.

Kárpáti Aurél

*

Elegáns közönség gyült össze szombaton este a Vígszínház nézőterén. Ott láttuk *Darányi* Kálmán miniszterelnököt, *Hóman* Bálint kultuszminisztert és *Imrédy* Béla közgazdasági minisztert is. Az előadás a nézők egyre fokozódó érdeklődése mellett folyt le. Sok volt a nyiltszíni taps s a felvonások végén hosszantartó ünnepléssel sokszor hívták a lámpák elé *Csathó* Kálmánt, a darab kitűnő szerzőjét és a szereplőket.

(*) **A vén bárkás.** *(Új műsor a Komédiában.)* *Az Est* bárkajátékának hírére Noé megjelenik és részt vesz a pályázaton. *Radó* játssza Noét és mindenekelőtt keres egy csinos hölgyet, akit kimentsen az özönvízből, mert hát, úgye, ez a legfontosabb. Radónak még egy nagyszerű száma van: német művésznővel szórakozik egy bárban és tőzsgyökeres magyar nótákat fordít le neki németre. Dumas regényének modern változatában, a *Kaméliás tyúkban Szilágyi* Marcsa a főszereplő. *Solti* búcsúzik a pesti közönségtől. Egy pesti kislány: *Forgács* Boriska, egy pesti szépasszony: *Kemény* Oli és egy igen kopasz úr: *Bellák* Miklós búcsúztatják. Mindnyájan megköszönik azt a sok jót, amit velük tett. Az érzékeny búcsúztatás után *álmairól* énekel *Solti* és ezeknek az álmoknak megfejtéséhez nem kell Freudot ismerni. A Komédia bárkájában a már említett kitűnő szereplőkön kívül *Ditrói* Ica, *Barna* Anci, *Szerdahelyi* Rózsi, *Békefi* Róbert és *Misoga* László fogják az evezőket, nem is beszélve a második fénykorát élő kis *Rottról*, aki aranyos humorával az egészet kormányozza. *(m)*

(*) **Szülők harca.** *(Bemutató az Urániában.)* Diákkori szerelem, diákkori csalódás: a fiú az eredeti szívszerelem helyett egy másik medika-kolleginájával veszi el; szépen, kedvesen, boldogan élnek egymással és gyerekükkel, a kis Péterrel, az ifjú tanársegéd nagyszabású orvosi felfedezésre készül s munkájában méltó, rajongó, hivő társa az asszony. Feltűnik azonban hirtelen a hét éve nem látott eredeti menyasszonyjelölt, akiből elegáns, nagyvonalú, világjáró, mondén dáma lett s most igyekszik visszavenni magának a férfit, akibe még mindig egészen kislányosan szerelmes. A dolog azonban csak félig sikerül: a kisfiú, Péter kedvessége s a feleség derekas helytállása a félútról, a válóper kellős közepéből visszatérítik a doktor urat a házasságba. Közben persze rengeteg bonyodalom, drámai és vidám fordulat váltogatja egymást; gyorsan és érdekesen perdül a film. Nem is tudja az ember, hányadik film ez, amely teljesen Willy *Fritsch* személyére épül fel — de akárhányadik is legyen, annyi biztos, hogy ez a rokonszenves és ízlésesen hódító amorózó még ma sem unalmas egy percig sem: époly fiatal, époly vidám, époly frissen és fiúsan mosolyog, mint Isten tudja, hány évvel ezelőtt. A feleség szerepére kitűnően választották ki a házias, egyszerű és finom Jutta *Freybát;* a másik női főszerepet a nagyon szép s amellett nagyon decens és tehetséges Erna *Morena* játssza. A filmnek azonban legaranyosabb és legmaradandóbb emlékű szereplője *maga a kis Péter*, ez az ennivalóan kedves kis kölyök, aki még csak nem is »szép gyerek«, csak *gyerek*, így, egyszerűen és tökéletesen. A darab mellé a német légihaderőt bemutató filmet adják. *(r)*

(*) **Óriási színház épül Newyorkban.** A newyorki világkiállításon, a reprezentatív színpadi produkciók bemutatására új óriási színház épül. Az új színház nézőterén 8000 ember fog elférni.

A Kék róka 200-ik előadása

Szép jubileumi estéhez érkezett el szombaton este a Nemzeti Kamaraszínháza, amelyben ekkor játszották 200-adszor *Herczeg* Ferenc *Kék róka* című vígjátékát. A Kék róka a Vígszínházban majdnem 100-szor került színre. A szezón elején újította fel a darabot a Nemzeti Kamaraszínháza, ahol minden este táblás ház tapsolt a kitűnő színészeknek s *Bajor* Gizinek, aki a női főszerepet játszotta. A vígjáték egyre növekvő sikere miatt új bemutatót ebben a szezónban eddig még nem tarthatott a színház. A megkezdett próbakat mindig félbe kellett szakítani és a kitűzött bemutatókat el kellett halasztani. Herczeg Ferenc sikere nemcsak azokat a magyar szerzőket érintette, akiknek darabjait mindeddig nem lehetett bemutatni, hanem talán legelsősorban magát Herczeg Ferencet, akinek *legújabb darabját ebben a szezónban szintén a Nemzeti Kamaraszínháza akarta bemutatni.* Elhalasztották az új Herczeg Ferenc darab bemutatóját is.

Igy érkezett el a Kék róka most a 200-ik előadáshoz. Zsúfolásig megtelt a Kamaraszínház ezen az estén. Herczeg Ferenc, az illusztris szerző, a jobb első páholyban foglalt helyet. A páholyba belépésekor *helyéről felállva, percekig tartó taps viharral üdvözölte a közönség.* Az ünneplés folytatódott minden felvonás után, Herczeg Ferencnek számtalanszor kellett megjelennie a függöny előtt. Az ünneplésből bőven kijutott a színészeknek is. *Bajor* Gizi, *Kiss* Ferenc, *Rajnai* Gábor, *Uray* Tivadar és *Olthy* Magda, a nagyszerű darab szereplői alig győzték megköszönni a feléjük zugó tapsokat. A Kék róka a 200-ik előadás után is folytatja sikeres útját a Nemzeti Kamaraszínházának színpadán.

(*) **Kodály- és Bartók-művek Londonban.** Sir Adrian *Boulet* vezetése mellett a londoni szimfonikus zenekar modern zenei bemutatókat rendez. A középeurópai muzsika bemutatásakor Magyarországot *Kodály* Zoltán és *Bartók* Béla művei képviselik.

Jövőheti kedvezményes színházi előadásaink

Nemzeti Színházi előadások

Színházjegyirodánk (Erzsébet körút 18—20) kedvezményes előadásainak jövőheti műsora a legváltozatosabb. Bérleti szerződésünk alapján e héten a *Nemzeti Színházban* két előadással is állunk olvasóink és előfizetőink rendelkezésére. Az első e hónap 31-én, csütörtökön, *Zilahy* Lajos népszerű darabja, a *Süt a nap*, a második április 2-án, szombaton: az új betanulással, nagy sikerrel bemutatott *A nők barátja.*

Kapható jegy ezenkívül *Hunyady* Sándor rendkívül kedves darabjához, a *Bors Istvánhoz* a Vígszínházba, a híres *Volponehoz* a Magyar Színházba, a nagy sikerrel bemutatott *Nem leszek hálátlan* című, mulatságos zenés játékhoz az Andrássy Színházba, a bájos *Hatodik emelet* című vígjátékhoz a Pesti Színházba, a kacagtató *Pillanatfelvételhez* a Royal Színházba, a 100-ik előadás felé közeledő *Júliához* a Városi Színházba, az érdekes *Lulu* című egyfelvonásoshoz és a kísérő műsorhoz a Terézkörútiba és a *Vén bárkás* című kacagtató revühöz a Komédia Kabaréba.

Olvasóink és előfizetőink figyelmébe ajánljuk külön *Herczeg* Ferencnek 200-szor színre került *Kék rókáját* hétfőn a Nemzeti Színház Kamara Színházában, a *Pódium Kabaré* érdekes műsorát és az e hétről elhalasztott *Ábrahám Jazz-matinét* a Városi Színházban.

Színházjegyirodánk külön telefonszáma *143—888.*

Rendkivüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet **rendkívül leszállított áron válthatnak:** Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888 **reggel** 9 órától délután 5 óráig, **vasárnap délelőtt** 9—2 óráig.

VASÁRNAP, márc. 27. Víg: Bors István (3½ d. u.). **Magyar:** Volpone (3½ d. u. és 8 este). **Belvárosi:** Duo (4 d. u.). **Pesti:** Hatodik emelet (4 d. u. és 8 este. **Művész:** Szakits helyettem (8). **Andrássy:** Nem leszek hálátlan (3½ d. u.). **Városi:** Júlia (4 d. u. és 8 este). **Royal:** Pillanatfelvétel (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** A vén bárkás (4½ d. u. és 8½ este).

HÉTFŐ, márc. 28. Nemzeti Kamara: Kék róka (8). **Royal:** Pillanatfelvétel (8). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** A vén bárkás (8½).

KEDD, márc. 29. Magyar: Volpone (8). **Pesti:** Hatodik emelet (8). **Andrássy:** Nem leszek hálátlan (8). **Royal:** Pillanatfelvétel (8. **Komédia:** A vén bárkás (8½).

SZERDA, márc. 30. Royal: Pillanatfelvétel (8). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** A vén bárkás (8½).

CSÜTÖRTÖK, márc. 31. Nemzeti: Süt a nap (7½). **Víg:** Bors István (8). **Magyar:** Volpone (8). **Pesti:** Hatodik emelet (8). **Royal:** Pillanatfelvétel (8). **Pódium:** Márciusi műsor (9). **Komédia:** Vén bárkás (8½).

PÉNTEK, ápr. 1. Andrássy: Nem leszek hálátlan (8). **Royal:** Pillanatfelvétel (8). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** A vén bárkás (8½ este).

SZOMBAT, ápr. 2. Nemzeti: A nők barátja (7½). **Magyar:** Volpone (8). **Royal:** Pillanatfelvétel (8). **Városi:** Ábrahám jazzhangverseny (8).

VASÁRNAP, ápr. 3. Víg: Kacagó gyermekkabaré (Lakner bácsi előadása) (10½ d. e.); Bors István (3½ d. u.). **Magyar:** 8 este). **Művész:** Szakits helyettem (4 d. u.). **Andrássy:** Nem leszek hálátlan (3½ d. u.). **Royal:** Pillanatfelvétel (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** A vén bárkás (4½ d. u. és 8¼ este).

Belvárosi Színház

Szerdán, március 30-án **először**

Félperces szerelem

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: **Aldo de Benedetti.**
Fordította: **Stella Adorján.**

Lázár Mária
Ráday Imre — Góth Sándor

Nagy György, Simonyi Mária, Boray Lajos
Soltész Annie, Baróthy Józse, Lendvay Márta
Kiszely Ilona, Kálmán Magda, Szemere Pál

Rendező: **Góth Sándor**

Díszlettervező **Gara Zoltán.** Jegyrendelés: 188-407

Szőke Szakáll • Pillanatfelvétel • Royal Színház

Soha életében még ennyit nem nevetett!

Minden este 8 órakor.
Vasárnap délután 4 órakor

SZINHÁZ

A világ közepe

A Vígszínház szombati évadnyitója

A világ közepe: egy amerikai kisváros, ahol Charles Abbot, a gyermekké vénült, szabadszájú s vaskos humorú, de aranyszívű farmer-nagypapa árván maradt, hatesztendős unokája kedvéért mesebeli ravasz fondorlattal foglyul ejti a jóságos »tanár úr« képében házába surranó Halált, aki tulajdonképpen érte jött, hogy elvigye magával. Fölküldi a kertjében álló almafára, amelyről — a néki égi ajándékul adatott titokzatos hatalom miatt — senki sem tud lejönni addig, amíg ő nem akarja s ettől kezdve a Halál uralma megszűnik a földön. Az öreg Abbot így huszonnégy órára a világ ura lesz. Csodálatos erejét arra akarja felhasználni, hogy unokája sorsát biztosítsa, amire szükség is van, mert a gyermek szörnyű nagynénje, egy álszent vénkisasszony, a várható örökség reményében magának akarja megkaparítani »a szegény kis árva« neveltetési jogát. Ám hiába marad életben a derék nagypapa s hiába őrzi villamos-árammal telített drótkerítés mögött a »halálos« almafát: unokája életét nem bírja megvédeni a rávárakozó veszedelem ellen. Az elszánt vénkisasszony bolondnak nyilvánítatja a vén Abbot-t, aki az almafával rejtelmes beszélgetéseket folytat, unokája pedig — megkarcolva kezét a drótkerítésen — vérmérgezést kap s haldokolva él mindaddig, míg nagyapja, megnyugodva a természet örök rendjében, le nem engedi hozzá és magához az almafáról a megszabadító Halált. A jóságos »tanár úr« aztán mindkettőjüket elvezeti egy szebb, jobb és boldogabb világba, ahova Abbot öreg feleségét már előbb magával vitte.

Paul *Osborne* tíz képre tagolt színjátéka tipikus amerikai film-mese — felnőtt gyermekek számára. Felépítése teljesen regényszerű. Kényelmesen terjeng, ide-oda forduló kitérőkkel, kissé szervetlenül mesterkedve össze valóságot és költészetet, könnyes érzelmességet és könnyed élcelődést. Elgondolása mindenesetre többet ér és jobb, mint kivitele, amelyben kevés a művészi meggyőzés ereje. Ez az amerikai költő úgy hazudik, hogy minduntalan rajtakapjuk. De nyilván túlbecsüli a hangsúlyozottan »költői« ötlet színpadi teherbírását is. Tíz képen keresztül bajos ébrentartani az érdeklődést egy ilyen reális-irreális téma-bukfenc iránt. Gondoljunk csak Heltai Jenő valóban költői hitelű, szellemes kis remekére, *Az orvos és a halálra:* mennyi pszichológiai éleslátás, micsoda anyag- és stílusismeret van abban az ökonómiában, amellyel a magyar drámaíró mindössze *két*, szűkszavúan tömör képbe sűrítette groteszk anekdótáját. Az *idő* a színpadon a pénznél is nagyobb érték s fontosabb tényező, — ezt egy amerikainak igazán illenék tudnia. Különben lehet, hogy a szemrehányás nem egészen Mr. Osbornet illeti. Jut belőle az egyébként ügyeskezű átdolgozó-fordítónak, *Zágon* Istvánnak is valami. Legalább azért, hogy nem élt eléggé a rövidítés jogával. Különösen feleslegesnek érezzük a pisztollyal kikényszerített méregpohár burleszk jelenetét (amely után a következő kép a lényeg ismétlésének tetszik) s a darab második felét terhelő, helyenként konvencionális bölcselkedés hosszadalmasságait. Mindezt nem tekintve azonban szívesen elismerjük, hogy Osborne színjátéka jóval fölötte áll a mai színpadi ipar divatos termékeinek. Sőt. Vannak őszintén megindító, olyan szerencsés ihletben fogant komoly írói mozzanatai is, amelyek majdnem kibékítő kárpótlást nyujtanak fogyatkozásaiért.

Az előadás rendkívül sikerült. *Somlay* Artúr a csavaroseszű, mókáskedvű vén farmer szerepében gazdag és elmélyült művészi skálájának szinte minden hangját megszólaltatja, a játékos humor sugárzó derűjétől a halálfélelem komor borzongásáig. Megkapóan egyszerű és őszintén átélt *Vágóné* Margit folyton zsörtölődő, galamblelkű nagymamája. Erre a nagy, tiszta és szép alakításra sokáig emlékezni fogunk. Elragadóan mulatságos *Vaszary* Piri »áspiskígyó« vénkisasszony-karikatúrája. A »tanár úr« szerepében bemutatkozó *Kömüves* Sándor igen rokonszenves tehetségű, új tagja a színháznak s külön elismerés illeti a kis *Szepes* Ivánt, akinél kedvesebb és tökéletesebb gyerekszínésszel még alig találkoztunk. *Kormos* Márta, a színház másik új tagja, szintén előnyösen debütál, egy szerelmes kislány hálás szerepében. De kitűnőek a többiek is, így elsősorban *Bárdi* Ödön, *Greguss* Zoltán és *Justh* Gyula.

A rendező: *Hegedüs* Tibor s a díszlettervező: *Vörös* Pál egykép gondos, stílusos munkát végzett.

Kárpáti Aurél.

(—) A Filharmoniai Társaság bérleti hangversenyeit, elnökkarnagyán **dr. Dohnányi Ernőn** kívül, **Ansermet, Böhm, Desormiére, Dobrowen, Furtwängler, Gui, Mengelberg, Wartisch** vezénylik. Közreműködnek: **Bartók Béla, Bartókné Pásztory Ditta, Casals Pablo, Holley Therese** (Paris), **Takács Jenő, Zathureczky Ede, Székesfővárosi Énekkar.**

Bérletek kiváltása az Operaházban. Felvilágosítások, prospektusok ugyanott. Hivatalos órák: d. e. 10—1 és d. u. 5—7 óra között. Bejárat a hajósuccai kapun. Telefón: 114—555.

Lázár Mária toalettjei az „Angyalt vettem feleségül" színpadán

Lázár Mária az »Angyalt vettem feleségül« első felvonásában valóságos fehér angyalszárnyakkal száll alá a vezérigazgatói dolgozószobába. Hosszú kibontott hajjal, földigérő fehér angyalruhájában (a mennyei divat szerint, bő ujjakkal, ezüst csillagokkal kivarrva), valóban angyali volt (I. rajz). Később már szárny nélkül jelenik meg és a földreszállt angyal tehetetlenségével felöltözködik, de hogyan?... Fordított kalap a kibontott hosszú hajon, lehetetlenül felvett kabát, s a kezét még mindig angyal módra, csaknem imára kulcsolva tartja. A második felvonásban már gyönyörű, lila romén párizsi modellt visel, lila bársony kis »mieder«-résszel a derekán (III. rajz). Angyali sanszónt ad elő fréz strucctoll vállaspongyolában (II. rajz). Végül gyönyörű fekete düsesz estélyi toalettben jelenik meg, angyalhoz nem méltó, de annál divatosabb mély vállpántnélküli dekoltázzsal lilásrózsaszín turnőrszerű dísszel hátul a ruha derekán (IV. rajz).

(Molnár Éva rajzai)

(*) Nehéz apának lenni. Ügyes és mulatságos *Vitéz* Miklós új filmje, a *Nehéz apának lenni.* Jó segítőtársai voltak: *Keleti* Márton, a rendező és *Márkus* Alfréd, aki a szórakoztató és vidám filmmese zenéjét szerezte. Egy félszeg tanár és egy elveszett kisfiú körül zajlik le a vígjáték. Kedves, nevettető fordulatok követik egymást, van sok úgynevezett »bemondás«, a közönség nagyon jól elszórakozik. Többet miért kívánnánk egy vígjátéktól. A színészgárda nagyszerű. Jól esik megdícsérni a félszeg tanár szerepét alakító *Páger* Antalt, aki lassan-lassan egyike lesz a legjobb filmszínészeknek. Szívesen beszélünk *Szeleczky* Zitáról, *Egry* Máriáról, a mindig jó és élvezetesen játszó *Vaszary* Piroskáról, *Vizváry* Mariskáról, az őshumorú *Mály* Gerőről, *Köpeczi-Boócz* Lajosról és a kedves *Nagy* Györgyről. Van a filmnek egy szereplője, akiről külön is illik megemlékezni, a kis *Csöpi Ferkéről*, aki a legfiatalabb magyar filmsztár, a vígjáték egyik ennivaló kis főhőse, szereplését sűrűn tapsolta meg a mozi közönsége. Meg is érdemelte. *(ó)*

Angyalt vettem feleségül

Felújítás az Andrássy Színházban

Vaszary János vígjátékát hat évvel ezelőtt mutatta be a zárás előtt álló *Király Színház.* Csak rövid ideig maradhatott műsoron a darab Budapesten, de nagy sikerrel járta végig a külföldi színpadokat, annyira, hogy az elmúlt szezónban már *Newyorkban* és színre *kerülhetett.* A darab, amelyet zenével, ének- és táncszámokkal egészítettek ki, olyan nagy sikert aratott a newyorki színpadon, hogy még ma is telt ház előtt van műsoron minden este. A newyorki eredmény indokolttá tette, hogy a darabot most az *Andrássy Színház* felújította. A kicsinosított, amerikai formára átalakított zenés komédia meghozta színház első sikerét. Érthető ez a jó eredmény, mert a darab legtöbb helyütt csakugyan robbanóan mulatságos s eltekintve némely, a Vaszary-daraboknál éppen nem meglepő, ízlésbeli ficamtól, okos és a lélek mélyére kutatóan bátor.

A kitűnő darabot — amelynek mulatságos meséjét már ismeri a pesti közönség — ügyesen és hatásosan díszíti fel a *Newyorkban* készült hangulatos muzsika s az ügyes jazz-számok között a *Lambeth-Walk* nevű tánc, ami teljes joggal vált népszerűvé Amerikában s lesz bizonyára népszerű Budapesten is, ahol ezek a zajos, táncot imitáló ugrándozások mindig hálás talajra találtak.

A szereplők között *Lázár* Mária a legjobb. Szép, hangulatosan, nagyon jól játszik és második felvonásbeli dalát előkelő művészettel, megható finomsággal adja elő. Erőssége az előadásnak. *Törzs* Jenő, ez a nagyszerű művész, *Tamás* szerepében kissé modoros. Meglepően jó: *Z. Molnár* László. *Bilicsi* Tivadar kedves és sokszor nagyon hatásos. *Szakáts* Zoltán rokonszenves. *Fenyvessy* Éva *Mici* szobalány szerepében első igazi színpadi sikerét aratja. *Boross* Géza mulatságos, *Szaplonczay* Éva elragadóan kedves, *Zala* Karola művészi, *Sugár* Lajos kifogástalan, *Szende* Bessy tehetségesen táncol, *Gervay* Marica aprócska szerepében ügyes. *Móricz* Lili kedves színfolt az együttesben. Richard *Rodgers* zenéje és *Szécsén* Mihály versei jók, *Vaszary* János hibátlanul rendezte a darabot. **F. I.**

(*) Megnyilt a Belvárosi Színház. Szombaton este megkezdődött a szezón a *Belvárosi Színházban* is. *Sol* Endre *Nincsenek véletlenek* című darabját játszották ez alkalommal hetvenegyedszer. A színházat megtöltő közönség sokat tapsolt a szereplőknek.

(*) Jascha Heifetz Konstantinápolyban. Jascha *Heifetz Törökországban* négy hangversenyt ad. A világhírű hegedűművész Törökországból *Amerikába* utazik és ottani hangversenyein török zeneszerzők műveit is előadja.

(—) Reich Irén énekművésznő, a kitűnő énekpedagógus, a tanítást kezdők-haladók és a legmagasabb művészi kiképzést igénylők részére megkezdte. Jelentkezés délután 5-ig: V., Csáky utca 13., III. 13.

(—) A Fodor-zeneiskolában a tanítás megkezdődött. Jelentkezések naponként 4—5-ig. (Andrássy út 40.)

(—) Zongorázik? Hegedül? Gordonkázik? Kérjen díjtalan prospektust a Kigyósi Kamarazene Kör ezidei társas összejöveteleiről. (József körút 52.)

(—) Kállai mozdulatművészeti iskola Hollán u. 31. Tanerő- és művészképzés. Gyermekeknek és felnőtteknek testformáló gimnasztika, orthopédia, esztétikus mozgástechnika, akrobatika, sztepp.

(—) Molnár C. Pálné éveken át Stückgold berlini főiskolai tanár asszisztense. Hangképzés, szereptanítás német, francia, olasz nyelven is. Fogad telefonikus bejelentés után 459—059. Nagyboldogasszony u. 65.

Pallay Anna

az Opera v. primaballerinája a Zeneművészeti Főiskola tanára balettakadémiáján (VII., Hársfa u. 37., telefón: 142—359) a beiratások folynak.

Színházak vasárnapi és egész heti műsora

NEMZETI: Vasárnap d. u.: A csikós (1/4); este: Kék róka (Herczeg-ciklus I.; 1/8). Hétfő (II. bérlet), szerda (IV. bérlet), péntek (VI. bérlet) és jövő hétfő (IX. bérlet): Farkas kaland. Kedd: Ocskay brigadéros (Herczeg-ciklus). Csütörtök: Bizánc (Herczeg-ciklus). Szombat: Gyurkovics-lányok (Herczeg-ciklus). Vasárnap d. u.: Nagymama; este: A három testőr (Herczeg-ciklus). — **NEMZETI-KAMARA:** Vasárnap d. u.: Villámfénynél (4); este: Hazajáró lélek (8). Csütörtök kivételével egész héten minden este: Hazajáró lélek. Csütörtök este: Kék róka. — **VIG:** Vasárnap: A világ közepe (V. bérlet; 8). Hétfő (F. bérlet), kedd (B. bérlet), csütörtök (M. bérlet), péntek (E. bérlet), szombat, vasárnap este (T. bérlet) és jövő hétfő (A. bérlet): A világ közepe. Szerda este és vasárnap d. u.: Fűszer és csemege. — **PESTI:** Jövő szombattól minden este és vasárnap d. u.: A szabad lány. — **MAGYAR:** Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Sajtópróba. Szerda (először), csütörtök (O. bérlet), péntek (T. bérlet), szombat, vasárnap d. u. és este (A. bérlet): Az ucca. — **BELVÁROSI:** Vasárnap: Nincsenek véletlenek (8). Egész héten minden este Nincsenek véletlenek. — **ANDRÁSSY:** Vasárnap d. u. és este: Angyalt vettem feleségül (4, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Angyalt vettem feleségül. — **VÁROSI:** Vasárnap d. u. és este: Ide gyere rózsám (4, 8). Hétfő, szerda, péntek: Nincs előadás. Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap d. u. és este: Ide gyere rózsám. — **ERZSÉBET VÁROSI:** Vasárnap: Legyen úgy, mint régen volt (6, 9). Csütörtökig bezárólag: Legyen úgy, mint régen volt. — **TEREZKÖRUTI:** Vasárnap d. u. és este: Megsértették a minisztériumot (5, 1/10). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Megsértették a minisztériumot. — **KOMÉDIA:** Vasárnap d. u. és este: Bikavonat (1/5, 1/9). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Bikavonat.

Társaság és Divat

A női ruha bemutatókkal egyidejűleg került a hölgyközönség elé a magyar kézimunkaipar egyik vezető cégének, *Weisz Mariskáéknak* függönykollekciója. A hölgyek teljes elismeréssel fogadták különösen az új mintájú csipkeszövetekből készült függönymodelleket. De nagy sikere van a cég más ujdonságainak is, így a most annyira divatos magyaros kézimunkáknak, hímzett blúzoknak, gyermek- és kézikötésű női ruháknak is. A *Weisz Mariska* cég tudvalevőleg a közelmultban helyezte át üzletét az Erzsébet körúti *Newyork-palotába* és a látványosságszámba menő üzlet a legkedveltebb beszerzési helye a szép lakást kedvelő közönségnek.

—

A kapucnis télikabát az új divat egyik szenzációja. Készül pedig a kabát anyagából, de a legérdekesebb és legújszerűbb hosszúszőrű prémből. Egészen az eszkimók prémsapkájára emlékeztet, éppen úgy, mint a most annyira divatos hosszúszőrű prémből készült bunda.

—

Balogh Béla, az előkelő társaságok és diplomaták férfiszabó szalonjának (IV., Semmelweis ucca 5.) főnöke londoni útjáról hazaérkezett. A »*Társaság és Divat*« részére elmondotta, hogy a férfidivatot idén is az elegáns londoni ízlés alakította ki és az egyszerű színek harmóniája uralkodik. *Az öltönyök hosszú fazónban egysorosak, két gombbal. A zakkó hosszabb lett, a nadrág keskenyebb, rövidebb.* Nem fekszik a cipőre. Az elegáns belvárosi divattermekben a felső 500 elragadtatással tekintí át az új divat favorizált anyagait, amelyekből a magyar divatot irányító *Balogh Béla* valóban a legszebb angol remekeket biztosította szalónja részére.

—

Halcsontos nyakmegoldásokra is sor került az idei divatban. Olyan magas gallérja van némely ruhának, blúznak, sőt estélyi ruhának, hogy nem is lehet halcsont nélkül jól megvarrni. A legtöbb ilyen magas nyak, keskeny fodorral szegélyezett, úgyhogy teljesen anyáink divatjára emlékeztet. A régimódi stílust alátámasztja még a felfésült hajdivat is, — reméljük a darázsderék egyenlőre, nem örvendeztet meg minket, szegény asszonyokat, akik, úgylátszik, divatban egyre visszafelé haladunk az utóbbi időben.

—

A Párizsi ucca ma a prémdivat központjának számít. *Bodnár József*, a népszerű magyar szűcsmester már elkészítette új bundamodelljeit, amelyek emelni fogják e magyar divatnegyed hírét. Ezeket a bundamodelleket a modern ízlés és elegáns vonalak jellemzik. Árban is a lehető legolcsóbb árszintet jelentik. Délelőtti órában tettünk látogatást az ékszerdobozszerű *Bodnár*-szalonban, ahol máris számosan próbálták bundáikat, miután a prém főidénye már megkezdődött. A hölgyek különösen azért kedvelik Bodnár bundáit, mert azokat *saját maga készíti el* és minden egyes darab *szűcsmesteri kreáció.*

—

A muff kellemes dolog a téli kezetdermesztő hidegben, de csak akkor, ha retikül gyanánt is használjuk. Viszont az is kár, hogy olyankor, ha muffot viselünk, nem tudjuk szép táskánkat is magunkkal vinni, mert hiszen a retikül fontos tartozéka az öltözékünknek és vele szorosan harmonizál. De hát a muffpártiaknak evvel számolniok kell. Érdekes muffmegoldást láttunk az egyik divatos kosztümön, — olyan széles és bő volt a manzsettája, hogyha összefogta a kezét a maneken, hatalmas muffot alkotott a két prémmanzsetta.

—

A világ legfrissebb férfidivatjának újdonságai rendre beérkeztek Budapestre. A divatriporter látogatást tett az egyik leghíresebb belvárosi úridivatüzletben, *Várady* Bélánál (IV., Váci ucca 5.). Feljegyezzük, hogy az úriközönség beszerzései már megkezdődtek szövetekben, kalapokban, kesztyűkben, fehérneműanyagokban, nyakkendőkben a legújabb divatdarabokat vásárolják a férfiak Váradyéknál. Ezeket a divatholmikat *Várady* Béla immár harmadik generáción át biztosítja közönsége részére, azzal az ízléssel és egyéni felfogással, amivel cége divatrangját elérte.

—

Bársony, csipkével a téli esti öltözet egyik elegáns divatötlete. Délutáni fekete bársonyruhán ekrü csipke beállításokat láttunk, estélyi ruhán pedig a vállnélküli dekoltázst dekorálta egy széles csipkefodor.

—

A szőrmeszakmának divateseménye az a bundakreáció sorozat, amit *Kichler József* (Párizsi ucca 4.) a magyar hölgyközönségnek elkészített. A képesített szűcsipar ízlést, szakmai gondosságot ad hozzá minden évben a divatot uraló szőrmékhez, hogy egyrészt minél fényűzőbb legyen a prémdivat, másrészt, hogy a szőrme mesterei ízlését kiemelje. Kétségtelen, hogy a magyar szűcsipar ezen elit mesterének ezidén az igyekezete kiválóan sikerült és bizonyára nagy örömére fog szolgálni a prém kedvelőinek. A Kichler kreációk, értékálló beszerzést jelentenek.

—

A gyöngy és pajett, képviseli a őszi divatban a fényt és ragyogást. Fekete délutáni ruhán csak kismennyis gben ontja ragyogását, é tsd, hogy vagy a gallért, vagy a széles övrészt borítja, de lehet hogy csak az ujját varrták ki gyönggyel vagy pajettel. Estélyi ruhánál más a helyzet, itt már teljes fényét és pompáját ránk pazarolja a gyöngy és pajett, — az egész ruha gyakran hímzett vagy kivarrott.

—

A felső 500 hölgyeinek *nagyon élénk látogatottsága* mellett zajlott le a *Vékey-szalón* idei divatbemutatója. (IV. Petőfi Sándor u. 14.) A híres Vékey-kosztümök, kabátok, tehát az angolos divat mellett, 100 modellen Párizs virágzó divatját is láttuk. A 100 modell közül igen sokat biztosítottak a maguk részére a hölgyek, úgyhogy a Vékey-szalón sürgősen befejezte azon további modellek beszerzését és elkészítését is, amikre felkészült. Ezeknek a modelleknek árusítása most van folyamatban. A nyilvánosság figyelme megilleti a Vékey-szalón tevékenységét, amely páratlan ízléssel áll idén is rendelkezésére azoknak a hölgyeknek, akik szeretnek jól öltözködni.

—

Zarah Leander Budapestre érkezett

Herczeg Ferenc Kék rókájának filmváltozatában fog játszani

Körülbelül két éve annak, hogy *Bécsben* feltűnt egy svédszármazású operettszínésznő, aki a *Theater an der Wien* színpadán lépett fel és olyan nagy sikert aratott, hogy az operett háromnegyed éven át nem kerülhetett le a műsorról. Minden este előre eladott házak mellett került színre a darab, amelynek primadonnaszerepét a svéd színésznő, Zarah *Leander* játszotta. A művésznő a szombat reggeli bécsi gyorsvonattal *Budapestre* érkezett, ahol hétfőn reggel megkezdi a filmfelvételeket *Herczeg* Ferenc *Kék róka* című vígjátékának női főszerepében.

Zarah *Leander* a *Gellért*-szállodában szombaton délután fogadta a sajtó képviselőit. A bronzvöröshajú művésznő kedves mosollyal válaszolt a hozzáintézett kérdésekre. Elmondta, hogy Bécsben pénteken volt az utolsó felvétel *Sudermann* »*Hazatérés*« című darabjából s most Budapesten *Turjanski* rendezésében *Herczeg* Ferenc *Kék rókájának* filmváltozatában fog játszani. Boldogan beszélt első bécsi színházi fellépéséről s azokról az időkről, amelyeket mint színpadi színésznő *Bécsben* töltött:

— Háromnégyed évig játszottam a *Theater an der Wien*-ben. Akkor még nem is gondoltam arra, hogy *filmszínésznő* leszek, de meglátott a színpadon *Bolváry* Géza és *azonnal leszerződtetett a filmre.* Még javában folytak az első film felvételei, amikor a berlini *UFA* filmgyár *négy évre* leszerződtetett.

— A *Kék róka* hányadik filmje lesz?

— A *negyedik.*

— Színpadon mikor fog újra játszani?

— 1940-ben. Addig, amíg az *UFA* kötelékébe tartozom, nem folytathatom színpadi felépéseimet.

— A *Kék róka* női főszerepét fogom játszani. Boldog lennék, ha ezt a szerepet *színpadon is* eljátszhatnám.

Bruno *Duday*, az *UFA* fő gyártási vezetője, aki Zarah Leanderrel együtt érkezett Budapestre, a következőket mondotta:

— *Magyar bocskoros nemes családból származom.* Az egyik ősöm a 17. században kikerült *Németországba*, ahonnan többé nem tért vissza Magyarországba. Én a háború idején ulánus őrnagy voltam, többször jártam Magyarországon, az itt megfordult *Mackensen* tábornok hadseregében szolgáltam és a háború után *nyugalomba vonultam.* Ekkor kezdtem a *filmmel* foglalkozni. Boldog vagyok, hogy most a *Kék róka* produkciójában vehetek részt. Fájdalom, nem tudok magyarul. Itt tartózkodásom ideje alatt azonban minden erőmmel azon leszek, hogy magyar nyelvtudásom hiányait pótoljam.

Victor *Turjanski*, a világhírű filmrendező szavai ezek:

— *Oroszországban* születtem. Középiskoláim elvégzése után *színész* lettem és *Stanislawski* társulatához szerződtem. Később katonatiszt lettem *Denikin* fehérhadseregében. Másfél évig szolgáltam a hadseregben és később *Franciaországban* telepedtem le. *Párizsban* igen sok filmet rendeztem. Ezek között a filmek között a legnagyobb sikere a *Nina Petrovna* című filmemnek volt. Szívesen cseréltem fel a színpadot a filmrendezéssel, de azért nem győzöm hangoztatni, hogy *amit tudok, mindent Stanislawskinak köszönhetek.* Két évig *Hollywoodban* dolgoztam. Egy évig a *Metro-Goldwyn* filmgyárban és egy évig a *United Artistsnál.*

— Volt már korábban is Budapesten?

— *Eddig sem Budapesten, sem Magyarország más városában nem voltam.* Mondhatom, nagyon meglepett ez a város. Gyönyörű és csupa forró hangulat! ...

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: »Az Est« kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

VASÁRNAP, szept. 18. Belvárosi: Nincsenek véletlenek (8 este). **Andrássy:** Angyalt vettem feleségül (4 d. u.). **Városi:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Megsértették a minisztériumot (9¼). **Komédia:** Bikavonat (4½ d. u. és 8½ este).

HÉTFŐ, szept. 19. Belvárosi: Nincsenek véletlenek (8). **Nemzeti Kamara:** Hazajáró lélek (8). **Terézkörúti:** Megsértették a minisztériumot (9¼). **Komédia:** Bikavonat (8½).

KEDD, szept. 20. Nemzeti: Ocskay brigadéros (7½). **Belvárosi:** Nincsenek véletlenek (8). **Andrássy:** Angyalt vettem feleségül (8). **Városi:** Ide gyere rózsám (8). **Komédia:** Bikavonat (8½ este).

SZERDA, szept. 21. Víg: Fűszer és csemege (8). **Belvárosi:** Nincsenek véletlenek (8). **Terézkörúti:** Megsértették a minisztériumot (9¼). **Komédia:** Bikavonat (8½).

CSÜTÖRTÖK, szept. 22. Belvárosi: Nincsenek véletlenek (8). **Andrássy:** Angyalt vettem feleségül (8). **Városi:** Ide gyere rózsám (8). **Komédia:** Bikavonat (8½).

PÉNTEK, szept. 23. Magyar: Az ucca (8). **Belvárosi:** Nincsenek véletlenek (8). **Nemzeti Kamara:** Hazajáró lélek (8). **Terézkörúti:** Megsértették a minisztériumot (9¼). **Komédia:** Bikavonat (8½).

SZOMBAT, szept. 24. Magyar: Az ucca (8). **Városi:** Ide gyere rózsám (8).

VASÁRNAP, szept. 25. Víg: Fűszer és csemege (3½ d. u.). **Magyar:** Az ucca (3½ d. u.). **Andrássy:** Angyalt vettem feleségül (4 d. u.). **Városi:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Megsértették a minisztériumot (9¼). **Komédia:** Bikavonat (4½ d. u. és 8½ este).

Évadnyitás a Pesti Színházban

Szombaton, szeptember 24-én ELŐSZÖR

A SZABAD LÁNY

DENYS AMIEL új színjátéka.
Fordította: HARSÁNYI ZSOLT.

FŐSZEREPLŐK:
MURATI LILI, Aitay, Básthy, Somló, Lengyel Gizi, Szemlér Mária, Váry Gyöngyi, Keleti, Bondy, Kédly.

Telefón: 115-438, 122-144

(*) Az Ocskay brigadérosban Hosszú Zoltán helyett Makláry Zoltán játssza a palóc szerepét. A *Nemzeti Színház* szeptember 20-án, kedden játssza a *Herczeg* Ferenc ciklus második darabját, az *Ocskay brigadérost.* A címszerepben *Kiss* Ferenc lép fel, *Tisza* Ilonát *Tasnádi* Ilona, *Tisza* Jutkát *Szeleczky* Zita és a *vikárius* szerepét *Gál* Gyula játssza. A beteg *Hosszú* Zoltán helyett a *palóc* szerepében *Makláry* Zoltán fog fellépni.

Rózsavölgyi bérletei:

egyesített

Lyra és nagyzenekari
Weingartner-Sauer
De Sabata
Kiepura
Busch Fritz: Beethoven IX.
Molinari—L. M. Darré
Kreisler Fritz
Tito Schipa
Rachmaninoff
Bécsi Filharmónia—Sabata
Jehudi Menuhin
Stokowski

Bérletek 27—120 P-ig 7 havi részletben. Tavalyi bérlők jegyeit 27-e estig tartjuk. Kérjen prospektust.

Backhaus: Beethoven-ciklus

6 estén az összes zongoraszonáták. Prospektus.

Friedman 4 Chopin-estje
Waldbauerék 5 Beethoven-estje
Basilides bérleti dalestéi

6 Múzeumi Matiné olcsó bérletben. Műsoron mesterművek és válogatott ritkaságok.

A Városi Színház 8 klasszikus operettjére bérelni az óriási érdeklődés folytán csak szept. 26-ig lehet.

Rátkay mai estje elhalasztva.

Koncert mesterbérlet

2 sorozat, 11—11 est (*8 zenekari, 3 szóló*).

Hegedű: **Huberman, Szigeti, Milstein, Francescatti.** *Zongora:* **Cortot, Dohnányi, Fischer** Annie, **Brailowsky.** *Cselló:* **Piatigorsky.** *Zenekari:* egy *világhírű dirigens,* szólista: **Schnabel, Fischer** Edwin kamarazenekarával. **Sztravinszki, Georgesco** (szólistával). *Bérletek még 20 P-től.*

*

Koncert zongorabérlet

10 est 6—38 P-ig (*2 részletben*).

Bartók—Bartókné kétzongorás, **Brailowsky** zenekari, **Casella** (zenekari közr.), **Dohnányi—Thibaud** szonáta, **Dobrowen—Bustabo** szonáta, **Engel** Iván, **Névay** Ilonka, **Lamond** (*Beethoven*-est), **Ungár** Imre, **Faragó** György.

Carla Linné ária- és dalest okt. 10. ½9.

Basilides dalesték bérletben. I. okt. 12.

Heimlich zongoramatiné bérlete: *4 matiné:* I. *klasszikus,* II. *romantikus,* III. *modern,* IV. *ifjúsági.* Bérletek 2—10 P.

Solymos Péter zongoraművész, Dohnányi Ernő mesteriskolájának végzett **növendéke néhány tanítványt vállal.** Tel.: 268—330.

Vass Pál

szobrász

Magyar művészek párisi sikerei cimmel foglalkozik a lap fiatal művészeink eredményeivel : azok közül a fiatal szobrászok közül való, aki a Csáky által kitaposott uton már könnyebben járják meg a sikerek utját.-

Ujság
1929.VI.23.

Vörös Pál

Írod

Magyarország

1939 febr. 26.

(Gróf Kisanzony
diósletés.)

I V O !

elők OTTHONA 1939 március 4-én a
hangverseny után este 1/2 11.órai
ában /Fővámtér 9/

E S T E T

iket tisztelettel meghivja az

Elnökség.

c Hideg és meleg ételek.

Vörös Pál

cród

Esti Kurir

1939 febr. 26.
(Gróf kisanzony
diszlotei.)

Vörös Pál

írod

Magyar Nemzet

1939 febr. 26.

(A gróf Eisanzony.)

VÁMOS DISZHANGVERSENY

1939 MÁRCIUS 4. BUDAI VIGADÓ

MÉLTÓSÁGOS
NAGYSÁGOS

Szentiv

ÉS B. CSALÁDJÁN

SZÁM.

Vörös Pál

szobrász

cód

Gyomai Imre:

A párisi magyar festők munkássága

Erdélyi Helikon

1930. 250. l.

Nehány szobrászt is emlit a cikk, de adat roluk semmi

Krisztóf

Valero lebtanja

Vörös Pál

Az asszony és az ördög
diszletei fentitől

Pesti Napló
1939. febr. 5.

Vörös Pál

Az anzony és az ördög
diszletei.

Függetlenség
1939 febr. 5.

Vörös Pál

Az arany és az örök dicsőség

Nemzeti Újság

1939 febr. 5.

13. A váci diadaliv restaurálásához
járulás .....

14. A szegedi ferencrendi templom he
si költségeihez való hozzájárulá

15. Kisebb jelentőségü müemléki jell
tatarozási segélyeire és előre n
munkákra .....

16. A gyulafirátóti templomrom körüli
és biztositó munkákra .....

17. A tác-fövénypusztai romok biztosi

18. A sopronbánfalvai hegyi-templom

19. A sopronbánfalvai kápolna helyre
ségéhez való hozzájárulás .....

20. A nagyszekeresi gótikus ref. tem
zási költségeihez való hozzájáru

21. A nagylónyai ref. harangtorony k

22. A szalonnai ref. templom régi kő
helyreállitási költségeihez való

MAGYARORSZÁG

A választójogért

⊕ Lassan a vége felé közeledik a választójogi reform vitája. Ezt a vitát egyetlenegy »vihar« sem szakította félbe — de annál több eredményt hozott. A javaslatra maholnap rá sem lehet ismerni, a bizottsági vita olvasztókemencéjében egészen átalakult. Még pedig átalakult: nagyobb harcok nélkül, még pedig átalakult: élesebb összecsapások nélkül, átalakult: békés légkörben és átalakult: megegyezéssel. Az ellenzék, amelynek rohamcsapata Eckhardt Tibor vezetésével a kisgazdapárt volt, nem folytatott mindenáron való »ellenzékieskedést« — a kormány pedig nem csinált minduntalan presztizskérdést. Az átalakult javaslat ép olyan érdeme a Darányi-kormány konciliáns politikájának, mint az ellenzék önfegyelmének és tárgyilagosságának. A független kisgazdapárt joggal hivatkozhatik arra, hogy választójogi politikáját igazolták az események. Mi volt ez a politika? Harc nélkül elérni a célt. Eckhardt számára a választójogi reform megérte a harcot — de megéri a békét is. Pártja kész volt harcra a választójogért, de kész volt érte a békére is, nem tért ki a harc elől, de nem provokált fölösleges harcot: magáért a harcért. Ez a párt hosszú időn át ellenzéki pozicióban is inkább támasza és szövetsége volt a kormánynak, — legelsősorban és leg főkép azért, hogy a választójogi reform sorsát a maga részéről is biztosítsa. Sok harcról mondott le — a választójogi békéért.

„Csak nem szégyen?..."

⊕ De nagyon jókedvűen magyarázzák a szélsőjobboldali sajtóban, hogy mit akarnak attól az »egyéni laptól«, csak nem szégyen bevallani, hogy nagyanya vagy dédanya milyen vallású volt! Hát persze, hogy nem szégyen, de a kérdés nem az, hogy szégyen-e vagy nem: a kérdés az, hogy ugyan miféle közérdek követeli ezt a buzgó környezettanulmányt. Nem diffamáló, hallottuk más helyen is. Ki mondja, hogy diffamáló? De vagy van árjaszakasz valahol, vagy nincs — minálunk nincs, nem volt és nem is lesz és minthogy ez így van, felesleges a leszármazási tábla ágbogainak kutatása, felesleges akár egyetlen munkaterületnek — beerdősítése is családfákkal és felesleges családfák... felekezeti gyökereinek beható részletezése. Ahol pedig van árjaszakasz, ahol tehát fontos az, hogy nagyanya vagy dédanya milyen vallású volt — ott ez a kérdés igen súlyos konzekvenciákkal járhat... az unokára vagy dédunokára, ott nem olyan vicces a dolog, mint ahogy a szélsőjobboldali sajtó nemes iróniája láttatja, ott nem »önérzet« dolgáról van szó és nem arról, hogy valaki »szégyenli-e bevallani« nagyanyja vagy dédanyja vallását, ott ez, hogy úgy mondjuk, minősítést jelenthet és hála fejlett hírszolgálatunknak, meglehetősen köztudomású, hogy milyen minősítést... Minálunk ilyen helyzet nincs és végül ez a pestmegyei »egyéni lap« még csak olyan látszatot sem teremt, mintha lehetne. De ép azért és minden másért és ezer és egy okból is: feleslegesnek tartja az egész független közvélemény az ilyen »egyéni lapot«. Igen szép az a törekvés, hogy a tisztviselőt minél alaposabban ismerjék meg — de bocsánatot kérünk, ez csak olyan körülményekre vonatkozhatik, amelyek a tisztviselők munkájának, egyéniségének értékelése szempontjából fontosak. Nagyanyja vallása, dédanyja vallása? Magánügy... Még a tisztviselőre magára nézve is magánügy — mennyire magánügy más számára! Igazán »nem szégyen« »bevallani« — de egészen fölösleges: kérdezni.

„SZABAD"?

○ »Szabad« — mondja hetykén a taxi kis zászlócskája. A kocsi szabad, de mától fogva tíz fillérrel drágábban szabad, mint eddig. Vajjon 10 fillérrel gyorsabb és kényelmesebb is lett a taxi? Ó, dehogy. A 10 fillér többletet ajándékba adjuk a taxivállalatnak, mely nem ad érte semmit cserébe. Az utóbbi időben megszoktuk már az ilyen ajándékokat, megszoktuk azt is, hogy a megajándékozottak sohase revanzsálják magukat. Igaz, hogy az eddigi ajándékbeseprők mind közüzemek voltak, azoknak sok mindent szabad. Most úgy látszik, a taxi is megirigyelte őket, motorjában felforrt a benzin, megrészegedett saját nagyságától és közintézménynek képzeli magát. Gőgösen viselkedik, ami nem egészen veszélytelen. Bizonyos, hogy ezentúl kevesebben ülnek majd taxiba, mint eddig, nemcsak a 10 fillér miatt, hanem elvből is, mert van ebben az áremelésben valami önkényes, valami sértő. Még ha legalább valami elfogadható okot hoztak volna fel! De minden mentegetőzés nélkül egyszerűen kiadták a parancsot: holnaptól kezdve többet kell fizetni. (Egyébként sejtjük a drágítás hátterét. Az utóbbi évek rendszeres villamos- és autobuszdrágításai miatt a taxi kezdett már szinte olcsóbb lenni e járműveknél. Ha hárman-négyen kisebb útra taxiba ültek, ez gyakran olcsóbb volt, mint az autobusz, vagy a villamos. Hát ezen kellett segíteni. Nem lehetett tűrni, hogy a pesti polgár a villamos és az autobusz elől a taxiba meneküljön. Most már csak azt várjuk, mikor rendelik el, hogy a gyaloglásért is fizetni kell.)

A KORMÁNYOZHATÓ FANATIZMUS

Írta: Féja Géza

Ha a szemeim nem csalnak, folyó hó 4-ikére tűzték ki a tárgyalást egy közismert főszerkesztő s Vukov Lukács röpiratíró perében. Bizonyára semmi összefüggésben sincsen ezzel a ténnyel az a másik tény, hogy a szóbanforgó főszerkesztő hirtelen üdülésre vágyódott s lapjának közlése szerint a bírósági tárgyalás előtt néhány nappal kéthetes útra indult Budapestről.

Annál nagyobb meglepetéssel olvasom a szóbanforgó főszerkesztő lapjának mai vezércikkét. »Autobuszon« a vezércikk címe s tartalma nem árulja el, hogy illusztris írója valamelyik üdülőhelyen pihen. Ellenkezőleg: azt a látszatot kelti, mintha most lépett volna ki a pesti autobusz mérgező, destruktív légköréből, hogy mint ujdonsült Keresztelő János az »új világnak« gyors közeledését hirdesse.

A vezércikk nem árulja el, hogy a főszerkesztő úr fáradt idegeinek pihentetése címén vonult vissza néminemű közéleti izgalmak elől. Olyan hang tombol benne, amilyent hiába keresünk a magyar ujságírás régi nemes hagyományainak világában. Ujabban már a hordó tetejéről sem beszélnek így, mert a magyar paraszt komoly s kézzelfogható terveket, eszméket vár a politikusoktól, sőt a kortestől is.

Megértjük azt, hogy a főszerkesztő úr jobboldali, sőt azt is, hogy szélsőjobboldali, mert mi az őszinte szellemi szabadságnak vagyunk a hívei. S nagyon jól tudjuk, hogy a józan magyar népet hiába ugratja importeszméivel és importszellemességével. Azt is tudjuk, hogy a független magyar szellem nagyon hamar végezne a főszerkesztő úr eszmevilágával, ha ennek a független szellemnek és képviselőinek akkora szabadság jutna osztályrészül, mint a főszerkesztő úrnak. De ha már ekkora előjogokat élvez, ha megadatott neki, hogy egyszerre legyen kormánytámogató »mérsékelt jobboldali« s kormányt fúró szélsőjobboldali, a magyar izlés és magyar erkölcs nevében kérem, hogy ne éljen vissza kiváltságos helyzetével.

A főszerkesztő úr esztendők óta szórja reánk, népi szellemű magyar írókra, a tüzet. Sírjában is megtámadta Ady Endrét, állandó céltáblája az élő legnagyobb magyar író, Móricz Zsigmond, s »szélsőséges izgatók« voltunk a szemében mindannyian, akik higgadt, nyugodt s mélységes meggyőződéssel áthatott hangon szálltunk síkra a magyar nép érdekeiért. Mi sohasem használtuk azt a hangot, mely a főszerkesztő úrnak mindennapi beszédmodora. Kérdjük tehát, hogy milyen erkölcsi alapon ítélkezik élők s holtak felett, hogyan merészkedik sárral dobálni olyanokat, akik önként vállalt hitük mellett egy életen át kitartottak s kitartanak?

Azzal már leszámoltunk, hogy újabban a magyar toll egyes »bajnokait« nem kötelezi a magyar író hagyományos jóízlése. Belátjuk hogy vannak eldurvult korszakok. De sohasem durvulhat el az idő annyira, hogy az elv s az eszme mögött ne keressük az eszme hirdetőjének a legmagasabb értelemben vett erkölcsi hitelét. Hosszú évekig jártam a magyar »temetőket«, a magyar ősnyomtatványok gyönyörű világát a Nemzeti Múzeum régi magyar könyvtárában. S csupa egyenes életúttal, csupa töretlen egyéniséggel találkoztam. A szabadság hivői voltak a magyar írás hősei és mártirjai valamennyien s nemes méltósággal tudtak harcolni a legkegyetlenebb, legaljasabb hatalmasságok ellen is. Szerény véleményem szerint a főszerkesztő úr is így harcolna, ha hite s meggyőződése mélyebb gyökerű és töretlenebb volna, mint amilyen.

A magyar író, a magyar politikus mindig egész életét feltette egy-egy nagy eszméért. Hős volt valamennyi, a belső élet hőse, bátran kiirtotta magából mindazt, ami mulandó, hogy az örök dolgoknak élhessen. Hősi volt az egész élete s éppen ezért nem volt szüksége arra, hogy a hangja hősködő legyen. A főszerkesztő úr életében hiába keresem ezt a töretlenséget. Igen sok politikai irányt szolgált már nem közönséges lendülettel. El kell ismernünk, hogy jól érti a mesterségét. Képességeit nem akarjuk letagadni. De semmi joga sincsen ahhoz, hogy a mindenki felett álló erkölcsbíró szerepét játszsza a magyar életben.

Minden világnézetet megbecsülünk. Jól tudjuk, hogy milyen végtelenül fontos szerepet játszanak az emberiség életében a nagy eszmék megszállottjai, a fanatikus hivők, de tiltakozunk a kormányozható fanatizmus s az időszakonként változó hitvallás közéleti túltengése ellen.

Nagyon nehéz napokat élünk. Politikusaink néha tétovák. Közönségünk olykor hisztérikus és pánikra hajlamos. Nem engedhetjük, hogy ezekben a nehéz napokban olyanok ragadják kezükbe a közhangulat irányítását, akiknek elsősorban a maguk sokrétű politikai meggyőződésének csavarmeneteiről kellene nyilvános gyónást tenniük...

Motorkerékpár és teherautó súlyos összeütközése

Súlyos közlekedési szerencsétlenség történt ma délután egy órakor a Soroksári út és Angyal utca sarkán. Az Angyal utcából a Soroksári útra fordult BU 822. számú motorkerékpárjával *Plósz* Lajos 30 éves mérnök. Akkor robogott a Soroksári úton Pest felé egy teherautó. *A motorkerékpár nekiment a teherautónak,* a mérnök széles ívben leesett róla. Eszméletlenül találták a mentők és bevitték a Szent István-kórházba. A vizsgálat megindult.

legyen otthon Vendégváró Dreher keksz

Színház Szórakozás Művészet

HATODIK EMELET

Alfred Gehri színjátéka a Pesti Színházban

Egy párizsi bérház hatodik emeletének keresztmetszete látható a színpadon: két lakás, folyosórészlet, meg a lefelé kanyargó lépcsőből egy darab. *Vörös* Pál igen ízlésesen építette fel... Kissé furcsa, hogy így, a díszlet méltatásával kezd az ember egy színmű-kritikát, dehát Alfred *Gehri* vígjátéka ahhoz a mostanában egyre divatosabb színpadi műfajhoz tartozik, melynek legfontosabb része a díszlet. Régen szenvedélyek, figurák, gondolatok, vagy legalább is emberi helyzetek és problémák indították meg a drámaíróban az alkotás folyamatát, ma egyre gyakrabban egy hatásos díszlet elképzelése az a mag, mely körül a színmű kialakul. Törvényszéki tárgyalóterem, sebészi műtő, áruház, menetjegyiroda..

Orsolya Erzsi és Gombaszögi Ella

Alfred *Gehri* azokat a lehetőségeket használja fel igen ügyesen, sokszor kedvesen és mulatságosan, amelyeket egy párizsi bérház hatodik emelete nyujt a jövésmenés, beszélgetés, pletykázás, szerelem, veszekedés, leskelődés és hallgatózás terén.

Tehetségtelen festő, meg a felesége, egyetemi hallgató, kétes erkölcsű hölgy, fiatal gyári munkás, már nem egészen fiatal magános nő, detektívregényeket író könyvelő és ez utóbbinak szép sánta leánya lakik a hatodik emeleten s végzi a fent említett műveleteket a háztulajdonosnő és férje élénk közreműködésével. Az egészben az a lényeges, hogy a szép

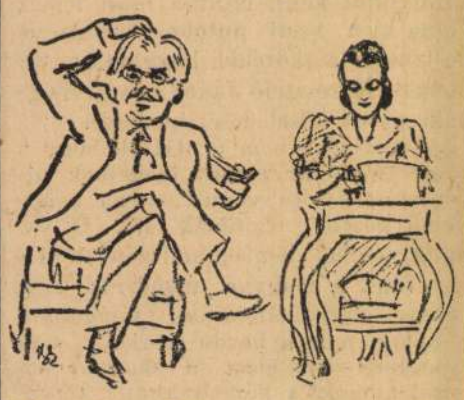

Rózsahegyi Kálmán és Tolnay Klári (Barna Elek rajzai)

sánta leány férjhez megy a fiatal gyári munkáshoz, miután már gazdagabb lett az egyetemi hallgató szerelmének letagadhatatlan bizonyítékával. A darabban van szív, mint mondani szokták, van ötlet és tréfa is; igazi drámai érték annál kevesebb. Különös szerencséje, hogy *Heltai* Jenő fordította.

*

És különös érdeme, hogy kitünő játékra ad alkalmat. A színészek valóban benépesítik ezt a hatodik emeletet, mert életet öntenek a vázlatos szerepekbe. *Rózsahegyi* Kálmán író-könyvelője kedves, megható, könnyed és természetes. *Medgyaszai* Vilma igazi párizsi *patronne*, pompásan váltja át hangját a mézes hízelgésből a nyers kíméletlenségbe; mint a lépcsőn, olyan kedves lendülettel szaladgál fel-alá a viselkedés hosszú skáláján. A darab lelke *Gombaszögi* Ella, aki mint a festő minden-lében-kanál felesége, a játék tempóját diktálja, belső ízét adja meg frissen patakzó, de mélyen emberi humorával. *Tolnay* Klári bájos, finom és igaz a sánta leány szerepében, *Perényi* László fiatal munkása a maga mértékletes, természetes szépségében tökéletes művészi alakítás. De nagyon jól játszik *Ajtay* Andor, *Básthy* Lajos, *Keleti* László, *Köpeczi-Boócz* Lajos, *Orsolya* Erzsi, *Szemlér* Mária is, és dícséretet érdemel a rendező, *Tarján* György.

N. A.

Perényi László és Tolnay Klári

A Hatodik emelet szerzője Budapestre érkezett

Ma délben Budapestre érkezett André *Gehri* francia író, a »*Hatodik emelet*« című darab szerzője. A *Pesti Színház* mutatja be ma este az újdonságot, amely *Párizsban kivételes sikert ért el.* Beszéltünk az íróval, aki a következőket mondotta:

— Több kisebb-nagyobb egyfelvonásost írtam. Ez az első egész estét betöltő darabom. Mint fiatal írót kezel a közönség, holott már negyven esztendős vagyok és rengeteget dolgoztam. Ezt a darabot 1933-ban írtam és négy évig kellett várnom, amíg színrekerült. Nem játszanak benne sztárok a francia fővárosban, mégis minden este telt ház tapsol a darabban szereplő kisemberek történetének.

Gehri elmondotta még, hogy sohasem járt Budapesten és csak azért is örül a magyar előadásnak, hogy egyúttal megnézheti a várost. A felesége is elkísérte az útra.

A HANGSZÓRÓ MELLŐL

A rádió közvetíti a miniszterelnök győri beszédét

Darányi Kálmán miniszterelnök szombaton, március 5-én a győri kultúrház nagytermében beszédet mond, amelyben részletesen foglalkozik az *általános belső és külső politikai helyzettel.* A nagy érdeklődéssel várt megnyilatkozást a magyar rádió is közvetíti. A helyszini közvetítés a Budapest I. adón *11 óra 40 perckor* kezdődik és körülbelül délután 1 óráig tart.

x **A Royal Szálló étterme** ismét szenzációs attrakcióval szolgál! Az Európában egyedülálló délamerikai Marimba zenekart szerződtette Korányi Zoltán és bizonyos, hogy ez a nálunk még ismeretlen zenekar csodálatos hangszereivel felejthetetlen élményt fog nyujtani a Royal közönségének március 3-tól kezdve.

Színházak műsora

OPERA: Szerda: Aida (E. bérlet 11. szám; ½8). Csütörtök: Márta (B. bérlet 18. szám. Pataky Kálmán felléptével; ½8). — **NEMZETI:** Szerda: A nők barátja (½8). Csütörtök: Rang és mód (D. bérlet 12. szám; ½8). — **NEMZETI-KAMARA:** Szerda és csütörtök: Kék róka (8). — **VIG:** Szerda: Hajnali vendég (8). Csütörtök (M. bérl.): Bors István (8). — **MAGYAR:** Szerda: Ketten egyedül (8). Csütörtök: Egyetlen éjszakára (8). — **BELVÁROSI:** Szerda: Nincs előadás. Csütörtök: Duó (Először; 8). — **MŰVÉSZ:** Szerda és csü örtök: Vacsora a Ritzben (8). — **PESTI:** Szerda és csütörtök: Hatodik emelet (8). — **ANDRÁSSY:** Szerda és csütörtök: A hölgy hozzám tartozik (8). — **VÁROSI:** Szerda: Nincs előadás. Csütörtök: Júlia (8). — **ROYAL:** Szerda: Das Paradies (Eltévedt báránykák), csü örtök: Hochzeitstage (Ezüstlakodalom). (Reinhardt-vendégjáték; 8). — **TERÉZKÖRÚTI:** Szerda és csütörtök: Karnevál 1938 (9). — **PÓDIUM:** Szerda és csütörtök: Márciusi műsor (9). — **KOMÉDIA:** Szerda és csütörtök: Ha minden kötél szakad (½9). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Szerda és csütörtök: Kicsire nem nézünk (6. 9). — **JÓZSEFVÁROSI:** Fehérvári huszárok (6. 9). — **KISFALUDY:** Szerda és csütörtök: Vőlegényem a gazember (6. ¾9).

Mozik műsora

Rövidítések: H = Híradók. Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnep. M = Matiné.

ADMIRAL (1—537—07 Margit körút 5. sz.): **Szerelemből nősültem** (Kabos, Erdélyi Mici). Halálexpressz (F. Furmun). (½4 ½6 ½8 ½10). V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10. — **ALKOTÁS** (1—553—74. Alkotás u. 11): **Madame X.** (Gladys George). Vidám vésztörvényszék Híradó. (½4 ½6 ½8 ½10). V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10. — **ANDRÁSSY** (1—241—27. Csengery u. 39., Andrássy út sarok): **Éjfél után** (Lesslie Howard). Banditák országa (D. Foran). H. (½5 7 ½10). Sz ¾4 ¾6 ⅞8 ¾10. V Ü ½2 ¾4 ¾6 ⅞8 10. — **ASTRA** (15—44—22. Ugocsa ucca 10., Böszörményi útnál): **A falu rossza** (Dayka, Rózsahegyi). Nem kár a benzinért. H (¼4 ⅓6 ⅓8 ¾10). V Ü ½2 ¼4 ⅓6 ⅓8 ¾10. — **ÁTRIUM** (1—540—24, 1—530—34. Margit körút 55): **Kalózkisasszony** (Gaál Franci) (½5 7 ½10). Sz V Ü 2 ½5 7 ½10. — **BELVÁROSI** (3—845—63. Irányi u. 21): **Szerelemből nősültem** (Ráday, Erdélyi Mici). Öt színes film. H (Jobbterem (½5 7 ½10; balterem 8). V Ü jobbterem ½3 5 ⅓8 ½10; balterem ½4 6 ½9. Vasárnap délelőtt ½11 és 12 órakor matiné. — **BODOGRÁF** (14—95—10. József körut 63): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Kabos). Arizona hiénái (T. Tyler) (½5 7 ½10). Sz 4 6 8 10. V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **BUDAI APOLLÓ** (1—515—00. Csalogány u. 46): **La Habanera** (Zarah Leander) és a kísérő műsor. (½5 ⅝7 9). V Ü 1 3 ⅓6 ⅓8 ¾10. — **CAPITOL** (1—343—37. Baross tér 32): **A szerelem gyöngyei** (Sacha Guitry). H. (½4 ⅓6 ⅓8 ¾10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ¾10. — **CASINO** (3—831—02. Eskü tér 6): **Az ember néha téved** (Tőkés, Dayka). Zenés weekend. H. (½6 ⅓8 ½10). Sz V Ü ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **CITY** (1—111—40. Vilmos császár út 36): **Kalózkisasszony** (Gaál Franci) (½5 7 ½10). Sz V Ü ½3 5 ⅓8 10. — **CORSO** (18—28—18. Váci u. 9): **Szerenád** (Hilde Krahl). H. (½6 ⅓8 ½10). Szomb., vas. és ünnep ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **CORVIN** (1—395—84, 1—389—88. József körút és Üllői út sarok): **Két fogoly** (Bajor Gizi, Jávor) és a kísérő műsor. H (½4 ⅓6 ⅓8 ½10. V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. V. d. e. ½11-kor matiné: Peer Gynt (H. Albers). — **DAMJANICH** (1—348—03. Damjanich u. 1): **La Habanera** (Zarah Leander). Allatkert a tenger fenekén (színes). H (Folyt. előad. ½4 ½6 ⅓8 ½10). V Ü 2 4 6 8 10. — **DÉCSI** (1—213—43, 1—259—52. Teréz körút 28): **Te csak pipálj, Ladányi** (Turay, Rózsahegyi) (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **ELIT** (1—161—51. Lipót körút 16): **Két fogoly** (Bajor Gizi, Jávor). Az Adriai-tenger mélyén (kultúr). (4 6 8 10). V Ü 2 4 6 8 10. — **FÓRUM** (1—897—07, 1—895—43, 188—528. Kossuth Lajos u. 18): **Lloyds of London** (M. Caroll). (½6 ⅓8 ¾10). Sz V Ü ½4 ⅓6 ⅓8 ¾10. — **GLÓRIA** (1—448—00. Thököly út 56. szám): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Ráday). A Drina vadvizei (útifilm). Híradó. (½5 ⅝7 9). Sz ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **HOLLYWOOD** (14—24—35. Bethlen tér 3): Prolongálva! **A nagyváros** (Louise Rainer). A celluloid románca. Oroszlánszívű nyuszi. H (½4 ⅓6 ⅓8 ½10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. Vasárnap délelőtt ½11 órakor matiné: Önagysága inasa (Jean Harlow). — **JÓZSEFVÁROSI** (1—346—44. Kálvária tér 7): **Szerelemből nősültem** (Kabos, Erdélyi Mici). Arizona hősei ((T. Tyler). (½5 ⅝7 ¾10). Sz 4 6 8 10. Vasár- és ünnepnap: ½2 ¾4 ⅓6 ⅓8 ¾10. Vas. d. e. ½11 órakor matiné. — **KAMARA** (1—440—27. Dohány u. és Nyár u. sarok): **Te csak pipálj, Ladányi** (Rózsahegyi, Turay). H. (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **KULTÚR** (3—861—93. Kinizsi u. 16): **A falu rossza** (Dayka Margit, Somlay) és a kísérő műsor (½5 7 ½10). V Ü ½2 ¾4 ⅓6 ⅓8 ¾10. — **LLOYD** (111—994. Hollán u. 7/a. Szent István körútnál): **Szeretlek** (Eggerth Márta, Kiepura). H (4 6 8 10). V 2 4 6 8 10. — **METRO** (1—122—30. Teréz körút 60): Ötödik hétre prolongálva! **Walewska grófnő** (Greta Garbo). H. (½6 ⅓8 ¾10). Szombat, vas. és ünnepnap: 3 ½6 ⅓8 ¾10. Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Vadnyugati őrjárat (Laurel és Hardy). — **NYUGAT** (1—271—62. Teréz körút 41): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Kabos). Halálexpressz (kalandorf.). H (½5 7 ½10). Sz 4 6 8 10. V Ü 2 4 6 8 10. — **ODEON** (1—302—63. Rottenbiller u. 37/b): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Ráday). A bugaci puszta (Gyöngyösbokréta). Chaplin mint nőiszabó. H (Folyt. előad. ½5 7 ½10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. V d. e. ½11-kor matiné. — **OLYMPIA** (1—429—47. Erzsébet körút 26): **Táncrend** (Maria Bell). Megzavart hangverseny (színes). H. (Mindennap délelőtt 11; délután 2 4 6 8 10. — **OMNIA** (1—301—25 József körút és Kölcsey u. sarok): **Kalózkisasszony** (Gaál Franci). Kieg. H (½5 7 ½10). Sz V Ü 3 ⅓6 ⅓8 10. — **OTTHON** (14—64—47. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **La Habanera** (Zarah Leander). Majomiskola (Gipsi, a csodamajom) (4 ½7 9). Sz ½4 ⅓6 ⅓8 ½10 V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **PALACE** (1—365—23. Erzsébet körút 8): Prolongálva! **Orgonavirágzás** (Jeanette MacDonald). Híradó. (Mindennap: 3 ½5 7 ¼10). — **PÁTRIA** (1—456—73. Népszínház u. 13): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Ráday). Tabu (zenefilm) (D. e. 11; d. u. 2 ½5 7 ½10). V Ü d. e. 10 12; d. u. 2 4 6 8 10. — **PHÖNIX** (14—44—54. Rákóczi út 68): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Kabos). Popeye mint vizibriganti. Banjokirály. Ritka madarak (Mindennap d. e. 11; d. u. 1 3 5 ⅓8 ½10. — **RADIUS** (1—220—98, 1—292—50. Nagymező u. 22—24): **Hindu siremlék** (La Jana). H (½5 7 ½10). Sz V Ü 2 ½5 7 ½10). — **REX** (1—394—16. István út 39): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi M., Ráday). Bécsi melódiák (zenef.). H (½5 ⅝7 9). Sz ½4 ⅓6 ⅓8 ½10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **RIALTÓ** (1—394—97. Rákóczi út 70): Budapesten először! Kizárólagos joggal! **Banditák réme** (Buck Jones). Madame X (Gladys George) (D. e. ½11; d. u. ½1 ½3 5 ⅓8 ½10). V Ü d. e. 10 12; d. u. 2 4 6 8 10. — **ROYAL APOLLÓ** (1—419—02, 1—429—46. Erzsébet körút 45): **Szerenád** (Igó Syn). H. (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **SAVOY** (1—460—40. Kálvin tér sarok Üllői út 2): **Tünemény** (Sonja Henie). Premier híradók (½4 ⅓6 ⅓8 ½10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. V d. e. 10 és ½12-kor: Matiné. — **SIMPLON** (2—689—98, 2—689—99. Horthy Miklós út 62): **Két fogoly** (Bajor Gizi, Jávor). H (½4 ⅓6 ⅓8 ½10). V Ü ½2 ½4 ⅓6 ⅓8 ½10. — **STUDIÓ** (140—840. Akácfa u. 4): **Mr. Deeds** (Gary Cooper) (Mindennap d. e. 11; d. u. 2 4 6 8 10. — **TIVOLI** (1—230—49. Nagymező u. 8): **Szerelemből nősültem** (Erdélyi Mici, Ráday). A bugaci puszta (Gyöngyösbokréta). Bécsi melódiák. H (Folyt. előad. 4 ⅝7 ½10). Sz ¾4 ⅓6 ⅝8 ¾10. V Ü ½2 ¾4 ⅓6 ⅝8 ¾10. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. — **TURÁN** (128—401. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **La Habanera** (Zarah Leander) és a kísérő műsor (¾4 ⅓6 ⅝8 ¾10). V Ü ½2 ¾4 ⅓6 ⅝8 ¾10. — **URÁNIA** (1—460—46. Rákóczi út 21): **Az örök titok** (Fedák, Harsányi). H. (5 ⅓8 ½10). Sz V Ü ½3 5 ⅓8 ½10. Vasárnap d. e. 11-kor: Dr. Völgyesi Ferenc: Az állati hipnózisok embertani vonatkozásai. — **VESTA** 1—326—39. Erzsébet körút 39): **Madame X** (Gladys George). Őrségváltás (színes) és a kísérő műsor (¾4 ⅓7 ½10). V Ü 2 4 6 8 10.

SZINHÁZ

Hatodik emelet

A Pesti Színház szerdai bemutatója

Párizsi életkép. Kis emberek hétköznapi története. Valóság és színház, mosolygó derű és borongó érzelmesség szivárványos összevillanása — egy nagyvárosi bérház hatodik emeletének keresztmetszetében. Egyszerű, igénytelen rajz, szinte semmiség, de majd minden vonását *írói* kézjegy hitelesíti. S az egészben ez a legfontosabb. Az alakok ettől kapnak eleven, egyéni árnyalást, a helyzetek éltető atmoszférát, a fordulatok csendeshalk iróniát.

Alfred *Gehri* elzászi francia író nyolc képre tagolt, háromfelvonásos színjátéka elsősorban a részletezés finomságával fogja meg a nézőt. A vékony-laza eseményszálak époly természetes, mint szellemes egybefűzésével, a jellemző felmutatás biztonságával, a játékos kedv könnyed közvetlenségével és a párbeszédek sűrített tömörségével. A franciák legjobb színpadi hagyománya nyilatkozik meg benne: tud elhallgatni s egyetlen szóval sem mond többet a kelleténél. Ez óvja meg a »kispolgári bohémség« ábrázolásának legfőbb veszedelmétől, a közhellyé laposodástól és a giccsbe való édesedéstől. Még rágondolni is rossz, mi lett volna ebből a témából egy elszánt mesterember kezén.

A darab végén az egyik szereplő azt mondja: Tulajdonképpen nem történt semmi! És lényegében igazat mond. Semmi különös, újszerű vagy meglepő nem történik itt. Legalább semmi olyasféle, ami bármelyik montmartrei bérházban meg ne történhetnék. A hangsúly Gehrinél nem is a »történeten« van, hanem azokon az apró, mindennapi történéseken, amelyeknek összeszövődéséből színjátéka szinte »magától« kerekedik ki. De még inkább a jövő-menő, álmodozó, barátkozó vagy veszekedő, leskelődő, egymás titkait szenvedélyesen fürkésző alakok művészi megmintázásán. A hatodik emelet lakói — a szabad óráiban detektívregényeket diktáló, öreg könyvelő és szerelemről ábrándozó, sánta kisleánya, az »amerikai megrendelés« éltető hazugságával gondtalanul potyázó festő és minden lében kanál, kíváncsi felesége, a barátait hetenként váltogató »obeliszk«, a titkon epedő, szelíd-bumfordi vasmunkás, az emlékei színhelyére visszatérő, rejtelmes »szürkeruhás hölgy«, a névtelen leveleket író, intrikus Berthe és az akaratlanul hódító kabaré-költő — a *szomszédság* meghitt viszonylatában élnek, mint valami zárt világban, amely fölött hol sugárzó, hol zivataros gondviselésként őrködik a garasokat élére rakó harcias háziasszony, vidáman lóversenyző férjével. Velük, bennük, általuk él és érdekel Gehri darabja. Rájuk akkor is emlékezünk, amikor nyúlfarknyi meséjét már régen elfeledtük. Mert az a körülmény, hogy a sánta kisleány, akit félig-meddig szánalomból döntött bajba a hűtlenségre termett kabaréköltő, öngyilkossági kísérlete után a kéznél levő derék vasmunkás menyasszonya lesz, — igazán nem fontos itt. A *Hatodik emelet* írójának friss életszemléletéből, karakterizáló készségéből és kibékítő humorából talán ép ez a jelentéktelen »mese« árul el legkevesebbet. Gehri tehetsége valójában a megmunkálás szolidságában érvényesül, drámai és színpadi tekintetben egykép zavartalanul.

A darabot *Heltai* Jenő fordította, mesterien, ajándékozó elmésségének szikrázásával téve még ragyogóbbá a derűs dialógust. Az előadás minden ízében tökéletes. Az együttesből kiemelkedik *Rózsahegyi* Kálmán, akinek bensőséges lírájú alakítása a regényíró-könyvelő dickensi szerepében megindítóan emberi és *Gombaszögi* Ella, akinek ellenállhatatlanul mulatságos, mélységes humorral átitatott játéka mintegy rubensi pompában kelti életre a léhűtő festő feleségének korlátoltságtól és szívjóságtól duzzadó figuráját. De kitűnőek a többiek is: *Perényi* László, *Ajtay* Andor, *Tolnay* Klári, *Básthy* Lajos, *Medgyaszai* Vilma, *Keleti* László, *Székely* Lujza, *Köpeczi-Boócz* Lajos, *Orsolya* Erzsi és *Szemlér* Mária.

A rendezés *Tarján* György, a sikerült díszletmegoldás *Vörös* Pál érdeme. **K. A.**

(*) Alfred Gehri balesete a Hatodik emelet bemutatóján. A Pesti Színházban Alfred *Gehri*nek, a *Hatodik emelet* szerzőjének a szerdaesti bemutatón sokszor kellett a tapsokra megjelenni a lámpák előtt. Amikor Gehri az első felvonás utolsó kihívása után a színfalak mögé sietett, *megbotlott, elvágódott és fejét egyik kulissza sarkába ütötte.* Gehri homlokát elborította a vér. Dr. *Nagy* József orvos a többcentiméteres hasadást Gehri szemöldöke fölött *három öltéssel varrta be.* A második felvonás után már *bekötözött fejjel* jelent meg Gehri a közönség szünni nem akaró tapsaira a függöny előtt. Az ünneplés fokozódott a darab végén és a harmadik felvonás után Gehri még sokszor jelent meg a közönség előtt.

(*) Magdát kicsapják. Ezen a címen került a Belvárosi Színházban színre a tehetséges fiatal erdélyi író *Kádár Miklós, Éri Halász Imre* társaságában írt vígjátéka. A nagy színpadi sikerrel bemutatott vígjátékból filmet írt *Nóti Károly*, amely *Vajda László* rendezésében a közeli napokban kerül a nagyközönség elé. A *Magdát kicsapják*, amely a *Harmónia film Pless Ferenc* produkciójának e szezónban harmadik filmje, elsőrendű szereposztásban került felvételre. A film főszereplői: *Turay Ida, Tolnay Klári, Peéri Piri, Páger Antal, Góth Sándor, Mály Gerő, Nagy György, Gózon Gyula.*

(*) Theater in der Josefstadt vendégjátéka a Royal-színházban. *(André Birabeau: Das Paradies.)* A darabról, mellyel a bécsi Reinhardt-színészek ezidei budapesti vendégjátékukat megkezdték, nincs sok mondanivalónk: a német cím alatt André *Birabeau-nak* az a kedves, könnyed, biztosan felépített, szellemes, megható és mulatságos kis komédiája rejtőzik, amelyet a Belvárosi Színház annakidején *Az eltévedt báránykák* címen adott elő. Ami fontosabb: a darab — amelyet a német színészektől, úgy rémlik, csonkítatlanabb formájában hallottunk — derekasan tölti be feladatát, hogy ennek a remekül összehangolt társulatnak alkalmat adjon egy pompás mutatványra. A mutatványban éppen az a csodálatos, hogy — semmi csodálatos nincs benne. De úgy, ahogy van: a tökéletesség fokára elérkezett középeurópai színjátszás síma, elegáns, kifogástalanul művészi standardműve. Ilyesmi természetesen csak hibátlan, sőt magasrendű egyéni teljesítmények összhangjából csendülhet ki — s itt, ahol egyszerre négy Reinhardt-színésznek nyílik alkalma hatásos egyéni szereplésre, ebben nincs is hiány. Legelsősorban az előadás üdvösségét kell irígyelnünk a bécsiektől: Geraldine *Katt*, ez az édes, szép és minden kis félmozdulatában s félhangjában töneményesen művészi kis színésznő fiatalságának öntudatlan, szerény bájával s szinte félelmesen egyszerű eszközeinek kísérteties effektusaival olyan elragadó, amilyen — érezzük a párhuzam súlyát s vállaljuk felelősségét — a fiatal *Varsányi* Irén lehetett. Partnere, — gyerekanya mellett gyerek-apa — a rövidnadrágos szerepében páratlanul ügyes és leleményes Hans Joachim *Frendl*, mindenképpen méltó Geraldine *Katthoz:* sőt, szerepében pillanatig sem a partner, hanem az önálló színészi alkotás foglalkoztatja a nézőt. A két »gyerek« mellett két méltó felnőtt szerepel: itt az elegáns, szellemes, finom és nagyon rokonszenves Hans *Thimiget* már kissé túljátssza a legelsőrangú Adrienne *Gessner*, akinek van egy jelenete, amikor egy pillanat alatt összeomlik és lágyan, könnyesen megöregszik — ezt nehéz elfelejteni. Fritz *Delius* és Franz *Böheim* kitünő kabinetalakításával élükön a többiek is az elsőosztályú színészi munka minden nüanszával teszik körülbelül tökéletessé az előadást. **R. M. A.**

(*) A »Színiiskola« bemutatója Bécsben. A bécsi *Scala Theaterben* március 8-án mutatják be *Székely* János és *Egyed* Zoltán *Színiiskola* című darabját. A főszerepeket: Else *Bassermann* és Gusti *Huber* játsszák.

Színházak csütörtöki műsora

OPERA: Márta (B. bérlet 18. szám: Pataky Kálmán fellépével; 1/8). — **NEMZETI:** Rang és mód (D. bérlet 12. sz.; 1/8). — **NEMZETI-KAMARA:** Kék róka (8). — **VIG:** Bors István (M. bérlet; 8). — **MAGYAR:** Egyetlen éjszakára (8). **BELVÁROSI:** Duó (először; 8). — **MŰVÉSZ:** Vacsora a Ritzben (8). — **PESTI:** Hatodik emelet (8). — **ANDRÁSSY:** A hölgy hozzám tartozik (8). — **VÁROSI:** Júlia (8). — **ROYAL:** Hochzeitstage (Ezüstlakodalom). (Reinhardt-vendégjáték: 8). — **TEREZKÖRUTI:** Karnevál 1938 (9). — **PÓDIUM:** Márciusi műsor (9). — **KOMÉDIA:** Ha minden kötél szakad (1/2 9). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Kicsire nem nézünk (6, 9). — **JÓZSEFVÁROSI:** Fehérvári huszárok (6, 9). — **KISFALUDY:** Vőlegényem, a gazember (6, 1/2 9).

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888. reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

CSÜTÖRTÖK, márc. 3. Magyar: Egyetlen éjszakára (8). **Művész:** Vacsora a Ritzben (8). **Andrássy:** A hölgy hozzám tartozik (8). **Városi:** Júlia (8). **Royal:** Hochzeitstage (Reinhardt vendégjátéka (8). **Komédia:** Ha minden kötél szakad (8½).

PÉNTEK, márc. 4. Vig: Hajnali vendég (8). **Magyar:** Ketten egyedül (8). **Nemzeti Kamara:** Kék róka (8). **Andrássy:** A hölgy hozzám tartozik (8). **Royal:** Das Paradies (Reinhardt vendégjátéka) (8). **Komédia:** Ha minden kötél szakad (8½).

SZOMBAT, márc. 5. Magyar: Ketten egyedül (8). **Belvárosi:** Duó (8). **Andrássy:** A hölgy hozzám tartozik (8). **Városi:** Júlia (8). **Royal:** Hochzeitstage (Reinhardt vendégjátéka) (8).

VASÁRNAP, márc. 6. Vig: Hajnali vendég (3½ d. u.). **Magyar:** Ketten egyedül (3½ d. u.): Egyetlen éjszakára (8). **Belvárosi:** Duó (4 d. u.). **Nemzeti Kamara:** Kék róka (8). **Művész:** Déligyümölcs (4 d. u.): Vacsora a Ritzben (8). **Andrássy:** A hölgy hozzám tartozik (8). **Városi:** Júlia (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Lulu (9). **Komédia:** Ha minden kötél szakad (4½ d. u. és 8½ este). **Zeneművészeti:** Márkus-hangverseny (11¼ d. e.).

Ezt a filmet nem a reklám teszi naggyá!

CORSO

Holnap premier!

Vera Schwarz

a wieni Staatsoper tagjának vendégfellépésével **Carmen** a *Városi Színházban* pénteken, március 11-én este 8 ó. — *A Filléres Esti Operabérlet* 3-ik előadása. — Jegyek 1-től 6.— pengőig már válthatók.

Magdát kicsapják

szombaton a **Royal Apollóban** (Diszbemutató: pénteken este 10 órakor)

Modern Sámson

HARRY BAUR és Gaby MORLAY

mától: bbOYD

Az első előadás mérsékelt helyárakkal

Noszti fiú esete Tóth Marival

CORVIN — SIMPLON — ELIT

Nagy siker! *Táblás házak!*

Hunyady Sándor új színjátéka:

Bors István

Páger, Ligeti Juliska, Komár Julia, Ölyvedy Zsóti, Szombathelyi Blanka, Somlay, Bihary

Vígszínház TELEFÓN: 115—344

Ujabb kedvezményes színházi előadások

Színházjegyirodánk (Erzsébet körút 18—20.) e hét végére megszerezte több nagy sikerrel bemutatott új darab előadását. Igy a *Duo* című rendkívül érdekes darabnak az előadását a Belvárosi Színházban, a nagy sikerrel indult *Vacsora a Ritzben* című vígjátékot a Művész Színházban és a Terézkörúti Színpad új kitűnő műsorát, amelynek központjában a *Lulu* című egyfelvonásos áll *Muráti* Lili felléptével.

Kapható jegy továbbá mindazon darabokhoz, amelyeket már hirdettünk és amelyek »*Rendkívüli színházi kedvezmény*« című hirdetésünkön napok szerint felsorolva találhatók meg.

Külön figyelmébe ajánljuk olvasóinknak és előfizetőinknek a *Márkus Dezső féle népszerű hangversenyt* a Zeneművészeti Főiskolán, amely ezúttal kivételes érdekességűnek ígérkezik.

Színházjegyirodánk külön telefónszáma: *143—888.*

Rózsavölgyi hangversenyei

Szabados Zádor női énekkarának és Nagykuti Nagy Béla énekötösének estje ma, Z. 8.

Lászlóffy Margit zongoraestje holnap, V. 8.

Kaszás György holnap vezényli a Magyar Szimfonikusok bemutatóestjét, Z. fél 9.

Márkus-matiné márc. 6. Z. Közr.: L. Magistretti (hárfa), Fenyves L. (hegedű).

*

A Koncert rendezései:

Francescatti hegedűest ma

V. 8. *Mesterbérlet kék.* Néhány jegy.

Madeleine Grey holnap

A világhírű francia énekesnő *dal és folklore* estje *művészi esemény* lesz.

Bartók Bach-verseny (d moll)

Flesch Ella, Eisenberg, Luzzato

zenekari és szólószámokat játszanak 6-án, vasárnap a Bp. Női Kamarazenekarral Somogyi László vez.

Békeffi László 25 éves jubileuma 8-án. Z. 9.

Vera Benenson zongoraestje 8-án Zk. 8.

Kerékjártó Gyula (Duci) 9-én

Alfred Lustgarten hegedűest 11-én.

Heifetz 11-én és 12-én

Türk Berta jubileuma 13-án

RÁDIÓ MARCIUS 3. Budapest I. 6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Etrend, közlemények. 10.00: Hirek. 10.20: »Történetek a vidéki színészet életéből.« Irta Aksonyi Pál (felolvasás). 10.45: »Fehérneműviselet a 16. században.« Irta Papp Júlia (felolvasás). 12.00: Harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hanglemezek. Közben kb. 12.30: Hirek. 13.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 13.30: A rádió szalónzenekara. 14.40: Hirek. 14.55: A rádió műsorának ismertetése. 15.00: Elelmiszerárak. 16.15: »Közeledik a tavasz.« Sacelláry Györgyné háztartási előadása. 16.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 17.00: »Allategészségügyi tanfolyam IV. rész.« A szarvasmarhák gümőkórja elleni védekezés. Dr. Fridrichovszky László főállatorvos előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) 17.30: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 18.25: Közvetités a Magyarok Világkongresszusa budapesti irodájából. Beszélő Budinszky Sándor. 19.00: Sárai Elemér és cigányzenekara. 19.40: »Kisfaludy Károly emlékezete.« Születésének 150. évében. Bevezetőt mond Voinovich Géza, a Kisfaludy Társaság elnöke. »Kisfaludy Károly mai szemmel.« felolvassa Kéky Lajos. »Kisfaludy Károly magyar színpadon.« Felolvassa dr. Rédey Tivadar. Kisfaludy verseiből felolvas Fáy Béla. Rendező Gyarmathy Sándor. 20.45: Hirek. 21.05: A Beethoven-zongoraszonátaest ismertetése. Dr. Bartha Dénes előadása. 21.15: Dohnányi Ernő XI. Beethoven-zongoraszonátaestje. 22.00: Időjárásjelentés. 22.05: Közvetités az Ostende-kávéházból. Székely Dezső és jazzenekara játszik, Kalmár Pál énekel. 22.40: »Un petrarchista ungherese.« (Egy magyar Petrarca-követő.) Radó A. olasznyelvű előadása Kisfaludy Sándorról. 23.00: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. (Ezt a közvetitést a Deutschlandsender is átveszi!) 24.05: Hirek külföldi magyarok számára. — Budapest II. 17.00—17.25-ig: »Az első magyar pénzek.« Dr. Huszár Lajos előadása. 18.25—18.50-ig: Sárai Elemér és cigányzenekara. 19.00—19.30-ig: Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson). 19.50—20.20-ig: Csilley Livia énekel zongorakisérettel. 20.25: Úgetőversenyeredmények. 20.50—21.50-ig: Hanglemezek. — Telefónhirmondó. 6.45—11.20-ig: Budapest I. műsora. 11.20—11.50-ig: A Telefónhirmondó külön műsora (szórakoztató lemezek). Utána 15.20-ig: Budapest I. műsora. 15.20—15.50-ig: A Telefónhirmonló külön műsora (művészlemezek). Utána 17.00-ig: Budapest I. műsora. 17.00—17.25-ig: Budapest II. műsora. Utána: Budapest I. műsora. — Közvetitőállomások. Egész nap: Budapest I. műsora.

Filharmóniai Társaság VIII. bérl. hangversenye *hétfőn, 7-én az Operában.* Vezényel: *Dohnányi.* Műsoron: *Berlioz:* Benvenuto Cellini-nyitány, *Debussy:* La mer, *Bruckner:* VII. szimfónia.

MOZIK

Rövidítések: Sz. = Szombat. V. Ü. = Vasárnap és ünnepnap. H. = Híradó. M. = Matiné.

ADMIRAL (1-537-07. Margit körút 5.): Táncrend (Harry Baur) és a kisérő műsor. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vasárnap d. e. 1/10 és 1/12-kor: Az örvény. — **ALKOTÁS** (1-553-74. Alkotás u. 11.): Szerelemből nősültem (Erdélyi, Ráday). Hollywood mulat (színes). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 11-kor: A kis ezredes és Hollywood mulat. — **ANDRÁSSY** (1-241-27. Csengery u. 39., Andrássy út sarok): Szerelemből nősültem (Erdélyi Mici, Kabos). Nevadai pokol. H. (1/5, 7, 1/10: Sz.: 3/4, 3/6, 3/8, 3/10; V. Ü.: 3/2, 3/4, 3/6, 3/8, 10.) — **ASTRA** (15-44-22. Ugocsa u. 10., Böszörményi útnál): A falu rossza (Dayka, Rózsahegyi). Nem kár a benzinért .H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **ATRIUM** (1-540-24, 1-530-34. Margit körút 55.): Pillanatnyi pénzzavar (Erdélyi, Kabos). Vonósnégyes (Szőke Szakáll). (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **BELVÁROSI** (3-845-63. Irányi u. 21.): A nagyváros (L. Rainer). Igy él Kina. H. (Jobbt.: 1/5, 7, 1/10; balt.: 8; V. Ü.: jobbt.: 1/3, 5, 1/8, 1/10; balt.: 1/4, 6, 1/9.) Vas. d. e. 1/11 és 12-kor matiné: Meseautó. — **BODOGRÁF** (14-95-10. József körút 63.): A nagyváros (L. Rainer). Kétarcú Afrika. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **BUDAI APOLLÓ** (1-515-00. Csalogány u. 46.): Táncrend (M. Bell) és színes kisérő filmek. H. (1/5), 3/47, 9; V. Ü.: 1, 3, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/11-kor meseszínház: Jancsi és Juliska. — **CAPITOL** (1-343-37. Baross tér 32.): A szerelem gyöngyei (Sacha Guitry). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CASINO** (3-831-02. Eskü tér 6.) A ember néha téved (Tőkés Anna, Dayka Margit). Zenés víkend. H. (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CITY** (1-111-40. Vilmos császár út 36. sz.): Kalózkisasszony (Gaál Franci). (1/5, 7, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/3, 5, 1/8, 10.) — **CORSO** (18-28-18. Váci u. 9.): Szerenád (Hilde Krahl). H. (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CORVIN** (1-395-84, 1-389-88. József körút és Üllői út sarok): A Noszty-fiú esete Tóth Marival (Jávor, Szörényi) és a kisérő műsor. H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) V. d. e. 1/11-kor matiné: Peer Gynt (H. Albers). — **DAMJANICH** (1-348-03. Damjanich u. 1.): Viharszárnyakon (O. Csehova). A banditák réme (B. Jones). (Folyt. előad.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **DÉCSI** (1-213-43, 1-259-52. Teréz körút 28.): Te csak pipálj, Ladányi (Turay, Rózsahegyi). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **ELIT** (1-161-51. Lipót körút 16.): A Noszty-fiú esete Tóth Marival (Jávor, Szörényi). Zenés víkend. Négylábú tingli-tangli. H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **FORUM** (1-897-07, 1-895-43, 188-528. Kossuth Lajos u. 18. sz.): Lloyds of London (M. Caroll). (1/6, 1/8, 3/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 3/10.) — **GLÓRIA** (1-448-00. Thököly út 56.): La Habanera (Z. Leander). Telefónbriganti (Popeye). H. (1/5, 2/47, 9; Sz.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **HOLLYWOOD** (14-24-55. Bethlen tér 3.): Vörös Pimpernel visszatér (Orczy bárónő regénye). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/11-kor matiné: Önagysága inasa (Jean Harlow). — **HOMÉROS** (2-261-78. Hermina út 7.): Madame X (Gladys George). Az elátkozott farm (B. Jones). (3/5, 7, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **JÓZSEFVÁROSI** (1-346-44. Kálvária tér 7.): A nagyváros (L. Rainer). Kétarcú Afrika (kultúr). (1/5, 2/47, 1/10: Sz.: 4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2/2, 2/4, 2/6, 2/8, 2/10.) Vas. d. e. 1/11-kor S. M. C. matiné: Budai cukrászda. — **KAMARA** (1-440-27. Dohány u. és Nyár u. sarok): Te csak pipálj, Ladányi (Rózsahegyi, Turay). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **KULTÚR** (3-861-93. Kinizsi u. 16.): Szerelemből nősültem (Csortos, Erdélyi M.) és a kisérő műsor. (1/5, 7, 1/10; V. Ü.: 2/2, 2/4, 2/6, 2/8, 2/10.) — **LLOYD** (111-994. Hollán ucca 7/a., Szent István körútnál): Modern Sámson (G. Morlay). H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **METRO** (1-122-30. Teréz körút 60.): Ötödik hétre prolongálva! Walewska grófnő (Greta Garbo). H. (2/6, 1/8, 2/10; Sz. V. Ü.: 3, 1/6, 1/8, 2/10.) Vas. d. e. 11-kor matiné: Vadnyugati őrjárat (Laurel és Hardy). — **NYUGAT** (1-271-62, Teréz körút 41.): Viharszárnyakon (Willy Fritsch). Kétarcú Afrika (a modern és ősi Afrika). H. (1/5, 7, 1/10; Sz.: 4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ODEON** (1-302-63. Rottenbiller u. 37/b.): Táncrend (M. Bell). Bécsi melódiák (zenefilm). H. (Folyt. előad.: 1/5, 7, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/11-kor matiné: Strogoff Mihály (A. Wohlbrück). — **OLYMPIA** (1-429-47. Erzsébet körút 26.): Táncrend (Marie Bell). Megzavart hangverseny (színes). H. Mindennap: d. e. 11; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **OMNIA** (1-301-25. József körút és Kölcsey u. sarok): Prolongálva 2-ik hétre! Kalózkisasszony (Gaál Franci). Kieg. H. (1/5, 7, 1/10; Sz. V. Ü.: 3, 1/6, 1/8, 10.) — **OTTHON** (14-64-47. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): Viharszárnyakon (Willy Fritsch). Ember ember ellen (D. Foran). (4, 1/7, 9; Sz.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **PALACE** (1-365-23. Erzsébet körút 8. szám): Prolongálva! Orgonavirágzás (Jeanette Mac Donald). H. (Mindennap: 2, 1/5, 7, 1/10.) — **PÁTRIA** (1-456-73. Népszínház u. 13.): Táncrend (J. Blanchar). H. (D. e. 11; d. u. 2, 1/5, 7, 1/10; V. Ü.: d. e. 10, 12; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **PHÖNIX** (14-44-54. Rákóczi út 68.): Táncrend (H. Baur). H. (Mindennap: d. e. 1/12; d. u. 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **RÁDIUS** (1-220-98, 1-292-50. Nagymező u. 22—24.): Pillanatnyi pénzzavar (Erdélyi, Kabos). Vonósnégyes (Szőke Szakáll). (2/6, 2/8, 2/10; Sz. V. Ü.: 2/4, 2/6, 2/8, 2/10.) Vas. d. e. 11-kor: Napsugárkisasszony (Sh. Temple). — **REX** (1-394-16. István út 39. sz.): Táncrend (M. Bell). H. (1/5, 2/47, 9; Sz. 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **RIALTO** (1-394-97. Rákóczi út 70.): A nagyváros (L. Rainer). Afrika két arca. (D. e. 1/11; d. u. 1/1, 3/3, 5, 1/8, 1/10; V. Ü.: d. e. 10, 12; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **ROYAL APOLLÓ** (1-419-02, 1-429-46. Erzsébet körút 45.): Szerenád (Igo Syn). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **SAVOY** (1-460-40. Kálvin tér sarok, Üllői út 2.): A csillagos lobogóért (R. Taylor). Premier híradók. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 10 és 1/12-kor: Matiné. — **SIMPLON** (2-689-98, 2-689-99. Horthy Miklós út 62.): A Noszty-fiú esete Tóth Marival (Jávor, Szörényi). Híradó. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **STUDIÓ** (140-840. Akácfa u. 4.): Prolongálva! Mr. Deeds (Gary Cooper). H. (Mindennap: d. e. 11; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **TIVOLI** (1-230-49. Nagymező u. 8.): Táncrend (M. Bell). Majomiskola. H. (Folyt. előad.: 4, 2/47, 1/10; Sz.: 2/4, 2/6, 2/8, 2/10; V. Ü.: 2/2, 2/4, 2/6, 2/8, 2/10.) Vas. d. e. 11-kor matiné: Utolsó akkord (L. Dagover). — **TURÁN** (128-401. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): A nagyváros (L. Rainer). Megzavart hangverseny (színesf.). H. (2/4, 2/6, 2/8, 3/10; V. Ü.: 2/2, 2/4, 2/6, 2/8, 2/10.) V. d. e.: Az örvény. — **URÁNIA** (1-460-46. Rákóczi út 21.): Prolongálva! Az örök titok (Fedák, Harsányi). H. (5, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 2/3, 5, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 11-kor: dr. Völgyesi Ferenc: Az állati hipnózis embertani vonatkozásai. — **VESTA** (1-326-39. Erzsébet körút 39.): A nagyváros (Luise Rainer). Kétarcú Afrika (dzsungelfilm). (2/6, 2/7, 3/10; vasárnap és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10.)

Bűnügy — lélekelemzéssel

Regény *Irta: Tersánszky J. Jenő*

16

HARMADIK RÉSZ.

Miközben Gubáss mindezt gyorsan és értelmesen eltagolta a detektívnek, a detektív már látta, hogy a szomszéd kert sötét, keresztben húzódó lugasútján mozog valaki.

De több észleletre nem volt ideje. Gubáss hívta magával. Azaz vonszolta megint a kezénél fogva lefelé a sötét helyiségeken át.

Közben pedig pergett a szava:

— Majd aztán mindent megértesz, hogyan kerül ide hozzám ez a nő. Illetve hogyan kerültem én ide, az ő révén. Flóra a neve. Flórika. Szólítsd mingyárt Rikának. Igy kényeztetik. Azért adom tudtodra, mert szeretném, ha jó benyomást tennél rá. Nehogy kisasszonyozd! Mert ezt utálja. Miután arra emlékezteti őt, amikor az áruházban tanulólány volt és mint kisasszonyt szekálták és szidták. Ostoba, hogy magyarul az ember nem tud megszólítani egy hölgyet, ha nem asszony. Nagysám! mondják. De ez is olyan szatócs és tánciskola szójárásnak hat. És nálunk, magyaroknál minden megszólítás sértőélű, mihelyt más, alacsonyabb körű nép is használja. Nem vagyunk demokratahajlamú fajta... De milyen marha vagyok!... Szólítsd: művésznőnek! Hisz ez pazar! És nem jutott eszembe! Érdekes. Holott mások is így szólították őt előttem legelőször mikor találkoztunk!

— Hát színésznő talán? — firtatta a detektív.

— Igen! Lehet tartani annak! — felelte Gubáss. — Tényleg járt egy évig valami színiiskolába. Persze magántanodába. De elegen akadnak ilyen hölgyek, akik igényt formálnak a művésznő titulusra, ennyi kvalifikáció nélkül is. Máskülönben ez dizőz akar lenni. Én készítem elő. Ezt már mondtam!

Eközben lassan csoszogtak előre a sötétben. Sőt a detektív csodálkozott, hogy Gubáss megmegáll közben és úgy értekezik vele.

Arra gondolt ugyanis, hogy a kertbe mennek ki a nő elébe. Ők segítik talán át a kerítésen. Vagy efféle... Tehát odakünn váratják a halogatással most a nőt.

Önkénytelen siettető mozdulatokat közvetített keze a Gubásséval.

Erre felelt az most:

— Ne félj! Várhat még egy kissé ránk önagysága. Nem kap pipet érettem. Kényelembe helyezkedik addig is.

— Hogyan?

— Hát, — magyarázta Gubáss, — ha megbeszéltük, hogy átjön, akkor azzal ad jelt nekem a tetőre, hogy egyszer eloltja a szobája villanyát és rögtön világossá kattantja újra. Ezt láthatom a terraszra szolgáló ajtóból is, ha netán eső esnék és nem ülhetek ki... A házmesterrel kiereszteti magát szabályosan a bérház kapuján... A kertajtó nyitva ott az uccára. Persze ő a ház mellett a kertbe fordul. Ez az egyetlen hely a háztól ide való átjövetel közben, ami kissé veszélyes annyiban, hogy a ház ablakaiból, erkélyeiből észrevehetik, hogy valaki a kertbe megyen, a ház fala alatt. Dehát részint semmi köze senkinek, ha egy lakó este vagy éjjel sétál a közös kertben. Részint kicsoda és mikor hajolgat ki egészen éjjel az ablakán és balkónján, hogy a ház fala alá nézegessen?... Szóval a ház mellett hátrajön a kertbe. A kerítésnek a szomszéd kertre több helyütt kijár két-három léce. Ide a ház tűzfala szolgál ki a lichthof ablakokkal. Nyugodtan átjöhet a szomszéd kertben bárki észrevétlen. Sőt direkte lugasutak vannak keresztben és hosszában ott, mint láthattad. Ideát pedig szintén több helyütt kiszedtem több lécet. Az élősövény is megszakad több helyütt. Bátran lehet éjjel kijutni-bejutni ilyenformán ebből a villából az uccára... Az oldalbejárathoz nagyon természetesen kulcsa van Rikának is!...

*

(A detektív hiedelmeivel és valóságérzetével ezúttal tökéletesen egyezett minden, ahogy Gubásstól leirást kapott e felől az ismeretlen hölgy felől.

(Folytatása következik.)

Uj országot épit a bolgár ifjúság

Bolgár mintára szervezi Amerika, Lengyelország, Jugoszlávia, Törökország és Románia a nemzeti munkahadsereget

(Az Esti Ujság kiküldött munkatársától)

Szófia, március 2.

Aki a bolgár földet járja, gyakran lát egy érdekes szobrot. Katonaruhás férfi emeli magasba a csákányt és alatta ott van egy nagyon sokatmondó felirás:

— *Bulgáriáért! Munka!*

A nemzeti munkahadsereg, a trudovák szimbóluma ez a csákányos katona s a bolgár utak egyszerű szoboralakja, vagy a sziklából hasított oszlop, mely egy-egy alkotást megjelöl, tulajdonképpen egy nagy gondolatnak mérföldköve is.

Hiszen a munkatábor eszméje itt született meg Bulgáriában.

A liberális rémlátók szeretik az új rabszolgaság szimbólumaként emlegetni a munkatáborokat, legfőként pedig szeretik úgy feltűntetni ezeket, mintha valami átkos fasiszta találmány lenne az egész. Holott jó tudni még azt is, hogy

a munkatábort Bulgáriában épp a Sztambulinszky-kormány idején szervezték.

pedig *Sztambulijszkyt* igazán nem lehet gyanus tani fasisztasággal.

Az ásó és a csákány béke-serege

Egyszerűen az történt, hogy a bolgár vezető körök a neuilly-i békeszerződés után rádöbbentek, hogy

a békeparancs meg akarja fosztani Bulgáriát a fiatalságától is.

Hiszen a hadsereg létszámát minimálisra szálitották le s többé nem lehetett zászló alá szólítani az ifjúságot. Nem lehetett a falu népét bevonni minden nemzet legjobb nevelőiskolájába, a hadseregbe. S a bolgár nép helyes ösztönnel ekkor határozta el, hogy *ha a béke nem enged katonát nevelni, akkor meg kell teremteni a nemzet, az ifjúság nevelő iskoláját.*

Meg kell szervezni katonai fegyelem alatt egy hadsereget, amelynek egyetlen fegyvere a csákány és ásó.

Ezerkilencszázhuszonkettőben fogadták el a *Nemzeti Munkahadsereg* felállításáról szóló törvényt, amely szerint

mindössze 21 és 40 év közötti férfi köteles bevonulni egyszer nyolc hónapi munkaszolgálatra s a későbbi időben saját faluja útjainak rendbehozására, kiépítésére évente 21 napot szolgálni.

Uj honfoglalás

Azóta minden esztendőben 35.—40.000 ifjú vonul be Bulgáriában a trudovák sereghez, amely jóformán újjáépitette az egész országot.

Hatezer kilométer út, 107 kilométer vasút, 43 kilométer keskenyvágányú vasút épült, 194 kilométer vasutat és hétezer kilométer utat építettek át a trodovákok.

Uj honfoglalás volt az, amit kezében csákánnyal végrehajtott a bolgár fiatalság. *Vidin* és *Burgasz* környékén óriási mocsarakat csapoltak le és szárítottak ki. Ez az egyetlen munka

250.000 hold termő területtel gyarapította Bulgária földjét.

Nagyobb feladat volt ez mint az egyiptomi piramis-épités és legfeljebb Mussolini közmunkáihoz, vagy a magyar alföldi *„vadmező* rigolirozásához hasonlítható.

A nemzeti munkahadsereg épitette a rilai 67 kilométeres vízvezetéket, amely egész Szófiát ellátja vízzel.

Trudovákok törték át az óriás Rila hegységet

s sziklába vágott hegyi úttal kötötték össze Razleg és Szamokov városokat.

Együttműködik a nép és a munkahadsereg

Érdekesen, praktikusan van megalkotva a trudovák hadsereg szervezete is. Ahol nyáron felállítanak egy-egy munkatábort, ott már

tavasszal megjelennek a munkahadsereg kertészei.

Hatalmas veteményes, zöldséges kerteket létesítenek, amelyekben maguk termelnek mindent. Ezekből élelmezik a munkakatonákat, akiknek napi kosztja ilyenformán *alig 13 levába, vagyis 60—65 fillérbe kerül.*

A falusi parasztság szivesen segíti a nemzeti munkahadsereget, készséggel tesz eleget munkaszolgáltatási kötelezettségének. *Tudja, hogy jobb lesz a falujának az útja, könnyebben lehet eladni a terményt.*

Jó állampolgárokat nevel a munkahadsereg

A nemzeti munkahadsereg megalapítása óta évről-évre fokozatosan nőtt a végzett munka értéke. 1922-ben 70 millió leva értékű,

1929-ben már 113 millió leva értékű munkát végeztek

s azóta ez a teljesítmény állandó volt, sőt növekedett is.

Most, amikor Magyarországon is aktuális kérdés lett a főiskolai munkatáborok átszervezése, érdekes itt a szófiai közmunkaügyi és középítkezési minisztériumban szemben ülni *Nikoloff* generálissal, a nemzeti munkahadsereg parancsnokával, aki lelkes szeretettel beszél a trudovákjairól.

— A katonaságnak, mint mindenütt a világon, Bulgáriában is az a célja, hogy jó katonákat, halni kész hősöket neveljen a nemzet számára.

A munkahadseregünk viszont a polgári munka iskolája.

kötelességet teljesítő, dolgozni tudó állampolgárokat képez ki a béke idejére.

A munkatáborokban ugyanis nem csak a fegyelmet, kitartó munkát szokják meg a falusiak, hanem megtanítják őket olyan ismeretekre is, amelyeket egyetlen iskola sem nyujthat.

Megtanítják, miképpen kell érintkezniök a hatóságokkal, hogy kell kérvényt irni, hogy lehet elintézni egy adóügyet.

— A bolgár munkatáborok iránt — folytatja *Nikoloff* tábornok, — egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg külföldön is. Németország, mely tőlünk vette át a munkatábor intézményét, élénk figyelemmel kíséri a bolgár fejlődést.

A szomszéd Törökország most állítja fel nemzeti munkahadseregét. Bolgár mintára legközelebb Lengyelország is megszervezi a munkatáborokat.

Románia 420 millió leit már meg is szavazott a munkahadseregre, Jugoszlávia szintén foglalkozik azzal a tervvel, hogy felállítja a munkatáborokat.

Legérdekesebb, hogy az amerikai Egyesült Államok is megszervezik a világ leghatalmasabb munkahadseregét.

Az amerikai szakértők már ki is küldettek a bolgár munkatáborok tanulmányozása céljából.

„A munka a mi dicsőségünk"

A Vacsa folyó mellett, ahol hatalmas vízierőre berendezett centrálé épült, a sziklába robbantott hegyi út végén hatalmas emlékoszlop áll. Rajta a tridovákok jelmondata:

Bulgáriáért! Munka!

S alatta másik felirás hirdeti büszkén:

A munka a mi dicsőségünk,
A munka a mi istenünk,
Kemény öklünk a mi erős várunk
És a munka a mi trónunk!

Bulgáriát megnyomoríthatta a neuilly-i béke, a hősi hadsereget lefegyverezhették. De aki nem válik be a sor alatt, mégis katona lesz. A munka katonája. Az ásó és a csákány vitéze. *S boldog lehet az a nép, amelynek ilyen szervező ereje és ilyen ifjúsága van, amely pénz nélkül, karja puszta erejével, verejtéke hullásával is újjá tudott épiteni egy erős, fejlődő, modern országot.*

MARSCHALKÓ LAJOS

VEGYE IGÉNYBE AZ Esti Ujság UTAZÁSI IRODAJÁT VIII. KER. JÓZSEF-KORÚT 5

D'ANNUNZIO

Kedden késő este programmon kívül megszólaltak az összes olasz rádióállomások és váratlan esemény hírét közölték hallgatóikkal: Gabriele D'Annunzio Gardoneban, a Garda-tó mellett, Cargnacco nevű villájában hirtelen meghalt. A hír közlése után az olasz rádióállomások a nemzeti gyász jeléül beszüntették közvetítésüket és velük együtt valóban gyászba borult egész Olaszország. Az olasz nemzet azt a fiát vesztette el D'Annunzioban, aki hosszú-hosszú idők óta a legteljesebben, leghívebben fejezte ki nemzetének belső egyéniségét, lobogó délszaki temperamentumát, reprezentálta erényeit, képességeit és bizonyára hibáit is. És D'Annunzio művészetben, közéletben egyaránt azért lett naggyá és világhírűvé, mert ilyen maradéktalanul, ennyire lelke mélyéig volt olasz.

Az első irodalmi babérokat már igen korán megszerezte D'Annunzio, mint a legtöbb lírikus. Tizenhétesztendős volt, amikor 1880-ban megjelent első verses kötete, a Primovere és mindjárt sikert is aratott. Mély érzéseket, túlfűtött szenvedélyeket plasztikusan csiszolt formában fejeztek ki ezek a versek s D'Annunziot egy csapásra elismertették az olasz nyelv és verselés legnagyobb mesterének. A következő években D'Annunzio az olasz nemzet reprezentáns költője lett, verskötetei, prózai munkáit a világ minden nyelvére lefordították, drámáit a világ minden részében játszották.

A világháborút az első harcvonalban küzdötte végig a költő, aki ötvenéves fejjel önként jelentkezett hadiszolgálatra. A háború harmadik esztendejében repülőtisztnek képeztette ki magát, résztvett számos légiütközetben s az egyik összecsapásnál félszemét is elvesztette. A világháború után egy esztendeig az egész világ érdeklődésének középpontjában állott: amikor úgy látta, hogy a párisi béketárgyalásokon nem ismerik el kellőképpen Olaszország érdemeit, szabadcsapatot alakított, feketeinges „arditokkal" önhatalmúlag megszállta Fiumét és egy esztendeig kezében tartotta a várost, szembeszállva úgy az olasz kormánnyal, mint Délszláviával. D'Annunzio ezekben az időkben az olasz nemzet hőse lett, megtestesítője a nemzeti törekvéseknek és álmoknak s ma már tudjuk, hogy: előfutárja, szállás-csinálója a fasizmusnak is.

A fiumei kaland likvidálása, Fiumének Olaszországba való bekebelezése után D'Annunzio visszavonult a gardonei villába és valóságos különálló, furcsa világot épített ki ott maga körül. Hatvanadik életévén túl, az élet realitásai elől visszavonult a poézisbe, — furcsa szertartásokkal és szokásokkal mintha csapongó fantáziájának vizióit próbálta volna formákba önteni és megszilárdítani maga körül. Egy időben villájának kertjében hadihajó állott s az érkező vendéget hajóágyúk üdvözölték... A hajóágyúk azonban egyre ritkábban szólaltak meg: D'Annunzio, — aki előbb Fiume grófja, majd Montenaroso hercege lett, — mind jobban meggyűlölte az embereket. Sokáig kolostorba készült s akkor is, amikor erről lemondott, mindinkább elzárkózott villájában az emberek elől. Hangját csak nagy ritkán hallották, egy-egy különleges alkalommal szólalt meg, hogy tovább fűtse az olasz nemzeti öntudatot.

Tollal, ízzó lelkesedéstől átfűtött szóval, karddal mindvégig nemzetét szolgálta, olasz fajtáját, amelynek világnagyságát köszönhette és amelynek ezért cserébe olyan sokat adott, mint igen kevesen mások. Ezért gyászolja most minden olasz egyaránt szive mélyéig meghatva és az olasz nemzet gyászával együtt érez az egész kultúrvilág...

— **Osztrák Alpesi ünnepély.** Az itteni osztrák egyesület *„Alpesi ünnepélyt"* rendez március 5-én a budai Vigadó összes helyiségeiben, *Baar-Baarenfels* osztrák követ védnöksége alatt. 25 főből álló osztrák tánc- és énekcsoport fog közreműködni. Belépőjegyek válthatók az Osztrák Forgalmi Irodában, Budapest, VI., Andrássy-út 28.

Herczeg Ferenc ma küldte szét felhívását a Déryné Játékszin ügyében

A Horváth-kerti Budai Színkörnek ma már csak a helye van meg, annál nagyobb lendülettel indult meg a *Déryné Játékszín*, az állandó budai színház épitési akciója. *Herczeg* Ferenc ma reggel küldte szét felhívását a magyar társadalomhoz, amelyben kéri a részvényjegyzésben való részvételt.

A *Déryné Játékszín* 1500 személyes méretével a főváros legtökéletesebb színházának épül. Egyúttal hangverseny terem is. A részvényjegyzők a színház tulajdonosai és szavazati jogukkal *befolyást gyakorolhatnak a színház anyagi és művészi vezetésére.* A felhívás közli, hogy az állandó budai színház minden valószínüség szerint a Horváth-kertben Tabán felé néző homlokzattal fog felépülni.

Értesülésünk szerint a részvényjegyzés olyan nagy arányokban indult meg, hogy 1939 novemberében már megnyithatják a színházat.

Kis interjú Báthy Annával

— Milyen szerepre készül?

— *Liszt Ferenc Krisztus oratóriumában Mária szerepét fogom énekelni. Ez az egyetlen szopránszerep a partitúrában. A Krisztus-oratórium színpadi szcenirozásban kerül előadásra, úgy, mint a Verdi-rekviem. Az Operaház ezzel az előadással ünnepli az eucharisztikus kongresszust.*

— Vendégszereplés?

— *Március 17-én Brüsszelbe utazom. A belga—magyar barátok egyesülete rendezésében március 20-án nagyszabású koncert lesz a brüsszeli követségen. Ezen a hangversenyen lépek fel. Kodály, Hubay, Lavotta, Rékay és Dienzl szerzeményeit énekelem, azonkívül kuruc dalokat mutatok be a brüsszeli közönségnek.*

Uj Oszkár az Álarcosbálban

Az *Alarcosbál* legközelebbi előadásán új Oszkár mutatkozik be az operaházi közönségnek. *Szabó* Ilonka, az Opera tehetséges fiatal koloratúrénekesnője tanulja a szerepet.

A hirhedt „Szomorú vasárnap"-ot a szerzője saját maga adja elő hegedűkisérettel egy párisi cirkuszban

A „Szomorú vasárnap" című hirhedt sláger még mindig nem merült el a feledésbe. Külföldön ezt a dalt úgy ismerik, mint a „pesti öngyilkosok kedvenc indulóját" — Budapesten ugyanis a dalról szóló külföldi ujságcikkek szerint, az öngyilkosság valóságos járvány, s az öngyilkosok, ezzel a dallal ajkukon, durrantják főbe magukat.

A dalban még mindig van pénz. Jávor László, a szöveg irója kiutazott Párisba, s leszerződött egy impresszárióhoz. Turnéra indul a „Szomorú vasárnappal". A turnét Párisban kezdték el. Jávor László hegedűvel a kezében saját maga adja elő a hirhedt számot. Arról nincs jelentésünk, hogy a dal végén, ki lesz öngyilkos, a szerző-e, vagy a közönség?

Lloyds of London

Régóta láttunk ilyen zsúfolt, ilyen cavalcada-szerüen szerteágazó és izgalmas filmdrámát. Azok közé a történeti drámák közé tartozik a *Lloyds of London*, ahol a rendező magát az eseményt csak hátterül használja fel s a dráma középpontjában az embert állitja. Nagyképüség nélkül hamisitatlan művészi egyszerüséggel motiválja King *Vidor* a napoleoni háborúk egyik híres epizódját, Lord Nelson trafalgari győzelmét. A film nem akar több lenni tökéletes filmdrámánál, — ezt a rangot azonban maradéktalanul eléri. Hatásos és érdekes a hosszú mese minden részlete és jók a színészek is, elsősorban Tyrone *Power*, a mostanában feltünt szerelmes színész, aki ma már a Clark Gableok és a Gary Cooperok vonalában van. Tetszett a bájos Madelaine *Carrol*, akit most látunk először drámai szerepben. Elragadó a kis Freddye *Bartholomew* és kitünő intrikus George *Sanders*. Az új filmet, amelyet a *Fórum* játszik, érdemes megnézni.

«oOo»

(*) **A Pátria-kávéházban** fellépő világhirü tenorista: Huszár Oszkár változatos müsorát végigtapsolta egész Páris, Berlin, Amsterdam, Bruxelles stb. közönsége.

HATODIK EMELET

Bemutató a Pesti Színházban

Az utóbbi időben annyi rossz színpadi vegyes-salátát etettek meg velünk a mesterember-szerzők „keresztmetszet" címén, hogy Alfred *Gehri* kitünő színjátékát nem szivesen jellemezzük ezzel a szóval. A fiatal francia szerzőnél a színpad felosztása több szobára valóban csak *forma* és nem *lényeg*. A párisi bérház hatodik emeletének életét akkor is be tudná mutatni, ha nem fordult volna a színpadi megoldásnak ehhez a már meglehetősen kompromittált technikai segédeszközéhez. Ellentétben az eddig látott „keresztmetszetekkel", *Gehrinél* nem hull szét a cselekmény a több részre osztott színpadon, a kilenc rövid kép során, hanem erőteljesen kiterebélyesedik szemünk előtt a dráma központjában álló történés magja s az igazi *keresztmetszetet* az epizódfigurák felvonulása adja, ezek az egytől-egyig hús- és vérből való alakok, amelyeken keresztül valóban megismerhetjük a párisi hatodik emelet különös és zárt világát. Ez a fiatal francia iró éppen olyan jól ismeri a színpadot, mint az életet és a komplikált keretet nagyszerüen meg tudja tölteni a *mélylírájú, megrendítően drámai és üdítően mulatságos jelenetek hosszú sorával*, anélkül, hogy a drámai feszültséget felidéző történés egy pillanatra is elsikkadna.

A darab idegenszerüen hatna és párisi specialitásként tünne fel nálunk, ha azt a milljöbeli különbséget, amely a párisi és budapesti élet között van, át nem hidalná *az igazi költő és iró emberábrázoló ereje*, amely oly közel tudja hozni a szivünkhöz ezeket a furcsa figurákat, mintha itt élnének közöttünk és sorsunk részesei lennének.

A kitünő francia színjátékot *Heltai* Jenő brilliáns fordítása, a fiatal és tehetséges *Tarján* György gondos és ötletes rendezése, valamint a *ragyogó együttes* a megérdemelt nagy sikerhez juttatják. Sajnos, nincs terünk reá, hogy a jobbnál-jobb alakitásokat érdemük szerint méltassuk.

Rózsahegyi Kálmán remekbefaragott, jószivü öreg kishivatalnoka *a legnagyobb színházi élmény erejével hat. Tolnay* Klári őszintén megrendítő drámaisága, *Ajtay* Andor tipikus párisi „raté"-ja, *Gombaszögi* Ella őshumorú párisi ténsasszonya, *Perényi* László szerelmes és félszeg munkásfigurája, *Székely* Lujza mondain úrinője *Medgyaszay* Vilma kardos háztulajdonosnője *egytől-egyig tökéletes művészi alakítások. Orsolya* Erzsi egy kültelki démon, *Szemlér* Mária pedig egy ordináré kis kokott szerepében keltenek feltünést. *Köpeczy-Boócz* Lajos az orvos passzív szerepében is elragadtatott tapsviharra indítja a közönséget. *Csak Keleti László prepotens kabarézását kell kifogásolnunk*, amely sehogysem illik bele a darab életerős humorába és finom hangulataiba. Az epizódista ne akarjon mindenkit lesodorni maga mellől a színpadról, mert még utoléri a végzet, és egyedül maradhat egyszer — mint főszereplő. És akkor majd kiderül,, hogy mégis *csak epizódista* ... A szép színpadkép *Vörös* Pál ötletes és stilusos terve alapján készült.

ORBÓK ATTILA

ZONGORA-EST

Kedden a nagysikerü franciaországi hangversenykörútjáról hazaérkezett *Fischer* Annie tartotta Beethoven—Schumann estjét a Zeneakadémia nagytermében. A fiatal zongoraművésznő művészetének ismételt és fokozódó elmélyüléséről számolt be ezen az estén. Beethoven 32 variációját plasztikus erővel, kristálytiszta, formás felépitéssel szólaltatta meg. A nagy E-dur szonáta (op. 109) gigászi látomásának megragadására ugyan még nem teljesen kiforrott az egyénisége, különösen a metafizikai háttér ábrázolására, de az Appassionátát élményi szépségü, viharzó, démonikus szenvedélyességében lenyügöző zengésü előadásban keltette életre. Ilyen Beethoven-játékot még a férfimüvészek között is csak egészen kevéstől hallhatunk.

A zordonan grandiózus Beethoven után Schumann Karneval-jának túlfütött lirája kelt életre *Fischer* Annie ujjai alatt. Az Álarcos Pierrot titkolt, mosolygó fájdalma, tragikus önmeghasonlottsága, de a schisofréniás lélek válsága letompitva egy derüs, egészséges női lélek harmoniáinak szürőjén keresztül. A lelkes tapsokat a nagytehetségü művésznő több ráadással köszönte meg.

(T. D.)

—x—

Egy év után végre szerződést kapott Amerikában Verebes Ernő

A mult esztendő elején Amerikába utazott *Verebes* Ernő táncos-komikus filmszerződés reményében. Hollywoodban azonban nem olyan egyszerű az érvényesülés, mint ahogy *Verebes* idehaza hitte, mert *hosszú időn keresztül csak a hollywoodi barátai jóvoltából tudott a filmvárosban maradni.* Ugyancsak Hollywoodban tartózkodik már másfél éve elvált felesége is. Az ex-házaspár azonban hiába próbálkozott, nem tudott szerephez jutni egyetlen studióban sem.

Most végre hir érkezik róluk: Egy házassági és egy szerződtetési. *Verebesné férjhez megy egy dúsgazdag kaliforniai cukorgyároshoz,* Verebes pedig úgyszólván percekkel a hazatérése előtt *végre szerződéshez jutott:* a Pestre érkezett hír szerint *300 dollár heti fizetéssel sikerült bejutnia az egyik filmgyár új filmjéhez.* Hogy a szerződés meddig tart, arról már nincs értesülésünk — egyelőre egy filmről van szó.

„Az a szép, az a szép..." — hogy még filmszkecs is lesz egy új slágerből

Az idei szezónban kiskocsmától a belvárosi éttermekig a cigány és a jazz csak egy dalt harsog napjában legalább egy tucatszor: „Az a szép, az a szép, akinek a szeme kék..." Az új nótát Dankó Pista egyik régebbi dala motívumainak felhasználásával Álgyai Géza irta. El kell ismerni, a siker hallatlanul felrópitette a nótát s bizonyára ez adta az ötletet a szerzőnek, hogy a kotta, a gramofón, a rádió és a nyilvános előadás után járó jogdijakból járó jövedelmekhez odasorozza még a filmet is.

A nyárra készül el egy új filmszkeccs, amelynek a slágere ez a nóta lesz. Harmath Imre és Álgyai Géza irják a szkeccset, a főszereplők pedig a két Latabár, Keleti László és Vágó Märy lesznek. Vágó Märy a szkeccs színrekerülése idejében valószínüleg már aszszony lesz, a nyár elején tartja ugyanis esküvőjét Littke József pezsgőgyárossal.

Jöjjön velünk szinházba az Esti Ujság kedvezményes szinházjegy irodája útján

Színházjegyirodánk VIII., József-körút 5. hétköznapokon és vasárnap reggel 9 órától este 8 óráig áll olvasóink rendelkezésére.

Telefonrendelés: 140-000 144-401.

KEDVEZMÉNYES ARUSITASUNK

E HÉTRE:

2. SZERDA:

Vígszínház: Hajnali vendég.
Művész Színház: Vacsora a Ritzben.
Terézkörúti Színpad: Karnevál 1938.
Royal Színház: Das Paradies.
Magyar Színház: Ketten egyedül.
Andrássy Színház: A hölgy hozzám tartozik.
Kamara Színház: Kék róka.
Komédia Orfeum: Ha minden kötél szakad.

3. CSÜTÖRTÖK:

Magyar Színház: Egyetlen éjszakára.
Andrássy Színház: A hölgy hozzám tartozik.
Royal Színház: Hochzeitstage.
Komédia Orfeum: Ha minden kötél szakad.
Művész Színház: Vacsora a Ritzben.
Városi Színház: Júlia.
Kamaraszínház: Kék róka.

4. PÉNTEK:

Vígszínház: Hajnali vendég.
Belvárosi Színház: Duó.
Andrássy Színház: A hölgy hozzám tartozik.
Royal Színház: Das Paradies.
Komédia Orfeum: Ha minden kötél szakad.
Magyar Színház: Ketten egyedül.
Művész Színház: Vacsora a Ritzben.
Terézkörúti Színház: Lulu.
Kamaraszínház: Kék róka.

Heti szinházi müsor

Operaház (d. u. 3-kor és este ½8 órakor) szerda: Aida (E); csütörtök: Márta (B); péntek (½7): Siegfried (C); szombat: Lakmé (D); vasárnap d. u.: Hoffmann meséi; este Sybill.

Nemzeti (½4, ½8) szerda: A nők barátja; csütörtök: Rang és mód (D); péntek: Zivatar; szombat: Rang és mód; vasárnap d. u.: Süt a nap; este: Zivatar.

Nemzeti Kamaraszínház (4, 8) Minden este és vasárnap d. u.: Kék róka.

Vígszínház (½4 és este 8) csütörtök, szombat, vasárnap: Bors István; szerda, péntek, vasárnap d. u.: Hajnali vendég.

Magyar Színház (½4 és este 8) szerda, péntek, szombat, vasárnap d. u.: Ketten egyedül; csütörtök, vasárnap este: Egyetlen éjszakára.

Belvárosi Színház (4 és este 8-kor) szerda: Nincs előadás; csütörtöktől minden este és vasárnap d. u.: Duo.

Pesti Színház (4, 8) Szerdától minden este és vasárnap este: Hatodik emelet.

Művész Színház (4 és este 8) vasárnap d. u.: Déligyümölcs. Minden este: Vacsora a Ritzben.

Andrássy Színház (½4, 8) Minden este és vasárnap d. u.: A hölgy hozzám tartozik.

Royal Színház (8) Reinhardt vendégjáték: szerda, péntek: Eltévedt báránykák; csütörtök, szombat: Ezüstlakodalom.

Városi Színház (4 és este 8) csütörtök, szombat, vasárnap d. u. és este: Júlia.

Terézkörúti Színpad (5/5, 9) Minden este és vasárnap d. u.: Karnevál 1938.

Pódium (9) Minden este: Márciusi müsor.

Komédia Orfeum (½5, ½9) Minden este és vasárnap d. u.: Ha minden kötél szakad.

Mozi

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T: 154024, 153034). — ½6, ½8, ½10. Szombat, vas.: ½4-kor is. — Kalózkisasszony (Gaál Franciska, Fredrich Marsch).

CASINO (T.: 183102). Előadások: ½6, ½8, ½10; szombat, vas. és ünnepnap: ½4-kor is. — Az ember néha téved (Tőkés, Dajka).

CITY (Tel.: 1111-40). Előadás: ½5, 7, ½10. — Szombat, vasárnap és ünnepnap: ½3-kor is. — Kalózkisasszony (Gaál Franciska).

CORSO (T: 18-28-18). ½6, ½8, ½10; szombat, vasárnap ½4-kor is. — Szerenád (Hilde Krahl). Rendezte Willy Forst. — Hiradók.

CORVIN (T: 138988). ½4, ½6, ½8, ½10. Vas. ½2-kor is. (Első 1000 hely 40—80 fill.). — Noszthy-fiú esete Tóth Marival (Szörényi, Jávor). — Vasárnap d. e. ½11 órakor: Peer Gynt (Hans Albers).

DÉCSI (T: 121343, 125-952). 6, 8, 10, szombat, vasárnap: 4 órakor is. — Te csak pipálj Ladányi (Turay, Rózsahegyi).

FORUM (T: 189-543, 189-707, 188-528). — Előadások kezdete: ½6, ½8, ½10; szombat, vas.: ½4, ½6, ½8, ¾10. Lloyds of London (Madelaine Caroll, Tyrone Power).

KAMARA (T: 144027). ¾6, ¾8, ¾10; szombat, vas. 4, 6, 8 és 10 órakor. Te csak pipálj Ladányi (Turay, Rózsahegyi).

LLOYD FILMSZINHÁZ (T: 111-994). — 4, 6, 8, 10; vas. 2-kor is. — Szeretlek (Eggerth Márta, Jan Kiepura).

METRO (T: 112230). ½6, ½8, ¾10; szombat, vasár- és ünnepnap: ¼4-kor is. — Walewska grófnő (Greta Garbo). — Hiradó.

OMNIA (T: 130-125). ½5, 7, ½10; szombat, vasárnap: 3, ½6, ½8, 10 órakor. — Kalózkisasszony (Gaál Franciska, Fredrich Marsch). — Hiradók.

PALACE (T. 136523.) 2, ½5, 7 és ½10-kor. — Orgonavirágzás (Jeanette Mac Donald).

ROYAL APOLLO (T: 141-902, 142-946). — 6, 8, 10; szombat, vas.: 4-kor is. — Szerenád (Hilde Krahl). Rendezte Willy Forst.

RÁDIUS (T: 122-098). ½5, 7, ½10. Szombat, vasárnap: 2 órakor is. — Hindu siremlék (La Jana, Kitty Jantzen). — Vas. d. e. Baboona.

STUDIÓ (T: 140-840). Előadások kezdete: 11, 2, 4, 6, 8, 10. — Mr. Deeds (Gary Cooper).

URANIA (T: 146046). 5, ½8, ½10. Szombat, vasár- és ünnepnap: 3 órakor is. — Az örök titok (Fedák, Harsányi). — Hiradók. — Vas. d. e. dr. Völgyesi Ferenc előadása.

Névaparti nász

A francia lapok igen érdekes vitát kezdtek arról, hogy melyik francia filmet illesse a *„francia film"* elnevezése. Tiltakoznak az ellen, hogy minden Franciaországban készült filmet francia filmnek hirdessenek, mert csak az az igazi francia film, amelyen rajta van az igazi francia rendezők ízlése és kultúrája. I. Herbier az „Asszony a hadihajón", a „Néma vár" rendezője, most készült el a *Névaparti nász* című filmjével, amelyben Gabi *Merlay* és Victor *Francen* játsszák a főszerepeket s ez a nagysikerü francia film tette aktuálissá ezt a kérdést. A film óriási sikere vetette fel a vitát, mert a párisi lapok azt szeretnék, hogy ilyen kiváló és nagyszabású filmek reprezentálják az egész világon a francia filmgyártást.

Személyes ügyben

Irta: Hunyady Sándor

Bocsásson meg a nyájas olvasó, hogy személyes dolgommal traktálom. A következőről van szó: ma lesz a Vígszínházban »Bors István« című darabom premierje. És már a próbák alatt nyugtalanítani kezdett az az érzés, hogy majd a »*Magyarország*«-ban is kritika jelenik meg a munkámról. Abban a lapban, amelynek alkalmazottja vagyok. Olyan kollégám tollából, aki legszűkebb baráti társaságomba tartozik. Lehetetlen, hogy az ilyen bírálatba ne csússzék belé opportunus vonás. Ezt pedig nagyon röstelném. Nem szeretem, ha külső okokból jót tesznek velem. Arra kértem tehát a szerkesztőmet, hogy ne irasson kritikát a darabomról. Elég, ha én magam mondok el ennyit: a »Bors István« nagyon egyszerű kis színdarab. És arról szól, milyen vegyi változás történik egy olyan ember lelkében, aki sokáig nagy szegénységben élt, majd hirtelen vagyonhoz jut és puha ágyban, plümő alatt hálhat, vagy ami még fontosabb, ápolthajú és finomkezű kisasszonyoknak udvarolhat.

Egyébként nehogy azt higgye az igen tisztelt, titkos drámaírók serege, hogy a szerző számára a premierje különös örömöket tartalmaz.

Elgondolom például, hogy mi vár rám ma este? Először is föl kell öltöznöm gálába. Megszoktam a puha inget, irtózom a plasztrontól. És már előre reszketek, hogy fogom odacsípni a bőröm, amikor a cipőgombolóval fölgombolom a nyakamra a kemény gallért. A frakkomat is kihíztam, tudom, hogy szabály szerint nem illik már fölvenni. És mégis föl muszáj vennem, mert nincs lelkem másikat csináltatni. Nemcsak a pénz miatt, hanem kalabából is. Babonás vagyok, félek, hogy a sors rögtön megbüntetne azért a nagyralátásért, hogy új frakkot csináltatok, mintha hosszú életre és mindenféle díszes szereplésre számítanék a jövőben.

Na már most, ott fogok ülni a premier estéjén a színház társalgójában, belepréselve a rossz frakkba, szomorúan és izgatottan várakozva a felvonásvégi tapsokra, amely a közönség udvariasságából rendesen akkor is fölhangzik, ha a darab úgy megbukik, mint a tök.

Tizenegy órakor elmegyek valahova enni, még mindig »jelmez«-ben, mint egy félbolond a normális emberek közt. Tizenkettőkor észreveszem, hogy lecsöppentettem az ingmellemet, amely úgy égeti az embert, mint egy gonosz kis seb.

Gyanakodva lesem az embereket, hogy leolvassam az arcukról, mi történt velem? Maliciát és sajnálkozást szívok ki minden mondatból. Míg végre hajnal felé elfáradva és agyoncigarettázva hazakocogok.

Vetkezés közben konstatálom, hogy nem tudom kigombolni a galléromat. Tíz percig kínlódom vele, aztán fogom a körömollót és fölvágom gallérostul együtt az egész plasztron-nyavalyát.

Most jó pillanat jön. Fölsóhajtok. Lehullt a páncél. Meggyujtom éjjeliszekrényemen a kis villanyt. Lefekszem. Kinyitok valami könyvet, ahol előző este megjegyeztem egy gyufaszállal. Olvasok egy kicsit, majd lassan elálmosodom, annak a megalázó érzésnek halk zenekíséretével, hogy ha rosszat írtam, akkor a szégyenem, legalább is néhány napon keresztül minden este könyörtelenül ismétlődni fog.

A „Bors István" előadásáról

Igazán sajnálom, hogy *Hunyady darabjáról nem irhatok s csak a játékról számolhatok be.*

Páger Antalra, a főszereplőre, hatalmas művészi feladat hárul. Néhány óra alatt az egyéniség mély változását kell bemutatnia, élő példaként illusztrálnia a szociológiai igazságot, hogy a gazdasági és társadalmi körülmények átalakulásával az egyéniség, az ember szellemi képe is átalakul. Nem könnyű dolog igáskocsisból földesúrrá változni három színpadi felvonás alatt! E nagy szerepben *Páger nagy színésznek bizonyul.* Átalakulása egyáltalán nem gépies, nem követ valamilyen merev formulát; a szerves élet habozásával, sokirányú tapogatózásával, az óvatos ravaszság és indulatos nekilendülés eleven váltakozásával halad az új helyzethez való alkalmazkodás nehéz útján. Nemcsak az eszével, hanem az ösztöneivel is játszik s ezért tudja megragadni az életnek olyan vegyes, átmeneti állapotait, úgyszólván »félhangjait«, melyek száraz fogalmakkal alig határozhatók meg pontosan. Csak egy kifogást tehet az ember játéka ellen: kissé túlságosan kedvesnek és rokonszenvesnek játszotta meg szerepét; a szatirikus fanyarságot, amit a szerep szavaiból kitetszően a nagyon is egészséges Bors István, az úrrá alakuló szolga alakjától sem tagadott meg a szerző, ahol lehet, megédesíti.

De ez talán nem is Páger hibája, hanem a különben nagyon finom, stílusos és ízléses rendezésé, melyért *Hegedüs* Tibor felelős. Az édesítő törekvést, a darab szociális szatirájának kedélyes vígszínházi hangulatba való feloldását minden szereplő játékában tapasztalhatjuk. Az előadás így is igen szép, sőt valószínű, hogy a színház közönségének jobban fog tetszeni, mintha keserűbb hangokat ütött volna meg... Egy kissé több keménységgel mégis tartozott volna a színház ennek a darabnak.

Remek játékot ad *Somlay* Artúr az örökségből kitagadott öregedő méltóságos úr szerepében, akinek helyébe az igáskocsis ül be. Mint legkitünőbb alakításaiban szokta, Somlay most is teljes egyéniséget, testilelki egységet formal, a szerep szavai mögött néha egy élet egész multja villan meg, mint amikor a szél meglebbenti az erdő sürű lombját s a távoli síkság aranyoszöld végtelenje felragyog. A megjátszott szerep szivműködésének változásait, vérnyomásának emelkedését és süllyedését is érzi a néző s egy-egy indulatos jelenetnél a szélütés szorongása fut végig a nézőtéren. Méltó társa Somlaynak *Ligeti* Juliska, a szerep szerint felesége. Csupa élet az ő játéka is, finom megfigyelések szerves, színes, természetes művészi feldolgozása.

A házaspár három leányát, akikbe az úrrá lett igáskocsis beleszeret, *Ölvedy* Zsófi, *Komár* Julia és *Szombathelyi* Blanka játssza. Valóban olyan bájosak mind a hárman, hogy Bors István érzelmeinek zűrzavara nem látszik indokolatlannak. Kitünő *Bihary* József, mint a főszereplő kocsiskorabeli barátja, aki azonban nem akar kiemelkedni »a pocsolyából«, nem akar úr lenni s meggazdagodott barátjának bőkezűségéből inkább csak kulákká zsírosodik. Minden szereplő megérdemelné nevének megemlítését; emeljük ki még legalább *Egry* István és *Gellért* Endre nevét. Ez utóbbi különösen kiváló alakítást nyujt néhányperces szerepében, mint az életben szükséges fontoskodást kamaszosan próbálgató ügyvédjelölt.

Szépek Vörös Pál díszletei.

Nagy András

MENTONT AJÁNLANÁM

A jövő héten jelenik meg *Rab* Gusztáv új regénye, melynek címe: »*Mentont ajánlanám...*« Az egyetlen szerelem nagy misztériumáról szól a kitünő író regénye, amelyből az alábbi részletet közöljük:

— Azt hiszik, hogy a testvérem vagy. Ha majd rájönnek, hogy tévedtek, úgyis elküldöm őket. De erről még ráérek gondolkozni...

Nagy jégdarabokkal megrakott tálon osztrigát tett eléjük a kertésznő, majd egy kövér, fehérhúsú halat hozott be, mely sárga krémmártásban úszott. Könnyű, jéghideg, mézszínű borral kezdték, majd egy pókhálós, pincevirágos, fekete palackot állított az asztalra az asszony. Gironde Médoc-jának nehéz, bíborvörös bora lustán, vastag csíkban ömlött a palack szűk nyakából a pohárba. Egymásra nevettek és vidáman koccintottak.

— Valaki jön!... — rezzent össze Teréz és a vörös borral telt pohár megállt a kezében.

A kerti vaskapu csapódott és a következő pillanatban a gömbölyű narancsfák alatt, a kék liliomágy mellett a kert sárga kavicsos útján megjelent Kruzmicsek hajlott, keszeg alakja. Teréz elejtette a poharat és a bíborvörös Médoc végigömlött a fehér abroszon.

Felugrott, mintha az ördögöt pillantotta volna meg.

— Jézusom! Hát nem utaztak el?... — sikoltott és arcát két keskeny, fehér, remegő kezébe temette.

Így állt egy pillanatig, ugyanabban a kétségbeesésben reszketve, amely a Luxembourg-kertben kerítette hatalmába. De most, amikor arcáról levette a kezét és a rémület zöld fényeiben csillogó, nagy szemének riadt tekintetét Balázsra vetette, arca halálsápadt volt és vértelen ajka remegett.

— Ülj le! — mondta Balázs és megragadta Teréz csuklóját.

Teréz lerogyott a székre.

Most nyilt a villa ajtaja. Lépések hallatszottak a hallból... Az ebédlő ajtajában ott állt Kruzmicsek. Ott állt, szemben állt velük a nyitott ajtóban. Mélyen meghajolt s mintha mentegetőzne a váratlan érkezés miatt, bütykös ujjával halkan kopogott az ajtófélfán.

Teréz egy asztalkendőt bontott ki remegő ujjaival, hogy felitassa a kiömlött vörös bort s miközben ügyetlenül bíbelődött, hogy eltüntesse a bor nyomait, megkérdezte Kruzmicsektől, aki még mindig az ajtóban állt:

— Mi az, Kruzmicsek?... Miért jött?...

Kruzmicsek fapofája csak szolgai alázatot árult el. Ezen a merev, egykedvű arcon egyetlen vonás sem jelent meg, mely csodálkozást, zavart, izgalmat, vagy megdöbbenést mutatott volna. Vontatott orrhangja is titkári egyhangúsággal, szárazon és közönyösen szólalt meg:

— A hajó nem Le Havre-ból, hanem Marseilleből indul!... Az elnök úr előreküldött, hogy közöljem!...

— És hol van az elnök úr? — csattant fel Teréz hangja olyan gorombán és parancsolóan, hogy Balázs megrezzent ennek a hangnak az idegenségétől.

Teréz villogó szemmel nézett Kruzmicsekre és közben csutakká gyürte két kezében a vörös borral átitatott asztalkendőt.

— A pályaudvaron... — felelte kurtán Kruzmicsek.

— Melyik pályaudvaron? Marseilleben?...

— Nem. A mentoni pályaudvaron.

— És mit csinál az elnök úr a pályaudvaron?

— Marseille-jel beszél telefonon.

— Miért nem maga telefonál?

— Azért, mert az elnök úr...

— Hallgasson!... A telefon a maga dolga! — kiabált még ingerültebben Teréz és egyre türelmetlenebbül gyürte a nedves, piros csutakot. — Maga a titkár! Maga azért kap fizetést, hogy az elnök úr helyett telefonáljon! Ha még ezt nem mondták meg magának, Kruzmicsek, akkor én most megmondom. A telefonálás a maga kötelessége, de maga egy kényelmes, lusta fráter és hagyja, hogy a férjem várja, amíg Marseillet kapcsolják... Nem tűröm, hogy maga jöjjön a férjem helyett. Érti? Nem tűröm! Egyáltalában nem tűröm, hogy maga betegye a lábát abba a szobába, ahol én vagyok. Ezt egyszer s mindenkorra megtiltom magának és ha kíváncsi, hogy miért, akkor azt is megmondom... Utálom magát, undorodom magától, rosszul vagyok, ha magát látom. Ezt megmondom a férjemnek is és kidobatom magát! Érti, maga nyomorult?... És most takarodjon!

Teréz felugrott, egy lépést tett Kruzmicsek felé és a vörös csutakká gyürt asztalkendőt, melyből csöpögött a bor, Kruzmicsekhez vágta. A csutak nagyot csattant Kruzmicsek arcán és leesett a padlóra.

Kruzmicsek nyugodtan lehajolt és felvette az asztalkendőt.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fej- és derékfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segit a jó hashajtó: DARMOL

A DOLLÁRKIRÁLYNŐK CSODÁLATOS ÉLETE

TIZ ASSZONY, AKI NEM ISMERI A CSODA FOGALMÁT

ÍRTA: PIERRE LAMURE

Első közlemény

Nagyszerű emberek az amerikai milliárdosok! Valamennyien. Amint elérték életük célját, ahogy verejtékes fáradsággal, egészségüket tönkretéve összeszedték milliárdjaikat, — *meghalnak.*

A szegény özvegyek pedig egyedül maradnak a milliárdokkal.

Az amerikai magánvagyon háromnegyed része az amerikai milliárdosoknak előbb említett tiszteletreméltó közös tulajdonsága folytán *asszonyok kezében van.*

Kihaltak a milliárdos férfiak

Az amerikai Egyesült Államokban *210 billió dollár fölött kizárólag asszonyok rendelkeznek!* Iszonyú tömeg pénz ez. Olyan rengeteg pénz, hogy szinte illetlen dolog beszélni róla.

Amerikában nincsenek milliárdosok. Már tudniillik *milliárdos férfiak.* Nincs élő milliárdos férfi. Ez a műfaj legfeljebb csak *filmrendezők és képkereskedők* képzeletében szerepel. Élő milliárdos nincs, csak halott és elfelejtett milliárdos — és élő özvegyek.

Az Egyesült Államokban egy tucat olyan asszony él, akiket a sors kegye *milliárdos örökséggel* ajándékozott meg.

Heti egymillió dollár

Mihez kezdenek ezek az iszonyú sok pénzzel?

Mihez kezdene Ön, asszonyom heti 1 millió dollár jövedelemmel? Mire fordítaná ezt az őrült nagy összeget? Biztosan gondolkozott már róla. És biztosan irigyelte is már ezeket az asszonyokat, akik se nem szebbek, se nem fiatalabbak, se nem jobbak más asszonyoknál, de akiknek olyan irtózatosan sok pénzük van, hogy *nem tudnak mit csinálni vele.*

Minden ruhát, minden szőrmét, minden ékszert megvehetnek maguknak. Mindent, amire csak kedvü támad. *Minden szeszélyüket azonnal kielégíthetik — és még mindig iszonyú sok pénzük marad.*

Százmilliópengős gyöngysor

Mit tenne ön ennyi pénzzel? Mi lenne, ha hirtelen az ölébe hullana egy milliárdos örökség? Azt tenné-e, amit Mrs. Alexandre *Rice*, aki húszmillió dollár értékű gyöngysort vásárolt, vagy Mrs. Horace *Dodge* példáját követve fürdőszobájának csapjait és lakásának kilincseit *aranyból* készíttetné? Vagy esetleg éveken keresztül minden éjszakáját a világ különböző mulatóiban töltené pezsgőzéssel, mint Mrs. Donahue? Esetleg Mrs. Charles *Babcok* példáját követné?

Ez a milliárdos asszony évszámra nem mozdul ki gyönyörű kertjéből, fején békebeli szalmakalappal, kezében kertiollóval járja be mindennap a kertet, levagdossa a vad hajtásokat, öntözi a virágokat, különösen kedves platánjait és maga hordja el a lehullott leveleket egy kerti taligán. Lehet, ha a sors milliárdossá tenné önt asszonyom, Barbara *Hutton* példájára magánvonatán utazná be a világot? Esetleg besürített redőnyök mögött számolná a pénzét és háztartási kiadásait, Mrs. Harriett *Astor Wilks* példáját követve? Vagy hatalmas versenyistállót tartana, mint Mrs. Isabel *Dodge*? Vagy Mrs. *Davies* példájára felépíttetné a világ legnagyobb jachtját a maga számára? Esetleg fehér tündérpalotát építtetne Marokkóban magának és ott élne elvonultan a világ zajától, mint Mrs. *Taylor*?

Milyenek ezek az asszonyok? Hogyan élnek?

A világ tíz leggazdagabb asszonya

Történetünk tíz asszonyról fog szólni. A világ tíz leggazdagabb asszonyáról. Majd meglátják, milyen nagyon különböznek egymástól ezek az asszonyok! Van közöttük *öreg* és van közöttük *fiatal*. Az egyik kövér, idétlen és rossz ruhákban jár, a másik egész életét koplalással tölti, hogy sovány maradjon és vagyonokat költ ruhákra. Van közöttük *fösvény* és van közöttük *pazarló*. Van olyan, amelyik a világ legelső asszonyai közé tartozik, de akad olyan is a tíz között, akit milliárdjai sem tudtak naggyá tenni.

Az egyik az autóiparnak köszönheti a milliárdjait, a másik konzervdobozoknak, a harmadik filléres áruházaknak... De egy közös tulajdonságuk mégis van ezeknek az asszonyoknak: a tíz közül mindegyiknek *legkevesebb 500 millió dolláros vagyona van.* És ennekfolytán a csoda fogalmát nem ismerik. Mert számukra minden csoda kézzelfogható valósággá válik. Mindent, mindent megszerezhetnek maguknak, amit csak szemük, szájuk, agyuk kíván. *Ami luxus, szépség, gyönyör, élvezet csak van ezen a földön, abból mind kivehetik a részüket.* Legbolondabb ötleteiket is megvalósíthatják. Számukra semmi sem elérhetetlen.

Vajjon boldogok?

De vajjon *boldogok-e mégis?* Vajjon boldogabbak-e azoknál az asszonyoknál, akiknek hetekig kell rajcárt krajcárra rakosgatniok, amíg egy ruháravalót tudnak összegyüjteni maguknak. Vajjon boldogabbak-e azoknál, akik számára egy rivierai utazás elérhetetlen *vágyálom.*

Mindenesetre érdemes közelebbről megnézni: *milyen hatással van ilyen korlátlanul hatalmas vagyon egy nőre?* Érdemes megnézni, hogyan alakítja át a rengeteg pénz egy nő életét és jellemét.

Mert átalakítja. Nézzük meg hát közelebbről *a világ tíz leggazdagabb asszonyát*, nézzük meg, miből lett az a pénz, ami most az övéké és nézzük meg, hogyan élnek ebből a pénzből.

Majd, ha megismertük őket, ha megláttuk, hogyan élnek, akkor megformálhatjuk véleményünket és eldönthetjük a kérdést: *boldogít-e a pénz, az iszonyú sok pénz?*

Mindenesetre ismerkedjünk meg a tíz milliárdos asszony történetével és azután döntsünk afelől, hogy *irigyeljük-e ezeket a dollárkirálynőket és cserélnénk-e velük.*

A következő folytatás:
A boszorkány lánya

ÁLOM

Irta: Stella Adorján

Szeptember Péter szórakozottan rótta a belvárosi uccát. Márciusi költségvetését számítgatta és ez a művelet idegesítette.

— Csak elseje ne volna a világon! — sóhajtotta és szidni kezdte a februárt, amiért olyan rövid. Máris a nyakunkon az elseje! A szájába tett egy cigarettát, rá akart gyujtani, végigtapogatta a zsebeit, de nem talált gyufát. Erős dohányosoknak soha sincs gyufájuk, morfondirozott magában, viszont olyan emberek, akik egyáltalán nem cigarettáznak, a legtöbbször hordanak magukkal gyujtót. Miért van ez? Azonnal rájött. Ez azért van, mert aki sokat dohányzik, elhasználja a gyufát. Trafik nem volt a közelben, a nyers dohány keserűen tapadt az ajkára, no nem baj, majd kérünk egy kis tüzet valamelyik járókelőtől. Szolidáris társaság a dohányzók nagy szervezete, joguk van egymást bárhol megszólítani és tüzet kérni. Jött is szembe egy fiatal ember égő cigarettával, harsány csárdást dudolva az enyhe februári estébe:

Az én babámnak nincs hibája
Csak egy kicsit rövidebb a bal lába...

Szeptember Péter hozzáhajolt és rá se nézve mormogta:

— Szabadkérnem egy kis tüzet...

Már tartotta is felé a cigarettáját. A fiatal ember, úgy látszik, bosszantotta, hogy megzavarták a koncertjét, mert udvariatlanul felelt:

— Nem!

— Tessék?

— Jól értette uram! Nem adok önnek tüzet!

Aztán szelíd hangon magyarázta:

— Nem adok tüzet, mert nem tartom helyénvalónak, hogy megszólít az uccán egy ismeretlen úriembert, megzavarja az énekét, ezt a kis szórakozást, ami kijár minden embernek a napi munka után. De nem adnék tüzet akkor sem, ha véletlenül ismernők egymást, mert ezt a csunya rendszert, az uccai tűz-koldulást helytelennek tartom. Gazdasági okokból. A társadalomnak az az érdeke, hogy minden ember külön gyufaszálról gyujtson rá a cigarettájára, mert csak így fokozzuk a fogyasztást. Végül pedig szubjektív okokból sem adok senkinek ingyentüzet. Tessék a névjegyem!

Szeptember Pétert elöntötte a harag.

— Mi az, ön sértett meg és még provokálni akar?!

— Dehogy is kérem! A névjegyemen az áll, hogy öngyujtók eladásával foglalkozom, kicsiben és nagyban és tisztelettel kérem nagybecsü rendelését.

Illedelmesen megemelte a kalapját és távozott. Pár lépést némán sétált, aztán jókedvűen folytatta a nótát.

Péter bámult utána. Ilyesmit életében nem hallott! Még éjszaka az ágyban is ez a furcsa gondolat foglalkoztatta. Különös, az ember szívességet kér egy ismeretlentől és amikor az megtagadja, megsértődik. Ez az éneklő járókelő felrúgta a konvenciót. Csakhamar álomba merült, de furcsa képek zavarták a nyugodalmát.

Estélyen volt. Tarka tömeg hullámzott és a háziasszony mosolygós képpel bűvölte a vendégsereget. Köztünk volt ő is, Szeptember Péter, kétsoros szmokingban, jókedvűen. A zsúrasztalon üvegek sorakoztak. Péter megfogta az egyiknek a nyakát és tölteni akart magának.

— Szabad ezt megkóstolni? — kérdezte vigyorogva a háziasszonytól.

Őnagysága hideg ábrázattal mondotta:

— Nem. Tegye le, az drága francia konyak!

Péter ijedten rakta le az üveget. Aztán bálban járt, mint híres táncrendező, bálelnök és szeladon. Az előkelőségek már elhelyezkedtek az emelvényen, amelyről a báli tudósítók azt írták, hogy délszaki növényekkel van díszítve. A nyitó párok elhelyezkedtek és Péter a díszelnökhöz lépett:

— Kegyelmes uram, kérek engedélyt a tánc megnyitására!

A kegyelmes úr lakonikusan válaszolta:

— Nem!

És amikor mindenki ránézett, rosszkedvüen folytatta:

— Nincs értelme az ugrálásnak ebben a túlfütött teremben. Azonkívül kopik a cipő.

Tovább száguldott Péter álma a konvenciók birodalmában. Jó barátja és felesége üldögélt a kávéházban és ő a szomszéd asztaltól átugrott hozzájuk.

— Megengeditek egy percre? — mondta a házaspárnak és már le is ült egy székre. **Hogy vagytok?**

A férj precízen válaszolt:

— Még nem feleltem az első kérdésre. Nem engedjük meg! Légy szíves, kelj fel a székről. Micsoda vicc az átülni egy másik asztalhoz?

Most az asszony szólalt meg:

— Arra a kérdésre, hogy mi hogy vagyunk, az a válaszom: ne avatkozzon mások magánügyeibe.

Péter leforrázva távozott. A soron következő álom új flörtjéhez vitte, egy kedves, szőke tündérhez, aki először vállalkozott arra, hogy kettesben menjenek moziba. A férfi már a taksziban rátért a tárgyra és elbájolóan mondta:

— Köszönöm önnek Viola ezt a kegyet és engedje meg, hogy hálából megcsókoljam fehér kezét.

A nő édes kis nevetéssel válaszolt:

— Mire való összenyálazni a kezemet, amikor az előbb mostam meg?

Aztán új, még élesebb álomkép következett. Az anyakönyvvezető előtt állott hősünk, mellette az izgatott menyasszony. Sohasem hittem volna, hogy mint megrögzött agglegény, valaha is megnősülök, gondolta Péter egy kis melankóliával. Sok idő nem volt a töprengésre, mert az anyakönyvvezető már a nőhöz fordult és feladta a konvencionális kérdést:

— Hajlandó ön Szeptember Péterhez feleségül menni?

A kis menyasszony jól megnézte a vőlegényt és így szólt:

— Nem, kérem.

Nagy zürzavar támadt. A násznép kiabált és erre Péter felébredt. Megdörzsölte a szemét és fellélekzett.

— Hála Istennek, hogy az álomban is van néha hepiend — motyogta és befordult a másik oldalára.

EMIGRÁNS HONVÉDTISZTEK SORSA, KÜZDELME A SZÉLES NAGY VILÁGBAN

(Második közlemény)

Legutóbbi cikkünkben azokkal a zsidóvallású kiváló honvédtisztekkel foglalkoztunk, akik 1849-ben, a magyar szabadságharc végigküzdése után, emigrálni kényszerültek és külföldön is a magyar ügyért éltek-haltak. Megemlékeztünk a zsidó emigráns diplomaták, sajtótitkárok, írók, politikusok, honvédorvosok működéséről. Eztútal a lengyel és német légionárius emigráns zsidó magyarokról lesz szó, akik, miként hazájukban, úgy külföldre szakadva is, *a szabadság eszméiért harcoltak.*

A magyar szabadságharcért verekedő lengyel *»Legion Polski«* és a bécsi német *»Studenten-Legion«* halálfejes, feketecsákós légionáriusai között *sok magyar és magyarbarát lengyel és bécsi zsidó volt.* Ezek között is akadt emigráns. A »Lengyel Légió« tudvalevően az »Olasz Légió«-val együtt vívta meg a szabadságharc utolsó ütközetét a mehádiai szorosban Ez a véres éjszakai harc fedezte az emigránsok orsovai átlépését török földre.

A legionáriusok között ott volt Frayud, aki lengyel gyalogleglegionáriusból lett magyar honvéd. Mint százados lépett át Calafatnál török földre. Itt Kmetty, Bem és Richard Guyon vicomte de Beauffrey és a többi magyar példáját követve, mohamedán lett és mint török császári »Liva-pasa«, vagyis altábornagy vett részt a kisázsiai harcokban.

Lengyel légionárius ulánusőrmester volt a krakói lengyelzsidó Josef Goldstein is. A légióval együtt ott volt a véres emlékű tarcali, harvani, tápéi, szőregei, mehádiai ütközetekben. Isztanbulból tovább bujdosott és nyoma veszett. Pozsonyi magyar könyvkereskedő volt Korn Fülöp. A Jellasich és Windisgrätz császári csapatai által ostromlott forradalmi Bécset védő »Deutsche Studenten-Legion« tagjaként harcolt Bem alatt. A Bécset felmenteni akaró magyar nemzetőrökkel, egysorban Petőfivel és a költő apjával, az öreg nemzetőrzászlóssal, nemes Petrovits János mészárosmesterrel harcolt Jellasichék ellen. Ezek utóhadát — a bécsi zsidódiákokból és mesterlegényekből verbuvált zsidó guerilla csapattal, a »Dávid-Légió«-val — Magyaróvárnál megtámadta. A magyar szabadságharcot, mint a »Studenten Legion« kapitánya harcolta végig, Görgey alatt résztvett Buda 1849 május 21-i bevételében. Isztanbulon át került Newyorkba, ahol kétkötetes magyarvédő munkát adott ki.

A vasmegyei Rohoncon született Reisfeld Dániel. Eszéken volt kereskedő, amikor az ottani utcai rác zavargások idején mint »vad magyar« boltost kirabolták. A Dunántúl szervezkedő »Deutsche Legion«-ba csapott fel, amelynek zászlóaljparancsnok őrnagya lett. A magyar szabadságharcot is őrnagyi rangban verekedte végig. Ott volt Görgey budavári ostromlajtorjáin. Nagyváradon tette le a fegyvert, ült a pesti »Nájgebáj«-ban is. Később Londonba került, majd 1860-tól az itálliai magyar légió őrnagya és a torinói »Függetlenségi Bizottmány« tagja. Az amnesztiát nem fogadta el, holtáig magyar »rebellis« maradt. Kossuth Lajos legbizalmasabb környezetéhez tartozott. Turinban halt meg.

Schindler József a »Deutsche Legion« főhadnagya volt. Részt vett Buda ostromában.

Beszéljünk most azokról az emigránsokról, akik külföldön boldogultak. Juszt Manó volt komáromi kormánybiztos Kaliforniában, majd Párizsban bankár lett. Löwinger Károly közhonvéd Londonban mint kereskedő élt. Mauksch Benedek, a »Pester Zeitung« szerkesztője, a londoni tőzsde tagja lett. Schiller-Szinesi Sámuel Eperjesen volt rabinus és az ottani lueránus teológiai akadémián a héber nyelv professzora. Mint önkéntes utászközlegény szolgálta végig a szabadságharcot. Manchesterben rabbinus lett. Mint a cambridgei egyetem tanára és könyvtárosa halt meg.

Schindler Antal házaló óráslegény szabadságharcos közhonvéd is emigrálni kényszerült. Párizsi ékszerész volt, amikor spanyol lovaggá ütötték.

Schlesinger komáromi honvédszázados — akiről Klapka tábornok oly meleg hangon ír emlékirataiban — a kubai expedicióban vett részt, fogságba került. Kiszabadulva, Costa Ricában kávéültetvényes napszámosból ültetvényes lett. Schlesinger Miksa lapszerkesztő Londonba menekült, ott német- és angolnyelvű könyomatos lapot szerkesztett. Spizer közhonvéd eleinte mint szabó nyomorgott Bagdadban, később jómódú kereskedőnek ismerték. Egy Ullmann nevű közhonvéd, mint farmer boldogult Amerikában.

Diósi Márton, a pesti hitközség választmányi tagja, komáromi honvédszázados a bitófán halt gróf Batthyány Lajos miniszterelnökségi titkára, a londoni Magyar Emigráns Egylet pénztárnoki tisztét vállalta, mint tekintélyes kereskedő. Pulszky Ferenc emlékirataiban megemlékezik róla. Newyorki könyvkereskedő és könyvkiadó lett Heilprin Mihály volt miskolci könyvkereskedő, a lengyel légió miskolci megszervezője, a szabadságharckori magyar belügyminisztérium sajtótitkára. Londonban kétkötetes munkát adott ki Magyarországról. Nevét Szemere Bertalan emigráns miniszterelnök mint a zsidó asszimilálódás példáját örökítette meg.

Sok emigránsnak nyoma veszett. Grün Lajos honérőrmester Newyorkban tünt el. Hermann Adolf tábori »honvédmarkotány« 1858-ban egy amerikai kivándorlóhajón veszett a tengerbe feleségével és hét fiával együtt, New Foundland zátonyain Hirschler Miksa közhonvéd valahol Itálliában sodródott el. Ismeretlen a sorsa Hollaender Leó őrnagy-hadbiztosnak, akinek apja először vadászhadnagy, azután tüzérfőhadnagy, végül gyalogszázados volt. Londonban tünt el Stein-Kövi Albert komáromi tüzérhadnagy, Amerikában Pollacsek Rudolf komáromi tüzérhadnagy és Schlesinger Ferdinánd tüzérfőhadnagy.

Akadtak olyan emigránsok is, akik külföldön csak tengették életüket. Goldner-Aranyi Károly huszárőrnagy mint rosszul fizetett londoni könyvelő kereste meg szűkös kenyerét. 1892-ben szegényházban halt meg. Ascher Náthán a kisázsiai Haleb-ben (Aleppo) kórházban halt meg. Hirsch Lipót »veres-sipkás« közhonvéd Damjanich alatt harcolt. Egy londoni emigráns magyar grófné segítségével batyusházaló lett az angol fővárosban, majd mint kávéházi gyufaárus került be a régi pesti soroksáriúti honvédmenházba.

Végére hagytuk a legszomorúbb sorsú emigránsokat. Azokat, akik lejtőre jutottak. Minden emigráció és hadifogság tragikus lejtő, amelyen csak az nem csúszik le, aki *kemény és erős.* A honvédemigráció elsodort életei között zsidók is akadtak. Az emigrációs emlékirodalom zavaros életű embernek mutatja azt a volt zsidó honvédszázadost, aki *eleinte török kávés, majd hasisbarlangos és játékházas lett.* Egy kalandorhajlamú zsidó honvédtiszt éveken át abból élt, hogy *mint »megtért bűnös« egész sor newyorki vallásos szektából téritgette magát.* Ezért emigránstársai lenézték. Végül maga is megunta ezt az életet, Stockhalmba ment, ahol *tisztes polgári foglalkozást üzött.*

Zavart lelkiélete volt annak a zsidó honvédtisztnek is, aki Londonban mint francia-angol-török és orosz tolmács működött, de *izgága természete miatt bajtársai kerülték.* Volt olyan emigráns, aki a szabadságharc alatt, mint megbízható tábori postatiszt szolgált, külföldre kerülve *elzüllött.* Isztanbul és Newyork csapszékeibe sodródott. Bárónak és ezredesnek adta ki magát, megjárta a newyorki csavargóbörtönt is. Mint kávéházi hárfás és muzsikus fejezte be hányatott életét.

Bevilaqua Borsody Béla

DIKTATÚRA VAGY DEMOKRÁCIA?

Páratlan kisérlet egy angol dominiumban

London, február 25
(Az Est külön tudósítójától)

A politikai történelemben páratlanul álló kísérletet végeztek Ujfundlandban. Kísérletileg próbálták ki, *vajjon a diktatúra, vagy a demokrácia a jobb kormányforma?*

A dominium igen nagy nehézségekkel küzdött. *A gazdák eladósodtak, a munkanélküliség növekedett, s általában egymásra tornyosultak a bajok.* A válságos helyzetet igen sokan a parlamentarizmusnak, a sok »demokrata fecsegésnek« tulajdonították. Azt hirdették, hogy

a parlamenttől független diktatórikus kormányzat, az »erős kéz« politikája hamarosan segítene a bajokon.

Az érvelés végül a parlamentáris demokrácia híveire is erősen hatott. Ekkor hozták azt a példátlan határozatot, hogy *a demokrácia öt évre felfüggeszti magát és a teljes hatalmat öt kormánybiztos* — két újfundlandi és három angol — *kezébe adja.* Maga a parlament elhatározta, hogy erre a kísérleti időre *lemond minden jogának gyakorlásáról, az öt diktátornak teljesen szabadkezet biztosít, mutassák meg, mire képes a parlament által nem »akadályozott« kormányzat — a kísérleti idő leteltével azonban adjanak számot működésükről, hogy a nép lássa, érdemes-e áttérni a diktatúrára, vagy mégis csak jobb a sokat ócsárolt parlamenti kormányrendszer?*

A kísérleti idő most járt le — és

Ujfundland hanyatt-homlok tér vissza a parlamenti demokráciához.

A kiábrándulás már a diktatórikus kormányzat első évében megkezdődött és azóta nőttön nőtt. Az újfundlandiak azonban derekasan állták a megállapodást, *az egész öt év alatt alig hangzott el egyetlen nyilvános kritika.* Az öt diktátornak tehát nemcsak a hatalom teljessége állt rendelkezésre, de *még csak bíráló hangok sem zavarták őket.* Működésük mégis

teljes kudarcot vallott.

A helyzet úgyszólván minden téren erősen rosszabbodott, a parlament nélküli kormányzat csupán apró részletsikereket tudott felmutatni egy-egy alárendelt jelentőségű területen. Most ismét *a parlamenti demokrácia eszközeivel fog hozzá Ujfundland a társadalmi és gazdasági bajok orvoslásához.*

Ir merényletterv Hoare angol belügyminiszter ellen

London, február 25

Sir Samuel *Hoare* belügyminiszter jövő hétre tervezett belfasti látogatását lemondotta, egyes lapok szerint azért, mert gyengélkedik, mások szerint pedig azért, mert túl van halmozva sürgős munkákkal. Ezzel szemben a *Daily Mail* úgy értesül, hogy a belfasti hatóságok figyelmeztették a belügyminisztert, hogy az ír köztársasági terroristák *merényletet terveznek ellene* és ezért állt el tervezett útjától.

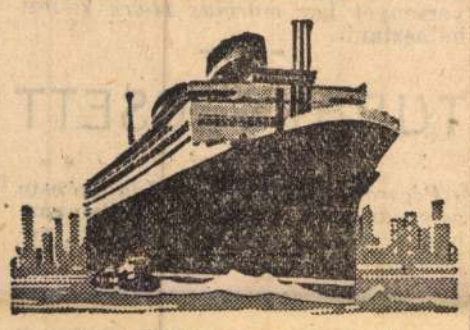

NEW YORK-ba
Heti járatok Hamburg, Havre és Southamptonból modern kabingőzösökkel
City of Baltimore ..... március 8*
Manhattan ..... március 22*, április 19*
Washington ..... április 5*, május 3*
és két kedvelt testvérhajóval
President Harding ..... március 1*, március 29*
President Roosevelt ..... március 15*, április 13*
Beharózás Hamburgban előző este, Havre és Southamptonban egy nappal később
Olcsó körutazási jegyek Hamburg–Havre–New York
Kivándorlók költözködési áruinak szállítása
UNITED STATES LINES
Budapest, VIII., Fiumei-út 3. Telefon 133-304

Kiadók azonnal, illetőleg májusra üzlethelyiségek, 1, 2, 3 és 4 szobás lakások, központi fűtéssel és meleg vízzel. V., Klotild-utca 10/a, b és c.

PURGO
DR BAYER ÉS TSA
12 drb csokoládépasztilla P 1.20
25 tabletta ..... P 1.—

SZÍNHÁZ ZENE RÁDIÓ

„GRÓF KISASSZONY"

Harsányi Zsolt vígjátéka a Vígszínházban

TOLNAY KLÁRI ÉS PERENYI LÁSZLÓ, A »GRÓFKISASSZONY« KÉT FŐSZEREPLŐJE

Harsányi Zsoltról, a komoly regényíróról és tudósról, az etimológusról, filológusról és drámaíróról nem mindenki tudja, hogy egy Harlekin is lakik benne. Azok, akik a fehér asztaltól ismerik, tudják róla, hogy világfi, csevegő, nagy tréfacsináló, a jóízű történetek tudója és mesteri előadója: tógában is mindig *bohém egy kicsit.*

Új darabjában, a »*Grófkisasszony*«-ban is azt engedi meg magának benyomásunk szerint, hogy a drámaíró méltóságteljességre és bizonyos irodalmi etikett betartására kötelező maszkját sutba dobva, egy kicsit a benne bujkáló bohémet, a benne élő ujságírót, a tréfacsinálót és riportert hagyja érvényesülni. *Beöthy* Lászlót idézi és a 910-es évek pesti irodalmi világának *Newyork kávéházát*, levendula illat csap meg bennünket a színpadról. A »Grófkisasszony« témája annyi, hogy egy fiatal nyolcvanholdas vidéki bricseszes úrigyerek titokban verseket ír odahaza. Egy versét véletlenül leközli egy pesti lap és ettől a gyerek megbolondul: feljön Pestre, író akar lenni, »nagy életet« akar élni.

A pesti szerkesztőségi »profik« persze rögtön észreveszik benne az ideális ugratási alanyt, embertelenül hízelegnek neki, hogy elbódítsák és elaltassák, hogy annál jobban mulathassanak rajta. A fiú egyszer elkotyantja, hogy egyetlen álma, vágya, hogy egy igazi grófkisasszonnyal megismerkedhessen. Nosza, mi sem könnyebb ennél, hoznak egyet neki — a Budai Színkörből, a Ripp van Winkle kórusából. A vidéki »zseni« és a pesti »grófkisasszony« egymásba szeret. S mikor lehull róluk a lepel, az egyikről az álgrófkisasszonyi színjátszás, a másikról annak felismerése, hogy nem a pesti redakciók légkörébe való, persze, hogy boldogok lesznek egymással.

Ennyi az egész. De ami a történet keretein belül játékban, szavakban, kis megfigyelésekben, de emberismeretben és életbölcsességben is a színpadon elhangzik, az igazi író tehetségének ajándéka. Talán túl szapora az epizódok részletezésével, sok egy kicsit a szín ebben az akvarellben, de hiszen jön a tavasz, amikor a természet úgyis káprázatos színpompába öltözik...

Az előadás vígszínházian tökéletes. Megható a kis *Tolnay* Klári grófkisasszonya, csupa melegség, gyöngédség, törékenység és báj a fiatal színésznő, aki az utóbbi időben annyira az élre ugrott pályatársnői között. A darab rajta és a kisgazda-költő figuráján, *Perényin* áll vagy bukik.

Perényi napsütötte, csupa-jóízalakítása »viszi« az egész színpadi pikniket: jókedvvel, szavahihetőséggel, rokonszenvességgel. Mint márványoszlop áll az előadás központjában *Vizváry* Mariska grandiózus alakja. *Nagy színésznő.* Az epizódisták között, akiknek sora főleg a fővárosi ujságíróélet korabeli jellegzetes alakjaiból került ki, első sorban állnak *Ajtay és Kőmüves* brilliáns kabinetalakításai és végre kifogott egy kis csillogási alkalmat *Berczy* Géza is, aki igazán *nem rossz színész. Egry* Istvánról az a véleményünk, hogy a *legtermékenyebb színészi humusz*, akibe nagyon is érdemes *nemes búzát vetni: foglalkozni vele, nevelni, tanítani.*

Elragadó volt *Dán* Etelka falusi bazsarózsa szerepében és a fitos, pikáns *Szemlér* Marika egy színköri görldémonocskában. *Bihary* egy tanyai cselédet játszik. Csupa őserő. Az Axelből kitiltott *Erdélyi* Erzsébet pisztrángszerűen ficánkol és csillog egy vidéki tanítónővamp szerepben, őrjítve Vértess Lajost, aki biciklista szekszepillel játssza a falu főgavallérjának szerepét. *Sitkey* Irén az életből gyűjtött remeg megfigyelések tömegével jellemez egy »irodalmi« feleséget.

A multak vetítése közben felvillan néhány filmkocka erejéig báró *Podmaniczky* Frigyes maszkjában *Boros* Géza, akinek párbeszédét a színházi tűzoltót játszó *Dózsával* és *Justh* Gyulával a színházi kép fulminans ügyelőjével, valamint a volt budai direktor, *Krecsányi* Ignác maszkjában elhúzó *vitéz Laczkóval* igen-igen élveztük. Bombasikere van néhány perces alakításában *Bárdi* tanár úrnak és tetszett *Oláh* Böske is a grófkisasszony mamájának megható alakításában. *Zátonyt* örömmel láttuk egy percig a színpadon megjelenni. *Sala* Domokos játszotta brilliánsan a Newyork régi »Gyula« főpincérét. *Vörös* remek díszletei közül *a tabáni díszlet nagy aranyérmet érdemel* és átfogóan stílusos *Tarnay* okos és melegszívű rendezése.

Egyed Zoltán

ZONGORA

Pár év előtt *Keéri-Szántó* Imre professzor egyik vizsgapróbáján feltűnt egy kis zongora csodatitán. A néhány szál ember, aki ott volt, a felfedezés lázával ünnepelte a cigányrajkót, köztük két lelkes fiatal kisasszony is. Aztán szinte mellékesen ők is zongorához ültek s a hallgatóság egyszerre felfülelt. A kis csodakamasz megtette legfőbb kötelességét: feltűnt, azután dolgavégezetten, mint a csodagyerekekhez illik, eltűnt. Néhány külvárosi kávéház zongorája mell tt néha még felfelbukkant, míg aztán végleg nyomaveszett. De a két hölgy itt maradt s ezen a héten hangversenyt adott mind a kettő. *Névay* Ilonkát az idén, sajnos, nem hallottuk, de elragadtatással gondolunk vissza tavalyi koncertjére.

Blaha Márta, aki közben a varsói nemzetközi Chopin-versenyen döntőbe került, tegnap játszott önállóan először: Bach-ot, Mozart-ot, Schumant-t hallottunk tőle. Meglepő, mennyire ismeri a nagy zenepoéták külön nyelvét. Játékán még megérzik a tanár úr iránt érzett méltó hála, de legfőbb mestere és legkedvesebb költője mégis csak Chopin. Úgylátszik, nálunk is egyszerre a nagy Chopin-játékosok döntőjébe került. Őszintesége, teljes hozzákészültsége, leányos és asszonyos vallomása, kacérsága és teljes odaadása az értelem, a lélek és külön a zeneiségnek a legmagasabb megnyilatkozása. A gazdag műsor ráadásai avatták fel a teljes sikert, vége-hossza nem volt a műsoron kívüli ünneplésnek. Mendelssohn-oknak, kis Brahms-oknak és újabb és újabb Chopin-eknek. És mindenben annyi biztosság és tévedhetetlenség, amennyi bizonyos félszegség és elragadó járatlanság a tapsok megköszönésében. Nem baj, egészen biztos, hogy hamarosan a nagy sikerekbe és ünnepeltetésbe is beletanul.

(H—ó)

Holnap érkezik Manuela del Rio

A barcelonai operaház volt primabalerinája, aki a háborús események miatt elmenekült hazájából, holnap Budapestre érkezik. *Manuela del Rio vasárnap délelőtt táncol Budapesten.* Két órával táncmatinéja előtt érkezik a fővárosba.

Ősbemutató Szegeden

A szegedi színház szerdára, március 1-ére hirdeti *Szilágyi* Lászlónak, az »Erzsébet« szerzőjének *Beck* Miklós társaságában írt *»Hadik huszárok«* című operettjének ősbemutatóját.

*** Dizőz lett Ania Suli.** Az amerikai magyar primadonna, Ania *Suli*, aki a Royal Színházban játszott, a Dunakorzó kávéház dizőze lett. *»Hogyan szórakoznak a Fifth Avenue-n«* a műsorának címe.

FRANCESCATTI MEGBETEGEDETT

Keddre hirdették Zino *Francescatti*, a kiváló francia hegedűművész hangversenyét. A muzsikus arról értesítette budapesti menedserét, hogy influenzában megbetegedett. Hangversenyét így *március 14-ére* kellett halasztani.

TURAY PÉCSETT

Pécsről jelentik: *Turay* Ida ma este és vasárnap a pécsi Nemzeti Színházban vendégszerepel a »Nincsenek véletlenek« című darabban.

RÁDIÓMŰSOR

Szombat, február 25.

BUDAPEST I.: 5.10 Cigányzene. — 6.15 Szalónzene. — **7.00 Gróf Teleki Pál miniszterelnök rádióbeszéde.** — 7.45 Egy rövidhullámú amatőrnél. — 8.15 Rádióábránd. — 10.00 Hanglemezek. — 11.00 Jazz.

BUDAPEST II.: 6.00 Cigányzene. — 6.15 Dr. Fedák Ágota előadása. — 8.00 Hanglemezek.

A színházak mai és holnapi műsora

OPERA: Ma: *Lohengrin* (D. bérlet; ½7). V. d. u.: *Coppélia; Sybill, balett; Csárdajelenet* (3); este: *Háry János* (½8). — **NEMZETI:** Ma: *Via Mala* (VII. bérlet; ½8). V. d. e.: *Farkaskaland* (Munkáselőadás, ½11). V. d. u.: *Mizantróp; Póruljárt negédesek* (½4). V. este: *Zenélő óra* (½8). — **KAMARA:** Ma és V. este: *Utolsó tánc* (8). V. d. u.: *Hajnalban, délben, este* (4). — **VIG:** Ma és V. este (V. bérlet): *Grófkisasszony* (8). V. d. u.: *Francia szobalány* (½4). — **MAGYAR:** Ma, V. d. u. és este: *Erzsébet* (½4, 8). — **BELVÁROSI:** Ma, V. d. u. és este: *Földindulás* (4, 8). — **PESTI:** Ma, V. d. u. és este: *Az asszony és az ördög* (4, 8). — **ANDRÁSSY:** Ma és V. este: *Mondj igazat!* (8). V. d. u.: *Bubus* (½4). — **VÁROSI:** Ma, V. d. u. és este: *Katinka* (4, 8). — **ROYAL:** Ma, V. d. u. és este: *Egy bolond százat csinál* (4, ½9). — **TERÉZKÖRUTI:** Ma, V. d. u. és este: *Axel a mennyország kapujában* (5, 9). — **PÓDIUM:** Ma, V. d. u. és este: *Elő az okmányokkal* (½5, 9). — **KOMÉDIA:** Ma, V. d. u. és este: *Tanganyika* (½5, ½9). — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Kávé habbal* (½6, ½9). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Fehér hattyú* (½6, ½9). — **KISFALUDY:** *A mosoly országa* (½6, ½9).

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat; V Ü = Vasárnap és ünnepnap; H = Hiradók; M = Matiné.

ADMIRAL (353-707. Margit-körút 5. szám.) **Braziliai kaland** (Clark Gable). H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Jégpokol** (Dorothy Lamour). — **ALKOTÁS** (155-374. Gömbös Gyula-utca 11. szám.) **Nincsenek véletlenek** (Turay Ida, Szilassy). Olasz-Líbia. H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **A biboros futárja.** — **ANDRÁSSY** (124-127. Csengery-utca 30.) **Nincsenek véletlenek** (Turay Ida, Juhász József). Az óceán martalócai. Majomszerelem (színes film.) (¾4 ¾6 ¾8 ¾10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ATRIUM** (154-024, 153-034. Margit-körút 55 sz.) **Hét szál rózsa** (A fehérvári huszárok; Páger, Kabos). Az ismeretlen katona. H (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ¼4 ½6 ½8 ½10.) — **BELVÁROSI** (384-563. Irányi-utca 21. szám.) **A cárnő kegyence** (Annie Vernay). H (4 6 8 10; V Ü jobbt. 2 4 6 8 10; balt. 3 5 7 9.) Vas. d. e. ½11 és 12-kor: **Csibi** (Gaál Franci). — **BODOGRÁF** (149-510. József-körút 63.) **Brazilia kaland** (Clark Gable). H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **BROADWAY** (144-212. Károly-körút 3.) **Táncolj és szeress** (Ginger Rogers). H (½4 ½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **San Francisco** (Jeanette Mac Donald). — **BUDAI APOLLO** (351-506. Csalogány-utca 46. szám.) **Asszonyfaló** (Anny Ondra) és a kisérő műsor. (½5 ¾7 9; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CAPITOL** (134-337. Baross-tér 32. szám.) **Rozmaring** (Kabos, Turay, Páger). H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CITY** (111-140. Vilmos császár-út 36. szám.) **Francia szobalány** (Ray Milland). Ritmus-görlök. Folyik vagy nem folyik (Popeye). H (¾6 ¾8 ¾10; Sz V Ü ¾4 ¾6 ¾8 ¾10.) — **CORSO** (182-818. Váci-utca 9. szám.) **Bors István** (Páger, Tolnay). H (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4 ½6 ½8 ½10.) — **CORVIN** (139-584, 138-938. József-körút és Üllői-út sarok.) **Pusztai királykisasszony** (Szörényi Éva, Csortos). H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: Tarzan bosszúja (dsungelfilm). — **DAMJANICH** (134-803. Damjanich-utca 1. sz.) **Hollywood Hotel** (Dick Powell). H (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **DÉCSI** (121-843, 125-952. Teréz-körút 28.) **Ingovány** (Anne Ducaux). H (6 8 10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **ELIT** (114-502. Szent István-körút 16.) **Pusztai királykisasszony** (Szörényi, Csortos). H (4 6 8 10; V Ü 2 4 6 8 10.) — **FORUM** (189-707, 189-543, 188-528. Kossuth Lajos-utca 18. szám.) **Második hétre prolongálva!**

PARISINAGY ÁRUHÁZ

1 KILÓ „ANTONIA“ ELSŐRENDŰ 60% ZSIRTARTALMU SZINSZAPPAN 82 fill.
(1 VEVŐNEK 10 KILÓIG)

1 liter Vajbab (üvegbetét 24 fill.) 22 fill.

½ liter Paradicsom (üvegbetét 14 fill.) 10 fill.

1 kiló „Antonia“ Maláta kávé 44 fill.

1 kiló Tarhonya 2 tojásos 68 fill.

1 kg Brutto doboz Csőtészta fehér áru (tara 6 deka)	–.60
1 kg Brutto doboz Csőtészta 2 tojásos (tara 6 deka)	–.78
10 dekás doboz Orlow-tea (tara 2 deka)	1.18
10 deka „Kalifa“ pörköltkávé	–.78
¼ kiló Édes nemes paprika	–.98
¼ kiló Félédes paprika	–.78
10 deka Egész bors	–.50
½ kiló Trapista telj. zsiros	–.84
1 kiló Szilvaiz (ü. b. 24 f)	–.96
½ kiló Barackíz (ü. b. 20 f)	–.78
1½ liter Vegyes savanyuság (üvegbetét 34 fillér)	–.48
3 doboz 1/10 Szardinia	–.96
1 liter Asztali bor (ü. b. 28 f)	–.38
7 deci Hárslevelü (üvegbetét 28 fillér)	–.58

1 liter Tök (üvegbetét 24 fill.) 18 fill.

1 kiló Vegyesiz (üvegbetét 24 fill.) 86 fill.

½ kiló „Kedvenc“ kakaó 92 fill.

½ kilós doboz Zöldborsó 32 fill.

— **Elítélt röpiratterjesztők.** A nemrég megjelent »Ki van mögötte?« című röpirat felelős kiadóját és egyik terjesztőjét, *Rajkay* Lászlót, a Turul országos vezérét kihágásért a rendőri büntetőbíró tíznapi elzárásra átváltoztatható 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. E röpirat engedélynélküli terjesztéséért elítélte még a rendőri büntetőbíró ötnapi elzárásra átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre *Szabó* Gyula egyetemi hallgatót, *Szigeti* Béla egyetemi hallgatót pedig háromnapi elzárásra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre.

Színházak vasárnapi és egész heti műsora

OPERAHÁZ: Vasárnap d. u.: A mosoly országa (3); este: A szevillai borbély; Csizmás Jankó (Népműv. Biz. vasárnapi sorozatának 7. előadása; 1/28). Hétfő: Rendkívüli filharmóniai hangverseny a Városi Színházban (8). Kedd: A nürnbergi mesterdalnokok (A. bérlet 20. sz., 1/27). Szerda: Aida (E. bérlet 11. sz.; 1/28). Csütörtök: Márta (B. bérlet 18. sz.; 1/28). Péntek: Siegfried (C. bérlet 18. sz.; 1/27). Szombat: Lakmé (D. bérlet 19. sz.; Pataky Kálmán felléptével; 1/28). Vasárnap d. u.: Hoffmann meséi (3); este: Sybill (olcsó helyárakkal; 1/28). Hétfő: VIII. filharmóniai hangverseny (8). Kedd: Rigoletto (Pataky Kálmán felléptével; 1/28). Szerda: A bűvös vadász (Népműv. Biz. VI. bérleti előadása; 1/28). — **NEMZETI:** Vasárnap d. e.: Olcsó regény (Színművészeti Akadémia vizsgaelőadása; 1/211); d. u.: Süt a nap (1/24); este: A nők barátja (1/28). Hétfő: Csalódások (E. bérlet 9. sz.). Kedd: Zivatar (B. bérlet 13. sz.). Szerda: A nők barátja. Csütörtök: Rang és mód (először; D. bérlet). Péntek: Zivatar. Szombat: Rang és mód. Vasárnap d. u.: Süt a nap; este: Zivatar. — **NEMZETI-KAMARA:** Vasárnap d. u. és este: Kék róka (4, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Kék róka. — **VIG:** Vasárnap d. e.: Gyermekelőadás (1/211); d. u.: Hajnali vendég (1/24); este: Bors István (T. bérlet; 8). Hétfő (F. bérlet), kedd (H. bérlet), csütörtök (M. bérlet), szombat, vasárnap (V. bérlet), hétfő (A. bérlet): Bors István. Szerda, péntek este és vasárnap d. u.: Hajnali vendég. — **MAGYAR:** Vasárnap d. u.: Egyetlen éjszakára (1/24); este: Ketten egyedül (8). Hétfő (D. bérlet), szerda, péntek, szombat este, vasárnap d. u.: Ketten egyedül. Kedd, csütörtök, vasárnap este: Egyetlen éjszakára. Vasárnap d. e.: Dörmögő Dömötör (gyermekelőadás). — **BELVÁROSI:** Vasárnap d. u.: Amerikai komédia (4); este: Dr. Barabás Irén (8). Hétfő, kedd, szerda: Nincs előadás. Csütörtök (először), péntek, szombat, vasárnap d. u.: Duo (4, 8). — **MŰVÉSZ:** Vasárnap d. u.: Déligyümölcs (1/24); este: Vacsora a Ritzben (V. bérlet; 8). Hétfő, szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap este: Vacsora a Ritzben. Kedd este és vasárnap d. u.: Déligyümölcs. — **PESTI:** Vasárnap, hétfő, kedd: Nincs előadás. Szerda (először), csütörtök, péntek, szombat, vasárnap d. u. és este: Hatodik emelet. — **ANDRÁSSY:** Vasárnap d. u. és este: A hölgy hozzám tartozik (1/24, 8). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: A hölgy hozzám tartozik. — **VÁROSI:** Vasárnap d. u.: Rigoletto (vas. d. u. bérlet IV., 1/24); este Júlia (8). Hétfő: Mengelberg-hangverseny. Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap d. u. és este: Júlia. — **ROYAL:** Szerda: Das Paradies (Eltévedt báránykák). Csütörtök: Hochzeitstage (Ezüstlakodalom). Péntek: Das Paradies). Szombat: Hochzeitstage (Reinhardt vendégjáték). — **TEREZKÖRUTI:** Vasárnap d. u. és este: Karnevál 1938 (1/25, 9). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Karnevál 1938. — **PÓDIUM:** Vasárnap d. u. és este: Márciusi műsor (1/25, 9). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Márciusi műsor. — **KOMÉDIA:** Vasárnap d. u. és este: Ha minden kötél szakad (1/25, 1/29). Egész héten minden este és vasárnap d. u.: Ha minden kötél szakad. — **ERZSÉBETVÁROSI:** Vasárnap: Kicsire nem nézünk (1/24, 6, 9). Csütörtökig bezárólag: Kicsire nem nézünk. — **JÓZSEFVÁROSI:** Vasárnap: Fehérvári huszárok (1/24, 6, 9). Csütörtökig bezárólag: Fehérvári huszárok. — **KISFALUDY:** Vasárnap: Vőlegényem, a gazember (1/24, 6, 8/49). Csütörtökig bezárólag: Vőlegényem, a gazember.

— **Horváth főispán pályázik a baranyamegyei alispáni állásra.** *Pécsről* jelentik: *Baranya* vármegye törvényhatósági bizottságának több mint kétszáz tagja szombaton délelőtt tanácskozásra ült össze, melyen *Kammerer* Andor indítványára vitéz *Horváth* István főispánt felkérték, hogy nyujtsa be pályázatát a megüresedett alispáni állásra. A főispán megköszönte az irányában megnyilvánuló bizalmat és kijelentette, hogy *a felkérésben közéleti munkásságának elismerését látja s pályázatát be fogja nyujtani.*

— **Zeneszó a bíróságon.** Frissen pattogó, vidám győzelmi induló hangjai harsantak fel tegnap délben pontban tizenkét órakor a központi járásbíróság aulájában. A réztrombiták, a kürtök harsonája beszűrődött az egyes tárgyalótermekbe, ahol meglepetten kapták fel fejüket a bírák, ügyvédek és a perlekedő ügyfelek: muzsika, komoly zenekari muzsika szólt, szárnyalt a vastag, komor falak között, ahol eddig csak elkeseredett jogviták, rideg paragrafusok és ünnepélyes ítéletek hangzottak... Szombaton délben zenekari hangverseny volt a központi járásbíróságon. Az igazságügyi altisztek fúvószenekara tartotta első, bemutatkozó hangversenyét. A zenekar tagjai a fogházőrök jellegzetes kék egyenruháját viselik, gallérjuk lila parolijára hárfa van szőve aranyszálakból. Az aula üvegboltozatán keresztül betűző tavaszias napsugárban csillognak a vidáman harsogó rézfúvók. A zenekar körül padok és székek sokaságán ül a hallgatóság: bírák, ügyvédek, bírósági és igazságügyminisztériumi tisztviselők. Fent az elsőemeleti karzat is zsúfolt. Igazi »táblás ház« hallgatja a hangverseny műsorát, a pergőütemű indulókat, a kedves keringőket és magyar dalokat. Most népszerű bécsi melódiák csendülnek fel *Dobrik* Zoltán karnagy vezénylőpálcájának intésére. A hallgatóság első soraiban idős, őszhajú bácsi ül és csendesen hullanak a könnyei... *Ványik* Jóska bácsi nyugalmazott altiszt, aki sok-sok évvel ezelőtt vetette fel a zenekar megalakításának gondolatát. »Zenekarunk tulajdonképpen tíz esztendővel ezelőtt alakult meg, — meséli az egyik vezetőségi tag — de csak most jutottunk abba a helyzetbe, hogy nyilvános hangversenyen bemutatkozzunk. Természetesen a jövőben gyakrabban szeretnénk szerepelni. Az a terv is felmerült, hogy időnként hangversenyeket rendezzünk az igazságügyminiszter úr engedelmével az egyes börtönökben a foglyok részére. Cseppet sem abszurd gondolat ez, hiszen Amerikában például még szini- és mozielőadásokat is rendeznek a fegyencek részére.« *(g. a.)*

— **Tóth Tamás szolnoki polgármester nyugdíjazási ügye.** *Szolnokról* jelentik: A szolnoki vármegyeházán szombaton délelőtt foglalkozott *Borbély* György főispán elnöklésével a háromtagú bizottság *Tóth* Tamás polgármester szabályszerű elbánás alá vonásával. A bizottság úgy döntött, hogy *Tóth Tamás szabályszerű elbánás alá vonását véleményezi* és az iratoknak a belügyminisztériumba való haladéktalan felküldését elrendeli. Ennek megtörténte után a belügyminisztérium öttagú bizottsága foglal jogerősen állást ebben az ügyben.

Férfiszövet-különlegességek
Pogány és társa
Deák Ferenc ucca 21

SZINHÁZ

Bors István

A Vigszínház szombati bemutatója

Hunyady Sándor új színjátéka úgy indul, mint egy tündérmese. Nyári este tücsök szól, bagoly rikolt a fák közt, hátul az ólban elcsendesedtek már a megetetett malacok, mikor Bors István igáskocsis abbahagyja a szalonnázást a vedlettfalú istálló eresze alatt és vágyakozva felsóhajt: De jó is vóna most egy kisfröccs! Egyebem se hiányzik... Mire hipp-hopp, még szinte ki sem mondta, egyszerre betelik az ártatlan kívánság. Csőstül, tetézve, álomszerű gyorsasággal. Zsandár, jegyző, ügyvédbojtár képében jó tündérek bukkannak elő a sötétből és jelentik, hogy árva Bors Pistát, néhai szegény Bors Valéria törvénytelen gyerekét, váratlan szerencse érte. Háromezerholdas birtok szakadt a nyakába, kastéllyal, szeszgyárral, mindennemű hozzávaló járandósággal, mivelhogy természetes apja — a megboldogult Tulogdy uraság — egész vagyonát ráhagyta. Hadd repedjen mérgében az örökségváró, kisemmizett törvényes rokonság, élén Kálmán őméltóságával. No, reped is. A Tulogdy-kastélyba félszeg elfogódottsággal beállító paraszt-örököst ugyan korpásan fogadják. Holott Pista természetesen jó szívvel jött: egyességet akart ajánlani. De mert legorombítják, most már ő sem hagyja a jussát. Nem ad semmit a perrel fenyegetőző méltóságos úrnak, aki várakozásában csalódva, kirobbanó dühében még Bors István halott édesanyjának emlékét is megbántja. De kurtára fogja Pista a hamar fejére szemtelenedő cselédhadat is, amely pedig azt hitte: könnyen elbánik a magafajtájabeli »úrral«. Szóval, az első felvonás végére az igáskocsisból lett nagybirtokos bizony igen árván marad. Egyedül, magára. Már kiszakadt az istállóból, de a kastélyban még nincs otthon s érzi, hogy csak saját erejében bízhat, másban nem, senki sem áll mellette.

Idáig Bors István színpadi története, kezdeti mesemotivuma ellenére is, a *való élet* friss-nyers színeivel aláfestett. A kiváló tehetségű író gazdagon részletező realista-művészete hitelesíti alakjait és teszi elevenné helyzeteit, nem szólva külön a párbeszédek ízes, fűszeres zamatáról. A darab nyitánya felfokozottan komoly igényeket kelt, nemcsak a közönségben, hanem a magasabb szempontokhoz igazodó kritikusban is. Hunyady a kontraszt beállításával mélyebb és nyugtalanítóbb kérdéseket bolygat fel, mint amilyenekkel színpadi szerzőink általában szórakoztatni szoktak. Bátran vág az elevenbe s dialógusaiból helyenként szinte süt a tiszta emberség elfogulatlansága. Később azonban — szatirikus élű fokozás helyett — vígjátéki hangja és mondanivalója egykép meghalkul. Ellágyul s mindinkább alkalmazkodik a *színház* akusztikájához, a közönség »engedményes« ízléséhez, hogy a konvencionális befejezésben aztán már-már operett-csicsergésbe édesedjék. Bors István a darab végére ép legfőbb értékét: savát-borsát veszti el. A továbbiak folyamán ugyanis bricseszt húz, megtanul késsel-villával enni s három kislánynak egyszerre udvarolni. Gavallér lesz. A maga hintaján fuvarozza be a városba az ellene pereskedő méltóságos urat, a pénz híján szűkölködő méltóságos asszonyt pedig könnyű kézzel kisegíti. Közben megmutatja, hogy kemény gazda is tud lenni. Sőt, szigorú erkölcsbíró, aki kíméletlenül megtorolja a cinikus gazdasági írnokon a kiszolgáltatott kis summáslány sérelmét, amely saját édesanyjának fájdalmas sorsára emlékezteti. E szép paraszti »visszaütés« után azonban Bors István menthetetlenül belehasonul az uraságba. S mire Tulogdy méltóságos elveszti a pert: ő már mint jövendőbeli apósának ajánlja fel neki a megmentő képviselőséget. Általában, Hunyady népi alapozottságú darabjából — az első felvonáson túl — olyan gyökeresen tűnnek el a parasztok, akár tizenöt év előtt a magyar parlamentből a szép reményekkel kecsegtető, »csizmás« kisgazdák.

Így hát ez a *Bors István* lalnivalóan nem egészen oda érkezik, ahova indult. Útközben — bárha nem találkozott, inkább szakított az élettel — megalkuszik a körülményekkel. Viszont annál jobban igyekszik a közönség kedvében járni. S e tekintetben, azt hiszem, nem is hagyja el a szerencse. Mert sem kirívó színpadi hibát nem követ el, sem sikerhajszoló túlzásba nem esik. Mindent egybevetve, Hunyady új színjátéka a nézők jól osztható tetszésével találkozik. Földszint és karzat egyformán lel benne olyasmit, amit megtapsolhat.

Az előadás kitűnő. *Páger* Bors Istvánja rendkívül rokonszenves, megindító és mulatságos. A maga nemében tökéletes »úri« paraszt. Pontosan olyan, amilyennek az író megálmodta. *Somlay* öreg Tulogdyja a mély átélés bensőségével hat, tömörsége és egyszerűsége monumentális. *D. Ligeti* Juliska méltóságos asszonya csupa ravaszkás báj és kedvesség. *Komár* Júlia, *Ölvedy* Zsófi, *Szombathelyi* Blanka, *Vértess*, *Egry*, *Gellért*, *Dózsa*, *Gárday* és *Leövey* tehetségük javával vesznek részt az együttes összehangolt játékában. Külön elismerésre tart számot *Bihary* remekbe formált, srófos-eszű, »tarhás« vén parasztja.

A rendezés érdeme *Hegedüs* Tiboré. A stílusos színpadképek *Vörös* Pál ízlését dicsérik.

Kárpáti Aurél.

DUO

(MONSIEUR LAMBERTHIER)

VERNEUIL remek színműve a

Belvárosi Színházban

FORDITOTTA: BÁRDOS ARTÚR

Bemutató: csütörtökön, március 3-án

A világhírű színmű különleges érdekessége, hogy mindössze csak két szereplője van, akik egymagukban játsszák végig az egész nagy, polifon drámát, melynek izgalma sokkal sűrítettebb, teljesebb, mintha nagy személyzet játszaná a darabot

A Belvárosi Színházban két nagy színész

Makay Margit és Beregi Oszkár

bravuros művészi teljesítménye az előadás

Rendező: VAJDA PÁL. Diszlettervező: GARA ZOLTÁN

JEGYRENDELÉS: 188-407

Royal Színház **Reinhard Theaterinder Jo**

Szerdán és pénteken: DAS PAR

Jegyek már válthatók a Royal pé

(*) **A Budai Zeneakadémia jubileumi hangversenye.** Nagysikerű jubileumi hangverseny keretében ünnepelte meg a Budai Zeneakadémia fennállásának 70. évfordulóját. A hangverseny műsorszámainak nagyobb része a Zeneakadémia egykori igazgatóinak, *Schweida* Rezsőnek, *Szautner* Zsigmondnak, *Halács* Jánosnak és *Zimay* Lászlónak műveiből került ki. Igen nagy sikert aratott *Clauser* Mihálynak, az intézet jelenlegi igazgatójának 125. zsoltárja, Mozart D-moll zongoraversenye és Beethoven »Csendes tenger és szerencsés utazás« című kompozíciója, amelyet az ének- és zenekar nagy felkészültséggel és tudással adott elő. A hangversenyen közreműködő Clauserné Tholt Margit és Stark Erzsébet énekszámai, valamint Kneiffel Mária zongoraszámai is lelkes tetszést keltettek.

(*) **A »Ketten egyedül« első jubileuma.** Szombaton este érkezett el 25-ik előadásához a *Magyar Színházban Vaszary* János nagy sikert aratott vígjátéka, a *Ketten egyedül*. Ezen az előadáson, éppen úgy, mint az eddigieken, sok taps hangzott el, a közönség ünnepelte a szerzőt és a színészek élén *Lázár* Máriát, *Törzs* Jenőt, *Hajmássy* Miklóst, *Bilicsi* Tivadart, *Pataky* Miklóst, *Szaplonczay* Évát, *Berczy* Gézát, *Szigeti* Jenőt, *Földényi* Lászlót és *Pártos* Gusztávot.

(*) **Kentner Lajos az angol rádióban.** Az angol rádió legutóbbi klasszikus hangversenyén kétszer egymásután szerepeltette *Kentner* Lajost, a kiváló magyar zongoraművészt. Kentner első alkalommal a *Schubert—Liszt*-féle *Vándorábránd*-ot adta elő a rádió nagy zenekarának kíséretével. A második hangversenyen három kevésbé ismert *Mozart*-darabot, *Schumann* nemrég felfedezett legutolsó szerzeményét, egy változatsorozatot és *Liszt* egyik ritkán hallott darabját játszotta, nagyszerű virtuozitással és a zene költői tartalmának mélyjáratú értelmezésével.

(*) **Koncz János hegedűművész emlékhangversenye Szombathelyen.** *Vas vármegye és Szombathely város kultúregyesülete Szombathelyen* március 6-án *Koncz* János hegedűművész, a *Zeneművészeti Főiskola* volt tanára emlékének megörökítésére a Kultúrházban emléktáblaleleplező ünnepélyt és hangversenyt rendez. Ünnepi beszédet *Géfin* Gyula pápai kamarás mond, este 8 órakor emlékbeszédet tart dr. *Mészáros* Hugó városi kultúrtanácsnok. Utána hangverseny lesz.

(*) **Szerenád.** Willy *Forst* nevéhez több sikeres film fűződik, s ezért előlegezett bizalommal ül be a néző a mozi piros plüssszékébe. A film pereg és az első tíz percben a néző biztatja magát, ez ugyan kicsit hosszadalmas, kicsit érdektelen, bár közben szépen muzsikálnak, no de mingyárt jó lesz, hiszen Willy Forst tehetséges rendező. Még egy kis biztatásra van szükség, aztán valóban — az elnyujtott bevezetés után — érdekes és emberi lesz a film. A második asszonyról szól, aki folyton szembekerül az első, a halott feleséggel. Egy házban él, ahol minden a halottra emlékezteti, az első asszony életnagyságú portréja a falon, ruhái a szekrényekben, grammofónlemezei — az első asszony énekesnő volt — a grammofónon. Harc a halottal — ez az alaptéma s a film e téma körül bonyolódik, szentimentálisan, sőt érzelgősen (a nézőtéren ülő hölgyek jórésze szipog és könnyezik). A rendezés valóban kitűnő. A multat őrző ház kigyullad, a tűzet és a tűz körül támadt izgalmat remekül fotografálták. Jó színészek játszanak a filmben, kitűnő a férfi főszereplő: Igo Sym. Meglepetése a filmnek a női főszereplő, Willy Forst új felfedezettje, Hilde Krahl. Az új sztárjelölt nem szép, de annál érdekesebb és ami a legfontosabb, elsőrangú színésznő. Ő játssza a második asszony meglehetősen nehéz szerepét és hogy a filmnek sikere van, az elsősorban neki köszönhető. *(—ó)*

Vörös Pál

crod

Újpest 1938 febr. 27

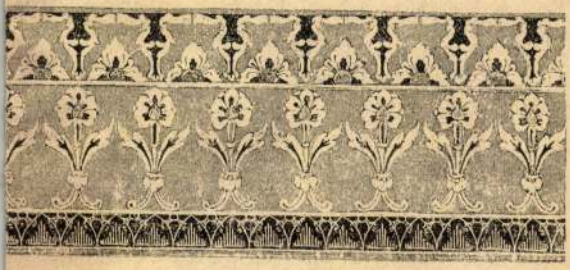

ÖNFÉLÉK.

rajz-
elére
ren-
ba 7.
lyba

eko-
rativ
ndes
ynak

intézeten. Tehát az ifjúság, mely az építészeti szakosztályban művészi irányban képeztetett, a művészet történeti ismeretek megszerzése tekintetében magára volt hagyva, vagy is teljesen elhanyagoltatott. Hogy az mennyire egyoldalú, hiányos képzés, azt bizonyítani fölösleges. Olyan intézet, melyen valamely művészet gyakorlatilag taníttatik, és a művészetek története mellőztetik, nem is igen található Európában. A mi műegyetemünk

...olitását is vállalta. 1935-ben a pénz-
...térium kívánságára átvette a *piaci*
...5.000 pengő kereti hitelakcióját,
...ációját. 1936 óta Bornemisza Géza
...iniszter felkérésére megkezdte a *ter-*
...exporthitelek, valamint a középle-
...lek folyósítását. Ezenkívül az inté-
...a *bőröndös iparosok*, a *kötő-szövő*
... egyéb ipari szakmák export és más
...t, amelyek kezelése annál bonyo-
...ert voltaképpen bankszerü fedezet
...ndelkezésre. Végül bevezette az in-
...arosifjak és tanoncok takarékmoz-
...karékautomatákkal, bélyegekkel és
...ajándékbetétet tartalmazó *takarék-*
...kkel, amelyekből *1937-ben 15 ezret*

[illegible]

K. M.

...NG

...áris magyar

[illegible]

...-bálon

...n miniszterelnök is

[illegible]

ujságiró-sorfal között vezetnek fel a Vigadó kistermében. Itt *Bethlen* Margit grófnő, a bál vezető háziasszonya fogadja őket. *Darányi* Kálmán miniszterelnök érkezése után innen, a bálozó közönség elől egyenlőre lezárt kisteremből bevonulnak az előkelőségek a nagyterem tükörfolyosóján elhelyezett diszemelvényre. Ezután kezdődik a műsor. *Sybill* és *Giconda* nagy valcerét lejtik el az Operaház szólótáncosai. Utána az idei farsang bálkirálynői a szalagtáncot mutatják be. A két műsorszám befejezése után az Ujságiró-bál elnöksége engedélyt kér a miniszterelnöktől a bál megnyitására. Ezután az ujságiró-csárdás hangjaira nyilik meg a bál. Az Ujságiró-bál elnöksége ezuton is kéri a bálozó közönséget, hogy *jegyét lehetőleg elővételben váltsa meg, a bál estéjén pedig legkésőbb fél 10 óráig foglalja el helyét a Vigadó nagytermében.* A bálrendezőség vasárnap is inspekciót tart az Erzsébet-körut 9. alatt működő bálirodában. (Telefon: 142—026.)

Zrinyi Táncestély

A budapesti technológusok *Zrinyi Bajtársi Egyesülete* farsang szombatján rendezte hagyományos Zrinyi táncestélyét. Az érkező előkelő közönséget a rendezőgárda élén *Unoka* Pál és *Katona* Béla fogadták. A kereskedelmi miniszter képviseletében *Gaul* Károly miniszteri tanácsos jelent meg a technológusok bálján.

A technológusok báljának nagyszámu, táncos kedvü, vidám közönsége a késő reggeli órákig maradt együtt.

A Zrinyi Bálon nyitópárok voltak: Laun Mária—Tarján István, Arnyas Kató—Rigó László, Barta Juci—Römer Károly, Csákvári Vilma—Kovács Lajos, Cservenka Margó—Borbély Ernő, Muzes Nusika—Czirják Imre, ifj. Staudt Sándorné—Kőszeghy Sándor, Báczy Pötyike—Trubel László, Rusorán Kató—ifj. Farkas Lajos, Gábor Juci—Kaszás László, Galambos Cili—Gavallér István, Gondos Anni—Csejthey Ferenc, Uitz Ila—Lajthay István, Bognár Böce—Löchnert Károly, Katona Béláné—Wendel Ede, Haraszty Kató—Löchnert Nándor, Máczy Franciska—Könyves Kálmán, Laun Julika—Schmidt Károly.

A Zrinyi-bálon megjelent leányok: Fekete Rózsa, Kakas Erzsébet, Klassohn Emmi, Eller Jutka, Katona Zelma, Ruchmann Erzsébet, Krammer Mária, Szomor Andrásné, Csákvári Vilma, Kriezs Vilia, Vargha Irén, Könyves Lidia, Kopida Gabi, Barcsi Margit, Korch Ottilia, Izsok Gabriella, Zubitsek Gizella, Bercsák Antonia, Csere Anikó, Berényi Mária, Vida Eta és Juci, Veidinger Mária, Dobos Ilonka, Király Mária, Schweicht Judit, Fábián Berta, Gucsai Zsuzsa, András Paula, Kleiber Ilonka, Balázs Jutka, Zsurek Mária és Vali, Diksz Erzsébet, Kocsár Anni, Ságai Manci, Amléger Baba, Szomor Ilonka, Fischer Kató, Stremenk Ilonka, András Paula, Uiz Ilonka, Schneider Nellike, Fritsch Lilike, Künerbein Méri, Toldi Klári, Kovács Aranka, Dankó Inci, Tunner Erzsike, Bodor Rózsika, Róka Mária (Szeged), Sáska Irén, Pirovszky Panni, Józsa Ica, Farkas Mária, Polgár Mária, Eckhárd Irén, Rátkai Teca, Teifert Mancika.

A Műegyetemi Evezős Club jelmezbálja

A Hungária-szálló márványfalai között a szombati báli éjszakán tarka jelmezekbe öltözött, álarcos bálozó közönség hullámzott. A bejáratnál evezős lapátok fogadták az érkezőket és jelezték, hogy itt a magyar evezőstársadalom egyik elit-egyesülete, a *Műegyetemi Evezős Club* jelmezbálja folyik. Ötletesebbnél-ötletesebb jelmezek és szebbnél-szebb estélyi ruhák váltogatják fel egymást a bálterem közepén táncoló szines forgatagban.

A MEC bált — mint minden évben — pattogó indulózenére szines felvonulás vezette be, majd megkezdődött a tánc és tartott egészen a késő reggeli órákig. A rendezőség élén *Szőnyeg* László és *Szende* Zoltán állottak.

(n. g.)

A Katolikus Népszövetség II. kerületi szervezete müsoros vidám családi estélyt rendezett. *Horváth* Mihály, a kerület helyi igazgatója mondott üdvözlő beszédet, majd hangulatos művészi müsor következett, utána pedig a legjobb hangulatban reggelig maradt együtt a táncoló vidám társaság.

A Magyar Nők Szentkorona Szövetsége február 28-án, farsang hétfőjén délután 5 órai kezdettel a Katolikus Kör fehértermében (IV., Molnár-utca 11.) táncos teadélutánt rendeznek. Köreműködik *Lotz* Antal, gróf *Pálffy* József, báró *Kray* Ancsi, *Saskó* Hilda, *Szabó* Jenő, *Erdélyiné Oppel* Elza és *Bényei-Dötsch* Zoltán. A teadélután fővédnöke *Magdolna* főhercegnő, védnökei gróf *Andrássy* Gyuláné, gróf *Apponyi* Albertné, gróf *Károlyi* Józsefné, gróf *Sigray* Antalné, gróf *Zichy* Jánosné.

A Háromszéki Jelmezes Bált a farsang utolsó napján, március 1-én, Hushagyókedden rendezik meg fényes külsőségek között a Britannia-szálló termeiben. A bál iránt az erdélyi és a magyar társadalom körében nagy érdeklődés nyilvánult meg, mely az idén az egyedüli nagyszabásu székely találkozója lesz a pesti erdélyi közönségnek. A nagyszámu rendezőség már mindent előkészitett a bál sikere érdekében. Ünnepélyes megnyitás keretében a SzEFHE táncesoportja eddig még be nem mutatott székely népies táncokkal gyönyörködteti a megjelenteket, nagyszerü eseménynek igérkezik a társaságbeli urileányok táncbemutatója is. Meghivóigénylés és asztalfoglalás a bálirodában: VIII., Rákóczi-ut 15, II. emelet 10. Telefon 134—288.

Képzőművészeti Estet rendez február 28-án a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a Képzőművészeti Főiskola *Székely Bertalan B. Egyesülete*. *Horn* Antal főiskolai tanár üdvözlő szavai után megnyitó beszédet mond dr. *Tasnády Nagy* András. Beszélnek a művészetről: *Aba-Novák* Vilmos, *Glatz* Oszkár, *Rudnay* Gyula, *Sidló* Ferenc, *Stróbl* Zsigmond és *Szőnyi* Gyula festő-, illetve szobrászművészek. Közreműködnek: *Ákom* Lajos, *Basilides* Mária és *Hegyi* Emánuel. Zárószavakat mond *Maksay* László. Jegyelővétel a Képzőművészeti Főiskola portásánál, Andrássy-ut 71.

OLVASSUK A KÉPES KRÓNIKÁT

Nemzeti Újság 1938. febr. 27

VIGSZINHÁZ: BORS ISTVÁN

Bors István, *Hunyady* Sándor uj darabjának hőse, aki szegény pusztai cselédlány és birtokos nagyur törvénytelen gyermeke, szivesen és gyakran nevezi magát keresztezésnek. Maga a darab mint szinpadi műfaj is ilyen keresztezés: a filmfantázia és a reális falukutató divat gyermeke. Hunyady ugyan okosan az egyik valóságérzésével mérsékli a másik szertelenségét és naivitását. Mesét mond ő is, mint nálunk nagyon sokan a szinpadon, de ezt a mesét megrögzött kételkedők is hajlandók elhinni neki. Elvégre nem is olyan lehetetlenség az a nagyuri paradicsom, amelybe Bors István kocsislegény egy este az istállók és disznóólak árnyékában beleesöppen. Szegény embernek is kihuzhatják a sorsjegyét. De hogy Bors István a maga fönyereményével olyan ügyesen bánik, az Hunyady Sándor izlésén és hozzáértésén mulik. A darab hőse üti meg a nyereményt, de az egész a magyar szinház nyereségo lesz.

Kicsi a bors, de erős — tartja a magyar közmondás. Ám Hunyady Borsa nem ebből az erős fajtából való. Inkább nagyon is hajlitható. Könnyen enged a körülmények és a szerző formáló nyomásának. Megvan a maga szegénységében is, de jól, ösztönös érzékkel találja magát bele az uraságába is. Nem száll a fejébe a dicsőség, mert a szive a helyén van és igazán ember, akit nem az osztályátmenet kisérleti nyulának állit oda Hunyady, hogy mint iskolapéldán szemléltesse rajta gazdagok és szegények, urak és parasztok kiegyenlithetetlen és harsány demagógiába kinálkozó ellentéteit. Éppen ellenkezőleg — és főleg itt jönnek ki Hunyady darabjának finomságai —, rendkivül ügyesen és tapintatosan érezteti, hogy szivódnak fel az urrá vált Bors Istvánba uj helyzetének elkerülhetetlen osztályjellegzetességei, milyen józan látással válik ez benne tudatossá anélkül, hogy régi osztályához való tartozásának természetes szálait megtagadná. Igy egyensulyozódnak ki a darabban is a paraszti követelések és a földesuri jogok. Felfelé és lefelé egyformán méltányos szociális érzék hatja át a darabot, amely a józan és igazságos középuton igyekszik maradni. Itt is a realitások ép érzéke vezeti, mint általában alakjainak kedves, eleven és derüs rajzában.

Legfeljebb azt nem állja meg, hogy a kastélyba került kocsislegény furcsa helyzetét némi kabaréhumorral ne füszerezze. De ez csak árnyalatnyi kizökkenéseket jelent az egész kép izes, magyar valóságából. A kastélyban természetesen nem nagy örömmel fogadják a betolakodó jövevényt, aki a várva-várt örökségtől üti el őket. De végeredményében ezek az urak sem olyan rossz fából vannak faragva. Legmakacsabb az öreg Tulogdy Kálmán, aki ősi magyar szokás szerint végkimerülésig pöröl. De mig ő a városban a pör után jár, addig a családja a kastélyban megköti a békét az uj földesurral. Nem az érdek békéje ez, hanem becsületes, szivbeli összemelegedés. A végén Bors István beleszeret mind a három unokahugába s mikor a béke megpecsételésére feleséget kellene közülök választania, nem tudja magát elhatározni, hanem rájuk bizza a választást. Kedves, finom vigjátéki ötlet ez, csak az a baj, hogy legvégül maga a szerző sem tud dönteni. A lányok is képtelenek a választásra, azaz, hogy mind a hárman Bors Istvánt választanák. Igy a darab befejezetlen marad, de addig már annyi sikerült ötletet, olyan sok kedves, meleg humort, annyi életteljes alakot, jó meglátást adott a közönségnek, hogy ezt a végső kis folytonossági hiányt megbocsátják neki.

Nagyon jó az előadás is. *Págernek* valósággal testére készült a szerep, amelynek kedves félszegségekbe burkolt józan egyenességét, finom önkritikával mérsékelt humorát *Páger* gondos részletrajzzal hozza ki. *Somlay* Artur tökéletes az öreg gentry figurájának megtestesitésében és éppen ilyen mesteri hibátlansággu *Ligeti* Juliska alakitása is. Magyar szinpadon remekebb parasztot még nem játszottak, mint *Bihary* József. Kedves, közvetlen derüjü *Ölvedy* Zsófi, *Komár* Julia és *Szombathelyi* Blanka triója. De kitünően összehangolt az egész együttes is, amelyből *Egry* István, *Gárday* Lajos, *Keéry* Panni, *Simon* Maresa, *Berczy* Géza, *Mátray* József és *Vértes* Lajos alakitása emelkedik ki. *Zádor* Erzsi egészen kiváló a szemérmes kis paraszt cselédleány alakjában. *Vörös* Pál diszletei a szines magyar impresszionizmus jegyében fogantak.

A bemutatónak hangos nagy sikere volt. A szerzőt és a szereplőket nagyon sokszor hivták a lámpák elé.

Kállay Miklós.

— **A Filharmóniai Társaság** VIII. bérl. hangversenye március 7-én. Vezényel: *Dohnányi*. Müsoron: *Berlioz:* Benvenuto Cellini-nyitány. *Debussy:* La mer. *Bruckner:* VII. szimfónia.

— **Szabados Zádor** női énekkarának és **Nagykuti Béla** énekkösének estje 3-án, Z. 8. **Közr.: *Kócsé Magyary* Mária és *Dömc* Péter** zenekari kiséretttel. (Rózsavölgyi).

Szinhá

A SZÁZÉVE ÜNNE

A *pécsi Nemzeti Szinház* a Nemzeti Szinház centenáriumá ból ünnepi diszelőadást tarto ton este. Szinrekerült az „En diája" *Tőkés* Anna és *Kovács* Nemzeti Szinház művészeine felléptével. A diszelőadáson zsufolásig megtöltötte a szinh jelent vitéz *Horváth* István és *Makay* István polgármeste Pécs város szinejava. Az elő *Németh* Antal, a Nemzeti Sz gatója mondott ünnepi beszé

— A magyar szinészet történ szomoru fejezete van — mondo Antal —, annál örvendetesebb ha olyan eseményekhez érke ez az év, amikor a magyar ak hivta a magyar nemzeti szi vidék nemzeti életéből hatal gok erkölcsi erejével jótékony jutottak el száz év alatt a f vidékről kapta az ország azt get, hogy megteremtsék a templomát, a magyar Nemzeti A főváros viszont ma is adós

HOL LESZ BEREND IVÁN BÁNYÁJA?

Szinte m a magyar nak, hogy tendőben egy *Jóka* nagy magyar meseiró regényóriás idén a *Fekete gyémántokat* vál megfilmesitésre — egyik legszebb tebb, de egyben a legnehezebb f rejtő könyvét. Hatalmas apparát ez a különös miliőben játszó tört nek egy bánya a szinhelye. *Vajd* uj Jókai-film rendezője semmik volt hajlandó azt a megoldást hogy *Berend* Iván bányájának m teremben épitsék meg. Nem akar bányát s bármennyi nehézséget is feladat — az egész együttessel vi nak a külső felvételek elkészité igazi bányában játszódjanak le a dráma eredeti szinhelyet követelő Holnap a rendező *Gál* Ernővel és vánnal, a két producerrel *Jávor* P Jenő társaságában autóturára in pilisi hegyek közé, hogy a Dunántú vidék telepei közül kiválasszák a le sabbat és megállapitsák, hogy tal Berend a fekete gyémántokat.

GÓTH SÁNDOR A BÓNYI-F FŐSZEREPLŐJE

A magyar filmek gyártói számár legnagyobb probléma az uj nevek tetése, miután legtöbbször szinte telj nos szereplőlistával kerülnek a ma dukciók a közönség elé. Kivétel le magyar film között az *Urivilág*, *Bó* ján regényének vászonra átültetett amelynek forgatását tegnap kezdte *ler* Viktor a filmgyárban. Ennek szinlapján jónéhány olyan névvel ta amelyet eddig nélkülöztünk a ma gyártás sztárjai között. Az *Uriv* főhőse például *Góth* Sándor, aki e ször kapott vezetőszerepet magyar női főszerepben is uj sztárt avat az *Simor* Erzsébetet. A legfiatalabb fős 15 éves *Puskás* Tibor nevét is föle padról ismeri a közönség. Ő *Góth* S játssza az *Urivilág*-ban. Érdekes é igen izgalmas történet a meg *Bónyi* regény, amelyben még gyilko let is előfordul — a *Puskás* gyerek volvert a történet egy feszült pil *Uray* Tivadarra.

Ha akarja, hogy alakja jobb legyen, gondolkodás nélkül MÄRY gyu MEI Ará Mind

— **Szerzői- és dalest.** *Dobákné* Kató, a kitünő dalszerző és dalénekes cius 6-án, vasárnap délután fél 6 ó Pátria Klub diszermében (VII., I körut 43. I.) tartja szerzői és előadói Bevezetőt mond *Gáspár* Jenő, a Petőfi ság titkára. Közreműködnek *Dobák Ibby* Éva Mária, *Marczali* Frigyes, Sándor és D. *Trozonyi* Kató. Belépődi

— **A Pécsi Dalárda ünnepe.** A kira *Pécsi Dalárda* szombaton tartotta 91. é des közgyülését. *Borsy* Jenő elnök me szavai után különböző jelentéseket o fel, majd dr. *Eysson* Tibor mondott b és *Borsy* Jenőnek átnyujtotta a magy kultura érdekében kifejtett 40 éves mü és érdemei elismeréséül a Magyar Da letek Országos Szövetsége elnöke nev szövetség aranygyürüjét.

Hasznos tudn valók keresztény hölgyek figyelmebe!

Kérem, hogy már a tavaszi évad kezdetén kísérjék figyelemmel hirdetéseimet és **áraimat.**

Saját műhelyemben készült kabátok, ruhák és blúzok a legkényesebb ízlést is kielégítik, mert lelkiismeretes, szakszerű munka valamennyi.

Egyetlen **személyes látogatás meggyőz** mindenkit arról, hogy szépen öltözni, cégemnél lehet **legolcsóbban,** mert minőségben és fazonban éppoly kifogástalan, mint amilyen előzékeny a kiszolgálásban a

Kovács nőidivatház

IV., Múzeum-körut 21.

— **A román ujságíró-szindikátusból kizárják a gyanus zsidókat.** Bukarestből jelentik: A román ujságíró-szindikátus elhatározta, hogy megvonja a tagsági jogot azoktól a zsidó ujságíróktól, akik 1918 december 1. után léptek be a szindikátusba, amennyiben állampolgárságuk a törvény által elrendelt felülvizsgálás alá esik.

Kiadó lakások

II. ker., Margit-körút 26. számú házban **4 szobás összkomfortos azonnalra.**
II. ker., Tölgyfa-utca 14. számú házban **3 szobás összkomfortos május hó 1-re.**

— **Meghalt Pályi Gyula törvényhatósági bizottsági tag.** Pályi Gyula dr. ügyvéd, aki a székesfőváros törvényhatósági bizottságában érdekképviseleti tagként az ügyvédi kamarát képviselte, 42 éves korában, hosszabb betegeskedés után meghalt. Pályi Gyula, mint a nemzeti egység pártja fővárosi szervezetének tagja, a várospolitikai élet egyik legagilisabb tényezője volt. A főváros törvényhatósági bizottsága értékes és munkás tagját vesztette el benne. Temetése február 28-án, hétfőn délután fél 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából a főváros által adományozott díszsírhelyre. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét március 2-án, szerdán délelőtt 10 órakor mutatják be a Batthyány-téri Szent Anna-plébániatemplomban.

— **Húsmérgezés, kolbászmérgezés, halmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor** a gyorsan ható **természetes „Ferenc József" keserűvíz** azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkivül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

x **A Fenyves-áruház sokezer darab finom** maradékanyaga valóságos kincsesbánya a vásárló hölgyközönség részére. **Az 1—5 méterig** terjedő darabokból egészen kimagasló

Páris kitartóan tovább segiti a spanyol vörösöket

Páris, február 26.

A párisi és a páriskörnyéki munkásszervezetek egyesülése 32 tehergépkocsit indított szombaton útnak Marseillen keresztül a vörös Spanyolország felé. A gépkocsik állítólag élelmiszert és ruhákat szállítanak Barcelona polgári lakossága részére. Vasárnap egy másik ötventonnás „élelmiszerszállítmány" indul Párisból a vörös Spanyolországba.

Vendégeket hogyha szeretsz: legyen otthon
Dreher bonbon, Dreher keksz

— **Tisztujítás a III. kerületi keresztény egység táborában.** A III. kerületi keresztény egység tábora most tartotta évi rendes közgyűlését. Sárközi Sándor dr. elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy a tábor tántoríthatatlanul kitart eredeti célkitűzése mellett, a jobboldali keresztény és nemzeti eszme szolgálatában. A megnyitó után Gaupp József ügyvezető alelnök a tábor multévi működéséről számolt be, majd a zárszámadás és felmentvény megadása után a közgyűlés Varga József korelnök vezetésével egyhangúan megválasztotta a tisztikart. Elnökké Sárközi Sándor dr.-t, társelnökökké Tóth Jenő dr.-t és uzoni Zayzon Sándor dr.-t, ügyvezető alelnökké Gaupp Józsefet, alelnökökké Bihari László dr.-t, Philipp Kálmán dr.-t, Tóth Edét, Palotay Tibor dr.-t, Schäffer Józsefet és Varga Józsefet, főtitkárrá Vladár Pál dr.-t, alelnök-jogtanácsossá Szarvas Géza dr.-t, titkárokká Berkes Illést és Mándoki Józsefet, pénztárossá Haberl Andort, ellenőrökké Szederkényi Józsefet és Krasznai Károlyt, háznaggyá pedig Foerk Ernőt választották meg. A közgyűlést vacsora követte, amelyen Gaupp József üdvözölte az újonnan megválasztottakat. Az üdvözlésre Kiss Károly, Schäffer József, Pyber László, Kovács Károly, Bartsch Tibor és Noé Lajos válaszoltak.

— **A Pátria-klub nagy műsoros családi estje.** A Pátria magyar írók, hirlapirók és művészek klubja március 6-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel nagyszabású családi estet rendez. A műsor kimagasló száma Laczó Istvánnak, az Operaház kitünő fiatal művészének fellépése lesz. Mint ismeretes, Laczó Istvánnak legújabb operaházi szerepében, a Trubadurban olyan hatalmas sikere van, hogy az egyik híres áriát eddig minden előadáson a függöny előtt kellett megismételnie. A Pátria hangversenyén a művész ugyancsak operaáriákat fog előadni. A műsorban közreműködik még Balogh Margit operaénekesnő, Oláh Magda hangversenyénekesnő, Hosszú Zoltán dr. (Dani bá'), a Nemzeti Színház művésze, Kiszely Gyula zeneszerző, a rádió zenei rendezője és Szügyi Zoltán előadóművész. Külön meghivót ezuttal nem bocsát ki a rendezőség.

x **Kevés pénzért is lehet jól vásárolni!** Legjobb bizonyítéka ennek a Gólya-áruházak mai hirdetése, amely szebbnél-szebb ruhákat kínál a hölgyeknek potom pénzért. A pesti hölgyközönség már régen felfedezte az olcsó Gólya ruhákat, amelyek igazán jó anyagokból készülnek és olyan fessen állnak, mintha divatlapból vágták volna ki. Ki hinné, hogy csak 12.80 egy kész, bájos mintájú női ruha gyürhetetlen anyagból, vagy hogy csak 14.80 egy elegáns szövet délutáni ruhának az ára! Pedig ez igy van, persze csak a Gólyánál!

A 26 ÉVE FENNÁLLÓ
BODNÁR még az összes **RÁDIÓ** típusokat díjtalanul bemutatja és árjegyzéket küld. RÉSZLET. ~ CSERE. VI. Vilmos császár-út 60.

— **Az igazságügyminiszter törvénykezési szünetet rendelt el az eucharisztikus kongresszus napjaira.** A budapesti itélőtábla elnöke megküldötte az eucharisztikus kongresszus előkészitő főbizottságának az igazságügyminiszter február hó 8-án valamennyi igazságügyi hatósághoz kiadott rendeletét, amelyben a kongresszus főbb ünnepségeire való tekintettel, május 27, 28 és 30-ra törvénykezési szünetet rendel el. (Május 26-ika és 29-ike egyébként is ünnep, illetőleg vasárnap.) Május 30-ra, a Szent István jubileumi év megnyitó napjára pedig a minisztertanács általános hivatali szünetet engedélyezett.

— **A magyar-finn társaság Kalevala-ünnepélye.** Március 12-én, szombaton este nyolc órakor a Gellért-szálló kupolatermében Onni Talas finn követ és meghatalmazott miniszter védnökségével Kalevala-ünnepélyt rendez a magyar—finn társaság. A bevezető beszédet Nagy Emil elnök, az ünnepi beszédet Onni Talas díszelnök mondja. Az ünnepély műsorán a finn követ felesége is szerepel, azonkívül Eyssen Irén, Kovács Ilonka, vitéz Garamszeghy-Géczy Sándor, Krompecher Bertalan és a budapesti egyetemi énekkarok Vaszy Viktor vezetésével. Az esten Nagy Emil elnök átnyujtja Onni Talas követnek a Hüvös László által mintázott szobrát. Az ünnepély után társasvacsora lesz a Gellért-szálló különtermében, majd tánc.

BUDAPEST SZENZÁCIÓJA ÉJJEL-NAPPAL A **CLARIDGE KÁVÉHÁZ**
Hajnali leveskülönlegességek, olcsó **reggeli árak, zenés uzsonna.** Szinházi vacsora, szolid árak, a „CLARIDGE" jazz-el énekel **FELLEGI TERI**

— **Halálos bányászbaleset.** A dorogi bányaüzem Ferenc-akna minusz 160-as szintjén holtan találták Keresztesi Gyula esztergomi csillést. Halálát a bánya sujtóléges levegője okozta. Megállapitás szerint az elhalt önmaga idézte elő a balesetet. Azt az alagutat ugyanis, amelyben a baleset történt, a bányahatóság sujtólégveszély miatt deszkával elzárta a forgalom elől. Keresztesi ennek ellenére ebben az alagutban folytatta az útját és ott megfulladt. A pestvidéki ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A szolnoki csata évfordulója.** A Turul-szövetség szolnoki Damjanich bajtársi egyesülete március 5-én, a szabadságharc dicsőséges szolnoki csatájának évfordulóján nagyszabású ünnepséget rendez. Délután 3 órakor a művésztelepen, a Damjanich-szobornál gyülést tartanak, este pedig a városi színházban lesz műsoros program. Budapestről Uray Margit, Pilinszky Zsigmond, Thegze Gerber Miklós és vitéz Somogyváry Gyula utaznak le az ünnepségre, amelyen belépődijat nem szednek.

1938. tipusu hálózati és telepes rádiókészülékek nagy választékban
Márkás alkatrészek, csövek, hangszórók legelőnyösebben! **Barta & Társa** VI., Podmaniczky-u. 39. Fióküzlet: Rákóczi-út 30 (Nagydiófa-utca sarok)

— **Adományok a kormányzóné inségakciójára.** A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalmára február 25-én a következő adományok érkeztek: Ganz és Társa rt. levente-egyesülete 345.62 P, Teleki József gróf 100 P, Takács Pál dr. 37.10 P, Oti tisztviselői és egyéb alkalmazottai 30.52 P, hiradó karpaszományos iskola Budapest 15.16 P, Keleti és Herlik 15 P, Földes Béla, Istvánffy Lajos dr. 10—10 P, Berczik Albertné 5 P, Weisz Kálmánné 3 P, Gaál Miklós 1 P, Bánhegyi Istvánné 50 fillér.

x **A rádión keresztül a tudomány, a művészet** és a szórakozási lehetőségek ezernyi értékes válfajához juthatunk. Még soha nem volt oly fontos szerepe a rádiónak a mindennapi életben, mint most. Éppen ezért most kell gondoskodnunk arról, hogy megfelelő, kifogástalan rádiókészülékünk legyen. Az 1938-as tipusú Orion rádiók közismertek kiváló szerkezetükről és ízléses külső kivitelükről. Ha nincs megfelelő rádiója, az Orion rádiókereskedők készséggel rendelkezésére állanak szaktanáccsal és útbaigazitással.

TAVASZI KABÁTOK
elegáns fazonok
divatos szinekben **48.–**
Fényesfonatu szalmakalapok **6.80**
Radja szalmakalapok..... **3.90**

Fenyves ÁRUHÁZ KALVIN-TÉR 7
A JÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA
Mintákat és árjegyzéket készséggel küldünk.

— **Baden-Powell lord 81 éves.** Londonból jelentik: Baden-Powell lord főcserkész és neje teljes csendben ülte meg közös születésnapját Nyeri ismert kenyai fürdőhelyen. A főcserkész ott villát épittet, amelyről pompás kilátás nyilik a Kenyahegyre. Baden-Powell lord 81 éves, orvosai legalább egyévi pihenőt ajánlottak neki, miután szivét fáradtnak találják. A főcserkész emiatt hosszabb ideig Kenyában marad.

Tangóharmónika P **45.–**
Magyarnyelvű harmónikaiskola .. P **4.80**
Sternberg
Királyi és udvari hangszergyár
VII., RÁKÓCZI-ÚT 60

x **A divatosan öltözködő** hölgyek közkedvelt női divatháza IV., Múzeum-körut 21 alatt van. A szalón vezetője és tulajdonosa Kovács Ferenc hatalmas felkészültséggel, raktárral, modellekkel és olcsó árakkal inditja a tavaszi szezónját. Fentiekről egyetlen látogatás is meggyőz!

MAGYAR
„BIEDERMEIER" FESTMÉNYEKET
(szép női portrékat, zsáner és csendéleteket)
VENNÉK!!
Irásbeli ajánlatok „BIEDERMEIER" jeligére TENZER hirdetőbe, Budapest, IV., Szervita-tér 8.

Halálozás

Özv. *Szilassy* Gézáné, szül. *Czobor* Flóra 70 éves korában Budapesten elhunyt. A megboldogultban Szemerjay-Kovács Dénes dr. belügyminisztériumi miniszteri tanácsos anyósát gyászolja. A temetés február 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Marton Aladárné, szül. *Mester* Margit február 23-án, életének 25-ik, boldog házasságának 2-ik évében váratlanul, tragikusan elhunyt. Temetése február 26-án, szombat délután volt Tolnatamásiban, nagy és általános, mély részvét mellett.

Dingha Árpád nyug. székesfővárosi pénztári igazgatót nagy részvét mellett szombaton délután temették el a Kerepesi-úti temetőben. A sirnál a Fansz és a központi pénztár tisztviselői karának nevében Kosztolányi Sándor székesfővárosi pénztári igazgató mondott búcsúbeszédet.

Jalsovai *Jalsoviczky* Géza kir. tanácsos, okl. gépészmérnök életének 86-ik évében Budapesten február 26-án meghalt. Február 28-án, hétfőn délután 4 órakor az evangélikus egyház szertartása szerint temetik a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Sportversenyek

A magyarok 29:13-ra vezetnek a Budapest-Bécs középiskolás uszómérkőzésen

Szombaton este 7 órakor kezdődött a nemzeti sportuszodában a Budapest—Bécs középiskolás úszómérkőzés, amelynek első napján *Budapest vezet 29:13 arányban.*

Az ifjú úszógeneráció érdekes összecsapása 2000 főnyi közönséget vonzott. A nézők soraiban volt osztrák részről *Wildner* követségi tanácsos, magyar részről megjelent vitéz *Tárcai-Felicides* Román miniszteri tanácsos és *Felkay* Ferenc székesfővárosi tanácsnok. A szombati verseny eredménye:

100 m gyorsúszás: 1. Elmer (Magyarország) 1 p 01.8 mp, 2. Végházi (M) 1 p 02.2 mp, 3. Kulka (Ausztria) 1 p 03.2 mp, 4. Prokop (A) 1 p 12.4 mp. — *100 m mellúszás:* 1. Kulcsár (M) 1 p 13.8 mp, 2. Kánya (M) 1 p 19.2 mp, 3. Wurmbrandt (A) 1 p 20 mp, 4. Weinberger (A) 1 p 20 mp. — *100 m hátúszás:* 1. Svéd (M) 1 p 16.6 mp, 2. Szuchy (M) 1 p 17.4 mp, 3. Depaoli (A) 1 p 19 mp, 4. Tremmel 1 p 20.6 mp. — *6×33⅓ m staféta:* 1. Budapest (Makáry, Bodó, Karinthy, Mamusich, Hrubacher, Szuchy) 1 p 50.6 mp, 2. Wien I. (Bodaschke, Prokop, Blutstein, Depaoli I., Depaoli II. és Kulka) 1 p 52.2 mp, 3. Wien II. 1 p 56.8 mp.

Vízipóló: Budapest—Bécs 10:1 (5:0). Az első félidőben Végházi négy, Elmer 1 gólt dobott, a második félidőben Végházi két és Makláry három gólt szerzett, az osztrákok becsületgólját Depaoli I. dobta négyméteresből. A mérkőzést vasárnap folytatják.

Az Ujpest simán győzött szombaton

A Hungária-uti pálya kettős műsora a vasárnapi forduló eseményeinek élén

A szombaton lebonyolított *Ujpest—Budai 11* mérkőzés nem hozott meglepetést, legalább is abban a tekintetben nem, hogy a budai legénység Ujpest elleni tradicióinak folytatásaképen kétessé tegye a lilák győzelmét. *Az Ujpest 4:0 (3:0) arányban, simán és megérdemelten győzött* az ezúttal is szívósan védekező budaiak ellen. *Vincze* és *Zsengellér* három gólja alakította ki a számszerű eredményt, mellyel az Ujpest pillanatnyilag a rangsor második helyére ugrott, megelőzve a Ferencvárost. Ha a *Ferencváros* vasárnap győz a *Szürketaxi* ellen, akkor egy pontnyi előnyével ismét visszahódíthatja a második helyét. A zöld-fehérek ezúttal is erősen tartalékosan kénytelenek kiállni. Tátrai helyén Polgár, Lázár helyén Hámori, Sárosi dr. posztján pedig Lázár szerepel. Egy hely kivételével tehát marad a Bocskai ellen győztes csapat, melyet még ilyen összetételében is győztesnek várunk a Taxi legénysége ellen. Ezt a mérkőzést vasárnap dé után fél 2-kor bonyolítják le a Hungária-úton, Gombos játékvezetésével. Fél 4-kor a *Hungária—Nemzeti* találkozóra kerül sor. A kék-fehér csapat legutóbb állandósult összetételben, még Cseh nélkül veszi fel a harcot, biztosan kell győznie.

Budapesten még két bajnoki találkozó lesz vasárnap: az otthonában játszó *Phöbus* nagy harcot fog vívni a negyedik hely legjogosabb aspiránsával, a remek *Kispest* legénységével. A Bihari-utcában a *Törekvés—Budafok* összecsapás egyenlő ellenfelek küzdelmét ígéri. Debrecenben a *Bocskai—Szeged* mérkőzéstől a vidéki hegemónia eldöntését várjuk, míg Győrben az *ETO* az *Elektromostól* szerzendő ponttal igyekszik enyhíteni már-már reménytelen helyzetén. Mindent egybevetve, a vasárnapi forduló nem fog nagyobb eltolódásokat hozni a bajnoki rangsorban.

Mi lesz még vasárnap?

Vívás

A HTVK válogató törversenye a honvédtiszti vívóteremben. — Déli kerületi bajnoki verseny Pécsen.

Torna

A Postás dísztornája a Városi Színházban d. e. ½11-kor. — Keleti kerületi ifjúsági egyéni és csapatbajnokságok Debrecenben.

Kézilabda

Terembajnoki döntőmérkőzések a nemzeti tornacsarnokban 5 órától.

Ökölvívás

BTK—Lapterjesztő meghívásos mérkőzés, este 7 órakor a Pozsonyi-úton.

Atletika

Az NTE hölgyversenye saját tornacsarnokában d. e. 10 órakor. — Az UTE toborzó mezei versenye Ujpesten, d. e. 10 órakor.

B. K. E. MŰJÉGPÁLYA
VÁROSLIGET
1938 február 28-án, hétfőn este ½3 órakor
idényzáró
bemutató műkorcsolyázás
Kaspar Felix,
Colledge Cecil,
Pausin testvérek,
Cliff pár, Winkelmann - Löhner,
Stöhr - Hackel táncospár stb. és
a magyar gárda részvételével
Jegyrendelés
telefonon: 118-254

Sporthirek

() **A Kisok fedettpálya atletikai csapatversenyének** eredményei a következők: 10×40 m staféta: 1. Zrinyi Ilona leánygimn. 1 p 31.8 mp, 2. Baár-Madas gimnázium 1 p 32 mp, 3. Németbirodalmi reál 1 p 34.9 mp. A stafétában összesen hat csapat indult. Magasugrás. Tizes csapatverseny: 1. VII. ker. Állami Tanítónőképző 117.2 cm átlag, 2. Veress Pálné gimnázium 116.9 cm, 3. Németbirodalmi reál 116.4 cm á., 4. Mária Terézia gimn. 115.9 cm á. Indult összesen nyolc csapat.

() **Az osztrák-magyar pár győzelme a fedettpálya-teniszmérkőzésen.** Brémából jelentik: A nemzetközi fedettpálya-teniszmérkőzés vegyespáros elődöntőjében a Wolf—Csikód osztrák-magyar pár 6:3, 6:4-re győzött a svéd Forcell—Rohlsson együttes ellen.

A vasárnapi ügetőversenyek

A februári ügetőmíting utolsó versenynapját rendezi vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a BÜE. A kitünően összeállított programból két érdekes nemzetközi futam emelkedik ki, amelyben a nevezések szerint legjobb trappereink állnak starthoz. Jelöltjeink:

I. futam. Háromévesek versenye. 1700 m. Hat nevezés. *Willy* (Feiser) — *Rozmaring* (Zwillinger).

II. futam. Dáridó-díj. 2100 m. Tizenegy nevezés. *Liselotte* (Zwillinger) — *Tóni* (Feiser) — *Daniló* (Maszár F.).

III. futam. Kettősfogatú úrkocsishajtás. Hendikep. 3500 m. Öt nevezés. *Biztos-fogat* (Dóra) — *Jósnő-fogat* (Fáy I.).

IV. futam. Gépies hendikep. 2100 m. Tizennégy nevezés. *Edömér* (Maszár I.) — *Palóc* (Kovács II.) — *Búzakalász* (Jónás).

V. futam. Éber-díj. 200 m. Tiz nevezés. *Lasta* (Fityó) — *Batu Khán* (Marschall) — *Marina* (Jónás).

VI. futam. Nemzetközi hendikep. 2100 m. Kilenc nevezés. *Balla* (Kovács II.) — *Pusztaherény* (Feiser) — *Magvas* (Jónás).

VII. futam. Nemzetközi verseny. 2100 m. Nyolc nevezés. *Elmés* (Kovács II.) — *András* (Hauser) — *Epilog* (Balk).

VIII. futam. Farsangi hendikep. 2100 m. Kilenc nevezés. *Orsolya* (Jónás) — *Pajtás* (Kovács I.) — *Szoknyahős* (Zwillinger).

IX. futam. Bohém-díj. 2200 m. Nyolc nevezés. *Varázsfuvola* (Kovács II.) — *Rabló* (Feiser) — *Margit S.* (Marschall).

X. futam. Határhegyi-díj. 2000 m. Tizenkilenc nevezés. *Sirocco* (Kovács J.) — *Gyémánt* (Nerhaft) — *Doba* (Kreiter) — *Tempó* (Feiser).

ÚJ MAGYARSÁG Színház Zene. film Művészet

BORS ISTVÁN

Pehelysúlyra tért át Hunyady Sándor vígszinházbeli darabjában, a „Bors István"-ban, amelyet majd háromévi szinpadi pihenés után irt meg. Egy tanyai igáskocsis háromezerholdas birtokot örököl, szeszgyárral, kastéllyal s a kastélyban egy igazi, régivágású úrral, akinek három szép lánya is van. Hogy emelkedik ki az istállóból Bors István, aki törvénytelen gyerek volt s hogy találja meg egészséges paraszti ösztönével helyét a kastélyban s az úri kisasszonyok között: ebből áll Hunyady Sándor derüs darabja. Meséje nincs is több, mint amit már eddig elmondtunk róla. Ez nem is volna baj, mert Hunyady annyi jó szalonnaizzel, földszaggal, friss vérrel tölti meg a szöveget, hogy az istállóban a lovak prüszkölése is igazi és vastag a levegő, feszül a kulissza: egy paraszt indul el fölfelé a társadalomban. Arra is készülünk: a mai béres, a mai zsellér, vagy kisgazdafiú harcára, amint ütések és villámlások érik az egyes régiókban, ahogy a trágyás nadrágot leveti s felhúzza először a furulyaszárú pantallót, aztán a bricseszt, a sárga cizmát, kesztyűt. Elhagyja a két pirosgombú paraszti inget s nyakkendőt köt. Meg is indul vele az író ezen az izgalmas sztratoszféra úton s megmutatja, hogy a parasztból hogyan lesz keménykezű parancsoló, anélkül, hogy megtagadná gyökereit és származását. Várjuk is a maszszív kötésű drámát. Az író azonban jobbnak találta azt, hogy elbonvivánoskodtassa Bors Istvánnal a témát. Beléfutunk a három a kislány problémájába s az ember lemondással veszi tudomásul, hogy Hunyady Sándor a színpad és színház kedvéért s talán jobb szándékai ellenére elédesíti az írói feladatot. Nem fekszik neki a két világnak, sem úrinak, sem a parasztinak, hanem szép, kényelmesen elballag a szakadékok mélyén a völgyben, vadvirágot szed s innen és onnan csipeget a két világból egy-egy kis ártatlan humort. Nincs más dolgunk, mint az, hogy figyelgetjük hősét, a parlagi embert, hogy a kastélyban hogy tanul késsel-villával bánni, aranyozott székre ülni s felhorkanni, mikor az úr a tyúkszemére lép. Az nagyon érdekes, mikor a cselédséget maga köré ülteti az új gazda. De mikor sundámbundám rávág a szakácsnő púposodó testrészére, meg mikor ölelgetni kezdi a szobalányt: észrevesszük, hogy az író ilt eltévedt. Lemondott a drámáról és zamatos pór-idilt rajzol. Epizódot, az „életből véve." Hunyady „rauscht"-t kapott az eredeti témától. Egyszer-kétszer megkísérli, hogy kimásszon ebből a szirupos ragacsból, de újra belehanyatlik. Mikor már szájáig ér a rózsaszinű lé, rúg egyet, Bors Pista falhoz ken egy poharat, bicskát is ránt, odasóz a szemtelen kollégáknak, a cselédségnek is, de kigázolni nem tud a mézédes kátyuból. Pedig elő-előránt jó mozzanatokat is, mint például azt, mikor ez a lelencgyerek ráborul a multjára, a sápadt kis tanyai cseléd sirhantjára. Elibe kerül egy másik, egy új, kis tanyai cseléd, akit éppen most csalt be a szobájába az egyik bokázó gazdasági irnok. Ez se sikerül. Rohamosan romlik a dolog. Hunyady mérges, elrontja a „Feketeszárú csereszny e" vérbőségét és mihamar rájövünk, hogy a „Pusztai szél" egykori csípős-erős berbécstokánya puddinggá változik át ebben a Bors Istvánban. Kuglófot sütött a szerző, mazsolával.

Már nem is törődünk a régi vágású úriember handabandázásával, hanem csak az a fő, hogy Bors István barátunk belehabarodott mind a három, cukros tejen tartott kisasszonyba és el kellene dönteni végre, hogy a hepiendre melyiket vezeti oltárhoz a deli parasztúr. Aki azonban csak nyalakodik és egyévi próbaidőt kér a szelid operettbeli métlóságos anyától, hogy ez idő alatt majd eldől, ki lesz a párja. Addig pedig a három piskótalábú princesszel cukor az élet!

Az író nem kivánhatja komolyan, hogy ez az igénytelenség számot tarthasson forróbb érdeklődésre. Nála nem szoktuk meg, hogy mesterkedjen. Nem is tudja ezt megcsinálni. De azt igenis várjuk tőle, különösen előző munkái alapján, hogy ha belép egy vidéki kúriába, ott ne csak a személyzetet kapja le jól, hanem az úrinépet is. Ne felületeskedje el ezeket a tisztességes figurákat. Ezek is élő emberek. Ezek a jól nevelt fruskák, ez a fogfájós méltóságos asszony és ez a karakán földbirtokos úgy sétálnak itt ki-be a darabba, mintha a Családi Lapok folytatásos regényéből vágták volna ki őket. Magyarázat nélkül, emóció nélkül, minden zökkenő nélkül lépik át társadalmi világuk korlátait. Roppant egyszerűnek tűnik ez fel, Hunyady szerint egy fájós fog plombaköltségeiért, egy új selyemharisnyáért készek az új rokon karjaiba dőlni. Nem alapos munka. S még ha mulatságos volna. De attól tartunk, hogy a Vígszinház közönsége nem méltányolja majd azokat a finom árnyalati csemegéket sem, amelyek pedig bőven vannak a darabban, kitünő színeket is adnak és egy gondos tollrajz studiumát teszik elénk. Néhol remeket a novella zsáner műfajában. Ezeknél a dús részleteknél aztán úgy elidőzik az író, mint egy epikureista a gazdag büffé előtt.

Páger Antal szemmelláthatóan „belejeküdt" Bors Istvánba. Időnkint határozottan igen jóizű és hatásos is. Rá kell azonban jönnie, hogy negédesen nem lehet hódítani. Hiteles béres és még hitelesebb gazvallér. Túlságosan vérébe ment át a Szabó a kastélyban. Azt reméltük, hogy legalább a végéig megőrzi valamelyik ruhadarabjában a startbeli istállószagot. Nem. Kiszellőztette. Somlay Artur nagyon kedves. Az Ligeti Juliska is. Valamint Bihary József is. De egyik se különös. Könnyedek. Hát Istenem!... A három vidéki galambbegyes kisasszonyt Ölvedy Zsófi, Komár Julia és Szombathelyi Blanka játszotta, Tiszták voltak, mint a kis cicák. Egy szótalan szerepben feltünt Zádor Erzsi, Véresre mart meztelen lábszára valódi Hunyadykellék volt, a tanyavilágból. Jó Gárday Lajos, Dózsa, Simon Marcsa, Berczy Géza, Zátony, Mátray, Justh Gyula, Leövey Leó. Szép a szinpad és hamisitatlan érzékkel rendezte a darabot Hegedüs Tibor.

Papp Jenő

LLOYDS of LONDON
A SZEZON MŰVÉSZI ESEMÉNYE
Bemutató holnap este fél 10-kor
LLOYDS of LONDON
HENRY KING RENDEZÉSE!
A FORUMBAN!
LLOYDS of LONDON
AZ IGÉNYES KÖZÖNSÉG FILMJE!

irka-firka

Messzehordó nehéz ágyuk és harci repülőgépek bombái fogják elpusztitani a napokban Páris egyik elővárosát, Cité Jeanne d'Arcot. Nem ellenséges hadsereg jelenik meg Páris előtt és fölött, hanem francia ütegek és repülőgépek s az ő feladatuk lesz eltörölni a föld színéről a XVII. századnak ezt a maradványát. Páris tanácsa már régen halálraitélte a több százéves ócska épületsorokat, amelyek között veszedelmes nyomortanya huzódott meg. A lázas fegyverkezés légkörében gondoltak most arra, hogy koncentrált szárazföldi és légitámadás semmisitse meg a régmultnak ezt a fölösleges emlékét. A nemes magisztrátus részben takarékossági okokból határozott igy. A tüzérségi anyag ugyanis, amely ennek a városrésznek az elpusztitásához szükséges, sokkal kevesebbe kerül, mint a megfelelő emberi munkaerő. A francia vezérkar már kidolgozta a haditervet. Messzehordó ágyuk és repülőgépek veszik célba az üresen álló házakat és utcasorokat s néhány óra mulva romhalmaz fogja jelezni, hogy helyükön valamikor történelmi emlékü házak emelkedtek. A tüzérség „hajszálpontossággal" belövi a terepet s vigyázni fog, hogy a környék megmaradó részében kárt ne tegyen. Legfeljebb néhány ablaktábla fog betörni, — mondják a katonai szakértők, ezt pedig majd megtéríti a város. A merőben ujszerü megoldás katonai célt is szolgál, a hadsereg igy akarja kipróbálni különböző lövedékek és bombák hatását egy nyilt városon. Páris tehát rövidesen izelitőt kap az igazi háborúból.

A halbiológiának nagy szenzációja van: felfedeztek egy halfajtát, amelyet eddig csak könyvekből ismert a tudomány és amilyen nem fordult elő — ötven millió esztendő óta. Crossopterygii a neve ennek a valóban ritkának nevezhető halfajtának, amelyet Dél-Afrikában, East London mellett fogtak ki halászok a tengerből. Százhusz font a sulya, csontja nincs, csak porcogója, pikkelye gyönyörü acélkék, az uszószárnya és az egész pikkelyzete a prehistorikus kor legkezdetlegesebb formáira emlékeztet. Smith, a rhodesi egyetem tanára tanulmányozza a csodálatos halfajtát, amelyet felbecsülhetetlen értékünek tart. A tudománynak most azt a fogas kérdést kell megfejtenie, honnan bukkant elő ez a történelemelőtti korból való vizilény — ötven millió év után.

Japánban az ipari és kereskedelmi vállalatok megtiltották a női alkalmazottaknak a tartós hullámositást és a rizspor és ajakruzs használatát. Főleg a tartós hullámot kifogásolják a munkaadók, mert megfigyelésük szerint hallatlanul kifejleszti a nőkben a hiuságot. Amióta a hullámositás Japánban elterjedt, a női munkaerők teljesitőképessége nagy mértékben csökkent. Hivatalokban, műhelyekben sok időt pazarolnak el frizurájuk rendezgetésével s lassabban megy a munka. Hiába érveltek a nők, hogy a tartós hullám a leggazdaságosabb hajápolás, a munkaadók ragaszkodtak a tilalomhoz, mert a statisztika ellenük bizonyitott. A japán rendőrség még arra is gondol, hogy becsukat egy csomó felesleges női szépitőszalont. Japán komolyan veszi a dolgot és a közgazdaság és statisztika rideg számaival üzen hadat egy erős ellenfélnek: a női hiuságnak. (—mény.)

— A szándékos emberöléssel vádolt orvos a biróság előtt. A büntető törvényszék Krayzell-tanácsa szombaton kezdte meg a tárgyalást dr. *Schwarz Zoltán* orvos és társainak bünperében. Az ügyészség dr. *Schwarz Zoltán* ellen szándékos emberölés és magzatelhajtás büntette, bünpártolás vétsége és családi állás elleni büntett miatt emelt vádat. Vele együtt a vádlottak padjára került *Giczi Mária* celldömölki varrónő, *Baricza Pálné* született *Mihók Amália* ápolónő, dr. *Török Gyula* celldömölki orvos, dr. *Krausz József* orvos és még öt vádlott. Dr. *Schwarz Zoltán* részbeni bünösségét elismerte, majd elmondotta, hogy Giczi Máriát dr. Török Gyula küldte hozzá. A nőn műtétet kezdett, de amikor megállapitotta, hogy a gyermek már kifejlett, a műtétet nem folytatta, hanem megkérte dr. Krausz József orvost, hogy kórházban helyezze el Giczi Máriát. A gyermek élve világrajött és Giczi Máriának az volt a kivánsága, hogy a gyermeket menhelyen helyezze el. Végül Baricza Pálnét kérte meg, hogy vigye az ujszülöttet menhelyre.

— *Nem azt mondta neki, hogy csináljon vele valamit? Tüntesse el?* — kérdezte a tanácselnök

— *Nem, kérem, azt mondtam, hogy a menhelyre vigye és adtam neki tizenöt pengőt* — felelte a vádlott.

Giczi Mária azt hangoztatta, hogy dr. Schwarz Zoltántól azt kérte, hogy a gyermeket a menhelyen helyezzék el. *Baricza Pálné* ezzel szemben akként vallott, hogy Schwarz Zoltán azt kivánta, hogy a csomagot, amelyben a gyermek volt, tüntesse, égesse el. Ő csak akkor fedezte fel, hogy a csomagban élő gyermek van, amikor hosszabb idő után nyöszörgés hallatszott a csomagból. Ekkor ápolni kezdte a csöppséget és a legközelebbi rendőrőrszobán jelentést tett. *A gyermek azonban a rendőrőrszobán meghalt.* Dr. *Török Gyula* és dr. *Krausz József*, ugyszintén a többi vádlott is tagadta bünösségét. A tárgyalást kedden folytatják.

— Emlékezzünk...

Február 26.

A kápolnai csata első napja, amelyen 1849-ben Dembinszky altábornagy honvédserege Windischgraetz herceg osztrák tábornagy seregével csapott össze. Különösen Pöltenberg ezredes honvédzászlóaljai tüntették ki magukat a kompolti erdő birtokáért vivott harcban, valamint Máriássy János alezredes hadosztályának tüzérsége, amely Kápolna körül a császáriak fölényes tüzérségi tüzében, majd a császári lovasság támadásával szemben is vitézül kitartott.

*

1915 február 26-án a nagykanizsai 20. honvédgyalogezred I. és III. zászlóalja, valamint a veszprémi 31. honvédgyalogezred I. zászlóalja, 25 fokos hidegben és félméteres hóban végrehajtott lendületes támadással elfoglalták a lupkówi szorostól északkeletre fekvő Dzial-gerincen levő és az oroszok által szivósan védett magaslatot. Ez alkalommal 10 orosz tisztet és 761 főnyi legénységet ejtettek foglyul, 4 géppuskát, nagymennyiségü puskát és egyéb hadianyagot zsákmányoltak. Támadás közben Hajmási Lajos őrmester kiváló ügyességgel vezette szakaszát, az oroszok előretolt állását oldalba támadta és lendületes rohammal az orosz félszázadot foglyul ejtette. A következő rohamnál Hajmási elsőnek tört be az orosz főállásba, hol egymaga két géppuskát zsákmányolt. Kiválóan vitéz és bátor magatartásáért, valamint szakaszának ügyes vezetéséért az arany vitézségi éremmel tüntették ki. Ugyanez alatt a támadás alatt kitünt még Benedek Márton tizedes is, aki egyik honvéd bajtársával együtt más helyen tört be elsőnek az orosz állásba és két géppuska kezelőlegénységét leküzdve, ezeket a géppuskákat is zsákmányul ejtette. Benedek Márton tizedes is megkapta az arany vitézségi érmet, mig bajtársát az I. osztályu ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Halál a labdarugópályán.** Izgalmas jelenetek játszódtak le szombaton délután a Törekvés Sport Egyesület Bihari-uti labdarugó pályáján. A második félidőben *Sóhaj János 31 éves lakatos fejével nekiütközött a másik csapat egyik játékosa fejének. Az összefejelés olyan nagyerejü volt, hogy a lakatos eszméletlenül összeesett a pályán.* Nyomban értesitették a mentőket, akik azonban már *csak a halált állapithatták meg.* A rendőri bizottság a helyszini vizsgálaton megállapitotta, hogy a Krolupper József-féle vasuti berendezésgyár és a Lemezgyár munkásai mérkőztek a pályán. Ugynevezett *tréning* mérkőzés volt, éppen ezért a játékvezetők testülete nem is küldött ki a mérkőzésre hivatalos birót. Az összefejelés után az alkalmi biró ugynevezett szabadrugást engedélyezett, Sóhaj még meg is rugta a labdát, majd egymásután háromszor összeesett. Sem a mentőorvos, sem a rendőrorvos *külső sérülés nyomát nem találta rajta*, csupán jelentéktelen bőrfelhámhiányt, amit az esés okozott. A boncolás állapitja majd meg a halálának okát.

— Örökké tartó boldogságban lesz része, ha Kiss Endre cégtől van kelengyéje. V., Gróf Tisza István-utca 16.

— **Házasság.** *Szilárd (Seybold) Rezső* kőszegi városi főmérnök leányát. *Anna Máriát* február 18-án eljegyezte dr. *Varga Károly* honvédfőorvos.

Néhai borzási *Réner Béla* és felesége, özv. bobai *Györffy Zoltánné*, született nemes *Bengyel Olga* leányát, *Rózsát*, március 2-án este hét órakor vezeti oltárhoz a cisztercita plébániatemplomában vitéz szepetkörtvélyesi *Lupkovits István* m. kir. nyugalmazott tábornok és felesége, ásguti *Körtvélyessy Aranka* fia, *János* m. kir. hadnagy.

Kállny Wally és *Mikecz Miklós* szombaton délben tartották esküvőjüket a Kálvin-téri református templomban.

Tőrös Emma és *Simon Sándor* a mai napon házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Dr. *Karniss Nándor* sebészfőorvos és keresztszegi *Rab Anda Mária* f. hó 19-én Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Dr. *Késmárky Ernő* kir. ügyész leányát, *Valériát* eljegyezte *Szabó Imre* okl. gépészmérnök.

Geleta Marikát eljegyezte dr. *Bánás Artur*. (Minden külön értesités helyett.)

Mittler Magda és *Kass Zoltán* jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Vitéz *Szenczy-Sztehlo András* és *Röck Zsuzsi* jegyesek.

Hámor Magdát eljegyezte dr. *Reisner György*.

Nahodil Iduka és *Doller Mirkó* folyó hó 20-án tartották eljegyzésüket Beocsinban. (Minden külön értesités helyett.)

Görög Margitkát (Budapest) eljegyezte *Lőcsei Jenő* (Borsodszentgyörgy).

Sasváry Mária Sarolta okl. énektanitónő és *Mayer Rudolf* okl. vegyészmérnök, M. Á. K. felügyelő, jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Friedländer Klára és *Szüsz Tibor* jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 150—240, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye) 100—200. Borjuhus: comb (szeletelve) kg. 260—320, borjuvesés 160—260. Juhhus: hátulja kg. 140—160, eleje 100—140. Sertéshus: karaj (hosszu, rövid) kg. 190—230, tarja, comb, lapocka 148—192, oldalas 124—164, szalonna, zsirnak való 136—148, háj 148—160, zsir 156—168. Élő baromfi: tyuk db. 250—400, csirke 180—320. Tisztitott baromfi: tyuk kg. 150—180, csirke 160—300, lud 140—190, ruca hizott 160—200. Tojás: tea 10 drb-ig drb. 8—9, tea 11 drb-tól kg. 140—150, főző és apró 10 drb-ig drb. 6—7, főző és apró 11 drb-tól kg. 130—140. Halak: ponty élő nagyság szerint kg. 120—200, ponty jegelt és nem élő 100—140. Tej és tejtermékek: teljes tej (kannatej) lit. 30, tejföl 100—120, teavaj édes tejszinből (tömb) kg. 320—340, teavaj pasztörözött tejszinből (tömb) 340—360, tehéntúró sovány 60—80. Kenyér: fehér kg. 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: lencse kg. 44—96, borsó 40—56, bab fehér aprószemü 38—52. Zöldségfélék: Gülbaba burgonya kg. 12—14, nyári rózsa 14—16, őszi rózsa 12, Ella 8—11, kifli 24—32, vöröshagyma makói 20—24, fokhagyma 20—40, fejeskáposzta hazai 8—16, kelkáposzta 10—16, savanyukáposzta 18—20, petrezselyem és sárgarépa vegyesen 16—22, kalarábé 8—20, sóska melegágyi 200—300, paraj 36—64, karfiol külföldi tisztitott 80—100. Gyümölcs: fajalma kg. 68—160, közönséges válogatott 48—110, narancs vörösbélü 46—120, sárgabélü 60—88, mandarin 76—120 fillér kg-ként.

Párisi Nagy Áruház

50 deka „Családi" kakao 72 fill.

1 kiló „Antonia" maláta kávé	–.44
10 deka „Brazil" pörk. kávé kev.	–.70
10 deka „Columbia" pörk. kávé kev.	–.76
10 deka „Kalifa" pörk. kávé kev.	–.82
10 deka „Cuba-A" pörk. kávé kev.	–.96
10 deka „Cuba-B" pörk. kávé kev.	1.16
50 deka Ét- vagy főzőcsokoládé	1.18
10 dekás dob. Orange Pecco tea (Tara 2 deka)	1.18

TÉSZTAFÉLÉK:

1 kg Tarhonya fehér áru	–.60
1 kg Tarhonya 3 tojásos	–.80
½ kg Tarhonya 4 tojásos	–.52
1 kg-os dob. Csőtészta fehér áru (Tara 6 deka)	–.64
1 kg-os dob. Csőtészta 2 tojásos (Tara 5 deka)	–.88
10 csomag Levestészta	–.80
¼ kg-os Csuszatészta	–.24
25 dkg Csokoládépor	–.60
25 dkg Mogyoróból	1.06
10 dkg Mandulából	–.38
50 dkg Mazsola	–.58
50 dkg Arany mazsola	–.96

HAL — SAJT:

3 doboz 1/10-es Szardinia olív. olajb.	–.96
2 doboz 1/6-os Szardinia	–.96
1 dob. 1/6-os Port. Szardinia olíva olajb.	–.76
1 dob. 1/3-os Francia Marokko szardinia	–.78
1 üveg 3·5 deci Oroszhal (ü. b. 10 f.)	–.54
1 üveg 7 deci Oroszhal (üvegb. 12 f.)	–.96
1 korsó Oroszhal (üvegbetét 24 fill.)	–.96
½ kg Tura sajt	–.68
½ kg zsiros Trappista	–.96
1/1 kg magyar Ementhali	–.70

KONZERVEK:

¼ kg-os dob. Zöldborsó konzerv	–.24
¼ kg-os Vajbab konzerv	–.24
¼ kg-os Lecsó konzerv	–.24
½ liter Paradicsom (üvegb. 14 f.)	–.10
1 liter Tök (üvegbetét 24 fillér)	–.18
1 liter Vajbab (üvegbetét 24 fillér)	–.24
1½ lit. Vegyes savanyu (ü. b. 32 f.)	–.48
1 kg Vegyes iz (üvegbetét 24 fill.)	–.96
1 kg cukr. Szilva-alma iz (ü. b. 24)	–.86
½ kg Barack iz (üvegbetét 30 fillér)	1.08
½ kg Eper-, ribizke-, málna iz (üvegbetét 30 fillér)	1.08
½ kg Eper-, málna-, ribizke-, meggy-jam (üvegbetét 30 fillér)	1.16

CUKORKA:

1 kg Burgonya cukor	–.96
25 dkg Vegyes cukorka (méz, maláta savanyu stb)	–.42
25 dkg Linzer sütemény	–.44
25 dkg Keksz	–.26
25 dkg Vegyes csokoládés drazsé	–.48
25 dkg Nápolyi szelet	–.44
25 dkg Mézes csók	–.44
1 tábla „Dreher" csokoládé	–.90

Vidéki rendelések azonnal eszközöltetnek.

TÁRSASÁGI ÉLET

B. B. T. E. jelmez-est

A hagyományos siker jegyében zajlott le a budai tornaegylet jelmezestje. Az ötletes jelmezekbe öltözött táncospárok lambeth-walkot táncolva vonultak fel és a társaság a legjobb hangulatban töltötte el az éjszakát. Jelen voltak a következő hölgyek:

Asszonyok: Bánky Kamillné, Pásthory Jenőné, Korenek Lambertné, br. Piret Bihain Antalné, Tatár Istvánné, Hajnóczy Vilmosné, Ádám Józsefné, Mészáros Zoltánné, Saxingerné Szentmiklóssy Baba, dr. Szentgyörgyi Lászlóné, dr. Hayde Istvánné, Des Escherolles Kruspér Istvánné, Zatkovits Ferencné, dr. Márkus Györgyné, dr. Doblecki Sándorné, dr. Telegdy Attiláné, Barcza Rezsőné, Tarján Ferencné, Tattay Pálné Boromissza Elemérné, Paduch Józsefné, Vanek Józsefné, Putnoky Kálmánné, Király Ernőné, Sarkady Szabó Istvánné, Schilling Károlyné, Siménvi Károlyné, özv. Földes Ferencné, Pataky Károlyné, Végh Sándorné, Sándor Gerőné, dr. Solymossy Andrásné, Dombováry Antalné, dr. Zágon Elemérné, dr. Schilling Endréné, özv. Demetrovits Zsigmondné, Acsay Istvánné, Király Istvánné, dr. Dobitsek Lajosné.

Leányok: Bánky Sarolta, Mészáros Gabriella, Debits Mária, Nemeskéry Gizella, Hayer Lotti, László Cica, Szabó Sarolta, hg. Uronsoff Maya, Ivánovits Margit, Zatkovich Hilda, Tarján Lili, Benisch Silvia, Apáthy Sonja, Paduch Edit, Deéry Teri, Király Klára, Karvaly Ilona, Putnoky Magda, Deésfalvy Betti, Péchy Kató, Fluck Irén, Zwara Terézia, Sarkady Szabó Izabella, Sarkay Szabó Marvin, Rhőmer Marianne, Földes Pintyi, Papp Manci, Végh Mimi, Végh Gitta, Szentgyörgyi Éva, Des Escherolles Kruspér Icuka, Mátraházy Anci, Dunay Polette, Demetrovits Éva, Kende Éva, Fajth Edit, Dobitsek Sári, Karlik Sári, Vásárhelyi Éva.

Kerak-táncestély

Nagy sikerrel rendezte a Kereskedelmi Akadémia keresztény hallgatósága első nyilvános táncestélyét a Károlyi-palota termeiben. Az estély fővédnökeit *Holéczy Iván, Kéröi Nagy Zoltán és Pfisterer Lajos* elnökök fogadták. A táncot a következő párok nyitották meg:

Jónás Éva és Holéczy Iván, Ács Ilonka és Hansmann József, Beyer Livia és Pfisterer Lajos, Eggenber-Csépay Márta és Tóthfalussy Ödön, Györgyi Ildikó és Nagy Ádám, Haluskay Anikó és Krámer Béla, Hazay Anni és Bogdán Tasziló, Hayer Lotte és Bartal Béla, Jávor Kató és Légrády Tamás, Tass Lili és Herzum Edgár, Konkoly Thege Zsófi és Bienerth János, Vassko Margit és Hajós Gergely, Láng Lenke és Takách Gedeon, Lux Ágí és Nagy Elemér, Mezey Anni és Komarnicki Egon, Sebesta Niké és Kéröi Nagy Zoltán, Sebesta Ophrys és Kovács János, Stromer Edit és Felegyi István, Teöreök Erzsébet és Kintli Andor.

Az általános tánc vidám hangulatban tartott a reggeli órákig. Ezt a hangulatot nagyban növelte az estélyen bemutatott Kerak-Lambeth Walk, melynek szövegét és zenéjét *Légrády Tamás* szerezte, továbbá a pécsi öregdiákok kabaréegyüttesének a szünet alatt bemutatott vidám számai. Az estély sikere az elnökökön kívül főleg *Felegyi István, Bogdán Tasziló, Bienerth János, Hajós Gergely, Komarnicki Egon, Krámer Béla és Légrády Tamás* érdeme. A Kerak-táncestélyen a következő leányok jelentek meg:

Jónás Éva, Ács Ilonka, dl. Rockenbauer Zsófia, br. Beyer Livia, E. Csépay Márta, Györgyi Ildikó, Haluskay Anikó, Hazay Anni, Hayer Lotte, Jávor Kató, Konkoly Thege Zsófi, Tass Lili, Riszner Edit, Vassko Margit, Láng Lenke, Lux Ágí, Mezey Anny, Sebesta Niké és Ophrys, Stromer Edit, Teöreök Erzsébet, Argyelán Edit, Balázs Éva, Benes Zsuzsa, Mátéfy Éva, Borufka Gréte, Bors Kató, Botond Évi és Györgyi, Csomay Livia, Lakóty Gizi, Ruszwurm Hédy, Czakó Marietta, Czindery Márta, Dobrovay Lotte, Haeffner Jutka, Felegyi Baba, Fidy Éva, Giannone Mária, Gyárfás Baba, Haidekker Hanzi és Edina, Weis Ágí, Jaut Zsuzsa, Fray Ágí, Hanicz Györgyi, Hárosy Hédi, Karg Irma, Komáromy Ágnes, Krivóss Éva, Medgyaszay Györgyi és Ilucl, Nyerges Daisy, Kerczivoy Csöpi, Saxlehner Katinka, Waigand Ili, Pólya Gogó, Peláthy Bea, Ráczbolyi Babszi, Rassay Márta, Sömjén Ditti, Szamosi Ditti, Reichel Éva, Schmidt Lici, Szigethy Marion, Szinte Erzsébet és Ildikó, Mattyasovszky Erzsébet, Péter Gréti, Tamássy Éva, Toponárszky Éva, Pál Aranka, Székely Bella, Vranovits Nyuszi, Waldmann Livia, Segner Andrea, Felsőbüky Hilda, Gáspár Cunci, Salamon Szöszi, Bievel Ágí, Máthé Éva, Mészáros Melinda, Farkas Cili, Lazin Éva, Wangel Kata és sokan mások.

A Magyar Athletikai Club hétfőn, február 27-én rendezi az Atléta Bál utáni második teáját. Az a nagy siker és érdeklődés, ami az idei Atléta Bálat jellemezte, a farsang utáni MAC teákon is minden bizonnyal folytatódik. Asztalfoglalás: MAC titkárság, Margitsziget. Telefon: 120—413.

A KÉKOSz Cukorkakereskedők Országos Egyesülete március 1-én az Utazók Egyesülete (VI., Jókai-utca 4. sz.) összes termeiben megrendezi a Cukrosbált. Báliroda: VI., Király-utca 12. Telefon: 113—493.

— **A budapesti áramfogyasztók** meghibásodott villanykészülékeit az Elektromos Művek bemutatói (V., Honvéd-utca 22., Margit-körut 15. sz.) díjtalanul megvizsgálják és készséggel adnak tanácsot a megjavításra vonatkozólag.

— **Az előrehaladott korral járó betegségek,** ezek között különösen az idült székrekedés aranyeres bántalmakkal, hosszantartó gyomor- és bélzavarok étvágytalansággal és lesoványodással egybekötve, a tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvíz rendszeres használata által lényegesen megjavulhatnak. Kérdezze meg orvosát.

— **A gyilkosság kísérletével vádolt Moko József a rimaszombati törvényszék előtt.** Rimaszombati tudósítónk jelenti: A rimaszombati törvényszék *Valla-tanácsa* szombaton kezdte meg a tárgyalást a gyilkosság kísérletével vádolt *Moko József* jólészi lakos bűnperében. *Moko József* még a cseh megszállás alatt a falu kocsmájában, politizálás közben összeveszett *Dobos Márton* ottani lakossal. Amikor távozáskor Dobos Márton kifelé indult, Moko utánament és az *ajtóban konyhakéssel balkarjának kulcscsontja tájékán sebeket ejtett rajta.* Dobos a nagy vérveszteségtől a földre rogyott, Moko pedig közönyösen eltávozott a kocsmából. Dobos sebeit orvos kötötte be, aki utóbb még négy izben kezelte a sérült embert. Az utolsó kezelés alkalmával váratlanul ujabb erős vérzés állott be, ugyhogy Dobost beszállították a rozsnyói kórházba. Itt műtétet akartak rajta végezni, *a szerencsétlen ember azonban a műtőasztalon elvérzett.* A törvényszék több tanu kihallgatása után további bizonyítást rendelt el annak tisztázására, hogy *mi okozta Dobos Márton elvérzését?*

— **A főiskolai jégkorongvilágbajnoki döntő.** Trondheimből jelentik: A főiskolai téli sportversenyek utolsó napján, szombaton a jégkorongvilágbajnoki döntőben *Cseh-Szlovákia* együttese 1:0 arányban győzött *Magyarország* ellen. Harmadok: 1:0, 0:0, 0:0.

— **A közönség nagy része** nem is sejti, mily fontos az, hogy az osztálysorsjáték március 9-ig tartó fő és befejező huzásain — a hivatalos levonáson kívül — több mint 6 millió pengőt fizetnek ki a nyerőknek. Kisorsolásra vár még a *400.000* pengős jutalom, *300.000* pengős, 70.000 pengős főnyeremény, több 20.000 P, 10.000 P, 5000 P, 4000 P stb. nyeremény. Sorsjegyek a hivatalos árakon: Nyolcad: *17.50*, Negyed: *35.*—, Fél: *70.*—, Egész: *140.*— pengőért a főárusitóknál még kaphatók. Jellemző azonban, hogy a kihuzott sorsjegyek helyett a nyerők legnagyobb része *Pótsorsjegyet kér*, mert végig a szerencse-kerékben akar lenni.

— **Orvosi hir.** Dr. *Eidus Lili* fogszabályozó rendelését IV., Apponyi-tér 4. alá helyezte. Telefon: 18—84—82.

— **Bajtársi találkozó.** A volt kolozsvári 51. gyalogezred bajtársi összejövetele folyó év március 4-én, szombaton este 8 órakor tartja táborozását a Székely Góbévendéglőben (VIII., Tormay Cecil-utca 10., volt Kőfaragó-utca).

— **A vetés ideje** elérkezett. Megbizható, igen olcsó magot a Kazár magkereskedéstől, Budapest, IV., Váci-utca 84. vásároljunk. Képes előnyárjegyzék ingyen és bérmentve.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Grófkisasszony

Harsányi Zsolt vigjátéka a Vigszinházban

A béke utolsó éveiből idillikus történetet varázsolt a szinpadra a Vigszinházban *Harsányi Zsolt*, a kiváló népszerü iró, ki szindarabok, regények, korrajzok és tartalmas ujságcikkek révén már régi kedvence és ünnepeltje a magyar közönségnek. A bohémvilág tréfáiból indul ki a „Grófkisasszony" meséje. Ujságirók kávéházi asztaltársaságát keveri össze a szinfalak világának kedves figuráival és ebbe a groteszk társaságba belevegyiti a vidéki uriélet egészséges magyarjait, a tanyai élet idilljét és egy naiv, tisztességes szerelem ártatlan szövevényeibe bonyolitja a rokonszenves szereplőket. Az igénytelenség látszatával indul s végül a mulattatás legmagasabb igényét is kielégiti. Ez a vigjátéka valójában a háboru előtti boldog békebeli életnek remekül megirt korrajza és irodalmi tendenciájában az egyszerü, tisztességes falusi élet dicsőitése.

Nyolcvanholdas falusi tanyáján gazdálkodik özvegy édesanyjával a fiatal Cseley András, kit irodalmi vágyak a nagy életre serkentenek. Szindarabjait nem fogadják el a pesti szinházak, de amikor egy ujság közli verseit, Budapestre rohan, abban a reménységben, hogy megnyilik előtte az irodalmi pálya. Betéved ujságíróknak békebeli, vidám kávéházi társaságába, melyben ugratják a naiv, vidéki fiut s amikor ez elárulja, hogy még sohasem látott egy eleven grófkisasszonyt, ennek a szerepnek egy esti eljátszására szerződtetik a Budai Szinkör tüzoltójának leányát, a szép Anna kóristalányt. Ez a tisztességes leány a kezdődő tüdőcsucshurutja miatt inkább vágyik jó levegőre, táplálékra és nyugalmas életre, mint szinészi babérokra és a két naiv lélek meg is szereti egymást. A szerző biztos kézzel szövi az összeillő emberek szerelmi boldogulását s végül az álgrófkisasszony a Cseley-tanyára kerül boldog asszonynak. Ugyanitt játszódik le egy párhuzamos szerelmi történet, amelyben a körorvos feleségül veszi a tanitónőt. Hét tarka képben, mulatságosan vonulnak fel előttünk a szereplők, kiknek mindegyike a szerző tehetségének azt a kiváló vonását bizonyitja, hogy bámulatos megfigyelőképessége van nemcsak az emberek külső vonásainak megörökitésére, hanem lelki rajzára is. Csupa élő alak mozog a szinpadon, a békebeli világ derüjének sugárzásában.

Nagyon hálásak vagyunk ezért a szerzőnek, aki egyike legérdekesebb és legértékesebb iróinknak. Irói skálája nagyon széles. Érzékeny lelkén átviharzik a modern élet s ennek hü rajzát tudja adni, de ugyanakkor komoly buvárlatokkal is foglalkozik és a tudományos alaposság is erénye. Szinpadi müveiben különösen érvényesül szellemessége és szinpadismerete. A társalgás művészetében feltünő a poenérzéke, a stilusa kiélezett, szinte kihegyezett, mindenüvé megtalálja a kellő szót és a szinészek számára biztonsággal rendezi a frappáns hatást. Ezt a vigjátékát különösen jellemzi az a jótékony naivitás, ami minden igazi költőből, még a mai világban is, kiárad. A tisztességes, naiv szerelem ártatlan bonyodalmát igazi költészettel sugározza be és be kell ismernünk, hogy különösen a naiv világban, a közönség nagy részét regényben és szindarabban a tisztességes szerelem azóta különösen érdekli, amióta az életben egyre fogy.

A „Grófkisasszony" nagy sikere kétségkivül ezekből a tényezőkből adódik. Az iró egyéniségéhez tartozik, hogy szereti és tudja a rokonszenves alakokat kidomboritani. *Harsányi Zsolt* darabja üdülés, megkönnyebbülés, ártatlan öröm. Nem csoda, hogy a Vigszinház szinészei jókedvvel játsszák. *Vizváry Mariska* a magyar nemzetes asszony meleg hangját megtalálta saját lelkében s ezzel finoman vezesse a szerelmes cselekményt; *Tolnay Klári* pedig az álgrófkisasszonyban megtalálta az igazi nagy müvésznöt. Különös bensőséggel, melegséggel tud beszélni s a játék részleteiben van érzéke még a kómikum iránt is. *Erdélyi Erzsébet* tehetséges és intelligens szinésznönek bizonyult a tanitónő szerepében. *Perényi László* szépen beszélő, rokonszenves szinész. *Bihary József* az öreg paraszt szerepébe jóizü humort vitt. *Ajtay Andor, Kőmüves Sándor, Vértes Lajos, Zátony Kálmán, Berczi Géza, Peti Sándor, Boros Géza, Justh Gyula, Bárdi Ödön, Sitkey Irén, Dán Etelka, Szemlér Mária, T. Oláh Böske, Egry István* egyéni szint tudtak adni szerpeiknek. *Tarnay Ernő* gondos, megértő rendezése és *Vörös Pál* díszletei hozzájárultak a sikerhez. A kiváló szerzőt a szereplőkkel együtt lelkesen és számtalanszor tapsolták a lámpák elé.

Porzsolt Kálmán.

AZ OPERAHÁZ ÉRDEKESSÉGEI

Ma délután: Coppelia, Csárdajelenet, Táncegyveleg a Sybillből

Ma este: Nagy Izabellával és Pallóval: Háry János

Jövő vasárnap délután: János vitéz

Jövő vasárnap este 30% engedménnyel: Álarcosbál

KEDVEZMÉNYES JEGYEK AKCIÓS PÉNZTÁRAINKNÁL

A Pesti Hirlap nyolcnapos kalauza 1939 február 26-tól március 5-ig

MAGYAR NEMZETI MUZEUM

IPARMÜVÉSZETI MUZEUM. (Üllői-ut 33.) Naponta 9—½2. **Ráth György Muzeum** (Vilma királynő-ut 12.) H. kiv. naponta 9—¾2-ig. — **NÉPRAJZI MUZEUM** (Alsó Hungária-körut 40.). Szom. kiv. naponta 9—¾2-ig. — **SZÉPMÜVÉSZETI MUZEUM** (Városliget). **Antik és modern szoborgyüjtemény.** H., p.: 10—¾2-ig. — **Régi és modern képtár.** K., szer., cs. szom.: 10—¾2-ig. — **Közép- és ujabbkori szoborgyüjtemény.** H., p.: 10—¾2-ig. — **Grafikai kiállitás.** Naponta 10—¾2-ig. V. összes gyüjt.: 10—¾2-ig. — **Uj magyar képtár** (Andrássy-ut 60.) H. kiv. naponta 10—¾2-ig. — **Történelmi arcképcsarnok** (Akadémia-u. 2.) V., szer., p.: 10—1-ig. — **TERMÉSZETTUDOMÁNYI MUZEUM** (Muzeum-körut 14. — **Ásványtár.** H., szer., p.: 10—1-ig. — **Állattár.** Mint ásványtár. — **Növénytár** (Akadémia-utca 2.) V., h., szer., p.: 10—1-ig. — **TÖRTÉNETI MUZEUM** (Muzeum-körut 14.) — Történeti, régészeti és éremtár. H. kiv. naponta 9—¾2-ig. — **Hopp Ferenc Muzeum** (Andrássy-ut 103.) V., k., szer., szom.: 9—1-ig.

TÖBBI MUZEUM

Akadémia (Akadémia-u. 2.) **Goethe-szoba.** H., szer., p.: 10—2-ig. — **Növénytár.** V., szer., p.: 10—1-ig. — **Széchenyi Muzeum.** K., cs., szom.: 10—12-ig. — **Vörösmarty-szoba.** Naponta 10—12-ig. Szom. 10—1-ig. — **Erzsébet kir. emlékmuzeum.** Vár muzeuma és a kir. palota szertartástermei. Vas., ünnepnap 9—2-ig; hétk.: 9—4-ig. — **Magyar kir. Hadimuzeum** (Gr. Bethlen-bástyasétány 40.) Zárva. — **Közlekedési Muzeum** (Hermina-ut 16.) — V. és ü.: 10—2-ig. Hétk.: zárva. — **Mentők Muzeuma.** K. és szom.: 10—2-ig — **Mezőgazdasági Muzeum.** Hétköznap ½10—1-ig, vas.: 10—1-ig. — **Országgyülési Muzeum** (Országház, XVII. kapu) Naponta 9—2-ig. — **Petőfi-ház** (Bajza-u. 29.) Vas. 10—2-ig. (Kapun csengetni). — **Postabélyeg Muzeum** (Krisztina-körut 12.) V. zárva, h., cs.: 10—1-ig. — **Székesfővárosi képtár** (Egyetem-utca 6.) Zárva. — **Társadalomegészségügyi Muzeum.** (Eötvös-u. 3.) V. 3—6-ig. H., cs. 10—1-ig.

KÖNYVTÁRAK

Akadémia (Akadémia-u. 2.) Csak hétk.: 3—7-ig. — **Egyetemi** (Ferenciek-tere 5.) Folyóirat olvasót.: hétk. 9—2-ig és 3—8-ig Nagy olvasót. ½9 este 8-ig. Könyvkölcs. 9—2-ig. V. és ü.: zárva. — **Földtani Intézet** (Stefánia-ut 14.) Zárva. — **Fővárosi Könyvtár** (Reviczky-utca 4.) Hétk.: 9—7-ig; v.: 10—1-ig. — **Iparmüvészeti** (Üllői-ut 23.) Hétk.: 9—½2-ig és 6—8; szom. 10—2; v. és ü. zárva. — **Mezőgazdasági** (Széchenyi sziget.) V. és ü. kiv. naponta 9—2-ig; szom: 9—12 óráig. — **Népegészségügyi Muzeum** (Eötvös-utca 3.) Naponta 10—1-ig. V. és ü.: zárva. — **Országos Széchenyi könyvtár** (Nemzeti Muzeum). Hétk.: 9—¾2-ig. — **Technológia** (Józsefkörut 6.) Olvasóterem: szom., v. és ü. kivételével 9—1-ig és 5—8-ig. — Könyvkölcsönzés: hétk. szom. kiv. ½10—1-ig; k., cs., szom. ½6—¾8-ig.

KIÁLLITÁSOK

Ernst Muzeum (Nagymező-u. 8.) Zárva. Jövő vas.: Csoportkiállitás 10—2-ig. — **Iparmüvészeti Társulat** (Mária Valéria-u. 12.) Állandó mintakiáll. Hétk. 9—3-ig; v. és ü. zárva. — **Magyar őstehetségek kiáll.** (Andrássy-ut 24.) V. és ü. 10—2-ig; hétk. 9—7-ig. — **Mücsarnok** (Városliget). Téli tárlat. Naponta 9—2-ig. Jövő vas.: zárás. — **Müterem** (Kossuth Lajos-u. 12.) Istokovits Kálmán festőm. kiáll. V., ü. 9—2-ig; hétk. 9—6-ig. — P.: zárás. Jövő vas.-tól: Sárkány Lóránd festőm. és borzai Szuchy Ferenc szobrászm. kiáll. V., ü.: 9—2-ig; hétk. 9—6-ig. — **Nemzeti Szalon** (Erzsébet-tér). Nyolc festő és nyolc szobrász kiáll. Ma: 9—5-ig. Zárás. Szom. ½12-kor nyitás: Spirituális festők és szobrászok kiáll. Naponta 9—5-ig. — **Szépmüvészeti kiáll. helyiségei** (Andrássy-ut 15.) Rendezés miatt zárva.

HANGVERSENYEK

Ma: Manuela del Rio spanyol táncmat. Uránia. D. e. 11 (K.) — Ignaz Friedman I. Chopin-estje Z. ½9 (R.) — **Kedd:** Zino Francescatti heg. est. V. 8 (K.) — Ignaz Friedman II. Chopin-estje Z. ½9 (R.) — Szerda: Akos Magdi zong. est Z. 8 (K.) — **Péntek:** Dr. Véghelyné Deáky Flóra zenek. Liszt-est V. 8 (R.) — **Vasárnap:** Nádasdy Ferenc és tánccsoportja baletmat. Magyar Szinház. D. e. 11 (K.) — Hajdu Anna magyar nótaest Z. ½5 (R.) — Ascher Oszkár III. előadóestje Z. ½9 (R.)

Harc a fehér aranyért

Anton Zischka könyve a gyapot világtörténetéről

Anton Zischka igen népszerü könyvek sorozatát inditotta meg, amelyekben világanyagok regényes történetét irta meg. Belekapcsolódott tehát a regényes életrajzok nagy áramába, csak az ő hősei nem réges-régen ut királyok, grande dame-ok, tudósok, hadvezérek, hanem a petroleum, a gyapot, az emberi táplálék első sorban a kenyér. Óriási befolyásuk van ezeknek az elsőrendü szükségleti cikkeknek az emberiség sorsára, játszanak olyan szerepet a világtörténelemben, mint egy-egy államférfi, vagy hadvezér s a regény, amely köréjük keveredik, nemcsak káprázatos távlatu, nagymértékben tanulságos, hanem lebilincselően érdekes is.

Zischka könyvei közül most a Harc a fehér aranyért cimü jelent meg magyarul. Ez a gyapotról szól. Annakidején a Nemzeti Ujság még a német eredeti megjelenése alkalmával kimerítően ismertette ezt a világtörténelmi távlatu munkát, amely pusztitó nagy háboruk kirobbanását vezeti vissza a gyapotra. Mára a Babilon és Ninive közt folyt harcokban része volt a fehér aranynak, nemkülönben Genua és Velence hosszas küzdelmében is. *Marco Polót* a fehér arany csalta a Távolykelet kincses birodalmaiba. *Vasco de Gama* közvetlen tengeri utat keresett ahhoz a földhöz, ahonnan az aranynyal átszött, csodaszép gyapotkelmék származtak. A gyapot kedvéért Európa gépeket fedezett fel, hatalmas ipart állitott lábra. Az angliai Lancashire a világ szövőiparának középpontjává vált és Anglia mindent elkövetett, hogy azt a nagy hasznothajtó iparágat monopolizálja. Ma japán szeretné magához ragadni a gyapotmonopóliumot. A felfedezéseknek, harcoknak, küzdelmeknek, területhódításoknak ez a sokévezredes története, mint pompás, szingazdaság film pereg le *Zischka* könyvében, amely a Renaissance izléses kiadásában sok olvasóra számithat.

— s

A csillagos ég titkai

Megjelent a Természet Világa sorozat első kötete

Fennállásának századik évfordulójára négy kötetre tervezett hatalmas népszerü tudományos müvet jelentet meg a Királyi Magyar Természettudományi Társulat *A természet világa* cimmel.

A sorozat első kötete, *A csillagos ég*, most hagyta el a sajtót. *Wodetzky* József egyetemi tanár szerkesztette ezt a magyar irodalomban páratlanul pompás, népszerü csillagászatot, a fiatal magyar csillagászok közreműködésével. A hatalmas könyvben világos és áttekinthető rendszerben kapja meg az olvasó a csillagászat minden eredményét. A könyv a Föld és a naprendszer ismertetésével kezdődik. *Tolmár* Gyula, az egyetemi csillagászati intézet tanársegédének tollából. Ugyanő dolgozta fel az égitestek távolságának meghatározását és a csillagászati hely- és időmeghatározást. A közben elhunyt *Móra* Károly, a svábhegyi csillagda adjunktusa, a csillagászati műszerek szerkezetét és a megfigyelés módszereit ismerteti egy fejezetben és ő irt a csillaghalmazokról is. *Lassovszky* Károly, a svábhegyi csillagvizsgáló igazgatója, az állócsillagok és a ködfoltok fizikáját dolgozta fel, bemutatva a modern égifizika minden leleményességét, *Detre* László adjunktus a változó, kettős csillagok és a Tejut kutatásának eredményeit foglalja össze. A csillagászat legérdekesebb problémáit, a világegyetem szerkezetének kérdéseit, a tér és idő, a keletkezés és elmulás nagy és örök kérdéseit pedig *Wodetzky* József ismerteti elfogulatlan és tárgyilagos kritikával.

A közel 500 oldalas könyvet 34 mümelléklet, egy áttekinthető csillagtérkép és 300 szövegközti kép disziti. A tökéletes nyomdai kiállitásért az *Egyetemi Nyomdát* illeti meg a dicséret. A könyvet mindenki élvezettel fogja olvasni. A *Természet Világa* kétségtelenül olyan munka, mely nélkülözhetetlen lesz mindenki számára, aki tájékozódást keres a természettudományos csodálatos világában. A további kötetek a Légkör, a Föld és élettörténete, s a föld és tenger vizsgálatának tudományos eredményeit foglalják össze népszerü formában. A sorozat ára 80.— pengő.

— **A magyar földkérdés.** A magyar könyvpiac érdekes ujdonsága *Kerék* Mihály: A magyar földkérdés cimü könyve, amely három részben tárgyalja a magyarság legégetőbb problémáját. Az első részben a földkérdés történeti fejlődését adja a kiegyezéstől napjainkig és ismerteti a XVIII. századbeli telepitési kisérletet. A második részben a földbirtokok és a földbérletek megoszlását, valamint a mezőgazdasági népesség társadalmi tagozódását mutatja be; a harmadik részben pedig azt fejti ki a szerző, hogy mai viszonyaink között milyen földbirtokreform megvalósitása szükséges és lehetséges. A MEFHOSz kiadásában megjelent könyv részletesebb ismertetésére és birálatára később térünk vissza.

Uj magyar szépirodalom

Romantika és a falu realitása érdekli ma az irókat

Az idei könyvpiac a karácsonyt követő rövid szünet után már kezd megélénkülni. Egymásután jelennek meg a régibb és fiatalabb évjáratok iróinak regényei. Amennyire az eddigi jelekből megállapitható, az irók érdeklődése két irányban halad. Egyrészt romantikus tárgyak érdeklik őket. Ez a romantika nem is mindig történelmi, bár a történelmi regények mintha még mindig erősen tartanák magukat. A romantika gyakran a történet regényességében, sokszor a valószinütlenség határát suroló, izgalmas mesékben nyilvánul meg. A másik nagy érdeklődési kör a falu felé fordul. Az irók érzik, hogy nem elég érdekes, szórakoztató olvasmányt adniok. Problémák is vannak s ezek közt ma a nagy népi közösségek öntudatra ébredésének korában éppen a falu problémái a legkiáltóbbak. Ezen a téren a szépirodalom is lépést tart az ugynevezett falukutató irodalommal, amely nem egyébb, mint a falu társadalmi és gazdasági helyzetének feltárása a szépirodalmiság eszközeivel.

A város meg a sárkány

vitéz Somogyvári Gyula regénye

Vitéz Somogyváry Gyula már megmutatta, hogy tud történeti regényt irni. Budavár visszavételének nagy eseményeibe kapcsolta be a rajnamenti német vitéznek romantikus történetét. Ebben a regényében Sopronnak, a civitas fidelissimának multjából választott ki egy hatalmas drámai feszültségü epizódot. Sopron németnevü, de magyarszivü polgárainak itt is a hüség próbáját kell megállniok, mégpedig a legforróbb érzésnek, a féltő szülői szeretetnek kinpadra feszitése árán. A regény Kun László király idejében játszik. A király a cseh Ottokár ellen indul, és utjában zárva találja Sopron kapuit és a városbiró nem nyithatja meg a kapukat, mert Péro, a kalandor vezér a város kis gyermekeit szedte össze tuszokul s azoknak gyönge élete az ára a város hüségének.

Amikor azonban a király követe megérkezik a felszólitással, hogy a köteles hüség nevében nyissák meg a kapukat, az apák egy tragikus gyülés fönséges feszültségü pillanataiban legyőzik a vér szavát és a legnagyobb áldozat árán a törvény és hüségük szent kötelessége mellett döntenek. Somogyváry ennek a történelmi fönségü, sorsdöntő órának megrázó hatására épitette fel az egész regényt, amely tömören emelkedik idáig és ebben a kulminációjában nagyszerü próbáját adja szerzője kifejező irói erejének is.

Mezőssy Mária: Tűztánc

Uj név a magyar szépprózában. Annyira uj, hogy világtörténelmi változás árán mondhatjuk csak a magunkénak. Mezőssy Mária a hazatért Felvidékkel került hozzánk. Itt élt egy kis faluban s ennek a kis falunak az életét varázsolja most elénk néhány igazán erőteljes és friss szinekkel festett képben. De Mezőssy Mária nem csak uj név, hanem igazi uj tehetség is. Szinte csodálkozunk, hogy eddig nem hallottunk róla a felvidéki magyar irodalomban, amelynek határozottan szüksége lett volna ilyen izes, komoly és eredeti fiatal tehetségekre.

A Tüztánc története nem nagyon bő és fordulatokban sem igen gazdag. Egy fiatal tanitónő életének néhány hónapját mondja el egy csehszlovákiai magyar faluban. Télvíz idején kerül ez a tanitónő mint fiatal özvegy kis leánykájával ebbe a falucskába. Rozoga iskola, rozoga tanitói lak, nehezen melegedő falusi lakosság fogadja. De a fiatal asszony nagy igyekezettel, még több szeretettel igazi megujhodást varázsol maga köré. A kitatarozott iskola megfiatalodik. A nehezen nyiladozó falusi szivek megkedvelik a kedves tanitónő asszonyt, aki társaséletet, eleven magyar kulturát hint el közöttük. Egy legény talán kelleténél jobban is megkedveli a szép fiatal asszonyt. Módos gazda fia, abban reménykedik, hogy a szegény, keserves kenyerére utalt tanitónő feleségül megy hozzá. De a tanitónő szerelmes a szomszéd falu ügyvédből lett tanitójába. Ez is szereti őt. De boldogok nem lehetnek. A tanitó is szegény és inkább az egyik falubeli módos lányt választja. Talán csak azért nem robban ki tragikusabban ez a csalódás, mert akkorra kitelik a tanitónő rövid esztendeje is. Az ellenséges politikai hatóság, amely minden alkalmat megragad, hogy eltávolitson mindent, amibe a magyarságnak kis reménysége is kapaszkodhat, megszünteti a tanitást az előirásnak meg nem felelő iskolában s a tanitónő, aki eddig is oklevél nélkül működött, visszatér Budapestre.

Eddig az egyszerü kis történet. De nem is ez a fontos a regényben, hanem a felvidéki magyar falucskának a tanitónő körül folydogáló élete. Csupa élő, belső sugárzásu szinnel vetiti ezt elénk az irónő. Alakjai, a református lelkész és felesége, a magyarok felé is szineskedő, de alapjában a politikai hatalmat kiszolgáló jegyző és annak parasztlányból lett felesége, a falubeli magyar gazdák és legények, a pletykázó, sustorgó vénasszonyok bámulatos életteljességgel megmintázva kerülnek elénk. De a szerzőnő nemcsak jól rajzolja, hanem kitünően is beszélteti alakjait. Milyen friss, zamatos ez a szlovákos tájszavakkal kevert palóc szólás. Néha talán messze is megy kissé ez a tőről metszett hang. Talán nem ártott volna valamenynyire stilizálni ezt a régi beszédet. Igy bizony kissé ugy hat olykor a könyv, mintha tájszólásban irták volna. De egészben pompás dokumentuma ez egy nem rég letünt szomoru kornak, amelyet az irónő megragadó valósággal tudott rögziteni. Kisebb szerkezeti hibákon, bizonyos folklorisztikus részek elnyujtásán kivül nem is tudunk ellene komoly kifogást felhozni és érdeklődéssel várjuk ujabb munkáit.

Őszi utazás

Molnár Ferenc regénye

Molnár Ferenc uj regénye a mai romantika területére rendez egy kis hétvégi utazást. Regényének szintere legalább jó részben ezuttal is Velence. Ez a város a leghatásosabb diszlet romantikus regényekhez s a mult melankóliája, az enyhe, sziveknek kedves érzelgősség szépen megfér benne a legmaibb nagyvilágisággal. Molnár Ferenc hősnője, — mert az Andor kudarca óta Molnár kizárólag nőkről ir regényt, — egy poros magyar kisvárosból röppen egyenesen a Danielibe. Ennek az álmos kis városnak álmos kis állomásán egy idő óta a nemzetközi menetrend szeszélyéből megáll a Keleti express s ez a vonat ébreszti fel a nagyvilág, távoli izgalmak és részegitő kalandok vágyát a hősnőben, aki hü feleség és sokszoros családanya kiván lenni, de ehhez maga akarja férjét megkeresni. Szakit tehát jólfésült és jámbor kisvárosi vőlegényével és nagynénjével, aki fiatal özvegy, Velencébe utazik.

Itt marasan kinálkozik is a megáhitott kaland. A hősnő megismerkedik egy már nem éppen fiatal, de mutatós és érdekes férfival, bizonyos Gilbert Karr nevü amerikai bankárral, akinél hamar megperzselődik. A bankár titkárnőjének akarja szerződtetni. A szerződtetés célzata eléggé átlátszó, a lány mégis elfogadja, mert izgatja a kaland. Nem követi hát Comóba nagynénjét, hanem Velencében marad a bankárral, akivel közös lakosztályba költözik.

Hamarosan kiderül azután, hogy a különös bankár közönséges kém, aki katonai titkokat igyekszik megszerezni s ugy látszik, a szép és lebilincselő lányt is erre a célra akarja felhasználni. Ez hamarosan nyilvánvaló, csak a „rendkivül okos" Margit nem sejti. Ő, mint a szédült lepke kering a titokzatos Karr körül, aki ugylátszik rendületlenül halad a maga utján, csak a döntő pillanatban ő is elveszti a játszmát. Mikor már a lány egészen magába bolonditja azt a fiatal német nagyiparost, akinek birtokában jelentős gyártási titkok vannak, Karr féltékeny fellépésével mindent elront. Erre a féltékeny fellépésre megint semmi szükség. Igaz ugyan, hogy a lány ezután a kedvese lesz, de a vak is látja, hogy enélkül is az lett volna. Az egész botrány, amely Monte Carlóban játszódik le, fölösleges. Legfeljebb arra jó, hogy a regényből ne hiányozzék a drámai feszültségü pillanat és hogy Karr előző kedvese, aki amolyan titkos hatalmaktól megbizott kémellenőr, leleplezze a szerelmes kémet és ezzel elszakitsa őt vetélytársától. A lány megkapta a kalandot és mehet vissza az álmos kisvárosba álmodozni.

Ez Molnár Ferenc regénye. A történet már több, mint romantikus, inkább szenzációsnak mondhatnók. De ez a szenzáció sokszor egészen a kolportázs határán jár. Molnár nem sokat törődik a lélektani megalapozással és a valószerüséggel. Csak egy célja van, hogy könnyedén elszórakoztasson. Ez sikerül is neki. De a történet, ha bonyolult is, alapjában üres. Alakjai sem igazi élő emberek. Mintha filmszalagokból vágták volna ki őket.

Kállay Miklós.

Szeptemberi áhitat

Kosztolányi Dezső posztumusz verskötete

Ha nem is szeptemberi, de mindenesetre bizonyos áhitattal vesszük a kezünkbe ezt a kötetet. Sőt némi csodálkozással is. Hogyan? Hát Kosztolányinak ennyi kiadatlan verse volt? Mért rejtegette őket? Mi lehet az oka, hogy talán a *Négy fal között* első kiadását leszámitva, mindegyik köteténél vastagabb telt ki ezekből a sirontuli versekből.

Nagy várakozással kezdjük olvasni a verseket. És áhitatunk lassan elhalkul. Csodálkozásunkat egy másik váltja föl: mért kellett ezeket a verseket ilyen gyorsan a nyilvánosságra hozni, amikor a költő maga helyesebbnek tartotta nem mutogatni őket. Bizony a versek legtöbbjéből egy közepes költőcske szárnypróbálkozásai tekintenek felénk. Sehol nyoma sincs Kosztolányi érdekes, fanyar egyéniségének, mindenekfölött való művészetének. Legfeljebb egy-egy jó és ötletes rim árulja el a későbbi oroszlánkörmöket.

Az első időszak verseinél ez természetes is. Ady debreceni korszakának versei talán még ilyenek sincsenek. Igaz, Ady akkor még jóval fiatalabb, mint a 906-os, 907-es dátumu versek Kosztolányija, de ehhez képest verselése is jóval gyöngébb.

Bizony kevés jó, eredeti, csakugyan a nagy Kosztolányira valló vers akad ebben a kötetben. Az első időszak (1905—1907-ig) versei közt ugyszólván egy sincs. Azok a versek, amelyek későbbi keletüek, főleg az 1910-esek s leginkább a Szeptemberi áhitat cimü ciklusban foglaltak már a kibontakozó művész kezére vallanak. De még a későbbiek közt is akadnak igen gyönge alkotások, nem az ihlet, hanem az elhatározás pillanatában születettek. Az Utinapló *Páris* cimü verse egészen a Gare de l'Est-en utánérzése.

Csacsi rimek és Esti Kornél versei cimen műhelyforgácsokat gyüjtött össze a kötet kiadója. Rimkereső vajudások hulladékai ezek. Vagy hirtelen ötletből fakadt kinrimek. Olykor igen ötletes szaltók, bohókás játék a szóval és értelmével, szinte permutációja az értelemnek a szótagoknak, a hangsulynak ide-oda tolásával. De máskor gyerekes laposságok, esetlen viccecskék. Amilyen pompás például az Érzés cimü, olyan semmitmondók, ötlettelenek és a legszerényebb füzfapoétára sem megtisztelők az ilyenfélék:

Proust
Birja a
Szuszt.

vagy ez:

Azonnnal
Elment az amazonnal

és még sok más hasonló.

A rövid utószót iró *Paku* Imre, aki a kötetet sajtó alá rendezte, arra sem ad felvilágositást, honnan vette a kötet verseinek ciklusokba való osztását és a ciklusok cimét. Egyáltalán nagyon helytelen az, hogy nem a versek keltjének sorrendjét tartotta meg, hanem alighanem a ciklusos beosztás kedvéért az érettebb kor versei közé bekeverte a zsengéket, amivel még kiáltóbbá tette azok gyengeségét.

Ugy érezzük, Kosztolányinak nagyon is megvolt az oka, hogy ezeknek a verseknek legnagyobb részét ne hozza nyilvánosságra. A művész helyesen fegyelmezett önkritikájával járt el. Kár volt ezt az elhatározást megmásitani, különösen ilyen gyorsan a halála után, amikor a kötetnek ugy is csak irodalomtörténeti jelentősége s legfeljebb filológiai értéke van.

K.

BUDAI FIÓKKIADÓHIVATALUNK
XI., Szent Imre herceg-utja 2. szám
FELVESZ
ELŐFIZETÉSEKET, APRÓ- ÉS NAGYHIRDETÉSEKET
Ugyanott a Szent Imre kölcsönkönyvtár kedvezményes dijakkal áll előfizetőink rendelkezésére!

SZINHÁZ – FILM – MŰVÉSZET

VIGSZINHÁZ: GRÓFKISASSZONY Sajnos, a mai szinpadi irók mind filmre gondolkoznak. Ha a szinpadnak irnak is, a háttérben már mindig ott lebeg láthatatlanul a film igérete, pedig a szinpadnak légköre és akusztikája is más, mint a lényege szerint hangos kiadásában is néma filmnek. Szinpadon hamissá, valószinütlenné válik az, ami a film mesevilágában és higabb levegőjében egészen épkézlábnak hat. Legtöbb mai szindarabnak az a születési hibája, hogy bölcsőjénél mindig ott áll a film is mint gonosz tündér.

Igy járt Harsányi Zsolt is, aki egy kedves, könnyed tréfát akart szinpadra vinni minden különösebb igény nélkül, tisztán csak a közönség szórakoztatására. A könnyed tréfa itt-ott mégis elnehezedett a szinpadon, mert a szerző a film szélesen és aprólékosan tagolt előadásmódját választotta, ahelyett, hogy a szinpad törvényei szerint összesüritette volna a cselekményt és szorosabb bogra kötötte volna a szálakat. Filmmesét akart elmondani az élet szinpadán.

Darabjának középpontjában egy gunyvacsora áll, amelyet jókedvü ujságirók rendeznek, hogy megtréfáljanak egy vidékről felkerült fiatal gazdálkodót, aki költő szeretne lenni, a „nagy" életre vágyik és első megjelent versének dicsősége kicsit a fejébe szállt. Hogy a mulatság teljes legyen, a vacsorán bemutatnak neki mint grófnőt egy csinos fiatal kardalosnőt, a szinházi tüzoltó lányát. A talmi grófnő infámis rosszul játssza szerepét, de az Adykóros kisgazda angyali naivitásában pillanatig sem kételkedik a grófnőben és mindjárt halálosan bele is szeret.

A vacsora némi kiabrándulással végződik. Az ifju parlagi titán sejt már valamit, de a grófnőt még mindig valóságnak tartja s ezzel a sebbel szivében, nem találja helyét a tanyán, ahová kétnapi pesti kiruccanása után visszatért. Anyja azután meggyógyitja. Felmegy Pestre a grófkisasszonyért, akit egy tabáni kis szoba-konyhás lakásban talál meg. Nem ilyen feleségről ábrándozott, de még ez a derék és mindenesetre igen bájos tüzoltólány is jobb, mint a falubeli hamis tanitókisasszony. Elviszi hát a kislányt a tanyára, ahol a fiatalok egy kis osztozás után elfelejtik a kölcsönös pesti kudarcot.

Az elgondolás nem rossz. A naiv és romlaltan falu s a pesti kávéházi irodalom szembeállitása. A közönség mindenesetre sokat várt attól a jelenettől, amely a New-York hires irodalmi különszobájában hozza össze a falusi költőt a fővárosi sakálokkal. A szinház mindent meg is tett ennek a jelenetnek hatása érdekében. Az egyik ujságiró a fiatal *Molnár* Ferenc maszkjában ült az aztalnál. Sajnos azonban, Molnár szatirikus sziporkázása nélkül. Ebből a képből hiányzott a pezsgő csattanósság, mint ahogy a márványmenyasszonybeli vacsora sem hozta azt a kacagtató lüktetést, amelyet vártunk tőle. Kissé szolid és álmos volt ezen a gunyvacsorán a hangulat. Sokkal jobban sikerült az a kép, amely a Budai Szinkör kulisszái mögé engedett bepillantást. Itt a szerzőnek ügyes kabarétrükkökkel sikerült állandó derültségben tartani a közönséget. Ez a kép gyorsan is pergett, mig az egész darabon általában érzett valami vontatottság. Talán egy jó huzás eltüntetheti mindazt, ami a darabnak ebben a formájában a hatás biztos kibontakozását akadályozza.

Az előadás igen jól mozgatja a darab rengeteg szereplőjét. A darab négy főszereplője kitünő. *Vizvári* Mariska klaszszikus szerepkörében ezuttal is tökéletest ad, *Perényi* a fiatal tanyai költő szerepében olyan jó, amilyen talán még sohasem volt. Az ál grófkisasszonyt elragadó kedvességgel alakitja *Tolnay* Klári. Gazsi öregbéres szerepében *Bihary* ragyogó. Olyan kitünő színészek, mint *Ajtay* és *Kömives* epizódszerepeket játszanak. Ők a gunyvacsorában résztvevő ujságirók. Jellegzetes kabinetfigura mind a kettő. *Egri* István, *Berczy* Géza és *Peti* Sándor jól segédkeznek nekik. Igen mulatságos *Justh*. a szinházi ügyelő sikerült szerepében. T. *Oláh* Böske tabáni mosónője teljesen élethü. Klaszszikus figura *Bárdi*, a süket tabáni háziur, csaknem teljes némaságában is beszédes szerepében. *Vértess* Lajos kissé belefásul már az orvosszerepekbe. *Erdélyi* Erzsébet ugy hat az elsőrangu színészek közt, mint szerény mükedvelő, *Tarnay* Ernő igazán fáradtságos munkát végzett ennek a sokszinü, rengeteg szereplőt mozgató darabnak szinreállitásával. *Vörös* Pál diszletei szépek, különösen a tabáni kép.

A bemutatónak nagy sikere volt. A szerzőt és a szereplőket sokszor hivták a lámpák elé.

Kállay Miklós

Szinpad és valóság

A *Cyrano de Bergerac* nagy párisi sikere alkalmából most sorra felujitják a hires *Rostand*-darab megszületésének epizódjait. Mindenki tudja, hogy *Cyrano de Bergerac valóban élt* és sokan azt hiszik, hogy Rostand egyszerüen a francia történelemből vette át a modern drámairodalom legnagyobb népszerüségü alakját. A *Cyrano* sikeréhez azonban nagyrészt az a szerelmi történet járult hozzá, amely nem történelmi esemény, hanem *Rostand* kitalálása volt. A nagyorru lovag *Roxane* iránti szerelme, különösen pedig *a hires erkélyjelenet* tette sikerré a darabot, ahol a halálosan szerelmes *Cyrano* Roxane másik imádójának fülébe sugja a forró szerelmes szavakat. *Cyrano* szerelmének egész tragikuma ebben a jelenetben sürüsödik össze, enélkül a darab érdektelen, sivár dramatizált élettörténet lenne. *Rostand* felesége szerint férje ezt az esetet valóban az életből leste el. Egy nagyon szép, de nem tulságosan okos fiatalember elpanaszolta egyszer Rostandnak, hogy szerelmes egy nőbe, de az nem akarja meghallgatni, hiába hajtogatja neki folytonosan, hogy szereti. Rostand ezután valóságos leckeórákat adott a fiatalembernek, szerelmi vallomásokból. Nagy lélekismerő volt, ismerte a kegyetlenszivü fiatal szépséget is és a fiatalembert is napról napra kikérdezte a lány előző napi szavaiból. Igy azután valóságos haditerv szerint napról napra meg tudta mondani a fiatal lovagnak, hogy miképpen folytassa a következő napon szerelmi ostromát. A vállalkozás végül is sikert aratott, mikor *Rostand* egy estélyen találkozott a fiatal leánynyal, az elragadtatással mesélt neki fiatal szerelmese nagyszerü szellemi képességeiről, dicsérte mint költőt, mint szellemes embert, mint hóditó lovagot és csak Rostand tudta egyedül, hogy az ő szellemének pávatollaival ékeskedett ez a széparcu fiatalember. Ez a kis epizód adta *Rostandnak* az eszmét *Cyrano* alakjának tragikumához, mondhatnók, hogy ebből a történetecskéből született meg a világsikert aratott versesdráma.

Kulisszatitkok

A Hubay-palotában ma délután rendezi a néhai nagy mester és zeneköltő emlékére alakult Hubay Jenő Társaság harmadik zenedélutánját. Az érdekes programban Zathureczky Ede professzor és kiváló müvészneveltje, Albert Ferenc adják elő Bach kettős hegedüversenyét, majd dr. Palló Imre énekli el Hubay legszebb dalait. Mécs László, a neves költő verseiből szaval és külön érdekessége lesz a zenedélutánnak egy fiatal tehetség, az alig tizesztendős Gábory Elemér bemutatkozása, aki Paganini „Abránd"-ját adja elő a g-huron. Zathureczky professzor legfiatalabb tanitványa, a magyar müvésznemzedék egyik legszebb igérete.

*

Penninger Antal, a Németországból hazaérkezett jeles fiatal baritonista uj szerepben mutatkozik be kedden az Operaházban. Az „Aida" előadásán Amonasro szerepét énekli. Cimszereplő Walter Rózsi lesz.

*

Jaschik Álmosné tervezi a Nemzeti Szinházban felujitásra kerülő „Makrancos hölgy" uj diszleteit.

*

A magyar képzőmüvészek aranyérmét az idén Münnich Aladár épitőmüvész nyerte.

*

A Hunnia-gyárban forgatják most az Aranysárkányt, amelynek meséjét Felkay Ferenc irta. A filmet Pünkösti Andor rendezi. A film legizgalmasabb jelenetének diszleteit most épitették fel a müteremben. Ez a jelenet egy szanatórium mütőjében pereg le, ahol éppen vérátömlesztést végeznek. Murátí Lili, a film főszereplője, a szüzsé szerint sulyos beteg, az ő megmentésére ajánlja fel vérét Perényi László. A drámai jelenet megelevenedik a felvevőgép előtt és hogy minél hivebb legyen a mütét, annak elvégzésére Pünkösti Andor egy kiváló fiatal sebészt kért fel.

*

A római operaház Budapesten szereplő kiváló müvészei kedden este a „Szevillai borbély" előadásán mutatkoznak be a Városi Szinházban. A főszerepeket Mercedes Capsir, Piero Biasini és Enrico Lombardi alakitják. Második vendégjátékuk, pénteken lesz, amikor a „Traviata" kerül szinre ugyancsak a Városi Szinházban

*

Az Operaházban a „Faust" felujitására készülnek. Évtizedek után most teljesen uj betanulásban, uj szereplőkkel, uj diszletekkel és uj rendezésben kerül szinre Gounod népszerü dalmüve.

*

Melles Béla, a nemrég oly váratlanul elhunyt karnagy és hegedümüvész, az Operaház és a filharmóniai társaság néhai kiváló hangversenymestere emlékére vasárnap délelőtt rendez matinét a Liszt Ferenc Társaság a Zenemüvészeti Főiskolán. A hangversenyen több olyan mü is előadásra kerül, amelyet Melles Béla előszeretettel vezényelt.

M. KIR. OPERAHÁZ

rendkivüli vendégjáték-ciklus a Városi Szinház épületében

Capsir Mercedes, Biasini Piero és Lombardi Enrico, a római kir. Operaház müvészeinek felléptével.

Kedden, február 28-án

SEVILLAI BORBÉLY.

Pénteken, március 3-án

TRAVIATA.

*

FILHARMONIAI TARSASÁG OLASZ ESTJE

Holnap, hétfőn az **Operában.** Vez.: **Gui Vittorio.** Közr.: **Zathureczky Ede.** Müsoron: **Respighi** (Pini di Roma, Concerto Gregoriano), **Rossini, Pergolese, Sammartini-Martucci, Porpora—Gui-müvek.** Jegyek **csak az Operában. „B" sorozat.**

*

Budapesti Hangversenyiroda

Dorottya-utca 8. Telefon 125—591.

Kiszely Gyula: Assisi Szent Ferenc orat. márc. 23. Z.

Misley-Balettegyüttes ragyogó müsorral a Magyar Szinházban.

*

Manuela del Rio spanyol táncmatiné ma Uránia 11. Jegyek a helyszinen.

— **Rácz Aladár cimbalomhangversenye.** A cimbalom Casalsa, *Rácz* Aladár, a Zeneművészeti Főiskola tanára, szombaton este rendezte önálló hangversenyét a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. A nagy müvészi gonddal összeállitott müsorról is megállapithattuk, hogy milyen nagyigényü müvészi teljesitményt kell dokumentálni *Rácz* Aladárnak, hogy a Couperin, Paradies, Candeille, Scarlatti és Bach remekműveket ugy tudja előadni, hogy az a kényesigényü és hozzáértő hallgatóságot a művészi muzsika szempontjából tökéletesen kielégitse. Rácz Aladár ezt a nehéz feladatot tökéletesen oldotta meg, mert mélyenjáró költői átélése és technikai nehézségeket nem ismerő bravuros hangszerkezelése tökéletes szépségükben és stilushüségükben szólaltatta meg a szerzeményeket. *Kósa* György Divertimentóját és Stravinszky hires keringőjét és polkáját, amelyet cimbalomra irattak, magávalragadó sikerrel játszotta, amiben méltó részese volt felesége, *Rácz* Aladárné, a kitünő pianista. A hallgatóság meleg tapssal köszönte meg a produkciót.

— **Erdélyi est a Turulvárban.** Pénteken tartotta meg a Turul-Szövetség ezévi „Erdélyi est"-jét a Turulvár nagytermében, nagyszámu közönség részvételével. Ifj. *Fitos* Vilmos országos kulturális vezér lendületes szavakkal nyitotta meg az ünnepséget. „Erdély a legcsodálatosabban magyar föld — mondotta — s mai estünk egy kis csokor Erdély virágaiból. Az erdélyi magyarság szelleme, utat mutat a mai szellemi utkeresések idején. Dr. *Hosszu* Zoltán, a Nemzeti Szinház müvésze, tiszteletbeli dominus adott elő ezt követően székely balladákat, izes magyarsággal. *Szabó* Lajos operaénekes székely népdalokat énekelt, zongorakiséret mellett. *Apáthy* Imre, a Nemzeti Szinház fiatal müvésze, tiszteletbeli dominus, *Tompa* László, *Reményik* Sándor és *Áprily* Lajos verseiből szavalt, a hallgatóközönség megujuló tapsai közepett. *Oláh* György, az Uj Magyarság belső munkatársa, tiszteletbeli dominus, „Magyarok és románok harca Erdélyért" cimmel tartott érdekes előadást, amelyben erdélyi és romániai utjának személyes benyomásairól számolt be. *Végh* Kató operaénekesnő székely népdalokat énekelt, *Nagy* Sári előadóművésznő pedig székely népballadákat szavalt. Az ünnepséget a SZEFHE jóhirü tánccsoportja fejezte be, erdélyi népi táncok bemutatásával.

KÉSZÜL

a Szegény gazdagok román fordítása

Bukarestből jelentik: A *Curentul Jókai Szegény gazdagok* cimü regényének román forditásával foglalkozik.

A lap elismeri, hogy *Jókai* jóindulattal kezelte az erdélyi románokat. *Pop* Jonel, a regény forditója nagy szolgálatot tett a *Szegény gazdagok* leforditásával a magyar-román kulturális közeledésnek.

Budapesten a *Szegény gazdagokat* filmre is felvették.

A lap azt hiszi, hogy ennek a filmnek Romániába való beengedése kulturális közeledési akció keretében sokat használna a két nép közötti viszony javitására, közös jóindulatról téve tanuságot.

Stradivárius-hegedü filmen

Stradivariusnak a hegedük nagy mesterének sem minden hegedüje sikerült egyformán és vannak olyan hegedük, amelyek még a Stradivariusok közül is kiválnak. Ilyen a gyüjtők és szakemberek előtt ismeretes *Da Vinci Stradivarius*, a hegedük mesterének legtökéletesebb alkotása. Ezt a hegedüt Erich *Lachmann*, newyorki amatőr őrzi gyüjteményében. A hegedüt a müértők 60.000 dollárra értékelik.

A hatvanezer dolláros hegedü most filmszerepet kapott. A *Metro* mütermében nemrégiben fejezték be *A nagy keringő* cimü filmet, amely Johann *Straussnak*, a keringőkirálynak az életéről, szerelméről és müvészetéről szól. Természetesen a filmet Fernand *Gravey*, aki a keringőkirályt játssza, dirigál is egy zenekart.

Harminchárom gyönyörü Strauss-keringő szerepel a filmen és a keringőket Herbert *Stothart* vezénylete alatt álló szimfónikus zenekar játszotta, amelynek első hegedüse Toscha *Seidel*, a newyorki filharmonikusok koncertmestere volt. *Seidel* a filmen végig ezen a Da Vinci Stradivariuson játszik, amelyet Erich *Lachmann* a felvételek idejére kölcsönadott a *Metronak*. Fernand Gravey jeleneteiben is ez az értékes hegedü szerepel.

RÁDIÓ

Vasárnap

február 26.

8: Szózat. — Utána: Hanglemezek. — 8.45: Hirek. — 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplebániatemplomból. — 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás, vizállás. — 12.30: Operaházi Zenekar. — Szünetben kb. 13.10: Dutka Ákos: Nagyvárad. — 14: Hanglemezek. — 15: Időszerü gazdasági tanácsadó. — 15.45: A rádió szalonzenekara. — 16.30: Közművelődési előadás. — 17: Hirek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: Táncelemezek. — 18: Szitnyay Zoltán: Selmec három élete. — 18.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. — 19.15: Felolvasás. — 19.30: Höchtl Margit zongorázik. — 19.50: Sporteredmények. — 20: Kozsibrovszky üzletet köt. Hangjáték. — Utána kb. 21.40: Hirek, időjárás. — 22: A kassai rádió müsorából. — 22.45: Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23: Dénes József cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. — 00.05: Hirek. — **Budapest II.** 11.15—12.15: Rácz József cigányzenekara. — 15—15.40: A rádió szalonzenekara. — 18.35: Kalocsay Kálmán eszperantonyelvü előadása. — 19.15: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara — Vasuton a Nilus deltájában (előadás). — 20: Hirek, ügetőversenyeredmények. — 20.20: Höchtl Margit zongorázik. — 20.45—21.35: Hanglemezek. — **Kassa.** 9.45: Református istentisztelet. — 10.45: Hirek, majd a kassai rádió müsorának ismertetése. — 11: Költemények. — 11.30: Magyar-lengyel matiné. — Utána kb. 12.10—22: Azonos Bp. I. müsorával. — 22—22.40: A 27. gyalogezred zenekara. — 22.45—00.15: Azonos Bp. I. müsorával.

Hétfő

február 27.

6.45: Torna, hirek, hanglemezek. — Utána: Ébredj, közlemények. — 10: Hirek. — 10.20: és 10.45: Felolvasás — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. Himnusz, időjárás. — 12.10: Szalonötös. — Közben kb. 12.30: Hirek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás, vizállás. — 13.30: Bura Sándor cigányzenekara. — 14.35: Hirek. — 14.50: A rádió müsorának ismertetése. — 15: Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: A rádió diákfélórája — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, hirek. — 17: Hirek szlovák és ruszin nyelven. — 17.10: Dr. Méhes Gyula: Élő kövületek. — 17.40: Mária Terézia 1 honvédgyalogezred zenekara. — 18.50: Markó Árpád: A napoleoni idők katonája. — 19.20: Bulgár est. — 20.20: A magyar vers története. — 20.50: Kócsé Antal cigányzenekara. — 21.40: Hirek, időjárás. — 22: Hanglemezek. — 22.45: Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. — 23: Operaházi Zenekar. — 00.05: Hirek. — **Budapest II.** 18.20: Dr. Drucker György: Külpolitikai nevelés. — 18.55: Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. — 19.30: Német nyelvoktatás. — 20: Hirek. — 20.20—21.30: Hanglemezek. — **Kassa.** 11.10: Az ifjuságnak. — 11.35: Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 12—15.25: Azonos Bp. I. müsorával. 15.25: Sunda Piroska énekel. — 15.50: Hirek. — 16: Székely Lajos szalonzenekarának hangv. — 16.40: A kassai rádió müsorának ismertetése. — 16.45—17.10: Azonos Bp. I. müsorával. — 17.10: Szlovák félóra. — 17.40—00.15: Azonos Bp. I. müsorával.

Galamb Sándor Mátyás király-darabja a Nemzetiben

Gara nádor — Kiss Ferenc?

Értesülésünk szerint a Nemzeti Színház igazgatósága, amely *elfogadta* Glamb Sándor Mátyás királyról szóló színdarabját előadásra, az idei évad játékrendjébe *már nem tudja beilleszteni* ezt a bemutatót.

A darab egyik főszerepét, *Gara nádor szerepét* egyébként *Kiss* Ferencnek szánják.

Amerika filmet csinált Straussról

— s holnap, hétfőn már be is mutatják Budapesten. »The Great Waltz« — ez a címe a hatalmas, muzsikáló filmnek, amelynek elején ott a figyelmeztető felirat, hogy: »a szereplők Johann Strauss és I. Ferenc József kivételével mind költött személyek s amennyiben mégis hasonlítanának valamely élő vagy halott személyhez, az puszta véletlen.«

Strauss János

Hát ezúttal a feliratnak igaza van: Amerika valóban eléggé szuverénül bánt a témával, költött személyek egész serege vonul fel — s épigy válik annál hitelesebbé a háttérből élesen kiugró keringőkirály regényes figurája.

A film — amelynek ismertetésére még visszatérünk — több tulajdonságánál fogva elragadó.

Elsőnek kénytelenek vagyunk Strauss muzsikáját említeni. De a »Denevér«, a »Kék Duna«, a »Märchen aus dem Wienerwald« s a többi halhatatlan muzsika olyan kristályosan porzik szét a nézőtéren, olyan frissen és szédületesen, olyan páratlanul szellemes montázsok és ötletek keretében, hogy a filmnek itt valami nagy dolog sikerült: szinte magyarázni, kísérni, tolmácsolni s felfokozni képes a zenét.

A »Märchen aus dem Wienerwald« születését egy páros wienerwaldi hajnali konflisozás hangulatában mutatja be a film. Nos, ezt a jelenetsorozatot Amerika csinálta. De ezekhez a jelenetekhez eljöhetne tanulmányi kirándulásra valamennyi európai rendező, a franciákat is beleértve. Ennél szebbet, kedvesebbet, finomabbat, szellemesebbet és művészibbet hosszú évek óta nem láttunk filmen. Hosszú percekig elbűvölt csendben figyel az ember, aztán önkéntelenül mosolyogni s tapsolni kezd.

A keringőkirály körül persze felvonul az egész »Vormärz«-Bécs. Egy kis bécsi forradalom is akad, barrikádokon lengedeznek a valcer-melóiák színes szalagocskái; Fernand Gravet, a francia származású színész játssza Strauss szerepét, Straussné asszonyt pedig olyan kivételes művésznő, mint Luise Rainer.

(*) Bolgár verseket szaval Kiss Ferenc a Rádióban. A magyar Rádió február 27-én, hétfőn este 19 óra 20 perckor *bolgár estet* rendez. Az ünnepi beszédet *Sztoilov* budapesti bolgár követ mondja, majd *Kiss* Ferenc *Botev* és *Vazov* bolgár költők verseiből szaval. Theofána *Caltseva*, Nelli *Carova* és Boris *Jankov* a bolgár zenét mutatják be zongorán, hegedűn és énekszámokban. A zenekíséretet *Polgár* Tibor, a rádió karnagya látja el. Viszonzásképpen a közeljövőben a szófiai rádió rendez *magyar estet*.

Jövőheti kedvezményes színházjegyeink

Színházjegyirodánk (Erzsébet körút 18—20) a jövő hétre szerzett minden pesti színház darabjához előfizetőinek és olvasóinak kedvezményes jegyet. Így elsősorban szerdára *Kleist Amphitryonjához* és péntekre *Harsányi* kitűnő darabjához, a *Zenélő órához* a Nemzeti Színházba, továbbá *Herczeg* Ferenc népszerű darabjához, az *Utolsó tánchoz* a Nemzeti Színház Kamara Színházába.

Kapható ezenkívül jegy a bájos, nagyszerű *Francia szobalányhoz és Hunyady* Sándor kivételes sikerű színművéhez, a *Havasi napsütéshez* a Vígszínházba, a *Huszka—Szilágyi Erzsébet* című gyönyörű operettjéhez a Magyar Színházba, az érdekes és nagysikerű *Asszony és az ördöghöz* a Pesti Színházba, *Vaszary* János szellemes szatirájához, a *Mondj igazathoz* az Andrássy Színházba és az 50-ik előadás küszöbén álló *Egy bolond százat csinál* című zenés bohózathoz a Royal Színházba.

Színházjegyirodánk kedvezményes műsorán szerepel még a *Katinka* című szépkiállítású, mulatságos operett a Városi Színházban, a kedves *Axel a mennyország kapujában* című bohózat a Terézkörútiban és a rend kívül kacagtató *Tanganyika* című revü a Komédia Kabarében.

Színházjegyirodánk külön telefonszáma *143—888.*

„Trois Valses"

Előzetesen pár sort kell írnunk a francia »valcer-filmről«, amelyet lepergettek előttünk — már csak azért is, hogy tisztában legyünk vele, miről van itt szó.

Híres film ez, soká készült, mert a kitűnő Pierre Fresnayt annakidején szeptemberben partnere, Yvonne Printemps oldala mellől egyenesen a stúdióból hívták be katonának.

A címben szereplő »három keringő« itt nem téma, hanem keret.

Még pontosabban, nem a keringő a fontos, hanem a három generáción s három évszámon, 1867-en, 1900-on és 1939-en végighúzódó párhuzamos cselekmény, amelyet a rendezés ötlete vagy szeszélye három valcer keretébe tagol. A franciák jó versolvasók: a dolog inspirációja alkalmasint a Rimbaud-vers is lehetett: »Comédie en trois baisers«. Komédia, három csókban elbeszélve — ez is kifejezi ugyanazt, amit a »Trois Valses« magyarázni óhajt.

Ritkán volt mozilátogatónak olyan kellemes meglepetésben része, mint a film szellemes és mulatságos végső harmada, amelyhez roppant ravasz és kedves histórián keresztül jutunk el. Yvonne Printemps hangjáról és Pierre Fresnayről! (a »Grande Illusion« Boildieu kapitánya!), valamint a film egyes részleteinek kritikájáról legközelebb!

„Az utat végig kell járni"

A kamarába felvették, de a színház, melynek erőssége volt s melyhez úgy hozzátartozott, hogy távolléte valóságos stílushiba, nem újította meg a szerződését.

Nagy György, a Belvárosi Színház tagja. *Volt tagja.*

Valahogy, az évek folyamán, egész életét a kis Bárdos-színház köré gombolyította. Lakni is ott lakott, a házban. Most, hogy a színházba már nem járhat be, már nem lakik ott: azon frissiben, hirtelen lendülettel elköltözött a város más tájára. De a költözködés mégsem sikerült. Férfiembernek vannak meghitt kis megszokásai, amelyeket nem igen hagy el. Talán csak ezért kóválygott most is állandóan ezen a tájon: a Ferenciek terén kosztol, a színházi kiskapuval szemközti kávéházba jár.

Most is itt beszélgetünk. Úgy fil itt velem szemben, ahogy kilenc évvel ezelőtt Szegeden láttam, hol a Kassban, hol a Tiszában, a Dreherben, meg egyebütt. Szegeden akkor Kiss Manyi volt a szubrett, mint egészen kicsi leány, a Vígszínház Ajtay Andorja is ott működött, Kürthy György volt a direktor — és Nagy Györgyre, mint ifjú jogászok s hírlapírók, mindig valami külön megbecsüléssel néztünk. Színész, sőt ifjú és délceg színész létére komoly szemüveget viselt, komoly könyveket olvasott és regényt írt *Apostolok* címmel.

— *Okos fiú* — ez volt a híre, a tehetségén felül. Semmi meglepetés nem volt benne, amikor a Belvárosi Színházban arrivált s amikor már maga is színészeket kezdett nevelni. Meglepetésnek az sem volt meglepetés, de már imponált, ahogy — mihelyt kicsöppentették a *Belvárosi* Színházból — nyomban elment vendégszerepelni a *külvárosi* színházba, *Erdélyi* Mihály direktor úr egyik népszerű műintézetébe: napi három előadást abszolvált a Belváros kedvence a külteleken, ugyanazzal a nemes és komoly ambícióval, mint Nurmi, amikor a pesti futókkal versenyzett.

— *Mi van abban?* — kérdi. — Erdélyi Miska jó cimborám, hamar megállapodtunk. *A jó színész mindegy, a Nemzetiben jó-e, vagy akár a vurstliban.* Nem a színház a fontos, hanem a színész.

— Most mit csinál?

— *Regényt írok* megint, mint Szegeden. *Rengeteget dolgozom* (a színésznevelést különben már abbahagytam): a regényt már lekötötték s jó munkát szeretnék adni.

— Mi lesz a címe?

— *Az utat végig kell járni.* Egyelőre ezt a címet szántam a regénynek s azt hiszem, így is marad.

— És *végigjárja?*

— Most például tizenegyedikén *előadóestét rendezek* a Zeneakadémián. Mert dolgozni azért — kell. *Játszani, előadni.* S egész sor kitűnő pályatársam lép fel velem az estén.

— Kik?

— A műsor első részét *Békeffi* László, a másodikat *Bárdos* Artúr vezeti be. A szereplők közül először a hölgyeket mondom: *Bulla* Elma, *Lázár* Mária, *Mezey* Mária, *Muráti* Lili, *Tolnay* Klári, *Turay* Ida, *Kiss* Manyi, *Senyey* Vera. Az urak: *Góth* Sándor. *Baló* Elemér, *Földényi* László, *Dénes* György, *Pethes* Sándor, *Latabár* Kálmán, *Tapolczay* Gyula.

— Tervei?

— *Munka.* (—r—)

(*) »Pénz áll a házhoz«. Ez a címe a Filmirodában most készülő legújabb magyar filmnek. Gyártási vezetője *Rodriguez* Endre, aki a most bemutatott *Bors István* producere volt. Rendezője *Balogh* Béla. A film főszereplői: *Vaszary* Piroska, *Kiss* Manyi, *Németh* Romola, *Ottrubay* Melinda, *Kökény* Ilona, *Orsolya* Erzsi, *Bilicsi* Tivadar. *Latabár* Kálmán, *Pethes* Sándor, *Földényi* László, *Somogyváry* Rudolf, *Pethes* Ferenc, *Berczy* Géza, *Fáy* Béla és *Kővári* Gyula.

SZINHÁZ

GRÓFKISASSZONY

Harsányi Zsolt vígjátéka a Vígszínházban

»Képünk azt a pillanatot ábrázolja«, amikor a világon éppen »békebeli béke« van, a Burgban Ferenc József uralkodik, a pesti Stefánián a gumirádler és a Newyork-kávéházban a Tehetség, amit abban az időben mindig nagy tével emlegettek az »irodalmi« asztal monoklis, borzas figurái. Messzi-messzi világ, húsz év mélységesen mély szakadékán ha visszatekintünk rá: úgy tűnik fel, mintha száz éve lett volna. Igen, a 20. század 1914-ben kezdődött s *Harsányi* Zsolt a magyar 19. század végébe helyezett bele egy bájos kis vígjátékot, hogy ürügyet kapjon ennek a »békebeli béke«-pillanatnak a megfogására, hogy megmutassa a pillanat egész levegőjét, fénytörését, hangulatát, zamatát.

»Történik a béke utolsó éveiben«: közli a színlap, pedig pontosabban egy gyanutlan nyáron történhetett, valamikor tizenegyben, vagy tizenkettőben, amikor a levegő majdnem állt, s a Newyork kávéház ujságíróasztala csak úgy juthatott egy kis izgalomhoz, ha minduntalan *beugratott* valakit, játszott az élettel, mert az élet túlságosan »békén hagyta« az embert. Ez esetben tanyasi legényke a beugratott, nyolcvanholdas »dzsentri« gyerek, aki verseket ír, a nagy életet szomjazza, nagy ennel és nagy évvel, de olyan erősen, hogy majd' beletikkad. Egyik verse megjelenik, s a boldog kábulatban Pestre rohant úrfit a törzsasztal beugratja, elhiteti vele, hogy zseninek tartja, s amikor bevallja, hogy »igazi« grófnővel szeretne csevegni, a nyári színház egyik kis kóristalánya személyében meg is kapja tőlük a grófnőt. A második felvonásvég még a bonyodalom kellős közepét jelenti, de a harmadik végére, ahogy illik, eloszlanak a bonyodalmak, úrficska, álgrófnőcske a szerelemtől és boldogságtól aléltan hullanak egymás karjaiba. A kedves-bájos vígjátéki mese kerete: mulatságnak, művészetnek, kordokumentumnak egyformán pompás. A pepitaruhás öreg gróf, a színházi ügyelő, aki *Lukács* László miniszterelnökségére fogad (*»igazán nem ő lesz? Gróf Tisza István? És jó lesz ő nekünk?«*), az ujságíróasztal remekebbnél remekebb figurái, a körorvos és a zilált életű tanítókisasszony, a kóristalányok csiripelése, a tanyasi »nagyasszony«, a paraszt cselédke és az öreg béres falusi világmindensége s mindenekelőtt a vidéki úrfi aranyos, naiv, tiszta, becsületes férfiassága: a legigényesebb megmutatás kereteibe is beillettek volna. Igazak, s a hajszálfinom részletek erejétől szuggesztív életet kapnak. (Amikor Vizvári Mariska tenyerét szeme elé tartja, s úgy kémleli a napot, megtudni, vajjon nem ment-e el a délelőtti vonat: éreztük, egyedül ezért a pillanatért is érdemes volt megnézni a darabot.)

A vígjátékot, amelynek villanásai oly ragyogóak s amelynek apró részletei sokszor lényegesebbek az egésznél: csak tökéletes színészgárdával érdemes előadni. A Vígszínház ezt tette. A Gróf kisasszony harmincnégy szereplője közül szinte valamennyi meleg elismerést érdemel. *Perényi* László áradó fiatalsága mellett is a kiforrott színész biztonságával és bőségével elevenítette meg azt a figurát, amelyen a darab áll vagy bukik, a lángoló lelkű, kedves, férfias falusi legénykét. Tolnay Klári szerepről szerepre fejlődik. Sokoldalú, kitűnő színésznő. Angyali és mulatságos grófgisasszony volt.

A nagyasszonyszerepeit mindig új színekkel tetéző *Vizváry* Mariska, az érdekes tehetségű, szép *Erdélyi* Erzsébet, a pompás *Sitkey* Irén, *Dán* Etelka, aki a falusi cselédke pici szerepében: tökéletes és az üde *Szemlér* Mária: époly elsőrangúak, mint a férfigárda: *Kömives* Sándor, ez a tökéletes hangú, nagyszerű, érett színész, a mindig kitűnő *Bihary*, *Vértess*, *Ajtay*, *Egri*, *Bárdi*, *Peti*, *Justh* Gyula, *Berczi*, *Boross* Géza, *Zátony* Kálmán, *Sala* Domokos. *Tarnay* Ernő sokoldalú, gondos és ötletes rendezése és *Vörös* Pál pompás díszletei járulnak hozzá a biztos sikerhez. **(p. h. gy.)**

(*) A Mozart-Egyesület kamarazeneestje. A Budapesti Mozart-Egyesület vasárnap, február 26-án este félhétkor a Magyar Filmotthonban *kamarazeneestét* rendez, amelynek bevezetőjeként dr. *Bárdos* György ügyvezető elnök emlékezik meg dr. *Gajáry* Istvánról, a minap elhúnyt kiváló zenekritikusról. Az estén *Hoffmann* Marianne, *Nádas* István, *Ákos* Ferenc, *Magyar* Gábor és *Térei* Miklós tolmácsolják *Mozart* műveit. A hangverseny után társasvacsorán köszöntik az egyesület választmányi tagját, *Forró* Pált.

(*) Fehérvári huszárok . . . Hát hiszen nincs is itt hiba. Van ebben a filmben huszár, jókedv, szép lány, legény, minden a világon. Hazudik, aki azt mondja, hogy nem mulatságos, nem derűs, nem szórakoztatja el kellemesen másfél óráig az embert. Hogy mindezen már túl is lehetnénk egy kicsit, valóban más lapra tartozik s nem is érdemli meg a valóban kedves magyar film, hogy olyan mércével mérjük, amit nem is igényelt. A Budai Színkörbe sem ment senki nemzetiszínházi várakozásokkal. *Egry* Mária tehetségét, szépségét méltóbb feladatban is láttuk már s *Páger* Antal és *Kabos* Gyula, ez a két nagyszerű színész, bizony, eléggé kínosan feszeng olykor ebben a szerepében. Ezzel azonban korántsem mondtuk, hogy az ilyen film-népszínműnek nincs meg a maga közönsége: alighanem ez is népszerűvé válik majd az országban s így aztán mégis jó, ha legalább jó színészek tálalásában kapják ezt a mélységi táplálékot.

Brahms Egy Német Requiem; Tragikus Nyitány

A szezónban már többször hallottuk, most a »Népművelési Bizottság« rendezésében, *Ferencsik* János zenekari tolmácsolásában ismét hallhattuk *Brahms* »Ein deutsches Requiem« című oratórikus alkotását. A szélesen hömpölygő komor hangok, Brahms muzsikájának széles ritmikája teljes epikus mivoltában érvényesült *Ferencsik* zenekarában. Találóan ragadta meg a *Requiem* jellegét, azt, amiben a protestáns egyházzene lényegileg válik el a katolikus egyházzenétől. Brahms megadásában is hangsúlyozza különállását.

A két magánszólamot *Báthy* Anna és *Hámory* Imre vállalták. Báthy ezen a téren példátlan kulturális önállóságra tett szert, éneke mintája az egyházzene igazi szellemének, a zsoltáréneklés kötött stílusának. Hámory Imre méltó partnernek bizonyult.

A *Requiem* előtt Brahms nagykoncepciójú *Tragikus Nyitányát* hallottuk. Brahms nagy drámai megnyilatkozása Ferencsiknél kongeniális, plasztikus formákban nyert elhelyezést. Brahms hiteles zenei portréjának hív megismeréséhez lényegesen hozzásegít a »Székesfővárosi Zenekar« Brahms-estje; természetesen e döntő jelentőségű eseményben Ferencsik zenekari munkájának fontos szerepe van. **Kv.**

MEGFILMESÍTIK A VILÁGIRODALMAT

Párizs, február 25.
(A Pesti Napló külön tudósítójától.)

A francia és a külföldi stúdiók a Párizsban összefutó jelentések szerint egyre több nevezetes regény megfilmesítésébe kezdenek.

I. Dosztojevszkij

Párizsban a napokban külön filmprodukció alakult *Dosztojevszkij* nagy regényének, *A félkegyelmű*-nek megfilmesítésére. A főszereplők személye *még bizonytalan.*

II. Swift

Max *Fleischer*, a színes rajzfilmek másik híres mestere, Walt *Disney* legerősebb versenytársa a *Hófehérke és a hét törpe* című Disney-filmhez hasonlóan egész estét betöltő színes rajzfilmet csinál *Swift* világhírű művéből, *Gulliver utazásai*-ból. A film *karácsonyra* készül el.

III. Cherbuliez

Victor *Cherbuliez* ismert regényéből, a *Le Comte Kosta-ból* már a némafilm idején csináltak filmverziót, Conrad *Veidt*-tel a főszerepben. Jean *Choux*, a neves francia rendező most újra elővette a témát és megcsinálja modern hangosfilmnek.

IV. Pierre Benoit

Pierre *Benoit*, a népszerű francia író, ma egyike a legkeresettebb filmszövegkönyv-forrásoknak. E pillanatban a *Les Compagnons d'Ulysse* című regényéből készülő *La Passionata* című filmjét forgatják Viviane *Romance*-szal és Georges *Flament*-nal a főszerepben, de amerikai filmesek már megkörnyékezték az írót a *Fort-de-France* és a *Le Lac Salé* című regények filmjogáért is. S ami a legérdekesebb: maga Pierre *Benoit* egy *Attila* című új film szövegkönyvén dolgozik.

(*) Uj hegedűfenomén mutatkozik be Budapesten. Párizsi és olaszországi kritikái legyőzhetetlennek látszó fiatal virtuóznak tüntetik fel a huszonhétéves olasz Giorgio *Ciompi*-t. Nálunk március 13-án mutatkozik be a Szimfonikus Zenekarral, két nap mulva lesz szólóestje. A zenekari estét *Schuler* György dirigálja.

M. kir. Operaház

rendkívüli vendégjátékciklus a Városi Színház épületében

Capsir Mercedes, Biasini Piero és Lombardi Enrico a római kir. Operaház

művészeinek felléptével

kedden, február 28-án

Sevillai borbély

pénteken, március 3-án

Traviata

*

Filharmóniai Társaság olasz estje

holnap, hétfőn az **Operában.** Vez.: **Cui Vitto** lo közr: **Zathureczky Ede.** Műsoron: **Respighi-** (Pini di Roma, Concerto Gregoriano), **Rossini-, Pergolese-, Sammartini-, Martucci-, Porpora—Cui-művek. Jegyek csak az Operában.**

SZINHÁZ

Pletykálkodás

Régi história, hogyan lehet elhitetni a férjjel, hogy egy drága toilette, vagy értékes bunda az igazi értékének csak a felébe, csak a negyedébe kerül! A séma az, hogy a hölgy udvarlója a férj tudtán kivül előre kifizeti a ruha, a bunda háromnegyed részét, vagy a felét, s amikor a nő az urával együtt eljön a ruháért, bundáért, hát a szabónő, a *szücs,* előzetes megállapodás szerint, a kereskedelmi értékének csak azt a hányadát kéri, amely még nincs kifizetve.

Hát ennek a régi módszernek *az unokatestvére* az a mulatságos történet, melynek hitelességét az egyik szereplő előttem esküvel is megerősitette.

Önagysága, gyönyörü szép fiatal asszony, kivételes februári napsütésben a Váci-utcán korzózva, hirtelen megállott egy ékszerkereskedő kirakata előtt.

— Nézze csak, — mondotta a kiséretében levő gavallérjának, — milyen aranyos ez a kis melltü!

Csakugyan! Platinába foglalt, csillogó brilliánsok, egy rubinszemü vágtató versenylovat formáltak, nyergében zománcból készült kék-sárga dresszü, fehérsapkás jockey-vel amint, parányi szafirokból összerakott ostorával a lovat a finishre ösztökéli. Az egész remekmü akkora volt, mint egy gyufaszál, körülbelül három centiméter széles, de lovat és lovast illetőleg vonzó és élethü, az egész beállitást illetően tökéletes, röviden az iparmüvészet remeke!

Amint a hölgy sóvárogva nézi az ékszert, a gavallér felajánlja, hogy megveszi neki.

— Hová gondol? — háritotta el a szép asszony, — biztos, hogy ez a csecsebecse egy vagyonba kerül.

Rövid vita után bementek az üzletbe.

— Az a kis lovas melltü, ott a kirakatban — kérdezte a gavallér, — mibe kerül?

— Alkalmi vétel — felelte az ékszerész —, Cartiertől való Párizsból, az igazat megvallva, bizományba van nálam.

— Mit kérnek érte?

— Négyezer pengőt mindössze, a munkadija is többet ér, továbbá az ékszer garantáltan *nincs meg sehol a világon* egy második példányban.

— Köszönöm, majd meggondoljuk a dolgot, — mondotta az asszony, mielőtt a gavallérja még szóhoz juthatott volna és ezzel kijöttek az üzletből.

— Nagyon szivesen megveszem magának — erősködött a szerelmes udvarló, — értek valamelyest ékszerhez, némi izlésem is van, higyje el, négyezer pengő nem pénz ezért a melltüért!

— Na és mit mondjak a férjemnek, honnan tellett nekem egy négyezerpengős ékszerre?

— Az a legkevesebb! Én *kifizetek* az ékszerésznek *háromezer pengőt,* maga pedig megkéri az urát, hogy vegye meg magának *ezer pengőért* azt az ékszert, mely testvérek között is megér *négyezret.* Legyen nyugodt, *az ékszerész nem fog bennünket elárulni.*

Hazajövet, a szép asszony elbeszélte a férjének, aki maga is jómódu ember, hogy mit látott a Váci-utcában és kérte, könyörgött, hogy vegye meg neki.

— Ezer pengő nem pénz azért a melltüért — hangoztatta —, mely legalább a négyszeresét éri. A jövő héten lesz ugyis a névnapom ...

Addig erősködött és hizelgett az asszony, amig *a férj megigérte,* hogy megveszi az ékszert, feltéve, hogy az ilyen kivételes olcsóság. De kikötötte, hogy *előbb megnézeti szakértővel,* nehogy az ékszerész becsapja.

El is küldött egy hites szakértőt, aki az igazsághoz hiven elreferálta neki, hogy a rubinszemü briliáns lovacska az email lovasával valóban megér négyezer pengőt.

Az asszonyka a dolgok kedvező alakulásáról hiven beszámolt az udvarlójának, aki sietett az ékszerészhez, lefizette neki a háromezer pengőt s megmondta, hogy fog jönni ilyen meg ilyen ur, akiről pontos személyleirást adott, annak adja oda az ékszert ezer pengőért.

Az ur — *a férj!* — csakugyan megjelent az ékszerésznél, szintén el volt ragadtatva a francia iparmüvészet e ragyogó csodájától, *megvette ezer pengőért* és még aznap odaajándékozta a — barátnőjének.

A felesége izgatottan várta odahaza és ugyancsak meg volt lepve, amikor a férj az ékszer nélkül érkezett.

— Hát mi van? — érdeklődött idegesen.

— Az van, drágám — felelte a férj —, hogy, *fájdalom, elkéstünk* ezzel a vásárral. *Az ékszerész időközben rájött,* hogy a brilliáns lovacska értéke nem ezer, hanem négyezer pengő és ezért az összegért, mint nekem könyveiből is kimutatta, eladta másnak.

Az asszony sehogy sem értette a dolgot. Másnap, kora délelőtti órákban kétségbeesetten rohant az ékszerészhez.

— Uram! — mondotta —, mi történt voltaképpen azzal az ékszerrel, melyre az egyik ur a legszigorubb titoktartás mellett előre lefizetett háromezer pengőt.

— *Hogy-hogy mi történt?* — felelte az ékszerész —, bejött hozzám az a másik ur, akinek a pontos személyleirását megkaptam és annak, megállapodásunk értelmében *odaadtam az ékszert* ezer pengőért.

Az asszony majd hanyattvágódott a kinos meglepetéstől. De a szeme csak akkor vetett igazán szikrákat, amikor néhány nap mulva meglátta a remekmüvü ékszert az egyik barátnőjének a keblén.

* * *

Minden anya el van ragadtatva a saját gyermekétől és szent meggyőződése, hogy olyan gyerek, mint az övé, nincs több ezen a kerek világon. Érthető elfogultság ez és olyan természetes, hogy az ember rég nem csodálkozik rajta.

Nemrégiben meglátogatott egy kedves ismerősöm, aki féltő szeretettel egy négyéves kis *kancsi srácot* vezetett a kezén.

— Mit szól ehhez az angyalhoz? — kérdezte a fiatal anyák lelkes büszkeségével.

A gyerek rámnézett a ferde tekintetével és minden külön felszólitás nélkül felém nyujtotta a kezét.

— Nagyon kedves! — mondtam a mamájának, aki még hamar hozzátette:

— És milyen okos! Próbáljon csak beszélgetni vele!!

Lassanként a fiucska egész otthonosan érezte magát a lakásomban. A sáros cipőjével egy-kettőre tornamutatványokat végzett a diványon, aztán egy mókus ügyességével felmászott az asztalra, felboritotta a virágvázát és mulatott rajt, hogy ömlik végig a viz a teritőn, aztán leugorva az asztalról, az öklével verte a zongora billentyüit s mikor a mamája figyelmeztette, hogy ez *nem illik,* az iróasztalhoz rohant, összevissza hányt azon minden könyvet, papirt, az ujját beledugta a tintatartóba, előbb végighuzta a zöld posztón, aztán megtörölte a fehér selyem sálamba, majd felfedezve egy szines plajbászt, a falat kezdte vele telefirkálni.

— Ejnye! — szólt rá a kismama, azzal kivette kezéből a kék ceruzát. De addig orditott, mig visszaadtam neki. Ezzel az engedékenységemmel meg is hóditottam.

— Nézd csak, öregem — ajánlottam —, ne a falra rajzolj, hanem ide, erre a szép fehér papirosra azzal a kék plajbásszal. Okos kisfiu vagy te, tudsz te biztosan rajzolni! *Tudsz?*

— *Tudok!* — felelte s ezzel mindkét karjával rákönyökölt a papirra, megnyalta a ceruza végét és rámmeredt az okos kancsi szemével.

— Mondd, mit rajzoljak? — kérdezte egyre élénkebben, még mindig a ceruza végét szopogatva.

— Hát, hát rajzolj *egy oroszlánt.*

Egy percig gondolkodott, aztán egészen nekidőlve a papirosnak, már rajzolt is egy ilyen szabályos kört: ○

Aztán nézte hosszan, neki is tetszett.

— Kitünő! — mondtam, — most rajzolj egy medvét.

— *Medvét?* — ismételgette és megint megnyálazva a ceruza végét, rajzolt még egy ilyen kört: ○

— Nagyszerü!

Ekkor már egész kék volt a kis ajka a ceruzától, de még mindig rajzolni akart.

— Tudsz rajzolni elefántot is?

— *Elefántot?* hogyne!

— Na lássuk!

Ezzel rajzolt még egy kört. ○

— Pompás! Na most, fiacskám, rajzolj *egy kutyát!*

A fiucska elgondolkozott.

— Kutyát? Azt nem tudok!

* * *

Hetek óta játsszák az egyik fővárosi moziban a *Hófehérke és a hét törpe* cimü filmet, melyhez nap-nap után mind a három, közben négy előadásra elkelnek az összes jegyek.

Ehhez a filmhez a müvésznő elvitte *a kislányát,* akit az ügy annál is jobban érdekelt, mert a gyönyörü mesét régideje ismeri. Tátott szájjal figyelte, csodálta, követte, *ellenőrizte* Hófehérke örökszép történetét, melyet annyiszor olvasott, hogy ugyszólván kivülről turja. A kislány egyre fokozódó érdeklődése mellett jutott el a film ahhoz a részlethez, amikor a királynő megkérdezi a csodatükrét, hogy ki a legszebb a világon? A csodatükör pedig, valahányszor a királynő belenéz, mindannyiszor azt válaszolja:

— Te urnöm, te vagy a legszebb széles e világon!

De egyszerre megváltozik a helyzet. A királynő a tükör előtt tetszelegve ismét megkérdezi:

— Ki a legszebb széles e világon?

— Szép vagy, szép — feleli a tükör —, te vagy a legszebb a világon, de van itt a palotában nálad is szebb valaki és pedig egy szegény kislány, akinek Hófehérke a neve.

A királynő kétségbe van esve. Meggyőződik róla, hogy a tükre igazat mondott, *bosszut forral* és elhatározza, hogy ő bizony *elpusztitja azt a szegény kislányt,* aki merészkedik szebb lenni nála, a királynőnél! Még csak azon töpreng, hogyan hajtsa végre ocsmány tervét, mert mint királynő, ezt nem teheti.

Értve mindenféle ördöngös mesterséghez, elhatározza, hogy *boszorkány* képében fog végezni Hófehérkével. Lemegy a pincébe, ott tüzes üstökben mérget kever, mindenféle varázsszavak mormolása közben megfözi és megissza. Erre a gyönyörü arcaráncos lesz, az orra megnő félméternyire, lassanként egész teste összetöpörödik, az ujjai meghosszabbodnak, finom, ápolt körmök helyett karmokban végződnek, egyszóval ott a varázspincében a szép, de irigy *királynőből,* aki Hófehérkét el akarja pusztitani, csunya, öreg *vasorru bába* lesz.

A moziból hazajövet, a müvésznő férje ismét és ujra elbeszéltette magának kislánykájával a Hófehérke történetét, az egész nagy élményt, amit ez a tökéletes mozifilm az imádott gyermek számára jelentett.

— És mondd csak, kislányom — kérdezte tőle végül —, a sok-sok szép jelenet közül neked mégis melyik tetszik a legjobban?

— Legjobban — felelte a kis szőke angyal, — *mai gyerek!* — az a jelenet tetszett nekem, amikor a királynő *átképzi* magát boszorkánnyá.

Sorry

Pestkörnyéki faiskola: Rákosszentmihály
Állomástól 15 perc! Árjegyzék ingyen!

* **Sólyom Janka** szenzációs chanson revüje minden délután 6—8-ig a Bristol Hallban. Szombat, vasárnap este is fellép 10 órai kezdettel. Uzsonna P 1.60.

Hölgyek jó alakot csak **amazon** **melltartó és gumifüzővel** érhetnek el

Grófkisasszony

Bemutató a Vígszínházban

Cseley András falusi széplélek hasztalanul ostromolja a pesti szerkesztőségeket és szinigazgatókat a kéziratairal. Nappal és éjjel busong, barangol a mezőkön. Aggódik is miatta az édesanyja s csóválja is érte a fejét Gazsi öregbéres: nem vezet ez jóra. Ha a versek nem jelennek meg a lapban, akkor elemészti magát ez az Andris gyerek, ha pedig kiteszik az ujságba valamelyiket, akkor biztosan Pestre vágyik majd a tanyájáról. Csak egy segithet: meg kell házasitani. Annál is sietősebb a dolog, mert szemlátomást kivetette a hálóját Cseley Andrásra a helybeli tanitónő, akinek Bodó Klára a neve. Vajjon csakugyan igy hivják-e? Bizonyos grófi botrány emlegetésére diszkréten felszisszen és lehunyja a szemét Valami titok lappang itt. No majd meglátjuk. Egy szép napon nagy esemény történik: valamelyik budapesti lap leközölte Andris versét. A két baj közül a nagyobbik következett be. A fiu máris csomagol és amugy csizmásan, bricseszesen utazik fel a nagyvárosba. Mi vár ott rá?

A szerkesztő meleg kézszoritással honorálta a verset. Az ujságirók pedig (tudjuk a szindarabokból: alapjában véve derék, de bohém és látszatra cinikus fajta) a bolondját járatják a vidéki költővel. Ugy ünneplik, mint valami lángelmét, még bankettet is rendeznek a tiszteletére. A bankettre meghivják a budai szinház egyik kis kóristanőjét, aki grófkisasszonynak hazudja magát. A látszatra cinikus, de valójában derék hirlapirók nagyszerüen szórakoznak. Csak az egyikük, a müvésznyakkendős, egyebekben azonban kopottas polgári öltözékü Koppány József szánja meg a falusi jövevényt és látszatra kegyetlenül, voltaképpen azonban nemes szándékkal felvilágositja, hogy a pesti próbálkozás haszontalan dolog. Csakhogy már késő: Cseley Andris már belehabarodott a látszólag ugyancsak könnyelmü, alapjában azonban jóérzésü kóristalányba (akit még mindig grófnőnek gondol) és olthatatlan sóvárgással utazik vissza pénze fogytán a falujába.

Özvegy Cseleyné anyai lelke csupa szomoruság. A fiu most már éjszakánként is eljár hazulról, éjjeli zenét huzat a tanitókisasszonynak, magas összegekben huszonegyezik. S nem beszél el semmit abból, ami Pesten érte. Az éjjeli zene azonfelül cifra következményekkel jár: féltékennyé teszi a körorvost, akinek már bizonyos szerzett jogai vannak Bodó Klára hüségére. Csakhogy a körorvos nem veheti feleségül a tanitónőt, mert az első felesége nem hajlandó elválni tőle, Klára pedig mindenáron férjhez akar menni. Mi van ezzel a Klárával? Várjunk. Aztán egy napos reggelen özvegy Cseleyné kivallatja a fiát. Hohó, valami nincs rendben. Grófkisasszonyok nem járnak éjszakánként egyedül vendéglői különtermekbe. Majd utánanéz ennek az egész dolognak. Teca, csomagolni, egy-kettő, mire vársz? Gazsi, befogni, de azonnal!

Kis tabáni ház udvarán látjuk viszont a tekintetes asszonyt. Koppány József, az alapjában véve derék hirlapiró kisérte idáig. Bizony, a grófnő egyszerü kóristalány, Csoklya Annának hivják, az apja tüzoltó, a mamája vasalónő, itt lakik. Jön is már. Nagy a baj: az orvos éppen most azt mondta, hogy Annának tüdőcsucshurutja van, nem szabad táncolnia, vidéki levegőre van szüksége és bőséges táplálkozásra. Térjünk a tárgyra: kisasszony, csunya játékot üzött a fiammal. Bizony ő is belátja. Csakhogy az ugy volt, hogy ez volt az első szerepe életében s ha nem is szinpadon kellett eljátszania, mégis örült neki. Jó, ez még érthető. Dehát ott a szinfalak között meglehetősen lazák az erkölcsök, nem igaz? Van benne valami, de Anna esete egészen más. Ő igen tapasztalatlan. Akkor ez is rendben lenne. Ebben az esetben azt ajánlja a tekintetes asszony, hogy Anna hurcolkodjék le a tanyára: lesz jó koszt és jó levegő, ennyi biztos. Alkonyodik. A szomszédban lágy hegedüszó hangzik. Ó, az anyai ösztön megtalálta a helyes utat. Tehát holnap ötkor a keleti pályaudvaron.

Andris dul-ful a tanyán. Annyit tud csak, hogy az anyja megérkezett az éjszaka, vendéget is hozott. Ki a vendég? Bizonyosan az a bonyhádi lány, akit már régen a feleségéül szemelt ki. Akkor inkább a tanitónő. Miért is ne? Klára megvallja, hogy a „Bodó", az csak felvett neve (miniszteri engedéllyel), igazában gróf Bautzen Klárának hivják, az ő apja az a hires sikkasztó főur. Igy tehát grófkisasszonyért grófkisasszonnyal kárpótolhatja magát Andris. A bonyhádi lánnyal pedig nem marad egy fedél alatt. Ez nem volt szép tőled, édesanyám. Milyen csacsi ez a fiu! Lám, hogy megváltozik a kedve, amikor özvegy Cseleyné megmondja, hogy nem Bonyhádról érkezett ám a vendég. Hejha, talán csak nem a grófnő? De igen, csakhogy nem igazi grófnő az! Akkor jó, de előbb megtáncoltatja. Méltóságos grófnő, kegyed itt? Igen, levegőváltozást rendelt az orvos. És miért nem utazik valamelyik kastélyába? Izé, hát környezetváltozásra is szükségem van. Nos: ha a grófnő marad, akkor én utazom, van szerencsém felajánlani a szobámat. Nem, akkor Anna megy el, pityeregve. Mit tettél, édes fiam? Bizd csak rám, édesanyám. Ezt vegye el, tekintetes urfi. Ne kotnyeleskedj, Gazsi. De aztán, amikor Anna már messze baktat, mégis csak utánaküldi az öregbérest. Mit akar tőlem? — kérdi a lány. Nézd csak, nem ez az a kislány, aki olyan jól játszotta Pesten a grófkisasszonyt? De bizony ő az, nahát, azt hitte, hogy engem rá tud szedni.

M. KIR. OPERAHÁZ

rendkivüli vendégjáték-ciklus a Városi Szinház épületében

CAPSIR MERCEDES, BIASINI PIERO ÉS LOMBARDI ENRICO A RÓMAI KIR. OPERAHÁZ

müvészeinek felléptével

kedden, február 28-án

SEVILLAI BORBÉLY

pénteken, március 3-án

TRAVIATA

*

FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG

OLASZ ESTJE

Holnap, hétfőn az **Operaházban.** Vez.: **Gui Vittorio,** közr.: **Zathureczky Ede.** Müsoron: **Respighi:** (Pini di Roma, Concerto Gregoriano), **Rossini, Pergolese, Sammartini, Martucci, Porpora**—Cui-müvek. Jegyek **csak az Operában. „B" sorozat.**

Gajáry István volt a mi leglelkesebb pártfogónk

— mondja a Mozart-Egyesület elnöke

Gajáry István váratlan halála az egész magyar zenei életet a legfájdalmasabban érintette. Nemcsak a még mindig érkező számtalan megható részvét nyilatkozat mutatja azt az általános tiszteletet és szeretetet, ami felejthetetlen nemeslelkü kollegánkat és barátunkat körülvette, de a különböző zenei intézmények is sietnek demonstrativ formában leróni kegyeletüket Gajáry István emlékének.

Most vasárnap a *Budapesti Mozart Egyesület* hangversenye előtt *Bárdos* György dr. elnök fog emlékbeszédet tartani.

— Egyesületünk választmánya ugy határozott — mondja munkatársunknak dr. *Bárdos* György — hogy ünnepélyes módon adjunk kifejezést gyászunknak. Mert *Gajáry* István dr. egyletünknek megalakulása óta áldottszivü jóakarója és a leglelkesebb pártfogója volt. Minden mozgalmunkban résztvett, minden hangversenyünkről megemlékezett, minden müvészi célunkat előmozditani igyekezett. Engem ért most az a megtisztelő, de szomoru feladat, hogy méltassam azokat a hervadhatatlan érdemeket, amiket dr. Gajáry egyesületünk felvirágoztatásában szerzett.

* **Szerzői est.** A Pesti Izr. Hitközség Terézvárosi Ifjusági Csoportja rendezésében tartotta meg a Goldmark-teremben szerzői estjét *Biró József,* a fiatal zeneszerző gárda igen tehetséges tagja. A nagysikerü esten *Rózsa* Vera operaénekesnő, *Hajdu* Imre az Operaház tagja, *Relle* János hegedümüvész, *Kohn* József 9 éves énekes szerepeltek, akik a közönség általános nagy tetszése mellett tolmácsolták *Biró* József értékes, hatásos müveit.

Most ront be a tanyaudvarra a körorvos. Nyilván a jogait akarná követelni, a tanitónőt illetően. Belefojtja a szót, az általános boldogság, tárgytalanná tesz minden kimagyarázkodást a tiszta, ragyogó nyári derüben fürdő szituáció.

A fentebbiekben *Harsányi* Zsolt „Grófkisasszony" cimü vigjátékának tartalmát ismertettük, amelyet szombaton este mutatott be a *Vigszinház.* A mese békebeli miliőben játszódik. Alakjainak egy része kulcsfigura: ott látjuk köztük Keglevich István grófot, Krecsányi Ignácot, a háboruelőtti irodalom sok felismerhető személyiségét. A szöveg a Désy—Lukács-pert, Tisza István kormányrajutását, Bárczy polgármestert, Ady Endrét, Szomaházyt, Krudy Gyulát emlegeti. Egyebekben kevés vonatkozása van a korral: amolyan időtlen mese, polgáriasodott tündéri elemekkel; helyenként elszontyolitó, helyenként vidámságot keltő s mindvégig igen szórakoztató A gondtalan estére vágyó közönség érdeklődése az ujdonságot kétségkivül sikerré avatja, amire a kitünő társulat játéka is mindenképpen rászolgál. *Tolnay* Klári a grófkisasszony-kóristalány szerepében ismét bübájos. A fejlődés, amelyet az utolsó évben produkált, igazán imponáló. *Erdélyi* Erzsébet a tanitónő-grófkisasszony szerepében nagyon finom, szép és figyelemreméltóan tehetséges. *Vizvári* Mariska, mint erélyes tekintetes asszony, rendkivül kedves. *Perényi* Lászlót, aki a Pestre cseppent falusit játssza, talán még sohasem láttuk ilyen kitünőnek. Rokonszenves, megnyerő, férfiasan fiatalos. A nagyobb és kisebb szerepek alakitói közül különösen a pompás *Bihary* József, a kellemes *Kőmüves* Sándor, a markáns *Vértess* Lajos, a megjelenésében is nagyszerü karikaturát nyujtó *Ajtay* Andor, *Egri* István, *Berczy* Géza, *Peti* Sándor, *Sitkey* Irén, *T. Oláh* Böske, *Justh* Gyula, *Bárdi* Ödön, *Szemlér* Mária, *Dán* Etelka és még mások váltak ki a nagy együttesből. *Tarnay* Ernő rendedezése mintaszerü, *Vörös* Pál diszletei igen csinosak.

VÁZSONYI ENDRE

Érdekes fordulat a Nemzeti Szinház örökségének ügyében

Mennyit ér a Bölöny-Nedeczky hagyaték?

Váratlan fordulat állott be a *Bölöny-Nedeczky-hagyaték* bonyolult ügyében, amelyet a közönség mint „a Nemzeti Szinház milliós örökségének" ügyét ismer. A szeghalmi királyi járásbiróság 1939 február 14-i keletü végzésében *elmozditotta zárgondnoki tisztségéből Barcsay Andor dr. ügyvédet,* s ebebn a végzésben több olyan megállapitást tett, amelyek a konkrét kérdésen tul, az egész örökségi komplexumra is fényt vetnek.

Emlékezetes, hogy *Nedeczky* Ferike, *Bölöny* Józsefnek, az egykori kolozsvári intendánsnak özvegye, *Deák* Ferenc unokahuga, rendkivüli vagyonát gróf *Tisza* Józsefre hagyta, azazl a feltétellel, hogy a kiskoru gróf családi neve mellé a *Bölöny*-nevet is felveszi. Amennyiben a gróf vonakodnék ezt a kikötést teljesiteni, akkor az egész hagyaték a budapesti Nemzeti Szinházra száll. Kiskoru Tisza József gróf gyámja, *Rakovszky* Istvánné kisvártatva bejelentette, hogy gyámoltja *nem veszi fel a Bölöny nevet,* s igy az egykori müvészetpártoló özvegyének hagyatéka a végrendelet szerint a Nemzeti Szinházat illeti meg. A hagyatékot akkoriban a „milliós" jelzővel illeték az ügy ismerői, ennyire értékelték a biharugrai közel 3000 katasztrális holdat kitevő földbirtokot, amelyen kastély is áll.

Nedeczky Ferikének az volt a kegyes terve, hogy *a kastélyban szinészotthont létesitsenek,* amelynek költségeit a földbirtok bevételei fedezhetik. Amennyiben pedig a birtok jövedelme tulhaladná ezt, akkor abból a Nemzeti Szinház tehetséges fiatal szinészeit és szinésznőit részesitsék évrőlévre ösztöndijekban. Meghagyta azt is a jótékony nagyasszony, hogy holttestét a biharugrai kastély mellett álló kápolnában helyezzék örök nyugalomra, s hogy ez a kápolna örökre a Bölöny-Nedeczky nevet viselő alapitvány földjén álljon. Ezek az óhajok nem valósultak meg és kérdéses, hogy a jövőben akár csak részben is, megvalósulhatnak-e.

A „milliós" hagyaték terhei

A Nemzeti Szinház örökségének fordulatos története ott kezdődik, hogy az özvegy két oldalági rokona megtámadta a végrendeletet. A biróság 1935-ben tárgyalásra tüzte ki az ügyet, de a szembenálló felek megegyezésével a pert *„szüneteltették"*. Ezidőszerint még nem hangzott el olyan birói itélet, amely jogerősen állapitaná meg, hogy *a Nedeczky Ferike féle hagyaték voltaképen kit illet meg: a Nemzeti Szinházat-e, vagy pedig az örökséget megtámadó rokonokat.* Ugyanakkor azonban más események is történtek. A hagyaték leltározásakor és felbecsülésekor kiderült, hogy *a 800.000 pengőre értékelt vagyont körülbelül 600.000 pengő adósság terheli, ugyhogy a „milliós" hagyaték csak 200.000 pengőt reprezentál.* Özvegy Bölönyné maga is tisztában volt vele, hogy adósságai gondot fognak okozni az örökösöknek, s azért a végrendeletben azt tanácsolta, hogy vegyenek fel a birtokra annyi amortizációs kölcsönt, amennyiből a sürgős adósságokat fedezni lehet. *A birtok jövedelme évente 40 50.000 pengőt tesz ki,* s ebből lehet majd törleszteni az amortizációs kölcsön esedékességeit. Bölönyné Nedeczky Ferike ugy gondolta, hogy mintegy harminc év alatt a birtok ismét tehermentessé válik és teljes mértékben a Nemzeti Szinház és a magyar szinészet érdekeit szolgálhatja majd.

Hir szerint nem sikerült olyan amortizációs kölcsönt kapni, amely az örökhagyó terveinek végrehajtására adott volna módot. Más utat kellett tehát az adósságok likvidálására választani. A hagyaték hitelezői között volt *Montbach* Imréné bárónė, Bölöny József fogadott leánya, akinek 125.000 pengőnyi megitélt követelése volt Bölöny József ellen. Tekintve, hogy özvegy Bölönyné férjétől örökölte a vagyont: Montbach báróné most a hagyaték ellen fordult. A Közalapitványi Ügyigazgatóság — amely a Nemzeti Szinházat, helyesebben a Bölöny-Nedeczky alapitványt képviselte — egyezséget kötött Montbach bárónéval. A báróné elállt attól, hogy árverést kérjen a hagyaték ellen, *a Közalapitványi Ügyigazgatóság pedig hozzájárult, hogy báró Montbachné ügyvédjét, Barcsay Andor dr. ügyvédet nevezzék ki a hagyaték zárgondnokául.* A zárgondnok a tartozások fedezésére a földbirtokból többször adott el egyes részeket. Mult év juniusában végül Barcsay Andor és felesége maga vásárolt meg 1481 katasztrális holdat a Nedeczky-birtokból, 364.000 pengő vételárért.

Amikor a környék kisgazdái tudomást szereztek a vásárlásról, azt kérték, hogy a minisztérium éljen javukra a törvényben biztositott elővásárlási joggal. Erre a célra letétbe is helyezték a vételár 65 százalékát. **Az állam élt is 640 holdra az elővásárlási** *joggal, a többi 841 hod Barcsayék tulajdonába ment át,* illetve az ő tulajdonukba megy át, ha a vételárat teljes egészében kiegyenlitik. Telekkönyvileg a tulajdonos még ma is Bölönyné Nedeczky Ferike, hiszen a hagyatékot a biróság véglegesen még senkinek sem itélte oda.

A hagyaték vételára 100.000 P

Annyi azonban máris eldöntöttnek látszik — ha csak valami ujabb fordulat nem áll be az ügyben — hogy a Nemzeti Szinház müvészei nem fognak a biharugrai kastélyban üdülni: *a Közalapitványi Ügyigazgatóság 1937 április 6-án eladta a hagyaték reá eső részét báró Montbachnénak.* A szerződést a minisztérium, mint főfelügyeleti hatóság még nem hagyta jóvá és igy érvényessége problematikus. Egyesek azért is vitatják az érvényességét, mert a végrendelet végrehajtója Kovács Nagy Sándor gödöllői közjegyző volt és igy állitólag csak ő lett volna illetékes az ilyen szerződés megkötésére. *A Nemzeti Szinházat illető vagyon vételárát 100.000 pengőben szabták meg.* Miből áll ez a vagyon? Erről a szeghalmi királyi járásbiróság Pk. 3315/1934/226. számu, 1939 február 14-iki végzése az alábiakat irja:

„ . . . tény az, hogy a zárgondnok végrehajtható részére megszerezte örökhagyónak szociális intézmény létesitésére hagyott s többek között cirka *3000 kat. hold területü ingatlanokból is álló hagyatékát 100.000 pengő vételár ellenében* — hogy jogérvényesen-e vagy sem, azt a biróság nem tudja, — ugy hogy az esetre, ha történetesen a biróság az örökhagyó végrendeletét érvényesnek találja, végrehajtató, amellett, hogy a hagyatékkal szemben biróilag megállapitott, bekebelezett örökjogi követelései tekintetében *ki lett elégitve, örökhagyó ingóságain* kivül tulajdonosa leendő Szücs Sándor hatezer pengő követelésével terhelt kb. *101. kat. hold és 337 kat. hold 896 négyszögöl területü tehermentes ingatlanoknak,* valamint *Máté* Lajos és társai által fizetendő *62.183 pengő vételárösszegnek* és ennek időközi kamatainak és ezenfelül végrehajtatót illeti meg dr. Kovács Nagy Sándor követelésére sorozott *120.000 pengős tőke, 27.000 pengő kamat, továbbá 120.000 pengőnek 1938 évi junius hó 15-től járó 7.5 százalék kamatai,* valamint sorrendi tárgyalási költségben 800 pengőben megállapitott öszszeg is, ha és amennyiben dr. Kovács Nagy Sándor részére követelését a biróság meg nem itélné, — mig 832 kat. hold 1548 négyszögöl területü hagyatéki ingatlanokat és az azokon épült kastély és egyéb felülépitményeknek árverési vevői végrehajtató bejelentése szerint felkérésére családi okokból dr. Barcsay Andor zárgondnok és neje, de vevői utóbbnevezettek még árverés joghatályával birói uton magánkézből értékesitett 43 kat. hold területü ingatlanoknak is."

A fentebbi kimutatás ismeretében egyesek megfontolandónak tartják, hogy *a százezer pengős vételár most utóbb nem bizonyul-e tulságosan alacsonynak.* Felvetik a kérdést, hogy nem kellene-e „visszárverést" kisérelni meg az alapitvány érdekében. A zárgondnok elmozditása valószinüleg jelentős fordulatot jelent a hagyatéki ügyben. Március 6-án a szeghalmi járásbiróságon tárgyalás lesz, amelyen az ujabb zárgondnokot nevezik ki és a régi zárgondnok számadásaira tesznek észrevételeket az érdekeltek. Lehet, hogy ez a tárgyalás is érdekes eseményeket fog produkálni.

Magyari Marika a hollandi rádióban

Magyari Marika, aki három hónap óta az amsterdami közönség dédelgetett énekes és táncos kedvence, a mult kedden a Hilversum I. studiójában énekelt egy „Tarka est" keretében Kokas cigányprimás és bandája kiséretével magyar nép- és müdalokat olyan kivételes sikerrel, hogy nyomban szerződtették március 20-ára koloratur-áriák éneklésére, amikor is „Lakmé" és „Rosina" áriáit fogja előadni.

* **„Az asszony és az ördög" huszonötödször.** Szombaton este huszonötödször került szinre a Pesti Szinházban Sommerset *Maugham* és Zoe *Akins* „Az asszony és az ördög" cimü darabja. A közönség ezen az előadáson is nagy érdeklődéssel kisérte a darabot és sokat tapsolt a szereplőknek: *Karády* Katalinnak, *Ladomerszky* Margitnak, *Németh* Romolának, *Beleznay* Margitnak, *Somlay* Arthurnak, *Básthy* Lajosnak, *Somló* Istvánnak, *Greguss* Zoltánnak, *Köpeczi-Boócz* Lajosnak, *Gárdonyi* Lajosnak és a többieknek.

Hangversenyek

A KONCERT RENDEZESEI:

Manuela del Rio-táncmatiné ma. Uránia 11.

FRANCESCATTI hegedüest 14-én

Betegsége miatt febr. 28-ról halasztva. Jegyek érvényben. *Mesterbérlet sárga.*

ÁKOS MAGDI-ZONGORAEST 1-ÉN.

Bach, Beethoven, Chopin, Debussy, stb.

NÁDASY ÉS CSOPORTJA TÁNCMATINÉ

60 szereplő. *„Ballet de la Jeunesse".* **Magyar Szinházban** márc. 5-én.

LUCIE BIGELOW-ROSEN MÁRC. 8.

éterhullám hangv. *Bach, Szkrjabin, Debussy* zongora, cselló, hegedü hangon.

NAGY ZENEKARI EST márc. 10

vez. Weingartner, közr. Ungár Imre

Müsor: *Beethoven VII.* és *G-dur* verseny, *Händel:* Concerto grosso, *Bartók:* 2 Arckép. *Mesterbérlet sárga, kék.* Jegyek hétfőtől.

NAGY GYÖRGY ELŐADÓESTJE 11-ÉN

Z. ½9. Közr.: **Bulla** Elma, **Kiss** Manyi, **Lázár** Mária, **Mezey** Mária, **Muráti** Lili, **Senyei** Vera, **Tolnay** Klári, **Turay** Ida, **Bárdos** Artur, **Békeffi** László, **Dénes—Pethes, Földényi** László, **Góth** Sándor, **Latabár** Kálmán, **Bartos** Gusztáv, **Tapolczai Gyula.** 3 órától vidám müsor.

Tessitori Nóra előadóestje márc. 14.

Gellért Lajos *Heinét, Villont* szaval 18-án.

Bartók és **B. Pásztory Ditta** 2 zongorás estje márc. 20. *Zongorabérlet.*

Bach: Kunst der Fuge, *Hermann Diener* kamaraegyüttese 22-én.

SZIGETI ZENEKARI EST márc. 27

Koncert *Mesterbérlet kék, sárga.*

*

Rádiót, gramofont, lemezt is Koncerttől.

*

RÓZSAVÖLGYI HANGVERSENYEI:

Friedman Chopin-est ma

Z. fél 9. H-moll szonáta stb. **II. Chopin-estje** kedden. 24 Prelüd stb.

Ascher Oszkár 5-én

Müsora: **Babits:** *Jónás prófétá. Magyar lira és próza* Csokonaitól máig.

MAE BRODIE

ária- és dalestje 7-én. Kisér: *Ezio Kost.*

Vándor Sándor szerzői estje 11-én. Z. fél 9.

Mozart-est a Magyar Szimfonikus Zenekarral 13-án. Vez.: **Schuler,** közr.: *Ciompi.*

SACHA GUITRY

és társulatának egyetlen vendégfelléptе márc. 13-án a Városi Szinházban.

Giorgio Ciompi hegedüestje márc. 15.

* **Rácz Aladár hangversenye.** Már évek óta megállapitották, hogy *Rácz* Aladár a cimbalomjáték Segoviaja és amint a spanyol müvész a gitár kifejező lehetőségeinek egészen uj területeit nyitotta meg, ugy *Rácz* Aladár a cimbalmot emelte uj müvészi rangra. Az idén a Zenemüvészeti Főiskola professzora is lett a kiváló magyar müvész, de zenepedagógiai müködése nem vonta el az előadó müvészettől és amint most szombaton este a Zeneakadémián tartott rendkivüli sikerü estje mutatta, zseniális interpretációinak, technikai bravurjának megkapó hatása ha lehetséges, minden koncertjén még csak fokozódik. Magasrendü müsorán feleségének finoman alkalmazkodó zongorakiséretével Couprin, Candeille, Scarlatti-, Bach-, Kósa- és Stravinszky-müveket játszott és aratott minden száma után jól megérdemelt lelkes ovációkat.

* **Fiatal magyar zeneszerzők bemutató hangversenye.** A Magyar Munkaközösség zenei szemináriumának negyedik hangversenyén hét fiatal magyar zeneszerző mutatta be uj müveit. Szervánszky Endre háromtételes vonósnégyese Bartók első és második vonósnégyesének zeneiségét folytatja, Veress Sándor zongoradarabjai és Kuti Sándor vonóstriója a praeklasszikus formahagyományt egyezteti össze a magyar zene elemeivel. Bartók János (szólóhegedüre irt szerzemény), Dávid Gyula (hegedü-duók), Székely Endre (zongoradarab, kórusok), Vándor Sándor (zongoradarab) kisebb méretü, de alaposan kidolgozott müvekkel mutatkoztak be. A fiatal szerzőket és a kitünő előadómüvészeket: Deutsch Jenőt, Faragó Györgyöt, Hoffmann Erzsébetet, Hütter Pált, Jotischky Leót, Mautner Andrást, Roitfeld Gábort, Tátray Vilmost, Szervánszky Pétert és Sárit, valamint a Magyar Munkaközösség énekegyüttesét lelkesen ünnepelte a közönség.

SZINHAZI MUSOROK

OPERA: Coppelia; a Sybill balletjelenete; Csárdajelenet (kezdete délután 3). — Háry János (kezdete este ½8).
NEMZETI: Farkaskaland (kezdete d. e. ½11). Munkáselőadás. — Mizantróp: A póruljárt negédesek (kezdete délután ½4). — A zenélő óra (kezdete este ½8).
NEMZETI KAMARA: Hajnalban, délben, este (kezdete délután 4). — Utolsó tánc (kezdete este 8).
VIG: Francia szobalány (kezdete délután ½4). — Grófkisasszony (kezdete este 8).
MAGYAR: Erzsébet (kezdete d. u. ½4 és este 8).
BELVÁROSI: Földindulás (kezdete d. u. 4 és este 8).
PESTI: Az asszony és az ördög (kezdete 4 és 8).
ANDRÁSSY: Bubus (kezdete délután ½4). — Mondj igazat (kezdete este 8).
ROYAL: Egy bolond százat csinál (kezdete délután 4 és este ½9)
VÁROSI: Katinka (kezdete délután 4 és este 8)
TERÉZKÖRUTI: Axel a mennyország kapujában (kezdete délután 5 és este 9).
PETŐFI: [illegible] (kezdete ½5 és 9)
KOMÉDIA: Tanganyika (kezdete délután ½5 és este ½9)
ERZSÉBETVÁROSI: Kávé habbal (kezdete ½4, 6 és 9).
JÓZSEFVÁROSI: Fehér hattyu (kezdete ½4, 6 és 9).
KISFALUDY: A mosoly országa (kezdete ½4, 6 és ½9).

VÖRÖS PÁL, gombkötőmester

Sz.-VÖRÖS PÁL származása ismeretlen. Talán 1782-ben lett polgár. Ez évben feleségül vette Obersteiner János gombkötő özvegyét, még négyszer házasodott. Mester lett 1783. jún. 1.-meghalt 1822. jún, 20.-Nala tanult fia János, 1805 jún. 9.-1808. jan. 3.- 407.old

SZÖVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek a céh keletkezésétől megszűnéséig 395.old

SAVARIA, A Vas megyei Múzeumok Értesítője. 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

Vörös Pál

"Szép, artisztikus" diszletet tervezett a Vigszinházban bemutatott "A vörös bestia" c. Vaszary János-darabhoz.

Délibáb, Bp. 1934. márc. lo. VIII. évf. 11. sz. 5-6. lap.

Vörös Pál

Góth Sándor: „Fizető vendég" c. darabjának a Vigszinházban bemutatott előadásához készitett szinpadképeket.
T.S.: "Fizető vendég" c. kritikájában beszél a pompás, izléses diszletekről, melyek közül három diszlet részlet szerepel a kritika illusztrációja_ként.
Repr.

Délibáb, Bp. 1934. febr. 17. VIII. évf. 8. sz. 5-6. lap.

Vörös Pál

"Gondos, szép diszleteket tervezett a Vigszinház előadásához, Bródy Sándor: "Tanitónő" c. darabjának bemutatójára.

Délibáb, Bp. 1934. okt. 2o. VIII. évf. 43. sz. 2-3. lap.

Vörös Pál

T.S.: "Dodsworts" cimmel ir Sinclair Lewis: „Sam Dodsworts Európában" c. regényéből készült szindarab előadásáról. A fejlett izlésre valló szinpadképekről igen komoly elismeréssel nyilatkozik a kritika. Egyik szinpadkép részletet a szereplőkkel bemutat a lap.
Repr.

Délibáb Bp. 1934. szept. 29. VIII. évf. 4o. sz. 7-9. lap.

Vörös Pál

A Vigszinházban került bemutatásra Dodie Schmith: "Az első tavaszi nap" c. vigjátéke. A müvész kilenc képből álló szinpadképet tervezett az előadáshoz, melyek közül két képet a szereplőkkel bemutat a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1936. ápr. 25. X. évf. 18. sz. 33-35. lap.

Vörös Pál

Molnár Ferenc: „Csoda a hegyek közt" szindarabját a Vigszinház tüzte müsorra. Torday Sándor azonos cimü kritikájában kiemeli a müvésznek az előadáshoz tervezett szinpadképeit.

Délibáb, Bp. 1936. május 16. X. évf. 21. sz. 7-lo. lap.

Vörös Pál

Denys Amiel: "A virágzó asszony" c. drámájának előadásához tervezett szinpadképeit kiemeli Orbók Attila a darabról készült kritikájában.

Délibáb, Bp. 1936. szept. 26. X. évf. 4o. sz. 33-35. lap.

Vörös Pál

André Josset: "Erzsébet, az elérhetetlen asszony" c. szindarabról közölt kritikájában Torday Sándor kiemeli Vörös Pál káprázatos diszleteit és Czettel László pompás jelmezeit.
A kosztümök egy részét a szereplőkön bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1936. okt. 17. X. évf.
43. sz. 33-35. lap.

Vörös Pál

Fodor László: "Társasjáték" c. szindarabjához tervezett szinpadképeit kiemeli Torday Sándor a darabbal azonos c. kritikájában.

Délibáb, Bp. 1936. nov. 21. X. évf. 48. sz.

Vörös Pál

Kókay János: "A rossz asszony" c. szinművéhez készitett diszletterveket. A kritika elismeréssel ir a müvész munkájáról. Az egyik diszletet bemutatja a lap. Repr.

Fodor László: "Hajnali vendég" c. szindarabról, -T.S. sign.-val közölt kritika igen nagyra értékeli a müvész szinpadképeit.

Délibáb, Bp. 1938. január 29. XII. évf. 5. sz. 16-18. lap.
1938. febr. 5. XII. évf. 6. sz. 7-9. lap.

Vörös Pál

Hunyady Sándor: "Bors István" c. szindarabjához tervezett szinpadképei a kritika szerint a szindarab meséjének nagyszerü illusztrációi.

Délibáb, Bp. 1938. márc. 5. XII. évf. 10. sz. 9-11. lap.

Vörös Pál

Ignácz Rózsa: "Ezer hold pipacs" c. szindarabjához tervezett diszleteit kiemeli r.a.: a darabbal azonos cimü kritikájában. Külön megdicséri a Tiszaparti részletet ábrázoló szinpadképét, mely "az egész darab borongó hangulatát hozza."

Délibáb, Bp. 1939. ápr. 1. XIII. évf. 13. sz. 5-7. lap.

Vörös Pál

O'Neill: "Mindörökké" c. szindarabjához tervezett szinpadképei nagyvonaluak és izlésesek,- irja T.S. a Vigszinházban bemutatott előadásról szóló ismertetésében.

Déibáb, Bp. 1937. dec. 11. XI. évf. 5o. sz. 6-8. lap.

Vörös Pál

"A finom izlésü tervező" készitette a szinpadképeket a Vigszinházban bemutatott "Cirkusz csillaga" c. előadáshoz.

Délibáb, Bp. 1934. juni. 3o. VIII. évf. 27. sz. 2-4. lap.

Vörös Pál

"Bodnár Lujza" cimmel sign. nélkül közölt kritika igen nagyra értékeli a müvész munkáját, az előadáshoz készitett szinpadképeit, melyek a lapban is szerepelnek. Repr.

Délibáb, Bp. 1936. jan. 25. X. évf. 5. sz. 9-11. lap.

Vörös Pál

"Mesebelien szép diszleteket tervezett" a müvész "Az ismeretlen lány" c. szindarabhoz, irja Stella Adorján: „Molnár premier - Darvas premier" cimmel.
A II. felvonás szinpadképét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1934. nov. lo. VIII. évf. 46. sz. 2-5. lap.

Vörös Pál

"A Délibáb megsugja magának" c. rovat közli, hogy a Fészek Klub jelmez báljá t a szinházak igazgatói, rendezői, diszlet- és kosztümtervezői készitik elő, valamint képzőművészek közül Aba Novák Vilmos, és Molnár C. Pál. Az Operaház művészei diszitik a hangverseny termet és a nagy termet, mely egy hárem-szerü csarnokot ábrázol. Itt közreműködik: Márkus László, Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán.
A Nemzeti Szinházi művészek közül Dr. Németh Antal és Horváth János az egyik termet a Nemzeti Szinház nézőterévé alakitja át.
Délibáb, Bp. 1936. febr. 15. X. évf. 8.sz. 11-14. lap.

Vörös Pál

Jób Dániel és Roboz Imre a Vigszinház művészei vezetésével Vörös Pál a harmadik termet egy szindarab diszletével készíti elő. Dr. Bródy Pál és Wertheimer Elemér, Lóránt Vilmossal együtt a Magyar Szinház művészei, mellettük Vogel Erik két szinelőadás egy-egy diszletét tervezi. Ugyanigy a Belvárosi Szinház művésze Gara Zoltán is egy szindarab diszletét tervezi meg. A szinpadképpel átalakitott termekben különböző szinelőadások egy-egy jelenete kerül majd bemutatásra.

Délibáb, Bp. 1936. febr. 15. X. évf. 8. sz. 11-14. lap.

Vörös Pál

"Káprázatosan bőkezü, mesteri diszleteket" tervezett a müvész a "Kaméliás hölgy" c. előadáshoz.
Forró Pál kritikája.

Délibáb, Bp. 1933. febr. 4. VII. évf. 6. sz. 2-4. lap.

Vörös Pál

Csathó Kálmán : "Az én lányom nem olyan" című szindarabjának előadásához tervezett szinpadképeit kiemeli T.S. sign.-val közölt kritika.

Délibáb, Bp. 1936. márc. 14. X. évf. 12. sz. 5-7. lap.

Vörös Pál

Indig Ottó: "Ember a hid alatt" c. szindarabjának előadásához tervezett szinpadképeket.

Délibáb, Bp. 1933. okt. 14. VII. évf. 42. sz. 9-lo. lap.

Vörös Pál

Hunyadi Sándor: "Ritz 1919" c. szindarabjához tervezett diszleteiről igen nagy elismeréssel ir Forró Pál a darabról szóló kritikájában: "bravurosan érezteti a dráma levegőjét és hangulatát."
A diszleteket bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1933. márc. 25. VII. évf. 13. sz. 2-3. lap.

Vörös Pál

A Vigszinház bemutatta George Kaufman és Eduard Ferber: "Vacsora nyolckor" c. darabját.
A kritika igen nagyra értékeli Vörös Pál és Elischer Bernát diszlet és jelmezterveit.

Délibáb, Bp. 1933. ápr. 8. VII. évf. 15. sz. 3-5. lap.

Vörös Pál

Edouard Bourdet: "Nem olyan időket élünk" c. szinművének előadásához tervezett "izléses, pompás" diszleteket, -közli a kritika.

Délibáb, Bp. 1935. május 25 IX. évf. 22. sz. 11-12. lap.

Vörös Pál

Szenes Béla: "A házibarát" c. darabjának Vigszinházi előadásához tervezett diszleteit igen nagyra értékeli a lapban közölt kritika.
Külön kiemeli az utolsó felvonás Erzsébetteri képet, mely igen nagy sikert aratott.

Délibáb, Bp. 1928. juni. 16. II. évf. 24. sz. 5-8. lap.

Vörös Pál

Kurt Götz: "Hókusz-pókusz" c. darabjához készitett diszlettervei igen nagy sikert arattak a Vigszinház előadásán, -közli a lap -sign. nélkül- a szinházi kritikában.

Délibáb, Bp. 1928. ápr. 28. II. évf. 17. sz. 2-lo. lap.

Vörös Pál

"Mary Dugan bünpöre" c. szindarabot a Vigszinház mutatta be.
Az előadás diszleteit tervezte, „meglepően szép és érdekes" megoldással,-közli a lap szinikritikákat ismertető rovata.

Délibáb, Bp. 1928. szept. 15. II. évf. 37. sz. 10-13. lap.

Vörös Pál

"Igen szép, stilusos szinpadképeket tervezett" Molnár Ferenc: "A farkas" c. darabjához, mely a Vigszinház előadásában került bemutatásra, -közli a lap kritika rovatában.

Délibáb, Bp. 1928. okt. 6. II. évf.
4o. sz. 12. lap.

Vörös Pál

Molnár Ferenc: "Egy, kettő, három" c. és a „Marsall" c. darabjainak a Vigszinházban bemutatott előadásaihoz tervezett a müvész diszleteket.
Az előbbihez tervezett szinpadképeket a kritika megdicséri, a Marsall c.- darabhoz tervezetteket —i— sign.-val közölt beszámoló birálja.

Délibáb, Bp. 1929. okt. 12. III. écd. 41. sz. 4-8. lap.

Vörös Pál

Henri Bernstein: "Muzsika" c. darabját a Vigszinház mutatta be.
—i— sign.-val, "Muzsika" cimmel a kritika kiemeli a müvész diszleteit.

Délibáb, Bp. 1929. nov. 16. III. évf. 46. sz. 4-6. lap.

Vörös Pál

John Ervine: "Az első feleség" c. szindarabjához "kitünő és feltünően izléses" szinpadképeket tervezett a müvész, -a kritika szerint.
A diszletek két részletét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1929. dec. 7. III. évf.
49. sz. 26. lap.

Vörös Pál

Szomory Dezső: „Takáts Alice" c. szindarabját a Vigszinház mutatta be.
/-ány -ef/ sign.val közölt kritika kiemeli a müvész munkáját.

Délibáb, Bp. 1930. febr. 8. IV.évf.
6. sz. ØX 8-11. lap.

Vörös Pál

Szép hangulatos diszleteket tervezett a müvész, Hunyadi Sándor: "Juliusi éjszaka" c. darabjának előadásához, -mondja kritikájában Ujházy György.

Délibáb, Bp. 1930. jan. 11. IV. évf. 2. sz. 4-6. lap.

Vörös Pál

"Ma este, vagy soha" c. szindarab Vigszinházi bemutatójáról számol be Ujházy György /a cimet nem lehet megállapitani, mert a lapot megcsonkitották/
A kritika igen nagyra értékeli a müvész diszleteit, melyek "mint mindig, igen hatásosak" nagyon szépeknek találja a szoba berendezéseket, melynek egy részét hozza /a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1930. ápr. 12. IV. évf. 15. sz. 7-9. lap.

Vörös Pál

Edwin Burke zenés vigjátékát ismerteti Ujházy György. A Vigszinházban bemutatott előadás diszleteit a művész tervezte "előkelő izléssel, szinpadi tudással, módern elgondolásban, mint mindig"-mondja a kritika.

Délibáb, Bp. 1930. juni. 14. IV. évf. 24. sz. 18-21. lap.

Vörös Pál

Somerset Maugham: "Kenyérkeresők" c. darabját Harsányi Zsolt forditásában bemutatta a Vigszinház.
Tolnai Sándor ir az előadásról és nagyra értékeli a müvész izléses, szép diszleteit.

Délibáb, Bp. 1931. márc. 21. V. évf. 12. sz. 6-8. lap.

Vörös Pál

Rendezte a Vigszinházban bemutatott "Szegedy Annie" c. Szomory-darabot és tervezte hozzá a szinpadképeket is,-közli elismeréssel a kritika.

Délibáb, Bp. 1931. febr. 14. V. évf. 7. sz. 11-14. lap.

Vörös Pál

Tolnai Sándor: "A nagy Hotel" c. Vicky Baum-szindarabot ismerteti.
A Vigszinház előadásához tervezett a művész diszleteket, amelyekről igen nagy elismeréssel nyilatkozik a kritika.

Délibáb, Bp. 1931. szept. 12. V. évf. 37. sz. 7-11. lap

Vörös Pál

C.L. Anthony: "Havasi gyopár" c. vigjá-
kát adták a Vigszinházban.
Az előadás ismertetésében T.S. sign.-val
közölt kritika nagyra értékeli a művész
diszleteit.

Délibáb, Bp. 1931. okt. 3. V. évf.
4o. sz. 11-12. lap.

Vörös Pál

Nádas Sándor: "Kültelki muzsika" c. szindarabjához tervezett szinpadképeiről irja Szini Gyula: a diszleteket minden elismerés megilleti.
A darabot a Vigszinház mutatta be.

Délibáb, Bp. 1931. nov. 21. V. évf.
47. sz. 7-8. lap.

Vörös Pál

Lengyel Menyhért: Evelyn" c. szindarabját ismerteti Szini Gyula.
A Vigszinház előadásához tervezett diszleteket külön kiemeli kritikájában, mint a siker egy részesét.

Délibáb, Bp. 1931. dec. 12. V. évf. 5o. sz. 4-6. lap.

Vörös Pál

Lengyel József: "Emmy" c. darabjáról Forró Pál ir "A hét premierjei" cimmel. Kiemeli a müvész ötletes, fantáziadus szinpadképeit.

Délibáb Bp. 1932. szept. lo. VI. évf. 37. sz. 9-11. lap.

Vörös Pál

A Vigszinházban Vaszary János: "Jó házból való urileány" c. szindarabjának előadásához tervezett remek diszleteket,-irja kritikájában Forró Pál.

Délibáb, Bp. 1932. okt. 8. VI. évf. 41. sz. 12. lap.